ELVIS

o biografie de Jerry Hopkins

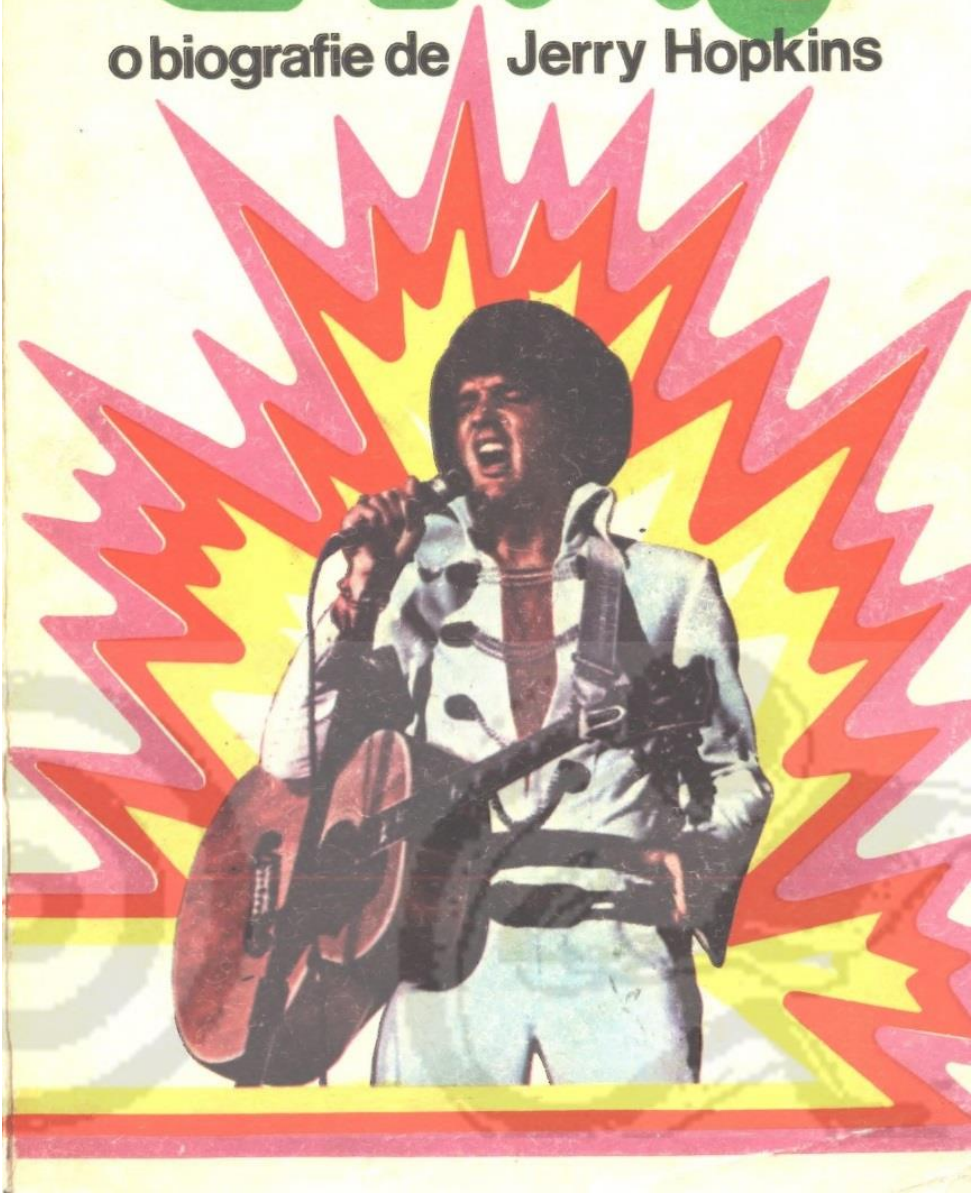

Despre autor:

Din 1957, de când a absolvit cursurile de la Washington și Lee University, Jerry Hopkins face cronica muzicii la modă. Domnul Hopkins este autorul cărţii The Rock Story *(Povestea rockului), o istorie a muzicii contemporane, și a editat* The Hippie Papers *(Documentele hippie), o antologie cu extrase din presa neoficială.*

Jerry Hopkins locuiește în apropiere de Los Angeles și este colaborator al revistei Rolling Stone.

ELVIS A BIOGRAPHY
by
JERRY HOPKINS

Biografie în românește de CARMEN PAŢAC şi GABRIELA MORARU
Postfaţă de GEORGE ZBARCEA
EDITURA MUZICALA
București — 1982

> *„Așa că Elvis Presley și-a făcut apariţia zdrăngănind la chitara lui hazlie și fluturându-şi pletele pe-ntreg continentul, smulgând glorie şi avere pe drumul ce și-l croia cu-nverșunare și,* ca *un Johnny Applesced*[1] *al timpurilor noastre, aruncând sămânţa unui ritm şi stil nou în sufletele neprihănite ale tinerilor albi din America a căror foame şi nevoie interioară nu mai puteau fi potolite de pantofit albi, antiseptici şi neprihăniţi și nici de cântecele şi mai neprihănite ale lui Pat Boone "Faceţi ce vreţi", le cânta Elvis pantofilor albi ai lui Pat Boone. Dar să nu v-atingeţi de pantofii mei albaștri de velur!"*
>
> ELDRIDGE CLEAVER
> Soul on Ice

Lui Jim Morrison pentru idee, lui Jane pentru răbdare.

---

[1] John Chapman (zis Johnny Applesced} (1774 — 1815). Renumit pomicultor în perioada primilor colonişti devenit erou de legendă. Porecla sa se traduce Johnny Sămânță-de-măr.

„… O poveste bine construită, ieșită ca de sub pana lui Horatio Alger, deapănă istoria unui băiat din statul Mississippi, desculţ și cu mult farmec, care a devenit personalitatea cea mai durabilă și cu cel mai mare succes din câte au existat vreodată în lumea spectacolului. 250.000.000 de discuri, 31 de filme: potrivit anchetelor Gallup, prenumele lui singur este mai bine cunoscut în întreaga lume decât orice nume și prenume luate la un loc".

(New York Magazine)

Excelent! Hopkins relatează cu meticulozitate și îşi spune povestea cu o abilitate plină de pasiune, pe măsura extraordinarului său subiect". (Chicago Daily News) „Tot ce se știe de fapt despre Elvis Presley e strâns într-o singură carte… un volum valoros, care nu trebuie să lipsească din nicio bibliotecă de referinţă pentru tema rock and roll-ului".

(Record World)

Dacă Sinatra a cucerit publicul anilor '40, Presley a făcut praf publicul anilor '50. A desfiinţat graniţele convenţionalului și a stârnit o revoluţie culturală. Douăzeci de ani, patruzeci de filme și nu mai știu câte Discuri de aur câştigate mai târziu, regele rock 'n roll-ului este o legendă vie, care poate să smulgă aplauze furtunoase la Las Vegas și Madison Square Garden.

America a dat lumii patru lucruri într-adevăr unice: baseball-ul, coca-cola, Mickey Mouse și Elvis. Și numai unul din ele este semenul nostru.

I
TUPELO

TUPELO ESTE REȘEDINŢA ţinutului Lee, unul din puţinele ţinuturi rurale din partea de nord-est a statului Mississippi. Se află cam la jumătatea drumului dintre Memphis și Birmingham, acolo unde, ca să zicem așa, solul fertil al preeriei din vestul mijlociu întâlneşte pământul arid, de culoarea cărămizii, al sud-estului. Râurile Oldtown și Mud traversează orașul, iar multe altele împânzesc locul acesta cu pante domoale. Unele din apele-astea au nume indiene: Euclautubba. Tishomingo, Yonaba, Mantachie. Chiwapa, Little Coonewah.

Legenda spune că indienii Chickasaw s-au așezat prin partea locului cu secole în urmă, fugind din calea dușmanilor care-i ameninţau de la soare apune. Marele Duh i-a povăţuit să bată un par în mijlocul taberei. În dimineaţa următoare au văzut că pa rul se aplecase spre răsărit. A început migraţia și ritualul s-a repetat în fiecare noapte până când. În cele din urmă, parul nu s-a mai aplecat spre răsărit. Asta s-a întâmplat pe locul unde se află astăzi Tupelo. Se pare că, de fapt, indienii Chickasaw au venit spre răsărit atrași de luncile largi și mănoase de pe lângă râuri, de clima blândă care permitea cultivarea pământului în cea mai mare parte a anului, de ploile abundente (53 de inci pe an), de lemnul ce se găsea din belșug. Și e mai

de crezut.

Indienii au adus porumb de sămânţă și, lucru nemaiîntâlnit până atunci în zona aceea, s-au pus să cultive pământul. Anii treceau. Din când în când mai apărea câte-un vizitator răzleţ. Aşa au fost exploratorul spaniol Hernando de Soto și sieur-ul de Bienville, guvernatorul colonial francez care fondase în sud orașele New Orleans și Mobile. Indienii i-au izgonit pe amândoi.

În 1801 s-a semnat un tratat între albi și indienii Chickasaw, în urma căruia fermierii (în majoritate scoţieni și englezi) au început să lucreze pământul. Apoi, în 1832, odată cu semnarea unui alt tratat, indienii au consimţit să se-ntoarcă în patria strămoși lor lor, Oklahoma. Acum coloniștii s-au pornit să vină în puhoaie și preţul pământului a crescut vertiginos la 5 dolari acrul.

Pe la 1850 comunitatea de frunte era Harrisburg, numită așa în cinstea unui fermier înstărit, dar când Compania Mobile and Ohio și-a întins liniile ferate prin câmpia joasă la câteva mile mai încolo, localnicii au părăsit orașul și-au început să clădească pe lângă drumul de fier. Noul oraș s-a numit Gum Pond[2] și apoi Tupelo, după cuvântul *topala,* care, în limba indienilor Chickasaw, înseamnă „sălaș". Eucalipţii din Tupelo erau copaci cu frunziș des. Frunzele lor aromate, bogate în apă, aveau puteri tămăduitoare. Din trunchiuri se scotea un fel de gumă bună de mestecat.

La scurt timp după aceste evenimente, asupra orașului Tupelo s-a abătut prima mare nenorocire: în timpul Războiului civil, ultima bătălie din statul Mississippi a avut ca teatru de acţiune colinele din Tupelo. Sherman[3] înainta din Tennessee spre Georgia și l-a trimis pe generalul Andrew J. Smith cu 11.000 de artileriști din nord ca să ţină piept generalului Nathan Bedford Forrest și celor 6.000 de cavaleriști confederaţi, care ameninţau flancurile lui Sherman. Sudiștii au mâncat bătaie de trei ori în două zile, iar apoi yankeii au ars orașul până-n temelii.

După război Tupelo a fost reconstruit încetul cu încetul. A devenit reședinţa ţinutului Lee, numit așa după Robert E. Lee[4] și proaspăt constituit din părţi ale ţinuturilor Pontotoc și Itawamba. Unul din cei care și-au adus contribuţia la dezvoltarea urbei în acele vremuri de demult a fost John Allen, un tânăr din Tupelo, care servise „Confederaţia" ca simplu soldat și fusese ales în Congres când a cerut tuturor ex-camarazilor lui de arme să voteze pentru el și tuturor ex-generalilor să voteze pentru — rivalul său, fost general și el în timpul războiului.

Discursul ţinut de soldatul John Allen (și nu i s-a spus niciodată altfel) în favoarea înființării la Tupelo a unei creascătorii federale de pește este citat chiar și în zilele noastre: „Păi, dom'le, un pește merge mile-ntregi ca s-ajungă în apele

---

[2] Iazul cu eucalipți (n.t.).

[3] William Tecumseh Sherman (1820—1891), general american, unul din conducătorii armatei nordiste în Războiul de secesiune (1861—1865) (n.t.).

[4] Robert Edward Lee (1807—1870), general american, comandant suprem al armatei sudiste în timpul Războiului de secesiune (n.t.).

noastre din Tupelo. Mii și milioane de pești, care n-au venit încă pe lume, cer astăzi cu vehemenţă acestui Congres să li se dea posibilitatea să vadă lumina zilei la Tupelo. Dacă există orașe mai mari decât Tupelo, nu cred că există vreunul exact la fel. Tupelo este foarte aproape de dacă nu chiar în centrul universului. Orizontul pare să fie la aceeași distanţă în orice direcţie. Soarele, când îşi vede de treburi după programul dinainte stabilit, vine chiar deasupra orașului. Grăbiţi-vă, domnilor, și evitaţi îngrămădeala".

Tupelo s-a ales cu crescătoria mult râvnită și bătălia pentru progres a și-nceput. Când orașul a avut nevoie de locuri de muncă, oamenii de afaceri de-acolo s-au angajat cu 150.000 de dolari pentru construirea unei bumbăcării. Mai târziu au strâns fonduri pentru o fabrică de îngrășăminte și pentru o altă fabrică de scos uleiul din seminţele de bumbac. Au făcut primele drumuri asfaltate la sud de râul Ohio. Și când nenorocirea s-a abătut pentru a doua oară asupra orașului Tupelo (în 1916 gărgăriţa distrugea — recolta de bumbac), din nou mica reședinţă a ţinutului a venit cu o inițiativă: a folosit cei 5.000 de dolari (pe care băncile îi cheltuiesc în mod obișnuit cu almanahurile de Crăciun) pentru a asigura realizarea unui proiect de creștere a vitelor. Astfel Tupelo devenea una din primele comunităţi din sud care-şi diversifica baza agricolă, introducând în acest scop cea mai grozavă rasă pură de vaci Jersey din întreaga ţară. Stimulată de acest avânt, Carnation a ridicat o fabrică imensă, prima pe care-a făcut-o în sud. Aceasta și, pe lângă ea, trei fabrici de confecţii au asigurat orașului Tupelo industria de care-avea nevoie. Câţiva ani mai târziu, în 1936, Tupelo a fost primul oraș din ţară care-a obţinut curent electric de la Tennessee Valley Authority. Încă din 1910, Memory E; Leake, proprietarul unui depozit de cherestea. A fost printre primiii din ţară care-au construit acele case ce-aveau să se vândă în cadrul unui sistem de rate pe termen lung. Prima bibliotecă volantă din oraș a fost și prima din statul Mississippi. Prin 1920, magazinul universal Reed a fost primul din ţară poate și din lume) care-a organizat o vânzare continuă de 24 de ore. Angajând fermierii ca vânzători și golind depozitul de tot ce era-n el. Tupelo a fost orașul multor inițiative.

A urmat marea criză și, deși Tupelo era în plin progres, treaba asta nu i-a fost de mare folos. O bună parte a economiei se hrănea încă din solul roditor al câmpiei din jurul orașului. Când comenzile la fabricile de confecţii au început să scadă, câştigul s-a micșorat, iar muncitorii au fost siliţi să accepte așa-numitul sistem de economii, potrivit căruia trebuiau să aibă în grijă mai multe mașini (de câteva ori mai multe faţă de cele avuseseră înainte), cu o creștere minimă a salariului sau uneori nici măcar cu-atât. În ţinutul Lee fermierii și zilierii din agricultură furnizau în majoritate mâna de lucru pentru industria locală. Tupelo era (și este încă) principalul centru comercial al unei zone rurale ce cuprinde cinci ţinuturi și, de aceea, când locurile de muncă la oraș se împuţinau, era semn că venitul familiei de fier mieri o să se împuţineze și el. Când fabricile nu mai primeau comenzi pentru haine, era semn c-o să se cumpere mai puţin bumbac sau c-o să se plătească mai puţin pentru el, așa că fier mierii aveau din nou de suferit. Jumătate din fermierii din regiunea Tupelo erau arendași (și trăiau pe pământul altcuiva) sau lucrau în

parte (și trăiau uneori în alt loc). Toţi lucrau pământul pentru o parte din câştiguri. Mai întâi au dispărut câştigurile apoi posibilitatea de a munci pentru ele.

Când a început criza, Tupelo avea mai puţin de 6.000 de locuitori, dintre care cei mai înstăriţi stăteau în case bune, fără etaj, cu acoperișuri verzi și obloane, sau în case cu un etaj, îmbrăcate în cărămidă roșie. La sud de Main Street[5], lângă fabri cele de confecţii și bumbăcărie, era un alt cartier de locuit, cu case albe și galbene, de 4 și 5 camere, făcute din scânduri groase, ascunse după garduri de sârmă ce se lăsaseră-ntr-o rână sau după garduri de lemn și cocoţate pe picioroange de-a lungul drumuri lor nepietruite. Acesta era Mill Town[6] sau South Tupelo, unde toate casele erau construite de proprietarii fabricilor și închiriate angajaţilor de acolo.

Zona comercială a orașului se afla pe Main Street. De o parte și de alta se înșirau clădiri de cărămidă roșie cu unu și două etaje. Aveau magazine la parter și mici ateliere sau birouri la etaj.

Dincolo de magazine și de Mill Town șerpuia calea ferată a Companiei Mobile and Ohio, ca și liniile ferate St. Louis și San Francisco (Frisco), iar dincolo de ele se întindea o porţiune numită Shakerag. Aici, în barăci nenorocite, trăiau cei mai mulţi negri din Tupelo: bucătărese, doici și servitori.

Un sfert de milă mai încolo de Shakerag, pe un deal de partea cealaltă a râurilor Mud și Oldtown, se afla micuţa comunitate East Tupelo, care, pe vremea aceea, era separată de orașul de la care-și luase numele. Șoseaua spre Birmingham o tăia în două.

La sud de șosea erau școala şi-o mare parte din casele vagon, iar de cealaltă parte erau numai nouă case, o băcănie și biserica penticostală.

În această parte a orașului, adică partea săracă de pe lângă linia ferată din Tupelo, trăiau un tânăr muncitor agricol, pe nume Vernon Elvis Presley, şi-o adolescentă, lucrătoare într-una din fabricile de confecţii, pe nume Gladys Smith.

II

COPILUL

DOAMNA FAYE HARRIS era cea mai apropiată prietenă din East Tupelo a lui Gladys Presley. Acum e văduvă și împreună cu sora ei, doamna Tressie Miller (văduvă și ea), stă pe Adams Street, în aceeași căsuţă în care stătea și cu patruzeci și trei de ani în urmă. Casa e chiar vizavi de biserică și servește drept stăvilar apei care, până nu demult, inunda mereu câmpia joasă. Uneori, doamna Harris îşi găsea mobila într-un mâl de peste două picioare. E o femeie subţirică, îmbrăcată elegant, pe cât o ţine punga. Când vorbește, vocea ei trădează o umbră de

---

[5] Strada Mare (n.t.).

[6] Orașul fabricilor (n.t.).

nostalgie, un dor după o vreme când glasurile tinerilor și musafirilor făceau să răsune toată casa.

— Tot ce știam eu, știa și Gladys și invers, povestește ea.

Domnul Presley glumea pe socoteala noastră din cauza asta. Obişnuia să intre cu un: „Am o vorbă cu tine, Glad (așa-i zicea el, Glad), da' o să-i dai de știre și prietenei tale, nu-i așa?" Părinţii lui Gladys cultivau ceva pământ. N-am știut prea bine nicio dată cu ce se ocupau, da' când copiii au mai crescut, mama ei s-a mutat lângă mine. Erau o familie mare, șase fete și trei băieţi. Dintre surori doar Cletis era mai mică decât Gladys. Gladys nu se simţea niciodată stingherită în prezenţa străinilor. Indiferent cu cine, era gata să râdă cu gura până la urechi. Când ne plictiseam, spuneam că trebuie să dăm o fugă până la Gladys, să ne mai înveselim. Domnul Presley era mai rezervat. Nu-l ști am prea bine. Deși în apropiere, locuia în direcţie opusă. Avea un frate, Vester, și trei surori. După ce-l cunoșteai, îţi dădeai seama că e prietenos, da' la-nceput era un pic mai distant cu străinii.

În 1956, când reporterii au venit pentru prima oară să ia un interviu familiei Presley, domnul și doamna Presley n-au prea vorbit despre originea lor. Când a aflat că Presley era un nume cunoscut în Anglia (deși uneori se scria Pressley), Vernon a declarat că nu auzise niciodată ca familia lui să fi venit din vreun loc anume. Pentru el, familia Presley pare să fie de când lumea în partea de nord-est a statului Mississippi și același lucru se poate spune și despre familia soţiei lui, Smith.

— După câte știau ei, proveneau de undeva de prin apropiere, istorisește doamna Harris. Unii membri ai familiei Presley vin din ţinutul Itawamba, iar alţi câţiva, cel puţin așa cred eu, din Alabama. Da' trăiesc aici de ani de zile.

La sfârșitul anilor '20 și începutul anilor '30, când criza începuse să se resimtă, Vernon Presley și familia lui stăteau într-o casă cu două camere pe Old Saltillo Road, una din cele două străzi — înguste și murdare care se întretaie la nord cu șoseaua ce șerpuiește, vreo opt mile, în josul câmpiei înainte de-a ajunge într-un alt oraș, Saltillo. Era o casă fără etaj, cu pereţii coșcoviţi.

Avea o verandă mică și o cișmea în curte. Era cocoţată pe-o pantă mlăștinoasă, cu faţa la apus, spre terenul din vale pe care Vernon îl lucra pentru o parte din câștig.

Gladys locuia cu părinţii, fraţii și surorile ei într-o casă nu mai un pic mai mare, așezată mai la vale, într-un loc ferit, pe Berry Street, cam la două străzi de biserică.

— Ne cunoșteam cu toţii, povestește doamna Harris. Îmi amintesc de domnul Presley. Alerga ore-n șir cu nepoţii mei și, uneori, îşi petrecea noaptea chiar sub acoperișul ăsta. Pe vremea aia ieșea cu alte fete. Apoi el și Gladys au început să iasă-mpreună. Mergeau să se dea cu patinele cu rotile sau se duceau la picnicurile de la crescătoria de pește. Pe-atunci crescătoria era unul din locurile cele mai frumoase. Puteai să stai la umbră sub un copac sau să privești lacul. N-a trecut mult și s-au căsătorit.

S-au dus la Verona, la vreo cinci mile de-aici. Pur și simplu-au plecat și-ntr-o bună zi au făcut-o. Erau într-adevăr o pereche frumoasă, el blond, ea brunetă,

amândoi fericiţi ca doi copii în ultima zi de școală.

(Câţiva ani mai târziu, Cletis, sora mai mică a lui Gladys, s-a măritat cu Vester, fratele lui Vernon.)

Era în 1933. Vernon nu avea decât șaptesprezece ani și lucra împreună cu tatăl lui la o fermă din apropiere, pe câmpia mănoasă de la East Bottom. Ca majoritatea celor din East Tupelo, lucrau la bumbac, porumb și mazăre în schimbul unei cote din câştigul pe care l-ar fi putut realiza proprietarul la sfârșitul se zonului. Lucrul începea în zori și se termina când soarele asfinţea la Tupelo. Pământul avea destulă apă, așa că udatul nu era o problemă. Buruienile creșteau, însă, cu repeziciune și oamenii se plângeau mai tot timpul de dureri în șale din cauza plivi tului.

Apoi, spre sfârșitul verii și-nceputul toamnei, venea vremea când se strângea recolta, se tăiau vrejurile de mazăre și se legau cocenii de porumb uscaţi ca să se dea la vitele de la crescătoriile din apropiere. Când toate astea luau sfârșit, nu-ţi mai rămânea altceva de făcut decât să drămuiești pentru tot anul puţinii bani câştigaţi și să-ţi cauţi de lucru în altă parte.

Toamna, când câmpiile din vale se făceau albe de-atâta bumbac, South Spring Street din Tupelo era blocată de remorci, căruţe și camioane, încărcate până la refuz cu baloturi de bumbac pline de praf. Munca la fermă îl aducea pe Vernon Presley la oraș. Se uita la cumpărătorii și vizitatorii care se plimbau încoace și-ncolo, luau câte-o mână zdravănă de bumbac, îl evaluau dintr-o privire, după care-l aruncau în praful de pe stradă și-ncepeau să se tocmească la preţ.

Alteori Vernon făcea câte-o plimbare pe străzile murdare care-nconjurau ferma sau prin desișurile de pini ori dădea o fugă până-n oraș să caute de lucru. Familia Presley, ca majoritatea familiilor pe care le știa Vernon, era foarte numeroasă, așa că statul acasă nu tihnea nimănui. Mai bine-afară.

Gladys avea douăzeci și unu de ani, cu patru mai mult ca Vernon, și, ca și prietena ei Faye Harris, lucra la Fabrica de confecţii din Mill Town. În fiecare dimineaţă, la șase (ora la care și bărbatul ei începea munca la câmp), era la lucru lângă mașina de cusut. Lucra cu bucata, câte douăsprezece ore în șir, cinci sau șase zile pe săptămână și, după cum povestea Faye Harris, dacă reușeau s-adune fiecare treisprezece dolari pe săptămână, era mare lucru.

— Pe deasupra, istorisește doamna Harris, la fabrică ţi se dădea o normă pe care trebuia s-o faci în fiecare zi dacă nu voiai să te trezești pe drumuri.

La parterul fabricii, o mașină electrică cu cuţite bine ascuţite croia materialul, care era trimis apoi sus pentru a fi tras la mașină de lucrătoare. Câteodată Gladys făcea pe controloarea (funcţia imediat următoare după cea de simplă lucrătoare la maşina de cusut) și, pe măsură ce veneau cămășile, se uita să vadă dacă nu le lipsește vreun nasture sau vreo butonieră. Ceva mai târziu, Gladys a plecat de la fabrica de confecţii la Reed, o firmă din apropiere care ocupa etajele unu și doi ale unei clădiri din cărămidă roșie și făcea halate de lucru, bluze și șorţuri. Și-acolo lucra tot la mașina de cusut.

O vreme, Vernon și Gladys au locuit cu părinţii, mai întâi cu ai ei, apoi cu ai lui.

În vara lui 1934, când Gladys a aflat că e însărcinată, a plecat de la fabrica de confecţii.

— A avut, spune Faye Harris, o sarcină grea și nu putea lucra deloc.

La vremea aceea, Vernon era șofer pe-o furgonetă și dis trebuia lapte din casă-n casă la East Tupelo. Șeful lui, Orville S. Bean, avea o crescătorie de vaci, la un sfert de milă de casa familiei Presley, iar Vernon s-a gândit că domnul Bean l-ar putea ajuta să-și găsească o casă.

— Orville Bean avea și-mprumuta bani, spune doamna Harris. Domnul Presley s-a dus la el și l-a rugat să-l ajute să-și construiască o casă. El și Gladys îşi doreau un loc al lor, acum că erau pe cale de-a-și mări familia. Așa că domnul Bean a plătit casă, pe urmă le-a închiriat-o. Făcea asta de multe ori cu oamenii de prin împrejurimi.

Casa nu se deosebea cu nimic de zecile de mii de case construite în sud pentru săraci, albi și negri deopotrivă, în anii ’20 — 30. Era o casă vagon, dreptunghiulară, cu pereţi laterali de lemn, cu acoperiș ascuţit şi-o mică verandă acoperită. Înăuntru avea «un cămin de cărămidă, cu un coș care trecea drept prin mijlocul casei. Era lungă de treizeci de picioare, exact zece pași de bărbat de la ușa din faţă până în spate, și jumătate pe-atât de lată. Era împărţită în două camere pătrate perfect egale.

(Cu mulţi ani mai târziu, în reședinţa lui cu douăzeci și trei de camere din Memphis, Elvis se-ntreba cu glas tare dacă toată șandramaua de-atunci n-ar fi-ncăput în salon.)

Camera din faţă servea drept dormitor și-avea un pat de metal cu o saltea plină de noduri. La un capăt al — patului era un mic cămin, cu grătar de fier, iar la celălalt, ușa din faţă. Mai erau și trei ferestre, una la capul patului, alta în partea opusă a camerei, de cealaltă parte a casei, şi-o a treia, care dădea în verandă. De tavan atârna un singur bec electric. Pe dușumele n-aveau covor.

În camera din spate, care servea drept sufragerie și bucătă de in același timp, se primeau prietenii și rudele. Tot mobilierul era o sobă de gătit, o masă, scaune și-un dulap. Și-aici erau trei ferestre, un bec deasupra capului și ușa din spate. Afară, la o oarecare distanţă de casă, era pompa de apă.

În faţa casei creșteau doi copaci destul de mari, alţi trei într-o parte, iar al șaselea în spate. Vara făceau puţină umbră și copiilor li se păreau grozavi când era vorba de cățărat. În apropiere era un desiș de pini tineri, iar dac-o luai în jos pe Old Saltillo Road, dădeai de firul subţire al câtorva izvoare și de o păşune largă.

Casa se afla într-un loc ceva mai ridicat decât majoritatea caselor din East Tupelo, dar, asemeni tuturor celorlalte case fără etaj din apropiere, era așezată pe niște piloni uzaţi și bondoci, făcuţi din beton și cărămidă, care o fereau de inundaţii și de ploile puternice. În vale și la apus, spre Tupelo, apa pâraielor le șea din albie și mânca serios panta argiloasă din spatele casei. Ori de câte ori ploua, și asta se-ntâmpla destul de des, noroiul se scurgea pe lângă, și pe sub casă, spre drumul din vale.

În a doua săptămână a lunii ianuarie 1935, inspectorul ţinutului, W.A. Roper, a

plecat în capitala statului ca să ceară ajutor financiar urgent pentru școlile din ţinut, deoarece, în cazul în care nu se adunau fondurile necesare, școlile trebuiau închise șa se luni pe an, în loc de obișnuitele trei… S-a anunţat că fabrica de conserve, care se deschisese numai cu o lună înainte și care funcţiona prin prevederile Legii federale de asistenţă pentru ca zuri de urgenţă, dată sub preşedinţia lui Roosevelt, îşi va închide porţile într-o săptămână, lăsând pe drumuri 160 de lucrători…

J. E. Riley, șeful Departamentului de reconstrucţie rurală din ţinutul Lee, a declarat că unui număr de 146 de familii de fier mieri de pe listele de asistenţă li se vor garante, (cu titlu de împrumut) câte optsprezece acri, care urmau să fie folosiţi pentru bumbac, porumb, fân, obţinerea furajelor, cât și o casă, apă și un teren împădurit; toate acestea pentru a fi ajutaţi să se descur ce… Magazinul universal Reed punea în vânzare „o uriașă gamă de mărfuri la preţ redus, oferind paltoane de damă cu 3, 98 de lari și ghete cu 1,47 dolari… Francis Lederer, Joan Bennett, Charles Ruggles și Marss Boland apăreau în *The Pursuit of Happiness* (în urmărirea fericirii) la Teatrul Strand… Iar Elvis Aron Presley venea pe lume.

S-a născut puţin după prânz, la 8 ianuarie, primul dintre cei doi băieţi gemeni.

Pentru persoanele care pun preţ pe astrologie, asta-nseamnă că Elvis e capricorn, un semn pământesc cardinal „caracterizat prin cuvintele cheie: ambiţie, perseverenţă, diplomaţie, reţinere. E sem nul preoţilor, ambasadorilor sau oamenilor de ştiinţă.[7] Printre cei născuţi în aceeași zodie se numără: Cary Grant, care pe-atunci, la treizeci și unu de ani, juca rolul principal în *Sylvia Scarlet,* Ioa na d'Arc, Richard Nixon, student în drept la Duke University, pe-acea vreme în vârstă de douăzeci și doi de ani, Martin Luther King, care nu avea decât șase ani, Mao Zedong, Humphrey Bogart, Pablo Casals, Albert Schweitzer și Edgard Allan Poe. O listă destul de impresionantă, trebuie să recunoaştem.

Alţii considerau că Elvis, fiind unul din cei doi băieţi gemeni, avea facultăţi psihice superioare, dar era numai „o jumătate de personalitate" și avea nevoie de fratele lui pentru a dobândi o putere psihică deplină.

— Nu erau asiguraţi, iar doctorul n-avea prea multă încredere-n spitale, așa că Gladys a rămas să nască acasă, povestește doamna Harris. Tot timpul Gladys le-a zis la toţi c-o să facă gemeni, da' doctorul nici nu voia s-audă de-așa ceva. S-a născut Elvis, l-au spălat, da' ea spunea că mai are dureri. Doctorul i-a răspuns că i se pare. Gladys i-a spus: „Da-s aceleași dureri". În cele din urmă, o vecină a zis: „Dom-le doctor, mai face-un copil".

Al doilea copil s-a născut mort. Cu mulţi ani mai târziu, doamna Presley avea să spună:

— Am încercat să le potrivim numele, Jesse Garon și Elvis Aron.

S-au născut unul după-masă devreme, iar al doilea pe la șa se Când Faye Harris, întorcându-se de la fabrica de confecţii, a venit în goană acasă la familia Presley, pe micul Jesse Garon îl și puseseră într-un sicriu minuscul, în camera din

---

[7] Pentru detalii astrologice și tema completă, vezi anexa A.

faţă.

Copilul a fost înmormântat a doua zi, fără piatră funerară, pe-o coastă de deal din cimitirul Princeville, la câteva mile spre nord-est.

Lui Elvis i-a fost dat să fie singurul copil la părinţi și ei l-au răsfăţat cât le-a permis bugetul modest al familiei.

— Era uneori cam obositor, istorisește doamna Harris. Pentru Gladys copilul ăsta era o adevărată minune, așa că-l trata ca atare. L-a adorat din ziua în care l-a adus pe lume și până-n ultima clipă a vieţii ei. Îl ţinea mereu acasă, iar când îl lăsa la joacă, ieșea tot timpul după el ca să fie sigură că nu i s-a-ntâmplat nimic. Oriunde mergea, în vizită sau la băcănia lui Roy Martin, îl lua și pe Elvis. Dacă-l pierdea din ochi, începea să strige și să plângă sau venea până aici de frică să nu se fi pierdut sau să nu i se fi întâmplat ceva copilului.

Dacă doamna Presley îl alinta pe Elvis, cum face o ursoaică cu singurul ei pui, în același timp îi asigura și mijloacele de-a câștiga respectul celorlalţi, alimentându-l cu o îmbinare de reguli preluate de la Emily Post[8] și un soi de creștinism sever.

— Odată a găsit o sticlă de coca-cola pe veranda mea, spune doamna Harris. Gladys i-a dat o palmă și l-a trimis la mine.

Elvis mi-a zis: „Doamnă Harris, am făcut o faptă urâtă și mama m-a bătut pentru asta, așa că poftim sticla de coca-cola”. I-am dat sticla înapoi și i-am mai dat și câteva prăjituri pe deasupra. El s-a dus la Gladys și i s-a plâns: „Mamă, știam eu că puţin îi pa să dac-o iau”, iar ea i-a răspuns: „Da, dar trebuia mai întâi să-i ceri voie”.

Elvis însuși a spus odată:

— Mama nu mă scăpa niciodată din ochi. Nu mă puteam du ce la scăldat cu ceilalţi copii. Când eram mic, fugeam câteodată.

Mama mă bătea, iar eu credeam că nu mă iubește.

S-a spus cândva că doamna Presley ar fi povestit că a-ncercat să-l înveţe pe Elvis și micuţii lui prieteni să nu se bată și să tră iască în pace. Uneori mai apărea câte-un bătăuș și nu-ncape-ndoială că tatăl lui Elvis trebuia să-i arate copilului cum să se apere.

Firește, spunea ea mai departe, Elvis ieșea învingător din astfel de hărţuieli.

Domnul și doamna Presley și-au învăţat, de asemenea, fiul să spună „domnule” și „doamnă” când vorbește cu cineva, să se ridice în picioare când intră în cameră o persoană mai în vârstă (bunica, unchiul Vester, mătușa Delta Mae), să nu se amestece-n discuţia celor mari și să nu contrazică pe nimeni. Iar dacă n-ai o vorbă frumoasă pentru cineva, mai bine taci din gură, îi spuneau ei. Elvis a învăţat atât de bine aceste reguli simple încât mai târziu, chiar după celu’ crase cu regizori de filme și directori ai caselor de discuri, care erau numai cu câţiva ani mai mari decât

---

[8] Emily Post (1873 — 1960). Cunoscută ziaristă din Statele Unite, autoarea unui manual al manierelor elegante (n.t.).

el și insistau să li se spună pe numele mic, el le vorbea tot cu „domnule” și „doamnă” și nu-l uita pe „vă rog”. Dacă altceva nu se poate spune despre Elvis, se poate spune negreșit că era politicos.

Așa cum îl iubeau părinţii, tot așa-i iubea și el. Amândoi povestesc cât de-ngrijorat era Elvis când tatăl sărea-n lac să înoate sau dădea fuga în ajutorul vreunui vecin care voia să-și salveze mobila din casa în flăcări. (Casa unchiului Noah, a mătușii Christine și a vărului și tovarășului lui de joacă, Bobby, s-a numărat printre cele câteva care-au ars în East Tupelo; un alt foc a-nghiţit biserica.) Lui Elvis, povesteau părinţii lui, îi era teamă să nu-și piardă tatăl și de-aceea plângea atât de mult.

În anii ’30 și începutul anilor ’40, biserica penticostală din Tupelo era o clădire mică, fără etaj, pe Adams Street, nu departe de casa familiei Presley. Aici a ascultat Elvis muzică pentru prima oară.

Cu mulţi ani mai târziu, doamnei Presley îi plăcea să istorisească cum se purta Elvis în biserică:

— Când Elvis era mititel, se dădea jos din poala mea, o lua la fugă printre rânduri și se căţăra pe platforma din biserică. Se uita la cor și-ncerca să cânte și el. Era prea mic ca să știe cuvintele, da melodia o fredona bine.

Când Elvis a crescut, cânta cu părinţii lui la adunări, întâlniri evanghelice și bisericești, dar întotdeauna cu ceilalţi membri ai adunării, niciodată ca un „trio popular” sau în corul bisericii, așa cum s-a afirmat în alte reviste și „biografii”. Se pare, de altfel, că membrii familiei Presley erau mai puţin credincioși decât spune legenda. Doamna Harris, care afirmă că n-a lipsit niciodată de la slujbă (și e greu să pui la-ndoială afirmaţiile ei), susţine că familia Presley venea „uneori la biserică, dar nu erau fanatici și mai lipseau din când în când de la slujbă”.

Bisericile penticostale create în 1911, cu numai douăzeci și cinci de ani în urmă, făceau parte la acea vreme din mișcarea evan ghelică, mișcare ce bântuia aproape tot sudul și vestul mijlociu în anii de avânt ai deceniului 3 și de recesiune ai deceniului 4. Asemeni altor grupuri religioase de penticostali albi (mulţi împartă șeau aceleași credinţe fundamentale, dar aderaseră la diferiţi fondatori și diferite nume), cei care-și făceau rugăciunile într-o biserică penticostală dădeau Bibliei o interpretare conservatoare, crezând, între altele, că răii vor fi judecaţi, iar după moarte sufletul le va fi cufundat în flăcările unui lac de pucioasă. Mesajul era simplu: fii bun sau iadul te mănâncă!

Slujbele de duminică începeau de obicei cu cântece, iar familia Presley se alătura congregaţiei și corului. În spatele altarului era un pastor înconjurat de câţiva credincioși. Îmbrăcaţi în haine ieftine dar decente, ce semănau mult cu cele ale congregaţiei.

Apoi unul dintre credincioși poruncea congregaţiei să-și înceapă rugăciunea în tăcere și, oricât ar părea de ciudat, pastorul se așe za liniștit într-o parte, cu mâinile împreunate în poală, și-ncepea să bolborosească „în graiuri”. Acest fenomen avea semnificaţia contactului direct cu Dumnezeu, căci Dumnezeu se adresează omului într-o limbă necunoscută. Printre penticostalii albi, experienţa bolboroselii „în

graiuri” nu avea, practic, niciun conţinut emoţional.

Spre deosebire de bisericile de același fel ale negrilor, cong-egaţia albilor îşi păstrează calmul și momentul este primit la fel de prozaic ca și condamnarea în iad a răufăcătorilor.

Asta nu-nseamnă însă că adunarea, căreia i se alăturase familia Presley, era inertă. Nimic mai puţin adevărat! în timpul slujbei, starea de spirit era creată de pastor, care, când nu vorbea „în graiuri”, înălţa rugi arzătoare lăsându-i pe cei prezenţi să se manifeste zgomotos și să strige în gura mare:

— Slavă ţie, Doamne… mulţumescu-ţi ţie, mântuitorule… te venerez, Doamne!

Pastorul păşea apoi semeţ în naosul bisericii, tunând și fulgerând prin cuvintele prea-măritului. În timpul predicii vocea pastorului se ridica tunătoare sau se pierdea într-un murmur, amenințând și dând speranţe deopotrivă. Bisericuţa de lemn din East Tupelo era inundată de vorbele ce se încolăceau și se descolăceau într-o cadenţă măsurată, de șuvoiul îndemnurilor și pedepselor aspre, urmat de șoapte de extaz spiritual.

— Erau întâlniri frumoase, povestește doamna Faye Harris. O grămadă de oameni au fost izbăviţi.

Mulţi ani mai târziu, întrebat de unde-nvăţase mișcările-alea smucite, Elvis a răspuns:

— Mergeam să ascultăm cântece religioase mai tot timpul. Erau niște cântăreţi, grozavi cântăreţi, da’ nimeni nu se sinchisea de ei.

Pe urmă veneau predicatorii. Gesticulau indecent, săreau pe pian și se mișcau în toate părţile. Publicului îi plăcea asta. Cred că de la ei am învăţat.

Elvis n-a fost un copil frumos. Prima lui fotografie, făcută la doi sau trei ani, ne înfăţișează un băieţel cu ochi imenși care privesc în depărtare, undeva spre stânga, cu un nas strâmb și turtit, cu buzele lăsate-n jos, cu chipul rotunjor și blând, ca un copil care-ţi aduce aminte de Edward G. Robinson. Are chiar şi-o pălărie cu boruri, lăsată puţin pe dreapta.

Într-o altă fotografie veche, făcută pe la șase ani, nu mai poartă pălărie. Părul lui blond, ca platinat, e despărţit de-o cără re dreaptă ca trasă cu linia. În părţi e tăiat scurt și câteva șuviţe îi cad pe fruntea proeminentă. Ochii sunt prea mari, cu pleoape grele, nasul e turtit și puţin cam într-o parte, iar buzele groase erau încă pe atunci schimonosite de zâmbetul strâmb care-avea să devină celebru în lumea-ntreagă.

În fotografiile-astea două arată ca și cum capul nu i-ar fi crescut îndeajuns ca să fie pe măsura trăsăturilor proeminente.

Îmbrăcat într-un pulover larg, tras peste-o cămașă de bumbac, cu un colţ de guler înăuntru, iar altul pe-afară, în a doua fotografic Elvis pare aproape la fel de fără căpătâi ca-n cea dintâi.

O fotografie făcută mai târziu, împreună cu părinţii, în faţa casei, îl înfăţișează pe Elvis într-o cămașă albă, desfăcută la gât, cu mâneci lungi, care lăsau să i se vadă încheieturile, cu pan toţi albi cu maro și niște bretele care-i ridicau pantalonii până la jumătatea pieptului. Tatăl poartă o cămașă albă, o jachetă de piele și niște

pantaloni largi, iar mama o rochie cu buline, lega tă cu cordon.

În niciuna din fotografii nu zâmbește nimeni.

Când Elvis a-mplinit cinci ani, mama a-nceput să-l ducă la școală (și-a continuat să-l ducă și în primii ani de liceu la Memphis) pe Highway Street 78, în centrul orășelului, unde se aflau clădirile simple, de lemn, care serveau drept școală în East Tupelo. Școala avea toate cele douăsprezece clase, căci primise autorizaţie și pentru clasele de liceu. Liceul a dat prima diplomă de absolvire în 1934. Ultima clasă număra atunci nouă profesori și patru elevi. Când Elvis era în clasa a patra, la școala din East Tupelo erau șapte sute de elevi și douăzeci și șase de profesori.

Niciunul din profesori nu-și amintește nimic de Elvis înainte de clasa a cincea. Atunci a avut-o dirigintă pe doamna J.C. Grimes.

Locuia la mai puţin de-o sută de iarzi de casa familiei Presley, pe Old Saltillo Road, și s-a dus să facă cunoștinţă cu doamna Presley după ce-a aflat că erau ceva rude-ndepărtate.

— A fost un elev bun, spune azi doamna Grimes. De obicei ţii minte dacă nu e. Îl cunoșteam destul de bine, așa că mi-l aduc aminte. Candid, ăsta-i cuvântul. Și mediocru. Candid și mediocru.

Erau cam treizeci în clasă și-n fiecare dimineaţă mergeam la ea pe la povestește ea. Rugăciuni. Ei bine, două zile-n șir i-am întrebat pe copii dacă poate vreunul să spună-o rugăciune. Toţi au tăcut chitic. Apoi, a treia zi, Elvis a ridicat mâna. A spus că știe-o rugăciune. Și-a spus rugăciunea și-a cântat câteva cântece. Ţin minte unul, care nu era chiar cel mai nimerit pentru o capelă, dar Elvis l-a cântat așa de dulce că-ţi venea să plângi. Se numea *Old Shep* (Biata oiţă). Pe-atunci îl aveam director pe domnul J.D. Cole și l-am rugat să-i asculte pe Elvis cântând. Domnul Cole a fost așa de impresionat că l-a luat pe Elvis cu el la târgul Mississippi-Alabama și l-a prezentat la concursul anual.[9]

Mississippi-Alabama Fair and Dairy Show a fost prima dată organizat în 1904, ca un târg al ţinutului Lee, și era în proprietatea municipiului. Se organiza pentru fermierii din regiune, dar nu adu cea niciun profit. Avea loc câte-o paradă de cai, se făceau vânzări de vite și, mai târziu, au început să se ţină și concursuri de frumuseţe pentru Miss Alabama și Miss Mississippi. Câștigătoarele luau parte apoi la concursul din Atlantic City pentru Miss America. În anii ’40 s-au ţinut și concursuri artistice, cu participanţi veniţi din cele două state pentru premiul anual. Elvis avea zece ani când domnul Cole l-a adus ca să reprezinte East Tupelo, orășelul așezat la numai o jumătate de milă de târg.

Elvis, cocoţat pe-un scaun ca să ajungă la microfon, a cântat *Old Shep,* neacompaniat, deoarece chitariștii prezenţi nu se-arătaseră prea dornici să dea o mână de ajutor concurenţilor. Elvis a câștigat premiul doi — cinci dolari și dreptul de-a intra pe gratis la orice joc.

— Bărbatul meu, Clint, avea un magazin de mobilă pe vremea aia, și-amintește

---

[9] Este vorba de un târg la care se ţineau și concursuri artistice, organizate anual (n.t.).

doamna Grimes. I l-am adus pe Elvis să-i cânte *Old Shep,* fiindcă el nu putuse veni la târg. Elvis a cântat cântecelul, iar Clint i-a dat bani de suc. Nu credeam s-ajungă vreo dată prea departe, afirmă astăzi doamna Grimes.

Elvis creștea și tatăl lui se muta dintr-un loc în altul, plecând de la aprovizionarea cu lapte când, rămas fără clienţi, nu și-a mai putut continua slujba, lucrând câmpul din vale, sortind cherestea sau angajându-se ucenic dulgher la depozitul de che restea Leak and Goodlett din Tupelo. În timpul proiectelor New Deal[10] de sub administraţia președintelui Roosevelt, Tupelo a servit drept cartier general pentru optsprezece ţinuturi, iar Vernon s-a angajat ca tâmplar la Works Progress Administration (W.P.A.)[11], ajungând în cele din urmă șef de echipă. Ca toţi ceilalţi bărbaţi, lucra orice găsea în acele zile de criză.

— Și-au pierdut casa și s-au mutat de mai multe ori, povestește doamna Harris. Au stat în câteva case de partea asta a şoselei, pe Kelly Street, apoi pe Barry. Curând casa de pe Barry a fost confiscată. Erau săraci lipiţi. Abia-și duceau zilele. Cel puţin mâncau regulat. Alimentele poate nu erau dintre cele mai-hrănitoare, dar le aveau la timp. Doamna Harris povestește că stăteau cam prost cu carnea:

— Carnea trebuia cumpărată, spune ea. Câţiva creșteau porci în curte, da' cei mai mulţi trebuiau să-și cumpere carnea și nu era deloc ieftină. Mazăre, turte de porumb, bame, roșii, salată verde, ridichi, porumb fiert, când aveam, iar iarna legume uscate și conserve de piersici sau mere. Nu rămâneam niciodată nemâncaţi, da' trebuia să ne zbatem ca să nu murim de foame.

Lumea n-o ducea mai bine nici la Tupelo. În anul în care s-a născut Elvis, cultivatorii de bumbac au prezis pentru sud prima recoltă de un miliard de dolari. Dacă asta aducea venituri mari unora, nu însemna mare lucru pentru omul de rând. Iar vremea, mai totdeauna schimbătoare în partea de nord a Mississippiului, nu făcea decât să înrăutăţească lucrurile. Adesea râurile inundau valea și multe din căsuţele din East Tupelo, iar în 1936 unul din cele mai cumplite uragane s-a abătut asupra orășelului, venind din învecinatul Harrisburg și făcând două sute șaizeci de vieţi me, rănind o mie și ceva și distrugând nouă sute de case. Totul în numai treizeci și două de secunde. În East Tupelo, unde-au fost cele mai multe pierderi, familia Presley a văzut acoperișuri zburând, pereţi încovoindu-se într-o parte și-n alta, fără să mai poată fi îndreptaţi vreodată, și brăzdaţi de crăpături și spărturi.

La East Tupelo nu existau adăposturi împotriva uraganelor. Terenurile erau prea joase și apa ar fi pătruns cu ușurinţă. Așa că, în zilele fierbinţi și uscate, când cerul se-ntuneca brusc și îi nişte a densă a după-amiezii era sfâșiată de strigătul vântului.

Elvis, împins din spate de maică-sa, o lua la goană spre un adăpost săpat în deal la oarecare distanţă și aștepta acolo ore în șir, până când putea pleca fără

---

[10] Noua politică economică a administrației Roosevelt (n.t.).

[11] Instituție pentru extinderea rețelei de întreprinderi industriale (n.t.)

grijă.

Într-o asemenea zi, pe când Vernon se afla la lucru, Elvis și maică-sa erau singuri în adăpost și cântau să-și alunge frica. Au început apoi să vorbească despre cum cântase Elvis la târg și ce succes avusese. Elvis i-a spus mamei că vrea o bicicletă. Doamna Presley știa de mult treaba asta, domnul Presley se interesase de preţ, dar cei cincizeci și cinci de dolari erau peste puterile lor.

Așa că doamna Presley și-a întrebat fiul dacă n-ar fi mai bine să-i ia chitara (12,95 dolari), care era în aceeași vitrină cu bicicleta.

La urma urmei, i-ar fi de folos la cântat și, poate mai târziu, o să-și ia singur și bicicleta. Povestea spune că Elvis ar fi răspuns că, dac-o să primească chitara, n-o să mai pomenească nimic de bicicletă un an de zile.

În lunile care-au urmat, Elvis a-nvăţat să cânte la chitară. A primit un mic ajutor din partea unchilor săi, Johnny Smith și Vester Presley, care i-au arătat câteva acorduri. A-nceput să asculte radioul și-ncerca să imite sunetele pe care le-auzea. A ascultat soliști cunoscuţi de muzică *country,* Roy Acuff, Ernest Tubb, Ted Daffan. Bob Wills și Jimmie Davis. şi discuri ale celui care trece drept părintele muzicii *country,* Jimmie Rodgers, originar din Meridian, statul Mississippi, la vreo sută de mile de Tupelo. *A* ascultat și cântăreţi de *blues* de prin partea locului (din valea cu bumbac, din ţinuturile ce se întindeau spre vest până la fluviul Mississippi sau la sud până la New Orleans), nu me ca Booker (Bukka) White, Big Bill Broonzy, Otis Spann, B.B. King, John Lee Hooker (autorul cântecului *Tupelo Mississippi Flood* /Mississippi inundă Tupelo), Chester (The Howlin Wolf) Burnett, Jimmie Reed, Earl Hooker și McKinley (Muddy Waters) Morganfield. În zilele de duminică și miercuri (miercu rea era zi de slujbă la biserica penticostală) Elvis a-nvăţat să cânte *spirituals.*

Încet-încet stilul lui începea să capete contur.

— După-masă obișnuiam să ne-adunăm la una din noi acasă ca să mai schimbăm câte-o vorbă, să ascultăm radio și să mai auzim o glumă, povestește doamna Harris. Primăvara ieșeam în pădurea din spatele casei lor. Eu și Gladys stăteam și pălăvrăgeam, iar copiii zburdau pe deal. Le plăcea grozav să culeagă flori sălbatice, viorele și caprifoi. Gladys ţinea să aibă mereu flori în casă.

Deseori, prietenii lui Elvis veneau la el. Mergeau cu toţii pe dealul din spatele casei și ascultau cântecele pe care le cânta el pe-ndelete.

Elvis n-a dus niciodată lipsă de prieteni, de lume care să-i vină-n casă sau de cunoștinţe prin apropiere, pe care să le poată vizita. Colegilor de școală li se adăugau numeroșii membri ai familiilor Presley și Smith, alte rude aflate pretutindeni în ţinut, verii verilor verilor și tot așa. Buck Presley, ca să dau un exemplu, era văr primar cu bunicul lui Elvis și locuia, împreună cu nevastă-sa și cei șapte copii, la o fermă din Richmond, la vreo opt mile distanţă. Astăzi Buck, nevastă-sa și doi din băieţii lor.

Hershell și J.W., locuiesc în niște case mici, mobilate sărăcăcios, la Nettleton. Buck are-n jur de șaptezeci de ani, se-mbracă de obicei în salopetă și stă pe-un scaun ponosit, cu câte-un borcan așezat alături, pe podea, în care scuipă tutunul

pe care-l mestecă mai tot «timpul. Hershell e-un tip brunet și musculos, înalt de vreo cinci picioare. Poartă niște pantaloni largi de orășean şi-o cămașă sport, desfăcută la gât.

— M-am născut la Richmond, spune Buck. Toată viaţa n-am locuit la mai mult de cincisprezece mile de Tupelo, în afară de doi ani când am stat în Arkansas. Am lucrat pământul cam toată vremea. Asta fac toţi din familia Presley. Cultivă bumbac și po rumb.

Buck nu-i prea vorbăreţ. E taciturn, suspicios faţă de străini (dar cordial, deosebit de cordial) și-nainte de-a spune-o vorbă, măsoară om' din cap până-n picioare. Hershell îi seamănă leit.

— Mergeam la Tupelo cu autobuzul școlii, istorisește el. Mergeam să-l vedem pe Elvis și pe ceilalţi, mergeam la spectacole, la lupte, la chestii d-astea. Mi-aduc aminte că de multe ori săream gardul ca să ne ducem la bilei. Ne-au prins odată și-asta a pus capăt la toate. Erau nişte tipi cu ciomege care stăteau pe lângă gard. Aia ne speriau de moarte.

Hershell se așază din nou pe scaun și rămâne tăcut. Îşi ţine picioarele într-un fel ciudat. Rumegă la ce-ar mai putea adăuga.

— Ţin minte că Elvis mergea peste tot cu hodoroaga aia de chitară. Îi plăcea grozav chitara. Nu cred să fi avut vreodată mai mult de trei coarde, da' zău dacă nu cânta-n draci.

Când vreun străin pleacă din casa de la ferma lui Buck și Hershell Presley, ultimul lucru pe care-l aude e:

— Să mai dai p-aici negreșit !

Când Elvis era în primii ani de școală, înainte de-a fi câştigat premiul la târg și de-a fi primit chitara, tatăl lui a-nceput să caute de lucru la Memphis, la o sută de mile spre nord-vest. În timpul războiului, fabricile apăruseră-n oraș ca ciupercile și era mai ușor să dai de-o slujbă pe-aici. De câte ori putea, venea acasă la sfârșitul săptămânii, iar când s-a terminat războiul, s-a-ntors definitiv. Sperase să-și aducă și familia la Memphis, dar casele erau fie prea dărăpănate, fie prea scumpe pentru punga lui, iar când s-a terminat războiul, s-au închis și fabricile.

În 1946, școala din East Tupelo s-a unit cu școala ţinutului Tupelo. (Cele două orașe s-au unit în 1948.) Astfel, în iunie 1947, s-a ţinut ultima serbare de absolvire a școlii. De la acea dată, ele vii claselor a unsprezecea și a douăsprezecea au fost nevoiţi să meargă cu autobuzul la Tupelo.

Cam tot atunci, familia Presley s-a mutat la oraș, lângă Shakerag, cartierul negrilor din Tupelo, iar Elvis s-a înscris la liceul Milam Junior, așezat la întretăierea dintre Gloster și Jefferson, o școală mult mai mare și-ntr-un cartier mult mai frumos decât cea la care fusese până atunci. Curând după aceea, în 1948, când Elvis avea treisprezece ani, familia Presley a plecat din oraș.

— Eram terminaţi, pur și simplu terminaţi, așa c-am plecat din Tupelo peste noapte, spunea Elvis câţiva ani mai târziu. Tata a împachetat toate lucrurile-n cutii, a pus tot calabalâcul pe maşină — un Plymouth 1939 — și-n portbagaj. Am pornit spre Memphis. Lucrurile trebuiau să se-ndrepte.

III

LICEUL

LUCRURILE NU S-AU ÎNDREPTAT la Memphis, în orice caz nu chiar de la-nceput. Dacă se schimbase ceva, se schimba se doar în rău. La East Tupelo și Tupelo, familia Presley stătuse-n case care nu erau nici mari, nici deosebit de confortabile, dar faţă de ce găsiseră în cel mai mare oraș din Tennessee (cu o populaţie de aproximativ 300.000 de locuitori pe acea vreme), șandramalele-alea păreau adevărate palate.

Mai întâi s-au înghesuit într-una din camerele unei case în formă de cutie, pe Poplar Avenue 572, la o milă de locul în care fluviul Mississippi înconjoară centrul comercial. Cândva fusese un cartier select, o parte din North Memphis, dar, ca multe altele situate în apropierea centrului comercial, era acum, aproape în exclusivitate, un cartier al săracilor. Altă dată casa fusese, poate, elegantă, dar în 1948 au împărţit-o în apartamente soioase de câte-o cameră. Nu existau bucătării, iar familia Presley avea ace ca şi baie cu alte trei familii. În clădire erau șaisprezece asemenea camere cu tavanul înalt, care adăposteau nu mai puţin de șai zeci de persoane. Instalaţia electrică era un adevărat pericol, iar sistemul de încălzire aproape inexistent. Pereţii erau plini de găuri, iar unde nu erau găuri, era murdărie din belșug. Familia Presley dormea, gătea (pe un reșou, cu apă adusă din baie) și miil ea în aceeași cameră. Nu era tocmai genul de casă în care să-ţi poţi invita prietenii.

La început, Elvis n-a avut prieteni. Asta din cauza felului său de a fi, rezervat și timid. Un copil care se mută într-un cartier nou trece printr-o perioadă de adaptare dureroasă, iar când e vorba de un băieţel firav și politicos, venit dintr-un sătuc din Mississippi la Memphis, orașul despre care auzise vorbindu-se numai (și care-i inspira, poate, o oarecare teamă, căci tatăl lui găsise de lucru numai cu multă trudă), durerea devine acută, noutatea și dimensiunile orașului aproape copleșitoare. Astfel liceul L. C. Humes, la care Elvis a fost dus din prima săptămână la Memphis, avea peste 1600 de elevi în cele cinci clase (de la a șaptea la a douăsprezecea), numărul elevilor fiind, cu alte cuvinte, mai mare decât numărul locuitorilor din East Tupelo.

Vorbind despre prima zi de școală a lui Elvis, Vernon Presley povestește cum l-a dus și l-a lăsat în faţa biroului directorului. Dar nici n-a apucat bine să se-ntoarcă acasă c-a apărut și Elvis. Vernon istorisește că, de nervi, lui Elvis îi ieșiseră ochii din cap, iar când l-a-ntrebat ce se-ntâmplase, Elvis i-a răspuns că nu prea înţelegea cum stau lucrurile și că erau așa de mulţi copii… i-era o frică cumplită să nu râdă copiii de el.

Elvis s-a întors la școală a doua zi și, încet-încet, s-a obișnuit. Tatăl era muncitor la o fabrică de unelte și șofer pe furgoneta unui băcan angrosist, iar mama lucra, câteodată, la o fabrică de perdele sau la un bufet de la marginea orașului, unde era

chelneriţă. Venitul total al familiei Presley se ridica la vreo treizeci și cinci de dolari pe săptămână.

Nimeni din afara familiei Presley nu poate să spună prea multe despre acest prim an petrecut la Memphis. Elsie Marmann povestește că într-a opta Elvis a fost elevul ei la muzică și nu părea un talent promiţător.

— Nu era-n cor, spune ea. N-avea genul de voce de care-aș fi avut nevoie la cor.

Doamna Tressie Miller a plecat din Mississippi împreună cu familia Presley și s-a mutat la Memphis. Au locuit în aceeași ca să pe Poplar Avenue. Ea spune că-n faţa casei era o curte mare și, după ore, Elvis îşi înveselea uneori prietenii cântându-le câte-un cântec și acompaniindu-se la chitară. Alţii fac comenta rii asupra seriozităţii lui Elvis și-a felului său liniștit și politicos de a fi. Toţi spun că-și iubea, mai bine-zis îşi adora, mama. Și cam asta e tot. A trebuit să treacă un an pentru ca profeso rii sau colegii să-l cunoască și să poată spune ceva despre el. Dar. Chiar și-atunci, majoritatea celor de la Humes de-abia îl acceptau. La toate liceele sunt elevi care trec neobservaţi. Elvis a fost unul din ei.

În februarie 1949, Vernon Presley a început să lucreze ca muncitor la Compania United Paint. Punea cutiile de vopsea în lăzi ca să poată fi expediate. Fabrica, o clădire de cărămidă cu patru etaje, care înainte de prohibiţie fusese fabrică de bere, iar după aceea depozit de bumbac, era așezată la intersecţia dintre Winchester și Concord, la numai câteva străzi de casa familiei Presley. Vernon primea 83 de cenţi pe oră și câştiga 38,50 dolari în săptămânile bune, când izbutea să facă cinci ore suplimentare. Nu se putea spune că slujba asta era o mină de aur, dar domnul Presley a rămas aici cinci ani. Oricât de mic ar fi fost salariul și indiferent de statutul pe care i-l oferea un astfel de post, conta măcar pe niște bani care veneau la timp.

La 17 iunie, în același an, Elvis și mama lui au primit în apartamentul lor de o cameră un vizitator: doamna Jane Richardson, una din cele două funcţionare de la spaţiul locativ din Memphis. Familia Presley făcuse o cerere de ajutor, iar doamna Richardson venise să vadă dacă era îndreptăţită sau nu.

— Erau niște oameni tare nevoiași, relatează doamna Richard son, o femeie amabilă și sigură de sine, care tocmai s-a pensionat, după treizeci de ani de activitate. Am stat de vorbă cu doamna Presley și cu Elvis şi-ncă de pe-atunci am zis că Elvis e băiat drăguţ. Păreau amabili și meritau mai mult. Asta am zis și după ce-am văzut în ce condiţii trăiau, înainte de-a se muta în complexul de locuinţe.

Raportul, în care casa din Poplar era calificată drept „infestată” și „necesitând reparaţii capitale”, a fost supus comisiei. S-a verificat salariul pe care-l primea Vernon de la United Paint; s-a constatat că trimitea lunar zece dolari mamei sale, la West Point, în Mississippi, s-a înregistrat Pontiacul tip 1937, care funcţiona destul de defectuos, și s-a recomandat repartizarea unui apartament în Lauderdale Courts, un complex de locuinţe finanţat de guvern, care se afla în cartierul cu același nume și în apropierea compa mei la care lucra Vernon.

Trei luni mai târziu, în mai, Elvis a terminat primul an la liceul Humes, iar familia Presley s-a mutat într-un apartament de două camere, la parterul unui bloc din

Lauderdale Courts, pe Winchester Street 185.

Complexul acesta din cărămidă roșie se număra printre cele câteva construite de guvernul federal pe la mijlocul anilor ’30. Încă de la acea dată era administrat de municipalitate. Fusese proiectat pentru familiile cu salarii mici și, conform tradiţiei, chiria se stabilea în funcţie de veniturile familiei respective. Iniţial, familia Presley a plătit treizeci și cinci de dolari pe lună.

— Cele mai multe familii care locuiau aici se mutaseră din câte-o casă dărăpănată de mahala, povestește doamna Richardson. Ni se cerea, pe atunci, să-i mutăm aici. Lozinca vremii era: „De la locuinţa de stat la proprietatea personală nu-i decât un pas”. Chiar au fost unii care-au locuit aici, și, cu banii economisiţi, au plătit prima rată la câte-o casă mai modestă.

Tăcută, suferinţa bântuia pajiștile pârjolite de soare, drumurile de o simetrie aspră și casele de cărămidă, pierdute în anonimat. Înfăţișarea celor 433 de clădiri ale complexului — unele, case fără etaj și cu ornamente de fier forjat, altele, blocuri de două etaje — era pe măsura grijii purtate de autorităţi, dar banii des tinaţi confortului individual sau înfrumuseţării erau greu de găsit. Familia Presley locuia într-unul din blocuri. De partea cealaltă a străzii, gata să cadă, erau coșmeliile cenușii ale celor mai nevoiași negri, o farmacie și o berărie, iar dincolo de ea, Compania United Paint și spitalul St. Joseph. La o jumătate de milă spre sud, se întindea, întunecată și scabroasă, Beale Street, leagănul legendar al *blues*-ului. Complexul Lauderdale Courts avea unsprezece ani. Dacă de locuit se putea locui cât de cât onorabil, în schimb, cu cartierul nu te prea puteai lăuda.

În ziua în care s-a mutat în apartament, Vernon a completat un formular în care era prezentată starea holului, a dormitoarelor, a bucătăriei separate (slavă Domnului!) și a băii. Însemnând cu grijă pe formular și adăugându-și cu creionul propriile comentarii, ordonat și citeţ, el a scris: „Peretele din jurul căzii de reparat… apartamentul de zugrăvit… o jaluzea din dormitor nu funcţionează… lumina din vestiar nu stă aprinsă… ușa de la cuptor nu se închide bine… un picior [de la bufetul din bucătărie] rupt… chiuveta de a baie e înfundată… robinetul de la chiuveta din bucătărie de reparat”.

Nu toate erau în cea mai bună stare, dar, oricum, era un pas înainte faţă de casa din Poplar. Din mahala într-o casă de stat. Următorul pas: o locuinţă proprietate personală. La acea vreme părea puţin probabil că un asemenea gând va deveni realitate.

Formularul pe care l-a completat Vernon cu date asupra stării apartamentului este una din numeroasele hârtii din dosarul Presley, pe care doamna Richardson îl păstrează încă în vechiul birou.[12]

---

[12] Ca multe alte obiecte aparţinînd trecutului lui Elvis, dosarul a fost consultat de admiratorii săi fervenți și este, de aceea, uzat (și rupt). Admiratorii lui Elvis, despre care vom vorbi mai mult mai tîrziu, sînt fanatici tn devotamentul lor și se dedau la furturi de dragul amintirilor. S-ar duce oriunde să vadă, să pună mina, să vorbească, să fotografieze

Când locuiești într-un apartament de stat, e ca și cum ai fi la armată: se fac rapoarte și inspecţii regulate, iar hârţoagele se adu nă până când ai un adevărat dosar. Familia Presley a stat în apartamentul acela trei ani și jumătate și, în tot acest timp, doamna Richardson sau altcineva de la spaţiul locativ venea, de două-trei ori pe an, ca să controleze starea linoleumului sau a lemnăriei și să verifice venitul familiei sau alte aspecte meschine ale vieţii.

Doamna Richardson a fost și este o femeie prietenoasă, pe care o interesau sincer problemele chiriașilor ei. În pofida acestui fapt, în relaţiile lor domnea acel anonimat uimitor și un sentiment ne plăcut de răceala metalului, care merge mână-n mină cu activitatea de binefacere.

În primul raport asupra familiei Presley, întocmit în ultima săptămână a lunii noiembrie 1949, doamna Richardson a notat că mașina se stricase, că nu exista telefon în apartament și că venitul anual al lui Vernon, la United Paint, a fost calculat la 2080 de dolari.

Deși Elvis era deja la liceu, părinţii tot îl mai cocoloșeau și erau chiar mai exageraţi decât alţi părinţi cu un singur copil.

— Se purtau cu el de parc-ar fi fost un ţine de doi ani, spune doamna Ruby Black, care locuiește și acum la Lauderdale Courts (e mama regretatului Bill Black, contrabasistul lui Elvis de la primele înregistrări și concerte.) Doamna Presley povestea despre gemenii ei și trăia numai pentru Elvis. Mai târziu, când pleca în turneu, Elvis îi telefona în fiecare seară fiindcă doamna Presley nu putea s-adoarmă dacă nu-i auzea glasul.

Elvis însuși îşi amintea că maică-sa l-a dus la școală până la cincisprezece ani.

— Asta se-ntâmpla numai uneori, istorisește Evan (Buzzie) Forbess, unul din prietenii cei mai apropiaţi ai lui Elvis din anii petrecuţi la Humes. De cele mai multe ori venea cu noi.

Buzzie stătea cu mama și surorile lui pe aceeași stradă ca și Elvis. Tatăl lui fugise cu o chelneriţă la puţin timp după nașterea copilului și de atunci mama lucra la o fabrică de perdele. De fapt, doamna Forbess a fost cea care i-a găsit de lucru lui Gladys la cusut perdele. Buzzie era cu un an mai mic decât Elvis, dar timp de patru ani au fost practic nedespărţiţi.

— Era o școală proastă, pentru săraci, una din cele mai proaste din Memphis, afirmă Buzzie azi. Nu mă dădeam în vânt după şcoala aia și cred că nici Elvis. A spus-o și el de mai multe ori. În cartierul ăla a fost o chestie grozavă că Elvis a scos-o la capăt fără să dea serios de bucluc.

Buzzie seamănă cu Peter Falk (într-o variantă mai solidă) – fumează chiar trabuc — și-acum lucrează la departamentul de apă, energie și lumină. Zâmbește

---

(sau să ia) orice obiect, clădire, persoană sau flecuşteţ care a apărut vreodată în calea idolului lor. Câtorva ziare și reviste importante li s-au furat dosarele cu extrase și fotografii. La Graceland, reședința din Memphis a lui Elvis, iarba de pe marginea drumului a fost smulsă cu regularitate în cei cincisprezece ani cît a stat el acolo.

sardonic și povestește despre încăierările în care se-amesteca Elvis. Povestește ce păruială a fost după un meci de fotbal, când Elvis „a sărit gardul și s-a băgat unde era învălmășala mai mare”. Istorisește cum, pe când Elvis era în clasa a zecea, cineva din echipa adversă l-a înjurat, de pe un autobuz parcat, pe antrenorul de la Humes, iar Elvis „și-a vârât mâna lui osoasă prin fereastra autobuzului, l-a apucat pe băiat de nas și cu asta, basta”.

Buzzie spune că fotbalul[13] era marea pasiune a lui Elvis și se-apucă să povestească despre vremurile când el, Elvis și alţi câţiva băieţi se duceau la uzina de apă să bată mingea cu un grup de negri.

— Dom-le, ăștia dădeau în minge de te-nnebuneau, zice Buzzie. Noi eram obișnuiţi cu numere ca patru, treisprezece, optsprezece, cinci și pleosc! Centru-naintaș trimitea mingea la fundaș.

În echipa negrilor centru-naintaș se-apleca peste minge, iar funfundaș’ începeţi să strige ceva care semăna cu „Fasolică, măzârică și vărzică…”. Strigau în gura mare și noi ne tăvăleam de râs. Ajungeau așa să marcheze câte șase puncte, iar noi cădeam în fund și ne hlizeam cu gura pân’ la urechi.

Elvis a jucat un an în echipa de la liceul Humes.

— A jucat cu clasa a unsprezecea și s-a descurcat foarte bine-n echipă, relatează Buzzie. N-a jucat cu clasa a douăsprezecea, ci cu-a unsprezecea. Era cam scund și nu era obișnuit cu jocul organizat, da’ nu se dădea niciodată-n lături şi-şi vira nas’ peste tot. Juca pân’ la capăt. A jucat în câteva meciuri din cele zece, sau cam așa ceva, programate pentru anul ăla. N-a marcat niciun punct. De obicei juca-n apărare. A marcat o grămadă de goluri în meciurile neoficiale. Avea mână bună și era foarte iute. Da’ era prea mic pentru jocurile oficiale.

Bobby (Red) West i-a fost și el prieten în anii de liceu. Locuia tot într-o casă de stat, într-un complex din apropiere, Hurt Village, și era cu un ah înaintea lui Elvis la Humes. Ca și Buzzie, Red era unul din jucătorii permanent! ai echipei de fotbal. Nu s-a schimbat mult de la începutul anilor ’50, poate i-a mai crescut un pic burta și-a mai îmbătrânit puţin, dar are umeri la fel de lăţi și musculoși, iar părul roșu și sârmos arată tot ca o perie.

— Elvis avea părul lung pe vremea aia, spune Red. Era singurul. Restul eram tunși ca-n armată. N-a jucat decât un an și antrenorul i-a spus să se tundă sau să plece. Cam cu asta s-a terminat tot. Purta haine-n culori ţipătoare, roz și negru. Într-un cuvânt, era deosebit. Și treaba asta le dădea unora o ocupaţie. Aveau de lucru acu’: să nu-l lase-n pace.

Elvis a povestit odată că și-a lăsat părul și perciunii să crească ca să semene și el a camionagiu și să pară mai mare. De obicei, nu prea dădea explicaţii de ce punea pe el culori așa de stridente.

Le punea și gata.

— Îi vedeam în fiecare duminică dimineaţa plecând la biserică, povestește

---

[13] Este vorba de fotbalul american (n.t.).

mama lui Buzzie Forbess, o femeie durdulie, de vreo șaizeci de ani, care locuiește și acum la complex. Elvis era așa de nostim! O duminică purta pantaloni roz și haină neagră, cealaltă duminică, pantaloni negri și haină roz.

La întretăierea dintre Beale Street și Second Street era maga zinul de confecţii bărbătești al fraţilor Lansky, care se specializaseră în vânzarea unor costume de un galben bătător la ochi, a hainelor sport de culoare roz cu tighele negre lucitoare și a tot felul de zor zoane pentru bărbaţi care mai de care mai ţipătoare. De câte ori veneau la Memphis, cântăreţii *country* din Nashville se opreau și-aici. Și negrii din împrejurimi se dădeau în vânt după magazinul ăsta. Elvis n-avea prea des bani de dat pe-mbrăcăminte, da' de câte ori avea, aici îi cheltuia.

Prin fotbal, pieptănătură și modul de-a se-mbrăca, Elvis îşi făcuse-un stil, care-i dădea mai multă siguranţă, un fel de securitate personală. Sfiala nu-i dispăruse însă și, ce e mai curios, era total lipsit de îndrăzneală când era vorba de muzica lui.

Elvis se-ncumeta să le cânte prietenilor zdrăngănind la chitară cele câteva acorduri pe care le știa, dar când era vorba să cânte în faţa altcuiva, dădea imediat înapoi. Buzzie Forbess povestește:

— Făceam biologia împreună. Se-apropiau sărbătorile de iar nă. Elvis era-ntr-a zecea și voiam să-l convingem să ne cânte la petrecere. I-a fost o frică grozavă și și-a lăsat acasă chitara intenţionat, ca să poată spune că n-are cum cânta. Și nici n-a cântat.

O alta colegă, Mona Raburn Finley, istorisea odată că, atunci când Elvis aducea chitara la școală, ea și prietenele ei se rugau de el câte-un ceas întreg ca să le cânte ceva. De obicei, când începea el să cânte, clopoţelul anunţa sfârșitul orei.

Până ce Mildred Scrivener, o profesoară de istorie de la Humes, nu l-a inclus în spectacolul de varietăţi al școlii, Elvis n-a reușit să-și depășească timiditatea.

— Unul din elevi a spus că Elvis ar trebui să-și aducă chitara la picnicul pe care-l organizam. Până atunci nici n-am avut habar că știe să cânte, povestește ea azi. Elvis și-a adus chitara și, în timp ce toţi ceilalţi alergau încoace și-ncolo, zbenguindu-se cum fac puștii.

Elvis s-a așezat liniștit și-a început să cânte, acompaniindu-se la chitară, unui mic grup adunat în jurul lui. Încet-încet și ceilalţi copii s-au apropiat. Cântecul lui melancolic avea ceva ce-i atrăgea ca un magnet.

Domnișoara Scrivener a fost diriginta lui Elvis în ultimul an. Când cei 1600 de elevi s-au înghesuit în sală să vadă spectacolul de va netăţi, Elvis figura în program. Spectacolul avea drept scop strângerea unui fond special al școlii, așa că nimeni n-a-ndrăznit să lipsească. Cei mai mulţi copii de la Humes proveneau din familii să race, iar dacă odată vreun băiat sau vreo fată nu-și putea permite să meargă la dans ori nu-i ajungeau banii pentru masă sau haine, atunci vorbea pe-ndelete cu Tom Brindley, directorul școlii, care lua bani din fond și lucrurile se-aranjau.

— Trei profesori se ocupau de organizarea spectacolului, povestește azi domnișoara Scrivener, iar eu eram producătoarea. Asta-nsemna că trebuia să alcătuiesc programul. În anul în care-a apărut Elvis, ţin minte că erau peste treizeci

de numere și era greu să se-ncadreze toate-n timp. Mai erau și bisurile. Când un elev îşi executa numărul bine, trebuia să mai apară o dată. Problema asta am rezolvat-o adunându-i pe toţi și spunându-le că nu avem timp destul, așa că n-o să fie decât un singur bis: cel mai aplaudat putea să mai apară o dată la sfârșitul programului. A fost o tensiune ne mai pomenită în seara aceea, cum nu mai fusese niciodată. Elevii îşi executau numărul — cântau din gură, dansau, cântau la pian sau recitau — și cum ieșea din scenă, fiecare se văicărea: „Sfinte Sisoe, am fost îngrozitor!", iar altul îl încuraja: „Taci, mă, c-ai fost cel mai bun!" Un profesor îşi cunoaşte elevii, așa că nu puteam să greșesc. Fiecare spera că el o să fie cel care-o să iasă la bis. Bine în teles că ştiţi cine-a ieșit. Elvis rămăsese la marginea scenei, ascuns pe jumătate de cortină, când i-am spus: „Tu, Elvis. Du-te și mai cântă ceva". N-am să uit niciodată cum arăta când a ieșit din scenă, după bis. „Să ştiţi că le-a plăcut, domnișoară Scrivener, a strigat el. Le-a plăcut pe bune".

— Una din surorile mele îmi adusese-o flanelă roșie, iar lui Elvis i-a plăcut așa de mult că i-am împrumutat-o pentru spectacol, istorisește prietenul lui, Buzzie. A cântat un cântec de dragoste și profesorilor le-au dat lacrimile. Să nu mă mișc de-aici! Au început pur și simplu să se smiorcăie. A mai cântat câteva cântece. Pe-al treilea, cred, mi l-a dedicat mie. Mă-ntrebam de ce. Pe urmă, mi-a dat flanela înapoi și mi-a arătat c-o ciupise-ntr-un loc, când o prinsese-n ușa unei mașini. Mi-a dedicat cântecul ca să mă-mpace.

Buzzie povestește că singurele apariţii „publice" ale lui Elvis au mai fost după ce s-a-nscris în clubul Odd Fellows, din care făceau parte și alţi băieţi de prin partea locului. Acesta cerea membrilor săi să ia parte la acţiuni de binefacere în schimbul folosirii localurilor destinate întrecerilor sportive sau întâlnirilor. Buzzie era și el membru al clubului și, când făceau vizite la spitalul veteranilor din Memphis, el improviza și făcea tot felul de clovnerii, iar Elvis cânta.

Unul din rapoartele întocmite asupra stării materiale a familiei Presley, în noiembrie 1950, preciza că Elvis lucra ca plasator la Teatrul Loew, în fiecare seară între cinci și zece, pentru 12,75 dolari pe săptămână. A fost o slujbă pe care-a părăsit-o curând, pentru că rămânea în urmă cu învăţatul. A reluat-o în vara următoare, dar a fost concediat. Arthur Groom, directorul teatrului, spune că la mijloc e-o poveste lungă; fata care vindea bomboane și floricele în hol îi mai strecura lui Elvis câte ceva pe-ascuns. Celălalt plasator l-a dibuit, Elvis i-a tras un pumn, așa că lui Elvis i-au dat papucii.

Următoarea slujbă a fost la Mari Metal Products Company, unde lucra o normă întreagă, de la trei după-masă până la unsprezece seara. Începuse să adoarmă la ore, ceva peste care domnișoara Scrivener spune că trecea cu vederea, pentru că știa care e situaţia, iar mama lui era îngrijorată.

— Era prea mult pentru un copil de vârsta lui, spunea Gladys cu câţiva ani mai târziu. Îi era așa de greu, era tare obosit tot timpul și l-am convins să se lase de slujbă. Eu m-am angajat la spitalul St. Joseph.

Raportul asupra stării materiale a familiei Presley, întocmit la 19 iunie 1951, indică o creștere a salariului lui Vernon cu zece dolari pe săptămână, ajungând la

suma de 48, 50 dolari, inclusiv cele cinci ore suplimentare. Ca urmare, chiria s-a mărit, celor patruzeci și trei de dolari adăugându-li-se alţi șapte. În următorul raport, prezentat în decembrie, a fost inclus și venitul doamnei Presley, care lucra ca ajutor de soră medicală și, deși nu era vorba decât de patru de lari pe zi, asta le-a cam dat de furcă. Spaţiul locativ lucra cu cifre reprezentând venitul anual și nu pe cel zilnic sau săptămânal, astfel încât când, după calcul, venitul anual al domnului Presley s-a ridicat la 1248 de dolari, iar la aceasta s-a adăugat venitul anual al soţiei, suma totală depășea plafonul admis de administraţia municipală.

„A survenit o boală în familie, soţia lucrează pentru a acoperi cheltuielile. Notele de plată sunt tot mai presante, familia nu vrea să rișteun proces", s-a scris într-un alt raport întocmit în decembrie, încercând să se explice motivul pentru care doamna Presley și-a luat o slujbă. Boala menţionată se referea la Vernon. Se lovise la spate în timpul lucrului, iar notele de plată la doctor creșteau văzând cu ochii. Asta, însă, n-avea nicio importanţă. Venitul total calculat depășea plafonul de 3.000 de dolari și, în consecinţă, familia Presley trebuia evacuată.

Stimate chiriaș. Spaţiul locativ este obligat prin lege și contract să asigure locuinţe numai pentru familiile cu venituri mici, astfel încât familiile cu venituri ce depășesc plafonul admis și continuă să ocupe locuinţa trebuie înștiinţate în vederea găsirii unei alte locuinţe.

Informaţiile pe care le deţinem indică faptul că nu îndepliniţi condiţiile pentru prelungirea contractului, deoarece venitul anual net de 3770,00 dolari, pe care îl realizaţi, depășește plafonul maxim.

Suntem, de aceea, obligaţi să vă trimitem notificarea de neîndeplinire a condiţiilor și înștiinţarea de mutare.

O înștiinţare similară este trimisă tuturor familiilor care nu Îndeplinesc prevederile legale. În condiţii normale solicităm eliberarea locuinţei în termen de 30 de zile, dar ni se permite să adoptăm o politică mai liberală, dat fiind faptul că numărul de locuinţe accesibile în momentul de faţă este sub limita normală.

Conform obligaţiilor noastre, vă înștiinţăm oficial că, de la data de 29 februarie 1952, contraciul dumneavoastră își pierde valabilitatea. Suntem obligaţi să întreprindem măsuri în vederea luării în posesiune a apartamentului dumneavoastră, dacă nu ne este predat până la această dată. În cazul în care starea dumneavoastră materială se modifică, la o dată înainte de cea prevăzută, vă rugăm să ne înștiinţaţi. Dacă schimbarea face ca dumneavoastră să îndepliniţi condiţiile prevăzute, evacuarea nu va mai fi necesară.

La scurtă vreme, doamna Presley și-a dat demisia de la spital, venitul familiei a fost reexaminat, iar înștiinţarea de evacuare retrasă.

Oricât erau de strâmtoraţi, reușeau totuși să-i dea lui Elvis câte-o mână de ajutor.

— Părinţii au scos bani pentru o mașină de tuns iarba, povestește Buzzie, iar Elvis i-a înapoiat din câștigurile sale. De obicei, se ducea să tundă iarba ca să aibă cu ce-și plăti unele mici plăceri – bilete de cinema, circ și-așa mai departe. În afară

de cele două slujbe de care-am pomenit, n-a lucrat prea mult. Părinţii îi dădeau destul, dacă ne gândim la sărăcia în care trăiau.

Buzzie ia în râs toată istoria cu Elvis, care și-ar fi vândut o jumătate de litru de sânge.

— N-avea de ce s-o facă, spune el. N-a avut niciodată prea mare nevoie de bani. Se mulţumea cu puţin, iar când avea nevoie de ceva, rămânea totul în grija părinţilor. Ori de câte ori auziţi o asemenea poveste, gândiţi-vă la Lincolnul nedecapotabil pe care i l-au cumpărat. Era o mașină veche, ce-i drept, da' vă puteţi da seama cum se purtau părinţii cu el. Bineînţeles că și taică-su mai mergea cu mașina, da', de fapt, o cumpăraseră numai de dragul lui Elvis.

Domnul Presley a povestit odată o-ntâmplare despre Elvis şi mă șina aia, care trebuie să fi avut atunci mai bine de zece ani. Era e seară fierbinte de vară și, așa cum se mai obișnuiește și astăzi, cei din blocuri s-au adunat să stea la taifas afară pe verandă sau sub cei câţiva copaci răsfiraţi, încercând să dea de puţină răcoare și să mai schimbe câte-o vorbă ca-ntre prieteni.

— Vechitura aia de mașină înghiţea benzină cu ghiotura și cred că Elvis îşi făcea griji că n-o să am cu ce s-ajung la lucru, a povestit Vernon. Așa c-a venit în goana mare, strigând: „Hei, tată, am pus benzină de cin şi pe cenţi". Toţi au început să râdă, iar lui îi venea să intre-n pământ de rușine.

Buzzie ţinea la familia Presley ca la propria lui familie.

— Odată, povestește el, am căzut pe asfalt când jucam bas chet și m-am dus la Elvis cu braţul plin de sânge. Doamnei Presley i s-au umplut ochii de lacrimi când m-a văzut. Era o femeie cu suflet de aur și nu se poate spune nimic rău de ea.

Câteodată, și-amintește Buzzie, mai ales vinerea și sâmbăta seara, soţii Presley se duceau la cinematograful din apropiere, Suzore 2, lăsându-i pe Elvis și Buzzie să dea câte-o petrecere-n apartament.

— Nu erau petreceri zgomotoase, nici pomeneală, spune Buzzie. Nu puneam niciodată discuri, fiindcă Elvis cânta acompaniindu-se la Chitară. Nu făceam tămbălău. (Doamna Richardson zice că o singură dată s-a dus cineva și i-a spus lui Elvis să cânte mai încet, că au început vecinii să se plângă.) La toate petrecerile Elvis cânta, așa că noi am învăţat să dansăm înaintea lui. Dansam tot ce se dansa pe-atunci. Bop-ul era ultima găselniţă, da' şi Dan surile lente. Asta se-ntâmpla cam după ce s-a dus *jitterbug-ul.*

Se-nţelege că Elvis îşi inventase-un stil propriu și până la urmă am dansat toţi ca el. Ţin minte că l-am văzut o dată în faţa unui tonomat, ascultând un disc și maimuţărindu-se de parc-ar fi avut chitara-n braţe, unduindu-și trupul în felul lui. Altă dată ne-am dus la o petrecere unde era un pian. A-nceput să bată clapele și nu după mult timp l-am auzit cântând. După câte știu, nu l-a-nvăţat nimeni să cânte la pian sau la chitară. A-nvăţat după ureche. Avea muzica-n sânge.

Buzzie s-a așezat și și-a aprins din nou trabucul. Pentru el fusese o discuţie lungă, mai ales dacă se gândea că de ani de zile nu mai vorbise despre Elvis. A continuat:

— Se-ntâlnea cu multe fete. Îi plăcea grozav treaba asta. Totuşi, nu era genul

care s-agaţe-o fată și să-i dea-ntâlnire. Fetele cu care ieșea îl aveau într-adevăr pe vino-ncoace și mai și ţineau la el. Nu prea lipsea de la petreceri și era mai puţin timid decât se spunea. Dacă-l convingeam că el e sufletul petrecerii, păi asta era, pe cinstea mea. Pentru nimic în lume n-ar fi lăsat pe cineva să lâncezească.

De cele mai multe ori, când aveau întâlniri, povestește Buz zie, ieșeau în patru și mergeau la cinema, la serbările organizate prin preajmă sau făceau câte-o plimbare cu mașina.

— Ţin minte, odată ne-am gândit să-nchiriem un camion ca să ieșim seara la o plimbare, istorisește el. Am reușit să punem mâna fiecare pe câte-o jumătate de dolar, da' nu era de-ajuns.

Elvis s-a dus atunci la un magazin de discuri, lângă cinematogra ful Suzore, și-a anunţat că organizăm o ieșire la iarbă verde și c-avem un camion care așteaptă afară. N-a trecut mult și că-mi unul era plin ochi, iar noi aveam banii care ne trebuiau.

Vinerea și sâmbăta seara, dacă n-avea nicio întâlnire, Elvis se ducea, de cele mai multe ori, la film cu băieţii din cartier. Suzore 2 era unul din acele cinematografe mari și vechi, cum se vedeau în cartierele sărace din sudul orașului prin anii t>0. Cu două radiatoare antediluviene, care gâfâiau și pufăiau ca să men ţină o temperatură cât de cât tolerabilă iarna, două ventilatoare scârţâitoare, care luptau cu fierbinţeala agasantă a verii, și-un acoperiș care curgea. Buzzie spune că Elvis încerca să se ducă la cinema cel priţin o dată pe săptămână și că era un mare admirator al lui Tony Curtis. La vremea aceea, Curtis juca în filme de aventuri și devenise idolul adolescenţilor.

La școală, orele preferate ale lui Elvis erau și activităţile din cadrul R.O.T.C.[14], deși, povestește Red West, tocmai aici avea cel mai mult de suferit din cauza părului și-a felului său de-a se-mbrăca. În orele de atelier, Elvis a făcut un fund de lemn și un castron de salată pentru maică-sa. Cât despre orele de instrucţie, acestea i-au plăcut cel mai mult, așa că după ce-a luat niște bani pe primele discuri, a venit la liceul Humes (o făcea destul de des în primii ani după terminarea școlii) și-a cheltuit 900 de dolari cumpărând uniforme pentru membrii R.O.T.C. De fapt, una din puţinele fotografii făcute la acea vreme îl arată stând mândru în uniforma lui kaki, cu o șapcă în stil european, pusă pe-o ureche pe părul blond și cu un zâmbet strâmb pe faţă.

În numărul din 1953 al lui *The Herald,* anuarul liceului Humes, nu e decât o singură fotografie cu Elvis, care-l înfăţișează purtând o jachetă închisă la culoare, o cămașă albă și-o cravată în nuanţă deschisă. Are faţa plină de coșuri, perciuni mari, părul lung în părţi, pieptănat cu grijă la spate, stil coadă de răţoi, ridicat în vârful capului, ondulat și aranjat și cu o buclă lăsată pe frunte. Lângă fotografie stă scris:

---

[14] Prescurtare de la Reserve Officers' Training Corps (corpul de instrucție al ofițerilor de rezervă) (n.t.).

PRESLEY, ELVIS ARON
Cursuri: atelier, istorie, engleză
Activităţi: R.O.T.C., cercul de biologie,
cercul de engleză, cercul de istorie,
cercul de oratorie.

O altă menţiune (singura, de altfel) referitoare la Elvis apare în jurnalul clasei în care stă scris: „Donald Williams, Raymond McCraig și Elvis Presley pleacă de la școală în speranţa că se va găsi altcineva care să le ia locul de «răsfăţaţi» ai profesori lor???" (Buzzie zice că n-are habar ce-nseamnă asta, doar dacă nu se referă la faptul că Elvis îi făcea pe profesori să le dea la crimile de câte ori cânta.) Elvis n-a fost considerat cel mai popu l-ar cel mai talentat, cel mai atrăgător, cel mai bun sau cel care-avea să reușească cel mai repede. N-a fost ales „cel mai".

la nimic.

— Nu era ca noi ceilalţi, povestește Buzzie. N-avea note dintre cele mai bune fiindcă nu-l interesa. Era destul de deștept, da' nu ţin minte să fi dus cu noi cărţi acasă de prea multe ori. Aveam note mediocre sau de trecere și cu asta, basta.

Salariul lui Vernon a continuat să crească încetișor, dar de ajuns nu le ajungea niciodată. În primăvara anului 1952, familia Presley era în restanţă cu chiria și întreţinerea. De la spaţiul locativ a venit o înștiinţare în care se arăta că aveau de plată 43,74 dolari și, începând cu acea dată, li se aplică o amendă de 1 dolar pe zi.

În luna august a aceluiași an Compania United Paint a prezentat un raport în care se arăta că venitul săptămânal mediu al lui Vernon era de 53,22 dolari. La o săptămână după aceea, Vernon a înaintat un raport la spaţiul locativ în care se arăta că era inexact tot ce se afirmase despre el și că nu ajungea nicio dată la această sumă.

În noiembrie Gladys s-a întors la spitalul St. Joseph, ca ajutor de soră medicală. Venitul familiei a depășit din nou pla fonul admis și au primit încă o dată ordin de evacuare. Li se spunea că trebuie să se mute până la 28 februarie 1953.

Familia Presley și-a petrecut Crăciunul și Anul Nou în acel imobil, iar la 7 ianuarie s-a mutat mai în centru, într-un mic apartament de pe Cypress Street 398. Locuinţa avusese șapte ca mere, dar fusese împărţită în patru apartamente. Nu arăta cu mult mai bine decât camera amărâtă din Poplar Avenue și îi costa cincizeci și doi de dolari pe lună.

Elvis a absolvit liceul Humes în iunie și-a început să caute de lucru.

IV

RĂSĂRIT DE SOARE

ÎN VARA lui 1953, Elvis s-a angajat ca muncitor la fabrica de instrumente de precizie, iar apoi, în urma unei cereri, a primit un post la Compania de electricitate Crown, o firmă care fă cea instalaţii electrice în biserici, școli, fabrici, magazine și locuinţe. Pe statul de plată erau patruzeci și cinci de electricieni, iar

Elvis era unul din cei doi șoferi care transportau cu camionul materialele pe șantier și, uneori, mai ajutau și la aprovizionarea de pozitelor cu mărfuri. Câştiga 1, 25 dolari pe oră. După ce plătea impozitul, îi mai rămâneau patruzeci și unu de dolari și câţiva centi pe săptămână.

Postul ăsta îi convenea lui Elvis de minune, căci Compania Crown îşi avea sediul într-o clădire de stuc cu un etaj pe Poplar Avenue 353, la câţiva paşi de casa de pe Cypress, la numai o stradă de prima lor casă din Memphis și la trei străzi de Lauderdale Courts. Așa că Elvis era aproape de toţi prietenii. De obicei mergea pe jos la Crown prezentându-se pe la opt dimineaţa. Proprie ţării, James și Gladys Tipler, ţin și-acum minte când a venit Eivis prima oară la ei.

— Am telefonat la braţele de muncă din Tennessee, povestește doamna Tipler, și-am vorbit cu funcţionara de-acolo, care mi-a spus că știe ea un băiat foarte drăguţ, dar că nu trebuie să mă las — exact așa a zis — înșelată de aparenţe. Iar când a în trai și l-am văzut… Dacă fata aia nu mi-ar fi spus ce mi-a spus, cred că l-aș fi dat pe ușă-afară. Vreau să spun c-avea părul lung.

Deși puștiul avea trăsături fine, nu eram obișnuită cu-așa un păr.

Brusc intervine și domnul Tipler:

— Lui Elvis îi plăceau grozav pletele. Le purta lăsate pe spate. Cum se întorcea dintr-o cursă cu camionul, se ducea glonţ la oglindă să se pieptene. Făcea asta de fiecare dată, nu exista să nu se pieptene.

— Era curăţel îmbrăcat, spune doamna Tipler. Trebuie să recunosc treaba asta, cu toate că nu eram obișnuită cu părul ăla lung. Acum n-ar mai părea ieșit din comun.

Domnul Tipler intervine din nou.

— Tu-i fixai orele la coafor! apoi o necăjește pe un ton confidenţial; De fiecare dată *ea* îl programa la coafor ca să-și aranjeze părul. Știţi, se ducea să se tundă la coafor, nu la un frizer obișnuit. În privinţa asta, îi lăsase demult în urmă pe cei lalţi, încă de pe vremea când era dincolo. Se ducea la coafor și când stătea pe Poplar sau în Lauderdale. Cum îi zicea coaforu lui, Gladys?

Doamna Tipler e o femeie cu înfăţișare de matroană, poartă rochii modeste, iar părul frumos coafat îi ajunge până la umeri.

Ochii îi strălucesc ca doi cărbuni aprinși, iar când îi vorbește domnului Tipler așa de drăgăstos, ai putea să juri că-i Molly McGee în persoană. Domnul Tipler, un bărbat de vreo cincizeci de ani, robust și ars de soare, părea varianta îndulcită a

lui Ernest Borgnine. Din cauza zâmbetului ce-i umplea chipul și a strungăreţei care-i despărţea dinţii din faţă.

Elvis era cel mai tânăr salariat de la Crown și devenise, de aceea, ţinta glumelor nevinovate ale electricienilor mai vârstnici.

— Glumeau pe socoteala lui, povestește doamna Tipler. Nim să uit niciodată că s-a-ntors de pe un șantier într-o zi și mi-a spus: „Doamnă Tipler, am nevoie de niște cârlige suspendate".

Am scotocit împreună ore în șir prin depozit, până ce-a venit Tip. Și-atunci i-am spus lui: „Tip, e nevoie de cârlige suspendate pe șantierul de la East School", iar Tip a râs de amândoi și a zis: „Ce dracu', v-aţi pierdut minţile de-a binelea? Vreţi să le găsiţi aici gata suspendate?"

Nu demult doamna Tipler s-a apucat să răscolească printre hârtii și cecuri anulate, vechi de cincisprezece ani, în căutarea unor dovezi clare referitoare la perioada când tânărul șofer de camion a lucrat la Crown. Spunea că mai rămăseseră niște cecuri.

Cam avea obiceiul să le dea la toată lumea, dar în cele din urmă a găsit două. Cecurile, datate la mijlocul lui iulie 1954, erau pe numele de „Alvis Presley" (pentru 41,35 și 41,71 dolari, fiecare reprezentând salariul pe o săptămână) și purtau pe verso, în cre ion, semnătura ce-avea să devină familiară milioanelor de oameni care-au primit de atunci încoace felicitări de Paști și de Crăciun, calendare de buzunar și fotografii cu „autograful" lui Elvis Presley.

A întors cecurile pe-o parte și pe alta, și-a plimbat degetele peste semnăturile decolorate de vreme și-a-nceput:

— Venea câteodată mai târziu decât trebuia, în ziua aceea îşi spărsese-un cauciuc de la camion și, în loc să oprească, a mers mai departe. Avea chitara aia cu el și. Când am văzut-o și p-asta, i-am spus: „Elvis, lasă chitara. O să te ducă de râpă. Mai bine te-ai gândi pe ce cale-o s-o apuci". A-nceput să râdă.

Elvis era șofer pe un camion Ford cu platformă pentru transportul echipamentului. În drumurile pe care le făcea ca să ducă sau să ia diferite materiale, poposea uneori la Memphis Recording Service, o filială mică dar productivă a Casei de discuri Sun[15], ambele fondate și conduse de Sam Phillips. Pe vremea aceea. Sun era considerată companie independentă, iar Sam vindea și-nchiria înregistrările sale altor companii, realizând un câştig mai „subţire" decât aluminiul matriţelor lui. Memphis Recording Service adăuga un plus la venituri prin înregistrarea ceremoniilor religioase și-a nunţilor transmise-apoi la posturile locale de radio, ca și prin înregistrări de discuri personale. Elvis știa de această practică (înregistrează-ţi propriile discuri! Patru dolari pentru două cântece!), iar după ce-a

---

[15] În traducere, numele casei de discuri amintite înseamnă soare. Este necesară această precizare deoarece titlurile capitolelor IV și VI se bazează pe un Joc de cuvinte. Răsărit de soare și Apus de soare semnifică începutul și respectiv, sfârșitul colaborării lui Elvis Presley cu Casa de discuri Sun (n.t.)

strâns banii, într-o pauză de prânz și-a parcat mașina în apropiere și-a intrat. De serviciu, în ziua aceea, era Marion Keisker. O femeie sociabilă, trecută de treizeci de ani, care fusese de mic copil una din figurile de la radio. Renunţase de curând la postul de „Miss radio Memphis" pentru a prelua conducerea birourilor lui Sam. Astăzi, Marion se gândește la Elvis cu căldura unei mame pentru fiul ei.

— Era-ntr-o sâmbătă după-masa, o după-amiază foarte, foarte aglomerată. Nu știu cum se făcuse, dar în momentul acela eram singură-n birou, relatează ea, altfel, biroul era plin de oameni care voiau să-și facă discuri personale. Se formase un fel de coadă și se mergea după principiul „stai și-așteaptă-ţi rândul".

Elvis a intrat și-a spus că vrea să-nregistreze un disc. I-am atras atenţia c-are de-așteptat. El a zis să e-n regulă și s-a aşezat pe-un scaun. Bineînţeles, chitara nu-i lipsea. Pe atunci, *toţi* veneau cu chitarele. În timp ce-și aștepta rândul, am avut amândoi o discuţie pe care n-am uitat-o nici după ani de zile, pentru c-a trebuit s-o relatez de nu știu câte ori. Mi-a spus că e cântăreţ.

L-am întrebat: „Ce cânţi?" El mi-a răspuns: „Cânt muzică de toate felurile". L-am întrebat din nou: „Pe cine imiţi când cânţi?"

„Nu imit pe nimeni", mi-a spus el. M-am gândit, din ăsta-mi ești, va să zică. L-am întrebat: *„Country?"* El mi-a răspuns:

„Da, cânt și muzică *country".* I-am mai pus o întrebare: „Cu cine-aduci când cânţi muzică *country?"* „N-aduc cu nimeni", mi-a răspuns el.

În 1953, cântăreţii preferaţi ai lui Elvis erau cei din grupul *Ink Spots,* așa că a hotărât ca primul cântec înregistrat să fie unul din cântecele lor, *My Happiness* (Fericirea mea), pe care îl dedica mamei sale de ziua ei. Al doilea cântec a fost *That's When Your Heartaches Begin* (Când sufletul te doare), o baladă plângăcioasă, recitată în bună parte. La ambele cântece s-a acompaniat la chitara lui prăpădită care scotea niște sunete, spunea el câţiva ani după aceea, „de parcă băteai în capacul unei găleţi".

Marion Keisker povestește mai departe:

— Ne-am dus în camera din fund să-nregistrăm discul de plastic, format mic. Elvis făcuse deja cam jumătate din prima faţă, când mi-am zis că n-ar fi rău să-nregistrez restul pe bandă. N-aveam obiceiul ăsta, dar voiam să-l audă și Sam pe Elvis. Sam tocmai lipsea. Singurul lucru pe care l-am putut găsi a fost o bucată de bandă mototolită și, pân-am aranjat-o, s-a dus cea mai mare parte din primul cântec. N-am înregistrat decât cam o treime din primul cântec și pe-al doilea în întregime. Nici măcar nu știu dacă Elvis și-a dat seama că-l înregistrez.

Explicând de ce-a făcut înregistrarea, Marion povestește câte ceva despre Sam Phillips, lucruri pe care Sam nu le spune niciodată, și câte ceva despre Casa de discuri Sun. Trebuie, mai întâi, să ştii de unde vine Sam, spune ea.

Sam a copilărit pe plantaţia tatălui său din Alabama, unde bătrânul negru Silas Payne l-a ţinut pe genunchi și i-a cântat *blues-uri.* La școală Sam a învăţat să cânte

la sousafon[16] și baterie, iar după terminarea colegiului s-a mutat la Memphis, unde era crainic la radio și coordona transmisiile de la orchestra unui hotel din oraș. Câştiga 150 de dolari pe săptămână, era însurat și-avea doi băieţi când a plecat de-acolo ca să-și deschidă propriul lui studio. Marion povestește că emisiunile de la radio îl plictiseau.

— Aveam senzaţia că numai negrii și-au păstrat prospeţimea în muzica lor, a spus chiar Sam odată, și în tot sudul oamenii ăștia n-aveau unde să-și înregistreze un disc. Orașul cel mai apropiat în care se puteau face așa-zisele *race records* (care, curând, s-au numit *rhythm and blues)* era Chicago, dar cei mai mulţi n-aveau bani sau timp să meargă până la Chicago.

În istoria *blues*-ului, Memphis ocupă de multă vreme un loc de mare importanţă. Orașul era principala piaţă de bumbac a lumii și aproviziona bogata și nesfârșita regiune a deltei fluviului Mississippi, care se întindea în sud. Ani în șir a fost ca un magnet pentru cântăreţii de *blues* din ţara bumbacului. Mulţi negri s-au stabilit pe și în jurul lui Beale Street, la numai câteva străzi de studioul lui Sam, ca să cânte în încăperi dosnice sau berării deocheate.

În primii săi ani de independenţă, din 1951 până în 1953, Sam i-a-nregistrat pe unii din cei mai buni cântăreţi din Memphis: Bobby Bland, Jackie Brenston (al cărui *Rocket 88* a avut un succes răsunător pe piaţa negrilor și-a fost inclus, un an mai târziu, în repertoriul lui Bill Haley și-al grupului *Comets),* Chester (The Howlin Wolf) Burnett și Doc Ross. Apoi a vândut matriţele de aluminiu Companiei Chess and Checker Records din Chicago. I-a înregistrat pe Joe Hill Louis, B.B. King și Big Walter Horton și-a vândut discurile lor companiilor Modern și R.P.M. Re cords din Los Angeles, specializate în *blues.* În 1953, înainte ca Elvis să-și fi înregistrat discul de patru dolari, Sam începuse să producă primele discuri de 78 t/m, care purtau eticheta cu galben și portocaliu a Casei de discuri Sun. Lui i se datorează două succese discografice pe plan local: *Love My Baby* de Little Junior Parker și *Just Walking in the Rain* (Mergând prin ploaie) de grupul *Prisonaires,* format în vreme ce membrii săi se aflau la închisoarea statului Tennessee. (Cântecul a fost un succes pentru Johnny Ray.) Niciunul din cântăreţii pe care i-a-nregistrat nu mai făcuseră megistrări înainte. Sam era mândru să fie el primul care le dă această șansă.

Toate astea ne-aduc înapoi la Marion Keisker și Elvis Presley. Ea povestește:

— Motivul pentru care l-am înregistrat pe Elvis a fost următorul: mi-aduceam aminte că Sam repeta întruna: „Dac-aș da de-un alb care să cânte ca un negru și să simtă ca un negru, aș câştiga un miliard de dolari". Asta-am auzit când l-am ascultat pe Elvis, asta… ceea ce mi se pare că se numește acum *soul,* acel fel de-a cânta caracteristic negrilor. Așa că l-am înregistrat. Vreo i-am să-l audă Sam.

Marion mai spune că, la întoarcerea lui Sam, a pus banda mototolită la

---

[16] Instrument de suflat din familia tubei, de tipul heliconului, care are un pavilion mobil foarte larg, ceea ce permite ca emisia sonoră să poată fi direcțională după dorință (n.t.).

magnetofonul cu o pistă al studioului. Sam a zis că e pur și simplu impresionat, dar băiatul trebuie să muncească mult. A între bat-o dacă i-a notat numele și adresa. Ea i-a spus că da și i-a arătat petecul de hârtie pe care era scris: „Elvis Pressley [sic]. Cântă bine balade. De reţinut". Adresa indica: Alabama Street 462. Era o clădire modestă de cărămidă cu un etaj, puţin mai înăuntru decât celelalte, și-nvecinată cu Lauderdale Courts. Telefonul era al unui prieten care locuia pe aceeași stradă și-l chema de câte ori îl căuta cineva.

Marion povestește:

— Ce-i mai amuzant e c-am venit acasă și i-am spus mamei de el, iar mama a zis: „A, l-am văzut pe puștiul ăsta-n autobuz. Puștiul cu perciuni". Pe vremea aceea nimeni nu purta perciuni.

Au trecut câteva luni și la 4 ianuarie 1954, într-o vineri, El vis s-a dus din nou la Memphis Recording Service. Marion lipsea, dar era acolo Sam. Elvis și-a spus numele și l-a-ntrebat dacă Marion i-a vorbit de el. Sam i-a spus că da. Marion îl lăudase, iar înregistrarea i-a plăcut și lui. Spera că Elvis se descurcă binișor, dar oricât de mult ar fi vrut să facă ceva pentru el, pur și simplu nu putea, nu putea chiar acum. I-a spus asta zâmbind.

Sam era pe-atunci, ca și-acum de altfel, un om amabil, încântător, destul de distrat, dar, de obicei, receptiv când lucra cu publicul. Elvis s-a foit nervos, și-a trecut degetele prin păr și-a spus că vrea să mai înregistreze un disc de patru dolari. Sam a dat din cap și Elvis și-a înregistrat al doilea „demonstrativ" cu *Casual Love* (Dragoste întâmplătoare), o baladă, și *I'll Never Stand in Your Way* (N-o să-ţi stau nicicând în cale), un alt cântec *country*. Marion spune că Sam a fost la fel de impresionat de Elvis ca și ea și i-a notat și el numele și numărul de telefon într-unul din dosarele lor dezordonate. I-a spus lui Elvis c-o să-l sune.

Adesea, — pe când lucra la Crown, Elvis dădea o fugă în pauza de prânz până la una din staţiile locale de radio, W.M.P.S., ca să asiste la transmisia în direct a emisiunii *High Noon Roundup.* În prima parte a programului, care ţinea o oră, erau prezentaţi cântăreţi *country,* iar în partea a doua, *Blackwood Brothers Quartet* și alte grupuri *gospel.* Maestrul de ceremonii al spectacolului era Bob Neal, un *disc jockey* cu o voce foarte, foarte gravă, viitorul impresar personal al lui Elvis. Dar până atunci avea să treacă un an și mai bine.

Cam tot pe-atunci, Elvis era cât pe-aci să intre în grupul vocal al familiei Blackwood. Conducătorul cvartetului. James Blackwood, relatează:

— Când Elvis avea optsprezece ani și era șofer pe camion, nepotul meu Cecil și alţi trei băieţi au format un cvartet *gospel,* pe care l-au numit *Songfellows.* Au crezut că unul din băieţi o să plece, așa c-au aranjat o audiţie pentru Elvis și urma ca el să vină cu grupul în turneele de prin apropierea Memphisului.

Numai că băiatul celălalt s-a răzgândit. Și cu asta, basta. Cred că Elvis a fost dezamăgit, dar tot mai cânta cu băieţii din când în când la repetiţii. Venea de multe ori la concertele noastre gospel, care ţineau toată noaptea.

La concertele nocturne, care erau o adevărată tradiţie în sud.

Elvis se ridica uneori și cânta *spirituals* ca solist vocal. Când grupul *Blackwood*

îl acompania, iar el cânta melodiile care-i plăceau cel mai mult, părea deosebit de încrezător. James Blackwood povestește că Elvis ţinea ochii-nchiși mai tot timpul când cânta. Tot el spunea că-și mișca șoldurile într-un fel nu prea potrivit cu cântecele *spirituals,* dar o punea pe seama entuziasmului.

Lui Elvis îi plăcea să cânte și asta se vedea imediat, spune el azi. Cânta cu o naturaleţe extraordinară.

Nu încape îndoială că Elvis dorea să se afirme în muzică.

Dar nu conta pe asta. Ziua conducea camionul, iar noaptea învăţa ca să se facă electrician. Știa că salariul lui era mult mai mic decât al celor cărora le ducea materialele în vechiul Ford.

Mai știa că electricienii buni nu trebuiau să caute de lucru, erau ei căutaţi. Așa că viaţa nu s-a schimbat prea mult pentru Elvis.

Tatăl lui continua să pună cutii de vopsea în ambalaje de carton.

Mama găsea câte-o slujbă de moment și se lupta cu câte-o boală trecătoare.

Marion Keisker povestește despre această perioadă:

— Ori de câte ori apărea un cântec, îi spuneam lui Sam:

„Ce-ai zice de puștiul cu perciuni? De ce să nu-i dăm o șansă?”

Iar Sam răspundea: „Mi-e teamă că nu-i încă timpul” sau „Cum să dăm de el?” Și până să-i spun: „Uite numărul”, Sam schimba vorba. Ei bine, jocul ăsta s-a repetat de nu știu câte ori.

Apoi, într-o zi — în 1954, cam la opt luni după vizita lui Elvis la Memphis Recording Service — Sam a găsit un disc demonstrativ care i-a plăcut, o înregistrare făcută la Nashville.

Aproape toată ziua a stat călare pe telefon încercând să afle numele cântăreţului, ca să-i ceară voie să difuzeze discul așa cum era.

— Era o singură voce şi-o singură chitară, o baladă simplă, minunată, povestește Marion. Sam n-a putut afla numele cântareţului. I s-a spus că-i un puști negru care se tot învârtea pe lângă studio când a apărut cântecul. Sam a zis: „Dacă nu-l găsesc p-ăsta, o să trebuiască să găsesc pe altcineva pentru că vreau să dau drumul cântecului”. „Ce zici de puștiul cu perciuni?” l-am întrebat pe Sam. Sam mi-a răspuns: „Păi, nu știu cum să dau de el. Nu mai știu cum îl cheamă”. „Am adresa lui aici”, am sărit eu și-am scos petecul de hârtie. Era tot sâmbătă după-masa. Sam a spus: „Dacă poţi să-l aduci aici…” Așa c-am telefonat, iar vecinii s-au dus să-l cheme pe Elvis la telefon. Parc-aș fi spus „Domnul Demille vă primește acum”. Eram încă acolo, cu telefonul în mână, când a apărut Elvis gâfâind. Cred c-a alergat tot drumul.

Sam i-a pus discul. Se numea *Without You* (Fără tine). El vis a-ncercat și-a ieșit îngrozitor. A mai încercat o dată și-ne-o dată și tot nimic n-a ieșit.

— A făcut o pauză, povestește Marion, iar Sam l-a întrebat j

„Ce știi să cânţi?” „Știu să cânt orice”, a răspuns Elvis. Sam i-a spus: „Atunci dă-i drum’!” Așa c-a început să cânte, frânturi din tot ce știa — *gospel songs,* cântece religioase, *western,* de toate.

Repertoriul lui Dean Martin atârna greu în balanţă. Și pare că se hotărâse. Dacă

voia să semene cu cineva, păi numai cu Dean Martin. Am stat acolo ore-n șir, vorbind și cântând. Elvis spunea că e-n căutarea unui grup. Sam i-a spus că încearcă să-l ajute, dar nu era nimic sigur.

Primul lucru pe care l-a făcut Sam după aceea a fost să-l cheme pe Scotty Moore, un chitarist de douăzeci și unu de ani, care, cu doi ani în urmă, venise din armată la Memphis ca să lucreze în curăţătoria fratelui lui și să organizeze un grup *country* nu mit *Starlight Wranglers.* Scotty era zvelt, copilăros și entuziast, gata să se simtă bine în orice văgăună cu condiţia să poată cânta la chitară şi să aibă alături oameni pe placul lui. Peste ani, Sam Phillips și mulţi alţii aveau să afirme că Scotty a fost cel care-a modelat și a influenţat stilul lui Elvis Presley, că Scotty a fost Marele Erou Necântat din viaţa lui Elvis Presley.

Iată ce spune Scotty astăzi:

— Pe vremea aia cântam în niște bombe din oraș. M-am dus la Sam, convins că oricine vrea să ajungă undeva trebuie să aibă un disc. Ne-am împrietenit. De fapt, Sam căuta pe cineva care voia să lucreze, așa că noi, mai mult sau mai puţin, ne-am donat grupul. A și-nregistrat un disc cu noi. Cred că vreo cincizeci, poate o sută de exemplare. Cu siguranţă n-am vândut mai mult de-atât.

Scotty râde și-acum când îşi aduce-aminte de-nceputul lui păgubos. Azi, el și cei trei parteneri ai săi au un studio de înregistrări la Nashville (Music City Recorders), iar zilele când făceau foame pe la-nceputul anilor ’50 par departe.

— Am încercat s-ajutăm tot felul de oameni, povestește el.

Acu’ nu-mi vine-n minte niciun nume. Toţi din grup aveam câte-o slujbă ziua, iar asta o făceam în timpul liber. Eu terminam lucrul pe la două după-masă, mă duceam în centru, îl luam pe Sam și mergeam alături, la restaurantul domnișoarei Taylor, unde beam cafea ore-n șir… puneam ţara la cale, făceam planuri peste planuri și tot așa. În cele din urmă, Sam a pomenit de Elvis.

Sam i-a spus lui Scotty cine e Elvis și că s-ar putea să fie ceva de capul lui.

— I-am spus lui Sam: „Atunci cheamă-l. De ce nu-l chemi?

Hai să-l aducem aici și să-l punem la treabă”, povestește Scotty.

Două săptămâni în șir, mă duceam acolo zi de zi și stăteam de vorbă cu Sam. Îl întrebam: „L-ai chemat pe tipu’ ăla? L-ai chemat pe Elvis?” Pentru că numele lui Elvis mi se părea scos dintr-un roman ştiinţifico-fantastic[17]. Iar el îmi răspundea: „Nu, nu l-am chemat încă”. Cred că Marion ne-a auzit vorbind și, până la urmă, s-a dus și-a scotocit prin dosare. A scos fișa lui și-a spus:

„Uite, dă-i telefon!”

Sam n-a ascultat-o. Nu voia să facă mare tapaj pe chestia asta și i-a zis lui Scotty să dea el telefon. Eventual să fixeze-o întâlnire pentru sfârșitul săptămânii,

---

[17] Elvis este un vechi nume nordic, la origine „Alviss", care înseamnă „cel înțelept”. Dacă Scotty ar fi venit din partea de nord-est a Mississippiului, numele nu i s-ar fi părut atât de ciudat. La Tupelo nume ca Elvis, Goble, Quay, Arlon, Ferrell. Olena, Bedie, Elford, Loye, Ruble, Bethel, Ora și Flaunt sunt relativ numeroase în cartea de telefon din 1970.

să-l asculte pe puști pe te ren propriu sau poate la Scotty acasă și să-i spună și lui ce pă rere și-a făcut. Scotty a zis că e-n regulă și i-a telefonat lui El vis sâmbătă seara devreme, prezentându-se „Scotty Moore de la Casa de discuri Sun". Maică-sa i-a spus că Elvis e la cinema, da' c-o să se ducă ea să-l cheme. Elvis i-a telefonat apoi lui Scotty și-au stabilit să se-ntâlnească a doua zi, după-masă, la Scotty acasă.

Din câte ţine minte Scotty, Elvis venise în pantaloni roz, că mașă roz și pantofi albi. După ce s-a risipit stingherеala de la început, Elvis și Scotty și-au luat chitarele. Elvis a cântat și din gură câteva cântece de curând lansate de Eddy Arnold și Hank

Snow, doi cunoscuţi cântăreţi de muzică *country,* și Billy Eckstine, favoritul lui Elvis dintre artiștii de culoare mai cunoscuţi. Bill Black, contrabasistul dintr-un apartament vecin, a băgat și el capul pe ușă cam pe la jumătatea audiţiei (care, altfel, a durat două ore), a ascultat puţin, a ieșit și s-a întors după ce plecase Elvis.

Scotty povestește:

— L-am întrebat: „Ei, ce părere ai?" Bill mi-a răspuns:

„N-aș zice că m-a făcut praf". Știţi… era vorba de-un mucos cu haine fistichii și-atâta tot. Nu ni s-a părut deloc extraordinar. L-am sunat, deci, pe Sam duminică după-masa: „Păi, băiatul are voce, nu pot zice nimic…" I-am spus ce cântece-a cântat și-am adăugat: „Nu le-a cântat mai bine decât cei care le-au lansat". Și multe alte chestii d-astea. Sam a zis: „Știi ce? îl chem s-aranjăm o audiţie pentru mâine seară. Luni seară. Nu-i nevoie s-aducem tot grupul *country* cu havaiană. Nimic din toate astea. Vino numai tu cu Bill, mi-a spus, n-avem nevoie decât de puţin ritm. Înregistrăm câte ceva și vedem cum sună pe bandă". I-am spus că s-a făcut.

Ceea ce-a urmat n-a fost o simplă audiţie, ci câteva luni de muncă intensă. Nimeni nu mai ţine minte precis câte luni. Aproape în fiecare zi, după ce terminau lucrul, Bill, Scotty și Elvis se-ntâlneau în micul studio Sun, pentru repetiţii, ca „să-și facă un stil" (cum spunea Marion). Elvis a apărut în grupul lui Scotty de câteva ori, la clubul de acolo, dar Sam a spus că vocea lui nu sună bine cu atâtea instrumente.

— Veneau în fiecare după-masă, dar cred c-o făceau numai pentru plăcerea lui Sam, povestește Marion azi. El le spunea mereu: „Simplu, cât mai simplu". În timp ce asculta, Sam îşi vedea și de alte treburi. Încercau să scoată ceva deosebit și unic.

În cele din urmă, într-o seară — nu știu dacă Sam hotărâse el că era de ajuns, sau, în sfârșit, auzise ceva deosebit — a spus:

„S-a făcut, înregistrăm".

— Primul cântec pe care l-am înregistrat a fost *I Love You Because* (Te iubesc pentru că), îşi amintește Scotty. A cântat apoi câteva din cântecele-alea cu iz *country.* Totul a mers ca pe roate.

Ne-am așezat apoi să bem niște coca-cola și să mai pălăvrăgim un pic. Sam s-a dus în camera de comandă, Elvis și-a luat chitara și-a-nceput să bată-n ea și să cânte *That's All Right, Mama* (E-n regulă, mamă). Sărea prin studio, de parcă-i lipsea o doagă.

S-a apucat și Bill să bată-n contrabas și nu m-am lăsat nici eu mai prejos. Eram

puși pe făcut hărmălaie și nu ne gândeam la nimic altceva. Când am ajuns pe la jumătate, s-a deschis ușa de la camera de comandă. Sam a venit într-un suflet și ne-a întrebat:

„Ce drac' faceţi acolo?" Noi i-am răspuns: „Habar n-avem".

„Eu zic s-aflaţi cât mai repede ce e și să nu vă zboare din minte, ne-a spus el. Luaţi-o de la-nceput și hai să tragem toată treaba pe bandă". Așa că ne-am dat silinţa să repetăm ce făcuserăm mai înainte și, de data asta, am cântat până la sfârșit.

That's All Right [Mama] era un cântec scris și pentru prima dată înregistrat prin anii '40, la o filială a R.C.A.[18] Victor, de Arthur (Big Boy) Crudup, cântăreţul de culoare specializat în *country blues* care l-a influenţat pe Elvis. (Mai târziu, Elvis a finanţat o serie de înregistrări pentru Crudup, deși în 1969 Crudup afirma că nu-l cunoscuse încă personal pe Elvis.)

— Am petrecut trei sau patru nopţi, încercând să-nregistrăm ceva în același stil pentru cealaltă faţă a discului, povestește Scotty. În cele din urmă, am reușit cu *Blue Moon of Kentucky* (Nopţi lungi în Kentucky) și totul s-a petrecut ca și prima oară.

Am cântat ba un cântec, ba altul, dar de-nregistrat nu cred c-am înregistrat ceva. Apoi Bill a sărit în sus și-a-nceput să se scălămbăie cu contrabasu-n braţe și să cânte *Blue Moon of Kentucky* în falset, imitându-l pe Bill Monroe (compozitorul ăla *bluegrass* care scrisese cântecul), Elvis a-nceput și el să lovească în chitara și-ndată ne-am pomenit c-avem același ritm. Ăsta a fost primul disc.

Înregistrarea din acel studio în miniatură a fost un eveniment istoric din mai multe puncte de vedere. Nu numai că Elvis și cei doi instrumentiști care-l acompaniau au îmbinat muzica *country* cu *blues*-urile negrilor, ca să dea naștere la ceea ce s-a numit mai târziu *rockabilly,* dar în bluesul *That's All Right [Mama]* instrumentaţia dădea acestei versiuni o sonoritate *country,* iar pe fondul cântecului *bluegrass* de succes al lui Bill Monroe, Elvis adoptase maniera *blues*-ului.

Scotty povestește că el și Bill au dat din cap după ce-au ascultat cântecele-nregistrate de Sam și, da, au fost de-acord că muzica-i grozavă, dar:

— Sfinte Sisoe, dacă le-aud ăștia, o să ne ia la goană.

Sam a spus că avea de gând să se ducă cu ele la Dewey Phillips, un *disc jockey* alb, care vorbea ca un' d-ăia de la ţară și care în emisiunea lui, *Red Hot and Blue,* de la W.H.B.O. programa discuri ale cântăreţilor *blues* de culoare. Pe vremea aceea nu prea mergea s-amesteci muzica negrilor cu muzica albilor. Nu peste mulţi ani lucrurile-aveau să se schimbe, dar atunci așa stătea treaba.

Dewey Phillips nu mai trăiește. A fost unul din acei „băieţi grozavi", care-au călcat pe urmele atâtor cântăreţi *country* luând-o pe calea fără de-ntoarcere a drogurilor și alcoolului, în august 1954, când s-a lansat *That's All Right [Mama],* era

---

[18] Prescurtare de la Radio Corporation oi America (Societatea americană de radiodifuziune) (n.t.)

unul din cei mai buni *disc jockey-i* din Memphis. Era un bărbat înalt, cu păr ondulat și voce caldă, puţin cam pântecos, totdeauna cu zâmbetul pe buze. Stătea numai în cămașă. A ascultat ce-are de spus prietenul său Sam. A ascultat apoi discul lui Elvis și-a zis că da, nu era rău deloc şi-o să-l dea negreșit la radio. Dewey nu era niciun fel de rudă cu Sam, dar când Sam a început să fie cunoscut, dacă afirma cineva că sâni rude, Dewey rareori îl contrazicea. Pe undeva, spunea el, trebuie să fi fost măcar veri.

În seara în care Dewey a transmis discul, Elvis a pus radioul familiei pe postul W.H.B.O. și s-a refugiat în locul lui preferat, cinematograful Suzore 2. Părinţii lui au povestit mai târziu că era prea nervos, sau poate prea sfios, ca să fi e de faţă când se transmitea propriul lui disc. Mai mult ca sigur, Elvis nu-și aminteşte ce film a văzut în seara aceea, pentru că, înainte de-a se ter mina, părinţii s-au apucat să-l caute prin sală. Dewey pusese discul, iar ascultătorii, plini de entuziasm, se porniseră să dea telefoane. Dewey a pus discul de mai multe ori la rând, iar acum voia să-i ia lui Elvis un interviu în direct.

Cu puţin înainte de-a muri, Dewey a povestit ce s-a-ntâmplat în timpul acelui interviu. Elvis a venit cu sufletul la gură, iar Dewey i-a zis:

— Stai jos, o să-ţi iau un interviu.

După spusele lui Dewey, Elvis ar fi răspuns:

— Domnule Phillips, habar n-am ce se spune într-un în interviu.

— Ai grijă numai să nu spui vreo prostie, i-a tăiat-o scurt Dewey.

— S-a așezat pe scaun, îşi amintește Dewey. I-am spus că-l anunţ când începem. Pusesem câteva discuri și, cât a ţinut muzica, noi am tot vorbit. L-am întrebat unde și-a făcut liceul, iar el mi-a răspuns că la Humes. Am vrut să trec repede peste asta, pentru că mulţi din cei care ascultaseră îl credeau negru. În cele din urmă am spus: „E-n regulă, Elvis, îţi mulţumesc foarte mult”. „Nu-mi mai luaţi interviul?” a întrebat el atunci. „L-am și terminat, i-am răspuns. Microfonul a fost tot timpul deschis”.

Abia atunci l-au trecut toate sudorile.

După câteva zile, pe biroul lui Marion Keisker erau comenzi pentru cinci mii de discuri.

— Nu pregătiserăm încă nici matriţa, când i-a fost dusă înregistrarea lui Dewey, povestește Marion. Am primit comenzi pentru un artist cu desăvârșire nou, cu un stil absolut deosebit, înainte de-a fi putut pregăti discul și de-a obţine câteva copii de la Plastic Products. Reacţia a fost fulgerătoare.

Pentru Elvis schimbarea n-a fost la fel de fulgerătoare. A două zi s-a prezentat la lucru la Compania de electricitate Crown, așa cum făcuse și cu o zi înainte. A început să cânte în barurile din oraș, dar nu era plătit ca o vedetă, ci se mulţumea cu cât i se dădea.

Una din primele apariţii ale lui Elvis a fost la Eagle’s Nest, o sală de bal spaţioasă de pe Lamar Avenue, cu motel și pisci nă, unde cântau niște grupuri *country swing.* Unul din primii artiști care-au înregistrat la Casa de discuri Sun, Malcolm Yelvington, conducea un grup ce dădea spectacole aici la fiecare sfârșit de

săptămână. Marion povestește că Sam l-a convins pe Malcolm să-l lase și pe Elvis să cânte cu el de câteva ori. Apoi Elvis a apărut cu un alt grup, condus de Jack Clement. Clement era și solistul grupului, iar Elvis era ceea ce Clement numea „umplu tura41 (cânta în pauzele dintre numerele obișnuite). Un *disc jockey* din oraș, John (Lepley) somnorosul, închiria localul, iar Elvis câştiga zece dolari pe seară.

Cu timpul, Elvis a apărut, bineînţeles, mai des alături de prietenii săi, Scotty Moore și Bill Black, care-ncepuseră să aibă probleme cu restul grupului. Iată ce spune Scotty:

— Bill și cu mine cântam în continuare cu grupul *Starlight Wranglers* la două sau trei baruri din oraș. Nu-i greu de imaginat ce gelozie s-a stârnit de cum a apărut discul acela făcut la o repetiţie. Dac-ar fi fost o-nregistrare obișnuită, ar fi trebuit să ia parte tot grupul. Elvis a cântat alături de noi vreo câteva săptămâni la clubul Bel Air. El era artistul invitat. Pe loc a izbucnit un conflict.

Scotty relatează că reacţia publicului de la Bel Air n-a fost prea entuziastă.

— Publicul era puţin receptiv și toţi aveau aerul că se-ntreabă: „Ce-o mai fi și asta? Spectacolu-i spectacol, ce naiba!”

Când, însă, Elvis, Scotty și Bill au dat o mână de ajutor la deschiderea primului magazin alimentar al familiei Katz, de pe Lamar, Scotty povestește că parcajul era plin de adolescenţi, care, când i-au auzit, „au înnebunit pur și simplu”.

Cam tot pe-atunci grupul *Starlight Wranglers* s-a destrămat, iar Elvis, Scotty și Bill au căzut de acord să-și împartă câştigurile în trei: 25% pentru Bill, tot atât pentru Scotty și 50% pentru Elvis.

Pe la sfârșitul lui iulie 1954, *That’s All Right [Mama]* era pe locul trei pe lista vânzărilor de discuri *country and western* din Memphis, loc pe care-a rămas timp de trei săptămâni, după care a pendulat o vreme între locul unu și doi, a coborât, apoi, pe locurile cinci și șase, pe care le-a ocupat o perioadă mai lungă, pentru ca în decembrie să dispară cu totul. A apărut, de asemenea, pentru scurt timp pe listele din Nashville și New Orleans, dar vânzările totale au fost cu mult sub 20.000. *Billboard,* principala publicaţie de muzică din ţară, a apreciat discul, numindu-l pe Elvis, în limbajul ciudat al revistei, „un nou cântăreţ plin de vigoare care poate cu un cântec să spargă fie pieţele de muzică *country,* fie pe cele de muzică *rhythm and blues”.* Cu toate acestea, discul a fost un succes numai pe plan local. Era un început încurajator, dar nu ceva excepţional.

— Am trimis *disc* jockey-ilor o mie de exemplare din acel prim disc al lui Elvis, intervine Marion Keisker. Da’ pot să pun pariu că nouă sute-au ajuns la lada cu gunoi, pentru că dacă un iubitor de *rhythm and blues* asculta *Blue Moon of Kentucky* (cântecul acela *country),* îl azvârlea cât colo… și-același lucru se-ntâmpla dacă un iubitor de muzică *country* asculta *That’s All Right.* Mai târziu, am primit, bineînţeles, numeroase comenzi pentru alte exemplare. Sam nu spunea mai mult decât „pune-l o dată, pune-l măcar o dată”. Necazul cel mare era că nimeni n-asculta.

Unul din fraţii lui Sam, Tom Phillips, lucra la Scott Paper Company din Mobile, în Alabama, și ducea discurile lui Sam de la un post de radio la altul. A străbătut

așa o mare parte din propriul lui stat, Louisiana de sud-est (inclusiv New Orleans), și jumătatea de sud a Mississippiului.

— Toţi mi-au spus să le iau înapoi, povestește Tom laconic.

Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să le las numărul meu de telefon.

Și cam așa s-a-ntâmplat aproape peste tot.

— N-aveţi idee cât de criticat am fost de prietenii mei, *disc jockey-ii,* povestește Sam Phillips astăzi. Ţin minte că unu' mi-a spus că Elvis Presley cântă atât de *country* că nici nu trebuie să-l asculţi mai târziu de cinci după-masă. Alţii, însă, ziceau că pentru ei prea cântă ca un negru.

În iulie 1954, exact la două luni după ce Curtea Supremă a S.U.A. interzisese segregaţia rasială în școlile publice, nu era lucru ușor să vinzi în sud un cântăreţ cu o voce „amestecată".

Cu toate acestea, discul a avut un succes mai mare decât au majoritatea discurilor de debut. S-a vândut bine la Memphis, unde publicului i s-a dat ocazia să-l asculte și să decidă singur dacă merită să fie cumpărat sau nu, și astfel familia Presley a făcut rost de ceva bani. Sun nu era o companie cu multe fonduri, așa că, la semnarea contractului, Elvis n-a primit niciun avans în contul viitoarelor drepturi de autor. Când însă discul a început să se vândă, mai primea și Elvis câte-o sută-două de dolari, după cum avea nevoie. Discul l-a ajutat, de asemenea, să pătrundă în două dintre cele mai bine cotate programe de muzică *country* din ţară: *Grand Ole Opry* din Nashville și *Louisiana Hayride* din Shreveport.

Sam Phillips a fost cel care-a aranjat lucrurile cu *Opry,* telefonând unor prieteni pe care-i cunoscuse la Nashville pe vremea când lucra la radio. *(Opry* este una din secţiile postului de radio și televiziune W.S.M.) Marion relatează că ea și Sam au închis birourile Casei de discuri Sun și-au pornit-o spre Nashville ca s-ajungă la spectacol. Timp de patru ore, au mers pe șoseaua șerpuitoare, cu două benzi, Elvis, Scotty și Bill veneau în urma lor cu altă mașină.

— Pentru noi toţi, povestește Marion, *Grand Ole Opry* reprezenta apogeul, culmea succesului, spectacolul pe care sperai să-l poţi da cândva, dar în niciun caz nu după-nregistrarea unui sân gur disc.

Aproape de la înființarea sa, în 1925, *Opry* a fost ţinta tuturor celor care sperau să se afirme în muzica *country and western.* Ani în șir, spectacolele de sâmbătă seara se transmiteau din diverse locuri, variind ca mărime între un cinematograf din apropiere (Hillsboro Theater), ticsit de lume, și uriașa sală cu coloane greceşti, War Memorial Auditorium, de 2200 de locuri, până la sediul actual, Ryman Auditorium, cea mai mare sală din partea centrală a statului Tennessee, cu 3500 de locuri. Indiferent unde se ţinea spectacolul, se făceau cozi lungi de oameni care-așteptau să intre și, în fiecare seară, sute sau chiar mii de persoane nu reușeau s-ajungă în sală. Conform tradiţiei, plata celor care apăreau în spectacol era uniformă — în anul în care-a cântat Elvis acolo, cam treizeci de dolari pentru o vedetă şi-o treime din această sumă pentru instrumentiștii ceilalţi — dar Ryman Auditorium, cunoscut mai bine sub numele de Opry House, era un Carnegie al muzicii *country.*

După cum spune Marion Keisker, în după-masa spectacolului Elvis s-a învârtit

încoace și-ncolo, mirându-se cât de dărăpănată era clădirea. Fusese construită în 1892 — în același an ca și Carnegie Hall — și-arăta de parcă n-ar mai fi fost zugrăvită de-atunci. Marion zice că Elvis repeta întruna:

— Vrei să spui că la asta am visat eu toţi anii ăștia?

Au fost întâmpinaţi de Jim Denny, șeful biroului artistic de la *Opry,* cel care se-ngrijea de toate numerele din spectacol. Marion relatează:

— Era foarte-nfierbântat. A spus: „Voiam un grup întreg, ast-am ascultat pe disc. Ne-am înţeles c-o să iasă ceva la fel cu ce-i pe disc". Era nemulţumit că singurii instrumentiști pe care-i văzuse erau Scotty și Bill și credea c-ar fi trebuit să fie mai mulţi. Asta era unul din secretele care i-a dat gata pe toţi: cum reușise Sam să obţină un asemenea efect sonor. Sunetul era atât de plin încât toţi erau convinși că discul fusese făcut cu un *big band.* Jim credea că mai erau cel puţin încă patru sau cinci persoane în afară de Elvis.

Spectacolul de la *Opry* era împărţit în numere de câte-o jumătate de oră, fiecare interpretat de-un alt artist. Vedeta care l-a prezentat pe Elvis în 1954 a fost Hank Snow. Acesta obţinu se de curând locul unu în toate topurile din ţară cu melodia de succes *I Don't Hurt Anymore* (Nu te mai fac să suferi). Din mers l-a-ntrebat pe Elvis:

— Mai spune-o dată cum te cheamă.

— Elvis Presley, domnule!

— Nu asta mă interesează, i-a replicat Hank. Sub ce nume cânţi?

— Elvis Presley, domnule!

A ieșit apoi pe scenă și-a cântat *That's All Right [Mama]* și *Blue Moon of Kentucky.*

La sfârșit Jim Denny s-a dus la Elvis și i-a spus că-i cazul să se gândească serios să se-ntoarcă la camionul lui. Marion povestește că erau așa de amărâţi încât au uitat o valiză cu lucrurile lui Elvis într-o staţie de benzină pe drumul de ieșire din oraș. Gordon Stoker din cvartetul *gospel Jordanaires,* care apărea săptămânal pe scena de la *Opry,* relatează:

— Elvis a plâns tot drumul pân-acasă. I-au trebuit zile, săptămâni întregi, ca să treacă peste necazul ăsta. Mult mai târziu, la o petrecere, Jim Denny l-a luat pe Elvis pe după umeri și-a spus la toată lumea: „Am știut eu că băiatul ăsta o să reușeas că4. Elvis i-a răspuns: „Da, domnule. Mulţumesc, domnule" și le-a șoptit apoi prietenilor săi: „Nerușinata, nu mai ţine minte că mi-a zdrobit inima". El vis n-a fost deloc ipocrit când a râs puns „Da, domnule. Mulţumesc, domnule". Era, înainte de toate, un om civilizat. În seara aceea la Nashville a fost, însă, distrus.

Marion oferă și alte detalii:

— În ziua în care ne-am dus la *Opry,* Sam voia să se-ntâlnească cu un pianist la un mic local din apropiere. Elvis a intrat cu noi, s-a-nvârtit puţin pe-acolo și-n cele din urmă, stânjenit, a spus că ne-așteaptă afară. Sam l-a-ntrebat: „De ce?" El a râs puns: „Pentru că mamei nu i-ar plăcea să mă vadă-ntr-un asemenea loc". Asta era pentru Elvis un motiv suficient de serios ca să-l facă să plece imediat. Așa c-a ieșit și ne-a așteptat în stradă. Lumea spunea că sentimentele pe care le afișa faţă de mama lui, și alte chestii de genul ăsta, nu erau decât pentru publicitate. La o

asemenea afirmaţie Elvis a reacţionat întrebând: „Da' nu face toată lumea așa?" I se părea de neconceput să nu-ţi iubești părinţii, să nu vrei să faci tot ce poţi pentru părinţii tăi. Era un tânăr așa de pur, de candid, de minunat, încât părea ireal.

A doua emisiune la radio, la *Louisiana Hayride,* a avut mai mult succes. Tot Sam o aranjase și pe-asla. În ziua spectacolului (prin octombrie), Scotty, Elvis și Bill au plecat dimineaţa devreme la Shreveport în Chevroletul lui Scotty, pe care-l foloseau la început când aveau spectacolele din afara orașului. (Nici Bill, nici Elvis n-aveau mașină.) Postul *Hayride* era înființat de șase ani, când Elvis a interpretat aici cântecele de pe primul său disc, dar, deși fără vechime prea mare, programul ocupa un loc de seamă în ea nera mai multor cântăreţi recunoscuţi de muzică *country* (printre care și Hank Williams), așa că și această apariţie a lui Elvis a fost considerată o lovitură. Frank Page, unul dintre cei doi crai nici de la *Hayride,* i-a făcut lui Elvis o prezentare explozivă:

— Cu numai câteva săptămâni în urmă, un tânăr din Memphis, statul Tennessee, a înregistrat un cântec pe un disc Sun și iată că, în numai câteva săptămâni, acel disc a urcat vertiginos pe primele locuri din topurile noastre. În toată ţara succesul e cu-adevărat mare. Tânărul n-are decât nouăsprezece ani. Are un stil nou, deosebit! Elvis Presley!

Printre cei pe care Elvis i-a întâlnit la K.W.K.H., puternicul post care transmitea *Hayride* în aproape tot sudul, pentru ca s-o retransmită apoi altor posturi de radio din sud-vest, s-a numărat și D.J. Fontana, bateristul programului. Acesta îşi amintește de seara aceea de sâmbătă, când a apărut Elvis:

— A fost ceva trăsnet și-a smuls aplauze cu nemiluita. Era atracţia numărul unu. Horace Logan era pe-atunci directorul programului și când l-a auzit pe Elvis, a pus banda de la-nceput de paisprezece ori.

Elvis a fost invitat din nou și i s-a oferit un contract pe un an, ca să apară săptămânal în spectacol. Într-o asemenea măsură ajunsese să fie considerat unul de-ai casei încât vocea lui caldă putea fi auzită și la una din reclamele spectacolului, lucru obișnuit, de altfel, pentru cântăreţii *country* care apăreau în sectoarele dis tractive: „Gogoși calde, delicioase/După patru dacă vrei, /Gogoși din sud, savuroase/Iată ce mereu să iei !".

— Spectacolul era-mpărţit în numere, relatează astăzi Frank Page, acum producător al emisiunii *Hayride.* O jumătate de oră Lucky Strike, o altă jumătate Jax Beer și-așa mai departe. Se cereau diferite voci comerciale și ăsta e motivul pentru care eram doi crainici. Ţinea de la opt la unsprezece seara, trei ore în șir. Cele mai multe numere se repetau, o dată la începutul şi-o dată la sfârșitul spectacolului. Elvis era cunoscut la *Hayride.* Sâmbătă seara sala se umplea. Se umpluse pentru Hank Williams.

Mai târziu s-a umplut pentru Johnny Cash. De obicei, o parte din cele 3500 de locuri rămâneau goale, dar asta nu se-ntâmpla niciodată când apărea Elvis. Era foarte blând din fire. Vorbea cu „Da, domnule" și „Nu, domnule" și „Ce-aţi dori să fac, domnule?"

Apoi, pe măsură ce câştiga popularitate, a început să folosească limbajul lui

dublu, bolboroselile-alea și datul din cap, când vor bea cu bărbia în piept de parcă mesteca cuvintele. Venea și spunea: „Hm o să fac ac', hm, ceva, cântecelul cela pe care, hm, l-am făcut, a, o să…" Turuia mai departe și trebuia să-ţi desfunzi bine urechile dacă nu voiai să pierzi jumătate din ce spunea. Își găsise un stil. Cred că-l considera suav. Dacă era vorba de-un disc, n-aveam niciodată niciun fel de probleme cu Elvis. Ţin minte că o singură dată s-a bătut cu un băiat care era gelos. Nu era un artist, ci un figurant oarecare și Elvis l-a lăsat lat.

Pappy Covington se număra și el printre noii prieteni ai lui Elvis. Avea un grup *country swing* și conducea biroul de impresariat artistic de la *Hayride,* programând mici spectacole *country* în ceea ce numea el „zona Ark-La-Tex", care cuprindea șapte zeci și ceva de ţinuturi din Arkansasul de sud-vest, Louisiana de nord și Texasul de răsărit, unde transmitea K.W.K.H. Elvis Scotty și Bill au cântat în câteva din aceste turnee cu itinerar fix.

Elvis era adesea prezentat drept „Hillbilly Cât" (omul cu muzi ca *country* în sânge) sau „The King of Western Bop" (regele bop-ului *western),* denumiri care nu erau altceva decât referiri evidente la vocea lui. În Texas, muzicii *rhythm and blues* i se spunea „cat music", iar expresia „western bop" reprezenta cele două stiluri pe care le-mbinase Elvis.

Cu timpul, D.J. Fontana s-a alăturat grupului lui Elvis. La început venea cu ei când dădeau spectacole în regiunea Shreveport, apoi îi însoţea oriunde se duceau. Iată cum rememorează el una din primele lor apariţii împreună:

— De ani de zile, localnicii erau obișnuiţi să asculte un grup *country* cântând la sfârșit de săptămână. Vinerea și sâmbăta seara era atâta-nghesuială că n-aveai unde s-arunci un ac. Asta se-ntâmpla la Lakecliff, un fel de combinaţie între bar de noapte și motel. Ne-am dus, da' cred că și-au închipuit că abia după noi vine grupul lor obișnuit. Se uitau la noi și se-ntrebau ce-avem de gând să facem. Am început să șuierăm, să ţipăm și să sărim, da' trebuie să spun că s-au cam rărit rândurile. Oamenii ăia se uitau la noi, ziceau „Asta nu-i *Hoot and Curly"* și plecau. Când am terminat, nu cred că rămăseseră mai mult de cinci-șase persoane în sală. Nu erau în stare să ne priceapă, ce mai tura-vura. Dar nici nu ne-au mai chemat niciodată. Au zis că le-am dezonorat orașul. Maaarș! Afară! Nu ne-au lăsat nici să stăm peste noapte în motel.

O altă întâmplare — tristă pe atunci, dar plină de haz acum —pricinuită de șirul spectacolelor permanente ale lui Elvis este cea relatată de Cecil Scaife, unul din șefii actuali de la Casa de discuri Columbia din Nashville (pe vremea aceea era *disc jockey* la Helena, în Arkansas). El îşi amintește de perioada în care Elvis.

Scotty și Bill lucrau la Helena cu doisprezece dolari și dădeau spectacolele pe remorca unui camion.

— Aveam de dat două spectacole, istorisește Cecil, primul la două jumătate și al doilea la șapte sau opt. Elvis a tras o fugă până la radio înainte de primul spectacol și s-a oprit apoi la bă cănia din apropiere ca să-și cumpere niște havane. A fumat una… a băut două pahare de ciocolată cu lapte… și-a fumat a doua havană. Pe urmă s-a făcut galben-verde la faţă și, după ce-a terminat cu vomatul

și alte asemenea plăceri, era greu de spus ce-o să se-aleagă de spectacol. Scotty a găsit o altă pereche de pantaloni roz care atârnau pe-un umeraș în mașină, că Elvis îi „dăduse gata" pe cei de pe el. Pantalonii ceilalţi alunecaseră-ntr-o parte pe umeraș și când Elvis și i-a pus, ziceai că-s încreţiţi la genunchi, nu alta. Arăta cumplit în ei, dar a ieșit pe scenă și și-a făcut numărul.

Între timp, Elvis plecase de la Compania de electricitate Crown.

Șeful lui de demult, James Tipler, povestește:

— A venit la noi în cele din urmă și ne-a spus că nu crede că e-n stare s-o ţină lanţ cu cântatul noapte de noapte, iar ziua să-și facă treaba ca lumea și la noi, așa că n-are-ncotro și trebuie să plece.

Cam pe vremea când a plecat de la Crown, a apărut la Overton Park Shell din Memphis, într-un spectacol muzical, care re unea cântăreţi *country* de tot felul. Marion Keisker relatează :

— Era prima dată când Elvis apărea pe scenă în faţa unui public așa de mare, într-un spectacol comercial. Prezenţa lui umplea scena, era în largul lui, ce mai încolo-ncoace, era, cum am zice noi azi, un magnet viu. Ţin minte c-am stat de vorbă c-o femeie și-am întrebat-o; „Pentru cine-aţi venit?" Ea mi-a raspuns: „Pentru Marty Robbins. Nu lipsesc niciodată când cântă Marty Robbins. Da' dumneavoastră pentru cine-aţi venit?" m-a întrebat ea la rându-i. „Pentru Elvis Presley", i-am răspuns. „Pentru cine?" s-a mirat ea. „După spectacolul ăsta n-o să mai puneţi o asemenea întrebare", i-am zis eu. Cam tot atunci, sindi catul aflase că Elvis nu era în sindicat (pentru că nici Sun nu era înscrisă în această organizaţie). Nu i s-a mai dat voie să apară pe scenă. Așa că s-a făcut mare tărăboi. Toată lumea strângea bani, încercând să-i adune suma necesară pentru înscriere, îl indea altfel n-avea voie să mai cânte. În cele din urmă a reușit și unul din cântece a fost *I'll Never Let You Go, Little Darling* (N-o să te las niciodată să pleci, iubita mea). Cântase asta și-n studio și se uitase la mine. Sâjt o persoană reţinută de felul meu, mai ales în public. Deodată am auzit pe cineva lângă mine ţipând, chiar plângând, și-am descoperit că tocmai eu făceam asta, ca o mamă cumpătată ce eram. Mă ridicasem și ţipam de parcă-mi ieșisem cu totul din minţi.

Dewey Phillips a fost și el la spectacol și, dacă ar fi să ne luăm după ce spune el, Elvis a cântat balade *country* în după-amiaza aceea, iar publicul n-a reacţionat în niciun fel. Elvis s-a dus la Dewgy, care-și petrecuse o bună parte a după-mesei cu Sam, și amândoi i-au spus să lase la o parte muzica *country* în seara aia și să cânte *Good Rockin Tonight* (Hai să dansăm *rock* diseară), un cântec mai vioi din repertoriul lui. Dewey povestește că după ce Elvis a-nceput să cânte și să se miște, publicul a-nnebunit de-a binelea. Dewey era la un capăt al scenei și se uita.

Pe urmă a ieșit să-l conducă pe Elvis. Când au trecut pe lângă Webb Pierce. Unul din cei mai renumiţi cântăreţi *country,* care-și aștepta rândul în culise, Elvis i-a zâmbit, iar Webb a șuierat printre dinţi:

— Secătură!

Câteva luni mai târziu, fiecare *disc jockey* din întreaga ţară a primit un chestionar din partea revistei *Billboard,* în care se întreba printre altele: „Care consideraţi că

sunt cei mai promiţă tori cântăreţi *country* sau *country and western* din ultima vreme?”

Votul urma să se refere la perioada dintre începutul anului (1954) și prima săptămână a lunii octombrie. Elvis a ieșit pe locul opt, o performanţă excepţională dacă ţinem seama de faptul că nu apăruse niciodată până în iulie și nu avea decât un singur disc în perioada în care s-a făcut sondajul.

Deși Elvis înregistrase un asemenea succes, venitul lui era minim. În ciuda cohortelor de spectatori care strigau în delir, a votului favorabil dat de *disc jockey-i* și al unui contract cu *Louisiana Hayride,* lucrurile nu mergeau prea strălucit. Angajamentele erau rare și, pur și simplu, se puteau număra pe degete. Scotty, Elvis și Bill (și uneori D. J.) se târau cu mașina prin tot sudul, dar banii câștigaţi de-abia le-ajungeau ca să-și plătească o masă frugală și benzina până în satul următor. Au fost și perioade în care nu aveau nici măcar transportul asigurat. Chevroletul Bel Air tip 1954 cumpărat pe creditul obţinut de nevasta lui Scotty, care lucra la Sears în Memphis, a mers mulţumitor la-nceput, dar din cauza distanţelor lungi, făcute pe drumuri la turalnice, a ajuns înainte de vreme într-unul din cimitirele de au tomobile din sud.

Scotty povestește:

— Nevastă-mea lucra să plătească mașina, iar noi dormeam pe bancheta din spate cu burta lipită de șira spinării de foame.

În cele din urmă tărăboanţa noastră a scos un buuum! și praf și pulberea s-a ales de ea.

Sosise vremea să-și caute cu toţii un impresar.

Deși puţini știu acest amănunt, Elvis avusese de fapt trei impresari-până la acea dată. Primul a fost chitaristul lui, Scotty Moore.

— John Lepley somnorosul era pe urmele lui, istorisește Scotty astăzi, și încă vreo doi-trei. N-aș putea zice că erau escroci, da’ cum să vă spun, erau unii pe care nu-i cunoșteam și care nu știau cum să facă să pună mâna pe el. Lui Sam i-a venit o idee: semnează un contract cu Elvis și asta o să pună capăt la toate.

Dacă-ntreabă cineva ceva, spui că are — un impresar și nici măcar nu minţi. Așa am și făcut. Am semnat cu el un contract pe un an.

Contractul avea o pagină și fusese întocmit cu ajutorul unui avocat din oraș. Părţile erau W.S. Moore III, în calitate de „șef de orchestră și impresar”, și Elvis, în calitate de „cântăreţ cu re putaţie și renume [care] prezintă semnele unui mare și promiţă tor succes”. Scotty urma să primească 10% din toate câștigurile obţinute de Elvis, cu condiţia să aranjeze el însuși spectacolul.

Contractul fusese semnat de Scotty, Elvis și părinţii săi la 12 iulie 1954, cu aproape o lună înainte de apariţia discului *That’s All Right [Mama].*

Scotty nu regretă faptul că a renunţat la contract șase luni mai târziu. Zice că atunci când i-a ieșit în cale omul potrivit, a pus bucuros contractul la dosarul cu amintiri.

— Mă interesa să cânt, nu să fixez data spectacolelor și să-i învăţ pe alţii cum să cânte, mărturisește el.

Următorul impresar al lui Elvis a fost Bob Neal (născut Robert Neal Hobgood), un *disc jockey* de vreo treizeci și cinci de ani, care-avea o emisiune de muzică *country,* difuzată dimineaţa devreme, la postul de radio W.M.P.S. din Memphis. Bob crescuse în Kentucky, dar trăia la Memphis din 1912. În anii care-au urmat, a ocupat toate funcţiile, cu excepţia celei de director la radio W.M.P.S., care pe-atunci transmitea unele dintre cele mai cunoscute programe de muzică *country* din sud. Începând cu 1948, avea emisiunea de la cinci la opt d: mineaţa, în care punea discuri, cânta la ukulele și spunea glume răsuflate ca să-i trezească pe fermierii și muncitorii care-o porneau la lucru. Bob începuse, de asemenea, să organizeze mici concerte, folosindu-și emisiunea pentru a le face publicitate. Era însurat și-avea cinci băieţi, unii ajunși la vârsta adolescenţei.

Bob e și azi un om solid, dar are în plus o barbă căruntă și conduce un mic birou de impresariat la Nashville. Fumează tra buc și vorbește cu aceeași voce de bariton clară și puternică.

— Am făcut o hârtie obișnuită, fără să consultăm vreun avo cât, pur și simplu un contract de impresariat. Pentru că Elvis nu era încă major, maică-sa și Vernon au trebuit să-și pună și ei semnătura când am început.

În schimbul celor 15% din câștigurile lui Elvis, înainte de a se scădea taxele (dacă i-ar fi trecut cuiva prin cap să le oprească) și cheltuielile, Bob urma să aranjeze toate programele. Alţi 10% urmau să formeze un fond pentru cheltuieli în scopuri publici tare. Între timp, Scotty s-a întors la chitara lui.

De fapt, Bob și Elvis se-ntâlniseră cu ani în urmă, când Bob organizase un program de *gospel songs,* difuzat după-masa de W.M.P.S., la care participau prietenii lui Elvis, fraţii Blackwood.

S-au întâlnit apoi când Bob a organizat un concert de muzică *country* la Overton Park Shell. Într-un fel, intra în afaceri alături de un vechi și respectat prieten. Într-adevăr, Bob Neal și soţia lui, Helen, vorbesc astăzi despre Elvis ca de propriul lor copil.

Al doilea disc al lui Elvis a apărut pe vremea când îl avea ca impresar pe Bob, în ianuarie 1955. E vorba de-un cântec lan sat de cântăreţul de *blues* Wynonie Harris în 1919, pe care Elvis îl cântase la Shell și stârnise entuziasmul publicului: *Good Rockin*

Tonight. Pe cealaltă faţă a discului era înregistrat *I Don't care if the Sun. Don't Shine* (Nu-mi pasă dacă soarele nu strălucește), cântec la care și Marion Keisker contribuise cu un vers fiindcă Elvis nu-l mai ţinea minte. Compozitorul. Mack David, n-a avut obiecţii după ce i s-a promis că numele lui Marion n-o să apară pe mapa discului și că ea n-o să aibă niciun fel de pretenţii la drepturi de autor. Dis cul i-a adus lui Elvis un loc de frunte în clasamentul revistei *Billboard,* care l-a numit „un nou cântăreţ de succes". Mai mult chiar, relata *Billboard,* Elvis putea îmbina muzică *country, rhythm and blues* și *pop.* Toate trei genurile. Puţine discuri se remarcaseră până acum printr-o asemenea calitate. Elvis își câștigase faima de-a face parte dintr-o categorie specială.

Foarte ciudat, discul nu s-a vândut la fel de bine ca primul, nedepășind locul trei

la Memphis și neapărând în niciun clasament în alte orașe.

Încă de pe-acum se formase un fel de tipar care-avea să caracterizeze, cu unele mici variaţii, toate-nregistrările din cariera sa.

— Fiecare-nregistrare mergea foarte greu, istorisește Marion.

Elvis nu pregătea niciodată nimic, iar înregistrările nu se mai terminau. Întotdeauna voia să cânte ce-auzise pe vreun disc la tonomat. Sam trebuia să-l convingă că nu poate face una ca asta.

Era nevoie.de ceva nou și deosebit în așa fel încât alţii să-l imite pe el. Elvis se deosebea de ceilalţi artiști lansaţi mai târziu de Sun. El nu-și compunea singur cântecele. Trebuia să le compunem noi pe loc sau să luăm vreun cântec de-al altuia din turma noastră de compozitori. Nu repeta niciodată. Ceilalţi lucrau la când tecele din spectacol și repetau până când considerau că nu mai pot da nimic în plus. Numai după aceea veneau la Sam. Așa ceva nu se-ntâmpla, însă, cu Elvis. El n-avea niciodată *nimic* pregătit.

De fiecare dată se repeta scena care-avusese loc când l-am chemat prima oară. Ne așezam și-l lăsam să cânte tot ce știa sau i-ar fi plăcut să-nregistreze, iar noi alegeam câte ceva ce se putea lucra.

Când Bob Neal a-nceput să se ocupe de spectacole, lucrurile s-au cam schimbat. Elvis, Scotty și Bill — cunoscuţi acum ca *Blue Moon Boys* — dădeau, în general, același tip de spectacole, numai că le dădeau mai des. Majoritatea spectacolelor, explică Bob Neal, erau făcute după tipicul pe care-l folosiserăm și-nainte:

— Ieșeam și dădeam spectacole prin împrejurimi. Cu o completare bună la W.M.P.S., povestește Bob, puteam acoperi o zonă de o sută cincizeci sau două sute de mile în jurul orașului. Pur și simplu stabileam data în programul meu de radio, plăteam uneori pentru afișe într-o vitrină sau alta și cam asta era tot. Dădeam trei-patru spectacole pe săptămână. Nevastă-mea, Helen, se ducea la intrare cu câte-o cutie de trabucuri și vindea bilete, iar eu m-apucam să spun câteva bancuri. De obicei câștigam cam trei sute de dolari. Dacă programam concerte pe loc, cu alţi ţipi din breaslă, uneori mai departe de Memphis decât mi-aș fi închipuit că pot ajunge, ceream două, trei sau patru sute de dolari, sau cât credeam că putem obţine.

Spectacolele date în școli sunt o tradiţie în zonele rurale din sudul Americii, iar Scotty și-aduce aminte că ale lui Elvis nu se deosebeau decât puţin sau deloc de cele de până atunci.

— O porneam la ţară spre câte-o școală mititică, dintr-un loc de care nimeni nu mai auzise, relatează Scotty. Cu treizeci-patruzeci de minute înainte de ora anunţată nu vedeai nici ţipenie de mașină. Intram și ne aranjam lucrurile. Cu câte-un sfert de oră înainte de începerea spectacolului parcă venea o avalanșă.

Bruuum, bruuum! Unii se-agăţau și de căpriori.

La-nceput principala atracţie a fost Bob Neal și nu Elvis, dar curând numărul admiratorilor lui Presley a crescut așa de mult că Elvis câștiga atâţia bani încât impresarul lui a simţit nevoia unei reevaluări a aranjamentului financiar pe care

avea Elvis cu Scotty și Bill. Până atunci Elvis lua 50%, dar se vede că lui Bob i s-a părut nedrept și s-a gândit că Elvis merită mai mult. Sam Phillips spune că Elvis îşi datorează stilul lui Scotty Moore, dar tot pe-atât datorează și altora. Nu e un secret pentru nimeni că scălămbăielile lui Bill Black, care-nconjura scena pe hodoroaga aia de contrabas de parc-ar fi fost călare pe cal, erau una din atracţiile spectacolului lui Elvis. Totuși Elvis era vedeta și Bob considera că i se cuvine mai mult. Încet, apoi mai repede și mai vădit.

Elvis, cu muzica și mișcările lui, a atras un public tot mai mare în școli și sălile de spectacole. Vocea lui Elvis, nu muzica lui Scotty și Bill, a fost cea care l-a făcut pe Horace Logan să prelungească contractul pentru *Hayride* de la un an la un an și jumătate. În condiţiile astea, Bob a discutat cu Elvis și-au hotărât să reducă sumele oferite lui Scotty și Bill.

— Ţin minte că oamenii au fost cam nemulţumiţi din cauza asta, povestește Bob acum. Ziceau c-o să plece și-așa mai departe. Da' n-au plecat. Același lucru s-a-ntâmplat, mai târziu, cu Johnny Cash și grupul *Tennessee Two.* Era imposibil să le spui instrumentiștilor de la-nceput: „O să vă dau atât și-atât", fiind că niciunul n-avea o para chioară. Apoi, când venea succesul, lucrurile nu mai puteau rămâne la fel. Decizia finală cea mai importantă de-a schimba procentajul în salariu a fost a lui Elvis.

Am discutat împreună, ne-am consultat și cu părinţii lui și-am hotărât că așa trebuie să facem. Era treaba mea să transmit asta mai departe lui Scotty și Bill.

Hotărârea nu i-a mirat. Iată ce spune Scotty astăzi:

— Într-o zi stăteam pe scări și vorbeam despre toate astea, iar el voia să facem niște contracte care să specifice c-o să luăm totdeauna douăzeci și cinci la sută, iar el cincizeci la sută. I-am spus că nu ţine, pentru că dacă lucrurile merg tot așa, el o să facă discuri peste discuri şi-o grămadă de alte lucruri la care noi n-o s-avem niciun amestec. N-ar fi drept. Pân la urmă a rămas să ne dea ceva numai din câştigurile de pe discuri, după cum îi sugerasem eu. Eu și Bill aveam să luăm fiecare o pătrime din unu la sută din drepturile de autor care-i ieșeau de pe discuri.

Cred că asta se-ntâmpla cam pe vremea când începuserăm să discutăm în legătură cu salariile. Trebuia să ne dea nu știu cât pe săptămână, indiferent dacă am fi cântat sau nu. În orice caz, povestea cu procentajul nu a pus-o nimeni, niciodată, pe hârtie și nu prea-mi vine să cred că Elvis și-a mai adus vreodată aminte de ea.[19]

Între spectacolele de sfârșit de săptămână de la *Hayride* (și pentru asta Elvis și băieţii trebuiau uneori să traverseze o bună parte din Texas, stând zi și noapte la

[19] Dacă s-a gândit cineva vreodată să țină socoteala banilor obținuți, sumele respective s-ar fi ridicat la aproape 1 250 000 de dolari atât pentru Scotty cât și pentru răposatul Bill Black (în valori imobiliare); aceasta luând ca bază un penny pentru fiecare disc (echivalentul aproximativ pentru 1/4 din 1%), iar R.C.A. Victor susține că s-au vândut în total 250 milioane de discuri.

volan) și spectacolele care se dădeau în școlile-alea răspândite prin tot locul, Elvis se-ntorcea la Sun, studioul mic și-nghesuit, de numai douăsprezece pe douăsprezece picioare, de pe Union Street 706. Sun era o companie mică și tare nevoiașă. Așa se face că de cele ori rămâneau pe geantă, luau benzile nereturnabile (pe care le primeau cu poşta de dimineaţă de la cântăreţii plini de speranţe din regiunile mlăștinoase ale Louisianei, din fermele Georgiei sau de oriunde-ar fi fost), le lipeau cap la cap și pe urmă le foloseau pentru propriile lor înregistrări. Mai în dos era o-ncăpere pentru expedie rea mărfurilor, iar camera din fund fusese subînchiriată unei firme care făcea tapiţerie pentru automobile. Pereţii erau acoperiţi cu plăci antifonice (Carl Perkins o va numi mai târziu „Camera cu pete") și vopsiţi în verdele pe care-l vezi în orice instituţie. Lemnăria era în întregime albă. Marion Keisker spune că tapetul din baie l-a pus cu mina ei.

Elvis era acolo ca să-nregistreze al treilea disc și-ncepuse să cânte pentru prima faţă una din acele balade *blues* domoale și tândălite. S-a oprit brusc și-a zis:

— Staţi, mă! Chestia asta mă cam lasă rece. Hai să-ncercăm ceva mai cu viaţă!

Și-apoi cântecul *Milkcow Blues Boogie* s-a transformat în *rock.* Fusese-nregistrat prima oară-n 1939, de cântăreţul de *blues* Sleepy John Estes, iar apoi de-un alt solist de *blues,* Joe Williams. Pe cealaltă faţă a discului, Elvis cânta un cântec *country* tipic și plângăreţ, cu ritm de *rock, You're a Heartbreaker* (îmi zdrobești inima).

Discul acesta n-a fost nici măcar menţionat în *Billboard* și, după cum mărturisește Marion, nu prea s-a vândut.

Chiar și-așa, faima lui Elvis luase proporţii serioase și stârnise înflăcărarea necesară pentru a justifica apariţia unui club de admiratori și pentru a atrage primul proces de paternitate dintr-o lungă serie ce va urma. Orice artist trebuie să-și asume riscul unui proces de paternitate și primul în care-a fost implicat Elvis a avut loc în 1954, când o adolescentă din Mississippi a afirmat că Elvis o violase. Procesul n-a fost luat în consideraţie.

Elvis avea în această perioadă o prietenă, Dixie Locke, o brunetă apetisantă, cu care se-ntâlnea încă de când era în ultimul an la Humes. Umbla cu fotografia lui Dixie prinsă la ceasul de la mână și spunea la toată lumea că vrea să se-nsoare cu ea. Dar maică-sa i-a potolit entuziasmul. Când a venit vremea înființării primului club al admiratorilor lui Elvis, s-a ţinut un concurs pentru postul de președinte. Acesta urma să fie ocupat de admiratorul sau admiratoarea care trimitea cea mai frumoasă scrisoare în care să explice de ce-și dorea această onoare. Marion povestește că n-a existat nicio îndoială că, dintre sutele de scrisori primite, cea mai convingătoare a fost a lui Dixie.

Prin iarna lui 1951- 55, înainte ca Bob Neal să fi semnat contractul cu Elvis (nici chiar persoanele cele mai angrenate în afacerea asta nu-și amintesc mai mult de-atât), un anume Oscar (Baronul) Davis a venit la Memphis să organizeze un spectacol Eddy Arnold, pentru șeful său, colonelul Tom Parker, un impresar care făcea multă gură și care, pentru cei mai mulţi dintre prietenii lui, aducea cu ceva

între W.C. Fields[20] și P.T. Barnum[21]. Pe vremea aceea, Oscar era un personaj aproape la fel de pitoresc ca și Colonelul. Era un fante subţirel cu părul alb, care, dacă era să te iei după gura lumii, câştigase un milion de dolari cu muzica *country* și cheltuise un milion și jumătate.

Oscar lucra pentru Tom Parker ca *agent advance*[22] ocupându-se de publicitatea lui Eddy Arnold.

— Eram la Memphis ca să-mi înregistrez bucăţile, reclamele pentru spectacol la W.M.P.S., iar Bob Neal era mare *disc jockey* acolo, povestește Oscar. Auzisem multe despre Elvis. L-am întrebat pe Bob dacă are discurile lui Elvis și mi-a spus că da.

Mi le-a pus să le-ascult. Mi-a spus: „Nu pot să le dau drumul pe postul ăsta pentru c-aici sunt oprite". Bob punea o muzică *country* suavă, pe care-ţi făcea plăcere s-o asculţi, iar cântecele lui Elvis erau prea din topor. Pe urmă, mi-a zis: „Fiindcă veni vorba, cântă la Airport Inn, dacă te interesează". I-am spus că mi-ar plăcea să-l văd. Ne-am dus la aeroport. Elvis era acolo cu cei doi băieţi, chitaristul și contrabasistul. Sala era plină de femei. N-avea decât vreo șaizeci de locuri, da' ăștia ţipau cât îi ţinea gura. I-am spus lui Bob: „Bob, tipu-i nemaipomenit. Vreau să-l cunosc. Mă prezinţi?" „Nu pot, mi-a răspuns, face urât când am o asemenea iniţiativă, fiindcă nu-i dau discurile la radio." I-am spus: „Ei bine, trebuie să-l cunosc". Și l-am adus la masă. Scotty Moore, chitaristul, făcea pe vremea aia pe impresarul. Am aranjat ceva de probă, dar ei păreau destul de interesaţi să facă afaceri cu mine. Am hotărât să ne-ntâlnim duminica următoare, când Eddy Arnold venea în oraș și eu trebuia să mă întorc.

Oscar e-un bărbat ferchеș, la vreo șaptezeci de ani acum, parţial paralizat de pe urma unui atac suferit în 1963, dar mai vioi decât cei mai mulţi de vârsta lui.

— Era o zi destul de rece, istorisește el, și pe la unsprezece di mineaţa au apărut. I-am condus la cafeneaua de vizavi de sală, dar nu i-am spus nimic colonelului Parker despre Elvis. Apoi, după ce-am terminat cu treburile la casa de bilete, am pornit spre cafenea. Colonelul a venit cu mine. Nu voiam să știe nimic de Presley. Lucram eu pentru el, da' nu voiam să știe. M-a întrebat: „Unde te duci?" Nu puteam să-i spun: „Nu mă duc nicăieri", așa că i-am spus: „Mă duc vizavi să beau o cafea". Ne-am dus deci acolo. Elvis, Judd Phillips, Bill Black și Scotty Moore

---

[20] W.C. Fields (pe numele adevărat William Clatide Dukenfield) (1880 –1946). Actor comic american de varieteu și film (n.t.).

[21] Phincas Taylor Barnum (1810 — 1891), proprietarul unui binecunoscut circ american, fondatorul unui muzeu al curiozităților (n.t.).

[22] Persoană care se deplasează în diverse localități și face pregătirile necesare înaintea apariției în public a unui artist (conferențiar etc.). În lipsa unui termen consacrat în limba română și pentru a evita denaturarea sen sului, am recurs la folosirea termenului în original (n.t.).

erau la restaurant și-așteptau să venim ca s-aranjăm ceva. Așa dar Tom a-nceput negocierile și primul lucru pe care i-a spus a fost: „Păi, băiatu' ăsta n-o s-ajungă nicăieri cu discurile-alea de la Sun. Asta-i prima chestie". Judd Phillips, care era frate cu Sam, a replicat: „Dacă vrei să știi, n-o să plece de la Sun. Asta-i sigur". Și asta pentru că-ncepuseră să ia un pic de avânt ăia de la Sun. Tom a mai avut și-alte obiecţii la programul lui Elvis. Cam tot pe atunci, eu am început să-mi pierd entuziasmul pentru toată afacerea. Ne-am întors, iar Tom și cu mine ne-am certat de câteva ori din cauza lui Elvis. Până la urmă am pornit-o amândoi împreună spre Nashville. M-a sunat Roy Acuff. Voia să mă ocup de el, de Kitty Wells, de *Johnny and Jack,* de toţi la un loc. Cu asta am uitat de Elvis.

După cât se pare, Colonelul n-a uitat. În primul rând a vrut să vadă cum se descurcă Elvis în topurile de discuri, iar apoi a așteptat rapoartele de la faţa locului. Distincţia acordată de revista *Billboard* — locul opt în categoria talentelor „celor mai promiţătoare" — făcea din Elvis un candidat „posibil". Clasamentul vânzărilor din Memphis l-a declarat „eroul orașului". Relatările de la faţa locului și observaţiile personale asupra reacţiei publicului l-au etichetat drept „o virtuală bombă". (Chiar și-n unghe rele cele mai periferice ale lumii spectacolului, există categorii bine definite de succes sigur și succes ce va să vină.) Elvis era un nume la *Louisiana Hayride,* dar atrăsese toată ura celor de la *Grand Ole Opry.* N-aveai decât să dai banii și să alegi ce-ţi doreşte inima. Colonelul a ales calea de mijloc. Nu s-a angajat în niciun fel, dar a intervenit fără prea mult tam-tam și l-a ajutat pe Bob Neal să organizeze un concert la Carlsbad, în New Mexico. Asta era în februarie 1955, exact la o lună după angajarea lui Neal.

V

COLONELUL (1)

A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ (așa-și începe Colonelul povestea)… Tom Parker era mai tânăr, mai subţirel și vindea *hot dogs* la circ, într-un chioșc mare de-abia-ncăpeai în el. Cornurile erau mai lungi de-un sfert de metru, da-n ele nu găseai decât câte-o bucăţică de crenvurșt ieșită la fiecare capăt. La mijloc erau mirodenii d-alea ieftine cu duiumul. Dacă se plângea careva că l-a tras pe sfoară (zice Colonelul), el (Colonelul) nu făcea decât să-i arate bucăţica de crenvurșt, pe care-o aruncase de dimineaţă-n rumeguș, și să-i spună:

— Ţi-a căzut cârnatu', băiete. Acu' șterge-o de-aici. Ce-s eu de vină dacă ţi-a căzut din mână!

Parcă-l și vezi pe W.C. Fields făcând aceeași figură când juca rolul lui Larsen E. Whipsnade din *you can't Cheat an Honest Man* (Nu poţi înșela un om cinstit).

Și-a fost a doua oară odată ca niciodată (așa se laudă Colonelul)… Același Tom Parker, La fel de tânăr și de subţirel, a umplut un butoi cu apă de la robinet, a pus în el un pacheţel de acid citric şi-o grămadă de zahăr prost, a tăiat o singură lămâie,

lăsând feliile să plutească deasupra, și-a vândut lăturile-alea drept limonadă.

Și-a fost și-a treia oară odată ca niciodată… A prins vrăbii, le-a vopsit în galben și le-a vândut drept canari.

Iar dacă toate astea n-ajung ca să te lase cu gura căscată, ei bine, trebuie spus că Tom Parker invita cântăreţi *country* din sud și sud-vest (povestește Colonelul) și-i programa după sistemul „ghici cine-i primu'", asta însemnând că aceiași artiști prezentau aceleași numere în spectacolele care-aveau loc simultan în două orașe diferite, aflate poate și la o sută de mile unul de altul.

Se proceda cam în felul următor: de cum se termina primul nu măr, protagonistul o pornea cu mașina nebunește spre celălalt oraș și deschidea programul acolo. Cu toate numerele se-ntâmpla la fel. Astfel, într-o singură seară, Colonelul și ciracii lui într-ale muzicii câştigau dublu. Întotdeauna (povestește Colonelul) punea la socoteală şi-o pauză. Asta pentru cazul în care-n acest du-te-vino al numerelor s-ar fi ivit ceva neprevăzut (o pană de cauciuc, mă rog, orice). Și-atunci pauza asta de-o jumătate de oră era ca un tampon între cele două părţi. În timpul unor asemenea pauze.

Colonelul mai făcea câte-un ciubuc vânzând fotografii lucioase, de opt pe zece, spectatorilor care ieșeau din cort sau din sala de spectacole să tragă un fum sau să-și mai dezmorţească niţel ca sale. Apoi trimitea câte-un puști să strângă albumele de amintiri cumpărate la venire, pe care alde gură-cască le lăsaseră pe sau sub scaune. Parker (zice Parker) se gândea că le mai putea vinde o dată dacă lumea era așa de fraieră să-și lase lucrurile vraiște.

În 1955 colonelul Tom Parker era aproape o legendă. Nu nu mai că reușise să lanseze doi dintre cei mai renumiţi cântăreţi *country,* Eddy Arnold și Hank Snow, dar lăsase-n urma lui și-acel morman de istorioare formidabile, care se-adunau grămadă precum bancurile lui Henny Youngman într-un număr de bar sau, mai exact, precum anecdotele dintr-o carte ce, de bună seamă, se număra printre ultimele pasiuni ale Colonelului, *The Complet Practical Joker* (Farsorul desăvârșit) de H. Allen Smith.

Tom Parker îşi dobândise „cinstit" tolba cu șmecherii. Veni se pe lume la douăzeci și șase iunie 1910, în Virginia de Vest, unde părinţii lui poposiseră cu o trupă de circ. Bătrânii au murit înainte ca Tom să treacă în clasa a cincea, așa că băiatul a trebuit să intre în trupa unchiului său, Great Parker Pony Circus.

La șaptesprezece ani a-nceput să colinde singur cu un ponei şi-o maimuţă, făcând așa-numitul „circuit al sucului de cireșe", ceea ce-nsemna că fabricile de sucuri îi plăteau trei dolari pe zi, pentru ca, în loc de bani, să ceară la intrare spectatorilor capace de la sticlele de suc.

Oscar Davis, prietenul apropiat al Colonelului, istorisește:

— Mai târziu a lucrat la Royal American, strămoșul specta colelor ambulante. „Comedia" se dădea pe peroanele gărilor, nu pe platformele camioanelor, ca acum. Cartierul general era la Tampa. El făcea mișculaţiile cu mâncarea, aveau acolo, în tren.

„Vagonul cu crăpelniţă", unde mâncau toţi artiștii de circ când îşi mutau

calabalâcul dintr-un oraș în altul. Tom avea cu el și „șatra" de ghicit în palmă. Omul ăsta era aproape-un mediu. Câteodată ghicea și el în palmă. O făcea, bineînţeles, cu mult haz.

Într-un fel ăsta era un soi de pământ al făgăduinţei pentru Tom Parker, căci nicăieri imaginaţia lui rebelă nu putea zburda mai în voie ca aici. Din toate părţile era-nconjurat de oameni ga ta să cumpere orice, iar ţicnelile ușor de pus în practică apăreau ca ciupercile după ploaie. Voluptuoasa îmblânzitoare de șerpi dormea lângă pitonul ei preferat, înghiţitorul de săbii n-avea egal pe lume când înghiţea tuburi fluorescente și-apoi le răsucea ca să-i vezi pieptul luminat pe dinăuntru, monștrii tăiau cu dinţii capetele puilor de găină, femeia tatuată te poftea să-i cercetezi aproape tot trupul, piticii alergau printre picioarele clovnilor care chemau lumea la circ și zecile de escroci turuiau ca niște mori neferecate invitând miile de trecători să pună banii jos și să arunce mingea de baseball, să tragă cu pușca, să meargă la ghicitori ca să-și afle soarta, să se uite la dansatoarele care-și unduiau șoldurile ca niște cadâne, să cumpere canari, limonadă și câte-un *hot dog* lung de-un sfert de metru.

Da' toate astea par mai captivante și mai strălucitoare decât sunt în realitate. Personajele cu pricina stârneau, poate, interesul școlarilor sau al familiilor apăsate de plictiseală. De cele mai multe ori, însă, pentru artiștii de circ ele nu erau câtuși de puţin atrăgătoare. Viaţa de circ n-a fost nicicând așa de strălucitoare cum se crede și, deși imaginaţia colonelului Parker s-a înfierbântat la vederea atâtor personaje ciudate, tot de-atâtea ori s-a pus în mișcare din cauza foamei. Era isteţ nu pentru că treaba asta ar fi fost prea amuzantă, ci pentru că n-avea de ales. Când mergea cu vreo trupă de circ mai mică și mai fără fonduri, era în firea lucrurilor să rămână deseori fără cauciucuri la camioanele care trebuiau să-i ducă dintr-un oraș în altul. Dacă aveau cauciucuri pentru două camioane, le foloseau pe alea, pe urmă unul din camioane ducea la fostul loc al circului cele patru cauciucuri ale celuilalt camion și-acolo le puneau la al treilea. Apoi, după ce ajungeau în altă localitate şi-şi instalau cortul, vedeau ce greu e să atragi spectatorii.

Iată ce spune unul din prietenii Colonelului:

— Odată s-a ţinut o ședinţă în bucătărie. Pe-atunci preţul unui bilet era de cincizeci de cenţi și s-a pus în discuţie reduce rea lui la douăzeci și cinci de cenţi. Colonelul n-a fost de acord și toţi au sărit cu gura pe el. Când a văzut așa, le-a spus că i-a venit o idee, da' că trebuie să-l lase să şi-o pună-n aplicare mă car o zi. Zis și făcut: a lipit un afiș pe care scria: „Intrarea 1 dolar". Dacă nu vă place spectacolul, vi se înapoiază jumătate din această sumă". Firește, nimeni n-a spus „că i-a plăcut și toţi au cerut, și-au și primit înapoi, jumătate din bani. Da' șmecheria a prins. Lumea venea puhoi, așa că de fapt ei nici nu micșoraseră preţul.

Ca să stoarcă cinci cenţi de la spectatori și-nainte de pleca re, Colonelul a mai făcut o chestie: a luat de la P.T. Barnum vechea poantă cu „evacuarea* și-a adaptat-o condiţiilor existente. (La Barnum era o adevărată problemă să-i urnești pe spectatori din faţa cuștilor, așa că, deasupra unei uși s-a pus o plăcuţă cu „Evacuarea pe aici. Oamenii credeau că e vorba de vreun alt truc sau de vreun

animal ciudat, neștiind că „evacuare* nu însemna altceva decât „ieșire.) Inovaţia Colonelului a fost că i-a făcut pe spectatori să plătească ca să poată pleca. Închiriase un loc de pășunat și, toată noaptea dinainte, ţinea vacile pe singurul drum care trecea prin pășune, așa că, la-nceperea spectacolului, balega de pe drum îţi ajungea până la genunchi. La sfârșit, publicul era îndreptat spre acest drum, de altfel singura ieșire. Aici aveau de ales între a înota un sfert de milă prin balega proaspă tă și moale sau a-i da Colonelului cinci cenţi ca să le închirieze un ponei.

— Trăia de pe-o zi pe alta, povestește prietenul Colonelului. Se întâmpla să n-aibă ce mânca nici el, nici nevastă-sa. Fuma tra buc chiar și-atunci, da' de cele mai multe ori și-l „cumpăra" din șanţurile orașelor prin care trecea. De găsea un muc mai mare de-un inci, zicea c-a avut noroc.

Tom Parker a-nceput să se retragă din această lume urâtă, dar fascinantă, pe la jumătatea anilor '30. Mai întâi s-a angajat ca agent de publicitate pentru serbări, circuri și spectacolele de pe vase. El, nevastă-sa și băiatul ei din altă căsătorie s-au stabilit la Tampa, în Florida, nu departe de locul unde-și petreceau iarna majoritatea clienţilor săi.

Pe la sfârșitul anilor '30 Tom lucra la societatea filantropi că din Tampa și, dac-avea el chef, punea pe tapet orice-i ieșea în cale: într-o lună, povestiri despre circ, pe care le trimitea ziarelor, în următoarea, o serie de concerte cu Gene Austin, cunoscutul cântăreţ care-avusese un succes grozav cu *My Blue Heaven* (Paradisul meu albastru), în alta, fonduri pentru o nouă cușcă de câini sau un camion de hingheri. Când treceau prin Florida cântăreţii *country* de renume din Nashville, îi ajuta. Actriţa de comedie Minnie Pearl l-a întâlnit pe Parker la Tampa. Era pe la-nceputul anilor '40 și ea juca alături de Roy Acuff. Iată ce ne spune:

— Ne-am dus acolo, iar el s-a folosit de spectacolul nostru ca să facă reclamă unor firme, ca de exemplu Kroger. Și-a fost foarte inspirat, că-n felul ăsta am jucat cu casa-nchisă de mai multe ori. Era un mod de-a vinde marfa. Luai cuponul din ziar, te duceai la magazin și obţineai bilete cu reducere. Magazinul Kroger a plătit pentru această publicitate din presă. S-au vândut o grămadă de bilete pentru că fiecare casier de la magazinele Kroger, care-acoperea o arie de trei ţinuturi, lucra cu bilete calculate pentru un spectacol. Omul ăsta avea ceva-n cap încă de-atunci.

Mai târziu, Colonelul va proceda în același fel și cu Compania Ralston Purina, care-a finanţat prima transmisie radio a lui Eddy Arnold. A aranjat ca Eddy și grupul său să cânte la deschiderea a zeci de filaturi sau la întrunirile ţinute de negustorii de furaje și seminţe. Era sincer interesat să antreneze întreprinderile comerciale din afara lumii artistice, fiindcă știa sigur că treaba asta o să ducă la lărgirea pieţei și reducerea costurilor imediate, în vreme ce câștigurile aveau să urce până la cer. Există totuși un produs care i se atribuie adesea deși n-a avut niciodată de-a face cu el. E vorba de hadacol, medicamentul brevetat care vindeca douăzeci și patru de boli și care-a cucerit sudul la sfârșitul anilor '40. Și astăzi, mai întâlneşti câte unu' care jură că-l cunoaşte pe Colonel, din zilele de glorie ale hadacolului. Colonelul e-un tip cordial și nu neagă niciodată c-a avut o relaţie, pe care însă n-a

avut-o nicicând. Oscar Davis povestește:

— Habar n-am cum a-nceput toată povestea, da' vă spun sigur că chestia cu hadacolul e-o invenţie. Pe vremea aia eram la curent pentru că mă ocupam de Hank Williams și noi am fost primii care am vândut marfa, într-o rulotă, la drumul mare. Eu am scris reclamele pentru hadacol și-am făcut publicitatea prin radio, unde într-un minut trebuia să spui cât mai multe. Cât despre Tom, el n-a avut niciodată nici în clin, nici în mânecă cu afacerile astea.

Minnie Pearl relatează:

— Cutând după aceea, am dat un șir de spectacole în cort cu Eddy Arnold și grupul lui, cu *Jam-Up and Honey* [un grup de culoare] și Uncle Dave Macon. Tom s-a băgat ca *advance agent.*

În loc să ne desfășurăm în săli, am luat cu noi un cort și-am dat spectacole în toate orășelele-astea. În cort încăpeau trei mii de oameni. Nu ne ieșeau douăzeci de mile într-o zi, pentru că trebuia să „adunăm zdreanţă" seara, după spectacol, și s-o facem iar la loc în orașul următor. Toţi eram cu mașinile. Tom ne-o lua înainte de obicei, da' din când în când se mai oprea și mergea o vreme cu noi.

În vara aceea, acest *advance agent* pântecos și cu trabucu-n gură aranja reclamele la radio și-n presă, punea afișe pe pereţi și-n vitrinele magazinelor, încerca să facă o oarecare publicitate locală, să programeze un interviu la radio sau să publice-o istorioară mondenă în săptămânalul local. Poate că pe-atunci nici nu-și dădea încă seama, dar se pregătea serios pentru Nashville, pentru muzica *country.* În curând avea să se dedice total acestei muzici, căci va face cunoștinţă cu Eddy Arnold, care-l va lua ca impresar.

Iată ce declară Roy Acuff, astăzi patriarhul Complexului Acuff-Rose format din case de discuri, agenţii pentru promova rea talentelor și edituri muzicale, complex care-și numără veniturile în milioane de dolari:

— Bănuiesc că-s primul care l-a invitat pe Tom la Nashville. Mă ajutase să vând niște mori care parcă-mi stăteau în cap pe vremea aia. Îmi făcuse reclamă în statul Florida. I-am propus să vină la Nashville să-i cunoască și el pe băieţi.

Acuff povestește că Parker a vrut să se ocupe de el, dar:

— Nu și-ar fi pierdut timpul cu un' care n-avea altceva în cap decât *Grand Ole Opry,* iar eu voiam să rămân la *Opry.* El ţinea morţiș să-i aibă pe toţi în mână, să le știe toate mișcările. Asta-i stilul lui și-a avut succes, nu glumă. Nu te poţi împotrivi succesului, da' eu îmi pusesem în gând să merg mai departe tot așa.

Tom s-a-nvârtit deci prin Nashville și-n cele din urmă a semnat un contract cu Eddy Arnold, care pe-atunci îşi făcea debutul ca solist la *Opry.* Eddy se născuse în 1918, la o fermă lângă Henderson, în Tennessee, și era fiul unui fost lăutar de ţară, care l-a-ncurajat să-nveţe chitara de la zece ani. Prin anii '30 a plecat de la școală ca să-i ajute pe-ai lui la fermă și multă vreme n-a cântat decât la petrecerile cu dans de prin partea locului, de obicei când, călare pe-un catâr, se ducea sau se-ntorcea de la lucru. Își câștiga pâinea lucrând la fermă și ajutând la morga din Henderson.

Și-a făcut debutul la radio în 1936, la un post din apropiere de Jackson, și s-a alăturat apoi grupului lui Pee Wee King, *Golden West Cowboys Bând* cântând

într-un stil care-ţi amintea de Gene Autry. Își spunea „Tennessee Plowboy" (Plugarul din Tennessee) când Tom l-a convins să plece de la *Opry* și să meargă cu el.

Înainte și după cel de-al doilea război mondial, cea mai mare parte a programelor susţinute de artiști *country and western* erau sub controlul birourilor artistice ale posturilor de radio, care urmăreau folosirea talentelor în emisiunile din raza postului respectiv. La sfârșitul războiului, totuși, și-au făcut apariţia indivizi ca Tom Parker, care, ignorând restricţiile impuse artiștilor de posturile de radio, s-au declarat „agenţi independenţi de organizare și publicitate". În acest fel artiștii puteau să se producă peste tot în sud folosind o singură agenţie și nu mai era nevoie să alerge de la un post de radio la altul sau să evite colaborarea cu un anumit post de teamă să nu fie obligaţi să renunţe la celelalte. Tom Parker a devenit, astfel, unul dintre pionierii adevăraţi ai muzicii *country.*

După părerea lui Eddy Arnold, era un bun impresar și din alte puncte de vedere: „Cât a fost impresarul meu, toate drepturile de impresariat îi aparţineau în exclusivitate lui Thomas A. Parker", scrie el în autobiografia pe care și-a intitulat-o *It's a Long Way from Chester Country* (E cale lungă din ţinutul Chester). „Când îl ai pe Tom ca impresar, el se face una cu tine. Trăiește și respiră odată cu artistul lui. I-am spus mai demult, pe vremea când se ocupa de mine: «Tom, cum se face că n-ai niciun *hobby* — golf, iahting sau ceva în genul ăsta?» El m-a privit drept în ochi și mi-a spus: «Tu ești *hobby*-ul meu»".

Parker a fost impresarul lui Eddy aproape zece ani, timp în care acesta ajunsese să doboare recordul deţinut de Roy Acuff în topul revistei *Billboard* pentru ceea ce se numea „rezervorul de talente *country".* În 1944 l-a dus pe Eddy la R.C.A. Victor să-nregistreze, iar Eddy s-a pus să toarne succes după succes, făcând în 1947 prima rupere de nori dintr-o serie ce va urmă: *Bouquet of Roses* (Buchet de trandafiri), lansat de R.C.A., care-a adus câștiguri de un milion. N-a uitat nici să-l ţină pe Eddy mereu prezent în ochii publicului. Știa că dacă vrei să-ţi faci un nume în lumea discurilor și să ţi-l păstrezi, cel mai bun lucru e să dai publicului spectacol după spectacol. Și-a făcut asta oriunde-a găsit o școală sau un loc în care să-și pună cortul.

Hubert Long, care-acum e unul din cei mai cunoscuţi mânuitori de talente din Nashville și care pe-atunci îşi făcea ucenicia pe lângă Parker ca *advance agent,* mărturisește:

— Plecam singur, cu câte-o săptămână sau zece zile-naintea unui turneu, ca să văd dacă totul e-n regulă — interviuri, hotel și-așa mai departe. Îi dădeam telefon sau îi lăsam într-un plic toate informaţiile: cine-o să treacă să-i facă o vizită și multe alte chestii d-astea. În afară de Eddy, se mai ocupa de grupul fra ţilor Willis, cunoscuţi pe-atunci sub numele de *Oklahoma Wranglers* (Guy, Chuck și Skeeter Willis) — ei trei și Roy Wiggins la havaiană — de câte-o cântăreaţă sau actor de comedie, sau de câte-o actriţă de comedie. Un spectacol *country* bine pus la punct.

Îi aranja pe toţi împreună și pot spune că se făcea luntre și punte ca să iasă

bine. Când Eddy venea într-un oraș, fie c-avea cinci mii sau cinci milioane de locuitori, toţi știau că vine. Cred că dacă există un secret al succesului său, fără doar și poate e nu mai reclama.

La asta se mai adăuga capacitatea de-a conduce și a-și sau ma toată răspunderea, în același timp cerând celorlalţi imposibi lui. Când Eddy a apărut pentru prima oară la Las Vegas, de exemplu, Parker s-a dus la Agenţia William Morris, care se ocupa de contract, și-a insistat să i se dea anticipat plata pentru două săptămâni. Oscar Davis ne spune:

— Au încercat să-l convingă că nu se poate. El le-a răspuns: „Habar n-am cine-s indivizii ăștia. Mâine-poimâine poate că dau faliment". Iar ei i-au replicat: „Da', Tom, ăștia cumpără cele mai grozave numere care se dau înţ ară. Tocmai ăștia să dea faliment?" „Bine, dacă ei nu vor să aprobe, aprobaţi voi și răspundeţi voi de bani", le-a răspuns el. William Morris i-a spus că nu poate face asta (era ceva în legătură cu poliţa de asigurare). Și Tom a zis: „Dacă tu nu vrei să răspunzi de bani, înseamnă că ai unele îndoieli". Și-așa Tom a luat banii.

În timpul turneelor de o zi, Tom a scos pe piaţă deprinderile lui de pe vremea când lucra la circ. Pe Eddy Arnold l-a programat după sistemul „ghici cine-i primu'", așa că lua bani de două ori, făcea ciubucuri cu fotografiile alea de opt pe zece și vindea de câte două-trei ori aceleași albume de amintiri. Tot prin concertele lui Eddy a introdus unul din cele mai incredibile nu mere din istoria spectacolelor, cel pe care l-a botezat chiar el „Puii săltăreţi ai colonelului Parker".

Cântăreţii *country* dădeau de multă vreme spectacole la câte un *rodeo*[23] sau la expoziţiile de animale. Pe vremea aceea se percepea o taxă de douăzeci de dolari pentru fiecare spectacol care nu prezenta şi-o expoziţie de animale. Prin urmare Colonelul că ra după el, în portbagajul mașinii, câte-un porc sau câţiva pui.

Când cânta Eddy, Colonelul îi așeza afară-ntr-o cutie, deasupra căreia stătea scris: „Expoziţie de animale". În felul ăsta economisea douăzeci de dolari. Colonelul mergea peste tot cu doi pul după el, iar când Eddy era prea bolnav și nu putea apărea pe scenă, Tom se ducea la producătorul spectacolului organizat la expoziţia de animale și-i spunea c-are alt număr, „Puii săltăreţi ai colonelului Parker". După cum relatează el însuși, Colonelul îşi trimitea ajutorul la cel mai apropiat magazin universal să cumpere — un reșou mic, de doi dolari, și-un cordon prelungitor. Punea reșoul în cutia cu pui și-l acoperea apoi cu paie. Reșoul era în priză, Bob Willis și *Texas Plowboys* îi dădeau drum' cu *Turkey in the Straw* (Curcanul în paie), cortina se ridica, iar spectatorii uluiţi vedeau doi pui care ţopăiau în cutie ca să nu se ardă. Colonelul povestește c-a făcut asta două zile la rând, de câte două ori, până când Eddy a putut să apară din nou pe scenă.

Eddy Arnold n-a fost singurul artist pus pe piaţă de Tom Parker în anii '40 și '50.

---

[23] Serbare organizată cu ocazia marcajului vitelor în unele regiuni din America. De obicei, au loc întreceri de călărie pe cai sălbatici (cu și fără șa) și pe boi sălbatici, de prindere a animalelor cu lasoul, lupte de tauri etc (n.t.).

Mai era, de exemplu, un grup de trei cântăreţi *country* necunoscuţi cu care Colonelul călătorea în tandem. Doi din ei (din cele afirmate de Colonel) erau niște mitocani nepricopsiţi care nu făceau altceva decât să se plângă, în vreme ce cu al treilea era o plăcere să lucrezi. De fapt, bietul Colonel (cum îşi spune Colonelul câteodată) n-o ducea prea strălucit pe vremea aia și numai cântăreţul ăsta de pe urmă a venit la el și i-a spus că n-are nimic împotrivă dacă-i scade salariul. Apoi, într-o spectaculoasă seară de vineri, cei trei s-au dovedit o adevărată mină de aur cântătoare și-au adus înapoi o gloată de spectatori care erau pe picior de plecare. Imediat după ce s-a terminat reprezentaţia, cei doi mitocani s-au dus la Colonel și i-au cerut un procent mai mare din încasările spectacolului. (Până atunci aveau un salariu fix.) Asta a pus capac la toate. Colonelul i-a chemat pe toţi trei și le-a spus:

— Mâine o să-ţi dau *ţie* cincizeci la sută din încasări, *ţie* cinci zeci la sută din încasări și *ţie* cincizeci la sută din încasări. Ce ziceţi de-asta?

Cei trei cântăreţi *country,* care erau mai buni la cântat decât la matematică, i-au spus că e mai mult decât generos. În seara următoare, Colonelul a instalat trei case de bilete în faţa școlii unde se dădea spectacolul. Fiecare solist avea propria lui casă, iar spectatori lor li s-a spus să ia bilete de la casa cântăreţului pe care-au venit să-l vadă. Așa că, la sfârșit, în locul salariului obișnuit, cântăreţii și-au luat fiecare jumătate din câştigurile realizate la *propria lor* casă.

Asta fiind situaţia (istorisește Colonelul), cei doi mitocani n-au reuşit să câştige nici măcar un salariu, băiatul cel bun a luat un pic mai mult ca de obicei, iar Colonelul a băgat în buzunar cea mai mare sumă pe care-o-ncasase vreodată.

La începutul anilor ’50 Colonelul și Eddy Arnold s-au despărţit. Oscar Davis lasă să se-nţeleagă c-au fost mai multe incidente care-au dus la ruptura asta, da’ scandalul de la Las Vegas a făcut ca legă tura lor să se destrame cu totul. Parker pregătea o reclamă de ziar pe două pagini, vrând să-i facă o surpriză lui Eddy, povestește el, când Eddy a dat buzna-n camera Colonelului. Parker a ascuns repede hârtia, Eddy l-a acuzat că lucrează fără știrea lui și, din una-n alta.

Eddy a rămas fără impresar, iar Parker fără vedetă.

Bill Williams, care pe vremea aceea era reporter la postul de radio W.S.M. de la *Grand Ole Opry,* iar acum reprezintă revista *Billboard* la Nashville și activează în Asociaţia de muzică *country,* îşi amintește prin ce peripeţii a trecut Colonelul după aceea:

— Pe-atunci, pentru un om de felul Colonelului era foarte greu de răzbit, spune el. A fost o vreme când organizatorii independenţi erau la mare preţ (și-acele timpuri aveau să se-ntoarcă), da’ la-nceputul anilor ’50, *Opry* era totul și nu făceai mare lucru dacă n-ajungeai acolo sau nu erai programat de Biroul de impresariat artistic, condus de Jim Denny de la sediul *Opry.* Uneori, dacă vreun artist trăia cu ideea că Biroul de impresariat nu-l lua-n serios, se dădea pe mâna câte unui organizator sau impresar independent, care-i aranja câteva spectacole. După asta om’ vedea că n-a ieșit cum crezuse el, așa că se grăbea să se-ntoarcă la *Opry.*

Williams povestește că, exact în perioada asta, Parker, împreună cu Oscar Davis și alţi câţiva, a-nceput să-și aranjeze afacerile folosindu-se de telefonul din

holul de la W.S.M.

— Colonelul și ceilalţi se-nfiinţau acolo-n fiecare dimineaţă, la ora nouă, puţin după sosirea angajaţilor, se-așezau pe canapele și-ncepeau să telefoneze peste tot în sud ca să-și programeze artiștii. Când suna telefonul, cel care era mai aproape, așa cum se-nţeleseseră, răspundea spunând numărul de telefon, în numele companiei, de teamă să nu piardă o ocazie dacă cineva care-l căuta pe Tom ar fi dat de Charley Brown în locul lui, iar Charley ar fi răspuns: „Brown Production" în loc de: „Compania lui Tom". Era destul de complicat, da' s-au descurcat ei. Și și-au strâns mai mulţi clienţi și-au făcut mai multe afaceri decât Biroul de impresariat de la *Opry,* care era în partea cealaltă a holului… în timp ce W.S.M. avea plăcerea să ţină toate socotelile, și asta ani în șir!

Desigur, a venit și vremea când s-au tăiat convorbirile telefonice gratuite. A apărut un adjunct al președintelui, nou și agresiv, care-avea sarcina să reducă cheltuielile. Individul ăsta a descoperit că sutele de dolari care se adăugau la nota de plată, lună de lună, veneau de la telefonul din hol. Și uite-așa Colonelul și tovarășii săi s-au văzut siliţi să se mute în cabina de anunţuri a postului (unde era un alt telefon), iar mai târziu chiar în studiouri.

Până la urmă, s-a pus la punct un sistem care nu-ţi permitea să dai niciun telefon în afară decât prin intermediul unei centrale de curând instalate. Șocul a fost foarte mare. Doi din organizatori s-au retras cu totul din această afacere, s-au dus în Missouri, locul lor de baștină, și s-au apucat de politică. (Unul din ei a fost ales în Congres) Bill Williams are vie-n minte imaginea lui Parker în această perioadă:

— Știam întotdeauna când avea de lucru-n hol, chiar dacă eu eram în camera unde soseau ultimele știri, la patruzeci de picioare mai încolo, relatează el. Își câştigase deja o reputaţie: nu era neapărat iubit, mai degrabă admirat. S-a văzut încă de-atunci c-avea mână bună când era vorba să descopere talente. Ţin minte că unii din foștii mei colegi spuneau: „Dacă Tom Parker spune că-s buni, înseamnă că-s buni și trebuie să ţii cont de-asta". Stătea în hol, făcea zarvă-n jurul lui istorisind tot felul de-ntâmplări. Purta pălăria aia veche și ponosită, care se lărgise de puteai turna cinci galoane-n ea, fuma trabuc și-nșfăca multe din numerele la care renunţau alţii. Avea fler. Era un tip deosebit printre tipii ăia deosebiţi.

După ce-a terminat cu holul de la W.S.M., s-a mutat la nord de Nashville, în Madison, într-o casă din dale de piatră fără etaj, de pe Gallatin Road, care-avea unsprezece camere. De-acolo-și conducea compania proprie, Jamboree Attractions. Casa a fost (și este) situată pe un teren care-a fost cândva pășune. În câţiva ani valoarea ei avea să se ridice la o sumă uriașă, întocmai ca și valoarea terenului de pe partea cealaltă a autostrăzii. Și treaba asta s-a petrecut îndeajuns de repede ca să-l convingă pe proprietar. Eddy Arnold, să vândă terenul Companiei Sears. Colonelul își dirija afacerile din subsolul clădirii și-apoi din garaj, pe care le-a transformat în birouri. Amândouă erau (și sunt) tapetate cu afișe, fotografii și amintiri, inclusiv certificatul prin care guvernatorul statului Tennessee, Frank G. Clements, îi acorda, în 1953, titlul onorific de colonel. Împreună cu Parker lucra un

bărbat cu păr nisipiu, mititel și cordial, care-aducea cu un pinguin. Se numea Tom Diskin. Venise la Colonel din Chicago, pe vremea când Parker se ocupa de Eddy Arnold. Colonelul a aranjat câteva spectacole pentru surorile lui Diskin, care cântau sub numele de surorile Dickens. Diskin a devenit mâna dreaptă a lui Parker și l-a-nceput s-a ocupat de toată bucătăria muncii de birou. Apoi a organizat turnee, adică a însoţit artiștii și-a făcut toată munca zdrobitoare de slugă care apare-n astfel de drumuri[24].

În 1954, unul din artiștii pe care Colonelul îi reprezenta din Madison era Hank Snow, un tip mărunţel, uscăţiv, de vreo patruzeci de ani. Îşi purtase singur de grijă de la paisprezece ani, cântând în regiunea lui de baștină, Noua Scoţie din Canada, unde-a lansat un stil care-a atras atenţia celor de la R.C.A. Victor. La început discurile lui se vindeau numai în Canada, dar după 1919 au pătruns și-n Statele Unite. Treaba asta l-a adus pe Hank la Nashville, unde a apărut la *Opry.* Printre cântecele de succes care au urmat a fost *I Don't Hurt Anymore,* șlagărul numărul unu pe 1954 din seria cântecelor *country and western,* cântecul de pe locul întâi în topul din Memphis în săptămâna când Elvis și-a înregistrat primul disc (care de la-nceput a urcat pe locul trei). La mai puţin de două luni după aceea, Hank a semnat un contract cu Colonelul, prin care acesta obţinea dreptul exclusiv de a-i programa concertele individuale. Peste o lună Parker prelua administrarea Companiei Hank Snow Enterprise, șandramaua prost organizată sub care se desfășura toată activitatea lui Hank (publicare, înregistrări, radio, televiziune și film). Din nou Tom Parker avea în mână cel mai mare star *country and western* din sud.

Curând după aceea. Colonelul a-nceput să-l ajute pe Bob Neal să i găsească angajamente lui Elvis în sud și sud-vest.

VI

APUS DE SOARE

IMEDIAT DUPĂ SPECTACOLUL de la Carlsbad, în New México, Elvis, Scotty și Bill au plecat cu Hank Snow într-un tur nou de zece zile prin sud-vest. Ultima oprire au făcut-o la Bastrop, în Louisiana. În clasament Elvis figura după Snow, fiul lui Snow, Jimmy, Duke of *Paducah, Mother Maybelle și surorile Carter* și grupul *Jimmie Rodgers Show.* A plecat apoi la Cleveland cu Bob Neal ca să dea un

---

[24] Într-o vreme Diskin a condus un birou din Chicago al Companiei Jamboree Attractions, birou căruia Scotty Moore i-a adresat odată o scrisoare căutând un angajament pentru Elvis. Se pare că Diskin n-a fost impresionat de discul pe care Scotty îl trimisese odată cu scrisoarea. I-a răspuns în scris printr-o singură frază spunând că Jamboree nu-și pierde timpul cu astfel de artiști. Acum Scotty are scrisoarea pusă în ramă.

spectacol la Teatrul Circle, care rivaliza cu alte două teatre din oraș pentru supremaţie pe piaţa muzicii *country* de sâmbătă seara. În aceeași săptămână Bob a început o campanie de publicitate în revistele muzicale cu caracter comercial, cerând organizatorilor de programe de bar și concerte să-i telefoneze pentru eventualele angajamente și îndemnându-i pe *disc jockey-i* să ia legătura cu el dacă voiau discuri. (La Sun sistemul de difuzare a discurilor lăsa mult de dorit, așa că pentru unii *disc jockey-i* asta era singura cale de-a face rost de înregistrările lui Elvis.) Mike Michael de la K.D.M.S. din El Dorado, statul Arkansas, scria în *Billboard* că Elvis e cântăreţul „cel mai grozav de prin părţile noastre. Stilul lui place cu adevărat adolescenţilor". La Dallas, unde Elvis se pregătea să apară din nou în *Big D Jamboree,* agentul publicitar de la Sportatorium, locul de baștină al *Big D*-ului, afirma că Elvis e nemaipomenit și că toată lumea voia să-l mai vadă.

În această perioadă Elvis n-a fost respins decât o dată, când Bob Neal a suit băieţii-n avion și i-a dus la New York pentru o audiţie la emisiunea lui Arthur Godfrey, *Talent Scouts.* Pe-atunci era cel mai popular și, prin urmare, și cel mai important spectacol de televiziune pentru lansarea noilor talente. Elvis zbura prima dată cu avionul și tot prima dată dădea cu nasul de New York. Lui Elvis nu i-a plăcut New York-ul, iar lui Godfrey nu i-a plăcut Elvis. Cei de la *Talent Scouts* au spus nu.

În mai Elvis a făcut ceea ce Bob Neal numește „primul lui mare turneu", adică trei săptămâni în sud. Și de astă dată tot cu spectacolul *(jamboree)*[25] lui Hank Snow. Au pornit din New Orleans, la 1 mai, și-au mers din oraș în oraș prin Louisiana, Alabama, Florida, Georgia, Virginia și Tennessee, încheind la Chattanooga pe data de douăzeci. Snow era capul de afiș. Mai apăreau Faron Young, fraţii Wilburn, Slim Whitman, Martha Carson, surorile Davis, Mother Maybelle și surorile Carter, Onie Wheeler și grupul *Jimmie Rodgers Show.* Cu toţii cântăreţi *country.* În afară de Elvis. Spectacolul fusese organizat și lansat de impresarul general al companiei lui Hank Snow, Tom Parker. În timpul acestui turneu, lui Elvis i-a ieșit al patrulea disc scos de Sun. Pe o faţă era *Baby, Let's Play House,* un *blues* în care-apar pentru prima dată acele sunete din gât, sughiţate, care-i vor aduce lui Elvis celebritatea, iar pe cealaltă *I'm Left, You're Right, She's Gone,* un cântec *country* compus cu câteva săptămâni în urmă de un cântăreţ la havaiană din Memphis, pe nume Stan Kesler.

Cântecele-aveau să apară în topuri de-abia peste două luni. Între timp Elvis a mai făcut un turneu de-o săptămână, în altă direcţie, alături de Hank Snow și Ferlin Husky, grupul *Carlisles,* Maxine și Jim Ed Brown și Onie Wheeler. În a treia săptămână a lunii, Elvis a dat o raită până la Meridian, în Mississippi, ca să cânte în concertul comemorativ Jimmie Rodgers. Pentru acest spectacol Bob Neal a băgat o reclamă de-un sfert de pagină în revistele cu caracter comercial, spunând că Elvis e „cea mai proaspătă și cea mai nouă voce din muzica *country".* Apărea o

---

[25] Spectacol de divertisment de lungă durată, care cuprinde numere foarte variate ca gen (n.t.).

fotografie a lui Elvis cu cămașă albă, haină de culoare-nchisă și cravată, se zicea ceva de noul său disc scos de Sun, se vorbea despre apariţiile lui săptămânale la *Hayride,* iar Elvis spunea: „Salut tuturor prietenilor mei de la spectacolul comemorativ Jimmie Rodgers". În aceeași săptămână *Baby, Let's Play House* și *I'm Left, You're Right, She's Gone* erau notate cu șaptezeci și șapte de puncte (bine) de *Billboard* și cu B (foarte bine) de *Cash Box.* Săptămână următoare *I'm Left…* se clasa pe locul opt în topul de la Memphis, iar Elvis îşi începea un nou turneu prin Texas și Oklahoma.

Elvis cumpăra acum Cadillacuri, roz sau roz cu negru. Cântăreţii *country* erau înnebuniţi după Cadillacuri și Elvis nu făcea excepţie. Peste un an, când Casa de discuri Sun a adăugat pe lista sa impresionantă, printre altele, numele lui Johnny Cash, Carl Perkins și Jerry Lee Lewis, s-a găsit un' care să spună că pe cei cu discuri la Sun îi recunoșteai după coteţele cu găini din Cadillacuri.

Apoi Elvis a-nceput să aibă necazuri cu mașinile.

— Când Chevroletul s-a dus în sfârșit pe apa sâmbetei, Elvis și-a cumpărat un Lincoln Continental tip 1951, povestește Scotty Moore.

P-ăsta l-a paradit Bill. Aveam un aranjament în Arkansas. Ne-a ieșit în cale-un camion. Bill a băgat mașina sub roţile camionului și praful s-a ales de ea. Atunci a cumpărat Elvis Cadillac-ul tip '54. Ăsta-i ăla de-a luat foc lângă Texarkana. În Arkansas. Îi sărise axu' roţii. Elvis îşi luase drăguţa cu el. Veneau amândoi frumușel în urma noastră. Nici de-al dracului nu se gândea la mașină și deodată a văzut c-afurisita luase foc. N-avea cum s-o stingă. N-a putut decât să deschidă portbagajul și să ne-arunce hainele și instrumentele pe șosea, pe unde-a nimerit.

Scotty râde și oftează gândindu-se poate la pierderea mașinii, deși au trecut cincisprezece ani de-atunci.

— Ce era să facem? Am închiriat un mic avion, spune el, și ne-am cărat toate instrumentele în el. De-abia am reușit sa de colăm a doua zi. Mergeam la Sweetwater, în Texas. Odată cu Cadillacul, Elvis cumpărase pentru ai lui un Ford roz cu alb, tip '54.

Cineva ni l-a adus la Sweetwater și-așa am putut să ne terminăm turneul.

Elvis avea atâta energie că-ncepeai să-ţi faci probleme dacă n-o fi ceva nervos. De multe ori îi ţinea treji toată noaptea pe prietenii cei mai apropiaţi — pe vremea aceea, Scotty, Bill și D.J. Vorbea și făcea pe măscăriciul. Scotty povestește:

— Pur și simplu trebuia să-l dăm jos din mașină. Dacă ne prindea dormind, pe mine, pe Bill sau pe D., ne scotea câte-un pantof și-l azvârlea pe fereastră. N-aveam de ales. Opream maşina și ne-ntorceam să-l căutăm. Altă dată a aruncat cheile de la mașină. Și asta-n toiul nopţii! Avea atâta energie că trebuia să stăm treji până noaptea târziu, până ce obosea el și puteam și noi să ne culcăm. Ne băteam cu pernele. Ne luam la trântă. Făceam tot ce ne trecea prin cap. Numai ca să obosim de-a binelea, și-asta zi de zi și noapte de noapte.

Îşi rodea unghiile, bătea darabana pe coapse, dădea din picioare și, de câte ori avea ocazia, îşi trecea pieptenele prin păru-i blond, care, ca s-o citez pe Marion Keisker, „avea atâta briantină de ziceai că-i negru".

Părea oarecum că toată această energie nu era decât un prelu din la ceea ce-avea să urmeze pe scenă. Întocmai cum se procedează astăzi, la Las Vegas mai ales, înainte de apariţia lui Elvis cineva îi făcea o mică prezentare. La fel și-atunci. Câteodată așa stăteau lucrurile, dar de cele mai multe ori Scotty, Bill și D.J. erau deja pe scenă fiindcă acompaniaseră un alt cântăreţ din spectacol. Atunci Elvis apărea în faţa publicului și intra direct într-una din baladele lui. Îmbrăcat cu pantaloni negri cu câte-o dungă roz pe fiecare parte, cu cămașă roz cu gulerul ridicat care-i ajungea până la pletele destul de lungi, cu haină sport roz, împodobită pe margine cu mărgele mari, negre, care-i atârnau în faţă și-n spate, Elvis era Hillbilly Cat în persoană, regele *bop*-ului *western* însuși. Se apleca spre public şi-şi înfigea picioarele-n podea. Cu chitara de gât și mâinile pe microfon, se uita printre gene la fetele din rândul întâi. Sprâncenele i se arcuiau drăgăstos și jalnic. În intermezzo-ul instrumental din timpul cântecului le arunca zâmbetul acela strâmb și poate și ră sucea câte-un picior. O dată numai.

Următorul cântec putea să fie-un *rock* și Elvis le arăta spectatorilor pentru ce veniseră de fapt. De astă dată se răsuceau amândouă picioarele, se smuceau și veneau înapoi înfigându-se-n podea ca la-nceput. E puţin probabil ca, în astfel de momente, Elvis să se fi gândit la cei din copilăria lui care predicau în biserica penticostală din Tupelo, dar era clar că nu-i uitase. Tot ce făcea acum era să transpună focurile iadului și blestemele-alea în *Good Rockin' Tonight.* Mâinile-mbrăţișau chitara ieftină, izbind lemnul în contratimp și-ntinzând corzile de parc-ar fi fost spaghete fierte. Trecea de la un cântec la altul fără pauză. Cele mai multe erau înregistrate deja la Sun sau aveau s-apară-n scurt timp. Cântece *country.* Cu ritm îndrăcit. Fetele-ncepeau să se zvârcolească și să freamăte. Muzica asta le stârnea. Le făcea să nu mai poată sta locului.

— În special fetele erau cuprinse de frenezie, spune azi Bob Neal. Noi n-aranjam cu nimeni să ţipe și să strige, cum făcea Frank Sinatra prin anii '40. Fetele-astea ţipau fiindcă le venea să ţipe. Acuma moda-i alta. Adolescenţii care se dau în vânt după *bop* ţipă și tremură și fac tot felul de chestii d-astea pentru că știu ce-așteaptă lumea de la ei. Pe atunci nimeni nu făcea așa ceva, vremea lui Sinatra trecuse de mult. Erau mai bine de cincisprezece ani… La Elvis asta venea pe negândite. În plus, adaugă fostul impresar al lui Elvis, reacţia adolescenţilor faţă de el mai-mai că te-nspăimântă. Mulţi îl urau pur și simplu dintr-un fel de gelozie. În unele orașe din Texas ne-asiguram de ajutorul poliţiei fiindcă-ntotdeauna se găsea câte unu' care-ncerca să-i vină de hac. Se-adunau cârd și-ncercau să-i întind-o cursă sau cam așa ceva. Bineînţeles că lui Elvis nu-i era frică de ei și chiar voia să se apere singur. O și făcea din când în când. Mi aduc aminte că eram la Lubbock, în Texas. Dădeam seara concerte-acolo și-aranjaserăm treaba asta cu postul de radio, care ne promisese că ne mai face rost de-un angajament la un bar din oraș, de unde puteam câștiga vreo patru-cinci sute de dolari în plus. Lui Elvis i s-a părut nemaipomenit. Pe vremea aia. Pentru noi patru-cinci sute de dolari nu erau de colea. Totuși, cu o zi înainte să ajungem acolo, tipii de la postul de radio mi-au dat telefon — eram deja undeva pe drum — și mi-au spus c-au primit

ameninţări cu grămada de la tot felul de indivizi care spuneau ce-o să-i facă ei lui Presley. Așa c-au aranjat cu poliţia să-l apere pe Elvis toată ziua.

I-am spus chestia asta lui Elvis, iar el mi-a replicat: „Da' io nici n-am nevoie d-ăștia". I-am zis c-ar fi mai bine să bage de seamă.

Așa că de dimineaţă până noaptea târziu ei erau acolo, în uniforme și-n civil. Am ajuns pe la trei după-masă, am stat puţin la motel și după aia ne-am dus la sala de spectacole. Mai târziu ne-am dus la bar. Acolo ne-au luat în primire oamenii șerifului. Până la douăsprezece – douăsprezece jumătate toate au mers cum trebuie, așa că oamenii șerifului au zis: „Cred că putem pleca". Iar eu le-am spus: „Daţi-i drum'…! Totu-i în regulă". Ne duceam spre mașina pe care-o lăsaserăm la parcare, când cineva a strigat pe un ton prietenos: „Hei. Elvis, vino-ncoa'!" Elvis a pornit-o într-acolo, zâmbind, gândindu-se c-o fi vreunii care vrea autograf. Îl aștepta un individ într-o mașină. Tipu-a scos mâna pe fereastră și i-a tras una peste faţă cât a putut de tare și-a șters-o după aia. Elvis a luat-o la fugă îndărăt, s-a urcat în mașina noastră și-a zis c-ar putea să-l recunoască. Ne-a făcut să colindăm cu mașina prin Lubbock până la cinci dimineaţa.

Era sigur c-o să dea de careva și o să-i arate el.

Bob îşi aminteşte mai departe:

— Se bucura sincer când simţea că publicul îi răspunde. Chestia asta-l stimula pe bune. Îi plăcea grozav când vedea reacţia fetelor, da' mă-ntreba: „De ce s-or purta indivizii ăia așa?" Se considera un tip obișnuit, la fel de obișnuit ca oricare din ei, da' ăia erau ca turbaţi. I-am explicat și eu, i-au explicat și alţii, da' parcă nu-i intra-n cap. Zicea că nu i se pare logic.

Bob Neal se-așază din nou la biroul său ordonat, îşi aprinde-un rest de trabuc gros și spune:

— La spectacolele mici, date prin împrejurimi, Elvis era cap de-afiș. Noi spuneam doar c-aducem spectacole cu Elvis Presley. Da', bineînţeles, când era vorba de unul din spectacolele mari — ca alea organizate de Colonel — el era mai mult sau mai puţin în coada afișului. Cu toate astea, după primul concert al turneului, Presley făcea mereu ultimul număr al spectacolului. Indiferent ce-ar fi fost, nu găseam amatori s-apară după el. Ţin minte că odată am organizat un turneu de șase sau opt zile prin Texas. Aranjasem să facă Elvis încheierea. În prima seară Ferlin Husky a venit la mine și mi-a spus că, după părerea lui, el ar trebui să-ncheie spectacolul, că era cap de-afiș și-așa mai departe. I-am spus că, dacă vrea să-ncerce, n-are decât. Și seara următoare am schimbat ordinea. I-am spus lui Elvis și el a pufnit în râs. A zis că lui i-e totuna. Și-așa Ferlin a ieșit după Elvis. Și-a fost jalnic. Ferlin a dat tot ce-avea mai bun în el. Era un artist excelent, da' publicul striga „aduceţi-l înapoi pe Presley, unde-i Elvis". În plus, mulţi plecau din sală. În dimineaţa următoare Ferlin a recunoscut că era imposibil să ieși după Elvis.

A venit la mine și mi-a spus: „Cred c-ar fi mai bine să reluăm programul în prima variantă".

Bob mai spune că Elvis nu suporta să vadă un public nereceptiv.

— Făcea tot ce putea ca să-nsufleţească publicul, să-l facă receptiv, să-l câştige

de partea lui. Reacţiona întotdeauna la reacţia publicului și, în puţinele ocazii când era distribuit la începutul programului, mi-a lăsat de fiecare dată impresia că se-ntrecea pe sine, așa că lucrurile nu erau prea roze pentru cel de după el. Era un tip care chema la-ntrecere. Era foarte dornic de succes. Helen obișnuia să discute cu el tot felul de chestii când se-ntorceau de la câte-un concert de prin jurul Memphisului. Ea zice că Elvis nu vorbea deloc ca și cum ar fi fost un talent oarecare. Nu, ambiţia și dorinţa lui erau s-ajungă mare-n cinema și alte chestii d-astea. O-ntreba ce părere are, crede c-o să reușească? Ea-i spunea că poate ajunge oriunde vrea. De la bun început s-a ambiţionat să nu fie un' din cei mulţi și-a ţintit departe. Era nerăbdător. Spunea: „Trebuie să ne gândim cum să facem, trebuie s-o luăm înaintea altora".

La începutul celei de-a treia săptămâni din iunie, Elvis era la Beaumont, în Texas, și dădea un concert de binefacere pentru poli ţie, alături de Marty Robbins, fraţii Maddox și Rose și Retta (Maddox), Sonny. James, gemenii Belew și grupul *Texas Stompers.* Sala de două mii patru sute de locuri s-a umplut de cinci ori în două zile. Preţul maxim a fost de un dolar. La 26 iunie era la Biloxi, în Mississippi, în următoarele două zile la Baza aeronautică Keesler din apropiere, în celelalte două la Clubul Curtis Gordon din Mobile, în Alabama. La 1 iulie apărea la Bâton Rouge, capitala Louisianei, iar pe 3 era la Corpus Christi, în Texas. Pe 4 iulie cânta la un picnic la de Leon, în Texas, alături de vechii lui prieteni, fraţii Blackwood, grupul *Statesmen* și alţi câţiva cântăreţi *country.*

Concertele se ţineau lanţ.

Apărea pentru prima oară la Jackson viile și-atunci a fost El vis martorul primului „desfrâu". Acolo i-au sfâșiat adolescenţii hainele, i-au făcut bucăţi cămașa lui roz și haina albă, i-au smuls pantofii din picioare, amenințându-i pur și simplu integritatea corporală, deși, la vremea aia, el a râs de toată povestea.

Avanpremieră la atracţiile ce vor urma.

— În Florida îl adorau, spune Oscar Davis, care-a făcut reclama concertului pentru Colonel. Cred c-am pus mai mult accent pe Florida pentru că Tom cunoștea statul și voia să-l prezinte acolo cu tot dinadinsul. Așa c-am stat mai mult la Tampa, Oriando și Jacksonville.

În aceeași săptămână *Billboard* a publicat din nou recenzii despre cel de-al patrulea disc al lui Elvis. Iată ce se spunea: „În ultimele câteva săptămâni, discul a repurtat un frumos succes în câteva regiuni din sud. După un debut zdrobitor în zona Memphisului, a început să se vândă bine la Houston, Dallas, New Orleans și Nashville și se îndreaptă acum spre Richmond, St. Louis și cele două Caroline".

Mijlocul lui iulie a marcat un alt succes important, când, cu *Baby, Let's Play House,* numele lui Elvis a apărut pentru prima dată pe lista discurilor cu cea mai bună vânzare pe plan naţional.

Mai înainte figurase numai în clasamentele regionale, dar acum în trase în clasamentul făcut pe baza rapoartelor întocmite de comercianţii din întreaga ţară care realizau un volum mare de vânzări *country and western.* Săptămână

următoare discul apărea în două clasamente naţionale: pe locul cincisprezece pe lista celor mai bine vândute discuri *country* și pe locul unsprezece pe lista discurilor *country,* cel mai des difuzate de *disc jockey-i.*

În timp ce discul acesta urca în clasamente, a apărut cel de-al cincilea și ultima-nregistrare a lui Elvis făcută de Casa de discuri Sun. Se numea *Mystery Train* (Trenul misterios). Era un cântec scris de Sam Phillips și de-un cântăreţ de *blues,* un negru pe nume Little Junior. Parker, care, cu câţiva ani în urmă, avusese un mare succes la Sun cu acest cântec *rhythm and blues.* Pe cealaltă faţă a discului era *I Forgot to Remember to Forget* (Am uitat să-mi aduc aminte să uit), un cântec *country* scris de Stan Kesler, care.com pusese și *Fm Left, You're Right, She's Gone.*

În timp ce discul intra în magazinele specializate, colonelul Parker și ajutorul său, Tom Diskin, au început să se-ntâlnească cu Bob Neal, Elvis și tatăl lui Elvis ca să discute planurile pe care le-aveau pentru toamnă și iarnă. La aceste-ntâlniri, primele care aveau să fie numite public „întâlniri pentru stabilirea strategiei", s-a căzut de acord că Elvis o să fie probabil bine cotat la toate sondajele de opinie care-o să fie anunţate la întrunirea *disc jockey-ilor* ce se va ţine în noiembrie la Nashville și că în curând o să se dea publicităţii știrea că Elvis părăsește Casa de discuri Sun în favoarea unei companii mai mari.

— Practic, în tot cursul anului 1955, s-au făcut fel de fel de negocieri, spune Bob Neal. Unii credeau c-aveam un aranjament cu Sun. Primeam telefoane de la câte-o companie care se interesa dacă poate cumpăra contractul Presley și cu cât. Eu le răspundeam: „Să vedem, o să discut cu Sam Phillips și vă anun („. Știu că la-nceput contractul nu făcea mai mult de patru-cinci sute de dolari. Da' mi-aduc aminte că peste câtva timp m-a sunat Mitch Miller, care lucra pentru Columbia. Eram într-un turneu prin Texas și m-a-ntrebat cât face contractul. I-am zis c-o să mă interesez. Pe vremea aia Sam ajunsese să ceară optsprezece sau douăzeci de mii. L-am sunat pe Mitch să-i spun și, când a auzit, mi-a tăiat-o: „Las-o baltă. Niciun artist nu merită atâta bănet".

Ofertele nu mai conteneau. Ahmet Ertegun, directorul Casei de discuri Atlantic, specializată în *rhythm and blues* și *jazz,* ne-a oferit 25.000 de dolari:

— Era tot ce-aveam, dacă puneam la bătaie și biroul meu, mărturisește astăzi Ahmet. Mi-am făcut socoteala că, dacă-l luăm pe Elvis, o s-avem o vedetă şi-o să ne lansăm în muzica *country.* Da' să pleci de la Sun ca să lucrezi cu Atlantic era ca și cum ai da un Austin pe-un Morris. Pe deasupra, Colonelul zicea că vrea patruzeci și cinci de mii, sumă care pentru vremea aia nu era nu mai exagerată, da' și prostească.

Arnold Shaw, care-i acum scriitor, iar în 1955 avea legături cu Societatea de muzică Edward B. Marks, un fel de editură din New York ce publica numai cântece, susţine c-a avut și el o parte în furtuna dezlănţuită în jurul lui Elvis. Spune c-a ascultat pentru prima dată discurile lui Elvis în vara aceea, pe când era la Madison, în Vizită la colonelul Parker. Când s-a întors la New York, i le-a pus lui Bill Randle, un *disc jockey* al cărui program se difuza acolo și la Cleveland. Zice că Randle s-a

temut să dea drumul discurilor la New York, dar s-a arătat interesat să încerce în Ohio. Succesul de-acolo i-a fost de-ajuns lui Randle. El e cel care descoperise grupul *Crew Cuts* și de-aceea inspira mult respect măcar în lumea încasărilor, dacă nu în cea de creaţie. Așa că s-a pornit să-i facă lui Elvis o reclamă nebună la casele de discuri din New York. Asta, spune Arnold Shaw, a fost ca un blestem pentru aproape ţoale companiile din oraș, care nu știau cât să dea pentru contractul lui Elvis de la Sun.

Colonelul a ajuns la New York și-a închiriat un mic apartament la hotelul Warwick. Ducea cu el o telegramă lungă de la părinţii lui Elvis prin care Colonelul, bietul de el, era împuternicit de ei să găsească un cumpărător. Printre numeroasele persoane întâlnite acolo s-au numărat și vechii lui prieteni de la R.C.A. Victor, Steve Sholes, șeful compartimentului pentru artiști și repertorii din Nashville, și Frank Folsom, președintele companiei. Colonelul îi cunoştea pe oamenii-ăștia de ani de zile, în mare parte datorită legăturilor lui cu Eddy Arnold și Hank Snow, care făcuseră amândoi înregistrări la R.C.A. S-a întâlnit și cu Jean și Julian Aberbach, cei doi fraţi de origine germană care conduceau Hill and Range Music, Inc., proaspăta și agresiva editură muzicală ce, pe vremea aceea, acapara o mare parte a pieţei de muzică *country and western.*

Sam Phillips a luat avionul și s-a dus la New York ca să vadă ultima ofertă de la R.C.A. Victor: 35.000 de dolari, bani gheaţă, pentru contractul lui Elvis (care mai era valabil aproximativ un an) și pentru drepturile asupra oricărui material de-al lui, difuzat sau nedifuzat, și alţi 5.000 de dolari cu titlul de gratificaţie, care îi reveneau lui Elvis pentru semnătură. În comparaţie cu preţurile foarte competitive ale pieţei — discurilor de azi, 40.000 de dolari nu înseamnă cine știe ce, dar în 1955, fără discuţie, era mai mult decât ce se cerea pentru răscumpărarea unui rege. Sun îşi păstra drepturile de a scoate discurile care să satisfacă toate comenzile până la sfârșitul, anului, dată după care R.C.A. Victor deţinea toate drepturile asupra înregistrărilor făcute sau pe care urma să le facă Elvis, pentru o perioadă de trei ani. Sam a spus că i se pare echitabil. Contractele aveau să fie întocmite și probabil semnate la întrunirea *disc jockey*ilor din Nashville. Nu mai rămăseseră decât câteva săptămâni până atunci.

Se stabilise cu puţin timp înainte ca Hill and Range să publice un in-folio cu cântecele lui Elvis Presley și în timpul acestor din urmă negocieri fraţii Aberbach au cumpărat drepturile de la compania Hi Lo Music, o filială a Casei de discuri Sun, pe care Sam o-nfiinţase ca să publice unele din cântecele-nregistrate de cântăreţii lui. Erau trei cântece din repertoriul lui Elvis: *Mystery Train, I'm Left, You're Right, She's Gone* și *You're a Heartbreaker.* Hiluand Range a căzut de asemenea de acord să fondeze Elvis Presley Music, Inc. Pentru a publica melodiile pe care-avea să le-nregistreze Elvis. Timp de cinci ani drepturile se-mpărţeau pe din două cu Elvis.

R.C.A. a spus că, pe la-nceputul lui decembrie, speră să scoată primul disc al lui Presley, o reeditare a unuia din discurile Sun, și că această companie o să-l împingă pe Elvis nu numai în muzica *country,* ci simultan în toate trei: *country,*

rhythm and blues și pop.

Hill and Range a afirmat că, la 10 decembrie, o să aibă gata pentru difuzare primul in-folio cu cântecele lui Presley — textul și muzica înregistrărilor lui Elvis.

Întors în Memphis, Bob Neal a continuat să fie impresarul „oficial" al lui Elvis. A deschis un mic magazin de discuri pe Main Street. Îl folosea drept casă de bilete pentru concertele pe care le organiza pe plan local din când în când. Clubul admiratorilor lui Elvis Presley (care răspundea la toate scrisorile pe hârtie roz cu negru) și angajamentele în afara orașului erau dirijate dintr-un birou de pe Union Street, nu departe de Casa de discuri Sun. Păstrase, desigur, și emisiunea aia de dimineaţă de la W.M.P.S.

La 2 septembrie, Elvis, Scotty, Bill și D.J. au mai avut un accident pe când se duceau cu mașina de la New Orleans la Texarkana. Stricăciunile provocate unuia dintre Cadillac-uri au fost evaluate la o mie de dolari, dar, în rest, nimeni n-a păţit nimic. Pe-atunci Elvis culegea aplauze în Arkansas, în unele regiuni din Missouri și-n cea mai mare parte din Mississippi (dând câte-o raită pe la Shreveport în fiecare săptămână pentru concertele lui săptămânale de la *Hayride).* Apoi a făcut una din rarele lui călătorii cu avionul la Norfolk, unde s-a alăturat spectacolului *(jamboree)* lui Hank Snow care reunea o serie de vedete. Cu ei a pornit într-un turneu, ce l-a purtat din Asheville până în partea apuseană a munţilor din Carolina de Nord și apoi la Roanoke, în Virginia. Pe urmă Elvis a străbătut din nou aceste două state, de astă dată el era capul de afiș al unei trupe mai mici din care făceau parte fraţii Louvin și grupul *Coiuboys Copas.* Turneul s-a-ncheiat la Kingsport, în Tennessee, la o distanţă de douăsprezece ore de mers cu mașina faţă de casă.

Toate recordurile de public cădeau și, pe la mijlocul lui septembrie, Elvis avea trei cântece-n clasamentele naţionale de muzică *country: Mystery Traian, Baby, Let's Play House* și *I Forgot to Remember to Forget.* O lună mai târziu, pe la mijlocul lui octombrie, Elvis a pornit în turneu cu propriul lui spectacol *(jamboree),* fiind cap de afiș înaintea lui Jimmy Newman, Jean Shepard, Wanda Jackson, Boby Lord, Floyd Cramer (care-l și acompania la pian pe Elvis) și noul lui tovarăș de la Casa de discuri Sun, Johnny Cash. Turneul a început la Abilene și s-a-ncheiat după două săptămâni la St. Louis. Apoi, pe la mijlocul lui noiembrie.

Elvis și-a-ntrerupt turneul ca să meargă la întrunirea *disc jockey-ilor* de muzică *western* și *country* de la Nashville.

— Îl puseseră la expoziţie, povestește Minnie Pearl. Era prima dată că-l vedeam pe Elvis, cu toate că auzisem de el mai de mult. Credeţi-mă c-așa e, îl puseseră la expoziţie.

Mergeau cu el în frunte ca să culeagă toate laudele. *Baby Let's Play House* era al șaisprezecelea în categoria *country and western* din acel an, poziţie pe care-o ocupa și Elvis pe lista artiștilor favoriţi ai *disc jockey-ilor.* Se clasase al treisprezecelea în topul celor mai cântaţi la posturile de radio și — iar ăsta este lucrul cel mai important — în vreme ce în 1954 era considerat al optulea din seria celor mai promiţători cântăreţi *country,* acum era numărul unu.

S-a anunţat, de asemenea, că Elvis pleacă de la Casa de discuri Sun pentru a-nregistra la R.C.A. Victor.

Sam Phillips a stat destul pe gânduri până să se decidă să vândă. L-am pins serios din spate Tom Parker, care, evident, îl scosese pe Elvis de sub influenţa Casei Sun (și-a lui Bob Neal) încă mai demult.

— Colonelul Tom ducea muncă de lămurire cu domnul și doamna Presley de vreun an și asta în modul cel mai subtil, demn de un Machiavelli, povestește cineva care putea privi lucrurile de la distanţă. Nici nu-ţi venea să crezi, pur și simplu nu puteai să crezi. Doamna Presley, odihnească-se-n pace, era o biată mamă ca toate mamele, iar Colonelul avea obiceiul să se ducă la ea și să-i spună: „Aveţi cel mai grozav fecior din lume, doamnă Presley, și e inadmisibil să fie exploatat în halul ăsta. Bântuia întruna pe-acolo și numai vorbe dulci îi ieșeau din gură.

Doamna Presley n-avea habar de toate astea. Colonelul Tom știa — și-aici vocea se transformă-ntr-un murmur trist — că nu erau decât niște prăpădiţi de albi și le spunea că feciorul lor se spetește muncind și că, la urma urmei, are și Elvis dreptul să se odihnească. Puţin. Avea el o fermă la Madison, cu cai și chestii d-astea, le; spunea bătrânilor. Le-a dat soţilor Presley două sute de dolari și i-a rugat să-l trimită pe Elvis acolo să se-odihnească și să-nveţe să călărească. Observatorul spune mai departe: Colonelul Tom era mare negustor. Trebuie s-o recunosc. Știa să-și vândă marfa, pe cinstea mea.

Remarcile lui Marion Keisker le completează pe acestea:

— Colonelul îl câştigase pe Vernon Presley cu totul de partea lui. Și, bineînţeles, colonelului Parker nici nu-i trecea prin minte să lungească treaba cu Sam, să lucreze cumva împreună. Avea planuri mari și se gândea la bani mai mulţi.

Marion spune că, după ce Colonelul a câştigat încrederea tatălui lui Elvis, Vernon s-a schimbat mult.

— Domnul Presley ne devenise foarte ostil. Dacă, cu un an în urmă, Elvis spunea printre lacrimile care-i curgeau șiroaie pe obraz: „Asta-i tot ce mi-am dorit, un disc numai al meu pe care să-mi văd numele”, dintr-odată, așa cum îi băgase-n cap Colonelul, *noi* depindeam cu totul de Elvis… studioul *nostru* nici n-ar fi existat fără Elvis… și așa mai departe. Avea tot felul de pretenţii. Era greu de suportat. Iar Elvis, vrând bineînţeles să le facă pe plac părinţilor, a-nceput și el să fie foarte nervos. La asta se mai adăugau, povestește Marion, greutăţile pe care le-aveau când era vorba să-l înregistreze pe Elvis.

— Noi știam ce-i poate pielea, și-amintește ea azi, dar pentru fiecare disc ne treceau toate năduşelile. Repetam ore-n șir ca să ne-alegem și noi, acolo, cu câte-un cântecel. Pentru fiecare-nregistrare trebuia s-avem nervi de fier. Elvis nu pregătea niciodată nimic. Nu era ca Johnny [Cash] sau cei care-au apărut mai târziu, Jefry Lee [Lewis] și Carl [Perkins]. Ăștia aveau de fiecare dată cântecele pregătite și erau oricând gata să-nregistreze. Lui Elvis nu-i stătea capul decât la distracţii. Nu repeta niciodată. Avea 19 ani. Îi plăcea să colinde străzile cu motoci cleta în căutare de ceva picant. L-am văzut de-atâtea ori trecând ca o nălucă pe Union Street, mereu cu altă fată pe motocicletă, sau, uneori, chiar cu două-trei

deodată. După aia-mi spunea: „Marion, îmi pare rău că n-am putut să vă fac cunoștinţă, da' habar n-am cum le cheamă". Cum a venit, așa a și plecat. Ne părăsise. Și când mă gândesc *că eu* i-am făcut primul contract…

Marion e bineînţeles sentimentală când e vorba de plecarea lui Elvis de la Sun. Pare însă realistă în egală măsură.

— Cam sosise vremea sau să cheltuim bani mai mulţi și să devenim o companie cu greutate sau să ne-ntoarcem de unde-am plecat și să rămânem o companie prăpădită, povestește ea. Era momentul să-ne hotărâm și cred că Sam a luat hotărârea cea mai înţeleaptă: să profite de bani. Putea să lanseze și alte vedete așa cum îl lansase pe Elvis. Nici n-au trecut șase săptămâni c-am și scos *Blue Suede Shoes* (Pantofi albaștri de velur). Vă-nchipuiţi că o grămadă de *disc jockey-i* au spus atunci că pe disc nu cânta Carl Perkins, ci Elvis. Ziceau că pur și simplu i-am spus altfel ca să-i fraierim pe ăia de la R.C.A. Victor. Da' puteţi fi siguri că era Carl Perkins, nimeni altul. R.C.A. Victor primise toate benzile noastre. Singurul meu regret e că Sam le dăduse toate benzile de probă. Trebuie să fi fost, pe puţin, cincizeci sau șaptezeci și cinci de bucăţi, de cele mai multe ori versiuni diferite ale aceluiași cântec. Zeci și zeci de benzi. Erau cântece pe care nu le difuzam fiindcă nu credeam că-s destul de bune sau destul de actuale. Sau pentru că Scotty îşi rupsese-o coardă și Elvis o luase un pic prea jos sau mai știu eu ce. N-am avut *niciodată* de gând să le dăm drumu'. Și ăia de la R.C.A. Victor, pe sănătatea mea, le-au dat drum'. La toate. Eu le-aș fi distrus, da' Sam le-a dat și cu asta basta! Nu era obligat s-o facă. A fost un gest frumos.

VII

ISTERIE

R.C.A. A DAT DRUMUL CELOR CINCI DISCURI SUN, cu numele noii companii, la câteva săptămâni de la semnarea contractului, astfel că, în iarna lui 1955, El vis era în situaţia absolut unică de-a avea discuri la două companii care vindeau, practic, același produs. Au început apoi să apară reclamele din publicaţiile muzicale cu caracter comercial care-l menţionau pe Bob Neal drept impresar, iar pe „Colonelul Parker, impresar general…la Hank Snow Jamboree Attractions". Așa că, într-un fel, pentru Elvis se agitau, în momentul acela, doi impresari.

De fapt, Colonelul, nu Neal, dirija acum cariera lui Elvis. Neal fusese piua-ntâi la negocierile cu R.C.A., când dăduse-o mână de ajutor înainte de semnarea contractului de la Nashville, dar târgul Colonelul îl pusese la cale. Și tot Colonelul îl scăpase pe Elvis de contractul de la *Louisiana Hayride.* Îi aranjase să dea un spectacol gratuit (în locul celor șase luni rămase până la expirarea termenului din contract), care-a avut loc la 17 decembrie. Încasările au fost vărsate în contul filialei

Y.M.C.A.[26] Din Shreveport. *Hayride* îşi îndeplinise misiunea în perioada de început. Avea un public prea provincial și-l ţinea pe Elvis legat în fiecare sâmbătă seara. Și asta era cea mai importantă seară nu numai pentru recitaluri, dar și pentru emisiunile de televiziune foarte gustate de public. Colonelul îl voia pe Elvis liber sâmbăta.

— Colonelul stabilea angajamentele și-mi trimitea hârtiile ca să fac rost de semnături de la părinţii lui Elvis, spune Bob Neal, așa că mie afacerea asta nu-mi lua tot timpul, numai o parte.

Aveam în continuare emisiunea de dimineaţă și mergeam înainte cu magazinul de discuri. Colonelul se ocupa de tot ce era mai important. Eu nu m-amestecam în treburile-astea.

După cum îi era obiceiul, Elvis s-a întors la Memphis să-și petreacă acasă Crăciunul și Anul Nou. Apoi, la 5 ianuarie 1956, s-a dus în studioul pe care R.C.A. îl împărţea cu biserica metodistă din Nashville și-a-nregistrat niște noutăţi. Aparatura din McGavock Street 1525 aparţinea Comisiei metodiste pentru televiziune, radio și cinematografie și era atât de primitivă încât casa scării, din spatele clădirii, servea-n același timp și drept cameră de ecou. De câte ori se ducea careva la automatul de răco ritoare ca să-și ia o coca-cola, zgomotul mașinii apărea pe bandă.

Înregistrarea s-a desfășurat fără incidente și, cel puţin la prima vedere, nu părea să se deosebească mai deloc de majoritatea înregistrărilor *country:* cu totul trei ore și-un minimum de timp pierdut aiurea. Dar dacă cineva ar fi făcut o fotografie — și se pare că nimănui nu i-a venit ideea asta — ar fi imortalizat nu numai un eveniment istoric, ar fi surprins clar acel *brain trust*[27], care se forma în jurul lui Elvis, acel amestec eficace de spirit negustoresc încăpăţânat și bătător la ochi, de pricepere în ale muzicii și profesionalism, care-avea să facă din Elvis un rege neîncoronat.

În camera de comandă strâmtă și-nghesuită se afla și Stewe Sholes, un tip de patruzeci și cinci de ani, voinic și cam șifonat, cu un aer patern. Era șeful departamentului pentru artiști și repertorii al filialei R.C.A. din Nashville. Pe când era în liceu la New Jersey, începuse să colaboreze cu R.C.A., colaborare ce-avea să dureze patruzeci de ani. A fost unul din primii producători de discuri care-a intuit posibilităţile oferite de piaţa din Nashville. Contribuise, mai mult decât oricare altul, la formarea acelei lis te de celebrităţi din lumea muzicii *country and western* pentru care R.C.A. atrăsese invidia tuturor. Îi descoperise, le încheiase contracte, îi înregistrase şi-sau făcuse reclamă pentru Chet Atkins, Elton Britt, Jim Ed și Maxine Brown, Hank Locklin, Hank Snow, *Hotner and Jethro,* Jim Reeves, Pee Wee King, Roy Rogers și *Sons of the Pioneers,* înainte ca Elvis să apară pe firmament. Chiar

---

[26] Prescurtarea de la Young Men's Christian Association (Asociația creștină a tinerilor) (n.t.).

[27] Denumire dată în S.U.A. unui grup de specialiști care elaborează planurile de perspectivă și strategia într-un anumit domeniu. De obicei nu are statut oficial (n.t.).

și cu această listă demnă de invidiat la activul său.

Sholes a afirmat mai târziu că prin Elvis îşi făcuse practic o carieră.

— Nu mai cumpăraserăm niciodată contracte, matriţe sau chestii d-astea, a declarat el cu un an înainte de-a muri.[28] Banii pe care i-am dat atunci și care par o nimica toată azi însemnau mult pe vremea aia. Tipii m-au chemat ca să afle sigur de la mine dac-o să-și recupereze banii într-un an. Am înghiţit în sec și le-am spus c-așa cred. De unde drac' era să știu? Pe-atunci se vorbea peste tot prin Nashville că-s cel mai mare idiot care-a existat vreodată, pentru că n-o să fim niciodată în stare să scoatem discuri ca alea pe care le făcuse el cu Sam Phillips la Memphis. Adevăru-adevărat e că n-am făcut așa ceva. Cam pe vremea când am înregistrat *Heartbreak Hotel* (Hotelul inimilor sfărâmate) pentru R.C.A., stilul lui evoluase mult. Scoteam o sonortate nouă, deosebită de sunetul foarte original pe care-l realizase Elvis.

În camera de comandă mai erau colonelul Parker, ajutorul lui Tom Diskin, și-un inginer. În studioul minuscul erau Elvis și în strumentiștii: Scotty, Bill și D.J. și-un grup ales pe sprânceană, din care făceau parte chitaristul Chet Atkins și *Jordanaires,* unul din cele mai bune grupuri vocale din muzica *gospel* și *country,* cvartetul care apărea regulat la *Grand Ole Opry* când Elvis cântase în spectacol cu un an în urmă. Grupul *Jordanaires* fusese creat în 1948 în Missouri. Gordon Stoker, tenor prim, și Hoyt Hawkins, bariton, li s-au alăturat doi ani mai târziu. Au rămas fără fondatori, iar în 1953 cvartetul s-a întregit din nou prin venirea lui Neal Matthews, tenor secund, și Hugh Jarrett, bas. Toţi făcuseră studii de muzică la colegiu și deși debutaseră cu bar*bershop songs* și cu *spirituals,* numai acestea din urmă le-auaşi gurat aparițiile regulate de la *Grand Ole Opry.* Apoi Elvis i-a invitat în echipa lui de-nregistrare. Grupul *Jordanaires* s-a remarcat și prin abilitatea, mai cu seamă a lui Neal, de-a face „Head arrangements" (aranjamente muzicale scrise de cele mai multe ori în timpul ședinţei de înregistrare, nu. Înainte), care intrau în stilul de muncă al lui Elvis.

Primul din cele trei cântece de la această ședinţă a fost *Heartbreak Hotel,* compus de Mae Boren Axton (mama cântăreţului *folk* Hoyt Axton), care lucrase cu un an în urmă ca agent de publicitate pentru Hank Snow, iar atunci era profesoară într-o școală din Florida. Bizara cameră de ecou a clădirii a jucat un rol serios la acest cântec, foarte serios, de fapt. Așa că uneori sunetul venea de parcă Elvis ar fi tras niște chiote în fundul unei fântâni, în vreme ce restul baladei se depăna pe un ton mai grav, nedesluşit, aproape sughiţat. Totul era punctat de acordurile agresive ale chitarei, de câte-un sunet subţirel de pian și de-un contrabas abia auzit. Celelalte două melodii au fost *I Want You, I Need You, I Love You* (Te vreau, am nevoie de tine, te iubesc), al doilea cântec înregistrat de Elvis la R.C.A. (a cărui vânzare avea să sufere de pe urma *Hotel*-ului, după ce acesta ajunsese la apogeu),

---

[28] Dintr-un interviu care nu a fost dat publicității, luat la New York de David Dalton în 1967.

și *I Was the One* (Eu am fost acela), care-avea să fie „Perechea" *Hotel*-ului de pe cealaltă faţă a discului. La amândouă, *Jordanaires,* cu „wah-wah"-urile sau „oooh"-urile și „Aaah"-urile lor, le-au dat un ton mai plin și mai catifelat.

Steve Sholes susţine că stilul lui Elvis a evoluat după înregistrările de la Memphis și dacă aceste cântece reprezintă un criteriu, atunci are dreptate. Multe din sunetele tăioase, specifice sonorităţii *country,* pe care le scotea chitara lui Scotty și-aproape tot ritmul acela sacadat de *boogie-woogie* au cam fost date-afară. Se cântau numai balade. Mai băgaseră un pian, instrument pe care chiar Elvis l-a folosit în înregistrările de mai târziu, dar care dădea o notă de muzică de salon, fără prea multe pretenţii — asta dacă puteai, măcar pentru o clipă, să te faci că nu-i auzi glasul. Vocea solo a lui Elvis fusese amplificată și cele două cânttece în care-apăreau *Jordanaires* căpătaseră un sunet „de grup".

Vocea lui ritmică, curgătoare, de tenor spre bariton, ca și uimitoarele artificii vocale rămăseseră absolut neschimbate, dar impresia generală era că Elvis abandonase muzica *rockabilly* pentru cea *pop.*

Gordon Stoker afirmă astăzi:

— După-nregistrare Elvis a spus că, dacă vreun cântec o să dea lovitura, vrea să tragă pe disc toată treaba cu noi, nu cu alt cineva. Noi nu credeam c-o să dea lovitura. Nici nu ne-am bătut capul cu asta. De fapt, nici nu prea știam cum îl cheamă. Pentru noi era o-nregistrare ca oricare alta și nimic mai mult.

Elvis o pornise iar prin sud cu Scotty, Bill, D.J. și prietenii săi, Red West și Bitsy Mott, și dădea de zor concerte, când s-a anunţat că fusese invitat să participe la o serie de șase spectacole de sâmbătă seara (a câte 1250 de dolari bucata) din programul lui Tommy și Jimmy Dorsey, *Stage Show* (Spectacol pe scenă). Era o emisiune de o jumătate de oră, avându-l ca producător pe Jackie Gleason și prezentată de reţeaua de televiziune C.B.S., înaintea spectacolului lui Gleason, *Honeymooners* (în luna de miere), și paralel cu prima jumătate din *The Perry Como Show.* Fraţii Dorsey n-o duceau prea grozav cu popularitatea și directorul administrativ al lui Gleason, Jack Philbin, spunea la vremea aceea că el și Gleason tocmai căutau cu disperare ceva ce-ar putea sus ţine spectacolul, când i-a arătat cineva o fotografie de-a lui Elvis. Atunci a exclamat că „puștiul e-un Marlon Brando cu chi tară". (S-au făcut multe comparaţii de genul ăsta la începutul lui 1956; în afară de Brando, numele cel mai des menţionate au fost ale răposatului James Dean și Robert Mitchum.) Gleason n-a spus niciodată altceva decât că „dac-aș invita numai pe cine-mi place, în spectacolul meu n-ar cânta decât trompetiști. Am fost și suntem de părere că Elvis o să aibă priză la majoritatea publicului".

28 ianuarie, data primului spectacol al lui Elvis, a fost o zi ploioasă și rece și în însemnările, altfel cu caracter publicitar, de pe primul album al lui Elvis — apărut cu trei luni mai târziu — se scria că „foarte puţini au înfruntat furtuna. În sală erau ici și colo militari zgribuliţi de frig și obișnuiţii serilor de sâmbătă, care, în cea mai mare parte, intraseră să aștepte până va sta ploaia. Afară, grupuri de adolescenţi treceau în grabă pe lângă anunţ și porneau mai departe pe rotile spre patinoar.

Chiar înainte de începerea spectacolului un vânzător obosit s-a întors la casă cu zeci de bilete pe care nu reușise nici măcar să le dea de pomană pe străzile din Times Square". Teatrul era în mijlocul lui West Fifty Street din Manhattan, cartierul teatrelor din New York, și deși numele lui Elvis era scris la intrare, n-a prea atras atenţia nimănui. Poate că în inima sudului, dădea naștere la adevărate demonstraţii, dar la New York prea puţini din cei an grenaţi în lumea spectacolelor muzicale auziseră de el.[29]

Elvis a fost prezentat cu același entuziasm stereotip acordat tuturor invitaţilor la televiziune. În întreaga ţară micile ecrane s-au întunecat pentru o clipă, iar când a reapărut imaginea, El vis stătea în mijlocul scenei și, pe sub genele negre și grele, se uita fix la camera de luat vederi. A mișcat ușor din umeri, aranjându-şi jacheta sport cu care era-mbrăcat, și și-a depărtat mult picioarele, smucind abia perceptibil din genunchiul drept. „Ah, iubita m-a părăsit/M-am ascuns într-un mic ungher/E pe-a singurătăţii stradă / într-al inimilor sfărâmate hotel…" Când a în trai chitara lui Scotty, picioarele lui Elvis s-au smucit și s-au răsucit. Și-a lovit vârtos chitara în contratimp. În ultima vreme se sprijinea în ea ca-ntr-un baston și-aproape n-o mai folosea la cântat. S-a bătut peste șolduri. Și-a mișcai picioarele făcând un fel de amestecătură între un târșâit grăbit și-un pas de *charleston.* A rânjit în batjocură, a lăsat pleoapele-n jos și și-a atârnat un zâmbet în colţul stâng al gurii. Și-a folosit toate șmecheriile de mișcare scenică pe care le-nvăţase în cele șaisprezece luni de când îi apăruse primul disc, șmecherii cizelate și „lustruite" prin folosire repetată, dar încă naturale și spontane. Publicul de televiziune nu mai văzuse-așa ceva. În fond cele mai populare programe pe vremea aceea erau ale lui Ed Sullivan: *Toast of the* Town (Fala orașului), $ *64.000 Question* (întrebare cu încuietoare), *I Love Lucy* (O iubesc pe Lucy) și *You Bet Your Life* (Pune-ţi viaţa la mezat). Niciunul nu reușise să influenţeze sau să oglindească libidoul american. Iar acum Elvis Presley făcea chestia asta. La televiziune. De la un capăt la altul al ţării.

Corespondenţa adresată fraţilor Dorsey pentru acest spectacol a bătut toate recordurile de până atunci ale emisiunii.

Heartbreak Hotel s-a dat pe piaţă în aceeași săptămână, iar *Billboard* nota, cu înţelepciune, că „Elvis e cotat excelent acum în emisiunile de televiziune, iar discul va avea de câștigat de pe urma acestei publicităţi deosebite". O săptămână mai târziu *Billboard* scria că vânzarea discului crescuse după principiul „bulgărelui de zăpadă". Enumerând câteva din pieţele principale, se arăta că Elvis era o „rupere de nori" atât pe Coasta de Vest cât și în tot sudul. În februarie discul se afla în *Top 100,* cel mai important clasament pe ţară al discurilor de succes, făcut de revista *Billboard.* În goana sa spre fruntea listei, a sărit peste patruzeci de locuri în

---

[29] Barometru al popularităţii sale au fost vânzările de partituri pe foi volante și cărți de cântece. Cei care lucrau pe atunci la Hill and Range spun că primul in-folio cu cântecele lui Elvis s-a vândut bine la Memphis și în Texas. În oricare altă regiune n-au putut să-l dea nici de pomană.

săptămână următoare, ajungând astfel la un mărul douăzeci și opt.

Elvis era un fel de erou naţional, dar se pare c-a fost printre ultimii care-au aflat de treaba asta. Scotiy Moore povestește:

— Lucram aproape-n fiecare zi. Când ajungeam în câte-un oraș, ne închideam în camera de hotel, ne spălam și pe urmă ne duceam direct în sala de spectacol. După ce se termina concer tul, ne urcam iar în mașină şi-o porneam spre orașul următor.

Nu ne uitam niciodată prin ziare. Habar n-aveam de articolele grozave care se scriau despre noi. Ne tot spuneau că discul se vinde bine, da' asta mai auzisem și-altă dată și chiar dacă era așa, tot nu vedeam niciun ban. Nu prea ascultam nici la radio, pentru că noaptea goneam cu mașina și ziua dormeam. Și noaptea nici nu prea erau multe la radio. Reacţia gloatei era formidabilă, da' ne-obișnuiserăm cu asta de-un an de zile. De unde era să știm? Nu știam decât să mergem cu mașina, să mergem și iar să mergem.

Red West povestește că programul era tare-ncărcat pe vremea aceea. Prin urmare Elvis și băieţii cântau de obicei la instrumentele altora în spectacolele fraţilor Dorsey, în timp ce el le punea pe-ale lor în mașină și le ducea în orașul unde trebuia să fie spectacolul de duminică. Apoi de cum se termina emisiunea de sâmbătă, Elvis. Scotty, Bill și D.J. luau avionul spre orașul respectiv.

— Sâmbăta următoare povestea se repeta, ne spune Red astăzi. Eram pe undeva, în câte-un oraș. Ei se duceau la New York și eu o porneam spre locul unde trebuia să ne-ntâlnim a doua zi. Mi-aduc aminte de-un spectacol prin Virginia. Ei au plecat cu avionul ca s-ajungă la timp, iar eu am condus tot drumul spre West Palm Beach, în Florida. Eram singur. Nu m-am oprit deloc pentru că nu era timp de pierdut. Aveam concert în seara următoare. Am luat o pilulă ca să n-adorm și-am mers mai departe. N-am să uit niciodată. De-abia puteam să-mi ţin ochii deschiși. Da' de lansat, tot chestiile-alea de la televiziune l-au lansat. Cu astea a-nceput el să se-nvârtească.

Surpriza cea mai neplăcută avea să vină în martie. După ultima apariţie alături de fraţii Dorsey, Scotty, Bill, D.J. și Elvis au plecat din New York pe viscol. Au mers cu mașina la Los Angeles să cânte la Coliseum și-apoi s-au dus mai departe ca să apară-ntr-un spectacol cu Milton Berle pe un port-avion. De-acolo au pornit-o direct spre Denver pentru un alt concert. Ritmul era atât — de tracasant încât, în cele din urmă, Elvis a făcut un colaps și-a fost dus la un spital din Jacksonville, în Florida. Deși avea febră și medicii i-au spus că trebuie să se-odihnească măcar o săptămână. Elvis s-a mbrăcat și-a plecat din spital a doua zi dimineaţa ca să-și continue turneul.

Tot în această perioadă Elvis a-nceput din nou să-nregistreze, de obicei la New York, unde R.C.A. avea aparatura cea mai modernă. Acolo a-nregistrat cam tot ce-a apărut în primul lui album. Erau douăsprezece cântece, unele deja cunoscute pe pieţele de *rock* și *rhythm and blues.* A cântat șlagărul lui Carl Perkins, *Blue Suede Shoes* (lansat ca *single* în Anglia și Canada, unde-a avut un succes aproape

la fel de mare ca *Heartbreak Hotel* în S.U.A.); *I Got a Woman* (Am o iubită), un cântec înregistrat de Ray Charles în 1955; *Tutti Frutti,* cu care atât autorul, Little Richard Penniman, cât și Pat Boone repurtaseră un mare succes; *Money, Honey* (Bani, iubito), prima piesă-nregistrată de grupul *Drifters,* cu Clyde McPhatter (în 1954) și *I'm Counting on You* (Contez pe tine), o melodie scrisă de Don Robertson, care, nu peste multă vreme, avea să-și înregistreze propriul șlagăr cunoscut pe plan naţional, *Happy Whistler* (Cântăreţul fericit), și care mai târziu avea să născocească zeci de cântece pentru filmele lui Elvis. Tot acolo era și-un vechi succes, *Blue Moon* de Richard Rodgers și Lorenz Hart, unul din cele patru cântece moștenite de R.C.A. de la Sun. Celelalte trei (la care Sam Phillips nu le-a dat drumul pentru că Elvis, Scotty sau Bill o luaseră prea jos sau scoseseră câte-o notă falsă) erau *Just Because* (Tocmai pentru că). *I'll Never Let You Go, I Love You Because.*

Oricât de slabe i se păreau lui Phillips resturile rămase de la Sun, ele au însă acel ritm de *rockabilly,* ușor de recunoscut, care l-a făcut celebru pe Elvis, ca și pe Sun, de altfel. Și, de fapt, erau mai viguroase decât multe din cântecele mai noi. Astfel, cel puţin în parte, Elvis părea să se fi-ntors la sonoritatea care-i adusese faima. În public, însă, nu s-a afirmat niciodată că albumul nu era nou de la un cap la altul.

Pe mapa albumului Elvis apărea (într-o fotografie alb-negru) cântând la chitară, cu faţa copilăroasă și prelungă schimonosită de efortul de-a scoate-un *blues* forţos. Într-o parte a albumului era scris, de sus în jos, prenumele lui Elvis cu litere mari roz. Iar jos, de la stânga la dreapta, era numele de familie scris cu litere mari verzi. Albumul a apărut la mijlocul lui martie și-a ocupat imediat locul unsprezece pe lista vânzărilor întocmită de *Billboard.*

— Când am început să-nregistrăm, povestește Steve Sholes referindu-se la această perioadă, îşi ţinea chitara foarte-aproape de gură, iar noi încercam să-i prindem și vocea în același timp, că pe vremea aia nu exista *playback.* Chitara era așa de tare c-abia-i auzeam vocea lui Elvis. Am tot mutat microfonul încoace și-ncolo și pân' la urmă ne-am hotărât să folosim o pană de ukulele, făcută din pâslă. Cânta la chitară cu atâta forţă că, la două-trei trageri, rupea câte-o coardă. Chiar și după ce i-am dat pana de ukulele, tot mai rupea corzile. Ţin minte că odată a scăpat-o pe la mijlocul cântecului, da' a ciupit mai departe corzile cu degetele. Sfinte Sisoe ! Când am terminat, avea degetele pline de sânge. L-am întrebat: „De ce nu te-ai oprit?" „Ei, a spus el, era așa de frumos că n-am vrut să stric tot". În perioada aia de-nceput făceam înregistrări cu grămada și până la urmă tot nu ieșea ceva ca lumea. Atunci îi spuneam: „De data asta cred c-am nimerit-o, Elvis", iar el zicea: „Cred c-aș putea să scot ceva mai bun". Nu critica niciodată pe nimeni. Dacă vreunul greșea într-un loc, nu-i scotea ochii pe chestia asta. Spunea doar: „Hai să mai încercăm o dată. Eu un' am cam zbârcit-o". Şi-o ţinea așa până când instrumentistul cu pricina o nimerea singur. Mulţi cântăreţi sunt exact pe dos. Trebuie să-i mini din spate. „Mai faceţi una, cred c-ar putea ieși și mai bine". Unii sunt așa de-ai dracului și de căpoși că nici măcar nu le poţi spune-o chestie ca asta. Trebuie să zici: „Trompetistu-al treilea a luat-o prea jos", sau ceva de felul

ăsta. Minţi, pur și simplu, ca să-l faci să mai cânte puţin, fiindcă altfel, dacă-i spui cumva că el a cântat prea jos, îl apucă istericalele şi-o-ntinde. Când ai de-a face c-un artist de talia lui Elvis, care se-analizează așa de-atent cum face el și care vrea să muncească-așa de stăruitor ca el, știi bine că toate astea la un loc aduc succesul pe care l-a avut.

Bineînţeles că totul era vocea aia nemaipomenită.

— Bill Haley și cei dinaintea lui Elvis aveau, în comparaţie cu el, o sonoritate primitivă, spune Sholes. Elvis are-o ureche extraordinară şi-o voce fantastică, mult mai bună decât crede lumea cu-adevărat. Simte ce muzică place publicului, mai ceva de cât simţeau alţii pe vremea aia. Și de-asta reușea să găsească me lodii pe gustul puștimii, fiindcă tot alea-i plăceau și *lui.*

Odată cu apariţia primului album al lui Elvis, R.C.A. a mai scos câteva discuri, așa-numitele *extended play,* care erau de mărimea celor de 45 t/m, dar aveau două sau mai multe cântece pe fiecare faţă. Și-aceste E.P.-un au urcat în clasamentele celor mai bine vândute discuri.

În martie, când au început să apară în presa de specialitate cu caracter comercial reclame de câte-o jumătate de pagină, evenimentele-au luat o nouă-ntorsătură. În reclame erau puse și două fotografii, dovadă că Elvis e teafăr și nevătămat și că-ncepuse să se-ngrașe. Urmau cinci rânduri cu litere de-o şchioapă:

Noua senzaţie a cântecului ! ! ! ELVIS PRESLEY
Vedeta care înregistrează numai pentru R.C.A. Victor
Actualmente în cursa pentru doborârea recordurilor
Conducerea artistică: William Morris Agency, Inc.
Impresar personal: Col. Tom Parker.

Contractul cu Bob Neal expirase și Colonelul preluase conducerea, semnând cu Elvis, acum în vârstă de douăzeci și unu de ani, ceea ce, în mare, s-a numit un contract pe cinci ani. Care compensă pentru că se ocupa de cariera lui Elvis, Colonelului îi reveneau, așa se crede, 25% din câştigurile totale ale acestuia. Asta înainte de scăderea impozitelor și-a altor reţineri, cum se obişnuia.

Mulţi cred că era (și este) vorba de 50%, unii vorbesc chiar de 51%. Deși povestea asta e printre secretele păzite cu strășni de unul din prietenii apropiaţi ai Colonelului tresare când aude de 51%.

— Nici pomeneală de-așa ceva, spune el.

Totuși, 25% nu-i deloc de aruncat și ceva mai mult decât iau mai toţi impresarii personali. Majoritatea se mulţumesc cu 15%, deși Brian Epstein a primit un sfert din câştigurile formaţiei *Beatles.*

Bob Neal n-a rămas să se zbată ca peștele pe uscat după acest transfer de „proprietate". Și-a ţinut mai departe emisiunea de dimineaţă la radio, i-a dat înainte cu magazinul de discuri și s-a ocupat de concertele din partea locului. Nu mult după aceea a devenit președintele companiei de impresariat Stars, Inc., pe care-a fondat-o împreună cu Sam Phillips ca să se ocupe de lista încă impresionantă a

artiștilor de la Sun: Carl Perkins, Johnny Cash, Warren Smith (prezentat atunci ca un posibil pretendent la coroana lui Elvis), Eddie Bond, Jack Earls, Roy Orbison și grupul lui, formaţia *Teen-Kings.*

— Contractul meu cu Elvis expira și-am lăsat pur și simplu totu-n voia sorţii, spune Bob azi. Mai târziu am mai primit o sumă mică de la comision și drepturi de autor din perioada de-nceput. Nu se specifica nimic referitor la continuarea comisionului sau a acţiunilor. Nu cerusem nimic și nici n-am încercat să negociez ceva. Aș fi putut, da' n-am încercat.

În aprilie Elvis s-a dus la Hollywood ca să dea o probă la Studiourile Paramount. A luat avionul într-acolo la invitaţia lui Hal Wallis, un producător de filme care cuprinsese toată harta creaţiei de la *Casablanca* și până la filmele-fulger cu *Martin and Lewis.* Îi sunase pe Colonel pentru proba de film, după ce-l văzuse pe Elvis în spectacolele fraţilor Dorsey și primise rapoartele de la cinematografele controlate de Paramount, unde-apăruse Elvis în ultima vreme.

— Tom voia neapărat să-l vadă pe Elvis în cinematografie, povestește Oscar Davis acum, așa că i-a aranjat să cânte în cinematografele din statul Florida și-n diferite cinematografe de pe Coasta de Est, în pauzele dintre filme. Lucrul începea la două și ţinea până la unsprezece noaptea. Eu stabileam data spectacolelor, cum era mai bine, și făceam săli pline peste tot. În felul ăsta Hollywoodul a aflat de existenţa lui Elvis. Toate cinematografele erau controlate de Paramount. şi astfel Paramount a-nceput să se intereseze. Hal Wallis a intrat în joc și-a făcut târgul cu Tom.

Elvis a dat o probă alături de-un vechi actor de compoziţie, Frank Faylen. Purta blugi şi-o cămașă de toată ziua. I s-a spus să mimeze câteva sentimente. Asta a și făcut, gesticulând cu foc, ca un smintit, strigând la Faylen într-o scenă, vârându-i ţigara-n gură în scena următoare în timp ce, ca să sublinieze nu știu ce găselniţă de-a lui, îl bătea ușor pe piept pe actorul mai vârstnic.

Faylen, știind că nu era treaba lui să-l pună-n umbră pe Elvis – cântăreţul era doar un biet amator, chiar dacă părea sigur pe el, nevoie mare — nu făcea decât să-i dea replica.

Wallis a revăzut proba și i-a oferit Colonelului un contract pentru trei filme, primul urmând să se turneze-n toamnă sau la-nceputul iernii, în funcţie de cât de repede reușeau să facă rost de-un scenariu, de-un regizor și de restul distribuţiei. Elvis urma să primească 100.000 de dolari pentru serviciile sale și suma avea să crească la 150.000 pentru al doilea film și 200.000 pentru al treilea.

Pe când era în California pentru proba de film, Elvis a apărut într-un alt spectacol de televiziune, *Milton Berle Show.*

— Știţi că nu stă locului o clipă, spune Neal Matthews, unul dintre membrii grupului *Jordanaires.* E greu să-l oprești, să-l faci să stea nemișcat. Iar Milton, producătorul și regizorul îi tot spuneau să nu se depărteze de linia trasă cu creta pe scenă. Milton i-a zis: „Tu sau eu, unu' din noi doi o să iasă din imagine și-ăsta n-o să fiu eu".

Spectacolul s-a difuzat la 3 aprilie, iar publicul a fost apreciat la 40 milioane,

adică unu la fiecare patru locuitori din S.U.A.

Discurile lui dominau în continuare topurile de parcă cine va ar fi pus o etichetă cu lipici pe toate produsele din branșa muzicii: unde te uitai, nu vedeai decât numele lui ELVIS PRESLEY. Primul album a depășit suta de mii și-a urcat pe locul trei la două săptămâni după apariţie, clasându-se în urma primului album al lui Belafonte și-a coloanei sonore din filmul *The Man with the Golden Arm* (Omul cu braţul de aur). Pe la sfârșitul lu' nii, atât albumul cât și *Heartbreak Hotel* erau pe locul unu. „Un răsunător succes *country"* se intitula un articol din *Life,* prima revistă cunoscută în toată ţara care-a scris despre Elvis. „Jelania tânărului Elvis Presley devine refrenul *pop* al întregii naţiuni".

La Amarillo. În Texas, unde Elvis dăduse-un interviu revistei Life, admiratorii au spart o ușă de sticlă turnantă ca să ia de la Elvis câte-un autograf pe propria lor lenjerie de corp, făcută bucăţi. La San Diego poliţia locală a cerut întăriri de la patrula de coastă.

— Din clipa aia toate-au fost cu mult frecuș, spune D.J. Fontana. Greu de intrat în sală, greu de ieșit de-acolo. Colonelul a luat măsuri de securitate. Nimeni n-a reușit să intre pe nicăieri.

De nu știu câte ori ne-am dus cu două-trei ore-nainte ca să ne instalăm și nu ne-au lăsat înăuntru nici de-ai dracului. Trebuia să stăm și s-așteptăm până venea vreun' care ne cunoștea. La fel și la plecare. Cum îşi termina numărul, Elvis se urca-ntr-o mașină a poliţiei și pe-aci ţi-e drum'. Noi strângeam catrafusele și după două-trei ore ne lăsau să plecăm. Scoteam capul pe ușă și puștii ne-ntrebau: „E-acolo?" Noi le răspundeam: „Nu, a plecat". „Mincinoșilor!" ne strigau ei. Nici nu ne credeau. Îl vedeam pe dracu' până ieșeam din sălile-alea.

Turneele urmau acum modelul stabilit de Colonel cu mai mulţi ani înainte. Iată cum le descrie Oscar Davis:

— La-nceput am cântat muzică *country.* Apoi am schimbat și-am dat-o mai mult pe pop. Da' niciodată n-am avut nume mari în program. Frankie Conners, un tenor irlandez… Phil Maraquin, un actor comic din Detroit… câţiva inși din Chicago. Un ghiveci în toată regula, da' pe Elvis îl prindea de minune. Când ieșea pe scenă, era trăsnet, nu alta. Am avut și necazuri, conţinu. Oscar.

Cei din prima parte-a programului n-o duceau prea bine pentru că publicul urla după Elvis. Era o zăpăceală, mamă, Doamne!

Așa că ieșeam la-nceput și le spuneam c-aduseserăm poliţiști și pompieri și că, dacă se scoală careva de pe scaun, oprim spectacolu. Dacă vreţi să-l vedeţi pe Elvis, staţi la locurile voastre.

Pe urmă le-nșiram numele care-o să fie-n prima parte. O să ve daţi ș-aia ș-aialaltă și toţi îs prietenii l'Elvis. Și Elvis vă roagă să vă purtaţi cu ei ca și cum ar fi el. Dacă s-aude zgomot, ga ta! Oprim spectacol' și-adio Elvis. Asta sau ţinea sau nu ţinea și când nu ţinea, ziarele-ncepeau să scrie tot fel' de baliverne, de parc-ar fi fost o orgie, nu alta. Bineînţeles că se mai întâmpla să *și* fie, da' mult mai rar decât crede lumea.

La 23 aprilie Elvis s-a dus la Las Vegas ca să cânte două săptămâni la hotelul

Frontier. Privit retrospectiv, a fost o greșeală.

Tipii care făceau Las Vegas-ul să trăiască nu erau genul lui Elvis. Cupluri din partea de mijloc a Americii, trecute de mult de prima tinereţe, care-și serbau douăzeci de ani de la căsătorie, republicani de-ai lui Eisenhower, bogătași în vacanţă, clienţi ai tripourilor și turiști… nu ei leșinau la auzul primelor vorbe din *Heartbreak Hotel,* nu ei spărgeau câte-o ușă cu picioarele ca să-i întindă lui El vis un pix cu pastă cu care să dea un autograf. Nu mai curiozitatea a ţinut deschise ușile salonului Venus în care apărea Elvis cu orchestra Freddie Martin și comediantul Shecky Greene. Oamenii ăștia știau de existenţa lui Elvis din reclame sau de la plozii lor, dar asta nu-nsemna că le și plăcea. Cât a stat acolo, Elvis n-a cântat niciodată-ntr-o sală goală. Găseai pe-acolo matroane care se dădeau la Elvis făcând concurenţă atacurilor pubere ale fiicelor lor: cu gura căscată, cu inima bătând să le spargă piepturile. Dar majoritatea intrau în imensa sală detestându-l pe Elvis și oricât s-ar fi străduit el, nu le putea face să se schimbe. Curios e că veneau să-l vadă cum arată și plăteau sumele cerute de hotel, dar asta nu-nsemna c-o să strige, o s-aplaude sau o să leșine. Din cele spuse de Bill Black mai târziu (după cum ne-asigură astăzi prietenii lui), reiese că la Frontier era atâta liniște când cântau ei că pentru prima oară au auzit notele false. Pân-atunci zgomotul din sală acoperise toate greșelile.

În seara premierei, numele lui Elvis era în fruntea listei pe afișul din faţa hotelului. Câteva zile mai târziu, Shecky Greene era cap de afiș, iar Elvis fusese trecut pe ultimul rând, după șeful de orchestră.

Colonelul și tipii de la Frontier au ţinut o ședinţă și-au ajuns la concluzia c-ar fi cel mai bine să rupă contractul de 8.500 de dolari pe săptămână și să lase totu' baltă. Angajamentul de la Las Vegas păruse o chestie grozavă cu o săptămână în urmă, dar acum era o catastrofă de nedescris.

Heartbreak Hotel se găsea pe primul loc (unde a rămas opt săptămâni) când [R.C.A. a scos al doilea *single* cu Elvis, la începu tul lui mai. Pe o faţă era unul din cântecele făcute la prima înregistrare din ianuarie la R.C.A., *I Want You, I Need You, I. Love You,* iar pe cealaltă faţă, *My Baby Left Me* (M-a părăsit iubita), un *blues* în tempo foarte rapid, scris de Arthur Crudup, cântăreţul de culoare care compusese *That's-All Right [Mama].*

În aceeași săptămână atât *Time* cât și *Newsweek* l-au salutat pe Elvis prin articole de laudă, cam șovăielnice însă. *Time* îl numea „Eroul adolescenţilor" și spunea că are voce bogată și plină, dicţie proastă și mișcări sexy. Adolescentele erau ca ieșite din minţi când apărea el, se spune mai departe în revistă, și, prin urmare Elvis încasa 7.500 de dolari pe săptămână. *Newsweek* prezenta în pagina de muzică, o subdiviziune a Artelor (pe aceeași pagină era înserată cronica unei piese de pe Broadway, *Most Happy Fella)* și oferea o serie de „comentarii tipic femeiești", în care Elvis apărea când ca traficant de stupefiante, când ca infractor înrăit, când ca un tip cu trup de șarpe. Ambele reviste menţionau că are trei Cadillacuri și-un Messerschmitt cu trei roţi.

Pe lângă toate vehiculele astea, Elvis și-a mai cumpărat o casă nouă la Memphis, pe care-a dat 40.000 de dolari. Era un *ranch house*[30] fără etaj vopsit cu grijă în alb și verde. Se afla pe Audubon Drive 1031, în unul din cartierele mai bune ale orașului, nu departe de parcul Audubon. Era așezată în mijlocul unui teren larg. Copacii numeroși din spatele ei ascundeau de privirile indiscrete piscina pe care-o construise Elvis. Avea trei dormitoare, o cameră pentru jocuri, o cameră de zi, o sufragerie și-un salon. Toate erau mobilate prost, cu piese mari și ieftine dintr-o perioadă nedefinită și de un gust destul de îndoielnic. Pe pereţi atârnau câteva din primele fotografii publicitare ale lui Elvis și amintirile pe care și le cumpărase în turnee.

Cartierul Audubon nu s-a schimbat mult de-a lungul anilor. Și azi vezi aceleași străzi largi și șerpuitoare, aceleași peluze largi întrerupte de grupuri de copaci. Majoritatea caselor, și-a lui Elvis printre ele (aici a stat el vreun an de zile), sunt clădiri fără etaj, dar niciodată pân-atunci sau de-atunci încoace nu s-a acordat vreuneia atâta atenţie. În 1956 locuinţa lui Elvis era ţinta adolescenţi lor din Memphis, așa că el a trebuit să construiască un zid de cărămidă, care s-o izoleze de stradă, și să pună pe el ţepușe lungi de metal. Dar n-a ajutat la nimic. Fetele erau contravenientele cele mai agresive: smulgeau iarba de pe peluze, îşi lipeau nasul de geam și chiar adunau în plicuri praful de pe Cadillacuri.

Buzzie Forbess, prietenul lui Elvis de pe vremea când locuia în complex și din anii liceului, spune:

— Mi-aduc aminte că adolescenţii veneau și nu se mai terminau și vecinii-ncepuse să cam facă gură. Pe urmă, când doamna Presley a-nceput să pună rufele afară pe sârmă… uaaa… a fost un tărăboi pe bune. Zicea că strada lor nu e d-alea. Pe Audubon Drive lumea nu-și atârnă rufele-n văzu' tuturor. Da' Elvis le-a zis vreo câteva. E casa lui și părinţii fac ce poftesc în ea. Ziarele spunea că era și singura casă de pe stradă pentru care se plătise toţi banii. Elvis o cumpărase cu banii jos. Vecinii tot mai avea ra te de dat sau stătea cu chirie.

Domnul și doamna Presley au fost prea puţin afectaţi de toate aceste schimbări. Își păstraseră vechii prieteni de la Lauderdale Courts. Singura diferenţă era când se-ntâlneau. Soţii Presley veneau uneori la complex cu un Cadillac, îşi aduceau prietenii la ei acasă și-apoi îi trimiteau înapoi cu altă mașină.

În timpul ăsta Elvis îşi mai vizita vechii *lui* prieteni. Se mai oprea pe la Sun, unde odată a improvizat cu care Perkins, Johnny Cash și Jerry Lee Lewis (toţi înregistrau acum la această companie) un spectacol de *gospel songs* în jurul pianului din studio. Mer gea să-și vadă foștii profesori de la liceul Humes. Într-o zi a cântat în spectacolul de sfârșit de an, același spectacol în care apăruse când era în ultimul an de școală.

Ca să se recreeze, se ducea în parcul de distracţii de la iarmaroc. Din cauza popularităţii nu putea să se plimbe la orele obișnuite. Așa că-l închiria după

---

[30] Construcție tipică fără etaj, cu acoperișul foarte jos (n.t.).

închidere şi-şi invita prietenii să-l însoţească. Când cunoștea o fată, aici o aducea. Turneele au pus capăt prieteniei lui de un an și jumătate, cu Dixie Locke, iubita din anii de liceu. Și de-atunci Elvis n-a mai avut vreo prietenie de durată cu nicio fată.

Pe vremea aia Elvis se purta ca majoritatea bărbaţilor de aceeași vârstă și stare civilă. Era liber, era alb și avea douăzeci și unu de ani. Fetele roiau în jurul lui și, cât avea de unde-alege, își schimba iubitele ca pe șosete. Pe cele mai multe le acosta pe stradă. Ralph Gleason, unul din criticii de la *Chronicle* din San Francisco, povestește de vizita lui Elvis la Oakland în 1956;

— Înainte s-o pornească el în goană spre mașină, câte-o pui cuţă trecea pe lângă curcani și se ducea glonţ spre cabina lui. Era tot numai zâmbete cu ele, căci așa le momise mai demult, când ele se răsturnau peste balustradă și rămâneau atârnate sau când, dacă el era pe scenă, ajungeau până la cordonul poliţiei. Elvis se lovea cu palma peste șolduri, apoi și le mișca alene și-arunca câte-o juma de rânjet la reacţia dementă pe care-o stârnea. A fost primul spectacol în care-am văzut clar cum se manifestă o isterie sexuală.

Elvis cutreiera întreaga ţară. La începutul anului dăduse concerte în sud, chiar în perioada în care *Heartbreak Hotel* era recunoscut ca șlagăr pe plan naţional, dar acum, în loc să meargă dintr-un oraș în altul, sărea dintr-un stat în altul. Pe la mijlocul lui mai era cap de afiș, înaintea lui Hank Snow și a grupului *Jordanaires,* la spectacolul *(jamboree)* culesului de bumbac din Memphis, care făcea parte din carnavalul anual al bumbacului. Bob Neal făcuse reclama și publicul era atât de numeros c-au trebuit să se deschidă ambele aripi ale sălii Ellis din oraș. În prima săptămână din iunie Elvis s-a întors în California ca să apară pentru a doua oară în *Milton Berle Show.* S-a dus apoi în Colorado, după care a fost angajat prin contract pentru noul spectacol T.V. de sâmbătă seara al lui Steve Allen, transmis în direct de la New York.

După ce a apărut din nou în spectacolul lui Berle, la 6 iunie, Elvis a mai atras niște critici tăioase care acum intraseră în programul său, întocmai ca bâţâiala sau vocea. Criticul de televiziune Jack Gould, de la Time din New York, a deschis atacul cel mai virulent și de durată.

Domnul Presley și-a făcut din nou apariţia la televiziune aseară, în spectacolul lui Milton Berle, pe canalul 4. Ce-i drept, tot programul s-a învârtit în jurul acestui tânăr. Înveșmântat în cunoscuta lui jachetă șleampătă și cu cămașa desfăcută la gât (ţinută cea de venit aproape o uniformă a tânărului de azi, care își închipuie că are o minte foarte ascuţită), ar putea fi eventual categorisit drept un tip amuzant. Sau, chiar la fel de ușor, de ce nu, un subiect pentru un sociolog.

Domnul Presley nu dispune de calităţi vocale sesizabile. Specialitatea sa sunt cântecele pline de ritm, pe care le scâncește bălmăjit. Frazarea, dacă poate fi vorba de așa ceva, constă din niște variaţiuni stereotipe ce merg mână-n mână cu vocalizele pe care le face un începător în baie. Când e vorba să-l asculţi, te plictisești de moarte, fiindcă n-are nici talentul lui Frankie Sinatra din zilele de isterie de la Teatrul Paramount. Nu ne transmite nici măcar furia emoţională a lui Johnny Ray.

Privindu-l pe domnul Presley, înţelegi clar că e talentat din alte puncte de vedere. E o variantă *rock-and-roll* a celor mai obișnuite numere din lumea spectacolului: e un virtuoz al dansului din buric. Singura lui specialitate e mișcarea pronunţată a corpului, care, până acum, era asociată în primul rând cu repertoriul blondelor explozive din spectacolele de varietăţi. Unduirea trupului nu a avut niciodată, și nu are încă, nimic comun cu muzica gustată de public.

Bineînţeles, domnul Presley nu poate fi învinuit pentru că a acceptat adulaţia și recompensele financiare care i-au revenit. Dar situaţia aceasta cu greu poate fi un motiv pentru a-l prezenta drept cântăreţ. Motivul succesului său nu e chiar atât de greu de descifrat.

Cel care l-a secondat pe Gould în critica de la televiziune a fost Jack O'Brien de la *Journal-American* din New York. El lasă impresia că și-a scris cronica privind peste umărul lui Gould: „Elvis Presley și-a unduit și și-a contorsionat trupul cu asemenea mişcări ale abdomenului incit numai starul spectacolelor de varietăţi. Georgia Sothern, i-ar putea da replica. Nu e în stare să cânte nici măcar un *lick,* iar lipsa calităţilor vocale încearcă să fie compen sată prin cele mai ciudate scălâmbăieli, sugestive și clar premecitate, asemănătoare dansului nupţial al aborigenilor".

Critica nu se termină însă aici. În următoarele câteva luni Elvis a tot apărut la televiziune și de fiecare dată cronicile erau mai degrabă anatomice decât muzicale.

La 1 iulie Elvis era din nou la New York pentru al doilea spectacol din noua serie a lui Steve Allen, iniţiată de reţeaua de televiziune N.B.C. în încercarea zadarnică de a face praf opoziţia de la C.B.S.[31], emisiunea lui Ed Sullivan.

În spectacolul de deschidere a noii serii, ţinut cu o săptămână în urmă, Steve îi indusese pe Kim Novak, Vincent Price, Wally Cox, Dane Clark, Sammy Davis și *Will Masten Trio,* dintre personalităţi. Elvis urma să cânte și să spună câte-o glumă alături de Imogene Coca și Andy Griffith. Steve recunoaşte azi că umbla cu limba scoasă după nume celebre — la insistenţele reţelei de televiziune — și asta ca să-şi asigure niște poziţii ca lumea. Treaba a mers. Steve a obţinut peste 55% în aprecierea publicului, în vreme ce Sullivan a rămas bâjbâind pe lângă un amărât de 15%.

Ca să ajungă la această cifră impresionantă, Steve l-a pus pe Elvis să joace într-un scheci hazliu, inspirat din trecutul lui, o satiră tâmpită a spectacolelor *country and western* din inima sudului, asemeni celor în care Elvis apăruse ani în șir. Începea cu „Vechiul vostru prieten Big Steve" care, cu un pistol cu șase focuri prins la centură, ţinea un discurs tuturor prietenilor și vecinilor lui. În spate erau Elvis. Imogene Coca și Andy Griffith în costumaţie *western.* Decorul semăna mult cu cele de la *Louisiana Hayride.* Mai tot scheciul, Elvis, care era unul din „bandă", n-a făcut

---

[31] Prescurtare de la Columbia Broadcasting System (Compania de radio difuziune Columbia) (n.t.).

altceva decât să-i tragă câteva „iuhuuu”-uri. În cele din urmă a fost prezentat drept Tumbleweed.

— Tumbleweed e voltijor, a zis Steve. Pe cinstea mea, n-ai cum ști ce-i aia voi tijă pin nu-l vezi pe Tumbleweed. Ieri, legat la ochi, a trecut peste pășune în galop, a prins cu dinţii un șarpe cu clopoţei, a sărit peste patru garduri și-a dat drumu’ șarpelui ăla în vizuina unui popândău. Și toate astea-n plin galop! Zi-le, mă Tumbleweed, de ce-a fost chestia asta așa de-a dracului !

Elvis a făcut un pas înainte și-a rostit cu chip lipsit de expresie:

— Io nici nu mă urc pe cal!

Şi-o vreme a ţinut-o tot așa. Steve îşi turuia lecţia, oaspeţii veneau cu poanta și panoramase-ncheia cu Big Steve care prezenta un cântec de *cowboy,* unde fiecare invitat spunea câte-un vers. Când i-a venit rândul, Elvis a clipit din ochi, și-a bușit zdravăn chitara și-a cântat:

— Am *un cal și am o pușcă.*
Am să ies să *trag o dușcă.*
Și să vă *uitaţi în jur*
C-am cizme-albastre de velur.

Ceva mai târziu, Elvis a cântat în același spectacol *Hound Dog* (Câinele de vânătoare), un șlagăr *rhythm and blues* din 1952, pe care-l alesese pentru următorul lui *single.* Iată ce spune Steve azi:

— Ne-am dat seama de controversa care se vântura în jurul lui Elvis și-am profitat de ea. L-am pus să se-mbrace-n haine de seară — cravată albă și frac — și i-am luat chitara. Ne-am gândit că era amuzant să-l vezi pe Elvis cântând cântecul ăla în ţinută de gală. I-am mai spus să nu se bâţâie deloc și-am așezat lângă el, pe-un scaun, un câine de vânătoare în carne și oase. Era dresat să nu facă nimic, ci doar să stea și să se uite tâmp. Trebuie să vă spun că Elvis a primit toate astea cu foarte multă naturaleţe și bunăvoinţă.

Admiratorii, însă, nu le-au primit la fel de bine. A doua zi dimineaţa s-au postat în faţa teatrului lui Steve Allen cu pancarte pe care stătea scris: „Îl vrem pe Presley cel adevărat”.

John Larder scria în *Newsweek:* „Allen era nervos ca unul care încearcă să îmbălsămeze o pocnitoare. Presley era nefericit ca Huckleberry Finn când l-a-nţolit văduva în haine scumpe și i-a zis să nu caște sau să se scarpine”.

În aceeași săptămână Ed Sullivan a început negocierile cu Colonelul pentru Elvis. Iniţial spusese că nu-l interesează Elvis nici pe departe, dar când a văzut popularitatea de care se bucura Steve cu spectacolul său, n-a mai fost chiar atât de sigur că așa stau lucrurile și, când și ultimele ezitări s-au destrămat, i-a oferit lui Elvis 50.000 de dolari pentru trei spectacole. Primul urma să aibă loc în septembrie, iar celelalte la intervale de câte opt săptămâni. Raportată la un singur spectacol, suma asta era de trei ori mai mare decât cea mai grozavă sumă plătită de Sullivan, 5.000 de dolari, și de două ori și ceva mai mare decât ce-i oferise Steve Allen, 7500

de dolari.

Steve relatează:

— Ne-am fi putut lua la-ntrecere cu Ed. Da' n-ar fi avut niciun rost. Spectacolul nostru-ar fi câştigat în popularitate, da' ar fi fost succesu' lu' Elvis, nu al nostru.

Prima apariţie a lui Elvis în programul lui Sullivan, *Toast* of *the Town,* a fost la 9 septembrie şi iasta l-a ajutat pe Ed să câştige 82,6% din spectatori, aproximativ 54 milioane de suflete, record care n-a fost depășit până în 1964, când Sullivan i-a convins pe *Beatles* să cânte în spectacolul lui. Cele două bucăţi cântate de Elvis s-au transmis din studiourile C.B.S. din Hollywood, între alte numere, iar Elvis a apărut pe micul ecran numai de la talie *în sus.* Telespectatorii nu-și puteau da seama că se mișcă ritmic decât dacă ascultau ţipetele fetelor din studio.

Asta ar fi trebuit să-l facă fericit pe Jack Gould de la *Time,* nu-i așa? Nu-i deloc așa.

A doua zi Gould scria: „Elvis Presley și-a făcut apariţia în spectacolul lui Ed Sullivan, pe canalul 2, iar Compania de radio difuziune «Columbia» nici măcar nu s-a sinchisit să-i facă concurenţă. I-au dat liber lui Steve Allen în seara cu pricina și-au transmis un film englezesc. Din vastul său repertoriu de atentate la integritatea auzului cetăţeanului american, domnul Presley a ales *Hound Dog.* Fetele din studioul de pe Coasta de Vest au scos ţipete de apreciere la adresa mobilităţii idolului lor. Pe Coasta de Est. Charles Laughton, care era pe post de domnul Sullivan, a așteptat răbdător până la capăt". Și cu asta, punct. Asta era toată cronica.

Și ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, Gould a scris pe urmă un articol mult mai larg, publicat în Time, duminica următoare. Mai întâi, amintea de „comportarea *strip* teaseistică" a lui Elvis în spectacolul lui Milton Berle, aplauda apariţia „mult mai așezată" din programul lui Allen și afirma, în continuare, că în momentul în care. În spectacolul lui Sullivan, Elvis, „se punea să-și mestece limba și să se desfete bolborosind într-un fel de-a dreptul dezgustător", începeai să-ţi dai seama că răbdarea fiecăruia dintre noi avea și ea o limită.

Foarte posibil, Presley a umplut un gol din viaţa adolescenţilor, gol pe care societatea americană n-a fost în stare să-l umple. Evident, tinerii din ziua de azi au avut parte de multe opreliști și, nu e exclus, de prea puţină înţelegere. Mainumeroşi decât oricând, poate că au găsit în Presley un punct de sprijin, o figură proeminentă la scară naţională, care pare să fie de partea lor.

Specialiștii în probleme de familie au remarcat foarte exact că ne aflăm într-un moment cultural de tranziţie violentă și încordată. Tinerii de șaisprezece ani, capabili de pe-acum să câştige 20 — 30 de dolari pe săptămână în timpul lor liber, având mașina pe mână de la o vârstă fragedă și expuși, prin intermediul mijloacelor de comunicaţie de tot felul, la idei noi de timpuriu, se bucură într-adevăr de independenţă într-o foarte mare măsură. În mod inevitabil, acesta este rezultatul autorităţii tot mai scăzute a părinţilor.

Nu-i de mirare, aşadar, că adolescentul cade victimă unei suprastimulări din

afară. Se află la o vârstă când conștiința sexuală este pe de-a-ntregul nu numai firească, dar și normală, când revolta mocnită este de așteptat. Dar ce ne apare nou și descurajant este dorința și, desigur, nerăbdarea oamenilor de afaceri de a exploata acești factori critici dincolo de orice motivații acceptabile.

Când Presley își repede șoldurile înainte și de un duiește Compania de radiodifuziune „Columbia" trebuie să-și amintească de faptul că și curiozitatea celor de doisprezece ani poate fi suprastimulată.

În cele din urmă, poate că Presley se va dovedi util tuturor prin sublinierea necesității unei educații sexuale timpurii, astfel încât nici succesorii săi și nici televiziunea să nu poată profita de pe urma ideii că acest gen de rutină a lui e pe de o parte foarte tentantă, iar pe de alta un fruct oprit.

Veșnica slăbiciune a conducerii rețelelor de televiziune este specularea oportunistă a funcției televiziunii. Industria își trage seva, în principal, din ideea de a oferi publicului ceea ce dorește. Nu e momentul să negăm stupiditatea unui astfel de standard din punct de vedere artistic. În cazul comediilor de situație sau al altor emisiuni distractive, lucrul acesta este relatiy lipsit de importanță.

Dar când această idee se aplică la adolescenții care toc mai devin conștienți de procesele vieții, ea este nu numai clar lipsită de valoare, dar și periculoasă. A servi interesele tinerei generații reprezintă una din principalele sarcini ale televiziunii. Chiar dacă aceste interese nu coincid întotdeauna cu gusturile părinților, televiziunea nu trebuie să-i descurajeze. Dar exploatarea egoistă și suprastimularea în scopuri comerciale a impulsurilor fizice ale tineretului reprezintă un uriaș deserviciu național.

Ce voia Gould să spună, după ce dădeai la o parte toată vorbăria aia fără rost, era că, după părerea lui, Ed Sullivan și C.B.S. mergeau al dracului de departe dându-l pe Elvis la televizor la opt seara, când se puteau stârni poftele unui tineret emotiv. Cu alte cuvinte, televiziunea transmitea ceva absolut obscen, uitând că de fapt are o responsabilitate publică.

Înainte „amenințarea" fusese Frank Sinatra, guma de mestecat, cei care scriau scenarii incitante pentru Hollywood, farfuriile zburătoare, chiar televiziunea însăși și, dacă ne îndreptăm cu gândul spre trecutul și mai îndepărtat, caleașca fără cai, mașina zburătoare, *jazz-ul, charleston-ul,* Roosevelt, W.P.A. și scaunele pliante pentru automobile. Mai târziu au fost beatnicii, tinerii care doreau pacea, apoi *Beatles, twistul* și generația *hippy,* tot San Francisco-ul și marijuana. Întotdeauna se găsea cineva sau ceva, real sau imaginar, care să fie tras la răspundere pentru iminenta distrugere a Societății Așa Cum O Știm Noi. În 1956 țapii ispășitori erau Elvis și *rock'n'roll*-ul.

În toată America s-au afișat decrete. La San Antonio, în Texas, *rock'n'roll-ul* a fost interzis la tonomatele de la piscine pentru că, după cum afirma consiliul municipal, muzica aceasta „atrăgea elemente indezirabile care, în costume de baie sumare, se dedau la prac ticarea acelor spasmodice mișcări unduitoare". La Asbury Park, în New Jersey, ziarele au relatat că douăzeci și cinci de „adolescenți în

vibraţie" au fost spitalizaţi în urma unui dans cu muzică pe disc, ceea ce l-a determinat pe primarul orașului, Roland Hines, să interzică pe viitor orice concerte *rock* în sălile de dans ale orașului.

Aceasta, la rândul său, a îndemnat autorităţile din învecinatul Jersey City să anuleze un spectacol *rock,* ce urma să aibă loc la stadionul Roosevelt, de 2 1.000 de locuri. La San José, în California, s-a spus că adolescenţii au pus pe fugă șaptezeci și trei de poliţiști, au rănit unsprezece și au provocat daune în valoare de 3.000 de dolari în sala de spectacole, ceea ce a făcut ca, în orașul învecinat, Santa Cruz, să se interzică toate concertele în clădirile publice. La Boston, în urma unei demonstraţii a studenţilor de la Institutul de technotogie din Massachusetts, un comitet organizat special și-a propus să studieze această muzică, i-a calificat pe *disc jockey-i* drept „Paria societăţii" și le-a interzis participarea la serile de dans cu muzică pe disc sau alte distracţii publice. În alte două orașe din statul Massachusetts, Somerville și Medford, s-au semnalat cazuri de înjunghiere, iar procurorul districtului, Garret Byrne, a afirmat că „Tin Pan Alley[32] a lăsat liber un nou monstru, un fel de coșmar al ritmului. Unii dintre *disc jockey-ii* noștri și-au pus trinitrotoluen emoţional pe platanele patefoanelor. *Rock'n'roll*-ul oferă tinerilor scandalagii un motiv să se strângă la un loc. Îi înflăcărează pe adolescenţi și e revoltător de sugestiv". *Daily News* din New York scria că debandada s-a întins de la „puritanul Boston până în Georgia, marea consumatoare de *julep*[33], și îi acuza pe producătorii de discuri și *disc jockey-i* că „încurajează cel mai prost gust juvenil". Ziarul recomanda apoi „să se ia măsuri împotriva turbulentului *rock 'n roll"* și prezenta această muzică drept „un amestec de ritmuri primitive de junglă puse pe versuri, pe care prea puţini adulţi s-ar obosi să le asculte". Cerea să nu se permită adolescenţilor să danseze în public fără consimţământul scris al părinţilor și să se interzică circulaţia după miezul nopţii pentru toţi cetăţenii sub douăzeci și unu de ani.[34]

Concentrându-și atacurile în special asupra lui Elvis, la Syracusa, statul New York, un grup de femei au răspândit petiţii prin care cereau să se interzică apariţia lui Elvis la televiziune, apoi le-au trimis celor trei reţele de televiziune. La Romeo, în Michigan, un elev de liceu de șaisprezece ani a fost exmatriculat pentru refuzul de a-și tăia perciunii și pletele stil Elvis la frizeria locală, în vreme ce la Knoxville, în Tennessee, trei fotbaliști tunși foarte scurt și-au deschis o frizerie și făceau toate tunsorile stil Elvis, în văzul lumii, indiferent dacă clienţii voiau sau nu. Un manechin

---

[32] Denumire familiară dată la New York lumii compozitorilor, interpreților și editorilor de muzică la modă (n.t.).

[33] Băutură făcută din whisky sau coniac și zahăr, care se toarnă peste bucățele de gheață și se garnisește cu mentă (n.t.)

[34] Pe când toată această indignare justificată se stârnise în redacţia ziarului. băieții implicați în treaba asta organizau, în mod ciudat, un concurs rock 'n' roll.

reprezentându-l pe Elvis a fost spânzurat la Nashville și ars în contumacie la St. Louis. La Ottawa, în Canada, opt elevi de la mănăstirea Notre Dame au fost exmatriculaţi pentru că nu s-au supus ordinului dat de școală de a nu asista la unul din concertele lui Elvis în localitate. La Universitatea Yale, doi studenţi au fondat un Club naţional de admiratori, intitulat I LIKE LUDWIG [Beethoven] (îmi place Ludwig) și au început să împartă insigne cu I LIKE LUDWIG pentru a-i contracara pe cei cu I LIKE ELVIS (îmi place, Elvis). Trei dintre aceste insigne au ajuns până la urmă pe reverul violonistului Isaac Stern, al dirijorului Filarmonicii din Philadelphia, Eugene Ormandy, și al violoncelistului Pablo Casals.

Nici radioul nu s-a lăsat mai prejos. La Halifax, în Noua Scoţie, postul de radio C.J.C.H. a afirmat că discurile lui Elvis nu se ridicau la înălţimea acestui post și a interzis difuzarea lor. La Nashville, un *disc jockey,* care-și zicea Marele Scott, a ars într-un parc public șase sute de discuri ale lui Presley. La Wildwood, în New Jersey, un alt *disc jockey* a spus că nu găsea nicio justificare morală pentru folosirea discurilor lui Elvis și se oferea să-nfiinţeze o organizaţie care să ajute „la eliminarea anumitor artiști care făceau numai pagube pe unde treceau". Și la Uvalde, în Texas, postul de radio K.V.O.U. a pus în vânzare colecţia sa de discuri Presley.

Suma cea mai mare a fost oferită de un grup anti-Elvis.

Deși acestui atac masiv i s-au alăturat oameni de toate profesiile, confreria religioasă s-a dovedit cea mai înverșunată. Aba tele William Shannon scria în *Catholic Sun:* „Ridicând în slavă frustrarea și sfidarea, Presley le-a transformat în simbolurile acestei ţări. Deplângem faptul că Ed Sullivan și-a asumat rolul de promotor. Domnule Sullivan, telespectatorii dumneavoastră catolici sunt indignaţi. Nu puteţi compensa daunele morale, chiar dacă includeţi grupul *Little Gaelic Singers of County Derry* în același program cu Elvis Presley! Predicatorul Billy Graham a spus că nu-l întâlnise niciodată pe Elvis și nu știa prea multe despre el, dar că „din cele auzite, nu cred c-aș vrea să-l vadă și copiii mei". Cardinalul Spellman, într-o predică ţinută la New York în timpul unei procesiuni care marca sfârșitul celei de a zecea conferinţe a Ligii naţionale a doctrinei creștine, a citat pe larg dintr-unul din articolele lui Jack Gould. În cartierul rezidenţial Greenwich Village, unde-ai crede că domnește un oarecare liberalism, abatele Charles Howard Graff de la biserica episcopală St. John a spus că Elvis e un „derviș învârtejit al senzualităţii".

Desigur, nu-i de mirare că muzica la modă a stârnit o astfel de reacţie. Cu treizeci de ani în urmă reacţia publicului faţă de *jazz* a fost, ca și în cazul rockului în 1956, mai „violentă" chiar decât muzica însăși. Pe vremea aceea, în anii '20, revista *Laidies Home Journal* scria că jazz-ul era de inspiraţie barbară și constituia un înlocuitor pentru sex și căsătorie, menit să reducă natalitatea. Articolele din acea vreme se intitulau *Jazz-ul o cale spre degradare, E mai rău decât cârciuma și bordelul, Jazz-ul vrednic de dispreţ trebuie să dispară* și *Jazz-ul sincopează păcatul? Journal* scria în unul din atacurile sale cele mai violente: *„Jazz-ul* a fost la început acompaniamentul dansurilor sălbatice și stimula barbarul pe jumătate înnebunit să săvârșească cele mai mari mârșăvii.

Cântecele ciudate, acompaniate de ritmul sincopat al dansatorilor care îşi invocau zeitatea, apăreau și la alte popoare barbare, care le foloseau pentru a incita la brutalitate și senzualitate. Efectul lui de moralizator asupra creierului uman a fost demonstrat de numeroși oameni de știinţă".

În 1956 același gen de isterie publică s-a făcut simţit peste tot.

În acea perioadă, Elvis acorda interviuri din când în când și criticile de felul ăsta apăreau invariabil în întrebări. Unul dintre interviuri a fost difuzat în cooperare cu *TV Guide* sub forma unui disc de 45 t'm.

În primul rând, Elvis a fost întrebat ce părere are despre porecla care i se dăduse: „Elvis pelvis".

— Nu-mi place să mi se spună așa, da'… la urma urmei, e una din cele mai copilărești expresii pe care le-am auzit la un om în toată firea… pfui… Da' dac-așa vor să-mi zică, ce pot să fac? Nu-mi rămâne decât să accept. Trebuie să știi că tot ce-i bun are şi-o parte rea și tot ce-i rău are şi-o parte bună.

Elvis a fost apoi întrebat ce părere are de faptul că majoritatea criticilor vin de la oamenii maturi.

— De obicei, maturii sunt nişte tipi foarte drăguţi, a răspuns Elvis. Sunt înţelegători. Ei… Ei… ăăă… au venit la mine cu sutele și mi-au zis: „Mie personal nu-mi place muzica dumitale, da'… ce să-i faci? Copiilor le place și-așa mai departe și, dacă lor le place, ei bine, n-am nimic împotriva ei, că și eu când am fost tânăr mă dădeam în vânt după *charleston.* Mi-a plăcut și *foxtrotul.* Mi-a plăcut aia ș-aia". Ăștia… ăăă… sunt oameni cu ceva minte. Adică, ştiţi, n-o să-ţi taie capu' pentru un pic de distracţie.

Vocea lui Elvis se prelingea ca siropul într-o zi de toamnă groasă, domoală, dulce, cu o tentă de blândeţe. Parc-ar fi fost James Stewart cântând muzică *country* cu un tremur nazalizat. Odată a fost întrebat:

— Când îl auziţi, *rock 'n roll-ul* vă face să vă simţiţi ca pe jeratec?

— Oh! io… ăăă… nu când aud la radio. Când fac asta pe scenă, știu că-i un spectacol pe care trebuie să-l dau publicului. Cu alte cuvinte, oamenii pot să-ţi cumpere discurile și să te-audă cântând, că nu trebuie să-i scoţi din casă ca să te-audă. Da' trebuie să faci un spectacol ca s-atragi mulţimea. Dac-aș sta acolo ca o momâie și-aș cânta, fără să mă mișc deloc, lumea-ar spune: „Pă cinstea mea, mai bine rămân acasă și-l ascult pă disc". Da' trebuie să le-arăţi ce știi, să-i faci să vorbească dă tine.

Și în sfârșit:

— Cum aţi ajuns la mișcările-astea legănate, de *rock?*

— Prim' meu spectacol cu public după ce-am început să-nregistrez… cântam la Memphis și-am început să mă mișc așa, răspunse el referindu-se la concertul de la Overton Park Shell. Eram în spectacol ca solist și-aveam număru' meu, numa' al meu, ceva deosebit… un mare spectacol într-un teatru în aer liber… ăăă… În aer liber. Și… ăăă… când am ieșit pă scenă și… ăăă… ăăă…făceam pă mine dă frică. Primu' meu spectacol baban în faţa publicului. Și-am ieșit și cântam unu' din cântecele-alea repezi… ăăă…unu' din primele mele discuri și toţi trăgeau nişte

chiote și eu habar n-aveam dă ce ţipă. Toţi strigau dă toate alea și., ăăă… când am ieșit din scenă, impresaru' mi-a zis că ăia urlă pentru că mă bâţâi. Păi, m-am mai dus o dată la bis și… ăăă… ăăă… m-am bâţâit mai al dracului. Și cu cât mă bâţâiam io mai mult cu-atâta-nnebuneau ăia mai tare.

Elvis nu era nici pe departe un naiv. Pe vremea aceea, în 1956, avea o serie de atuuri — un simţ deosebit al ritmului, o înfăţișare plăcută, o voce plină și mlădioasă, un impresar șiret – dar eră și suficient de isteţ ca să-și dea seama când (oricât ar fi părut de natural) dădea peste-o chestie bună, o șmecherie actoricească, un truc care să stârnească entuziasmul publicului. Era prea modest când spunea unui gazetar următoarele:

— Nu-mi fac niciun fel dă iluzii. Vocea mea e ca oricare alta. Dacă oamenii vin să mă vadă, păi, vin numai ca să vadă ce sunt în stare să fac din ea. Dacă stau pă loc când cânt, sunt un om mort. Pot să mă și duc să iau din nou camionu' dă coadă.

Avea ceva dreptate când spunea asta, după cum aveau dreptate și cei care scorniseră formula publicitară „Mirosul vinde friptura".

Cu toate astea, Elvis nu era un tip băgăcios sau înfumurat. Puteai să spui multe despre el, dar nu că era înfipt din cale-afară. Nu se transformase într-un egoist înnebunit de reclamă, cum li se-ntâmplă multora care se trezesc peste noapte cu avere și celebritate.

Avea o herghelie de Cadillacuri și-un parcaj plin de tot felul de vehicule. În — garderobă avea treizeci de haine sport și patruzeci de cămăși sport, pe degete și pe mâini avea atâtea diamante și safire c-ar fi fost de-ajuns să răscumpere cu ele și-un prinţ al petrolului din ţările arabe. Dar asta nu era ostentaţie, nu era ostentaţie în sen sul obișnuit al cuvântului. Era pur și simplu felul lui de-a se conforma obiceiurilor acelei școli deosebite pe care tocmai o absolvise, școala cântăreţului *country and western.* Întorși acasă. În Tennessee, cum reușeau să pună câţiva dolari deoparte, băieţii-aceia minunaţi îşi cumpărau câte-un Cadillac, ţoale fanteziste și bijuterii cu sclipici. Da' asta nu-nsemna că-și pierduseră orice urmă de caracter. Și, în cazul lui Elvis, *primul* lucru pe care l-a cumpărat a fost o casă pentru părinţi.

— Dacă stau să mă gândesc bine, spune Bob Neal, cred că în capul lui nu era altceva decât s-aibă grijă de maică-sa, să nu-i lipsească nimic și să fie fericită.

— E-adevărat, spune doamna Gladys Tipler, vechea lui patroană de la Compania Crown. Chiar înainte să știe c-o să lege două-n tei, într-o zi, când era aici, în biroul nostru, i-a spus lui Tip: „Dac-o să pun vreodată mâna pă ceva bani, dom'le Tipler, o să iau o casă pentru mama". Ast-a spus, chiar așa. Și ăst-a și fost primu' lucru pe care l-a făcut cum a scos ceva bani. Și nu de dragu' reclamei.

Dacă le puneai pe toate la un loc, îţi ieșea un articol de ziar după tipic, iar Elvis era cum scrie la carte. Era înalt de șase picioare și gata oricând să-l pocnească pe ăla care-ar fi-ndrăznit să-i zică ceva. Purta părul lung și pieptănat spre spate. Perciunii-i ajungeau mai jos de urechi. Punea pe el cămăși sport și le sufleca mânecile de trei ori ca să i se vadă bicepșii, purta gulerul ridicat la spate, băga o curea de piele de-o jumătate de inci prin niște găici de doi inci şi-şi trântea

catarama-ntr-o parte, pe-un șold. Îi plăcea să conducă mașini în culori ţipătoare, motociclete de curse, să joace *pool*[35] și să ia minţile fetelor.

Johnny Cash povestește:

— Îşi pusese-n gând să vadă câte fete-o să dea gata. Și s-a descurcat, pe bune.

Era ceea ce „fetele cinstite" numesc un golan. Da' venea din sud și-avea maniere și farmec. Îşi iubea — nu, îşi adora — mama.

Pentru nimic în lume n-ar fi făcut ceva care să nu-i placă ei. Tuturor le vorbea cu „domnule cutare" și „doamnă cutare" şi-şi puncta propoziţiile cu câte-un „stimate domn" și „stimată doamnă". Suna ca și cum ar fi prins viaţă o frântură din poezia ieftină a adolescenţilor de-atunci: „Trosc, pleosc, bam. Merçi, madam!"

La vreo săptămână de la prima apariţie a lui Elvis în spectacolul lui Ed Sullivan, R.C.A. a scos simultan șapte discuri cu el, toate de 45 t/m. Nimeni nu mai făcuse așa ceva pân-atunci. (Ţi-l și închipui pe Colonel strigând la circ cât îl ţinea gura: „Șapte deodată. Număraţi-le, oameni buni, număraţi-le! Șapte discuri *single* de rămâi cu gura căscată!") Se zicea că-i o prostie, chiar o sinucidere. Publicul o să fie dezorientat și niciun disc n-o să se remarce acum, când cel care întocmește programele de radio, ca și cumpărătorul, are de unde alege. Desigur, R.C.A. reeditase cele cinci discuri ale lui Elvis de la Sun cu mai puţin de un an în urmă, dar toată treaba fusese considerată o tactică menită să obţină un avantaj de pe urma ultimelor vânzări foarte avântate de la Sun și să umple golul dintre data la care Elvis semnase contractul și data înregistrării și lansării noului material.

Billboard scria: „Paisprezece cântece, care, până nu de mult, se găseau pe L.P.-urile și E.P.-urile lui Presley. Se găsesc acum pe șapte discuri *single,* la-ndemâna oricărui puști care are optzeci și nouă de cenţi". Și asta și urmăreau, de fapt. Saturarea pieţei. Ce dacă niciunul din cele șapte discuri nu urca în clasament! Din fie care se vindeau cel puţin 100.000 de bucăţi și, dacă înmulţeai această cifră cu șase sau șapte cenţi pentru fiecare disc (partea lui Elvis, inclusiv taxele de difuzare, drepturile de publicare și de autor), ajungeai la o cifră impresionantă.

În plus, unul din cele două cântece interpretate de Elvis în spectacolul lui Sullivan a fost *Love Me Tender* (iubeşte-mă duios).

Prezentându-l, a spus că e vorba de cântecul care dădea titlul primului lui film (pe atunci mai avea două luni până să apară) și că spera ca tuturor să le placă. Asta și numai asta a făcut să crească atât de mult cererea — comenzi pentru 856327 de exemplare cu o săptămână *înainte* de-a fi puse în circulaţie — încât R.C.A. a trebuit să dea drumul discului mai devreme decât proiectase iniţial. Astfel că Elvis ajunsese la opt noi discuri *single.*

În toată afacerea asta, ciudat era că, la începutul lui septembrie, se împlineau șase săptămâni de când *Hound Dog* se menţinea pe locul unu și era absolut evident că în săptămână următoare o să fie înlocuit de *Don't Be Cruel* (Nu fi

---

[35] Variantă a jocului de biliard (n.t.).

neîndurător), când tecul de pe cealaltă faţă a aceluiași disc. Și erau șanse destule ca să rămână în continuare pe primul loc pentru alte câteva săptămâni. Cine-avea nevoie de *Love Me Tender?*

Rezultatul a fost, desigur, că Elvis a avut, unul după altul, trei cântece în fruntea clasamentului. Două milioane de ţânci au cumpărat *Hound Dog* și *alte* două milioane, *Don't Be Cruel.* (Chiar dacă era unul și același disc.) Și după asta peste un milion s-au întors și-au cumpărat *Love Me Tender.* Din august, când a-nceput goana, și până-n decembrie Elvis n-a lăsat pe nimeni în capul listei. Nimeni. În toamna lui 1956, când adolescenţii se-ntorceau la școală, jocul saturării pieţei reușise.

De câţiva ani, cu aceeași regularitate și dezinvoltură apa rentă, cu care cei mai mulţi bărbaţi îşi înnoadă cravata sau îşi leagă șireturile de la pantofi, Bones Howe scotea discuri care se clasau invariabil pe locul unu. Din 1965 încoace a înregistrat mai multe șlagăre decât alţii într-o viaţă: *It Ain't Me Babe* (Nu-i vor ba de mine, iubito) și *You Baby* (Tu, iubito) pentru grupul *Turtles, Windy* pentru grupul *Association, Stoned Soul Picnic* și *Aquarius! Let the Sunshine* în (Vărsătorul/Lasă lumina soarelui să intre) pentru *Fifth Dimension,* discurile solo ale Dianei Ross, ca să amintesc numai câteva. La sfârșitul verii lui 1956, lucra pentru 72 de dolari pe săptămână ca asistent de înregistrări și, după cum spune el azi, ca obscur inginer la primele-nregistrări făcute de Elvis la Hollywood.

— Veneau în oraș și-nchiriau câte-un etaj întreg la hotelul Roosevelt de pe Hollywood Boulevard sau la Piaza lângă Hollywood and Vine și, mai târziu, la Knickerbocker pe Ivar, în partea de nord a bulevardului, povestește el. Trebuiau să-nchirieze câte-un etaj întreg pentru că altfel n-aveau cum să-i păzească apartamentul. Fetele se furișau și pe scările de incendiu. Iar Elvis le-ncuraja. Până la urmă cred că l-au dat afară dintr-unul din hoteluri. Oricum, veneau de la Memphis la Hollywood într-un Cadillac din alea c-o porţiune în plus la mijloc, ştiţi de care, cu patru uși de fiecare parte. Scotty, Bill, D.J. și Elvis și câţiva din ceilalţi băieţi, garda lui personală. Iar dimineaţa, de cum se sculau, se plimbau cu mașina în sus și-n jos pe Hollywood Boulevard. Opreau la câte-un stop și, înainte să se schimbe culoarea, dacă erau fete pe trotuar, Elvis cobora geamul, îşi scotea ochelarii de soare și striga „salut". Și-apoi culoarea semaforului se schimba și ei o porneau, lăsând în urmă sute de oameni care se-nvârteau la intersecţie, strigau, săreau încoace și-ncolo şi-o luau la goană după Cadillac în josul străzii. Elvis înnebunea de plăcere.

Bones povestește că după-mesele și le petreceau în harababura încăperii largi care era Studioul B de la Radio Recorders de pe Santa Monica Boulevard 7.000, la câteva străzi de liceul Hollywood.

Pe vremea aceea era unul din cele mai frecventate studiouri din Los Angeles. Henry Mancini îşi făcuse albumul *Peter Gunn* în această încăpere. Norman Granz i-a adus aici pe Ella Fitzgerald, Stan Getz și Gerry Mulligan. Casa de discuri Columbia a folosit studioul ca să-și înregistreze cea mai mare parte din artiștii săi.

Dar când Elvis sosea în oraș, povestește Bones, nimeni nu mai putea să se-

apropie. Pentru Elvis, era-nchiriat nu cu ora, cu săptămâna. Toate trebuiau să rămână la locul lor, istorisește Bones azi. Își așezau tobele și celelalte lucruri din prima zi și câteodată nu le mișcau din loc câte două săptămâni. Cin şi pe ore pe zi, câte-o săptămână-n șir. Numai Elvis hotăra cât o să ţină-nregistrările.

Lucrau toată noaptea dac-avea el chef. Ca să zic așa, el era barometrul. Dacă era-n apele lui, treaba mergea. Dacă era-ntors pe dos și nu-și intra-n formă într-o oră sau cam așa, se duceau toate de râpă.

Alături de Bones, în camera de comandă erau de obicei aceiaşi indivizi ca peste tot: Colonelul, Steve Sholes și câţiva din camarazii lui Elvis. În plus, apăreau Thorne Nogar, proprietarul studioului, câte cineva de la R.C.A. și fie Jean, fie Julian Aberbach sau cel care era mâna lor dreaptă la Hill and Range Songs și, în același timp, editorul cântecelor lui Elvis: Freddie Bienstock.

Bienstock, văr cu fraţii Aberbach, se alăturase trupei lui Elvis în timpul celei de-a doua ședinţe de înregistrări pentru R.C.A. la New York.

Asta se-ntâmplase primăvara, iar prin vară rolul lui era bine definit. Freddie Bienstock a fost cel care, timp de doisprezece ani, a cules întreg materialul din care Elvis avea să-și selecteze cântecele pentru înregistrări. Pe atunci Bienstock era pentru Elvis echivalentul unui *A & R*[36] *man*[37].

— Aveam contracte cu mai mulţi compozitori, povestește Fred die azi, cu o voce în care se mai simte culoarea copilăriei sale petrecută în Elveţia. Le sugeram să scrie câte ceva pentru Elvis.

Era vorba de ţipi ca Otis Blackwell, Doc Pomus, Mort Shuman, Joy Byars din Nashville, Sid Tepper și Roy Bennett. Da' mai multe veneau, bine-nţeles, fără să le fi cerut, sute de cântece pe săptămână. Eu eram pentru Elvis un fel de agenţie centrală de strângere, clasificare și distribuire a informaţiilor, așa că, după o vreme, chiar și R.C.A. a-nceput să-mi trimită cântece.

Bones povestește că tot acest material era adus la înregis trăiri de Bienstock sau unul din fraţii Aberbach pe „copii" sau discuri demonstrative, care erau exact ce le arăta numele: discuri făcute să demonstreze calităţile unui cântec sau lipsa lor. Aproape toate erau (în cel mai rău caz) un produs semiprofesional și multe puteau fi difuzate în scopuri comerciale așa cum erau, dacă cineva ar fi avut chef

---

[36] Prescurtarea de la Artist and Repertoire (artist și repertoriu). A & R man — persoană care se ocupă de alegerea interpreților și a repertoriului pentru înregistrări. În lipsa unui termen consacrat în limba română, l-am păstrat pe cel din original (n.t.).

[37] În mod obișnuit responsabilitatea aceasta ar fi trebuit să-i revină lui Steve Sholes. care era șeful departamentului .A & R de la R.C.A.. dar acum Sholes era angrenat în problema aceasta din ce in ce mal puțin. Era, bineînțeles, prezent în continuare la ședințele de înregistrări și era încă reprezentantul de la R.C.A., dar rareori avea multe (sau ceva, cît de cît) de spus despre felul în care se desfășura înregistrarea. Cu timpul va ajunge să comunice cu Elvis nu direct, ci prin Jordanaires.

s-o facă. Instrumentaţia era rareori diferită de la unul la altul, iar Elvis cânta de obicei în maniera cântăreţului de pe discul demonstrativ, și asta în mare măsură pentru că acel cântăreţ cânta cum credea el c-o să cânte Elvis.

Bones povestește:

— Veneau cu mormane de-astea de discuri demonstrative, unele-nalte de câte douăzeci de inci. Elvis nu le auzise până să fi intrat în studio. Venea cu toată gașca. De obicei erau îmbrăcaţi la fel: pantaloni închiși și cămăși sport în culoriţ ipătoare. Câteodată toţi tipii purtau insigne cu I LIKE ELVIS. Parcă erau la carnaval. Apoi, când se linișteau lucrurile, treaba mea era să fac pe *disc* jockey-ul. Ascultam discurile alea demonstrative în studio, unde erau difuzoare mari, când erau și Elvis și toţi ceilalţi acolo. Puneam câte-un disc, Elvis asculta și din când în când îmi făcea semn să-l opresc, iar eu îl aruncam la mormanul cu „proaste". Dacă-i plăcea, se lovea cu palma peste frunte, ceea ce-nsemna „Pune-l din nou de la cap!" Îl asculta de câte două-trei ori și, dacă era ceva ce credea el că merită să fie-nregistrat, îl mai punea o dată și-ne-o dată până-l știam cu toţii. Și-atunci Elvis începea să cânte, iar grupul îl acompania. Putea să facă și câte treisprezece – paisprezece înregistrări de probă, și dup-aia revenea la cele de la-nceput și le-asculta din nou. Zicea: „Cred c-am avut una mai bună mai devreme!…" Derulam banda și-ascultam. Și când asculta, dansa și cânta ca de obicei, în timp ce banda se-auzea strașnic… La Elvis fiecare-nregistrare era un adevărat spectacol.

Exact ca pe scenă.

După cum și-amintește Steve Sholes, dansul lui Elvis prin studio crease o problemă serioasă.

— La-nregistrări ziceam: „Elvis, nu poţi să stai locului?"

Iar el răspundea: „Nu. Îmi pare rău. Încep să cânt la chitară și mă mișc involuntar". Voiam să stea locului fiindcă se tot îndepărta de microfon.

Cu timpul Elvis a lăsat-o mai moale cu cântatul la chitară.

O lovea numai cu sete pe-o parte sau pe dos, în contratimp. Asta se adăuga de multe ori la alte-nregistrări ca o „suprapunere" și-n felul ăsta lui Sholes și celorlalţi le era mai ușor să-i prindă vocea.

— Ce era formidabil la Elvis era că, după ce asculta discul o dată, i se-ntipărea-n minte: melodia perfect, acordurile, tot.

Chestia asta nu e chiar nemaipomenită când e vorba de-un cântăreţ *country,* spune Sholes, da' ce mă făcea praf e că, de obicei, ţinea minte mai tot textul, uneori chiar pe tot. Dacă asculta încă o dată, știa cuvintele de la un cap la altul. Câteodată făceam o-nregistrare și eu îi ziceam: „Hei, Elvis, cred că te-ai încurcat la cuvinte. Și el spunea: „Nu cred, domnule Sholes". Mă uitam la afurisita aia de hârtie și vedeam c-avea dreptate. Are — un fel de memorie fotografică.

Bones Howe relatează:

— Ce mai tura-vura, Elvis îşi producea propriile discuri. Venea pentru înregistrare, îşi alegea cântecele, iar dacă se schimba ceva în aranjamentul muzical, numai el făcea schimbarea. Totul se petrecea spontan. De fapt nimeni nu repeta niciodată. Multe din hotărârile importante, care, în mod normal, se luau

înainte de-nregistrare, la el se luau în *timpul* înregistrării. Era, spunea Bones, ca o fereastră spre viitor. Azi toţi înregistrează-așa. Pe vremea aia, Elvis era singurul. A fost precursorul a ceea ce se numește astăzi producerea de discuri. Conștient sau inconștient, toţi l-au imitat. Lumea a-nceput să facă ce făcea Elvis.

Sub multe aspecte lumea a-nceput să facă ce făcea Elvis. Cultura la-ndemâna publicului larg n-a rămas neschimbată de-atunci încoace.

Din cauza lui Elvis, ani în șir a fost mare zăpăceală la Nashville. Obișnuiţilor de la *Grand Ole Opry* nu muzica lui Elvis le displăcea, pe el nu-l înghiţeau. N-ajungea că distrusese muzica *country,* spuneau ei, da' nu s-a oprit aici și-a reușit să-mprăștie peste tot marfa lui afurisită. Asta-nsemna că discurile lor nu se mai vindeau la fel de bine cum se vânduseră. Înainte de apariţia lui Elvis, un disc de succes de-al lui Hank Snow se vindea în câte-o jumătate de milion, iar acum Hank și-aproape toţi ceilalţi nu mai scoteau nici jumătate pe-atât. Treaba asta a făcut să se dezbine rândurile adepţilor muzicii *country.* Respingând *rock'n'roll-ul,* unii au început să cânte chiar mai *country* decât pân-atunci. Alţii s-au dat cu cei din tagma *rockabilly* și-au început să colinde orașul cu rabla lor. Erau așa de mulţi că, prin 1957, clasamentele de discuri erau dominate de o grămadă din vechii combatanţi *country:* Jerry Lee Lewis, Johnny Cash, Sonny James, Marty Robbins, George Hamilton IV, Conway Twitty și fraţii Everly, ca să amintesc numai câţiva. Între timp cam o sută de posturi de radio *country* și-au schimbat profilul și-au dat-o pe *rock.* Tot așa au făcut şi-o sumedenie de-admiratori. Niciodată pân-atunci clasamentele celor mai bune vânzări nu fuseseră în halul ăsta de forfecate și niciodată pân-atunci ceea ce iscase vâlvă nu suferise o asemenea înfrângere.

Lucrurile s-au schimbat și-n muzica neagră. La începutul carierei lui, Elvis arătase că respectă sincer muzica neagră și cântăreţii de culoare. N-a fost primul care-a făcut discuri cu cântece scrise sau înregistrate iniţial de negri, dar asta se-ntâmplase de cele mai multe ori pe la mijlocul anilor '50, când Bill Haley „i-a furat" lui Big Joe Turner cântecul *Shake, Rattle and Roll* (Scuturã-te, zornăie și rostogolește-te) sau când Georgia Gibbs a preluat *Jim Dandy* de la Lavern Baker. Cântăreţii preluau succese *rhythm and blues* consacrate ca să le desţelenească, să le pieptene pentru piaţa *pop* a albilor. Se prea poate ca Elvis să-și fi dorit să ia unele cântece *rhythm and blues* pe care le-auzise pe când era la Sun, dar n-a făcut-o niciodată. Și când a inclus cântece de Little Richard, Ray Charles și alţii în albumele sale-nregistrate la R.C.A., a făcut-o mult după ce originalele îşi trăiseră perioada de glorie.

Elvis nu înșfăca cântecele negrilor ca să-și facă faimă cu ele, ci fiindcă aprecia sincer muzica asta. De aceea, și ceilalţi au început să-l respecte.

Paralel s-a observat cum sporește respectul cântăreţilor de culoare pentru artiștii albi. Elvis n-a fost primul alb în clasamentele de *rhythm and blues,* unde segregaţia era ca la ea acasă, dar a fost primul care s-a menţinut constant, iar prezenţa sa a netezit calea celor care-au urmat. Muzica *country* și bluesurile nu fuseseră, de fapt, niciodată prea deosebite. Ce-a făcut Elvis a fost să le-apropie în așa fel încât și unii și alţii să le guste deopotrivă. Paul Ackerman, redactorul muzical

al revistei *Billboard* și unul din primii cronicari ai muzicii *rock,* afirma: „Adesea di ferenţa dintre muzica *country* și r&b[38] constă în simplul fapt că unii folosesc corzile, iar alţii, trompetele. Sunetul pe care-l produce Presley — se subliniază — ar putea fi denumit r&b fără trompete, dar cu corzi".

Mai mult, datorită lui Elvis, un plus de senzualitate evidentă, manifestă. şi fără ascunzișuri, s-a adăugat pe scena muzicii la modă. E prea facil să afirmăm că tot ce făcea el îşi avea rădăcinile în burlesc; atracţia pe care-o avea asupra tineretului trebuie explicată în alt fel. Până să apară *rock'n'roll-ul* (și Elvis), „muzica la modă" era sută la sută pâinea albă a Americii, păstrată proaspătă, nu prin elemente nutritive, ci printr-o grămadă de conservante. Orice referire la iubirea trupească fusese total inter zisă în muzica *pop.* Când luau masa de prânz la cantina școlii, adolescenţii erau preocupaţi de problema salpetrului și dacă transportul de cauciuc avea să sosească sau nu la momentul crucial.

Puteau oare Rosemary Clooney și Eddie Fisher să însemne ceva pentru ei? Așa că a apărut *rock 'n* roll-ul, care spunea lucrurilor pe nume. Și-a apărut și Elvis, care sublinia fiecare cuvânt cu gesturi sugestive.

Elvis a schimbat gusturile publicului și-n alte privinţe. Vânzările de chitare au atins cifre astronomice. Existaseră chitare în muzica *pop* cu mulţi ani în urmă, dar nu existase niciun chitarist de seamă, niciunul care să iasă din rânduri ca o „celebrite". (Bill Haley nu intra la socoteală fiindcă era bătrân, avea douăzeci și nouă de ani!) Când Elvis a apărut bumbăcindu-și chitara, lucrurile s-au schimbat. Acum era „a-ntâia" să cânţi la chitară, era un semn de bărbăţie, ceva ce numai un tip strașnic putea face. Și, bineînţeles, au crescut și vânzările de discuri. După cum nota revista *Billboard,* „toată publicitatea care se crease în jurul lui Presley, așa proastă cum era de multe ori, stârnise o zarvă greu de închipuit în rândul americanilor și, din fericire pentru cei angrenaţi în comerţul cu discuri, înviorase grozav vânzările. Când publicul se dă în vânt după câteva cântece de succes, toate discurile se vând mai bine".

Elvis a schimbat și statutul starului, făcându-l, printre altele, mai comercial decât până atunci și, o dată pentru totdeauna, scoţând în evidenţă ponderea enormă și forţa a ceea ce numim azi „piaţa muzicii tinere".[39]

---

[38] Prescurtare de la rhythm and blues (n.t.).

[39] Și nici măcar n-am vorbit despre ce avea să se întâmple la sfârșitul anilor '50 și în prima jumătate a anilor '60, când toti admiratorii lui Elvis erau destul de- maturi sau cu destulă experiență ca să înceapă să-și înregistreze propriile discuri. Oameni ca Ricky Nelson, care, când avea șaisprezece ani și mergea cu mașina prin Laurel Canyon spre Los Angeles ca să-și ducă iubita acasă, a auzit la radio un disc al lui Presley. Fata i-a spus că, după părerea ei, e vocea cea mai dulce pe care a auzit-o vreodată, iar Ricky i-a răspuns: „Ei, nu-i chiar așa, fac și eu un disc și să vezi atunci !" Și deși, până atunci, nu-i trecuse niciodată așa ceva prin cap. Ricky a trebuit să meargă până la capăt ca să nu se facă de râs. Au mai fost și alții: John

În toate astea tartorul n-a fost altul decât bietul Colonel, cel cu faimă de pe vremea reprezentaţiilor de circ. N-a avut o clipă de liniște în toate aceste luni în care Elvis devenea cea mai mare atracţie din muzica la modă înregistrată pe discuri *single.*

De fapt, el era omul din umbră gata să intervină în orice clipă, el era omul acela încăpăţânat, repezit la vorbă, cu spirit scânteietor și-n același timp de-o simplitate înșelătoare, cu desăvârșire onest și extrem de plăcut, el era cel care (după cum se spune), a schimbat toată treaba din vis în realitate. N-are rost să discutăm dacă Elvis ar fi ajuns sau nu atât de mare fără ajutorul Colonelului, dar nu-ncape nicio îndoială că bietului Colonel, și nu alt cuiva, îi datorează Elvis faptul că s-a transformat atât de repede într-un superstar. Așa cum Gladys îşi ţinuse fiul strâns la pieptu-i mare, tot așa și Colonelul: l-a-ndrumat, l-a sfătuit și l-a apărat.

— Elvis avea o încredere oarbă în Colonel, spune Oscar Davis. Era tânăr și se-nfierbânta cam repede, da' Tom era un tip care ştia să se impună și ce zicea el era lege. Și lege era și pentru El vis. Căci avea încredere în Tom c-o să facă exact ce trebuie și cum trebuie.

Mai întâi s-a-ngrijit ca Elvis să aibă tot ce-și dorea: mașini, haine, bijuterii, câte-o casă nouă în fiecare an.

Apoi i-a băgat pe statele de plată pe câţiva din prietenii lui Elvis, ţipi ca Red West, Lamar Fike, Bitsy Mott și vărul lui Elvis, Gene Smith, oameni care, oricum, ar fi venit târlă după el. Acum erau plătiţi să-i ţină tovărășie și să-i asigure securitatea personală.

N-a încetat nicio clipă să ridice preţul pentru concertele lui Elvis. Oscar Davis, care lucra încă pentru Colonel ca *advance agent* în acea perioadă, ne mărturisește:

— Ajunsese la 25.000 de dolari pe seară. În ziua de azi nu pare fantastic dacă-i oferi atâta lui Tom Jones sau Barbrei Streisand, dar, înainte de Elvis, suma cea mai grozavă dată vreodată artiști lor a fost cea încasată de *Martin and Lewis,* care luau 10.000 de dolari pe seară faţă de 60% [din încasări]. Al Jolson *cerea* 12.500 de dolari. Cât despre 25.000, așa ceva nu se pomenise pân-atunci.

Iar Tom Parker refuza oferte după oferte de la New York și Chicago. Ce-i mai trebuiau lui astea? continuă Oscar. Pe măsură ce preţul lui Elvis creștea, am renunţat la radio și-am folosit numai ziarele c-o să facem publicitate concertelor. Când cântam la Chicago, Fort Wayhe și St. Louis, Toronto, Ottawa și Philadelphia, nu foloseam nimic altceva decât ziarele… și *disc jockey-ii.* Angajam cel mai bun *disc jockey* până-n douăzeci de ani de pe fiecare piaţă de discuri și-l lăsam să facă pe maestrul de ceremonii. Înnebunea de plăcere și tot timpul nu vorbea decât de asta. Mai aranjam și câte-o masă cu o fată, pe care-o alegeau ei, organizam un concurs și tot felu' de chestii d-astea. Acum era un fleac să-i vinzi spectacolele lui

---

Lennon. care i-a declarat lui Hunter Davis în The Beatles: „Nimic nu m-a afectat cu adevărat pînă la Elvis"; Alvin Lee, care și-a botezat grupul Ten Years Atter (După zece ani) fiindcă s-au lansat chiar la atâţia ani după Elvis; Tony Joe White, Tom Jones și alte câteva sute.

Elvis. Nu s-a-ntâmplat niciodată, spune Oscar. Azi, aplecându-se în faţă de parc-ar fi avut de spus un secret, ca Tom să vândă concertele și discurile lui Elvis, iar agentul de publicitate să se-aleagă cu mai mulţi bani decât artistul însuși. De multe ori poţi să cumperi un număr care pare neinteresant la-nceput, da' pe urmă are — un succes nebun. Tu-ncasezi 10.000 de dolari și omului nu-i dai mai mult de 200. Mi s-a-ntâmplat asta cu Roy Acuff. Îi plăteam câte 500 de dolari pe zi, iar eu încasam 10.000 — 15.000 de dolari, tot pe zi. Colonelul aranja însă costurile în așa fel încât agentul de publicitate nu se-alegea cu nimic în plus. Ciudat. Cal cula posibilităţile pe care ţi le oferea publicul și popularitatea ar tistului într-o regiune anume și fixa preţul astfel că artistul lua mai mult decât agentul de publicitate. Să nu credeţi cumva că agentul ieșea în pierdere la afacerea asta, nici vorbă de-așa ceva, da' nici nu câştiga cine știe ce.

Și i-a făcut reclamă lui Elvis, cum nu i se mai făcuse nici unui cântăreţ pân-atunci. Câteodată asta nu-nsemna altceva decât bacșișurile date radioului și presei de câte ori Elvis avea vreun turneu, pentru ca acestea să informeze adolescenţii că Elvis urma să facă acel turneu și-apoi să raporteze numărul tinerilor prezenţi. Secretara lui Steve Sholes, Juanita Jones, povestește acum:

— De câte ori venea Elvis în oraș, n-aveam voie să suflăm o vorbă, ca să-i asigurăm securitatea deplină. Apoi Colonelul Parker ungea pe cine trebuia la ziare și puștanii veneau buluc. Elvis stătea-a câte-un vagon de tren sau într-o rulotă sau avea o cameră la motelul Anchor. Și treaba asta trebuia să fie-un mare secret, da' mai târziu descopeream că toată lumea aflase de la Colonel.

Reluându-și obiceiurile de pe vremea când lucra la circ, în chiria elefanţi și-i făcea reclamă lui Elvis atârnând afișe pe spinarea animalelor. Purta cămăși cu numele lui Elvis brodat și-n faţă și-n spate. Într-o bizară străfulgerare de geniu, a închiriat toţi piticii de la Hollywood — în cea mai mare parte rămași de la *Vrăjitorul din Oz* — ca să-i scoată la paradă prin oraș drept Clubul piticilor admiratori ai lui Elvis Presley.

În august Colonelul a anunţat c-are-n minte unul din cele mai extravagante, și mai profitabile, planuri la care s-a gândit vreodată. Asta s-a-ntâmplat când a spus că i-a angajat pe Howard Bell și Hank Saperstein de la Special Projects, Inc. Din Beverley Hills ca să se ocupe de vânzarea tuturor produselor lui. Saperstein, prin propria sa companie, H.G. Saperstein and Associates, autorizase și făcuse reclamă pentru mai multe spectacole de televiziune, printre care *Super Circus, Ding Dong School, Lassie, The Lone Ranger, Jim Bowie* și *Wyatt Earp.* Howard Bell venise cu experienţa de la vânzarea lui *Peter Pan, Mickey Mouse* și *Davy Crockett,* toate pentru Walt Disney.

În 1851 Jenny Lind, privighetoarea Suediei, a fost ca o mină de aur pentru negustori și fabricanţi. Găseai bonete, mănuși, haine pălării, umbreluţe de soare, piepteni, șaluri și bijuterii, toate tip Jenny Lind. Măcelarii vindeau cârnăciori Jenny Lind, iar ferometalele etalau un șir de ceainice Jenny Lind. Expresia „à la Jenny Lind" apărea după specialitatea casei în meniul fiecărui restaurant, iar clătitele Jenny Lind și-au câştigat celebritatea. O vreme s-a făcut publicitate chiar pentru o

masă de biliard Jenny

Lind. Nu-i de mirare că primul ei turneu prin S.U.A. a fost organizat de P.T. Barnum, un tip care gândea asemeni lui Tom Parker.

O sută cinci ani mai târziu teoria pieţei rămăsese neschimbată. Numai produsele se schimbaseră. Și bineînţeles, piaţa de desfacere era mai mare acum, dar, înainte ca ea să ia proporţii, se vindeau nici mai mult, nici mai puţin de șaptezeci și opt de produse Elvis Presley diferite, iar încasările se ridicau la milioane de dolari pe an.

Piaţa era atât de invadată de asemenea produse încât dacă vreuneia din admiratoarele lui Elvis Presley i-ar fi dat prin cap să cumpere ctie un articol din fiecare, dimineaţa, la sculare, ea ar fi putut să-și tragă în picioare șosete Elvis Presley, să se-ncalte cu pantofi Elvis Presley, să-mbrace-o fustă Elvis Presley şi-o bluză Elvis Presley, un pulover Elvis Presley, să-și pună la mână o brăţară-talisman Elvis Presley, să-și bage-o batistă Elvis Presley în geanta Elvis Presley și s-o pornească spre școală, unde-ar fi putut face schimb cu lame de gumă de mestecat Elvis Presley înainte de ore, la care-ar fi putut lua notiţe cu un creion Elvis Presley. După școală s-ar fi putut schimba în bermude Elvis Presley, blugi Elvis Presley (care nu erau albaștri, ci negri și-aveau tighele albe şi-o etichetă cu chipul lui Elvis pe un buzunar) sau pantaloni de toreador Elvis Presley și s-ar fi putut apuca să scrie unei alte admiratoare a lui Elvis Presley (a cărei adresă ar fi găsit-o într-o revistă Elvis Presley) sau ar fi putut să joace un joc Elvis Presley în timp ce-ar fi băut un suc Elvis Presley. Iar înainte de-a se duce la culcare în pijamaua ei tricotată Elvis Presley, ar fi putut scrie în jurnalul ei Elvis Presley cu un pix Elvis Presley, să asculte pentru ultimele zece ori în seara aceea *Hound Dog* și-apoi să stingă lumina ca să se uite la un film Elvis Presley, ale cărui imagini străluceau în întuneric.

Dar asta nu era tot. Mai găseai fotografii Elvis Presley (lucioase, de zece pe opt sau de dimensiunea unui portofel), cordoane curele pentru prins bolo[40]-ul la șold, mănuși cu cinci degete sau cu unul singur, pălării la modă, tricouri de bumbac, eșarfe, coliere, statuete, busturi din ghips, suporturi pentru cărţi, chita re, rujuri (în diverse nuanţe: portocaliu de *Hound Dog,* roz de *Heartbreak Hotel* și roșu de *Tutti Frutti),* apă de colonie, câini de vânătoare împăiaţi, păpuși cu cheie, felicitări, ace cu gămălie, tenișI, insigne, albume de fotografii, picupuri, pantaloni Ivy League[41], cămăși de damă Ivy League, perne, piepteni, perii de păr și încă vreo douăzeci și nouă de articole. Era ceva că-ţi punea mintea pe moaţe.

Nu numai că era o gamă largă, dar era, practic, imposibil să nu dai peste tot de astfel de lucruri. Printre magazinele unde se vindeau aceste produse Elvis Presley, se numărau Sears, Roebuck, Montgomery Ward, W.T. Grant, Woolworth, Kresge, A.M. C., Macy, Allied Departament, H.L. Green, Rexall și Whelan. Sau, pentru

---

[40] Cuțit lung filipinez, cu un singur tăiș (n. t.).

[41] Ivy League — asociație sportivă cuprinzind echipe ale principalelor universități din sud-estul S.U.A. (Columbia, Harvard, Cornell, Pennsylvania, Yale, Princeton, Brown, Colgate, Dortmouth) (n. t.),

oricare din ele, puteai să dai comanda și prin poștă.

Pentru fiecare articol din seria Presley, Elvis și Colonelul încasau între 4 și 11% din preţul cu ridicata al producătorului.

Asta nu-nsemna, probabil, prea mult (între doi și cinci cenţi pentru fiecare dolar), dar dacă cifra asta se-nmulţea cu câteva milioane, era ca și cum ar fi avut încă un disc pe locul întâi în top.

Pe la sfârșitul lui 1957, Saperstein spunea că, după părerea lui, suma se ridică, în mare, la 55 milioane de dolari.

Saperstein a fost, de asemenea, de acord să preia administraţia Clubului naţional de admiratori ai lui Elvis Presley, care funcţiona în pierdere de câteva luni. Clubul număra 250.000 de membri în S.U.A. și alţi 150.000 prin alte părţi. Până acum celor 3.000 — 4.000 de scrisori, care soseau zilnic, li se răspundea din Madison, statul Tennessee, unde-și avea Colonelul biroul. Oricine scria obţinea gratuit calitatea de membru și i se ofereau trei suveniruri Elvis Presley, care costau un sfert de dolari, cincizeci de cenţi sau un dolar. Cel mai ieftin pacheţel conţinea două fotografii mici şi-o insignă, cel de-al doilea ca mărime, câteva fotografii mai mari şi-o insignă, iar cel mai mare, fotografii și mai mari şi-o insignă, în plus o carte de cântece și-un pliant.

Doamna Presley începuse să simtă încordarea. Doamna Faye Harris, prietena ei apropiată, declară:

— Luau bucăţele de cărămidă, smulgeau iarba și mișunau pretutindeni, trăgând cu ochiul pe la ferestre. Se bucura așa de mult când veneam la ea în vizită. Spunea: „Slavă Domnului c-aţi venit să mai răspundeţi și voi la ușă". Trebuia să ţinem ușa ferecată cât stăteam acolo. Nu puteam ieși prin curte. Dacă făceam o plimbare cu mașina, se luau după noi. Gladys mi-a zis într-o zi (prinsese cheag, nu glumă, și cecurile se-adunau): „Aș vrea să văd că Elvis lasă tot' baltă chiar ac', că se-nsoară și face-un copil. Aș fi așa de fericită! A câștigat destul cu discurile-alea, cu cosmeticalele și cu toate celelalte, i-ar putea da dracului pe toţi chiar ac'. Ar putea să s-aranjeze-ntr-un magazin de mobila și să termine cu toate. De-ar face-o, aș fi tare fericită. Nu știu dacă mai rezist mult la Memphis".

Se pare că doamna Presley nu i-a spus nimic din toate acestea fiului ei.

Elvis s-a întors la Tupelo. A fost o întoarcere cum scrie la carte. Totul intra atât de bine în clișeu încât sfida orice tentativă de a-i da crezare. Elvis reprezenta, încă de-atunci, prototipul americanului de pretutindeni, eroul din sud, ieșit parcă de sub pana lui Horatio Alger[42]: fiul sărăntocului care lucra pământul în parte, băiatul care cântase-n biserica mamei sale și cucerise-o uriașă avere și celebritate. Ironia, ce intră în atâtea clișee, făcea ca Elvis să apară la Mississippi-Alabama Fair and Dairy Show, acolo unde, cu un deceniu în urmă, când n-avea decât zece ani, cântase pentru prima oară în public *Old Shep.* De data asta, însă, lua 5 000 de dolari sau

---

[42] Horatio Alger (1832 — 1899), scriitor american (n.t.).

60% din câştiguri, care din ele era mai mare. (O considerabilă reducere de preţ pentru Tupelo!)

Faptul că, la drept vorbind, puţini îşi aminteau de băiatul subţire cu nas turtit şi-o claie de păr galben ca păpădia, cu privirile umbrite de pleoape grele n-a fost o piedică pentru toţi locuitorii din Tupelo, care-au ieșit pe străzi cu mic, cu mare și-au contribuit, într-un fel sau altul, la evenimentele zilei.

Ziua de 26 septembrie a fost declarată Ziua Elvis Presley. Pe Main Street s-a arborat un steag. Negustorii și-au decorat vitrinele conform cu ceea ce agenţii de publicitate de prin partea locului numeau „tema Elvis Presley": cele mai multe articole îşi luaseră numele din titlurile discurilor lui Elvis. S-au făcut pla nuri pentru organizarea unei parade. Și, chiar înainte de spectacolul de după-masă, primarul Jim Ballard, care și-a început cariera politică ca proprietar de restaurant și și-a depus candidatura pentru acest post în anul în care familia Presley s-a mutat la Memphis, i-a oferit lui Elvis o cheie a orașului în formă de chitară, lungă de trei picioare.

— Orașul acesta este mândru să vă poată numi fiul său, a spus el.

Iar guvernatorul statului Mississippi, James P. Coleman, a venit de la Jackson ca să spună:

— Statul acesta și naţiunea întreagă vă admiră.

J. M. (Ikey) Savery, șeful celei mai vechi companii de asigurări din Mississippi și președintele târgului în ultimii douăzeci de ani, afirmă că n-a văzut în viaţa lui ceva care să fie cum era Tupelo în ziua aceea.

— Era de necrezut, povestește el azi… Autobuze din Atlanta, Birmingham, Jackson. Peste tot era plin de fete, care veniseră de două-trei zile din Philadelphia, Boston și New York. Să tot fi fost vreo cincisprezece – douăzeci de mii. A trebuit să punem scaune și bănci lungi în faţa tribunei centrale.

Poliţia locală, șerifii de district și patrula de circulaţie, toţi s-au adunat acolo în după-masa aceea. Da' fetele au trecut peste toţi.

Noaptea am chemat și garda naţională, da' fetele-au trecut și peste ăștia.

La plecarea din Tupelo, Elvis a semnat cecul de 10.000 de dolari pe care-l primise pentru spectacolul de-acolo și l-a înapoiat orașului.

Elvis începuse să lucreze la primul lui film, *Love Me Tender,* la *22* august. A plecat de la Hollywood în septembrie pentru concertele de la Tupelo, dar s-a întors la hotelul Knickerbocker pe la mijlocul lui octombrie. Iniţial, filmul fusese intitulat *The Reno Brothers* (Fraţii Reno) și n-avea niciun cântec. Când, însă, chiar și pentru cel mai. Cinic producător de la Hollywood, a devenit evident că Elvis-reprezenta o enormă sursă de câştiguri, s-au băgat la repezeală patru cântece în paginile unui scenariu și-așa destul de dezlânat, iar titlul s-a schimbat în *Love Me Tender,* așa că, ori de câte ori se punea discul, filmului i se făcea reclamă pe gratis.

Nimic din toate astea nu i-a adus pe cei de la Hollywood la sentimente mai bune faţă de Elvis — Hedda Hopper era capul răutăţilor — dar până la urmă aproape toţi l-au îndrăgit. Asta, în parte, pentru că Elvis se dădea peste cap să-și facă prieteni.

De exemplu, în prima zi de filmare a lăsat s-ajungă la urechile regizorului ca știe nu numai rolul lui, ci și pe toate celelalte Elvis învăţase pe de rost întreg scenariul.

În film Elvis avea doi fraţi, cel mai mare interpretat de Richard Egan, și, după cum se spune în scenariu, toţi, cu excepţia lui Elvis, au plecat să lupte împotriva afurisiţilor de yankei în Războiul civil. Elvis rămăsese acasă, la fermă, să-i poarte de grijă mamei (Mildred Dunnock). Se zvonește că Egan a murit, iar Elvis și Debra Paget se căsătoresc. Debra fusese logodită cu Egan înainte ca el să fi fost „ucis", deși Elvis nu știa asta. Egan se întorceacasă și lucrurile se complică pentru o vreme, dar Elvis rezolvă problema murind în mod dramatic. Filmul se sfârșește cu imaginea lui Elvis proiectată pe cer, cântând cântecul ce dăduse titlul filmului.

A fost un debut senzaţional.

Producătorul lui *Lave Me Tender* a fost David Weisbart, care fusese și producătorul celui mai popular film al lui James Dean.

Rebel Without a Cause (Răzvrătit fără motiv), în 1955. Pentru că Dean era singurul idol al tineretului în anii '50, s-au făcut numeroase comparaţii. De fapt, din prima zi în care Elvis a apărut pe platou, o parte din discuţia pe care-a avut-o cu producătorul s-a învârtit în jurul problemei dacă Elvis n-ar fi potrivit pentru rolul principal din producţia hoolywoodiană *The James Dean Story* (Povestea lui James Dean), un proiect mult discutat în 1956, primul an de după moartea lui Dean. Elvis a spus că, după cât îşi dă el seama, poate să se descurce și c-ar fi măgulit să obţină rolul.[43] Apoi Joe Hyams de la *Herald Tribune* din New York i-a cerut lui Weisbart să facă o comparaţie între cei doi.

— Pân-acum, dacă mă gândesc la adolescenţi, Elvis e ceea ce s-ar putea numi o supapă de siguranţă, a răspuns Weisbart. Vreau să spun că puștanii ăștia ţipă, trag chiote, vociferează şi-şi dau frâu liber sentimentelor când îl văd pe scenă. Când, însă, îl vedeau pe Jimmy pe scenă, îşi închideau sentimentele ca-ntr-o carapace, de veneau tăcuţi și meditativi. Elvis e cu desăvârșire exteriorizat, în timp ce Jimmy era exact invers. În esenţă, Jimmy era un singuratic, în timp cd Elvis e sociabil. Amândoi erau necopţi, dar la Jimmy treaba asta nu se vedea chiar așa de ușor, fiindcă el era un introvertit. Mare parte din farmecul lui Elvis stă în lipsa lui de maturtate… Niciodată nu m-am simţit stingher în faţa lui Elvis, pentru că, la prima vedere, pare deschis și impulsiv. Jimmy n-a fost niciodată deschis, n-a acţionat niciodată din impuls. Elvis era, fără discuţie, mai binevenit. Jimmy era imaginea tipică a adolescentului dezorientat, dar Elvis e un model pe care fiecare tânăr ar vrea să-l urmeze: un succes fenomenal obţinut fără prea multă muncă. Stă acolo sus, pe scenă, se distrează și câștigă milioane de dolari. După logica unui copil, ce poate fi mai bine de-atât?

În această perioadă a mai existat o legătură cu James Dean, anume amiciţia lui Elvis cu Nick Adams, care fusese unul din prietenii apropiaţi ai lui Dean. Nick și

---

[43] The James Dean Story n-a tost dramatizată niciodată, dar, în schimb, a fost pusă în circulație ca film documentar.

Elvis s-au cunoscut când Nick încerca să obţină rolul unuia dintre fraţii lui Elvis din *Love Me Tender.* Nick îl rugase pe Elvis să-l ajute. Elvis s-a ţinut de cuvânt (deși Nick a fost respins în cele din urmă pentru că era prea tânăr pentru rolul respectiv) și-așa s-au împrietenit.

— Nick și Elvis se completau perfect, spune un prieten comun.

La prima vedere Nick era al dracului de agresiv. Dădea din coate și răzbea oriunde. Elvis era timid și retras. Dar, în adâncul sufletului, Nick era timidul și Elvis era cel puternic. Ești tentat să crezi că erau unul opusul celuilalt, da' nu erau, nu prea. Aveau multe în comun — vârsta, aceeași dorinţă să fie actori buni, fotbalul, fetele și celelalte lucruri pe care le vezi la toţi tinerii. Și unde nu semă n-au, erau ca două feţe ale aceleiași monezi, făceau un întreg. Elvis era foarte apropiat de Nick. S-a apropiat de el ca de nimeni altul la Hollywood.

Lui Elvis îi plăcea Hollywoodul. Avea cu el prieteni cu care să mai facă o glumă și care să aibă grijă de toate. Studioul i-a repartizat o secretară, iar compozitorii și fotografii făceau coadă la el**.** Printre aceștia se afla şi-o fetișcană, pe nume Patricia Vernon, care scria în *Herald Tribune* din New York: „Un agent de publicitate a venit și mi-a spus că stătusem destul cu Elvis. M-am ridicat să plec, când Elvis, care era încă tolănit pe canapea, m-a apucat de un picior și a zis: «Poate-i timidă. Poate-ar vrea să rămână sân gură cu mine». Agentul de publicitate a dat din umeri și a plecat.

I-am spus lui Elvis să ia mâna de pe mine. «E-n regulă, a zis el, uitându-se la mine pe sub genele grele. Vreo i-am să te păcălesc.» L-am întrebat pe Elvis ce părere avea despre fetele care i se aruncau în braţe. M-a privit din nou pe sub genele grele. «Păi dacă se-aruncă, io le ţin», mi-a spus privindu-mă ca să vadă cât de tare o să mă șocheze cuvintele lui. A zâmbit. «Fir-ar să fie, a zis, știi ce? Mă simt bine cu tine fiindcă ești așa deșteaptă.»" Când l-a întrebat dacă se considera un simbol pentru puștime, așa cum afirmau unii psihiatri, el a spus ceva ce avea să fie citat ani de-a rândul:

— Toţi ăștia cred că-s obsedat. Da' asta fiindcă-s ei niște ramoliţi. Eu sunt normal și nimic mai mult.

Oricum ai fi luat-o, era evident că Elvis îşi bătea joc.

Pe vremea când Elvis făcea *Love Me Tender,* armata devenise o parte a vieţii lui. La 24 octombrie centrul de recrutare din Memphis a confirmat că-i trimisese un chestionar prin care i se cerea să-și „Completeze starea civilă la zi". O grămadă de băieţi nu ne ţin la curent cu schimbările de adresă, starea civilă sau alte aspecte de același fel, a spus un funcţionar de la centrul de recrutare, astfel că, periodic, se trimit tuturor celor înregistraţi așa-numitele chestionare selective pentru verificarea evidenţei. Dar nu existau motive de îngrijorare, a declarat reporterilor șeful centrului, Milton Bowers. Elvis făcea într-adevăr parte din categoria 1-A, dar alte câteva sute de tineri din aceeași categorie îşi așteptau rândul înaintea lui.

Exact în perioada aceea, în octombrie, *Billboard* a publicat pe prima pagină un articol referitor la convocarea lui Elvis în care se dădeau atât de multe detalii încât părerea generală a fost că se baza pe date strict autentice. Se spunea c-o să

intre-n serviciul special sau departamentul artistic (cum i se mai zicea) al armatei, că urma să se prezinte la Fort Dix, în New Jersey, că i se va permite să-și menţină angajamentele la televiziune și la casele de discuri și că, probabil, în curând i se va acorda o permisie de șase săptămâni ca să mai facă un film. Povestea era cât se poate de inexactă, dar până să poată cineva să-i dea o dezminţire, un fost redactor de la *Billboard,* Steve Schickel, care lucra acum pentru postul de radio W.G.N. din Chicago, a-nregistrat un cântec inspirat de această convocare timpurie: *Leave My Sideburns Be* (Lăsaţi-mi perciunii-n pace).

Cântece ca acesta erau dintre fenomenele mai ciudate legate de succesul isteric al lui Elvis. În 1956 și 1957 circulau zeci de cândtece despre Elvis sau inspirate de persoana lui. Umoristul Stan Freberg l-a lansat pe primul și cel care-a cunoscut cel mai mare suc ces: versiunea satirică a lui *Heartbreak Hotel.* Alţii erau mai linguşitori. Janis Martin, un solist din Africa de Sud, a înregistrat *My Boy, Elvis* (Elvis, băiete), un cântec al cărui text includea titlurile primelor șase sau șapte discuri *single* ale lui Elvis, *Dear Elvis* (Dragă Elvis) era cântat de o persoană, despre care se știa doar că se numește Audry, și era scris sub forma unei scrisori, de un sentimentalism ce dădea pe dinafară, venite din partea unei admiratoare, în care se foloseau versuri din discurile lui actuale de succes. „Pentru mine, Elvis, ești visul cel mai frumos", spunea Audry. „Mângâierea ta-i vrăjită", cânta grupul *Platters* în discul lor de succes, *Magic Touch* (Mângâiere vrăjită). Billy Boyle a venit și el cu un cântec plângăcios al cărui mesaj era inclus în titlu: *My Baby's Crazy 'Bout Elvis* (Iubita mea-i nebună după Elvis). Peter de Brea şi grupul olandez care-l acompania, *Wanderers,* se lansau într-un mulţumesc biografic, intitulat *Hey, Mr. Presley* (Hei, domnule Presley). Lou Monte cânta *Elvis Presley for Prezident* (îl vrem pe Elvis Presley președinte), ceva ce suna ca o amestecătură dintre un cântec cu care elevii de liceu îşi încurajează echipa de fotbal ţi-o reclamă pentru gumă de mestecat. Jerry Reed cânta despre *The Tupelo Mississippi Flash* (Astrul din Tupelo, statul Mississippi), un cântec despre Beauregard Rippy, venit din Tupelo, statul Mississippi**,** care compunea cântece, cânta ca o privighetoare şi-şi mângâia chitara ca nimeni altul. La *Elvis Presley Blues,* Ivan Gregory avea un acompaniament de pian gen Jerry Lee Lewis. Era un cântec în care se spunea că Elvis n-o întorsese pe dos numai pe prietena compozitorului, ci și pe el însuși. De Crăciun, Mary Kaye a istorisit o poveste emoţionantă despre o fetiţă care promisese c-o să se spele pe dinţi și n-o să-și mai lase lucrurile împrăștiate dac-o să-l găsească pe Elvis sub brad („Nu vreau nici brăţară și nici diamante, tot ce vreau e Elvis"). Iar Little Lambie Penn și Marlene Paula cântau versiuni vag diferite ale lui *I Wanna Spend Xmas with Elvis* (Vreau să-mi petrec Crăciunul cu Elvis).

Majoritatea cântecelor scoteau la iveală același ritm de *rockabilly* împământenit de Elvis, dar puţine erau îndeajuns de populare ca să intre pe vreuna din listele de *best-seller-uri.*

Al doilea album al lui Elvis a apărut în octombrie. Avea ca titlu prenumele cântăreţului și cuprindea douăsprezece cântece care semănau mai degrabă cu cele de pe primul L.P. Din nou, Elvis acorda respectul cuvenit trecutului său și

înregistra. *So Glad You're Mine* (Sunt atât de fericit că ești a mea), un alt cântec de Arthur (Big Boy) Crudup, *How's the World Treating You* (Cum te răsplătește lumea), o baladă *country* de Chet Atkins și Boudleaux Bryant, și cântecul pe care-l interpretase la Târgul Mississippi-Alabama pe când avea zece ani, melodia lui Red Foley despre un băieţel și câinele lui: *Old Shep.* Altele aveau trei din cântecele de mare succes ale lui Little Richard *Ready Teddy, Rip It Up* și *Long Tall Sally, Love Me* (iubeşte-mă) de Jerry Leiber și Mike Stoller, care scriseseră *Hound Dog,* și *Paralyzed* (înmărmurit) de Otis Blackwell, care compusese *Don't Be Cruel.*

În câteva săptămâni albumul urcase pe locul întâi, ceea ce însemna că din nou Elvis Presley era singurul nume din capul tuturor clasamentelor importante și că revista *Colliers* se făcuse de râs când, în aceeași lună, lăsase să se-nţeleagă că s-ar putea ca Elvis să piardă teren și-un alt cântăreţ să-l ajungă din urmă. Era vorba de Pat Boone, cel care câştigase premiul emisiunii lui Arthur Godfrey, *Talent Scouts,* în 1954, la scurtă vreme după ce Elvis fusese respins de aceleași persoane. Ca și Elvis, Pat era un credincios. În numai câteva luni amândoi reușiseră să aibă discuri cu cântece religioase pe lista *best-sellerurilor.* Diferenţele dintre ei erau însă şi mai vizibile: Pat era-nsurat și-avea trei copii, în vreme ce Elvis era un fustangiu politicos, dar neobosit, despre care se spunea că nu avea o părere prea bună despre căsătorie. Pat îşi pusese la bătaie farmecul personal să obţină un clar A-mediu la Universitatea Columbia (îşi va lua diploma în iunie), pe când Elvis se considera norocos că reușise să treacă prin liceul Humes ca gâsca prin apă. Materialul pe care și-l alegeau era și el diferit. De obicei, Elvis se oprea la cântece mai îndrăzneţe decât cele pe care le-nregistra Pat și nu scăpa din vedere aproape deloc originea melodiei.

Atât Elvis cât și Pat înregistrau șlagăre *rhythm and blues,* dar „suprapunerile" lui Pat nu făceau mare lucru în afară de faptul că omogenizau și neutralizau forţa originalului. Elvis însuși a spus odată că-l consideră pe Pat un excelent interpret de balade și exact asta voia și Pat. Elvis se băga în mai multe, cânta *rock, country, pop* sau *blues,* în tempo rapid sau lent, și de aceea publicul lui era mai numeros decât al lui Pat.

La 18 octombrie a fost un incident la o staţie de benzină din Memphis. Martorii susţin că Elvis, care tocmai se-ntorcea de la Hollywood, îşi parcase în staţia de benzină mașina de 10.000 de dolari (un Continental de culoare albă) și-l rugase pe șeful staţiei, Edd Hopper, să verifice dacă rezervorul nu pierde benzină. Un trecător l-a recunoscut pe Elvis și-ndată s-a strâns o grămadă de lume. Circulaţia s-a blocat, iar Hopper l-a rugat pe Elvis s-o șteargă de-acolo, Elvis i-a răspuns c-așa o să facă, dar se pare c-a zăbovit destul de mult ca să mai împrăștie câteva autografe. Atunci Hopper, au afirmat martorii în faţa poliţiei, i-a tras lui Elvis una după ceafă și-a spus:

— Ţi-am zis s-o ștergi.

Elvis s-a dat jos din mașină și i-a ars una lui Hopper că i-a făcut o rană de-o jumătate de inci în colţul ochiului stâng. Un poliţist care se afla prin apropiere și-un gură-cască de pe-acolo s-au băgat între ei. Tot atunci unul din lucrătorii de la staţie s-a luat și el la bălaie, iar Elvis l-a blagoslovit și pe el cu un pumn.

Câteva zile mai târziu, Hopper a apărut în faţa tribunalului cu un ochi inflamat, pe care-abia-l putea deschide, cu obrazul stâng umflat și cu bandaje care-i acopereau tăietura. A spus că-l rugase pe Elvis de trei ori să plece și-l împinsese numai când a văzut că vrea să iasă din mașină și să se dea la el. Apoi a fost chemat Elvis ca să relateze faptele din punctul lui de vedere, fapte confirmate de ofiţerul de poliţie prezent acolo. El a spus că Hopper s-a repezit la Elvis înainte ca acesta să fi făcut ceva și că scosese cuţitul.

Judecătorul în exerciţiu al orașului, Sam Friedman, a ascultat cu răbdare (admiratorii aflaţi în sală întrerupseseră depoziţia cu gemete și urale) și după ce i-a sugerat lui Elvis să nu piardă din vedere faptul că avea numeroși adepţi și că trebuia să coopereze pe deplin cu oamenii de afaceri pentru a evita „încăierările", l-a amendat pe Hopper cu douăzeci și cinci de dolari și i-a ţinut o predică despre cum e când „aplici legea după capul tău". A doua zi proprietarul staţiei de benzină l-a concediat pe Hopper. Elvis a intervenit, iar mai târziu le-a spus reporterilor:

— L-am rugat să nu-l dea afară. Omu-avea familie. Lucruri de-astea se-ntâmplă-n viaţă la tot pasul. Regretăm, da' e prea târziu.

Proprietarul staţiei nici n-a vrut s-audă de-așa ceva. Afacerile-ncepuseră să meargă al dracului de prost, iar el s-a temut că dac-o să-l angajeze din nou pe Hopper, puștii, cu siguranţă, o să-i pună beţe-n roate.

O lună mai târziu, la 23 noiembrie, un tânăr de nouăsprezece ani, Louis John Balint, s-a repezit la Elvis în salonul Shalimar al hotelului Commodore Perry din Toledo, statul Ohio. Balint era muncitor la o turnătorie de tablă, acum șomer, și, când a fost interogat de poliţie, a spus că se despărţise recent de nevastă-sa și că nu suporta că ea ţinea-n portofel fotografia lui Elvis în loc s-o ţină p-a lui.

Balint a fost târât în faţa curţii și, după ce l-au găsit vinovat pentru tulburarea liniștii publice, i s-a aplicat o amendă de zece dolari, plus nouă dolari și șaizeci de cenţi drept cheltuieli de judecată. N-avea de unde plăti această sumă, așa că l-au arestat, iar în închisoare a afirat că totul fusese înscenat și că primise două sute de dolari ca să se ia la bătaie. Era, bineînţeles, o minciună. În 1956 Elvis făcea pe dracu-n patru să evite încăierările și nici nu putea fi vorbă să plătească pentru așa ceva.

Alte încăierări izbucneau între compozitori și editori în legătură cu cântecele-nregistrate de Elvis. Prima zarvă a fost pentru cine scrisese *Heartbreak Hotel.* Următoarea, pentru cine compusese și cine publicase *Hound Dog.* Și-a mai fost una pentru *Don't Be Cruel.* Era ca și cum se găsise un' să declare că s-a deschis sezonul pentru șlagărele lui Elvis.

E evident de ce atâţia erau gata să treacă la acţiuni juridice costisitoare împotriva lui Elvis și a imperiului său, ca și a celor care-l înconjurau. Procentul din drepturile de autor pentru compozitori și editori e redus, de obicei un penny pentru fiecare disc de 45 t/m care se vinde. Cu toate astea, dacă e vorba de-un disc Elvis Presley, acest amărât de penny ar putea să însemne o mică avere.

O telefonistă de douăzeci de ani din Memphis, pe nume Robbie Moore, a amenințat c-o să-l dea pe Elvis în judecată. Asta s-a-ntâmplat când, într-una din

revistele admiratorilor, a apărut o fotografie înfăţişându-l pe Elvis cu capul pe umărul ei. Ea a spus că Elvis intrase-ntr-un restaurant și după ce-a făcut pe măscăriciul cu ea, i-a mâncat din chiftea, i-a băut din lapte și pe urmă niște indivizi au făcut fotografia. Chestia a deranjat-o foarte tare, spunea ea. Elvis i-a plătit 5500 de dolari ca să nu se-ajungă la tribunal.

Când ești vedetă, devii ţinta de atac a multora.

În timpul ăsta, la Memphis, între Elvis şi-o starletă de la Hollywood, Natalie Wood, se-nfiripase ceea ce numeau ziarele „o idilă pe motocicletă". Tot ce făcea Elvis era urmărit îndeaproape de ziariștii dornici să afle ultima bârfă așa că, atunci când Elvis a cumpărat o motocicletă nouă, la 31 octombrie, United Press a aflat imediat vestea, iar când Marele E din Tennessee (Șeful era o altă poreclă cu care se-alesese în 1956) a luat-o pe Natalie în aceeași seară la o plimbare de trei ore cu motocicleta, United Press a aflat și vestea asta. Și tot United Press a aflat când prietenul lui Elvis, Nick Adams, a mers cu ei a doua zi pe o altă motocicletă. Un ziar din Nashville, *Tennessean,* intitula povestea de la United Press „Blugii lui Natalie sunt mai strâmţi, iar idila de pe motocicletă mai serioasă". Câteodată adulţii, în cazul acesta, ziariștii, erau la fel de fără minte ca și adolescenţii. Câteodată chiar mai fără minte. Iar pentru Elvis era tot mai greu să fie liber și ferit de privirile indiscrete.

Neal Matthews, unul din membrii grupului *Jordanaires,* povestește:

— Nu putea să scape cu-adevărat decât noaptea, și-asta în cazul când n-avea spectacol în noaptea aia. Închiria un patinoar sau un cinematograf pentru toată noaptea. Lua pe cine se mai nimerea prin preajmă și mergeau la patinoar. Se zbânţuiau toată noaptea până picau de oboseală. Alteori, vedeau două-trei filme după ce se-nchidea cinematograful. Asta era singura lui distracţie.

Nu putea să iasă. Odată vorbeam cu el de golf. I-am spus ce relaxant era. I-am zis: „Ar trebui să vii să joci golf cu mine într-o zi". El mi-a răspuns: „Ce n-aș da, dom'le, să pot veni. Da' pur și simplu n-am cum". Sau tenis sau orice altceva. Puteam spune oricui: „Hei, hai să jucăm tenis!" Aveam un teren de tenis acasă.

Da' dac-ar fi făcut-o, în mai puţin de-un sfert de ceas toţi vecinii s-ar fi adunat buluc acolo. Chiar și azi aș pune pariu pe-o mie de dolari c-ar putea strânge-o sută de oameni în cinci minute, oriunde s-ar duce. Și el știe bine asta. Cum să nu fie nefericit? I-ar plăcea și lui să se plimbe pe stradă ca orice om. Da' el nu poate fi ca toţi ceilalţi. E imposibil să nu simtă chestia asta.

De obicei se difuzau două-trei sute de copii ale unui film în același timp, dar în momentul în care *Love Me Tender* era gata să intre în sălile de cinematograf din toată ţara, s-au comandat nici mai mult nici mai puţin de cinci sute cincizeci de copii. Saturarea pieţei. La New York au fost aduși treizeci și cinci de poliţai, s-au angajat douăzeci de plasatori peste numărul obișnuit și, când trei mii de adolescenţi — în majoritate, fete — s-au așezat la coadă la cinematograful Paramount încă de la opt dimineaţa, a fost anunţat Inspectoratul pentru supravegherea elevilor. În

reclamele făcute se spusese că primii două mii de la coadă o să poată lua, la alegere, o eșarfă, o pălărie, o insignă sau o brăţară talisman, toate Elvis Presley. Astea erau câteva din articolele puse în vânzare înăuntru pentru cei care soseau mai târziu. La New Orléans, o fată a văzut filmul de patruzeci și două de ori, exact cum, cu o săptămână înainte, văzuse tot de patruzeci și două de ori și filmul din săptămâna aceea numai ca să-l zărească pe Elvis în fragmentele din „în curând pe ecrane".

În trei săptămâni milionul de dolari băgat în film fusese recuperat. Niciodată pân-atunci o producţie de la Hollywood nu-și scosese banii așa de repede.

Criticii l-au salutat pe Elvis mai puţin căzuţi în extaz.

Time din New York l-a lăudat pentru entuziasmul pe care-l arătase, dar a recurs la cuvinte ca „pompos" și „apă de ploaie" când i-a analizat interpretarea. Afirmând că filmul nu e altceva decât un *western* oarecare, scria că, în cazul lui Elvis, „contribuţia sa dramatică nu este cu mult mai impresionantă decât cea a mârţoagelor de pe ecran". *Time* din Los Angeles scria: „Pălește fără doar și poate prin comparaţie când e scos în arenă să lupte împotriva inflexiunilor răsunătoare ale lui Egan, dar, la urma urmei, cine-a venit la filmul ăsta pentru Elvis?" Cu siguranţă nu revista *Time,* al cărei critic pare să se fi-ntors în goană la mașina de scris ca să pună pe hârtie una din marile defăimări ale tuturor timpurilor:

> Să fie oare un cârnat? E într-adevăr neted și jilav când te uiţi la el, dar cine a mai auzit de un cârnat de 172 de livre și șase picioare înălţime? Să fie vreun caras auriu din acvariul lui Walt Disney? Are aceiași ochi mari, blânzi și frumoși cu gene lungi și întoarse, dar cine a mai auzit de un caras auriu cu perciuni? Să fie un cadavru? Mutra îi atârnă pur și simplu, fleșcăită și albă, cu guriţa căzută, și seamănă cu Lord Byron de la muzeul figurilor de ceară.
>
> Dar deodată manechinul prinde viaţă. Buzele se mișcă, ochii se închid pe jumătate, chitara pe care o ţine strâns începe să se bâţâie înainte și-napoi, într-un mod jenant, ca să marcheze timpii unui ritm, profund emoţionant, care e *boogie* și *hillbilly, rock'n'roll* și ceva știut numai de Elvis. Pe măsură ce se înteţește dansul din buric, iese la iveală un sunet ciudat. Să fie oare un muget de taur? O voce omenească? Sau numai zgomotul produs, aidoma vocii unui greier, de frecarea violentă a picioarelor? Din când în când mai reușești să descoperi și câte un cuvânt, precum stafidele într-un terci de porumb. „Uau… aah… laaa…" Deodată nu se mai aude nimic și, în acel moment, ceva mare și nesfârșit, jumătate surâs tremurător și tandru, jumătate rânjet insinuant, se întinde încet ca o unsoare și umple ecranul cinemascop. Mesajul pe care milioane de adolescente din S.U.A. îl așteptau până la dementă a fost tocmai transmis.

Majoritatea celorlalţi critici tot așa au privit debutul lui Elvis. Pentru un om care voia să se facă actor era greu de îndurat.

Pe felicitările de Crăciun trimise în acel an de la Memphis tuturor criticilor de film din întreaga ţară, ca și *disc jockey-ilor* și admiratorilor, scria*: „Vă* dorim tuturor un Crăciun răcoros, un An Nou frenetic și un miliard de mulţumiri la toată lumea.

Semnat: „Elvis" (cu litere mari) „și Colonelul* (cu litere mai mici).

În timpul sărbătorilor de iarnă, Elvis a început să-și lucreze rolul din al doilea film, *Loving You* (iubindu-te), la Paramount. Era primul film cu Elvis făcut de Hal Wallis (primul din nouă) și primul din cele câteva scrise special pentru Elvis, având la bază, mai mult sau mai puţin, povestea vieţii lui, ascensiunea de la zdrenţe la averi nesfârşite. Aici, Elvis era Deke Rivers, un băiat dintr-un mic oraș de provincie, devenit peste noapte senzaţia urbei, după ce fusese angajat de o impresară (Lizabeth Scott) să cânte cu grupul de muzică *country* al fostului ei soţ (Wendell Corey). La început, interesul manifestat de domnișoara Scott și Corey pentru tânărul Deke nu-i dictat decât de lăcomie, dar când amândoi află c-a fost orfan de mic, fac bucăţele vechiul contract și se ocupă numai de fericirea și succesul lui Deke.

În perioada pregătirii acestui film a devenit clar pentru toată lumea că, prin Hill and Range Songs, Colonelul îşi construise o enormă mașină de muzică, o mașină care îi va asigura lui Elvis material din belșug de unde să poată alege. Acesta a fost primul film al cărui scenariu s-a împărţit compozitorilor de la Hill and Range în chip de ziare de dimineaţă pe una din străzile de cartier[44].

— Împărţeam scenariul în zeci de exemplare compozitorilor cu care-aveam contract sau care credeam eu c-o să facă treabă bună, povestește Freddie Bienstock. Însemnaserăm toate secvenţele în care urmau să fie introduse cântece. Îi rugaserăm pe compozitori să prezinte oricâte cântece pentru oricâte secvenţe doreau. În felul acesta aveam întotdeauna trei sau patru melodii diferite pentru fiecare secvenţă din film.

Nu se dădea nicio garanţie c-o să se accepte cântecul sau cântecele prezentate de un anume compozitor. Compozitorilor li se spunea că și alţii primiseră scenariul și că totul urma să-i fie trimis lui Elvis sub formă de discuri demonstrative și că el o să selecteze cântecele care-o să intre-n film și-apoi în album.

În *Loving You* era șapte cântece, destule ca să completeze o faţă a ceea ce-avea să fie primul album al lui Elvis pe 1957 (care urma să fie scos în iulie) și era de presupus că acest album o să se vândă cel puţin la fel de bine ca și primele două, așa că niciun compozitor n-a făcut nazuri când a auzit de-aceste aranjamente ciudate. Să scrii pentru un film produs într-un mare studio din Hollywood nu-nsemna niciodată să scrii la noroc; unele asociaţii și uniuni ale

---

[44] Recunoscându-i se contribuția la acest film Colonelul a fost inclus pe lista consilierilor tehnici, rol pe care l-a jucat de multe ori de atunci încoace.

compozitorilor chiar interziceau o astfel de practică.

Mai demult", compozitorii care scriau cântece pentru filmele muzicale produse la Hollywood făceau asta numai pe baza unui contract și primind chiar un salariu. Nu era cazul lui Elvis. Dacă compuneai pentru Elvis, asta-nsemna: cântecu' acum, banii mai târziu. Dac-o să fie!

Cu toate astea, rar se-ntâmpla ca un compozitor să nu-și prezinte cântecul dacă i se dădea ocazia. Mike Stoller relatează:

— Compozitorii erau siguri că, dac-un cântec avea succes, drepturile de autor care le ieșeau de pe disc erau suficiente ca să compenseze tot și, de fapt, cam așa stăteau lucrurile. Dacă, să zicem, era nevoie de douăsprezece cântece-ntr-un film și socoteai fiecare cântec la o sumă exactă, suma asta putea să se ridice cam la știu eu**,** o mie cinci sute-două mii de dolari, în funcţie de buget, la preţurile din perioada aia. Da' dacă Presley înregistra un cântec și-l băga-ntr-un album, păi, te-alegeai cu mult mai mult.

Să ceri compozitorilor să scrie la noroc, una la mână, să le ceri să-mpartă drepturile de autor cu Elvis și bietul Colonel, a doua la mână. Aproape de fiecare dată cântecele erau publicate de câte-o companie de-a lui Elvis, ceea ce-nsemna că, în cazul în care avea propria sa editură (cum se întâmpla adesea), compozitorul n-o putea folosi și renunţa la orice pretenţii asupra drepturilor de publicare. Mai rău, se întâmpla uneori ca Elvis să apară drept coautor și astfel compozitorul să mai piardă o bucăţică.

Nu e greu deloc să dai de compozitori care să-ţi vorbească despre astfel de practici, dar puţini o s-o facă „oficial". O să-ţi spună la care cântece Elvis era coautor și la care nu, şi-o să-ţi explice cum trecea de la un' la alt' calitatea de proprietar și autor, dar, în general, nu vor să se știe că ei sunt ăia care-au „ciripit". Compozitorii vorbesc unul despre cântecele celuilalt, iar editorii dau chiar mai multe informaţii, așa că, încet-încet, reușești să-ţi faci o imagine despre cum stau lucrurile cu-adevărat.

De exemplu, e absolut clar că fusese schimbat numele autorului celor patru cântece interpretate de Elvis în *Love Me Tender.* Compozitorii oficiali ai acestor cântece sunt Vera Matson și Elvis Presley, deși niciunul n-a scris măcar o notă la vreuna din cele patru melodii. Adevăratul compozitor era soţul Verei, Ken Darby, care fusese regizorul muzical al filmului și care-avea un trio ce-l acompaniase pe Elvis la-nregistrare. Trecuse cântecele pe numele neveste-sii pentru că el făcea parte din A.S.C.A.P. (Societatea americană a compozitorilor, autorilor și editorilor), iar pe vremea aceea Elvis n-avea decât o editură și asta era membră a companiei rivale B.M.I. (Broadcast Music, Inc.); deși, la scurtă vreme, s-a creat o companie A.S.C.A.P., care și-a luat numele după mama lui Elvis, Gladys Music, Inc., Elvis a fost menţionat drept coautor împreună cu soţia lui Darby, „la sugestia Colonelului", spune unul din echipă.

Aranjamentele de genul ăsta, oricât de lipsite de etică, erau frecvente în anii '50. *Disc jockey-ul* Alan Freed a pretins că e coautor la cântecul lui Chuck Berry, *Maybeline,* iar un agent de publicitate din Norfolk, Sheriff Tex Davis, și-a pus

numele pe *Be Bop A Lula* al lui Gene Vincent. La fel cum „înflorea" bacșișul în industria discurilor, tot așa și obiceiul de-a face drepturile de autor pe din două. Dar nimeni nu s-a plâns vreodată.

Un compozitor povestește:

— Când tratezi cu Colonelul, lucrurile se discută la modul sau… său. Sau intri-n echipă sau te-ai lins pe bot și nu mai cânţi. Ei au pâinea și cuţitu', așa că ei dictează. Aveai de-ales între cincizeci la sută din ceva sau sută la sută din nimic.

Cuvintele-astea răsună, parcă, și-n spusele lui Robert (Bumps) Blackwell, coautor la câteva succese de-ale lui Little Richard. Două din ele, *Rip It Up* și *Ready Teddy,* au fost iniţial publicate de o companie cu sediul la Los Angeles, Venice Music, Inc., dar înainte să intre în al doilea album al lui Elvis, jumătate din drepturile de publicare (ceea ce, în final a însemnat jumătate din banii obţinuţi de pe urma publicării) au fost transferate la Elvis Presley Music, Inc.

— Sau eram de-acord cu chestia asta sau ziceau că n-o să dea drumu' la cântece și Elvis n-o să-nregistreze materialul, mărturisește azi Bumps. Treaba asta nu ne deranja. De ce ne-ar fi deranjat? Știţi câte discuri vindea Elvis? Cincizeci la sută din câteva milioane de discuri sună mult mai bine decât sută la sută din nimic. N-am fost deloc amărâţi. Ba, am fost chiar fericiţi.

Prietenii afirmă că Elvis habar n-avea de toate mișculaţiile astea. Mai spun c-atunci când a-ntrebat de ce-apărea din când în când în calitate de compozitor, i s-a răspuns că, datorită contribuţiei sale din studio la aranjamentele muzicale și diferitelor modificări pe care le făcuse câteodată în text, putea să-ncaseze o parte din drepturile de autor și să fie considerat compozitor. De fapt, toate lucrurile-astea sunt discutabile, deși Elvis a afirmat odată că nu crede c-ar fi-n stare să scrie-un cântec, chiar dacă viaţa i-ar depinde de asta.

Tot ce spune azi Freddie Bienstock, în numele Companiei Hill and Range, este că:

— Elvis n-a scris decât câteva cântece. Pe vremea aia, dacă nu-i plăceau unele versuri, făcea modificări. Mai târziu dădea numai sugestii textierilor. Prefera să nu se bage.

Prietenii (mai) afirmă că îndată ce-a aflat Elvis cum stau lucrurile, a și dat ordin să se pună capăt acestei practici.

Hill and Range a continuat să-ngrașe porcul în iarna lui 1956 — 57 („porcul" fiind, în cazul ăsta, toate afacerile legate de Elvis) și-a cumpărat și alte edituri muzicale pentru Elvis. Prima a fost American Music, unul din pilonii muzicii *country,* cunoscută acum drept filiala americană de la Elvis Presley Music, Inc. Printre drepturile de autor dobândite se numărau cele pentru *Divorce Me C.O.D.* (Desparte-te de mine, plata la livrarea mărfii), *Smoke, Smoke, Smoke [That Cigarette]* (Fumează, fumează, fumează [ţigara aia]) și *So Round,* So *Firm, So Fully Packed* (Așa rotund, așa solid, așa de bine-mpachetat), toate trei fiind mari succese *country* compuse de Merle Travis pe la mijlocul anilor '40. Au mai fost *The Cry of the Wild Goose* (Ţipătul gâștei sălbatice), un șlagăr *country* din 1950, *A Dear John Letter* (O scrisoare pentru dragul John), un șlagăr din 1953, și-un cântec

country pentru care s-au dat unele dintre cele mai însemnate drepturi de autor din toate timpurile, *Sixteen Tons* (Șaisprezece tone). Deși-și trăiseră traiul şi-şi mâncaseră mălaiul (cât privește vânzarea) la vremea când le-a cumpărat Elvis, cântecele-astea, ca și multe altele, meritau atenţie. Considerate puncte de referinţă ale muzicii *country,* au fost incluse ulterior în zeci de albume și, când s-au vândut albumele, Elvis (și Hill and Range) și-au luat, bineînţeles, partea leului din drepturile de publicare.

La 4 ianuarie 1957, cu patru zile înainte să-mplinească douăzeci și doi ani, Elvis s-a prezentat la Kennedy Veterans Hospital din Memphis, la câteva străzi de casa lui, pentru examenul medical în vederea înrolării. Elvis s-a dus acolo cu niște prieteni: Dotty Harmony, o figurantă de revistă din Las Vegas, care pe vremea aceea fusese invitată să stea cu familia Presley, și Cliff Gleaves, unul din însoţitorii plătiţi. Gleaves conducea Cadillac-ul, iar Elvis și Dotty stăteau în spate.

Data recrutării depindea de mai mulţi factori, de la cota de recruţi pe care trebuia s-o dea centrul local și până la numărul voluntarilor, au spus cei de la spitalul militar. În orice caz, ziariștii și admiratorii au fost asiguraţi că Elvis nu va fi, probabil, convo cât în următoarele șase luni, cel puţin, poate chiar un an, iar în timpul ăsta se putea înscrie la orice armă dorea.

Elvis era singurul recrut potenţial din ziua aceea, care trebuia întors pe toate părţile. De obicei armata lucra cu grupuri de câte patruzeci de oameni sau chiar mai mulţi, dar, având două zile la dispoziţie să mediteze asupra celor ce s-ar putea întâmpla, a ajuns la concluzia că patruzeci de oameni, plus Elvis, plus toată liota de ziariști și angajaţi mânaţi de curiozitate ar fi un pic cam mult. Așa stând lucrurile, doctorii-au trebuit să-i ia la goană pe fotografii care-ncercau să-l imortalizeze pe Elvis în pielea goală.

La câteva ore după examenul medical, Dotty s-a urcat în avionul de Nevada, iar Elvis și gașca s-au suit în trenul de New York, unde Elvis avea să apară pentru a treia și ultima oară în spectacolul lui Ed Sullivan.

La New York toate s-au desfășurat după tipic.

— Blocaseră vreo șapte sau opt străzi în jurul teatrului, relatează Neal Matthews. Pe strada de lângă teatru era o-nghesuială de n-aveai unde s-arunci un ac. Cred că se-adunaseră vreo cinci mii de puști care strigau cât îi ţinea gura. Poliţiștii călare dirijau puhoiul și-ncercau să nu scape gloata din mână.

Neal spunea că, după părerea lui, *atunci* au folosit o dublură ca să-l bage pe Elvis înăuntru.

— Foloseau dubluri cu nemiluita, continuă el. Trimiteau câte-o limuzină mare, neagră la intrarea artiștilor și băgau pe unu' care semăna cu el și era-mbrăcat la fel. Toţi puștii se-nghesuiau acolo, iar Elvis se strecura pe ușa dintr-o parte.

Elvis a apărut într-o vestă aurie de lame căptușită cu satin negru şi-o cămașă de catifea și-a prezentat un cântec religios, care-avea să fie inclus în următorul lui E.P., *Peace in the Valley* (Pace în vale). Asta a fost ultima lui apariţie la televiziune pentru mai bine de trei ani de-aici încolo.

În săptămâna următoare, pe data de opt, de ziua lui Elvis, centrul de recrutare

din Memphis a ţinut o conferinţă de presă la care căpitanul Elwyn P. Rowan a afirmat:

— Din punct de vedere fizic face parte din categoria A și mai mult de-atât n-are nimeni.

Din punct de vedere cerebral?

— Nu pot răspunde cu exactitate la această întrebare, a spus căpitanul, dar punctajul lui Presley indică aproximativ o inteligenţă medie.

Bineînţeles, lucrurile nu puteau rămâne atât de simple și scandalul n-a întârziat. Au trebuit publicate note cu aluzii transparente la tratamentul preferenţial care-ar putea să-i fie acordat lui Elvis dacă și când se va înrola. Se spunea în mod special că n-ar trebui să-și tundă părul și perciunii. „Liniștiţi-vă, fetelor!" Își începea Associated Press o astfel de relatare, citându-l pe un purtător de cuvânt al armatei, al cărui nume nu era menţionat. Acesta ar fi spus că Elvis va intra, probabil, în serviciul special și va putea, ca unul care urma să ofere spectacole trupelor și, eventual, să lucreze ca agent de publicitate pentru recrutare, să poarte uniforma kaki, dar va fi exceptat de la tunsoarea cazonă obligatorie pentru soldaţii obișnuiţi.

După cum era de așteptat, s-au auzit glasuri care protestau împotriva unui astfel de favoritism. Așa stând lucrurile, câţiva veterani din Miami au trimis scrisori urzicătoare senatorului lor. George Smathers, care-a pasat plângerile Pentagonului, cerând să fie informat dacă relatările apărute în presă erau exacte. Penta genul a declarat:

„În momentul examenului medical au fost prezente numeroase persoane și este foarte posibil ca personalul militar, operatorii sau ziariștii să fi făcut multe remarci de moment și comen ţării de culise. Trebuie să subliniem că aceste remarci, dacă au existat într-adevăr, nu reprezintă poziţia oficială a Departamentului armatei."

S-a adăugat că, dacă va fi recrutat, Elvis avea să-și facă instrucţia de bază la Fort Chaffee, în Arkansas. Ziariștii s-au adresat căpitanului John Mawn, ofiţerul însărcinat cu relaţiile cu publicul. El a afirmat:

— Nimeni nu are tratament preferenţial la Chaffee. Toţi recruţii sunt tunși cazon din ziua în care sosesc.

Întrebat ce înseamnă asta, căpitanul a răspuns că există o asemănare izbitoare între această tunsoare şi-o „ceapă curăţată.

Astfel de comentarii apăreau cu litere mari în paginile ziuarelor din 1957.

În aceeași săptămână R.C.A. a scos *Too Much* (Prea mult), un alt cântec din lunga serie de cântece *rockabilly* săltăreţe, în registrate cu câteva luni în urmă la Hollywood. Pe faţa cealaltă a discului era o baladă *country Playing for Keeps* (Cântând pentru Keeps). Pe la mijlocul lui februarie se găsea pe locul unu, devenind astfel al optulea disc al lui Elvis care s-a vândut într-un milion de exemplare. Și toate opt în mai puţin de un an.

Colonelul a ţinut o scurtă conferinţă de presă în biroul lui bramburit din Madison pentru a anunţa că băiatul lui o să-nceapă lucrul la al treilea film la 1 mai. Acesta

urma să se facă tot în cel de-al treilea studio al lui Elvis, M-G-M[45], a spus el, și se intitula *Jailkouse Rock* (Rock în închisoare). Singurul lucru pe care l-a mai anunţat a fost suma încasată de Elvis: 250.000 de dolari plus 50% din toate câştigurile, preţ nemaiîntâlnit la o persoană care n-avea decât un singur film difuzat la activ.

A apărut apoi un alt single, anume *All Shook Up,* un alt cântec *hard rock* scris de Otis Blackwell, cel care scrisese *Don't Be Cruel.* Pe cealaltă faţă era *That's When Your Heartaches Begin,* una din puţinele balade *country* cu adevărat triste, pe care Elvis le-a tras pe disc. Titlu] cântecului a intrat în vocabularul adolescenţilor cam pe vremea când se termina vânzarea celor un milion de exemplare.

În ciuda acestui succes neîntrerupt, Eugene Gilbert, șeful Centrului Gilbert de cercetări pentru problemele tineretului, din New York, centru care era foarte influent pe atunci, a afirmat că un sondaj pe plan naţional referitor la popularitatea lui Elvis indica un declin deloc de neglijat. Nu-i adevărat, a ţipat Colonelul, convocând o altă adunare cu băieţii din corpul de presă de la Nashville.

— E-n regulă, i-a spus el lui Red O'Donnell, cronicarul muzical de la *Banner* din Nashville, sunt deci nedreptăţit. Da' și eu am date și fapte care să sprijine argumentele me e în favoarea lui Elvis. Ia să vedem: Elvis începe, un turneu de recitaluri, nu mai ale lui, la Chicago, la 28 martie. E programat să dea și niște spectacole în câte o seară la Fort Wayne, în Indiana, St. Louis, Philadelphia, Buffalo, Toronto și Ottawa. În cinci din aceste orașe toate biletele sunt deja epuizate [asta se petrecea cu cel puţin o săptămână înainte de data primului spectacol] și el cântă în săli de zece mii de locuri. Vă lasă asta cumva impresia că popularitatea băiatului scade?

Red l-a-ntrebat atunci pe Colonel ce părere are despre tur noul pe care acesta îl organizase prin vestul mijlociu, avându-l cap de afiș pe Hugh O'Brien, care interpreta pe atunci rolul ti tular în serialul de televiziune *Wyatt Earp.* Merge, i-a spus Colonelul, merge. S-a aplecat apoi în faţă ca și când ar fi vrut să-i împărtășească un mare secret, și-a scuturat scrumul de la trabuc și a spus:

— O'Brien e-un tip simpatic, da' poate c-a fost cam prea multă vreme la-ndemâna publicului.

— Ce dracu' vrei să zici, Colonele? a întrebat Red. Era doar primul turneu al lui *Earp.*

— Uite cum stau lucrurile, spuse Colonelul. După părerea mea, un ariâst-trăsnet nu trebuie lăsat prea mult la îndemâna publicului. Fă-i pe-admiratori să strige-n gura mare dacă vor să vadă produsul, ca să zic așa. În fel' ăsta l-am lansat și pe Eddy Arnold. Și-acu' folosesc același sistem, dacă pot să-l numesc așa, cu Presley. Merge, cred asta cu toată tăria. Un exemplu tipic de pe-aici e Hank Snow. Snow nu e prea la-ndemâna publicului. Nu-l vezi la televizor toată ziua, bună ziua. Ca rezultat, când Hank face-un turneu, lumea se-nghesuie la casele de bilete să-l vadă cântând. Același lucru și cu băiatu' ăsta. Fă-i să plătească ca să-l vadă pe Elvis.

---

[45] Prescurtarea de la Metro-Goldwyn-Mayer (n.t.).

Fă-i să se ducă la cinematograf, în sala de spectacole a orașului sau la stadion. De ce să-l dai pe gratis la televizor?

De obicei Colonelul mergea cu Elvis în turnee. Nu mai erau așa multe-acum și Colonelului îi plăceau. Avea și el ocazia să mai fac-un mic ciubuc, ca pe vremea când era circar și vindea *hot dogs* de-un sfert de metru. Moe Weise are-o istorioară. Moe și asociatul lui, Dave Barnett, vindeau prin poștă fotografii de actori de cinema și-n plus aveau autorizaţie să facă reclamă în reviste pentru „statuetele și rujurile Elvis Presley". Moe povestește că din vânzarea statuetelor și rujurilor câştiga foarte bine, dar istorioara se referă la fotografii:

— Într-o zi m-a sunat Colonelul, spune el. Voia cinci mii de fotografii cu Elvis, în mare viteză. Lua-l-ar naiba de escroc! A tot scăzut din preţ. Pân' la urmă i le-am lăsat la cinci cenţi jumate bucata. Altcineva i le oferise cu șase cenţi, înţelegeţi? Și eu i le-am dat cu cinci cenţi jumate și-am luat comanda. I le scot la timp, toate cele cinci mii, și i le dau cum ne fusese-nţelegerea[46]. Săptămâna următoare mă duc la Long Beach cu fiică-mea, care are șaisprezece ani, la un concert de-al lui Elvis. Cine credeţi că stătea la ușă? Colonelul. Și vindea fotografiile mele de opt pe zece cu cincizeci de cenţi. I-am zis: „Asta nu se poate… n-ai nevoie de-așa ceva". Elvis tocmai luase-al șaselea, al optulea sau al zecelea Disc de aur și semnase un contract cu R.C.A. prin care i se garanta o mie de dolari pe săptămână, chiar dacă se ducea la pescuit în săptămâna aia, iar Colonelul stătea acolo și vindea de zor fotografii. Mi-a zis: „Nu fac altceva decât să le satisfac o necesitate. Oamenii ăștia vor fotografii cu auto graf, iar eu le dau. Nu-i trag pe sfoară, nu-i așa? Le dau ce vor și le cer un preţ rezonabil! Aș fi putut să-i taxez și c-un dolar, știi doar".

În sala de spectacole lucrurile erau și mai ciudate.

— Adevăratul spectacol era în sală, nu pe scenă, povestește Gordon Stoker. Nu pot să exprim în cuvinte experienţa asta, să fii pe-o scenă și s-auzi cum strigă și urlă nici mai mult, nici mai puţin de treizeci de mii de oameni. Nu știu cum dracu' făcea, că ăia începeau să urle. De fapt, nici nu pricepea ce vrea să-i spună reacţia aia a publicului, așa că se distra pe seama lor și-i punea-n mișcare. Râgâia și ei ţipau. Râgâia sau îşi mișca un deget și pe urmă se uita la noi și zâmbea. Eram așa de prinși în jocul lui că nici nu băgăm de seamă când ne venea rândul, povestește

Gordon azi. Nu se gândea niciodată dinainte la mișcările pe care-o să le facă și-asta ne fascina. Niciodată nu știai ce-o să vină. În același spectacol nu făcea de două ori același lucru într-un cântec. Așa că noi îl urmăream. Și-l urmăream cu-atâta atenţie c-o luam pe-alături, uitam să intrăm cu câte-un „ooowahhhh", iar el se-ntorcea și ne făcea semn ridicându-și colţul sting al gurii într-un rânjet parșiv (știţi cum zâmbea el) sau spunea ceva care semăna cu un „oh, daaa?" sau „mama

---

[46] Ca să fim cinstiți cu Colonelul, cinci cenți și jumătate pentru o fotografie de opt pe zece, la o comandă de cinci mii sau mai mult, reprezenta un preț mic, dar nu mai mic decât cel cerut de majoritatea fotografilor. Moe n-a câștigat prea mult cu comanda asta, dar a luat totuși ceva.

voastră”. Voia întotdeauna să stăm cât mai aproape de el. Scotty și Bill la fel. Voia să fie apărat. Odată puștii ăia au rupt cordonul de poliţiști la Kansas City, în Missouri, iar el a spus: „Fugiţi ca să scăpaţi cu viaţă!” Am luat-o la goană. Ne-am urcat într-o mașină chiar când puștii ne-au ajuns din urmă. Ne-au furat instrumentele, notele, tot. Nu putea să iasă niciodată la aplauze sau la bis. Treaba asta-l salva. Dispărea când se cântau ultimele note. Puștii ăia credeau c-o să mai iasă, da’ el dus era. Apărea-ntotdeauna în spectacole mari, cu o dansatoare, un solist, un număr de jonglerie, un comic şi-o orchestră-ntreagă. Erau între cinci și opt numere di ferite. Trecea câte-o oră și jumate până s-apară Elvis. În timpu’ ăsta publicu-și ieșea din minţi. Elvis încheia cu *Hound Dog.*

Asta era marele final. Fetele erau ca bântuite de friguri când ajungea aici. Erau în culmea surescitării. Și nu-ndrăzneau să plece cât mai stătea el pe scenă. Câteodată cântau cu el în cor și de șaisprezece ori cântecul ăsta și de fiecare dată era mai al dracului.

La un concert s-au rugat de el să le-arunce un lucru de-al lui. Le-a aruncat haina. A fost o scenă! Parc-ai fi aruncat o bucată de carne unei haite de câini înfometaţi. Au făcut-o bucăţele.

La 1 mai Elvis și-a făcut apariţia la studioul M-G-M din Culver City, lângă Los Angeles, ca să-nceapă înregistrările pentru *Jailhouse-Rock.* Gordon Stoker îşi amintește și-acum de ziua aceea.

— Nu mai ţin minte cât era ceasul, da’ era dimineaţă și Elvis s-a dus la pian și-a-nceput să cânte *spirituals,* dragostea lui dintâi. Ne-am alăturat cu toţii, toţi din grupul *Jordanaires,* Bill, Scotty și D.J. Am cântat o dimineaţă-ntreagă cu Elvis și, probabil, nici nu ne-am gândit la cântecele pentru film. Cum vă-nchipuiţi, n-am repetat și nici nu le-am înregistrat. Pe urmă, am făcut o pauză pentru masa de prânz. Atunci m-a chemat unu’ de la studio și mi-a spus că studioul irosește o avere și să nu-i mai ţinem hangul după-masă dacă-ncearcă iar să cânte *spirituals.* A mai spus că trebuie să ne-apucăm de treabă. Când ne-am întors după o pauză de-un ceas jumate, Elvis s-a dus aţă la pian și-a luat-o exact de unde rămăsese. Vorbisem cu Hugh, Neal și Hoyt, așa că noi n-am cântat. Am refuzat să cântăm cu el. Când a văzut asta, Elvis s-a oprit și s-a uitat la noi. M-a chemat și m-a-ntrebat ce se-ntâmplase. I-am spus: „Elvis, ne-au spus să nu mai cântăm *spirituals.* Au zis că trebuie să-nregistrăm cântecele pentru film”.

Asta a pus capac la toate, continuă Gordon. Elvis a făcut explozie. N-a făcut o scenă. Când făcea explozie, exploda pe dinăuntru. A plecat și-a luat cu el vreo șase-șapte prieteni. Ziua aia a fost o zi pierdută. Elvis nu s-a mai întors. Păcat, zău c-a fost păcat. Ce n-au înţeles cei de la studio era că Elvis nu mai cântase într-un studio de multă vreme și c-așa-și făcea el încălzirea, așa-și intra-n formă… c-ar fi putut înregistra toate cele șapte cântece chiar în după-masa aia sau, poate, pân-a doua zi, seara.

În felul ăsta tot ar fi terminat înregistrările mult mai repede decât majoritatea cântăreţilor. Ar fi trebuit să-l lase-n doaga lui, să-l lase să facă ce poftește. Majoritatea cântăreţilor aveau nevoie de cel puţin două săptămâni.

Era ușor pe vremea aia să spui că Elvis face una din acele scene neplăcute și egoiste pe care le fac de obicei vedetele, dar se pare că nu așa stăteau lucrurile. După cum povestește Gordon.

Elvis știa ce face și cum poate lucra cel mai bine. Programul și stilul lui nu erau dintre cele mai obișnuite, să zicem, dar se pare că Elvis credea că toţi știu de ce-i vorba. Erau de faţă, firește, mulţi din echipa lui: Freddie Bienstock, Steve Sholes, Colonelul, instrumentiștii lui și cântăreţii care-l acompaniau. Cineva ar fi trebuit să spună ceva, dar nimeni n-a intervenit, iar Elvis a făcut explozie și-a plecat.

S-a întors a doua zi și totul a decurs normal.

Filmul e unul din cele mai bune filme ale lui și merită mai multă atenţie. *Jailhouse Rock* spune povestea unui tânăr înfierbântat (Elvis), pe nume Vince Everett, condamnat la unu până la zece ani pentru că-l omorâse literalmente în bătaie pe-un derbedeu care fusese necuviincios c-o chelneriţă. În închisoare tovarășul de celulă al lui Elvis (Mickey Shaughnessy), un cântăreţ *country* de modă veche, îl învaţă pe Vince să cânte la chitară și, când îl aude cântând din gură, îl pune să semneze un contract prin care îi revin 50 la su tă din tot, dacă și când o fi asta.

Când Vince iese din închisoare, dă o probă la un bar, unde întâlneşte o fată (Judy Tyler) care lucrează ca agent de publicitate pentru o casă de discuri și care e destul de impresionată ca să-i aranjeze o înregistrare. Aici și în următoarele câteva scene grupul ce cântă în spatele lui Elvis, pe ecran, e compus din Scotty, Bill, D.J. și Mike Stoller, care-și face debutul ca actor cântând la pian. Toţi patru mimează ritmul unei transcrieri înregistrate an terior de grupul *Jordanaires.* Peggy (Judy Tyler) ia discul și bate la toate ușile. Ce urmează e doar un dialog nesfârșit care începe fie cu „Mulţumesc, Peg, c-am putut asculta înregistrarea" sau „Mi-e teamă c-am vești proaste pentru tine".

În *Jailhouse Rock* erau numeroase replici devenite-acum da zice. De exemplu, când Vince și Peg se-ntâlnesc, el îi spune:

— E-n regulă, văd că ești obișnuită cu talente nemaipomenite. Da' de ce-ţi pierzi vremea și lucrezi cu mine până-mi ies ochii din cap?

Ea îi răspunde cu ceea ce se poate numi o voce învăluitoare:

— Îmi place *swingul* cu care cânţi la chitară.

Mai târziu, după ce Vince îi insultă părinţii, ea spune:

— Cred c-am să te urăsc.

Iar el îi aruncă o privire pe sub gene, arcuindu-și sprâncene e ca marginile lăsate ale unui acoperiș de hambar, și spune:

— Oh… n-o să mă urăști. N-am de gând să te las s-o faci, şi-o trage spre el şi-o sărută.

Ea se smulge din braţele lui și-i spune (părând supărată):

— Cum poţi să crezi că la mine merge-o tactică ieftină ca asta?

El se uită iar la ea, îşi arcuiește sprâncenele și mai mult, o sărută din nou și-i spune:

— Nu-i tactică, iubito, e doar fiara din mine.

În cele din urmă Vince Everett reușește și devine celebru peste noapte. Exact

când banii-ncep să curgă gârlă, cine credeţi c-apare? Vechiul tovarăș de închisoare al lui Vince, care pretin de 50 la sută. Vince spune c-a vorbit cu avocatul lui (care răsa re periodic — un tip subţirel, chelios și care nu-și găsește locul – ca să se ocupe — de toate mașinaţiile) și tot contractul ăla n-are nicio valoare. Fostul pușcăriaș spune că și-a-nchipuit că-i făcut pe cinstite. Vince îi dă zece la sută fără s-ajungă la tribunal, iar tovarășul lui îi spune:

— De-acu' o să ai pe lângă tine pe cel mai scump lingău din lumea spectacolului.

Dar n-a fost el singurul lingău care-avea să fie văzut foarte curând în compania lui Vince. Întocmai ca Elvis în viaţa de toa te zilele, începe și Vince să-și adune tot felul de ţipi pe lângă el.

Se duce la Las Vegas și toate discurile lui sunt rupere de nori. Se duce-apoi la Hollywood, unde-i face ochi dulci eroinei, în spatele, ca și în faţa camerei de luat vederi. În cele din urmă Mick îi spune lui Vince că-i un ticălos fiindcă-i calcă-n picioare pe cei care-l iubesc. Vince nu ia aminte la sfaturile lui bune. Apoi Peggy discută cu Vince despre dacă n-ar fi timpul să mai faci și tu niște discuri? Vince îi spune să plimbe ursu'. Pe urmă avocatul cel care nu-și găsește locul îi zice lui Vince că li s-a făcut o ofertă bună pentru Casa de discuri Laurel, compania pe care-o înființaseară Vince și Peggy în vremurile lor bune de odinioară. Vin ce îl lasă pe avocat să vândă fără s-o-ntrebe pe Peg.

Gluma se-ngroașă când el îi spune lui Peggy de vânzarea companiei. Ea izbucnește în lacrimi și pleacă, iar Mick, care-a fost de faţă la această scenă mișcătoare, ia eroul la bătaie. Îi dă câţiva pumni în gât și-l lasă pe Vince fără voce. Două secvenţe mai în colo, doctorul anunţă că Vince poate n-o să mai cânte niciodată.

Destul de ciudat, la 14 mai, exact la două săptămâni după începerea filmărilor, Elvis și-a-nghiţit coroana de porţelan de la un dinte din faţă în timpul unei scene de dans. Când a-nceput să simtă dureri în piept a doua zi, l-au dus imediat la spitalul Cedars of Lebanon. Acolo i-au făcut o radiografie și s-a văzut că nu-nghiţise coroana, ci că-i intrase pe trahee și-acum era într-unul din plămâni. De-aici și durerea din piept. I-au scos coroana cu forcepsul și bronhoscopul și după ce s-a odihnit câteva zile, Elvis s-a-ntors la *Jailhouse Rock.*

Pentru a duce cât mai repede spre un sfârșit logic această înșiruire de clișee ce n-a văzut Parisu', Peggy și fostul pușcăriaș merg la Vince la spital, toţi îşi spun cât de mult se iubesc unul pe altul, trece-un pic de timp și doctorul zice că lui Vince i s-a vindecat gâtul. Mai e şi-o scenă dramatică în care prietenul lui Vince cântă la pian, iar Vince, în m-o-d m-i-r-a-c-u-l-o-s, cântă din nou, din gură d-e-a-d-e-v-ă-r-a-t-e-l-e-a. Cântă, bineînţeles, un cântec de dragoste, iar Peggy ascultă din camera de-alături.

Sfârșit.

În iunie a apărut un nou *single* cu cele două cântece-trăsnet din *Loving You,* filmul ce tocmai pătrundea în toate colţurile și cinematografele în aer liber[47] din ţară. E vorba de cântecul care dădea titlul filmului și de *Teddy Bear* (Ursuleţul de jucărie), pe cealaltă faţă. *Loving You* era un alt cântec de-al lui Leiber și Stol

Ier, iar *Teddy Bear* fusese scris de doi compozitori din Philadelphia, Kal Mann și Bernie Lowe, care vor da lumii mai târziu nume răsunătoare ca grupul *Dovells,* grupul *Orlons,* Dee Dee Sharp și Chubby Checker. Ei susţin c-au scris cântecul din cauza publicităţii serioase care se făcea în jurul slăbiciunii lui Elvis pentru ursuleţi, lucru demonstrat de altfel și de abilitatea cu care-i câștiga mereu când arunca mingea de baseball în parcurile de dis tracţii. Discul a ocupat locul unu în iulie și august.

Cât despre film, Jim Powers de la *Hollywood Reporter,* care nu-l plăcuse pe Elvis în *Love Me Tender,* considera că n-a jucat rău deloc în *Loving You.* Și asta în ciuda faptului c-a trebuit să vadă filmul alături de câteva sute de membri ai cluburilor de admiratori — invitaţi de Colonel — care chiuiau ori de câte ori apărea Elvis pe ecran. „Presley… joacă cu naturaleţe și farmec", scria Powers. „El ar fi pe placul generaţiei mai vârstnice dacă filmul ar putea fi văzut fără corul acela înnebunitor de femei. Kanter [Hal Kanter, regizorul] a anticipat acest fapt folosind în mod în genios efectele feminine juvenile comasate, astfel încât sunt momente când nu știi dacă toată hărmălaia vine de la femeile de pe ecran sau de la cele din sală. Wendell Corey și Lizabeth Scott sunt handicapaţi de faptul că-și spun replicile în vârtejul unui uragan…" Evaluarea era după tipic.

Iar ursuleţii Elvis Presley cu autograful lui Elvis au început să apară în dughenele cu mărunţișuri ca și în supermagazinele din toată America.

În iulie, după ce-a terminat cu *Jailhouse Rock,* Elvis și-a luat o vacanţă de trei săptămâni. O parte și-a petrecut-o supraveghind reamenajarea noii case pe care și-o cumpărase în martie. Avansul îl plătise cu banii luaţi pe casa de pe Audubon Drive. Graceland, noua reședinţă, era un imobil în valoare de 100.000 de dolan, așezat în ceea ce pe-atunci nu era decât o suburbie a Memphisului, un orășel numit, Whitehaven, la câteva mile de graniţa statului Mississippi. (Whitshaven a fost înghiţit de Memphis în 1969.) Subsolul era cu pământ pe jos și casa n-avea piscină, dar în rest nu-i lipsea mare lucru. Era o clădire cu un etaj și sub acoperișul ţuguiat avea o mansardă cu plafon înalt. Era construită din piatră de var de Tennessee, cafenie, cu coloane albe în stil colonial. Avea cinci dormitoare (în unele din ele au intrat aproape imediat părinţii și bunica lui Elvis) și-aproape tot atâtea băi. Douăzeci și trei de încăperi cu totul. Clădirea era așezată pe o colină în mijlocul unui te ren de treisprezece acri, care, la rândul lui, era înconjurat de niște pășuni care coborau în pante domoale. În 1957 singurii vecini ai lui Elvis erau niște vaci.

---

[47] Este vorba de un anumit gen de cinematografe în aer liber, unde spectatorii rămân în automobile când vizionează filmul (n.t.).

— Nu era decât o casă mare și veche din care el și-a făcut un cămin, povestește Alan Fortas, un tip îndesat care a lucrat ca paznic la Central High și care-l întâlnise pe Elvis cu un an în urmă, iar la sfârșitul lui 1957 figura pe statul lui de plată. În fiecare an îi mai adăuga câte ceva. Când a cumpărat-o, nu era decât o casă veche**,** ca toate celelalte. La subsol a pus parchet și lambriuri. Toate Discurile lui de aur le vezi atârnate-acolo. Are o masă de *pool,* un picup, o pistă pentru mașinuţe automate și tot felu' dă jocuri dă nici nu-ţi trece prin cap. Sunt două camere mari acolo. Are ș-un ecran pentru proiecţii și-ajunge pân' la podea. Și-un aparat de prolecţie pe 16 mm. Închiriam orice film care ne venea-n minte.

Când Elvis nu închiria filme, închiria terenuri amenajate pentru patinaj pe rotile și parcuri de distracţii.

— Închiriam câte-un teren și jucam fotbal pe patine cu rotile, povestește Alan. Asta se-ntâmpla la Rainbow. Închiriam iarmaroacele d-acolo și parcurile de distracţii și ne dădeam în roţi și toate alea până ne-apuca ameţeala. Știţi cum e. Când ești puști, te zbânţui într-o drăcie d-aia și, când se termină, trebuie să te dai jos să-ţi iei alt bilet. Da' noi ne zbânţuiam până nu mai puteam și-atunci ziceam: „Ajunge, oprește!" și ne dădeam jos. Terminam de fiecare dată cu distracţia preferată: mașinuţele. Asta o păstram pentru la urmă. Aici, la Memphis, li se spune „ferește-n lături". Ne-așezam cu toţii dă câte-o parte, câte zece, şi se-ncingea bătaia. Ne porneam pă joc așa dă strașnic că trebuia să ne punem perne pă la mijloc și mănuși… pă mâini ne-alegeam cu niște bășici dă cât tot mânam la mașinuţele alea. Mai aranjam și câte-un bal. Cine venea avea totu' pă gratis. Vreau să spun *hot dogs,* chiftele, floricele, mere-n zahăr ars, orice voiau. Fiindcă Elvis era din Memphis, asta era o favoare specială pe care i-o făceau ăia dă la Administraţia parcurilor. Puneau câte patru-cinci lucrători dă s-ocupau dă jocuri. Ţineau deschis și-i luau lu' Elvis o grămadă de bani pă fiecare tur sau pă oră. Elvis nu dădea pă nimeni afară. Dacă mai veneau ș-alţii care voiau să se distreze, nici nu-i păsa. Uneori câte-un prieten aducea p-altu' cu el sau câte unu', care trecea p-acolo cu mașina, oprea și-ntreba: „Pot să intru și eu?" Elvis n-ar fi refuzat nicio dată pe nimeni.

A construit o piscină și-a spus prietenilor că vrea să-și decoreze camera în „cel mai închis albastru din câte există și să-și pun-o oglindă care s-acopere — un perete-ntreg". A spus că-n hol o să bage-un petec de cer: nori desenaţi pe tavan pentru timpul zilei și luminiţe care să clipească noaptea ca niște steluţe. În ciuda obiecţiilor abia-ngăimate ale maică-sii, așa se spune, a comandat pentru camera de zi, sufragerie și solar tapete purpurii garnisite cu auriu și draperii de catifea reiată albă. Toată casa era luminată afară cu beculeţe de un albastru blând, care făceau ca piatra de var să pară-nsufleţită, strălucind în întuneric ca un tort fosforescent pregătit pentru aniversarea unei zile de naștere.

În faţa casei, în faţa porţilor de fier forjat de la Graceland, unde erau statui de metal înfăţișându-l pe Elvis (mai mare decât în realitate) cântând la chitară, admiratorii nu lipseau niciodată.

Câţiva tineri cu număr de Arkansas încercaseră odată să-i fure lui Elvis mobila

de grădină și, până i-a-ncolţit el și i-a făcut să oprească la marginea drumului, a trebuit să gonească după ei câteva mile într-unul din Cadillacuri. În aceeași lună în care s-au întâmplat toate astea, alte două admiratoare, Helen Magyar și Alice Steinhauer, amândouă de nouăsprezece ani, au cheltuit fiecare câte 250 de dolari ca să vină la Memphis din St. Paul, statul Minnesota. A meritat, însă, pentru că Elvis le-a primit și, după cum au relatat ele mai târziu ziariștilor, „ne-a lăsat să ne trecem degetele prin perciunii lui".

Indiferent unde s-ar fi aflat Elvis, admiratorii erau nelipsiţi în holurile hotelurilor, în faţa intrării studioului, în culise, la el acasă, mă rog, oriunde s-ar fi dus. Pretutindeni în Statele Unite, de câte ori vreun părinte anunţa poliţia că i-a fugit odrasla de-acasă și dacă fugara era fată, înainte de-a lua alte măsuri, poliţiștii dădeau iama în cârdul de fete din faţa casei lui Elvis din Memphis. La Hollywood, în faţa hotelului Knickerbocker, când stătea Elvis acolo, se formase-un grup care se numea „Hotel Hounds".

Ca să fii membră, trebuia să te fi sărutat Elvis și să poţi cânta *Heartbreak Hotel* de la coadă la cap. Odată, la Memphis, când Elvis a-ncercat să se ducă la cinema c-o fată, a fost reperat de admiratoare și, deși s-a refugiat în sală, la adăpostul unei loji rezervate, fetele-au dat de Cadillac-ul lui și, cuprinse de-un entuziasm plin de veneraţie, au sărit în draci pe capota și aripile mașinii, i-au făcut tapiţeria bucăţi ca să le rămână și lor câte-o amintire și-au scris, cu ruj și pile de unghii, jurăminte de dragoste eter nă pe fiecare petec de vopsea albă.

Alţii, la distanţe mai mari, înnebuniseră și mai și. La Boston, un *disc jockey* pe nume Norm Prescott, a oferit șapte șuviţe din perciunii lui Elvis celor care prezentau cele mai absurde dorinţe de-a le avea. Într-o săptămână a primit 18 400 de cereri. La Fort Worth, în Texas, elevii de liceu și-au zgâriat cu briceagul numele lui pe braţ. În Rusia, înregistrări făcute pe plăci Röntgen de radiografii, pe care spitalele nu le mai foloseau, se vindeau cu cincizeci de ruble, ceea ce echivala cu 12,50 dolari.

La Memphis admiratoarele se adunau de cum se crăpa de ziuă — dacă Elvis era sau nu acolo nici nu mai conta — şi-şi făceau fotografii una alteia în faţa porţilor de la intrare, plecau apoi cu mașina la Memphis și uneori se-ntorceau mai târziu ca să vadă dacă nu s-a mai întâmplat ceva-ntre timp. Câteodată stă te-au de vorbă cu unchii lui, Travis Smith și Vester Presley. Alte ori trăncăneau între ele şi-şi povesteau despre vremurile când îl văzuseră pe Elvis de-aproape, vremurile când chiar vorbiseră cu el. Se mai întâmpla că Elvis cobora de pe deal și, câte-o oră sau cam așa ceva, dădea autografe. Asta tulbura spiritele pentru o săptămână-nrreagă.

— Cu admiratoarele-alea era altceva, spune Alan Fortas. Dă obicei stăteam toţi acolo, pă veranda casei, și ne uitam la ele. Fie care era convinsă că dac-ar putea să fie numai câteva minute cu Elvis, el și-ar da seama că ea e femeia visurilor lui. Atât doreau, numai câteva minute — da' multe din ele nu făceau altceva decât să pună la cale tot felu' dă chestii și să le-nșire lu' Travis și lu' Vester minciună după minciună. Uneori unchii lui Elvis, care erau pă post dă paznici, mai lăsau pe câte unele să intre. Da' nu prea des. Dă obicei le luau numaidecât aparatele dă fotografiat, dădeau fuga până sus, la casă, cu un jeep și făceau câte-o poză

frumoasă ca să le-o aducă. Cu admiratoarele-alea era altceva, pă onoarea mea.

Când i s-a terminat vacanţa, Elvis a pornit-o din nou la drum, de data asta ca să apară pentru prima oară pe coasta de nord-vest a Pacificului. La 1 septembrie era la Vancouver, în provincia British Columbia. Mai întâi a fost o conferinţă de presă aproape nulă care-a ţinut douăzeci și șase de minute, într-o cabină în care se-adunau de obicei fotbaliștii. Apoi Elvis a ieșit să se-ntâlnească cu admiratorii.

— Aveam scena pregătită la capătul acestui stadion uriaș, spune Scotty Moore. Cei de pe teren se aflau cam la linia de două zeci de iarzi, iar noi, exact la capătul celălalt. Era imposibil să vezi ceva, așa c-au început să se-apropie de noi.

— Ne intrase frica-n oase, spune Neal Matthews. Au aprins toate reflectoarele. Au avertizat mulţimea prin megafon: Dacă vă apropiaţi mai mult, oprim spectacolul. Asta n-a Schimbat cu nimic lucrurile. Se apropiau din ce în ce mai mult, veneau spre noi. Erau înfierbântaţi. Elvis a zis: „M-opresc aici, băieţi", și-a-ntins-o chiar la mijlocul unui cântec și dus a fost. Ne-a lăsat în gura lupului. De-abia am reușit să scăpăm. Au răsturnat sce na cu instrumente cu tot. A fost cam nasol.

— Ne-a trebuit un ceas jumate pân-am putut s-o luăm la sănătoasa, spune Scotty. Ne întrebau unde s-a dus. Noi arătam într-o direcţie oarecare și ei o porneau într-acolo-n goană. După aia se-ntoarceau și le-arătam în altă direcţie şi-o porneau din nou, urlând.

Elvis a bătut toate recordurile pe coasta de nord-vest a Pacificului, încasând 147.000 de dolari pentru cinci spectacole de-o jumătate de oră. Cea mai mare lovitură a fost la Vancouver, unde s-au scos la casă 44.000 de dolari. S-au mai oprit la Spokane, Tacoma. Seattle și Portland.

La sfârșitul săptămânii în care Elvis făcea acest scurt turneu, pe tot cuprinsul Mississippiului de nord și al Alabamei au apărut afișe care anunţau întoarcerea lui spre sfârșitul acelei luni la Tupelo: „Miss-Ala. Fair & Dairy Show îi urează bun venit la Tupelo lui Elvis Presley — în persoană — cu spectacolul său. La iarmaroc vineri, 27 septembrie, orele 20. Preţ unic: 2 dolari. Procuraţi-vă bilete din timp. Nu pierdeţi spectacolul". Într-un chenar în josul afișului, era o notă: „Fondurile sunt destinate Centrului de recreere Elvis Presley, care se va construi la Tupelo".

Primarul orașului Tupelo, Jim Ballard, a explicat că orașul dorește să transforme casa părintească în casă memorială (pe-atunci se afla încă pe colina mlăștinoasă și plină de șerpi) și s-amenajeze un parc pe terenul din jur, cu bazin de înot și o clădire a comunităţii din oraș. Când Elvis s-a declarat de acord cu spectacolul, în contractul încheiat s-a stipulat că fondurile realizate nu vor fi folosite pentru cumpărarea locului respectiv. Orașul urma să acopere aceste cheltuieli. Banii obţinuţi trebuiau folosiţi pentru amenajarea terenului după ce-l cumpăra municipalitatea.

Tupelo a votat în favoarea strângerii fondurilor, a cumpărat treisprezece acri de pământ și-a angajat un arhitect care să facă primele planuri.

Scotty Moore și Bill Black n-au cântat cu Elvis la Tupelo în acel an. Plecaseră

cu mai puţin de o săptămână înainte, spunând ziariștilor că nu erau plătiţi suficient.

— Elvis e starul și nimeni nu neagă asta, se zice c-ar fi spus Scotty atunci. Nu m-așteptam să mă-mbogăţesc din asta și sunt departe de-a-i purta pică lui Elvis pentru succesul și pentru toate care-au venit odată cu asta, da' în așteptam săcâștig mai mult de-atât și să pot asigura o situaţie mai bună familiei mele.

Scotty a spus că el și Bill câștigau o sută de dolari pe săptămână, când erau acasă, și două sute, în turneu, plus o gratificaţie de-o mie de dolari de Crăciun. Cei o sută de dolari îi primeau în fiecare săptămână, indiferent că lucrau sau nu, dar erau obligaţi să-și plătească singuri toate drumurile. Scotty povestește că i-a spus lui Elvis că vrea un salariu mai mare cu cincizeci de dolari pe săptămână, plus 10.000 de dolari bani gheaţă cu care „să-mi pot plăti datoriile și să-mi mai rămână și cu ce să mă laud pentru ăștia patru ani".

(— Scotty și Bill au primit într-adevăr un bobârnac, spune Gordon Stoker, da' nimeni n-o să știe niciodată cât de prost stăteau lucrurile.)

Deși prietenii zic c-a fost un adevărat scandal la vremea aceea — Elvis, în cele din urmă, i-a spus lui Scotty c-are nevoie de câteva zile să se gândească — astăzi Scotty nu face mare caz pe seama plecării lor:

— Nu era un salariu cine știe ce, trebuie să recunoaşteţi, și, când ești într-un grup unde-și duc toţi viaţa laolaltă, pui la inimă lucrurile-astea mărunte… așa că eu și Bill am plecat. N-am lipsit decât o lună sau cam așa ceva, iar el, oricum, nu făcea turnee așa de des. N-a înregistrat decât o dată în timpu' ăsta, da' pe vremea aia folosea o grămadă de instrumentiști din Nashville pe lângă grupul nostru, așa că n-a avut greutăţi. Nu ne-am mai angajat permanent la el. Cântam cu ziua. Ne plătea pentru cât cântam și pe urmă plecam și ne vedeam de treburi pân-avea iar nevoie de noi.

Turneele au continuat sporadic în următoarele șase săptămâni, când Elvis s-a concentrat în special asupra înregistrărilor și filmărilor. Scotty și Bill i s-au alăturat iar pentru două concerte la sala Pan Pacific din Los Angeles. Spectacolele erau ca toate celelalte: Elvis și tot felul de numere noi de circ[48], nouă mii de fete, care ţipau întruna, leșinau și se păruiau, poliţia de moravuri din oraș, care-i spunea lui Elvis să-și mai „pieptene" număru' c-altfel nu mai apare a doua oară, și Elvis, care băga-n buzunar cam 56.000 de dolari.

Chiar și ziariștii trebuiau să plătească. Colonelul nu mai dădea *nimic* de pomană.

Apoi Elvis a făcut primul turneu în Hawaii ca s-apară în două spectacole într-o singură zi pe stadionul din Honolulu. Colonelul a zburat primul în Hawaii pentru a

---

[48] Hollywoodul este un vast depozit de numere noi, iar lista lor era cea clasică, unde intrau grupul lui Jerry Rosen, Burns Twins and Evelyn (un trio de dansatori de step), Howard Hardin (care apărea ca maistru de ceremonii și jongler), Joe Termini (violonist, care scotea efecte comice), Wells and Four Fays (un număr acrobatic de senzație), Paul Desmond (impresionist) și binecunoscutii Jordanaires.

supraveghea pregătirile, ceea ce-nsemna repetiţii cu fanfara legiunii americane, care urma să aşi guri fondul muzical pentru primirea lui Elvis la aeroport. Colonelul a așezat fanfara într-o împrejmuire nu cu mult mai mare decât orchestra însăși și, când a aterizat avionul, a-nceput să-și „latre" comenzile. În câteva clipe printre instrumentiști s-a făcut o adevărată bulibășeală din care nu mai aveai scăpare: tromboniștii îi izbeau pe trompetiști în cap, toboșarii le cădeau în braţe fiindcă mâinile și picioarele le intraseră prin câte-o tobă, toţi suflătorii erau înghesuiţi în gard și behăiau după ajutor. Iar Colonelul, mândru, în centrul atenţiei, abia stăpânindu-și râsul, îl saluta pe regele *rock'n'roll*-ului.

Jailhouse Rock ieșise deja pe piață, mai întâi cântecul și-apoi filmul. *Teddy Bear* era încă printre primele zece din top. Al treilea album, *Loving You,* ce cuprindea șapte cântece din film, plus altele cinci, între care succesul lui Fats Domino, *Blueberry Hill* (Dealul cu afine), ocupa locul întâi pe lista celor mai bune vânzări. În da samentele britanice Elvis avea trei discuri *(All Shook Up, Teddy Bear* și *Paralyzed),* iar E.P.-ul lui de 45 t/m cu cântece religioase era discul cu cea mai bună vânzare din această categorie. Când a apărut, *Jailhouse Rock,* ca să citățm revista *Billboard,* „a fost ca o bombă pe toate pieţele", iar la 1 noiembrie pusese stăpânire pe locul unu.

Cât despre film, acesta a fost primit întocmai ca primele două cu rezerve din partea criticilor și adoraţie din partea publicului. În multe orașe a rulat ca parte de-nceput a unui spectacol compus din două filme — înaintea lui *Action of the Tiger* (Acţiunea tigrului), un film de aventuri în care nu se-ntâmplă mare lucru, avându-l pe Van Johnson în rolul principal. Probabil că niciun actor din lume n-ar fi fost în stare să spună o frază ca „Nu-i tactică, iubito, e doar fiara din mine" și cu asta să pună punct.

Elvis juca fotbal în pauzele dintre înregistrări, concerte și filme. Era unul din remediile preferate pentru tensiunea la care-l supunea cariera. În general, coechipierii erau vechi prieteni de liceu sau amici de la Hollywood.

— Închiria terenul de fotbal de la liceul din Whitehaven, îi punea s-aprindă toate reflectoarele dacă era-ntuneric și-aducea câte-o persoană oficială să deschidă jocul, povestește Buzzie Forbess. Își umplea limuzina cu coca-cola și-alte chestii pentru toţi care-ar fi putut s-apară. A dus-o-așa vreo patru-cinci ani. Venea acasă, la Memphis, își cumpăra echipamentul, mingile și ce-i mai trebuia. Apoi se-apuca să facă echipele. De obicei avea cincisprezece sau, poate, douăzeci de — oameni: opt pe linia de apărare, opt pe linia de atac și câţiva în plus. Aduna câteodată vreo treizeci de jucători. Avea echipa pe care-o organizase aici, într-una din asociaţiile sportive de amatori, plus Red West și câţiva din tipii din echipa lui Rick Nelson de la Hollywood, oameni pe care-i plimba după el.

Atunci când nu bătea mingea — ca un scop în sine — se uita la meciurile mari de la televizor. Era imposibil s-apară pe stadion în carne și oase. A încercat o dată, în 1956, când s-a dus la meciul care-avea loc anual, în scopuri de binefacere, între

cele mai bune echipe de liceu din Memphis și numai un pic a lipsit să nu se lase c-un fel de răzmerită. Decât să mai încerce încă o dată în 1957, s-a gândit că mai bine dă o mie de dolari ca să ia bilete pentru toţi cei 1400 de elevi de la liceul Humes, să meargă ei în locul lui.

Să crească mare și s-ajungă vedetă de fotbal, la asta visa de când era copil, a spus Elvis pe-atunci, și chiar dacă visul nu i s-a-mplinit, fotbalul rămăsese sportul lui preferat.

În octombrie Milton Bowers, președintele centrului de recrutare din Memphis, a spus că, din cauza cotei reduse de recruţi care se cerea, o să mai treacă probabil un an până când Elvis o să fie mobilizat. Dar nici nu trecuseră bine două luni că, la 20 decembrie, Bowers în persoană i-a transmis lui Elvis felicitările guvernului, la Graceland, unde acesta venise să-și petreacă Crăciunul.

Zvonurile nu conteniseră, în ciuda anunţului din octombrie, cu atât mai mult cu cât, pe la-nceputul săptămânii, reprezentanţi ai armatei și marinei îl vizitaseră pe Elvis să-i ofere niște avantaje speciale dac-avea de gând să se-nroleze. Ideea era că, dacă se-nrola în loc s-aștepe convocarea, o să poată, probabil, să-și aleagă arma și munca, pe concret, pe care-avea s-o facă în următorii doi ani. Marina, prin intermediul plutonierului major D.U. Stanley, mersese până-ntr-acolo încât să afirme că va crea o „Companie Elvis Presley", cu tineri din Memphis, în cazul în care Elvis accepta să semneze actele de înrolare. Elvis a mulţumit tuturor și-a spus c-o să-și încerce norocul.

După toate astea, relatate de presă până în cele mai mici amănunte, când, în sfârșit, a sosit comunicarea scrisă că Elvis trebuie să se prezinte la centrul de recrutare din Memphis la 20 ianuarie 1958, efectul n-a fost nici pe departe de amploarea celui scontat. Controversa cea mare se dezlănţuise cu un an în urmă, când veterani, admiratori și senatori deopotrivă au reacţionat așa zgomotos la zvonul că n-o să-l tundă la chelie. Acum, însă, nici măcar Elvis nu s-a mirat. O să-i fie dor de mama și de tata, a spus el ziariștilor, dar:

— Ca să fiu sincer, sunt mândru de asta. E-o datorie pe care trebuie să mi-o-ndeplinesc și chiar așa am să și fac. Ordinul de chemare, a mai adăugat Elvis, spune să-mi las mașina acasă. Ni se asigură transportul. Trebuie să-mi iau un aparat de ras, o perie de dinţi, pastă de dinţi, un pieptene și bani ca să-mi ajungă două săptămâni.

Acestea fiind zise, Elvis s-a pus pe-ncercat tot felul de uniforme militare aduse de-un fotograf, a supravegheat descărcarea unei mașini sport Isseta, în valoare de 1800 de dolari, pe care-o comandase și-a dat-o Colonelului, iar apoi a-nceput să primească telefoane de la Martha Raye, Milton Berle și ceilalţi ţipi pe care-i întâlnise la Hollywood.

Dacă Elvis trata totul cu un aer de „Asta-i, dom'le, n-am ce-i face", nu același lucru se poate spune despre Studiourilor Paramount și Hal Wallis de la Hollywood. Elvis urma să-nceapă lucrul la următorul film în aceeași săptămână în care trebuia să se prezinte și la armată. Se investiseră deja între 300.000 și 350.000 de dolari

care-or să se ducă pe apa sâmbetii, spuneau cei de-acolo, dacă Elvis pleacă la armată înainte de luna martie. Făcând această comunicare, șeful departamentului de producţie al studioului, Frank Freeman, a spus că trimisese-o scrisoare centrului de recrutare care-l convocase pe Elvis, pentru a obţine o amânare de opt săptămâni.

Asta se-ntâmpla la 21 decembrie. Scrisoarea a ajuns două zile mai târziu, iar centrul de recrutare a dat cu ea de-a azvârlita, spunând că o astfel de cerere trebuia să vină de la Elvis, nu de la Paramount. Așa că Elvis a scris el o scrisoare cu o zi înainte de Crăciun. Spunea că trage nădejde că toată lumea o să-nţeleagă că nu de propriul său interes era vorba, ci de al studioului. Paramount îl ajutase la-nceputul carierei, continuă el, iar acum considera că e o chestie de cinste, și nimic mai mult, să răspundă favorabil cererii studioului „astfel încât oamenii ăștia să nu piardă atâţia bani și să se-aleagă praf' de tot ce făcuseră pân-atunci". El zis îşi încheia scrisoarea urând „Sărbători fericite" celor de la centrul de recrutare.

Cei trei membri au ţinut o ședinţă specială la 27 decembrie și-au votat în unanimitate să-i acorde lui Elvis o amânare de șaizeci de zile. Asta-nsemna că ordinul de înrolare intra-n vigoare la 20 martie în loc de 20 ianuarie. Elvis a spus că e recunoscător — „în numele studioului" — iar Colonelul a definit amânarea ca fiind un gest de „mare amabilitate".

Au fost desigur și unii care erau de altă părere. Pe la sfârșitul lui 1957, Milton Bowers și cei doi tovarăși ai lui de la centru erau printre figurile cele mai puţin agreate din toată America. A fost o vreme când se părea că, de fapt, nimeni nu-i de partea lor. În primul rând erau admiratorii lui Elvis care-au început să bombardeze cu scrisori și să ceară ca toată lumea să facă plângeri împotriva mobilizării lui Elvis. „Și-apoi erau cei care, de la bun început, nu-l prea aveau pe Elvis la inimă și care cereau să se facă plângeri împotriva amânării acordate acestui cântăreţ fără căpătâi, cu păr slinos și șolduri unduitoare. Era perioada Crăciunului, în care pacea și îngăduinţa faţă de semeni trebuie să domnească pe pământ. Dar nu așa stăteau lucrurile și-n casa familiei Bowers.

Bowers era una din personalităţile civice ale orașului, fost legistator de stat din partea Partidului Democrat și președintele comitetului școlar din Memphis, ca și șeful atelierelor de sudură și prelucrare a metalelor aflate în proprietatea familiei. Spunea că s-a așteptat la critici severe privind activitatea centrului său (la urma urmei, care centru de recrutare nu atrage din când în când antipa tia unuia sau altuia), dar nu de o asemenea amploare. Uneori cei care sunau la telefon aveau și umor, ca atunci când un admirator a strigat în receptor:

— Pe Beethoven nu l-aţi trimis la armată, nu-i așa?

Bowers i-a explicat cu calm că Beethoven nu era american și, chiar dac-ar fi fost, nu-l puteau chema sub arme pentru că era surd — și mort pe deasupra. Cel mai adesea, ura neîmpăcată războtea din telefoanele și scrisorile primite. Îl blestemau pe Bowers să-i cadă pe cap toate nenorocirile din lume, spuneau că speră ca boala și moartea să se abată asupra familiei lui. Alţii chiar amenințau c-o să vină la Memphis şi-o să-i omoare pe toţi ăia din afurisitul de centru de recrutare.

În același timp unii-l acuzau pe Bowers că-i acordă lui Elvis un tratament preferenţial fiindcă era o celebritate. La Harlan, în Kentucky, un reprezentant oficial de stat, Nick Johnson, și-a dat demisia de in centrul de recrutare respectiv, spunând:

— Nu pot cere, cu mâna pe inimă, băiatului venit de la munte să servească sub drapelul aceleiași ţări decât dacă i se garantează și lui același tratament ca și lui Presley.

Odată făcute aceste afirmaţii, veteranii din războaiele de peste graniţă și foștii combatanţi din întreaga ţară au început să se pro nunţe în favoarea armatei și împotriva amânărilor. Unii chiar au adresat reclamaţii lui Lewis Hershey, directorul Sistemului de serviciu selectiv din Washington.

— Sunt sătul până peste cap. Spunea Bowers la începutul lui 1958. Mănânc, dorm și beau Elvis Presley. De fapt, vorbesc despre Elvis Presley mai mult decât dorm. Cu tot respectul cuvenit lui Elvis, care-i un băiat drăguţ, pot spune c-am recrutat oameni cu mult, mult mai importanţi decât el. La urma urmei, dacă-l iei și-l scuturi bine de toată povestea cu spectacolele, ce-ţi mai rămâne? Un camionagiu.

Comentariul de mai sus a fost primit cu urale de una din părţi și luat cu huo și fluierat de cealaltă. Controversa oscila mai de parte între cei doi poli opuși.

Elvis Christmas Album (Albumul de Crăciun al lui Elvis) apăruse la mijlocul lui noiembrie, odată cu un disc E.P. de Crăciun, și amândouă s-au ridicat curând în fruntea tuturor clasamentelor de popularitate. Cântecele alese erau destul de numeroase. Iată câteva: *Here Comes Santa Claus* (Uite vine Moș Crăciun) al lui Gene Autry, *White Christmas* (Crăciun alb) de Irving Berlin, o serie de cântece religioase apărute mai înainte pe E.P.-ul *Peace in the Valley,* câteva cântece aparţinând unor compozitori pe care Elvis îi mai folosise *(Santa Claus Is Back în Town* [Moș Crăciun s-a-ntors în târg] de Jerry Leiber și Mike Stoller, *Santa Brings My Baby Back to Me* [Moș Crăciun mi-aduce înapoi iubita] de Aaron Schroeder și Claude Demetrius) și câteva colinde. Colindele O *Little Town* of *Bethlehem* (O, orășelul Bethlehem) și *Silent Night* (Noapte liniștită) au dat naștere la o a doua controversă neobișnuită din vacanţa lui Elvis.

La Los Angeles, *disc jockey-ul* Dick Wittinghill de la K.M.P.C.a afirmat că primise cereri pentru difuzarea cântecelor din album, dar a refuzat s-o facă spunând:

— Ar fi ca și cum aș lăsa vijelia să facă daruri de Crăciun copiilor mei.

Iar când Al Priddy de la K.E.X. din Portland, statul Oregon, a pus o bucată, a fost dat afară. În opinia directorului de la acest post de radio, albumul era „de un nemaipomenit prost gust". Albumul a fost, de asemenea, interzis la aproape toate posturile de radio canadiene, chiar și după ce un *disc jockey* din Kingston, provincia Ontario, Allen Brooks de la C.K.W.S., a început să difuzeze discul și-a cerut ascultătorilor să-și spună părerea, iar 93% dintre ei (inclusiv câţiva care s-au dat drept preoţi) l-au susţinut din toată inima.

Apoi, în săptămâna Crăciunului, R.C.A. a lansat un alt single, *Don't* (Nu), încă un cântec de Leiber și Stoller. Din nou comenzile date înainte de apariţia discului au depășit milionul.

Elvis s-a întors la Hollywood în ianuarie ca să înceapă lucrul la King Creole. Aducea cu el vreo doisprezece oameni, între care și pe noul lui „angajat", Alan Fortas.

— Am intrat să lucrez la el și-n două zile-am pornit-o, povestește Alan. Am luat tren'. Eu, Gene Smith, Cliff Gleaves, Fred die Bienstock, Tom Diskin, alţi câţiva. Era al dracului dă bine, pă legea mea. În fiecare oraș prin care treceam, indiferent la ce oră din zi sau din noapte, în gări oamenii stăteau ca sardelele. Oamenii ăia știau că Elvis o să plece la armată cum o să termine filmu' ăsta, așa că ăi mai mulţi și-au zis că-i ultima oară când mai pot să-l vadă. Cum s-a urcat în tren aici, la Memphis, s-a și auzit la radio și-n ziare. Oamenii știau și stăteau înșiraţi de-a lungul șinelor pă toate drumurile Americii.

Al patrulea film al lui Elvis era făcut, în mare, după romanul lui Harold Robbins, *A Stone for Danny Fisher* (O piatră pentru Danny Fisher). În carte eroul era un luptător celebru, în film, un cântăreţ. Și acţiunea a fost mutată de la New York la New Orleans, unde Elvis lucra ca picolo la King Creole, un bar deocheat de pe Bourbon Street. În acest local face el cunoștinţă cu o prostituată (Carolyn Jones) și trei haidamaci scandalagii (Walter Matthau, Vic Morrow și Brian Huiton), care l-au atras pe Elvis în mizerabila lor lume interlopă, pentru ca, în cele din urmă, să pună la cale un furt la magazinul tatălui lui Elvis. Cu ajutorul unei sfioase și feciorelnice vânzătoare de dugheană (Dolores Hart), Elvis sesmul ge din această lume, se-ntoarce la tatăl lui și cântă unsprezece cântece, destule ca să mai scoată un album. *King Creole* a fost, și rămâne și azi, filmul favorit al lui Elvis. Mulţumită, în mare parte, regizorului Michael Curtiz și scăpărărilor de inteligenţă ale domnișoarei Jones și ale altor câţiva, e și cel mai bun din cariera lui.

Era al doilea film al lui Hal Wallis cu Elvis și primul în care filma în afara studioului. Odată terminate înregistrările și toată munca din studio, Elvis și grupul lui, plus alţi câţiva din distribuţie și echipa de filmare, producătorul Aaron Spelling (pe-atunci soţul lui Carolyn, Jones) și Nick Adams, au luat trenul ca să străbată ţara.

Alan Fortas povestește că din nou o grămadă de tineri se-adunaseră de-a lungul liniilor ferate și, bineînţeles, pe străzile din New Orléans.

— Într-o zi, când am plecat din French Quarter[49], se strânsese atâta lume, mai-mai să ne dea taxi' cu fundu-n sus, povestește Alan. Erau mii dă oameni. Lu' Hal Wallis nu-i venea să-și creadă ochilor. Colonelu-i povestise dă toate astea înainte s-ajungem noi acolo: „O s-aveţi nevoie d-o grămadă dă oameni dă pază". Da' Hal Wallis i-a zis: „Ei, ce spui, las că ne descurcăm noi. M-am ocupat dă Dean Martin și dă Jerry Lewis când erau în culmea gloriei și nimeni nu s-a atins dă ei". Colonelu' i-a spus: „E-n regulă, da' nu te-ai ocupat dă Elvis Presley. Fii atent !" Da' să v-o spun p-a dreaptă, zice Alan. Dă când sunt, n-am văzut atâţia oameni. Ziua aia au făcut-o Ziua Elvis Presley și-au dat drumu' copiilor dă la școală. Ne trebuiau câte

---

[49] Cartierul jazz-ului din New Orleans (n.t.).

două ceasuri ca s-ajungem la hotel, chiar dacă eram doar dă partea ailaltă a străzii.

La fel ca atunci când stătea la Hollywood, Elvis a luat un etaj întreg la un hotel, hotelul Roosevelt, care era la o stradă de French Quarter. Lifturile nu opreau la etajul acela.

— Odat-ajunși la hotel, securitatea era a-ntâia, povestește Alan. Într-o zi, după ce-am terminat dă filmat, ne-am urcat în lift și-am spus: „La nouă, vă rog!" Liftierul a zis: „Nu, domnule, nu pot opri la nouă. Domnul Presley e-acolo și n-avem voie să oprim".

Elvis era în lift cu noi și-a spus: „Mda, știu. Eu sunt Elvis". Liftierul l-a privit drept în ochi și i-a zis: „Îmi pare rău, domnule, n-avem voie să oprim acolo pentru nimeni". A trebuit să urcăm pân la zece și să coborâm pă jos.

Apoi, când echipa de filmare s-a mutat la Lake Pontehartrain ca să tragă o scenă într-o casă ridicată pe picioroange deasupra apei, mulţimea de pe plaja alăturată crescuse atât de mult și se făcuse-atât de gălăgioasă încât Elvis a trebuit să plece pe-o ușă din spate, să se urce-ntr-o barcă cu motor și să meargă câteva mile mai încolo, unde-l aștepta o mașină.

Elvis s-a-ntors la Hollywood la sfârșitul lui februarie.

— Iată-ne la numai patru sute de mile de Memphis, spune Alan. Da' trebuia să mergem înapoi în California ca să luăm o copie a filmului. Trebuiau să dea drumu' filmului dă la un cap la altu', să se-asigure că nu mai era nimic dă refăcut, pentru că, odată ce-ţi dădeau o copie, nu mai puteau avea nicio pretenţie.

Așa că ne-am întors la Hollywood cu trenu', Elvis a luat copia și ne-am suit iar în tren ca să plecăm la Memphis. Mergeam a patra oară cu trenu' în luna aia și-ncepuse să ni se urască. Nu poţi decât să dormi și să mănânci și după un timp te săturai de-atâta dormit și mâncat. Eram tineri și nu beam. Stăteam dă vorbă, încercam să compunem cântece, încercam să cântăm. Știţi cum e, eram ca toţi ceilalţi băieţi. Da' ni se acrise când am ajuns la Dallas. Nu mai puteam și gata. Așa că ne-am dat jos din tren, am închinat niște Cadillacuri și restu' drumului pân-acasă l-am făcut cu mașina.

VIII

ARMATA

ÎNTR-O DIMINEAŢĂ DE LUNI, RECE ȘI PLOIOASĂ, la 24 martie, Elvis a sosit la Centrul de recrutare local 86. Era 6,35 și, deși el ajunsese cu aproape o jumătate de oră mai devreme, zeci de reporteri și fotografi erau deja acolo. Avea ochii cam cârpiţi după petrecerea care ţinuse toată noaptea la Graceland, dar nu spunea decât glume și vorbe de duh. Veniseră cu el părinţii, Judy Spreckels, o blondă, fosta nevastă a unui magnat al zahărului (care zicea că nu-i era iubită, ci „ca o soră") și Lamar Fike, care-a încercat și el să se-nroleze, da' l-au respins pentru că 270 de livre într-un singur recrut atârnau prea greu pe umerii armatei. Bineînţeles, nu

lipsea nici Colonelul ocupat să-mpartă niște baloane cu care făcea reclamă filmului ce-avea s-apară în curând, *King Creole.*

Deși câţiva din purtătorii de cuvânt ai armatei continuau să spună că ordinul de mobilizare al lui Elvis e o simplă „rutină", se vedea clar că lucrurile stăteau altfel. Elvis Presley la armată? Contrastul era atât de binevenit pentru speculaţiile din presă încât numeroase relatări conţineau cantitatea de detalii rezervată în mod obișnuit încoronărilor sau revistelor medicale.

Elvis și ceilalţi recruţi s-au urcat într-un autobuz ca să meargă la spitalul Kennedy, unde analiza sângelui, examenul psihic, depunerea jurământului și alte lucruri de genul ăsta le-au luat cea mai mare parte a zilei. Fotografii se ţineau după el și se băgau cu blitzurile de câte ori apărea la un alt examen. Apoi Elvis a depus jurământul, i s-a dat numărul US53310761, iar la ora cinci s-a urcat într-un autobuz închiriat pentru curse lungi, cu destinaţia Fort Chaffee, în Arkansas.

Autobuzul a trecut peste fluviul Mississippi și-a oprit la West Memphis, în Arkansas, la micul restaurant Coffee Cup, unde armata prea să asigure masa grupului de proaspeţi soldaţi. Nu se gândise nimeni la zecile de admiratori care-au sosit curând și care, exact când Elvis se pusese pe făcut cărări în farfuria cu spaghete, au năvălit în restaurant. În grabă s-ajungă cât mai repede la autobuz.

Elvis și-a pierdut un stilou, s-a ales cu hainele sfâșiate, iar în urma lui chelneriţele se ciorovăiau care să ia scaunul pe care stătuse el.

Guvernatorul statului Tennessee, Frank Clement, afirma într-o telegramă adresată recrutului: „Ai dovedit că eşti, în primul rând, un cetăţean al Americii, un voluntar din Tennessee și un tânăr care dorește să-și slujească ţara când e chemat la datorie".

S-a făcut numeroase speculaţii și s-a scris mult în ziare des preluarea lui Elvis la armată și despre efectele pe care acest fapt le va avea asupra carierei lui.

De o parte erau cei care afirmau că-i sosise sfârșitul ca rege al muzicii *pop.* Susţineau nu numai că se va resimţi de pe urma unei reduceri serioase a veniturilor (de la peste 100.000 la 78 de dolari pe lună), dar va fi, de asemenea, în imposibilitatea să-și apere poziţia în faţa celorlalţi cântăreţi, care nu erau supuși unei astfel de restricţii severe. Nu va mai putea face niciun film și era puţin probabil că va putea da concerte. Și când e vorba de capriciile culturii pe gustul publicului larg, doi ani înseamnă mult, mult de tot. Elvis e mort, spuneau criticii și scepticii. Mai lipsea doar o-nmormântare ca la carte.

Nu-i chiar așa, spunea Colonelul. Fără nicio discuţie, lui Elvis n-o să-i lipsească banii ca să-și cumpere orice și dac-o să vrea să ia ceva nou în acest răstimp de doi ani, scăderea venitului n-o să fie-atât de mare ca s-o observe el. Avea mia aia de dolari săptămânal de la R.C.A. Paramount îi datora 50% din toate veniturile de la *King Creole,* care n-apăruse încă pe ecrane, și nu-ncăpea-ndoială că filmul o s-aducă milioane, căci era singura posibilitate de a-l vedea pe Elvis până-n 1960. Și nu numai că existau mai multe cântece înregistrate și pregătite pentru a fi lansate ca discuri *single,* dar se credea că, la nevoie, alte câteva vor putea fi înregistrate.

Regulamentul armatei cu privire la activitatea din timpul liber era destul de flexibil pentru ca lui Elvis să-i fie relativ ușor să mai scoată ceva nou.

Una din legile armatei consfinţea că un militar în permisie poate desfășura activităţi particulare numai în cazul în care aceste activităţi sunt esenţiale pepifu bunăstarea naţională — o problemă discutabilă când e vorba de necesitatea de a face discuri *rock'n'roll* — dar alţii susţineau că orice activităţi desfășurate în afara armatei erau acceptabile atâta vreme cât nu se necinstea uniforma, iar soldatul nu aducea prejudicii rezervorului de la lente din partea locului. Nevrând să calce pe nimeni pe bătături, fie că persoana în cauză purta pantofi de velur sau cizme cazone, armata afirma: „Fiecare caz de acest gen se studiază separat. Fie care caz e ceva aparte".

În plus, rujurile, tricourile de bumbac și alte noutăţi continuau să se vândă, iar faptul că Elvis era la armată a sporit posibilităţile de producţie ale unei game și-așa destul de largi. Când un grup numit *Three Teens* a difuzat un cântec intitulat *Dear 53310761* (Dragă 53310761). Iar Trinity Music, editura, a scos cincizeci de mii de brelocuri Elvis Presley pentru a fi oferite *disc jockey–ilor,* Colonelul, de exemplu, n-a întârziat să ceară drepturi de proprietar, a autorizat pe cineva să comercializeze brelocurile și-a scos bani grași. Brelocurile erau prezentate sub formă de plăcuţe aurii sau argintii, aveau pe ele numele lui Elvis, gradul în armată și numărul, grupa de sânge (0), o semnătură reprodusă exact și un portret gravat. Costau un dolar.

Existau deja câteva cântece noi despre Elvis: *Bye Bye, Elvis* (La revedere, Elvis) de Gennie Harris (Știu c-am să plâng când vei pleca / Cu toţii te vom regreta), *All American Boy* (American get-beget) de Bill Parsons (Și-atuncea zise unchiul Sam / Aș vrea — bum, bum — să te și am), *Marchin Elvis* (Elvis mărșăluind) de grupul *Greats* și *I'll Wait Forever* (Te voi aștepta mereu), cântat de ultimul amor al lui Elvis, Anita Wood (înregistrat nicăieri în altă parte decât la Sun). Colonelul n-a putut cere niciun sfanţ ca drepturi de autor pentru aceste discuri. Elvis era, la urma urmei, o celebritate publică și, ca atare supusă comentariilor publice. Toate discurile astea au ajutat, însă, ca piaţa produselor Elvis să crească în ochii lumii.

Noua „imagine" a lui Elvis începea să fie acceptată. Adulţii începeau să-l accepte pentru c-avea de gând să se tundă, să se-mbrace ca un om civilizat (în uniformă), pentru că spusese c-o să-şi slujească-ţara ca oricare alt băiat și pentru că nu se mai bâţâia în public. Puștimea acceptase despărţirea ultrasentimentală la fel de bine; nu uitaţi că în 1958 nu era deloc lipsit de glorie să mergi la armată.

Cât despre scăderea masivă a venitului — despre care se zicea că va însemna pentru Statele Unite 400.000 de dolari numai în impozite — Colonelul a spus:

— Consider că este datoria mea de patriot să-l menţin pe Elvis în categoria de impozite de nouăzeci la sută.

Desigur, prima treabă a Colonelului a fost să pună la cale toate manifestările-alea menite să-ţi ia piuitul, care-aveau să însoţească primirea și îndoctrinarea lui Elvis la Fort Chaffee.

Soldatul Presley era-mbrăcat şi-şi făcea patul când un sergent a aprins luminile în cazărmi pentru ca să-i trezească pe toţi. Era 5,30 în dimineaţa zilei de 25 martie, prima zi completă de armată a lui Elvis. El și ceilalţi recruţi ajunseseră la Fort Chaffee noaptea trecută, târziu, ceea ce-nsemna că n-avuseseră parte de prea mult somn. (El fusese salutat și de-un cârd de cel puţin trei sute de fete, când autobuzul a trecut prin dreptul intrării în unitate.) S-a dus apoi la popotă ca să-și ia micul dejun, unde-a fost întâmpinat de colonelul Parker, care părea că-și folosește titlul onorific ca să-l privească de sus pe căpitanul Arlie Metheny, ofiţerul de serviciu pentru relaţiile cu publicul.

— Lasă băieţii să facă câte poze-or vrea, a spus Colonelul arătând spre cei nu mai puţin de cincizeci și cinci de reporteri și fotografi, cu cinci mai mult decât recruţii care luau masa. Și-nainte ca ofiţerul să poată reacţiona în vreun fel, băieţii au intrat și-au imortalizat fiecare-nghiţitură de cârnaţi cu ouă a lui Elvis, fiecare-mbucătură de pâine prăjită, fiecare gură de cafea. În cele din urmă unul din reporteri l-a-ntrebat pe Colonel ce caută acolo, iar el i-a râs puns că se-nvârte și el ca „s-aibă grijă de băiat… să fie sigur că nu-i lipsește nimic”. Căpitanul Metheny stătea și el acolo, aducându-și poate aminte cu oarecare nostalgie de prima lui însărcinare, aceea de-a se ocupa de presă când s-au adus trupe la Little Rock în timpul crizei de integrare.

După micul dejun, Elvis și ceilalţi recruţi au fost supuși unui test de aptitudini constând dintr-un marș de cinci ore. Rezultatele urmau să fie folosite pentru a se stabili arma la care vor fi repartizaţi după terminarea instrucţiei obligatorii, ca și pentru a vedea dacă erau sau nu apţi pentru un alt test la școala de ofiţeri. (A doua zi Elvis a declarat că nu se dusese la testul pentru școala de ofiţeri, indicând astfel că nu realizase punctajul necesar în testele preliminare „pentru a se califica. „N-am fost niciodată bun la aritmetică”, a spus Elvis.) Pe când trecea prin dreptul cazărmii, îndreptându-se spre locul unde se dădeau aceste teste, câţiva soldaţi de pe trepte l-au salutat cu fluierături.

La prânz povestea s-a repetat. Reporterii și fotografii se-mbulzeau în jurul lui în așa hal încât căpitanul Metheny a reluat comanda și-a ordonat o pauză de cinci minute pentru ca Elvis și ceilalţi soldaţi să poată mânca în liniște.

Unul din recruţi, care stătea lângă Elvis, Benny St. Clair din Texarkana, statul Arliansas, s-a uitat la Elvis și l-a-ntrebat:

— Totdeauna e așa?

— Îhî, i-a răspuns Elvis umplându-și gura cu piure de cartofi.

— Nu te deranjează? a mai întrebat soldatul.

— Nu, a zis Elvis, cred că mai bine-aș începe să-mi fac probleme când n-o să mă mai deranjeze.

Colonelul stătea de-o parte și radia de fericire.

Apoi bobocii și ziariștii au trecut într-una din sălile unităţii unde capelanul le-a urat lui Elvis și tovarășilor săi bun venit în noul lor cămin. Și cu asta s-a trecut la evenimentul principal, tunsul, care de-atâta vreme umplea coloanele ziarelor.

Elvis se mai tunsese de două ori pin-atunci, scurtându-și perciunii cu câte-un

inci la Hollywood pentru *King Creole* și mai luând ceva din freză și din părţi în ultima săptămână ca civil la Memphis.

E puţin probabil să fi crezut că asta ajunge, dar, dac-a făcut-o cumva, s-a-nșelat amarnic.

Elvis s-a așezat pe scaun, iar frizerul James Peterson din Gans, statul Oklahoma, el însuși un băiat subţirel, tuns scurt și mereu cu zâmbetul pe buze, i-a pus prosopul pe umeri. Și-a băgat în priză aparatul electric de tuns, a ochit cu grijă, oprindu-se o clipă pentru fotografi, și-a ras cu precizie un perciune dintr-o singură mișcare. A trecut apoi la celălalt. A aruncat părul în sus, s-a mutat cu aparatul în spatele lui Elvis și-a-nceput să aranjeze freza.

Elvis a prins în palmă niște păr care cădea și l-a suflat spre aparatul de fotografiat:

— Azi cu păr și mâine fără, a spus el c-un zâmbet rece.

Elvis a plătit șaizeci și cinci de cenţi, atât costa un tuns în armată**,** și-a plecat, în timp ce frizerul scutura prosopul, lăsând părul să cadă pe podea, unde s-a amestecat cu al altor recruţi. Colonelul a explicat cât de valoros e acest păr și cum primise mii de scrisori de la admiratori care voiau o șuviţă cât de mică. Elvis s-a dus apoi la cabina telefonică ca să-și sune părinţii. Nu vorbise cu ei în ziua aceea**.**

Încă o masă și prima zi se terminase. Elvis s-a întors la cazarmă, iar jurnaliștii la motelurile din apropiere.

Miercuri, cea de-a doua zi, a-nceput cu problema celor șaptezeci și cinci de livre de uniforme și alte efecte. În zgomotul și îmbulzeala obișnuite în asemenea ocazii, recruţii mergeau cu băgare de seamă pe lângă pădurea de blitzuri și-n jurul comandantului de post, un general de brigadă care spunea că n-ar pierde-așa un spectacol pentru nimic în lume.

Elvis a primit o pereche de bocanci cazoni numărul 12, nou-nouţi și bine lustruiţi. Purta atunci niște cizme scurte de motociclist, o jachetă ecosez și pantalonii de culoare-nchisă pe care-i avusese pe el în ultimele două zile. A spus „mulţumesc, domnule. I s-a dat apoi uniforma. Din nou a spus „mulţumesc, domnule. Până să termine, „domnise" pe-un soldat mai vechi, pe-un caporal și pe-un sergent.

Colonelul era tot acolo, încă radiind de fericire, și încercând să strecoare o cravată îngustă din sud în maldărul de haine din braţele lui Elvis.

În după-masa aceea s-a convocat o conferinţă de presă la care generalul a anunţat mulţimii nerăbdătoare că Elvis va pleca la Fort Hood, în Texas, pentru instrucţia de bază în cadrul trupelor de luptă din divizia a doua blindate.

Elvis fusese vaccinat împotriva tetanosului, tifoidei și gripei asiatice cu numai câteva minute înainte de-a se face acest anunţ și era adus în mare grabă de la infirmerie în sala în care se adu naseră toţi reporterii. Întrebat ce părere are despre repartizare, a spus că-i pare bine.

— Închipuiţi-vă, am fost peste tot în Texas, a răspuns el.

Mi-am început cariera muzicală în apropiere de Houston.

I s-au pus apoi întrebări referitoare la colegii de cazarmă.

— S-au purtat nemaipomenit cu mine, a zis el. Singurii militari pe care i-am

văzut sunt cei din cazarmă. Orice s-ar spune, mă tratează ca pe toţi ceilalţi. Se consideră ceea ce și sunt — militari — exact ca mine. Nici nu-mi doresc altceva.

Lăsând impresia că le-a zburat și bruma de inspiraţie pe care-o avuseseră pân-atunci, reporterii s-au arătat interesaţi să afle care e atitudinea lui Elvis faţă de fetele din Texas. Elvis le-a răspuns calm:

— Cred că-i normal când un tip se duce-ntr-un loc străin să-ncerce să-și găsească-o prietenă.

Conferinţa de presă a mers șontâc-șontâc în felul ăsta un timp și-apoi generalul s-a ridicat să-și aducă contribuţia verbală:

— Consider că armata a dovedit că depune toate eforturile să facă din domnul Presley un soldat obișnuit, asemeni tuturor celorlalţi tineri minunaţi, care se află alături de noi, și că nu i s-au acordat favoruri speciale. Sunt convins că Presley va avea un succes răsunător cu exerciţiile militare. După părerea mea cel puţin, s-a comportat excelent.

Cu asta, reporterii-au plecat. Ce-i prea mult strică, a spus căpitanul Metheny. La urma urmei, băiatul are nevoie de ceva timp să se-obișnuiască cu noul lui mediu. Astfel cei cincizeci şi cinci de reporteri și fotografi s-au împrăștiat fără niciun pic de grabă prin unitate, luând interviuri la toată lumea care-avea ceva de spus despre Elvis. Aproape toţi au spus ceva drăguţ despre el. Unu-a zis chiar că-i „util".

Apoi, vineri 28 martie, Elvis și alţi optsprezece soldaţi de rând s-au urcat în zorii zilei într-un autobuz ca să meargă 425 de mile până-n inima Texasului. Nu, cu toată părerea de rău, arma ta nu putea dezvălui numele orașelor și restaurantelor în care-a cea să poposească. Măsuri de securitate, precum bine știţi. Măsuri de securitate împotriva „dușmanului", adolescenţii.

Ofiţerul însărcinat cu relaţiile cu publicul de la Fort Hood era **o** femeie, locotenent-colonel Marjorie Schulten. Atât ea, cât și ceilalţi ofiţeri superiori de la post, primiseră telefoane misterioase de la general, care nu spusese decât că „am informaţii care v-ar putea interesa". Au pornit în grabă spre biroul lui și li s-a spus că Elvis e pe drum.

Ofiţerul W.A.C.[50] nu prea știa ce să spună și-n orele care-au urmat s-a-ntâlnit mai întâi cu ceilalţi ofiţeri și-apoi cu colonelul Parker. Ziariști și fotografi, operatori de la televiziune, reporteri de la diferite reviste, editori din New York, într-un cuvânt presa era ca frunza și iarba. Marjorie Schulten a convocat o scurtă conferinţă de presă în după-masa sosirii lui Elvis.

— El are-o misiune și noi o avem pe-a noastră, a spus ea, cocoţată pe-o masă. Sperăm să ni le-ndeplinim și unii și alţii. De-acum înainte nu vor mai fi admise interviuri și fotografii în timpul perioadei de instrucţie.

Elvis a sosit la 4,34 după-masă (reporterii încă îşi notau desfăşurarea evenimentelor minut cu minut) și-a fost repartizat la compania A, batalionul doi de

---

[50] Prescurtare de la Women's Army Corps (Corpul de armată al femeilor) (n.t.).

tancuri, divizia a doua blindate. Li s-a mulţumit reporterilor pentru prezenţa şi-atenţia acordată şi-au fost invitaţi să plece. Venise vremea ca această vedetă a *rock'n'roll*-ului să se transforme-n soldat.

Asta, însă, nu i-a uşurat viaţa lui Marjorie Schulten. Chiar dacă nu se mai dădeau interviuri, rămânea pe rol problema corespondenţei şi-a telefoanelor. În prima săptămână Elvis a primit la Fort Hood două mii de scrisori de la admiratori, dar nimeni n-a stat să ţină socoteala sutelor de telefoane. Fiecare, spunea colonelul W.A.C., merita să i se răspundă personal.

Apoi, ce să mai discutăm, când a fost clar ca bună ziua că această cucoană nu glumea deloc spunând că n-o să mai dea voie nimănui să ia vreun interviu, ziariştii-au vrut să-i ia ei un în interviu. E adevărat, a spus ea răbdătoare, Elvis n-are probleme cu sculatul dimineaţa. Da… nu-i nicio minciună, suportă bine tensiunea nervoasă. Ei bine, acu' vreo câteva zile, instructorul lui Elvis, sergentul William Fraley, *şi* superiorul său, sergentul major Henry Coley, au spus *amândoi* că nu s-au aşteptat la o comportare chiar aşa de ireproşabilă.

Într-adevăr Elvis se stăpânea, se comporta ca un recrut model. Mare parte din instrucţia militară are la bază filosofia competitivităţii entuziaste, prin care fiecare soldat e la concurenţă cu un alt soldat, fiecare companie cu altă companie, fiecare ba talion cu alt batalion, în încercarea permanentă de-a dobândi cât mai multe medalii, fireturi, citări de merit pe ordinea de zi şi grade. Oricum filosofia asta avea mare priză la Elvis. Dându-şi seama de vulnerabilitatea sa şi conştient că milioane de adulţi aşteaptă primul semn de neliniște din partea lui, probabil că Elvis se străduia mai mult decât ceilalţi.

Descotorosirea de presă se dovedise, desigur, utilă, dar adusese numai o vagă ameliorare a situaţiei. Elvis trebuia încă să se lupte cu admiratorii lui, care mişunau în jurul unităţii la fiecare sfârşit de săptămână, în speranţa c-o să-şi zărească idolul. Pe deasupra, trebuia şi să stea la un loc cu tovarăşii săi, care-l tachinau cu simpatie, dar fără să-i lase-o clipă de răgaz. Dacă nu se-ascundea-n cazarmă, ca să scape de privirile fetelor care blocau cu maşinile lor decapotabile strada unde se afla compania, se forţa să-şi smulgă câte-un zâmbet la comentarii ca „Poate ţi-ar cădea mai bine-un *rock'n'roll* decât "deşteptarea" sau „Nu ţi-e dor de ursuleţi?" sau „Cu şoldul drept unduit, înainte marş!"

Elvis a fost şi el supus programului obişnuit de îndoctrinare i acomodarea cu viaţa militară, istoria serviciului militar, disciplina şi justiţia în armată. A trecut apoi la instrucţia de bază privind păstrarea echipamentului militar şi-a armelor portative. La majoritatea. Cursurilor se dovedea la fel de priceput ca oricare altul, iar când a picat la examenul de tragere cu pistolul la distanţă, s-a înscris la instrucţia suplimentară, care se făcea în orele libere.

Afară, în lumea civililor, mulţi din cei care-l criticaseră al trădată pe Elvis se-nghesuiau acum să-i aducă laude. De exemplu, în Florida, statul care-i interzisese să se bâţâie pe scenă, congresmanul A.S. Herlong l-a rugat pe Elvis să ia parte la o adunare festivă organizată de Camera de comerţ De Leon Springs.

Invitaţia a sosit la mijlocul lui aprilie, cinci Elvis îşi începea cea de-a treia

săptămână în tabăra de instrucţie, și-a fost respinsă urgent, nu de Elvis sau de Colonel, ci de armată.

— Soldatul Presley efectuează în prezent ciclul iniţial de instrucţie, a declarat armata. Este contrar politicii duse de Departamentul armatei să se întrerupă această importantă fază a instrucţiei pentru alte motive decât cele legate de anumite eveni mente familiale triste sau de maximă urgenţă.

De-acuma era clar și că Elvis n-o să apară în niciun spectacol dat de armată. Ceva mai demult, ce-i drept, se zvonise c-o să fie repartizat în serviciul special al armatei și c-o să-și facă stagiul militar cântând. Armata n-a făcut niciodată prea mult la paj pe-această temă, dar a lăsat să se-nţeleagă clar c-ar fi măgulită dacă Elvis ar ajunge un toboșar pe măsura celui pe care-l ascultaseră Eddie Fisher și Vie Damone, când erau ei în cătănie.

Fuseseră recrutaţi în timpul conflictului din Coreea și prezentau programe distractive trupelor de luptă. Lui Damone i s-a încredinţat chiar sarcina specială de-a sprijini recrutarea femeilor pentru serviciul militar prin înregistrarea cântecului intitulat *The Girls Are Marching* (Fetele merg în pas de marș). Fanfara armatei credea că Elvis o să-și facă serviciul militar tot așa: să apară la televiziune ca să facă reclamă pentru înrolare, să dea specta cole distractive la bazele militare, să mai scoată ceva bani. Într-o vreme, cu mult înainte, Colonelul și-a dat chiar cu părerea că o astfel de activitate ar fi acceptabilă. Da' pe urmă tot el le-a trântit ușa-n nas.

Colonelul n-a explicat niciodată prea clar de ce-a-ntors el spatele serviciului special. Cam tot ce-a povestit în public a fost că Elvis nu voia un tratament special, nu voia s-aleagă „calea minimei rezistenţe". Fără-ndoială chestia asta era adevărată. Dar Colonelul mai știa că asta îi servea propriile interese. Dacă Elvis o să ducă pușca-n spinare, dac-o să conducă un tanc sau dac-o să meargă doi ani în șir în pas de marș în loc să cânte, publicul adult, cară-nlepuse să-l agreeze, o să fie mort după el. Într-un cuvânt, pentru imaginea pe care-avea s-o lase Elvis în mintea și inima publicului era mai bine să nu mai cânte.

— Nici nu vă trece prin cap câte necazuri ne-a adus hotărârea Colonelului, povestește cineva care, pe atunci, era apropiat de Elvis și care, din cauza asocierii continue cu el, dorește să rămână anonim. Nu s-a scris nimic în ziare, dar Colonelul se lupta-ntruna cu armata. Chiar și după ce Elvis terminase instrucţia pentru avansaţi şi-şi luase funcţia-n primire în Germania, unde conducea un jeep, fanfara se ţinea scai după el, să facă aia, să facă ailaltă. În Germania un general voia să cânte Elvis la ziua fiică-sii, iar când Elvis a spus că nu crede că i se permite să facă așa ceva și că generalul trebuie să stea de vorbă cu Colonelul, generalul, practic, a transformat asta într-un ordin. În cele din urmă Colonelul a spus că Elvis o să cânte, dar că generalul o să trebuiască să-i invite la petrecere pe toţi camarazii de arme ai lui Elvis. Cu asta, basta, da' lui Elvis nu i-a fost prea moale.

La capătul celor opt săptămâni în tabăra de instrucţie, armata a anunţat că lui Elvis o să i se dea obișnuita permisie de două săptămâni, după care o să se prezinte din nou la Hood pentru alte paisprezece săptămâni de instrucţie, opt de

instrucţie individuală pentru avansaţi, ca membru al unui echipaj al trupelor blindate, și șase de instrucţie în unitate. S-a anunţat, de asemenea, că în septembrie el și alţi 1400 de soldaţi o să fie trimiși în Germania ca să-i înlocuiască pe cei eliberaţi din divizia a treia blindate.

Se prea poate ca-n această perioadă Elvis să nu fi fost la-ndemâna publicului, dar asta nu-nsemna că popularitatea lui era-n declin. Oricum, un lucru era sigur: lumea-l privea cu mai multă atenţie.

Elvis nu venise nici de-o săptămână la armată când emisiunea *Phil Silvers Show* a oferit o parodie de-o jumătate de oră intitulată *Rock and Roll Rookie* (Răcanul care cântă *rock and roll*), unde un actor care-i semăna, pe nume Tom Gilson, juca rolul unui recrut cu perciuni și chitară, numit Elvin Pelvian, proprie tarul a unsprezece Cadillacuri și-al unui câine de vânătoare. Silver îl interpreta pe sergentul Bilko și cânta *You're Nothing but* a *Raccoon* (Ești doar un biet raton) și *Brown Suede Combat Boots* (Cizme cazone maro de velur). Iată ce spunea revista *Billboard:* „Gilson a cântat fără ocolișuri și cu mult suflet, punându-l astfel la adăpost pe organizator de admiratorii ştiţi dumneavoastră cuL, a căror mânie era ușor de stârnit".

(În timpul ăsta, la New York, compozitorii Lee Adams și Charles Strouse și scenaristul Michael Stewart s-au apucat să scrie *Bye Bye Birdie* (Pa, Birdie), un *musical* pentru Broadway, a cărui acţiune se-nvârtește în jurul recrutării unui cântăreţ de *rock 'n roii,* pe nume Conrad Birdie, și-al consecinţelor pe care le-a avut înrolarea asupra impresarului lui Birdie. Premiera a fost în 1960, la scurtă vreme după lăsarea lui Elvis la vatră, și spectacolul a ţinut afișul aproape doi ani.)

În aceeași săptămână R.C.A. a scos două noi discuri: *Elvis Golden Records* (Discurile de aur ale lui Elvis), care-avea să fie primul din seria albumelor lui de mare succes, și cel de-al douăzeci şi doilea *single* cu *Wear My Ring Around Your Neck* (Pune-ţi inelul la gir) pe o faţă și *Doncha Think It's Time* (Nu crezi c-a venit vremea?) pe cealaltă faţă. Colonelul nu-și pierduse timpul aiurea și transformase cluburile de admiratori într-o afacere superprofitabilă. Ambele cântece au devenit șlagăre cât ai bate din palme și vânzările prealabile au depășit din nou milionul.

Apoi, la sfârșitul lui mai, a ieșit *King Creole,* exact când El vis era în permisia de după instrucţia de bază, astfel încât a putut să se-ntoarcă la Memphis și să meargă cu părinţii la o vizionare.

Mama lui nu se simţea prea bine, dar, în rest, a fost o revedere plină de voie bună. Prietena lui, Anita Wood, care-i făcuse-o scurtă vizită în Texas, era și ea acolo ca să se ducă împreună la partidele de patinaj pe rotile, care se dădeau în toiul nopţii, când Elvis a închiriat din nou Rainbow Rollerdrome, sau ca să stea cu el acasă, să se uite la televizor, să mai schimbe-o vorbă.

Peste câteva săptămâni se anunţa că Elvis și Anita s-au logodit. Amândoi au dezminţit știrea, deși Elvis îi dăruise Anitei un inel cu un diamant și optsprezece safire de jur-împrejur. Admiratoarele sale se-nghesuiau mai departe la porţile de la Graceland, fapt care lui Elvis i s-a părut întotdeauna puţin cam ciudat, dar, oricum,

încurajator. Și, minunea minunilor, criticii au salutat *King Creole* nu cu sarcasmul rezervat de obicei apariţiei lui Elvis pe ecran, ci cu laude.

Criticul de la *Hollywood Reporter,* Jim Powers, scria că filmul a avut niște „exterioare extraordinare", că e interesant și că, mai degrabă, dramatizează delincvenţa juvenilă decât o glorifică sau o exploatează. Totodată afirma că Elvis era într-adevăr un talent promiţător. *Billboard* scria că e „cea mai bună creaţie actoricească a lui Elvis până în prezent", menţionând în mod special scenele dintre Elvis și Carolyn Jones. Howard Thompson îşi începea relatarea de la *Time* din New York scriind: „Așa cum spune orice puști, n-ai decât să-mi tai picioarele și să-mi zici că-s pitic, da' eu tot am să spun că Elvis știe să joace". Și încheia cu: „În vitrina asta aranjată negustorește, Elvis are de jucat. Şi-şi ia misiunea-n serios".

Elvis era-n extaz. Prietenii povestesc că aceste cronici, mai ales cea din *Time,* îl făcuseră fericit cum nu-l mai văzuseră ei niciodată.

Atmosfera era, deci, plină de voie bună la 10 iunie, când, împreună cu câţiva vechi prieteni, a plecat cu mașina la Nashville ca să mai înregistreze câteva cântece noi. S-au întors la Memphis la 13 iunie și-au închiriat din nou Rainbow Rollerdrome. Au invitat vreo treizeci de prieteni, printre care și Anita Wood, la o „vâjâială" de adio. Apoi, sâmbătă, s-a urcat într-un Lincoln roșu decapotabil, pe care-l cumpărase ca să cinstească evenimentul, și s-a întors la Fort Hood pe îndelete.

Vernon și Gladys Presley au plecat și ei la mai puţin de-o săptămână. Elvis, sau poate Colonelul, studiase regulamentul militar în primele opt săptămâni și văzuse că-și poate petrece noaptea în afara unităţii dacă are persoane în întreţinere care locu iesc în aceeași zonă. De obicei, la „persoane în întreţinere" intrau nevestele și copiii, dar părinţii lui Elvis, fiind dependenţi de el în ce privește hrana, locuinţa și banii de cheltuială, se încadrau și ei în interpretarea strictă a regulii. Așa că Elvis a-nchiriat o rulotă cu trei dormitoare pe care-apoi a schimbat-o cu o casă cu trei dormitoare din cel mai apropiat oraș de unitate, Killeen.

Casa urma să rămână în grija familiei Presley exact pentru două luni până când proprietarii, un avocat și soţia sa, se întorceau din vacanţă. Cam până atunci îşi termina și Elvis instrucţia pentru avansaţi şi-şi făcea bagajul să plece-n Germania.

— Vernon și Gladys au plecat cu limuzina neagră miercurea trecută, povestește Travis Smith, unchiul lui Elvis și paznicul porţilor de la Graceland. Au spus c-o să stea cu el cât o sta și el acolo. Ce mai încolo-ncoace, nu rezistau să-l știe departe.

Travis a mai spus că familia Presley îşi făcea planuri să se ducă după Elvis şi-n Germania.

Mai târziu Elvis i-a mărturisit unui prieten motivul adevărat pentru care s-a mutat din unitate.

— Fără să știrbească cu nimic dragostea ce le-o purta părinţilor, povestește azi prietenul acela, era pentru Elvis o ches ţie esenţială să-și găsească un loc în care să se poată „refugia".

Vedeţi dumneavoastră, el trebuia să-nghită toate prostiile-alea pe care i le baga pe gât armata și se străduia până-i ieșeau ochii din cap ca să fie la fel cu ceilalţi,

dar i se refuza singurul drept inalienabil la care ţin cel mai mult soldaţii, dreptul de-a se plânge.

Dacă s-ar fi plâns vreodată de ceva sau de cineva, se găsea în totdeauna câte-un porc de câine care să transmită mai departe comentariile, iar acestea ar fi fost relatate nefavorabil de cine știe ce reporter vânător de senzaţii. Deci lua lucrurile-așa cum sunt și nu sufla o vorbă, cel puţin până când s-a văzut acasă, lângă părinţi.

Luna iulie n-a adus nimic deosebit. O secretară de douăzeci și patru de ani din Washington l-a dat în judecată pe Elvis ce tind 5.000 de dolari pentru că se umpluse de vânătăi când mașina în care mergea ea a fost lovită din spate de una din mașinile lui Elvis — și asta în 1956! *Hard Headed Woman* (Femeia încăpăţânată), un cântec din *King Creole,* a înlocuit o melodie nouă intitulată *Purple People Eater* (Canibalul nerușinat) pe locul unu în clasament. Pe Elvis l-au prins cu radarul c-avea nouăzeci și cinci de mile pe oră într-o zonă la șaizeci de mile din Fort Worth.

Încerca tocmai să scape de-admiratorii care-l urmăreau și-a fost amendat. Apoi a început instrucţia pentru avansaţi la unitate. Lua parte la ultimele cursuri înainte de strămutare.

Luna august a fost altceva. Atunci lumea lui Elvis s-a prăbuşit ca un castel de nisip prăvălit în marea tumultuoasă.

Mama lui nu se simţise bine. Îi fusese greu să se schimbe, să se concentreze și să ducă o viaţă normală. Își pierduse aproape de tot entuziasmul și vioiciunea. Elvis și tatăl lui au înţeles că e prea bolnavă ca să mai stea la Killeen. Trebuia să se-ntoarcă la Memphis și să consulte medicul familiei. Asta a și făcut vineri, 8 august, când Elvis a dus-o cu mașina la gară.

La Memphis medicii au spus că are hepatită și i s-a dat o rezervă la spitalul metodist, unul din cele mai noi și mai moderne așezăminte. Hepatita e o infecţie a ficatului, unul din organele vitale. Peste trei zile medicii i-au telefonat lui Elvis în Texas. I-au spus că trebuie să vină acasă cât poate de repede.

Lui Elvis i s-a dat o permisie pentru cazuri de forţă majoră și, deși maică-sa se-mpotrivise, a plecat și s-a urcat în avion. A ajuns la Memphis marţi seara și s-a dus direct la căpătâiul ei. Doctorii au spus că prezenţa lui a avut un efect nemaipomenit asupra stării ei de spirit, dar n-a ajutat mare lucru la ameliorarea bolii. Situaţia rămânea „gravă".

Toată noaptea de marţi, miercuri, toată ziua și seara, Elvis și tatăl lui au stat cu rândul la căpătâiul ei. Câteodată Elvis venea cu prietenii lui, Alan Fortas, Lamar Fike, George Klein, ve rii lui. Joi, la trei dimineaţa, Vernon era în camera de la spital, iar Elvis dormea la Graceland. Vernon a relatat că soţia lui în cepuse să „nu mai poată respira". Apoi Gladys a murit. Vernon l-a sunat pe Elvis și i-a spus ce se întâmplase.

Medicii au anunţat mai târziu că doamna Presley murise în urma unui atac de inimă.

Un prieten apropiat al familiei Presley povestește cum s-au petrecut lucrurile:

— Doamna Presley se dădea-n vânt după fasole albă, pline și lapte bătut, spune

el. Era genul de femeie care se descurcă cu șase ouă și-un pachet de unt. Nu s-a obișnuit niciodată cu ideea că-i bogată. Chiar și când locuia la Graceland, cumpăra sticluţe de șampon de douăzeci și cinci de cenţi și cele mai mici tuburi de pastă de dinţi pe care le găsea. Nu vreau s-o critic, da' exact așa se purta, chiar și după ce Elvis îi cumpărase Cadillacuri. Se străduia din răsputeri, spune prietenul familiei. Chiar așa făcea. Voia să fie cum îşi închipuia c-o vrea Elvis. Ţinea morţiș s-arate bine pentru Elvis, să fie subţire și-atrăgătoare. Da' nu era subţire de felu' ei și-a rămas tot durdulie, ba chiar începuse să se-ngrașe. S-a apucat să ia pilule. Pilule de slăbit. Cred că se-obișnuise să le tot ia. Iar după aia a dat-o pe băutură. Trist, trist de tot. Câteodată nu vedea nici până-n peretele celălalt. S-a întâmplat chiar să nu mă recunoască. Odată nu și-a dat nici mă car seama că eram cu ea în cameră. Nu voia decât să fie Elvis mândru de ea. Asta era tot ce-și dorea: să fie mândru de ea. El, bineînţeles, *era* mândru. Da' ea tot nu se lăsa de pilulele-alea și de băutură… și pân' la urmă n-a mai ţinut-o inima.

Avea patruzeci și șase de ani.

Aranjamentele pentru înmormântare s-au făcut rapid. Vernon i-a telefonat lui James Blackwood să-l întrebe dacă fraţii Blackwood o să cânte la slujbă. Când James i-a spus c-aveau un angajament pentru un spectacol în Carolina de Nord în acea seară, familia Presley a închiriat un avion care să ducă cvartetul *gospel* dintr-o parte-n alta. Formaţia *Blackwood* fusese unul din grupurile de *spirituals* preferate ale doamnei Presley, era și gru pul din care Elvis sperase cândva să facă parte, așa că trebuia să fie de faţă.

Slujba s-a ţinut în faţa a patru sute de invitaţi. Reverendul James Hamill a făcut panegiricul. Grupul *Blackwood* a cântat *Rock of Ages* (Stânca veacurilor) și cântecul favorit al doamnei Presley, *Precious Memories* (Amintiri dragi). Elvis stătea alături de tatăl său și plângea. Afară, pe strada aceea din Memphis, se adunaseră trei mii de admiratori, păstrând o tăcere pioasă.

De la capelă procesiunea s-a îndreptat încet spre cimitirul Forest Hill, pe Highway 51, în sudul Memphisului, pe dealurile domoale de ţară aflate la trei mile de Graceland. Cimitirul Forest Hill nu se deosebea prea mult de alte cimitire, doar că părea ceva mai bine întreţinut decât multe altele. Doamna Presley a fost îngropată pe panta unui deal, la câteva sute de iarzi în spatele șoselei, lângă unul din drumurile asfaltate șerpuitoare care trec pe-acolo. Cea mai mare parte a pietrelor de mormânt erau atunci, ca și acum, niște pietre modeste, de formă dreptunghiulară, cum întâlneşti în cele mai multe cimitire. Monumentul ei, însă, era un monument impresionant, de zece picioare, cu o statuie de marmură reprezentându-l pe Iisus Cristos în mărime naturală, stând răstignit pe cruce și cu doi îngeri îngenuncheaţi în stânga și dreapta, la picioarele lui. Mai târziu s-a adăugat o piatră de mărime obișnuită, cam la cinci picioare depărtare, pe care era scris:

GLADYS SMITH PRESLEY
25 APRILIE 1912 — 1 AUGUST 1958
SOŢIA IUBITA A LUI
VERNON PRESLEY
ȘI MAMA LUI
ELVIS PRESLEY
EA A FOST RAZA DE SOARE DIN CASA NOASTRĂ

Șaizeci și cinci de poliţiști din oraș fuseseră aduși pentru a rezolva problemele create de trafic și pietoni în timpul slujbei, când reporterii, fotografii și admiratorii se înghesuiau, înghiontindu-se ca nebunii nu care cumva să piardă vreun suspin sau vreun cuvânt abia rostit.

— O, Doamne, a spus Elvis, înecându-se de plâns. O, Doamne, tot ce am pe lume s-a dus…

Lui Elvis i s-a prelungit permisia, așa c-a mai rămas la Memphis o săptămână.

Duminică, 24 august, a luat avionul spre Dallas unde le-a spus reporterilor, adunaţi să-l întâmpine la Love Field, că tatăl său o să-l însoţească în Germania.

— Una din ultimele dorinţe ale mamei a fost ca eu și tata să fim tot timpul împreună, a spus Elvis. Mă-ntorc la Fort Hood mâine dimineaţă. Oriunde m-or trimite, vine și tata. Înainte să vin eu acasă, cei de la unitate se hotărâseră să plec în Germania pe la 1 septembrie. Mama, tata și cu mine tot făceam planuri c-o să mergem în Europa. Cred c-acolo o să ne ducem noi doi acuma.

Apoi prietenii l-au ajutat să-și pună bagajele-ntr-o mașină și-au plecat.

Următoarele săptămâni petrecute la Fort Hood au trecut re pe de Elvis și-a terminat instrucţia rapid. Apoi a trebuit să se ducă de la un birou la altul și iar la altul, să completeze-un for mular şi-ncă unu' şi-ncă unu', în sfârșit să treacă prin toate câte trece orice soldat când pleacă dintr-o unitate militară și se pregătește să traverseze oceanul: predarea echipamentului, inspecţia finală etc. La 19 septembrie, el și unitatea lui au pornit-o cu trenul și, din cauza atâtor halte, nu mai ajungeau odată în portul de îmbarcare, Military Ocean Terminal din Brooklyn.

Nu s-a putut fără un adio plângăcios în orașul natal, care s-a desfășurat tocmai când trenul cu Elvis și alţi 340 de soldaţi din Hood a tras în gara de triaj Memphis. Acolo pe Elvis l-au salutat vreo patruzeci de fete, care traversaseră orașul în goană plecând din gara Union când au aflat că trenul o să rămână în triaj.

Lui Elvis i s-a permis să le vorbească și să le dea unora câte-o sărutare de adio. Fetelor li s-a permis să bocească.

Apoi soldaţii au pornit-o spre nord și spre est, unde cam jumătate din presa New York-ului rezervase și ea o reprezentaţie de adio lui Elvis.

Elvis a-ntârziat o oră și ziariștii începuseră să se impacienteze. Erau pe puţin cincizeci de fotografi care se vânturau încoace și-ncolo şi-şi tot aranjau exponometrele. Reporterii fumau, se tot uitau la ceas și făceau haz de necaz că bătuseră tot blestema tul ăsta de drum până la Brooklyn pentru o bagatelă ca aia. Ar mata venise cu surle și trâmbiţe, flancată de marină în fireturi din cap până-n

picioare. Echipajul navei militare *General Randal* făcea ultimele pregătiri pentru plecare. Desigur nu lipseau nici colonelul Parker, nici Jean și Julian Aberbach și Freddie Bienstock de la Hill and Range, nici Steve Sholes, care se pusese-n fruntea unui întreg pluton de la R.C.A. Între altele, R.C.A. era de faţă ca să-nregistreze conferinţa de presă în vederea unui eventual E.P. comercial *Elvis Sails* (Elvis pleacă în larg), pe care-l găsești și azi și încă se vinde bine. Și ca să fie zăpăceala și mai mare, veniseră alţi zeci și zeci de oameni care n-aveau nici cel mai mic motiv să fie prezenţi, dar voiau să dea cu ochii de celebritatea care făcuse să se încalce, pentru prima oară în istoria acestui port, toate regulile ce interziceau acordarea interviurilor.

Elvis a apărut în cele din urmă îmbrăcat în haine kaki și c-o șapcă militară trasă bine pe urechi, care însă nu-i acoperea tot părul decolorat de soarele fierbinte din inima Texasului. A văzut că, practic, fotografii îl înconjuraseră din toate părţile, a zâmbit și-a luat în braţe pe ofiţerul W.A.C. care-i era cel mai la-ndemână. Timp de cinci minute nu s-a mai auzit decât „încă-o dată, Elvis!" sau „la-o-n braţe din nou!" Atunci Irving Moss a făcut un pas înainte ca să pună capăt desfrâului. Reprezenta conducerea portului și-n această calitate a spus:

— Ajunge, daţi-i o șansă. Dacă toată lumea stă jos, poate că Elvis o să ne cânte ceva.

Era o idee de-a dreptul absurdă. Elvis n-avea de gând și nici nu-i venise cheful să cânte din gură sau la chitară și. Oricum, nu era nicio chitară pe-acolo. Dar cuvintele Lui Moss și-au făcut efectul. Așa c-au început întrebările.

Ce dorea cel mai mult să facă când o s-ajungă-n Europa?

— Primul loc unde-o să mă duc când iau o permisie e Parisul, *a* răspuns el. Vreau s-o văd pe Brigitte Bardot.

(A doua zi, încercând să ţină lucrurile tot pe făgașul ăsta, corespondenţii din Paris au reușit să dea de urmele lui Brigitte Bardot ca să afle ce părere are. Ea a declarat că-i foarte mulţumită cu cântăreţul-compozitor pe care-l are lângă ea, Sacha Distel. Apoi, bineînţeles, s-au năpustit la Elvis ca să vadă de această dată care e reacţia lui la ce-a spus *ea,* iar el a zis ce dracu' mai e și-asta, aruncase și el, acolo, o vorbă-n vânt, sau ceva de genul ăsta.)

Credea că grupul admiratorilor s-a micșorat sau îi e mai puţin fidel de când e el în armată?

— Nu, aș spune chiar că numărul scrisorilor de la admiratori s-a dublat. Am primit cam cincisprezece mii de scrisori pe săptămână de la admiratori și chestia asta i-a-nnebunit pe ăia de la Fort Hood. Apoi a adăugat uitându-se la Colonel: acum admiratorii îi trimit Colonelului scrisorile ca să le răspundă.

Cineva a dat ideea că poate *rock'n'roll-ul* e pe ducă și ce-o să facă Elvis atunci?

— Probabil c-o să mor de foame, a zis el. Dacă vreodată s-ar întâmpla una ca asta, da' nu cred c-o să se-ntâmple, m-aș strădui din răsputeri să rămân cap de listă în filme. Ast-ar fi pentru mine șansa cea mai bună.

E-adevărat că-și ia familia cu el în Europa?

— Tata și bunica o să vină peste câteva săptămâni în Germania. O să stea

într-o casă lângă unitatea unde-o să fiu încartiruit.

Cred c-o să ne cumpărăm o mașinuţă din alea nemţești. Mai am trei Cadillacuri și-un Lincoln, da' astea rămân acasă.

Dar mama? Reporterii erau dezolaţi de moartea ei, dar ar fi Elvis dispus să spună ceva în această privinţă, dat fiind faptul că nu făcuse nicio declaraţie de la înmormântare?

— Eram singur la părinţi, a spus el. Ea mi-era foarte-apropiată, mai mult decât o mamă. Mi-era ca o prietenă și-ar fi fost gata oricând, la orice oră din zi și din noapte, să stea de vorbă cu mine dac-aveam vreo problemă. Mă enervam câteodată când nu mă lăsa să fac ceva. Da' mi-am dat seama c-avea dreptate aproape-ntotdeauna. Încerca mereu să mă tempereze când m-apuca chef' să mă-nsor. Avea dreptate. Pentru cariera mea a fost mai bine că nu m-am însurat.

Și de-aici s-a ajuns la o-ntrebare despre Jerry Lee Lewis, pe care tocmai îl luaseră la goană din Anglia, când s-a aflat că se-nsurase cu verișoara lui, o fetiţă de treisprezece ani.

— E-un mare artist, a răspuns Elvis cu diplomaţie. Prefer să nu vorbesc de căsătoria lui, spun doar că, dacă iubește fata cu-adevărat**,** cred că totu-i în regulă.

Ce fel de fată și-ar dori Elvis?

— De sex feminin, domnule.

Și tot așa mai departe. O conferinţă de presă Elvis Presley după tipic. N-aveai mare lucru de aflat de-aici, nici nu era vreo legătură între întrebări, dar Elvis, ce să mai vorbim, era bine.

Atâta timp cât nu cânta și nu se smucea, niciun adult n-avea de ce să se-nfurie pe el.

El le-a spus că nu, băieţii din unitatea lui nu s-au purtat urât cu el, dar l-au blagoslovit cu niște porecle care nu pot fi date publicităţii. A amintit câteva din cântecele sale preferate. Printre ele**,** *I'll Never Walk Alone* **(**N-am să merg niciodată singur), care era un imn religios. A ridicat o carte pe care spunea c-o citește. *Poems That Touch the Heart* (Poezii care-ţi merg la inimă) și-a spus că-i o „chestie minunată".

A fost, una peste alta, o apariţie a dracului de bună. Dacă Billy Graham ar fi fost acolo, poate că și el s-ar fi răzgândit și și-ar fi lăsat fata să se-ntâlnească cu băiatul ăsta.

— Ei bine, oameni buni, a intervenit Irving Moss. Cu asta trebuie să încheiem. Soldatul Presley are — un program pe care trebuie să-i respecte.

Apoi, în timp ce fanfara armatei se străduia să cânte *Hound Dog* și *All Shook Up,* făcându-le să sune de parc-ar fi fost scrise de John Philip Sousa[51], ziariștii-au

---

[51] John Philip Sousa (1854 — 1932), cel mai celebru șef de fanfară american, supranumit "regele marșului". Numeroasele sale marșuri aveau un sunet foarte amplu. După părerea sa, un marș bun trebuie să-l facă pe omul cu un picior de lemn s-o pornească la drum. Este inițiatorul sousafonului (n.t.).

părăsit terenul, iar Elvis și cei aproximativ 1300 de soldaţi au pornit-o încet spre Bremerhaven, în Germania, unde aveau să ia totul de la cap.

Elvis nu era un necunoscut în Germania. Discurile lui se vindeau cu mare iuţeală tinerilor nemţi. Semnătura lui făcea trei mărci pe piaţa de autografe a adolescenţilor, o fotografie de-a sa cu autograf se dădea pe zece de ale concurentului său pe plan local, Peter Kraus, un tânăr de 19 ani, care recunoștea că-și găsise stilul uitându-se la filmele lui Elvis. Exista chiar şi-o revistă, *Bravo,* azi una din cele mai importante publicaţii din lume pentru tineret, care-a luat fiinţă ca urmare-a popularităţii lui Elvis.

— Generaţia noastră crescută în adăposturile antiaeriene s-a revoltat împotriva stilului tradiţional, rigid și corect, a declarat Werner Goetze, un *disc jockey* neamţ care-a dat drumul pentru prima oară discurilor lui Elvis la posturile de radio, dar s-a răzgândit în urma reclamaţiilor primite de la ascultători. Și-au aruncat pantalonașii de piele cât colo, și-au pus blugi și-au început să stea și să umble ca niște *cowboy.* Erau sătui *de o Tannenbaum* (O, brad frumos) și l-au dat dracului pe *Ach du lieber Augustin* (O, dragă Augustin) ca s-asculte *rock'n'roll.* Elvis Presley era exact ce căutau — un cântăreţ vrăjitor[52] de pe meleagurile Americii, care să-i ducă spre lumea sentimentelor calde.

Firește nu toată Germania se dădea-n vânt după proiectata vizită a lui Elvis. De fapt, unii-au lăsat să se-nţeleagă că Presley o să se bucure de-aceeași bună primire ce fusese rezervată și-altor soldaţi americani care sosiseră în 1945, după ce-au traversat Rinul în cel de-al doilea război mondial. Goetze lansase discurile lui Elvis, e-adevărat, dar mai făcuse și-altceva: spusese despre el că-i „un smiorcăit", „un plângăreţ" și „un burlac bolnav din amor". Iar Ferdinand Anton, un arheolog german de vază, a vorbit la postul de radio al forţelor armate, spunând că Elvis era o fosilă din epoca de piatră.

Într-o relatare specială pentru *Times Magazine* din New York, apărută cu cinci săptămâni înainte de sosirea lui Elvis, corespondentul din Berlinul occidental al ziarului, Harry Gilroy scria: „Nu încape nicio îndoială că mișcarea de tineret cea mai animată din Berlin și zonele învecinate din Germania occidentală, chiar dacă punem la socoteală și alte organizaţii de tineret, este *rock'n'roll-ul.*

Aici, ca și în Statele Unite, te uiţi la ei și zici că sunt alaiul lui Dionisos". Gilroy vorbea, în continuare, despre cererea de blugi care luase proporţiile unei manii (în

---

[52] Aluzie la poezia *Cântărețul vrăjitor* de Robert Browning, care prelucrează o legendă germană: orașul Hamelin fusese invadat de șobolani. Un bătrân cântăreț din fluier se oferă să scape orașul de rozătoare în schimbul a o mie de guldeni de aur. Cu cântecul său îi atrage spre râul Weser, unde aceștia se înecă. Primarul refuză să plătească și bătrânul cântă din nou din fluier. De data aceasta, vrăjiți de viersul lui, îl urmează toți copiii, cu care el intră în deschizătura muntelui, de unde nu vor mai ieși niciodata (n.t.).

afară de blugi, Elvis nu purta mare lucru în primele filme și pe astea le vedeau nemţii).

Cinci sute de adolescenţi îl așteptau pe Elvis cu ţipete în docurile de la Bremerhaven la 1 octombrie. De cum a pus piciorul pe estacadă, a și fost reperat, deși, la fel ca toţi ceilalţi, purta uniforma militară și căra în spate un sac burdușit cu haine de schimb. Numai puţini fotografi au reușit să se-apropie suficient ca să-l fotografieze. Armata adusese un tren militar chiar lângă locul de debarcare și Elvis a fost zorit să treacă dintr-o parte-n alta fără să poată săruta măcar o puștoaică. Trenul a pornit apoi în mare viteză spre unitatea unde Elvis avea să stea permanent, o clădire așezată pe povârnișurile dealurilor de lângă Friedberg, un sat cu 18.000 de locuitori din apropierea Frankfurtului, în landul Hessen dinGermania centrală. Și la Friedberg admiratorii lui Elvis au rămas cu buzele umflate, căci trenul a trecut chiar prin gara în care se-mbulziseră ei și-a oprit pe-o linie secundară, dincolo de porţile unităţii militare.

Conferinţa de presă a fost, în linii mari, o reeditare a întâlnirilor precedente, cu singura deosebire că, de data asta, se-adunase un grup de presă internaţional ce lansa aceleași și-aceleași întrebări rostite care de care mai stâlcit. Timp de trei zile, ziariștii și repor terii, care-ardeau de nerăbdare, au avut mână liberă, ca să zicem așa, în unitate și-apoi li s-a spus să strângă ce-au de strâns sau să-și pună pofta-n cui, fiindcă la 5 octombrie, gata cu „casa deschisă”.

Civilii n-o să mai aibă acces la Elvis și unitatea lui.

Presa a fost, de asemenea, informată că Elvis va lucra în următoarele șaisprezece luni ca șofer pe un jeep „cercetaș”. Iniţial, urma să intre în echipajul unui tanc Patton mediu. De unde toată această schimbare? Nu, susţinea armata, nu era vorba de niciun privilegiu special sau favoritism.

— Postul de șofer pe un jeep de recunoaştere revine soldaţilor care se dovedesc înzestraţi peste normal, a afirmat ofiţerul de serviciu pentru relaţiile cu publicul. Soldatul respectiv trebuie să fie-n stare să „se descurce singur, să citească harta și să facă schiţe, să aibă cunoștinţe de tactică militară, să recunoască inamicul și armamentul acestuia.

Jeepurile și șoferii de jeep pot părea lipsiţi de importanţă dacă-i compari cu tancurile și echipajele acestora, dar în cazul de faţă nu era vorba de-așa ceva, a declarat armata. Tancurile și echipajele lor depind de jeepuri și informaţiile furnizate de șoferii de pe jeepuri. Așa că Elvis avea o răspundere mai mare, nu mai mică.

Acestea au fost afirmaţiile armatei.

Bineînţeles că-ntre timp au sosit tatăl și bunica lui Elvis, așa că Elvis și-a petrecut prima permisie (acordată la numai patru zile după sosire) împreună cu ei într-un hotel luxos, Ritter’s Park, din Bad Homburg, o staţiune balneară la câteva mile de Friedberg.

După aceea, și-a petrecut toate nopţile libere într-un hotel sau altul, în apropiere, la Bad Nauheim, o altă staţiune balneară, până ce el și tatăl lui au reușit să găsească-o casă. După care Elvis și-a mutat definitiv uniformele și toate efectele militare în afara cazărmii.

Din nou a fost acuzată armata de favoritism și din nou aceasta a replicat că totul se desfășoară normal, că Elvis își face stagiul militar conform regulamentului. Lui Elvis i se permitea să locuiască în afara unităţii, conform regulilor în vigoare privitoare la soldaţii care aveau rude și alte persoane în întreţinere cu care stăteau în aceeași casă.

Iniţial s-a zvonit că Elvis și tatăl lui umblau să cumpere — un castel sau măcar un conac medieval, care să fie îndeajuns de mare ca să poată găzdui o liotă de secretare și câte-un prieten picat de ia Memphis. Chiar și când au cumpărat o casă care, evident *nu era* castel sau conac, zvonurile și criticile n-au contenit.

— „Palatul" cu pricina nu era altceva decât o casă pe care şi-o poate permite orice neamţ de rând, povestește azi un prieten al familiei. Ceva mai mare decât multe din ele, pentru c-avea și etaj, dar, dacă ne gândim la locuinţele noastre, aș zice *că nu era cu mult mai* bună decât vechea lui casă din Memphis, de pe Alabama.

Și-n plus, trebuia reparată din pivniţă până-n pod și pentru asta, așa mi-a spus Elvis, a trebuit să bage el mâna-n buzunar. Deși băiatul plătea o chirie exorbitantă, proprietăreasa susţinea că toate stricăciunile, care, evident, trebuiau puse pe seama timpului, erau opera lui și-a admiratorilor lui. Ca să evite orice necazuri sau neplăceri pe care le-ar fi putut avea el sau S.U.A., a plătit tot. Proprietăreasa știa ea bine c-aici o s-ajungă. N-a fost decât genul de șantaj de care, cred eu, celebrităţile se lovesc adesea.

Casă, cu patru dormitoare, era pe Goethestrasse 14 și, dacă e să ne luăm după Red West, care a venit mai târziu după Elvis în Germania, îi costa opt sute de dolari pe lună, adică de patru sau cinci ori mai mult decât ar fi plătit un neamţ.

La o lună după ce sosise în Germania, Elvis a pornit în convoi cu batalionul 32 de tancuri din Friedberg, care se îndrepta spre zona de manevre de la Grafenwöhr, nu departe de graniţa dintre Germania și Cehoslovacia. În timpul aplicaţiilor, care-au ţinut câteva săptămâni, Elvis a fost pus la încercare să se vadă dacă știe să localizeze și să observe poziţiile „inamicului", a urmat cursuri de citire a hărţilor și-a făcut exerciţii de tragere la ţintă cu pușca.

Știind — sau intuind — după câte-o lectură, când ceva le putea aduce vreun folos, autorităţile de la Departamentul de Stat din S.U.A. l-au întrebat pe Elvis dacă n-ar vrea să dea spectacole distractive pentru trupe și să facă, poate, puţină muncă de propagandă.

Din nou Colonelul a spus nu.

Se pare că aproape fiecare celebritate „moare" cel puţin o dată în viaţa sa publică. În ianuarie Elvis se găsea în această situaţie.

Zvonurile și relatările din presă arătau că-și aflase sfârșitul într-un accident de automobil, iar mașina lui sport fusese complet distrusă.

Bineînţeles că era viu și nevătămat. Nu era nici măcar rănit. Trăia bine merçi și, împreună cu sergentul Ira Jones, verifica căile secundare de acces din zonă.

Elvis îşi petrecea mult timp în jeepul acela şi-şi plimba sergentul peste tot. Dacă „bășica o pornea" brusc — așa se spunea în jargon milităresc când se-ntâmpla

ceva neobișnuit — și tancurile din batalionul său plecau în urma unei notificări urgente, ei trebuiau să cunoască starea drumurilor până în cele mai mici amănunte.

Dacă ar fi necesar, jeepurile de recunoaştere ar avea misiunea de a orienta trupele.

Pentru Elvis ziua începea devreme. Se scula de regulă la cinci sau cinci și jumătate ca s-ajungă la unitate la timp. Lui Lamar Fike, care venise și el prin primăvară, îi revenea, de obicei, sarcina să încălzească motorul B.M.W.-ului în timp ce Elvis înghiţea pe nerăsuflate o masă frugală pregătită de bucătarul familiei. Pe la șapte era în incinta unităţii și nu se-ntorcea acasă până la cinci, uneori mult mai târziu dacă soldaţii veneau de la manevrele de câmp. Zilele erau nesfârșite și, în general, plicticoase. Mai tot timpul îl ducea cu jeepul încoace și-ncolo pe sergentul plutonului. Unde mergea sergentul Jones, un tip simpatic, dar rezervat, din Missouri, mergea și Elvis. Restul săptămânii nu făcea altceva decât să-și menţină lucrurile în ordine și stare de funcţionare ca să treacă cu bine de inspecţiile stricte de sâmbătă.

Singurul lucru care-i putea transforma lui Elvis ziua în ceva deosebit era corespondenţa. Pentru el asta-nsemna cam zece mii de scrisori pe săptămână, dintre care unele erau adresate „Pilotului de gradul unu Elvis Presley", „Colonelului Presley" sau „Generalului Presley", în timp ce altele n-aveau pe plic nimic altceva decât „Elvis. Armata S.U.A". Ca să răspundă la unele, Elvis angajase câteva secretare din oraș, dar cea mai mare parte a corespondenţei era trimisă la biroul Colonelului din Madison.

În tot acest timp Colonelul nu se culcase pe-o ureche în camera lui cu trofee. Cât a fost în armată, deși n-a făcut niciun disc și nici n-a apărut nicăieri, Elvis a rămas o marfă cu mare valoare comercială, pe care Colonelul o reprezenta cu brio. Elvis nu stătuse în Europa decât o lună când Colonelul a declarat ziarelor din Nashville că Elvis a câștigat 2 milioane de dolari în 1958, în ciuda faptului că fusese în armată aproape tot acest timp. A mai spus că, după părerea lui, câștigurile din 1959 o să fie chiar mai bune.

Una din problemele pe care-o avea de-nfruntat Colonelul era faptul că rămăsese prea puţin material nedifuzat. Erau cele câteva cântece pe care le-nregistrase Elvis la Nashville, când a venit în permisie de la Fort Hood, și cam atât. Așa că discurile trebuiau scoase rar.

Primul a fost E.P.-ul *Elvis Sails.* S-a vândut mult mai bine decât cea mai mare parte a noutăţilor, dar nu atât de bine ca alte E.P.-un care mai erau pe piaţă. De exemplu, cele două din *King Creole* au rămas pe listele celor mai bine vândute E.P.-un aproape pe tot parcursul lui 1959 și, timp de mai bine de un an și jumătate, au fost adevăraţi campioni în ce privește numărul de exemplare vândute.

Se făcuse deja februarie când R.C.A. a scos un alt album, *For LP Fans Only* (Numai pentru iubitorii de L.P.-un). Era un album neobișnuit, pentru că toate cele zece cântece incluse erau vechi de cel puţin un an, iar unele chiar de cinci. Cel mai recent era *Playing for Keeps,* care fusese pe faţa a doua a discului *Too Much,* un succes din iarna lui 1957. Înregistrările cele mai vechi erau patru din cele zece

scoase inițial de Sun.

La sfârșitul lui februarie niciunul din cântecele lui Elvis nu figura pe lista *Hot 100* a revistei *Billboard* și asta pentru prima dată în aproape trei ani. În martie R.C.A. a scos *A Fool Such as I* (Așa un prost ca mine) și *I Need Your Love Tonight* (Am nevoie de dragostea ta diseară), două cântece altfel anonime, dar care (după cum declară R!.A.) i-au adus lui Elvis al nouăsprezecelea disc consecutiv care a-a vândut într-un milion de exemplare și-a ocupat locul doi și, respectiv, patru în clasamente.

În afară de faptul că prezida difuzarea acestor discuri, avea grijă ca drepturile de autor pe cecuri să sosească la timp și discurile să beneficieze de-o reclamă ca lumea, colonelul Parker mai dădea și unele anunțuri periodice, și asta numai pentru ca numele lui Elvis să rămână în atenţia publicului. La urma urmei, nu era o sarcină grea. Ziariștii n-așteptau decât cel mai mic pretext ca să scrie ceva.

În martie Colonelul a anunţat e avea de gând să organizeze pentru Elvis „o petrecere bombă de bun sosit", o petrecere care să fie transmisă prin intermediului circuitului închis al televiziunii în marile săli de spectacole dintr-o sută de orașe. Nici pomeneală să-l lase pe Elvis la vatră mai repede de-un an, da' știrea a prins la vânătorii de senzaţii care, afirmând că-l citează pe Colonel, comparau petrecerea/transmisia de televiziune cu o luptă pentru câștigarea unui campionat și explicau că asta e pentru Elvis singura soluţie ca să-i mulţumească pe toţi cei care-i ceruseră să dea un spectacol.

Apoi, în mai, Tom Diskin a telefonat tuturor ziarelor din Nashville și-a declarat că soldatul Presley a semnat un contract cu reţeaua de televiziune A.B.C. pentru o serie de spectacole anuale, care-aveau să-nceapă după lăsarea lui la vatră. Diskin a spus că negocierile se făcuseră cu președintele reţelei, Oliver Treyz, și că Elvis o să-ncaseze cel puţin 100.000 de dolari pentru fiecare spectacol.

Niciunul din proiectele acestea n-a mai fost pomenit vreodată.

În iunie, s-a scos pe piaţă tot ce mai rămăsese nedifuzat. Adică *A Big Hunk o Love* (O iubire uite-atâta) pe o faţă și *My Wish Came True* (Dorinţa mi s-a împlinit) pe faţa a doua. Ca mai toate discurile dinainte ale lui Elvis, s-a vândut în peste-un milion de exemplare și s-a clasat pe locul unu.

La 1 iunie Elvis a fost avansat ca specialist de gradul patru, ceea ce-nsemna că acum primea 135,30 dolari pe lună. A sărbătorit evenimentul într-un spital militar din Frankfurt, unde se trata de amigdalită și de-o infecţie pe care-o făcuse-n gât. Peste-o săptămână, când a ieșit din spital, a plecat la Paris într-o permisie de două săptămâni. Și-a luat și prietenul cu el, pe Cliff Gleaves, și s-a oprit la elegantul hotel Prince of Wales. Cât a stat acolo, a făcut o vizită la Lido, unde publicul l-a târât pe scenă.

— Pentru prima oară după un an și trei luni, a spus el a doua zi ziariștilor care ardeau de nerăbdare, eram din nou în faţa publicului. Și dintr-odată, sfinte Sisoe, m-a apucat frica.

Un chelner de la Prince of Wales spunea:

— Tinerele — și ce mai tinere! – intră și ies din apartamentul lui Monsieur

Presley, intră și ies. Mai bine i-am pune-o ușă d-aia care se-nvârte-ntruna.

Elvis i-a declarat lui Art Buchwald:

— [Parisul] mi-a adus aminte de viaţa mea dinainte de armată.

În iulie venise rândul lui Steve Sholes să vorbească despre popularitate lui Elvis care se menţinuse la aceleași cote. Elvis nu mai apăruse la televiziune de doi ani și jumătate, nu mai dăduse un concert de mai bine de un an și jumătate, dar „în ciuda acestei lungi absenţe… Presley se vinde mai departe în cantităţi la fel de mari". O privire aruncată pe listele de discuri risipea orice îndoieli.

A Big Hunk o Love rămânea în top pe locul zece. Albumele *King Creole* și *Love Me Tender,* ca și E.P.-urile, se vindeau bine din nou, mulţumită interesului pe care-l stârnâse iar reapariţia, în timpul verii, a acestor filme sub forma unui spectacol în două părţi. În prima săptămână din august R.C.A. a pus un ambalaj nou la un album vechi, intitulat *A Date with Elvis* (O întâlnire cu Elvis). Bineînţeles, fără doar și poate, asta-și dorea fiecare fată.

Acesta era al doilea album cu cântece scoase la început, la Sun.

Pân-acum nu le mai băgase nimeni într-un album, dar toate aveau mai bine de cinci ani. Mai erau și trei cântece din *Jailhouse Rock,* unul din *Love Me Tender* și-o baladă *country* necunoscută pân-atunci. Puteai să juri că R.C.A. ajunsese la fundul sacului. Nu că n-ar fi fost materialul bun. De bun, era el bun, dar nu mai rămăsese nimic altceva.

Pentru ca marfa să fie mai atrăgătoare, se-adăugaseră și câteva „surprize". Mapa albumului era de două ori mai mare când o deschideai și dădea la iveală un calendar-amintire pe 19G0 (în care era încercuită data lăsării lui Elvis la vatră). Pe coperta calendarului, sus, apăreau patru fotografii în culori, iar în interior era „istoria completă în imagini a plecării lui Elvis peste ocean" și un mesaj personal adresat de Elvis din Germania. Albumul a urcat în clasamente cât ai zice pește.

— Prezenţa pe primele locuri era un tribut plătit forţei sale de-a se menţine, a spus Sholes. Și, știţi bine, nu-i vindem discurile după sistemul garantării.

Asta-nsemna că, dacă proprietarul unui magazin de discuri comanda cinci sute de exemplare (sau indiferent câte) din ultimul disc al lui Elvis, nu le putea da înapoi în cazul că nu se vindeau.

Tot procedeul era contrar politicii generale care domina piaţa de discuri, dar negustorii susţineau ideea tocmai pentru că făcuseră vânzări fabuloase cu Elvis.

În august s-a anunţat că primul film pe care-o să-l facă Elvis după lăsarea la vatră va avea ca subiect — așa cum era și firesc, de altfel — povestea unui sergent tanchist din armata Statelor Unite staţionată în Germania, intitulat *G.I. Blues* (Blues cazon). Producătorul nu era altul decât Hal Wallis, vechiul prieten al lui Elvis de la *King Creole* și *Loving You,* care-a plecat imediat spre Frankfurt ca să-nceapă filmările la secvenţele de fond. Pentru asta a folosit tancurile diviziei a treia blindate, dar nu și pe Elvis.

— Preferăm să nu-l punem în faţa camerelor de luat vederi, aici, a declarat Wallis. Nu vrem să stârnim nemulţumiri căci asta, n-ar fi exclus, ar da naștere la interpretări greșite în anumite cercuri. Dac-am fi cerut, am fi putut filma cu el.

A stârnit totuși nemulţumiri. Paramount a fost felicitat cu cinism pentru că nu-l dăduse jos din jeep pe specialistul de gradul patru Presley, dar aceleași ziare mai întrebau la cât se ridica impozitul plătit de cetăţeanul din S.U.A. pentru ca studiourile amintite să poată folosi tancurile și echipajele respective.

Stan Brossette, un agent de publicitate care, mai târziu, a colaborat cu Elvis și Colonelul la zece filme, povestește cu câtă ne răbdare aștepta Wallis să-l vadă pe Elvis lăsat la vatră.

— Mai avea de tras vreo patru-cinci filme cu Elvis și de doi ani nu făcea altceva decât să-și numere banii care-o să i se strângă-n bancă. Apoi, când mai era puţin până la-ntoarcerea lui Elvis.

Colonelul a făcut rost de-o pagină falsă de ziar pe care scria cu litere de-o șchioapă: ELVIS SE ÎNROLEAZĂ DIN NOU. Dedesubt, cu litere mai mici, se putea citi; *Wallis se prăbușește.* Cu vreo două săptămâni înainte să termine Elvis armata. Colonelul a-nfășurat ziarul de dimineaţă a lui Wallis în această pagină și i l-a pus pe treptele de la intrare. Când Wallis a coborât să-și ia ziarul în ziua aceea — nu uitaţi, începuse deja filmările — a văzut titlul și s-a prăbușit înainte să vadă și subtitlul care zicea că se și prăbuşise.

În timp ce Wallis se ferea de critici și dirija mișcarea tancurilor, în Statele Unite Elvis trecea prin prima criză reală de vânzare a discurilor. După *A Big Hunk, o Love* nu mai rămăsese nimic pe rafturile de la R.C.A. și după ce, în octombrie, a zburat din *Hot 100,* vreme de cinci luni nu s-a mai găsit nimic care să-l înlocuiască.

Tot ce putea face R.C.A. pentru perioada Crăciunului era să reediteze albumul lui Elvis apărut cu un an mai ’nainte și să-ncropească un alt album cu ambalaj nou: *50.000.000 Elvis Fans Can’t Be Wrong, Elvis Gold Records — Volume 2* (50.000.000 de admiratori ai lui Elvis nu se putea înșela, Discurile de aur ale lui Elvis – volumul 2). Cuprindea zece cântece difuzate în 1958 și 1959 ca discuri *single.* Pe copertă erau câteva fotografii cu Elvis în costumul de 10.000 de dolari. Era un costum de lame auriu bătut în diamante, pe care Colonelul îl comandase în 1956. Cântărea vreo 20 de livre și Elvis nu putea să-l vadă-n ochi. Îl purta numai ca să facă publicitatea pentru care fusese conceput.

În Germania lucrurile mergeau pe vechiul făgaș. După cum declară sergentul care-l avea în grijă, Elvis „freca podele, spăla, gresa, vopsea, mergea în pas de marș, alerga, își căra rufăria și se agita de teama inspecţiilor la fel ca toţi ceilalţie. Își distra câteodată camarazii, în cercuri restrânse, cu cântece ca *Danny Boy* și *I’ll Take You Home Again Kathleen* (Mergem din nou acasă, Kathleen), nu cu șlagărele lui de pe discuri. Admiratorii îi trimiteau mai departe saci întregi de pișcoturi prin poștă. Elvis mergea încă la manevre. Făcea exerciţii de karate cu mare foc și-a câștigat, în cele din urmă, o centură neagră[53], gradul doi. El și tatăl lui se întâlneau cu viitoarele neveste: Priscilla Beaulieu, o fetiţă de paisprezece ani

---

[53] Centura neagră (black belt) este o distincție acordată specialiștilor în karate și judo (n.t.).

pe atunci, fiica unui căpitan de aviaţie staţionat la Wiesbaden, și Dovada (Dee) Elliott, o femeie din Huntsville, statul Alabama, căsătorită la acea dată cu un sergent.

Cât a fost Elvis în Germania, s-au publicat, în ziare și reviste, articole care se ocupau de prietenele sale din timpul armatei. La câteva zile după ce-a sosit, a-nceput să-și dea întâlniri c-o nem ţoaică de șaisprezece ani, iar apoi să ia masa c-o starletă din Berlin, pe nume Vera Tschechova. Elvis nu le-a luat prea-n serios nici pe ele și nici pe celelalte fete. Se pare că numai Priscilla l-a preocupat mai mult de câteva săptămâni. S-a întâlnit cu ea vreo patru luni, până când s-a-mbarcat să se-ntoarcă-n S.U.A. Întâlnirile n-aveau nimic special — mergeau amândoi la câte-un film, făceau câte-o plimbare cu B.M.W.-ul lui (pe care presa germană îl numea „Presley-Wagen”[54]) sau câte-o vizită la el acasă.

Pe acea vreme, în viaţa lui Elvis mai exista o fată, în jurul căreia nu s-a făcut niciun fel de publicitate, deși locuia împreună cu Elvis, tatăl și bunica lui în casa Presley. Era o tânără nemţoaică (un copil, la drept vorbind), pe care Elvis o „adoptase” după ce-a văzut cum o maltrata tatăl ei.

— Era ca o păpușă pentru el, spune un prieten. Era încântat de naivitatea ei și de felul cum îi răspundea la generozitatea pe care i-o arăta el. Spunea c-o s-o ia cu el în America dacă o să fie de acord tatăl ei.

Tatăl fel n-a fost de acord.

Pe la mijlocul lui ianuarie 1960, Elvis a fost avansat sergent și, în această calitate, comanda un echipaj de recunoaştere compus din trei oameni al plutonului de cercetași 32 din divizia a treia blindate. Dar n-a durat mult pentru că s-a anunţat că Elvis o să fie lăsat la vatră probabil în februarie și nu în martie, așa cum fusese stabilit. De îndată presa a-nceput pregătirile ca să-i ureze bun venit acasă.

Serii întregi de articole, care făceau cronica trecutului și pre figurau viitorul, apăreau cu nemiluita în ziarele de pe tot cuprinsul ţării. Un corespondent de la un post de radio a mers pân-acolo încât să-ntrebe toate fetele cu care vorbise Elvis la Hollywood dacă se gândesc să reia legătura cu el. Cele mai multe-au spus că da.

Un reporter din Louisville, statul Kentucky, scrisese-o cărticică despre cariera lui Elvis sub arme, intitulată *Operation Elvis* (Ope raţiunea Elvis), ce urma să se publice în luna în care se-ntorcea Elvis. Revistele admiratorilor anunţau concursuri, oferind uniforma lui Elvis ca premiu. Două sute de copii ale filmului *Jailhouse Rock,* care-nregistrase încasări de aproape 4 milioane de dolari când a rulat prima dată, au fost trimise rapid cinematografelor ca să fie proiectate la începutul lui martie. Postul de radio W.N.E.W. din New York a anunţat „întoarcerea lui Elvis Presley” la buletinul de știri, numind-o „unul din fenomenele muzicale, culturale și militare ale vremii noastre”, în timp ce alte posturi de radio, din alte orașe, au alcătuit programe speciale care luaseră înfăţișarea unor adevărate maratonuri Elvis. S-au lansat din nou cântece cu grămada, printre care: *I’m Gonna Hang Up My Rifle* (O să-mi pun

---

[54] Mașina Presley (n.t.).

pușca-n cui) de Bobby Bare și *The King Is Corning Back* (Regele se întoarce) de Billy și Andy (Vine regele la noi / Luaţi chitarele cu voi / Vinde-ţi haina de soldat / Pe nădragi pentru purtat).

Deși Elvis nu-nregistrase încă nimic, R.C.A. a comandat pentru început un milion de exemplare din primul lui *single,* făcându-și planuri să exporte jumătate din acest număr la șaptezeci și două de ore după apariţia lor pe piaţă. Cât privește prima lui ieșire în faţa publicului, asta n-avea să fie un „special" la reţeaua de televiziune A.B.C. sau un concert T.V. pe circuit închis, așa cum se anunţase în 1959, ci o apariţie în reprezentaţie la unul din spectacolele lui Frank Sinatra. Elvis urma să încaseze 125.000 de dolari, mai mult decât primise orice alt invitat în scurta, dar costisitoarea, istorie a televiziunii.

Toată zarva avea niște motive ușor de explicat. Elvis *era* încă monarhul neîncoronat al clasamentelor de muzică *pop,* iar întoarcerea lui în S.U.A. era un triumf. Desigur, după cum remarca revista *Billboard,* Elvis de fapt nici nu fusese plecat cât timp și-a făcut stagiul militar; toate discurile lui *single* care s-au scos au continuat să se vândă în câte-un milion de exemplare și mai bine, o cifră fără precedent, și era foarte clar, chiar și pentru cei care-l defăimau, că schimbarea survenită în muzica *pop* i se datora aproape în întregime. Cât a lipsit el, s-au întâmplat multe. Jerry Lewis fusese „condamnat" de falsa pudoare a publicului, iar Little Richard îşi aruncase bijuteriile într-un râu din Australia și intrase într-un seminar de teologie. Buddy Holly, Ritchie Valens și Big Bopper muriseră. *Rock'n'roll-ul* trecuse de perioada în care *disc jockey-i* trebuiau „stimulaţi" ca să lanseze un disc. În iarna dintre 1959 și 1960 Ricky Nelson, Fabian, Frankie Avalon și Bobby Darin — toţi imitatori ai lui Elvis — vânduseră cele mai multe albume. Cât a fost Elvis în armată, nimeni, dar absolut nimeni, nu s-a dovedit demn să-i ia locul pe tron.

Mai erau și alţi factori. Plecarea lui la armată în culmea gloriei îi făcuse pe admiratori să umble cu limba scoasă după mai mult.

Patriotismul de care dăduse dovadă a atras și alt fel de public, așa că nu numai adolescenţii îl admirau; comportarea lui la armată era impecabilă. Aproape toţi îl copleșeau cu laude. Adolescenţii se așezau la coadă pentru discuri pe care el nu le-nregistrase încă, iar adunarea legislativă din Mississippi a votat o rezoluţie prin care se afirma că Elvis devenise „o legendă și o sursă de inspiraţie pentru zeci de milioane de americani, reafirmând astfel concepţia istorică a americanilor că, în cadrul naţiunii noastre, se poate dobândi succes prin iniţiativă personală, muncă stăruitoare și încredere nezdruncinată în propriile puteri".

Aproape în ultima săptămână de armată, Elvis a acordat singurul său interviu exclusiv lui Wally Breene, pe atunci reporter la *Stars and Stripes,* acum consilier pentru relaţiile cu publicul, cu reședinţa pe colina din Beverly Hills. El îşi aduce aminte c-a fost impresionat de modestia lui Elvis și de faptul că nu se dezvăţase încă să-și roadă unghiile și să dea din picioare, semn că nu stătea prea bine cu nervii.

— Elvis ne spunea ce-nseamnă să faci manevre, îşi amintește Wally azi, când

„forţele N.A.T.O". Se-ndreptau împotriva „agresorului". Elvis nu era urmărit numai de-un batalion de reporteri și fotografi civili. Cei din trupele care-acţionau împotriva unităţii lui Elvis primeau, dacă reușeau să-l captureze, o recompensă de cinci zeci de dolari şi-o permisie de treizeci de zile. „Un militar din divizia 24 era cât pe-aci să pună mâna pe mine", îl citează Wally pe Elvis. „M-a reperat pe șosea și-a-ncercat să mă ia prizonier, da' cam în timpu' ăsta un șir din tancurile noastre au apărut în spatele lui și s-a trezit el prizonier". Dacă Elvis voia să se ducă la cinema, Lamar trebuia să ocolească clădirea cu mașina, iar Elvis sărea peste gardul din spate, povestește Wally. Mulţimea din faţa clădirii era neînchipuit de mare. Odată, o fată a aruncat c-o cărămidă-ntr-un geam, la el acasă, când i s-a spus că-i prea târziu să-l mai vadă pe Elvis. Bătuse la ușă și-a ieșit cineva care i-a zis că Elvis doarme. După ce-a aruncat ea cu cărămida, Elvis a ieșit și i-a făcut morală. Apoi i-a dat un autograf. Mai târziu au pus un anunţ la poartă, pe care scria: „Autografe între 7,30 și 8,30 după masa". Băieţii din unitatea lui îi erau al dracului de credincioși.

Istorisește Wally. Nici nu-ţi venea să crezi cât se străduiau să-l apere. Zic eu că asta le venea fiindcă-și dădeau seama c-au de-a face c-un tip obișnuit. Stătea cu ei în zăpadă, mânca mâncarea aia imposibilă, iar faptul că locuia în afara unităţii și-apărea într-o mașină scumpă nu-i deranja. Până la un punct se vedeau trăind prin gloria lui. Aveau ce povesti acasă: „Am făcut armata cu Elvis Presley". La-nceput avuseseră de gând să-l trateze cu mult dispreţ, da' pân' la urmă lucrurile au luat o altă-ntorsătură: Elvis i-a câștigat pe toţi de partea lui.

Cu o zi înainte ca Elvis să plece din Germania, armata a organizat o conferinţă de presă monstruoasă. Vechea prietenă a lui Elvis de la casa de discuri Sun, Marion Keisker, care-acum era căpitan W.A.F.[55] și fusese repartizată la postul de televiziune al forţelor armate din Germania, se afla și ea acolo. Îl vedea pe Elvis pentru prima dată după mai bine de doi ani.

— Erau într-o sală de gimnastică cu toate blitzurile și benzile-alea de magnetofon. Mii de oameni alergau încoace și-ncolo și ziceau: „La douăsprezece… oh… două el o să…" Uffffff! M-am dus în capătul celălalt, la bar, unde se servea cafea. M-am uitat și-am văzut o ușă la numai câteva picioare distanţă. Brusc, s-a deschis și-n prag a apărut Elvis în costumul ăla ridicol cu dungi roșii și fireturi aurii cu care-l puseseră să se-mbrace. De-o parte și de alta era câte-un om de la miliţia militară. I-aia zis: „Salut, iubitule!" El s-a-ntors spre mine și-a spus: „Marion! Tu în Germania? Și pe deasupra mai ești și ofiţer. Ce să fac? Să te sărut sau să te salut?" I-am zis: „Păstrează ordinea asta" și m-am aruncat în braţele lui. P.I.O.[56] era furios. A spus c-o să raporteze despre comportarea mea şi-o să mă ducă-n faţa Curţii Marţiale. A mai zis: „Mă așteptam la una ca asta de la unu' de pe la reviste, nu de la un membru-al forţelor armate". M-a acuzat că totul fusese plănuit dinainte. I-am

---

[55] Prescurtare de la Women's Air Force (Aviația feminină) (n.t.).

[56] Prescurtare de la Public Information Officer (ofițer însărcinat cu relațiile cu publicul) (n.t.)

spus că mă aflam acolo oficial, ca reprezentantă a postului de televiziune al forţelor armate, al cărui director adjunct eram. Mi-a spus: „Vă rog să părăsiţi incinta”. Bineînţeles c-am refuzat. În cele din urmă Elvis a putut veni și-a spus:

„Domnule căpitan, n-aveţi de unde să știţi, da’ dacă n-ar fi fost această doamnă, nici noi nu ne-am fi adunat azi aici”. Căpitanul a spus: „Vă referiţi la acest căpitan W.A.F?” Elvis i-a răspuns: „E-o poveste lungă, domnule, da’ doamna nu s-a născut căpitan W.A.F.” Cât a ţinut conferinţa, a vrut să fie sigur că nu mă dă nimeni afară. Așa c-am rămas acolo, în spatele lui şi el se-ntorcea tot timpul să vadă dacă nu dispărusem.

A doua zi Priscilla l-a condus pe Elvis la aeroportul din Frankfurt. El și-a luat rămas bun, a sărutat-o și-apoi, împreună cu alţi șaptezeci și nouă de soldaţi și familiile lor, s-a urcat într-un avion militar de transport cu patru motoare, având destinaţia Statele Unite.

Avionul a aterizai la baza aeriană McGuire din New Jersey, lângă Fort Dix, unitatea militară din care urma să fie eliberat Elvis pe la sfârșitul săptămânii. La șase treizeci după-masă, când furtuna de zăpadă lua proporţii uriașe, a ieșit în vântul care sufla cu douăzeci şi cinci de mile pe oră, a privit curajos și, pătruns de simţul datoriei, timp de cinci minute a zâmbit și-a făcut cu mâna fotografilor. (Colonelul ceruse mai întâi revistei *Life* 25.000 de dolari pentru dreptul exclusiv de a-l fotografia pe Elvis în ultimele zile de armată, dar când revista a refuzat, el i-a invitat pe toţi cei interesaţi.) Apoi Elvis a pornit în grabă spre una din sălile de bal, în care se organizase o altă conferinţă de presă.

Se deosebea foarte puţin de celelalte conferinţe de presă din viaţa lui Elvis. Fiica cea mai mare a lui Frank Sinatra, Nancy, care avea atunci nouăsprezece ani, era și ea acolo ca să adauge un plus de strălucire. I-a dat lui Elvis un dar din partea tatălui ei: o cutie cu cămăși de seară. Restul dimineţii s-a desfășurat după tipic.

Problema căsătoriei lui a fost ridicată de vreo șase ori, cea a părului și perciunilor de patru-cinci ori. El a spus că, probabil, n-o să-și mai, lase perciuni, afirmaţie care i-a făcut pe corespondenţii posturilor de radio să sară ca arși și să alerge la telefon. A mai spus că-și adusese câteva chitare nemţești, că-i plăceau „Dean Martin, domnul Sinatra, Patti Page, Kitty Kallen și alţi câţiva”, că nu-i adevărat că-n armată, în Germania, ar fi avut la dispoziţie nouăsprezece oameni însărcinaţi cu relaţiile cu publicul, ci numai unul, un căpitan, care reprezenta toată divizia, că dacă *rock’n’roll*-ul avea să dispară, ceea ce i se părea puţin probabil, el și mulţi alţii vor trebui să-și găsească altceva de făcut. Întrebat dacă superiorii l-au admonestat în armată, el a zâmbit și-a ridicat o Diplomă de merit în care se menţiona „îndeplinirea corectă a datoriei și serviciului etc”. Asta i-a făcut pe fotografi să se-mbrâncească și să ţipe vreo cinci minute. În cele din urmă s-a ajuns, slavă Domnului, la capăt, căci cineva a citat o reporteră care-ar fi spus că Elvis e „cel mai sexy bărbat pe care l-a văzut vreodată”. Ce părere avea El despre asta?

Elvis s-a uitat la cel care i-a pus întrebarea, și-a pus zâmbetul lui strâmb și-a zis:

— Unde e tânăra aceea acum?

La picioarele lui Elvis, stând direct pe podea și mestecându-și trabucul, era Colonelul. Jean Aberbach, Steve Sholes, Tom Diskin, Freddie Bienstock și Bob Kotlowitz, unul din agenţii de publictate de la R.C.A., care-avea să rămână cu Elvis în primele șase săptămâni, stăteau în picioare la dreapta și la stânga. Afară, în viscol, cocoţaţi pe ferestre și strigând în gura mare jurăminte de dragoste nepieritoare, erau câteva sute de adolescenţi. Un sergent a ieșit să le spună să păstreze liniștea, dar se pare că n-au înţeles.

Două zile mai târziu, la 5 martie, Elvis era din nou civil și pe când senatorul statului Tennessee, Estes Kefauver, adăuga în Buletinul oficial al Congresului omagiul adus lui Elvis, acesta pleca spre Memphis să se odihnească.

IX

ÎNTOARCEREA ACASĂ

CÂLATORIA SPRE MEMPHIS a fost semnificativă pentru ceea ce-aveau să reprezinte următoarele luni. Fiecare oprire, la Bristol, în Virginia, la Johnson City și Knoxville, în Tennessee, la Chattanooga și în multe alte gări de pe parcurs era salutată, zi și noapte, de sute de admiratori, veniţi să-i ureze bun sosit. Luni di mineaţa, când Elvis a descins la Memphis, mulţimea era atât de numeroasă încât poliţia a trebuit să-l escorteze până la Graceland, unde întreaga autostradă era flancată de mulţi alţi admiratori care blocaseră circulaţia… Gary Pepper, un tânăr din Memphis de vârsta lui Elvis, ţinea o placardă cu inscripţia „Bun venit acasă Elvis. *Tankers" (Tankers* erau membrii unui club de admiratori pe care Gary îl fondase în lipsa lui Elvis). Gloria Martínez și Sharlene Magee, de douăzeci și unu și, respectiv, nouăsprezece ani, spuneau că veniseră cu autostopul de la Gary, din Indiana. Iar Laura Driver, de nouăsprezece ani, din Brooklyn, spunea că-l sărutase pe Elvis la Fort Dix și-a venit cu avionul până la Memphis pentru înc-o sărutare, fiindcă prima îi plăcuse tare mult. Mașina poliţiei care-l ducea pe Elvis a trecut ca fulgerul prin mulţime, dispărând pe serpentinele autostrăzii spre Graceland. Totul fără sărutări și fără autografe.

Primele zile le-a petrecut căutându-și amicii și adunându-și vechiul clan. Au reapărut pe state „bătrânii" de odinioară. Rătăcea de colo-colo prin casa pe care n-o mai văzuse de peste un an și jumătate și făcea planuri de reamenajare. Apoi, la 20 martie, împreună cu câţiva dintre băieţi, a plecat la Nashville pentru o primă înregistrare.

Desigur, n-au lipsit *Jordanaires,* pianistul Floyd Cramer, ba teristul Buddy Hormon și chitaristul Hank Garland, cu toţii în strumentiști consacraţi ai studiourilor din Nashville. Mai cântaseră și altă dată cu Elvis și vor constitui mulţi ani de-aici încolo nucleul formaţiei sale din Nashville. Au fost, bineînţeles, prezenţi și Scotty Moore și D.J. Fontana. Lipsea doar Bill Black, care îşi formase un grup propriu *(combo-ul* Bill Black) și care, până la acea dată, avusese două melodii de succes:

Smokie și *White Silver Sands* (Nisipuri argintii). Printre înregistrările din noaptea aceea au figurat două balade, *Stuck on You* (Sunt nebun după tine) și *Fame and Fortune* (Glorie și avere), pentru care se făcuseră mai mult de un milion de comenzi, înainte ca Elvis să fi deschis măcar gura.

A doua zi, Elvis a luat trenul spre Miami Beach, unde Frank Sinatra urma să-și înregistreze spectacolul pe bandă video. Scotty Moore povestește:

— În fiecare oraș de pe traseu eram întâmpinaţi de lume. Douăzeci şi patru de ore în șir. Tot timpul fotografi, operatori de film, puștime. Habar n-am de unde veneau.

În unele orașe, Colonelul l-a pus pe Elvis să stea pe platforma din spatele vagonului, de parc-ar fi candidat la președinţie, să facă cu mina și să dea câteva autografe.

Printr-o ironie a sorţii, la întoarcere, Elvis a debutat în spectacolul lui Sinatra, după ce acesta declarase, în 1957, că *rock'n'roll-ul* „e o cacealma, un fals, compus și interpretat în cea mai mare parte de niște dobitoci cretini". Sinatra a avut totuși un motiv să-l includă pe Elvis în spectacol. Era al patrulea și ultimul său Timex special. În al treilea, de sfântul Valentin, o prezentase pe dansatoarea sud-africană Juliet Prowse, care-i fusese cândva în graţii, dar emisiunea în sine avusese un succes de public mediocru.

În acest spectacol final, Sinatra dorea să ridice ștacheta. Astfel acceptase să-i plătească lui Elvis 125.000 de dolari pentru o apariţie de aproximativ șase minute. Sammy Cahn, un vechi și bun prieten al lui Sinatra, compozitor celebru, producătorul delegat al spectacolului, spunea:

— Tu câştigi într-un an cât pierde Frank cu spectacolul ăsta.

Da vrea s-arate că poate fi mare la T.V.

Nu era niciun secret faptul că Sinatra fusese șocat de preţul pretins de Colonel.

Spectacolul urma să se-nregistreze de la hotelul Fontainebleau, unde Sinatra avusese un angajament de trei săptămâni, care se termina acum. Dean Martin era și el în oraș, pentru a-l succeda în sala La Ronde. Împreună cu Sammy Davis jr., Joey Bishop și Peter Lawford, urcase pe scenă alături de Sinatra ca să repete zăpăceala aia de *Summit Meeting* (întâlnire la cel mai înalt nivel) pe care-o prezentaseră cu o lună în urmă la Las Vegas. Mai era în oraș și Mitch Miller, care, spre sfârșitul săptămânii, urma să dea în marea sală de bal a hotelului un spectacol-mamut. Se pare că Miami nu mai văzuse niciodată atâtea celebrităţi ale spectacolului de divertisment adunate la un loc în același timp.

Cu toate astea, s-a vorbit mult de o persoană care nu era o celebritate în sens tradiţional, și anume de colonelul Tom Parker, impresarul uneia din stelele prezente. Ultima oară când Colonelul fusese cu Elvis la Miami, în 1957, Elvis cântase la Olympic, iar Colonelul se făcuse cunoscut prin partea locului datorită șorţului cu mărunţiș pe care-l purta în timp ce vindea în foaier fotografiile lui Elvis, cu autograf. De data asta a convocat o conferinţă cu 300 de admiratori ai lui Elvis, membri ai cluburilor din regiune, reţeaua de credincioși fanatici pe care-o folosea din plin și cu spor.

(Odată a înscris 250.000 de cotizanţi a cinci dolari, cărora le-a oferit setul obișnuit de material publicitar al clubului, plus următoarele discuri *single* ale lui Elvis, asigurându-și astfel 250.000 de discuri vândute *înainte* ca acestea să fi fost scoase.) Le-a spus ce încântat era că-i rămăseseră fideli lui Elvis cât timp acesta îşi făcuse serviciul militar și le-a oferit, în semn de recunoștinţă, bilete la spectacol. Apoi a dat drumul admiratorilor, care au asaltat holurile hotelului, încercând să treacă de paza instituită pe era jul unde locuia Elvis.

În timpul ăsta, Elvis era în toiul repetiţiilor. Destul de nervos, dar politicos ca de obicei, se adresa numai cu „domnule Sinatra". Se stabilise să cânte în smoching și să nu se miște prea mult pe scenă.

Cu toate eforturile Colonelului, publicul nu era format exclusiv din admiratori ai lui Elvis. Mai mult de jumătate erau admiratori ai lui Sinatra, oameni între două vârste, cu o apreciabilă stare materială. Ceea ce-a oferit presei perspectiva dorită. În fond, erau aici idoli a doua generaţii, uniţi nu a mai prin convenţii de impresariat, ci și prin cântec. Elvis a cântat amândouă piesele de pe noul — său *single,* apoi marele șlagăr al lui Sinatra, *Witchcraft* (Vrăjitorie), după care Sinatra a cântat șlagărul lui Elvis.

Love Me Tender, secondat de acesta. Trecuseră optsprezece ani de când puștoaicele cu șosetuţe leșinau după Sinatra prin sălile Teatrului Paramount din New York și doi ani de când Elvis începuse să stârnească vâlvă. Acum erau amândoi alături. Publicul venea cu entuziasm.

O lună mai târziu, la 12 mai, spectacolul special, *Welcome Elvis* (Bine ai venit, Elvis), dovedea că Frank îşi atinsese ţinta: reușise, timp de o oră, „să fie mare la T.V". Cel puţin în privinţa procentelor. Sinatra a obţinut o apreciere de 11,5, depășind toate celelalte spectacole din competiţie. *Ernie Ford Show* de la N.B.C.[57], avându-i ca invitaţi pe *Homer and Jethro* și pe Johny Cash, și *Groucho Marx,* au ocupat amândouă locul al doilea, la mare distanţă, cu 2,1. *Markham,* un film de groază cu Ray Milland, produs de C.B.S., şi-o reluare veche de doi ani a serialului *The Seven Lively Arts* (Cele șapte arte vii) au obţinut fiecare doar câte-un nenorocit de 4,2.

Critica a fost mai puţin extaziată. Ren Grevatt scria în *Billboard:* „Dinamita anunţată a fost, ca să ne menţinem în limitele politeţii, cam exagerată. Rămâi cu impresia… că Presley mai are multe de învăţat până o să poată sta alături de profesioniști ca Sinatra, Joey Bishop și, mai ales, Sammy Davis jr., care a fost cât pe-aci să întrerupă spectacolul prin efectul pe care l-a avut cântecul său asupra spectatorilor. Presley are un obicei supărător care dă impresia unei permanente stinghereli. Nimeni să nu-i tulbure cântarea. Asta n-ar fi rău. Are însă de învăţat serios cum să stea și cum să vorbească". Hotelul Fontainebleau, spunea Grevatt, este cel mai câştigat de pe urma spectacolului. Critica de la *Time* din New York a

---

[57] Prescurtarea de la National Bioadcasting Company (Compania națională de radiodifuziune) (n.t.).

fost mai dură: „Recenta eliberare din armată a lui Elvis Presley ni se pare a fi unul din cele mai neplăcute evenimente de la inventarea prafului de scărpinat încoace", scria John Shanley. „Cât era în armată, nu mai purta perciuni, conducea un camion și, după toate aparenţele, avea o conduită militară acceptabilă. Dar acum este liber să apară din nou în public, ceea ce a și făcut aseară, în spectacolul lui Frank Sinatra de pe canalul 7. Acompaniat de o orchestră și de tipetele unui grup de tineri admiratori frenetici, a cântat mai multe cântece, inclusiv un duet cu domnul Sinatra. Cu toate că, în armată.

Elvis a primit gradul de sergent, ca interpret, el nu a părăsit niciodată plutonul împiedicaţilor. Nu avem ce-i reproșa din punct de vedere moral. A fost numai oribil".

După „specialul" lui Sinatra, Elvis a revenit la Nashville pentru o înregistrare de douăsprezece ore. S-au tras douăsprezece cântece care au apărut peste o săptămână în albumul *Elvis Is Back* (Elvis s-a întors). Discul îl caracterizează perfect — o culegere de melodii fără o tematică anume, fără o linie directoare. Unele erau balade compuse special pentru stilul unduios al lui Elvis, altele veneau direct din *blues* și *rock.* Câteva, *Soldier Boy* (Soldăţelul) și *I Will Be Home Again* (O să mă întorc din nou acasă), aveau iz de protest, dar erau în fond inofensive. Apăreau mulţi din obișnuiţii lui Elvis: compozitori ca Stan Kesler, Jerry Leiber și Mike Stoller, Otis Blackwell, precum și doi redutabili autori de *blues,* Jess Stone și Lowell Fulson. Admiratorii au salutat albumul la fel cum îl întâmpinaseră pe Elvis, căzând în extaz. Toată vara a fost pe locurile doi sau trei, ţinut la distanţă de *Kingston Trio* de pe locul întâi. Vânzările au depășit milionul.

Majoritatea cântecelor înregistrate de Elvis ajungeau la Fred die Bienstock, în New York, unde se făceau cele mai multe din discurile demonstrative. Unul din producătorii acelor discuri era Phil Spector, care i-a înregistrat mai târziu pe *Righteous Brothers, Ike and Tina Turner* și *Beatles,* fiind îndeobște cotat drept cel mai excentric și inventiv producător în materie de *rock.* Astăzi Phil îşi amintește:

— Lui Elvis îi plăcea să asculte cum anume ar suna înregistrarea, așa că trebuia să găsești pe unu' în New York care să-l poată imita. Toţi compozitorii îmi cereau: „Scoate-un disc demonstrativ, c-o baterie, o chitară și-un puști care să cânte ca Elvis".

Un băiat, David Hill, făcea multe din discurile demonstrative pentru Elvis. Mai erau și alţii: Brian Hyland, P.J. Proby… mulţi, nici nu le ţin minte numele. Îi chemi și le spui: „Cântă ca Elvvis Presley" și ei se execută. Așa, aveam mai multe șanse cu Elvis, că el se lua întotdeauna după discurile demonstrative. Dacă-i plăcea un *lick* sau un *riff,* voia să-l bage imediat pe disc. De fapt foarte des — lucru mai puţin cunoscut — el folosea banda demonstrativă trasă la New York și cânta pur și simplu peste ea. Și ăsta era noul *single* a lui Elvis. Original, nu-i așa?

Nu conta cum se-nregistrau cântecele. *Stuck on You* (ca de altfel toate discurile de dinainte și de după el) a ocupat locul întâi *înainte* ca Elvis să-l fi consacrat în spectacolul lui Sinatra. Pe vremea aceea, Colonelul spunea că tariful lui Elvis pentru televiziune era de 150.000 de dolari.

— Nu vreau ca Elvis să fie concurat de propriile lui filme, spunea el,

referindu-se în mod special la *G.I. Blues,* care tocmai se turna la Hollywood.

Elvis a descins la Hollywood în stil mare. Era însoţit de șapte prieteni din Memphis și alţi doi amici pe care și-i făcuse în armată. Au sosit cu un vagon rezervat numai pentru ei, despre care se spunea că l-a costat 2500 de dolari. Vagonul a fost tras pe-o linie secundară, iar Elvis a-ntâmpinat presa în smoching și pantofi negri de velur. După aceea, l-au dus cu mașina la Paramount.

— Elvis e făcut pentru film, spunea regizorul Norman Taurog pe vremea aceea. Băiatul ăsta e degajat, cel mai degajat din câţi știu. Îmi amintește de Crosby și Como. Știe să asculte, iar unu' care știe să asculte știe să și joace.

Eroul din *G.I. Blues,* Tulsa McLean, e tanchist în Germania, poartă părul mai lung decât admite regulamentul, dar n-are perciuni și pune pariu pe 300 de dolari c-o să dea gata o simandicoasă dansatoare de cabaret, pe nume Lili (Juliet Prowse). Elvis face pe dracu-n patru să câștige pariul și pe deasupra și fata. Sub acest pretext, parcurge un scenariu de nu mai puţin de două ore, oprindu-se destul de des ca să cânte unsprezece melodii.

Cât timp s-a filmat în Studiourile Paramount, au venit în vizită soţia și fiica președintelui Braziliei, regele și regina Nepalului, regele și regina Thailandei și prinţesele Danemarcei, Norvegiei și Suediei. Toţi, fără excepţie, s-au declarat admiratori fervenţi ai lui Elvis.

La 2 iulie, Vernon Presley s-a-nsurat cu Dee Elliott, pe care-o cunoscuse-n Germania. Ceremonia s-a limitat strict la familie și s-a oficiat la Huntsville, în Alabama, localitatea de baștină a fratelui miresei, Richard Neely, cavaler de onoare al cuplului. Dee Elliott divorţase de primul ei soţ, sergentul, și-avea în grijă pe cei trei copii ai lor, Billy, Ricky și David, toţi cu mult mai tineri decât Elvis. Comentariile oficiale au calificat evenimentul ca „secret" și „neașteptat". Elvis n-a participat.

În aceeași săptămână, R.C.A. a scos al doilea *single* al lui Elvis după întoarcerea din armată. Cuprindea *It's Now or Never* (Acum sau niciodată), variantă a canţonetei *o sole mio* care mai fusese adaptată pentru repertoriul modern și pe care Tony Martin o cântase sub titlul *There's No Tomorrow* (Să nu vorbim de mâine). Pe cealaltă faţă era *Mess of Blues.* De la amândouă se-așteptau vânzări de peste-un milion, deși, timp de cinci săptămâni, pe locul întâi în topuri a fost *It's Now or Never.* Nu era un *rock,* așa că l-au transmis și alte posturi decât cele unde discurile lui Elvis figurau în mod curent. Treaba asta nu le-a scăpat celor de la R.C.A. și nici Colonelului. Ca urmare, a apărut un nou *single* care-aducea și mai puţin cu *rock'n'roll-ul.* Acest *single* era *Are You Lonesome Tonight* (Te simţi singură astă seară), un cântec compus prin 1920 de Dave Dreyer (autor și al lui *Me and My Shadow* (Eu și umbra mea]) și-nregistrat tot atunci de Al Jolson.

Nu era propriu-zis un cântec, ci mai curând o recitare, una din acele „balade" vorbite, care, în afara târgurilor tradiţionale de la ţară, unde mai supravieţuiau, dispăruseră odată cu filmele mute.

Cu toate acestea, înregistrarea a avut un succes mai mare decât precedenta,

atingând peste un milion de discuri vândute în prima săptămână și provocând cel mai mare număr de „replici pe disc" din ultimii ani. A apărut o versiune intitulată *Who's Lonesome Tonight?* (Cine se simte singură astă seară?) a unui cântăreţ cu ne verosimilul nume de Redd Dogg, care-l calificase pe Elvis drept idiot, o versiune *Oh, How I Miss You Tonight!* (O, cât îmi lipseşti astă seară!) și alte patru versiuni ale lui *Yes, I'm Lonesome Tonight* (Da, mă simt singură astă seară).

Unii susţineau că Elvis se lasă de *rock îi roii* și nimeni nu i-a contrazis.

Cine se-ndoia n-avea decât să dea doi dolari și să vadă *G. I. Blues,* care-n octombrie rula simultan în peste cinci sute de săli, sau, cu ceva mai mulţi bani, să-și cumpere banda cu coloana se noră a filmului. Elvis avea ca parteneri nu numai păpuși, dar și copii mici. În afara celor câteva cântece *rock* din „partitură", majoritatea melodiilor aminteau mai degrabă de Tin Pan Alley sau de filmele muzicale ale Hollywoodului anilor '40 decât de vreun *country blues.* Chiar și *Blue Suede Shoes,* reluat în film, era lip sit de dinamismul stenic cu care Elvis interpretase melodia cu patru ani în urmă.

Jim Powers scria în *Hollywood Reporter:* „Când au dus băiatul departe de ţară, se pare c-au dus și ţara departe de băiat.

Cel întors din Germania după serviciul militar este un Elvis schimbat și supus, așa cum apare în filmul lui Hal Wallis, G. *I. Blues".* Powers califică filmul drept „o farsă militară banală, turnată în tiparele comediilor muzicale hollywoodiene, de genul *Sailor Beware".* Și tot Powers spune plictisit că „numai fidelitatea admiratorilor lui Presley va putea salva filmul de la un eșec de casă". Iar Bosley Crowther de la *Time* din New York se tot minuna ce tonic devenise Elvis, de parcă „îi curge miere în vine în loc de sânge".

Criticul de la *Hollywood Reporter* a cam scrântit-o când a făcut pronosticuri în privinţa succesului de casă. *G.I. Blues* a fost unul din campionii comerciali ai Hollywoodului, realizând venituri de 4,3 milioane de dolari numai în S.U.A. și Canada, egalând încasările pentru *Lost Weekend* (Weekend pierdut), *The African Queen* și *Days of Wine and Roses* (Zile cu vin și trandafiri). Controversele legate de noul Elvis n-au ţinut prea mult. Era oricum limpede că trecuse vremea lui *Hound Dog* și-a lui *Jailhouse Rock.*

Pe când se linsa *G.I. Blues,* Elvis începuse un alt film, la 20th Century Fox. Titlul, *Flaming Star* (Steaua în flăcări), a fost schimbat de câteva ori, iar producţia i-a oferit lui Elvis prima creaţie actoricească, Elvis juca pe fiul unei indience Kiowa (Dolores del Rio, în primul ei rol de film după o absenţă de câţiva ani) și al unui fermier alb (John McIntire). Cu toţii sunt antrenaţi într-un conflict iscat între albi și indieni în vestul Texasului, prin 1870, conflict pe care Elvis încearcă să-l aplaneze. Elvis, ca și părinţii lui, moare. Și cântase numai patru melodii.

Turnarea filmului a durat patruzeci și două de zile și s-a făcut în mare parte, în Studiourile Fox din West Los Angeles, cu excepţia câtorva scene filmate la Conejo Ranch, în San Fernando Valley, din apropiere, unde pe-o întindere de 8.000 de acri se turnaseră în mare parte filmele de televiziune *Rawhide* (Pielea ne tăbăcită) și *Wagon Train* (Convoiul). S-au înregistrat și câteva incidente. Unsprezece

adolescenţi, îmbarcaţi în camionul unei spălătorii pe care-l închiriaseră, au spart porţile studioului, dar n-au ajuns mai departe de biroul Colonelului. Red West, prietenul lui Elvis, și-a făcut praf cotul într-o scenă de lupte cu acesta. În curtea din faţa bungaloului care-i servea lui Elvis drept cabină, Colonelul a expus o „familie" de câini din ghips, producţie R.C.A. Victor, și unul a făcut picioare imediat. Au fost tocmeli peste tocmeli dacă Elvis să poarte lentile de contact cafenii peste ochii lui albaștri. (Până la urmă nu le-a mai pus deloc.)

Filmul s-a turnat mai repede ca oricare altul și-a apărut pe ecrane odată cu-nceperea vacanţei de Crăciun a elevilor. Această tactică de lansare a filmelor va deveni un obicei al Colonelului, ca și acela de-a nu acorda interviuri. În 1960, prin mâna Colonelului treceau lunar treizeci de mii de scrisori de la admiratorii lui Elvis (existau în lume cinci mii de cluburi Elvis Presley) și el știa bine că mulţi din acești corespondenţi vedeau de nenumărate ori filmele lui Elvis. Lansarea filmului odată cu începerea vacanţei elevilor făcea ca acești admiratori să poată merge la cinema atât în zilele de lucru, cât și la sfârșit de săptămână.

Și Colonelul nu prea dădea greș.

După *Flaming Star,* Elvis a turnat ultimul său film la 20th Century Fox, anume *Wild in the Country.* De data aceasta, juca rolul unui promiţător talent literar, care are de-nfruntat originea sa rurală, lipsa de cultură și-un trecut tarat de violenţă. Chiar din prima scenă, îi sparge capul fratelui său (Red West) cu un scăunel pe care stai când mulgi vaca. Are de-a face cu un unchi răuvoitor (William Mims), al cărui pupil era, cu fiica minoră și „precoce" a acestuia (Tuesday Weld). Precum și cu fiul celui mai bogat cetăţean al orașului (Gary Lockwood). Băiatul bogătașului îl urăște pe Elvis și, în final, acesta din urmă este acuzat că l-a omorât. Scenariul iniţial prevedea şi-o sinucidere, dar se pare că producătorii au avut în vedere potenţialul afectiv al spectatorilor lui Elvis, așa că scena finală a fost refăcută: o doamnă cu preocupări sociale (Hope Lange), care-l ajutase pe Elvis, nu moare în toxicată cu oxid de carbon, ci e salvată de eroul ei cu ochi scânteietori. Se pare că talentatul dramaturg Clifford Odets, autorul scenariului, mutase Peyton Place din Noua Anglie în Virginia.

Cât s-a făcut filmul, au apărut mai multe discuri, printre care un album de *spirituals* și cântece religioase, precum și câteva *single* destinate pieţei externe.

Era la mintea cocoșului că Elvis o să-nregistreze un album de imnuri și cântece religioase, fiindcă asta era muzica lui preferată. Gordon Stoker spune că Elvis, împreună cu formaţia *Jordanaires,* cu prietenii și familia, cântau frecvent astfel de cântece, câte șase-opt ore-n șir. Elvis însuși mărturisea odată că nu crede să existe vreun imn pe care să nu-l știe. Iar E.P.-ul înregistrat în 1957, *Peace in the Valley,* s-a vândut bine ani în șir. Albumul *His Hand în Mine* (Mâna lui în a mea) a fost o continuare venită cu-ntârziere cam mare. Erau douăsprezece melodii, toate cântate cu *Jordanaires,* din care unele binecunoscute, ca *Joshua Fit the Battle* și *Swing Down Sweet Chariot* (Zboară, teleguţă). Pe amândouă le aranjase și le adaptase Elvis. Albumul a fost excelent și i-a dat lui Elvis ocazia să-nregistreze cântecele pe

care-i plăcea să le cânte acasă, lângă pian. Dovedea totodată cât de mult datora el grupurilor sale preferate de *gospel songs.*

Johnny Rivers, care-l cunoscuse între timp pe Elvis și cânta uneori cu el, povestește:

— Unul din idolii săi de tinereţe era Jake Hess, solistul de la *Statesmen Quartet.* Dacă ascultaţi înregistrări de-ale lor, o să vedeţi că stilul lor a devenit stilul lui Elvis Presley, mai ales când e vorba de balade. Într-o zi a pus niște discuri de-ale lor și mi-a spus: „Acum știi de unde-am luat stilul ăsta. M-ai prins, da' c-o sută de milioane de discuri mai târziu". Era de-a dreptul amuzant. Cred că-l idolatriza pe Jake Hess, pe Jake, pe *Statesmen* și pe fraţii Blackwood. Pe vremea aia, Elvis asculta tot felul de discuri, dar mai cu seamă *gospel songs.*

Albumul *His Hand în Mine,* pe care Elvis apare în costum negru. Cămașă albă cu jabou și cravată, stând la un pian alb, n-a fost ceea ce s-ar putea numi o „bombă", dar s-a vândut întruna timp de un an, a rămas în clasamente destul de mult și, în cele din urmă, a întrunit condiţiile necesare pentru Discul de aur.

Celelalte discuri puse pe piaţă în ultimele luni ale lui 1960 proveneau mai ales din albumele *Elvis is Back* și *G.I. Blues* și niciunul nu fusese făcut în Statele Unite. Din primul album, de exemplu, *The Girl of My Best Friend* (Iubita celui mai bun prieten al meu) a devenit șlagăr în Anglia, iar Wooden *Heart* (Inimă de piatră), provenit de pe coloana sonoră a filmului *G.I. Blues,* a devenit șlagăr în Germania, sub titlul *Muss I Denn zum Stadtele Hinaus.*

De fapt, *Wooden Heart,* variantă a unui cântec popular german, vechi de două sute de ani și cântat de Elvis parţial în germană, a cucerit aproape-ntreaga Europă până-n februarie următor. În cele din urmă, însă, a fost interzis în ţara lui de baștină. Oficial posturile de radio berlineze au oprit difuzarea acestui vechi cântec studenţesc de pahar pe motiv că nu făcea cinste muzicii populare germane. În realitate, popularitatea cântecului a fost cauza interdicţiei, deoarece casele de discuri germane începeau să resimtă invazia de discuri americane pe piaţa autohtonă. Interdicţia nu pare să fii în fluenţat însă dinamica vânzărilor.

Și nici schimbarea lui Elvis n-a prejudiciat în vreun fel bilanţul anilor 1961. *Billboard* califica *It's Now or Never* drept cel mai bun *single* vocal al anului. Academia naţională de artă și știinţă a înregistrărilor, corespondentul în lumea industriei discurilor al Academiei de artă și știinţă a filmului, l-a propus pe Elvis de cinci ori pentru premiul Grammy[58] — de trei ori pentru *Are You Lonesome Tonight* și de două ori pentru *G.I. Blues.* I se decernase un alt șir de Discuri de aur. Fuseseră terminate și date pe piaţă două filme și încă unul era în pregătire (după vacanţă, Elvis urma să termine *Wild in the Country).* Obţinuse cea mai mare sumă plătită vreo dată unui invitat al televiziunii, iar onorariul său pentru un film se apropia

---

[58] Premii acordate anual pentru cei mai buni muzicieni și cele mai bune înregistrări de *jazz, pop, rock, rhythm and blues, country and western* etc., precum și pentru calităţile tehnice ale înregistrărilor. Similar cu premiile Oscar din cinematografie (n.t).

de un milion de dolari.

În mod curios poate, tot în acest an, atenţia generală s-a îndreptat din nou către începuturile lui Elvis la Tupelo. John Tidwell, inspector al parcurilor și centrelor de recreere din Tupelo, relatează că exact în anul respectiv a început activitatea susţinută pentru organizarea a ceea ce a devenit ulterior *Elvis Presley Youth Center* (Centrul pentru tineret „Elvis Presley") — Tidwell jucase baseball la Dodgers înainte de-a veni la Tupelo în acel an.

— Aveam paisprezece mii de dolari de la spectacolul de bi nefacere dat de Elvis în 1957 și asta ne era de-ajuns pentru început, ne mărturisește Tidwell astăzi. Apoi am cerut la toată lumea să contribuie cu bani și echipament. Am cerut antreprenorilor locali să dea mașini și mână de lucru pentru o zi, ca să nivelăm terenul. Din zori și până seara, toată zona a fost împânzită de tractoare, buldozere și muncitori. O singură zi şi-o porniserăm pe drumul cel bun. Evacuaserăm deja casele. Când le-am cumpărat, locuiau în ele oameni cu venituri foarte modeste. Erau câteva case din alea, vagon, înșirate una lângă alta. Pe locul actualului centru se-ntindea o mlaștină infectă. Pământul propriu-zis era cel mai nenorocit din câte văzusem vreodată. Peste tot erau numai șanţuri, pante abrupte, locuri mocirloase. Până la urmă a trebuit să punem îngrășăminte ca să crească iarba. Mai departe era și un iaz plin de șerpi, care, fără-ndoială, fusese-o mică adăpătoare pentru vite. Mi-aduc aminte că tocmai asanam mlaștina. O femeie venise din Indiana să vadă casa lui Elvis, casa părintească, singura care rămăsese neatinsă. Pe vremea aceea era deschisă, nu încuiată cu lacăt ca acuma. A intrat și s-a uitat în jur. La-nceput nu i-am dat atenţie. Trecuse un timp și ea tot nu apă rea. Mi-am zis atunci c-ar fi bine să mă duc s-o caut. Am găsit-o într-una din cele două camere. Stătea-n picioare și plângea în hohote. Am întrebat-o ce s-a-ntâmplat. „Aici s-a născut el!" mi-a spus ea. „Da, doamnă, i-am spus eu, dar a și plecat…"

La 25 februarie, Elvis era cap de afiș la Memphis, în două spectacole de binefacere, care se ţineau la Ellis Auditorium, o să la de 5500 de locuri. Încasările respective, împreună cu cele de la dineul de o sută de dolari tacâmul, de la hotelul Claridge, urmau să se împartă între diferite instituţii locale de binefacere. Colonelul a plătit nouăzeci și opt de bilete la dineu, ridicând încasările la 17 — 200 de dolari. Printre cei prezenţi se numărau: Abe Lastfogel, bun prieten cu Colonelul, șeful Agenţiei William Morris și agentul personal al lui Elvis, Jean Aberbach de la Hill and Range, mai mulţi directori de la R.C.A., primarul Henry Loeb, guvernatorul Buford Ellington și maestrul de ceremonii George Jessel.

Jessel l-a prezentat pe Elvis în cele două spectacole, după amiaza și seara, care fuseseră organizate conform ordinii și concepţiei de program stabilite de Colonel: solistul vocal Gene Austin, comicul Dave Gardner, devenit mai apoi prieten bun cu Elvis, și un număr de prestidigitaţie susţinut de grupul *Ashton and Shirley.* Pe Elvis l-au acompaniat vechii lui prieteni, Scotty Moore și D.J. Fontana, cu Floyd Cramer la pian și Boots Randolph la saxofon; desigur n-au lipsit *Jordanaires.* Elvis a cântat șaptesprezece melodii în ambele spectacole, inclusiv

noul *single, Surrender* (Mă predau), o versiune modernă a lui *Sorrento,* și-a încheiat cu aceeași piesă pe care-o cântase în toate turneele lui de demult, *Hound Dog.*

Scotty Moore spune:

— De fapt nu ne-am dat niciodată peste cap să facem un şlagăr din cântecul ăla. Elvis credea că *Hound Dog* e ceea ce doreau oamenii și *Hound Dog* le cânta. Iar ei reacţionau mereu la fel. Dacă inima nu le era încă sfâșiată — dar mai întotdeauna era – *Hound Dog* venea tocmai la ţanc. Când spunea „Ești doar un biet câine de vânătoare", îi făcea praf, și ce mai ţipete erau de fiecare dată !

La matineu s-au vândut aproape patru mii de bilete de trei dolari, iar seara peste cinci mii de cinci dolari. Cu dineu cu tot în casările s-au ridicat la 55.000 de dolari.

Elvis a rămas acasă în săptămâna viitoare, după care-a plecat la Nashville pentru o apariţie, nemuzicală, la 8 martie, în faţa întrunirii comune a celor două camere legislative din statul Tennessee. Fusese invitat de către senatorul Lewis Taliaferro din Memphis să participe la sesiunea extraordinară. În prealabil le gistatorii adoptaseră o hotărâre prin care îl omagiau pe Elvis pentru faima (și, implicit, banii, fără însă a menţiona această din urmă chestiune) adusă orașului Memphis și statului Tennessee, ca și pentru actele de binefacere.

Elvis a venit la braţ cu Ann, fiica guvernatorului, și, după ce i s-a făcut o prezentare plină de înfloriturі, ce aducea cu o scrisoare din sfântul Valentin[59], a urcat pe podium. S-a uitat la politicienii veniţi cu familiile, apoi la sutele de adolescenţi care umpluseră până la refuz cele două galerii de deasupra.

— Bună dimineaţa, domnule guvernator Buford Ellington, domnilor legislatori și vouă tuturor celor care-aţi întins-o de la şcoală! a rostit el, stârnind hohote de râs, căci în sală se aflau sute de chiulangii. Nu mi s-a permis să cânt și nu mă pricep să spun povești amuzante, cum aţi auzit în spectacolul *Ernie Ford* din Tennessee [care fusese acolo cu o săptămână în urmă], dar vă mărturisesc cu mâna pe inimă că asta-i cea mai mare onoare ce mi s-a făcut vreodată.

Și, pentru a-i cuceri definitiv pe oamenii legii adunaţi acolo, Elvis a adăugat:

— Lumea se-ntreabă adesea dacă am de gând să rămân la Hollywood. Am de gând să mă duc acolo să joc [râsete]…ăăă… ăăă… adică să lucrez. Da' locul meu e-aici, la Memphis, în Tennessee, și-aici o să rămân.

Adunarea era pe jos de fericire. Elvis și cei doi prieteni cu care venise la Nashville s-au întors la Memphis în după-amiaza aceea.

Patru zile mai târziu, Elvis s-a dus din nou la Nashville pentru noi înregistrări în studiourile de la R.C.A. Victor.

Iar săptămâna următoare a luat avionul spre Hawaii ca să apară-n public pentru a doua oară în anul 1961 și pentru ultima oară până în 1969. Acest nou concert de binefacere era destinat sporirii fondului comemorativ pentru nava militară *Arizona,* scufundată de bombardierele japoneze în urmă cu aproape douăzeci de ani.

---

[59] Conform unul vechi obicei, de sfântul Valentin (14 februarie) se trimit în glumă scrisori de dragoste cu foarte multe înfloriturі stilistice (n.t.).

Minnie Pearl povestește:

— Am fost invitată să particip la acel spectacol și-am mers împreună cu Elvis și-ai lui. Ne-au primit cu mare tam-tam în salonul Companiei Panam și Elvis, ca de obicei, a fost și în dimineaţa aceea foarte atent cu mine. N-am stat niciodată prea mult de vorbă cu el, din cauza diferenţei de vârstă, dar era-ntotdeauna foarte curtenitor. Jimmy Stewart călătorea cu același avion. Elvis a rugat-o pe stewardesă să-l întrebe dacă-i poate acorda un minut.

Mai târziu am vorbit cu Jimmy și ne-am mărturisit unul altuia cât de mult ne făcea Elvis să ne simţim ca niște bunici.

Apoi, Minnie Pearl descrie sosirea la Honolulu:

— Ne-au ţinut în avion pân-a coborât toată lumea. Aeroportul fusese invadat de douăzeci și cinci de mii de femei care strigau întruna. Jimmy Stewart a coborât și nici măcar nu l-au recunoscut. Erau toate-nghesuite lângă gard. În trecere, Elvis le dădea mâna. Stăteau înșirate pe tot drumul până la hotel și strigau în gura mare: „Elllvvviiisss!" Tom Parker, care era și el cu noi, m-a rugat să stau cu Elvis. Voia s-apar în fotografii. Am descins la hotelul Hawaiian Village, care are — un fel de terasă în faţă, un hol fără pereţi. Cinci sute de femei așteptau acolo și, când am coborât din taxi, Elvis m-a apucat de braţ. Femeile-au dat buzna și s-au repezit la noi. Am simţit că picioarele-o iau la goană fără mine.

Soţul meu, care era în spate, încerca să m-ajungă din urmă și striga: „Ieși de-acolo! Ieși de-acolo!" Eu mă și vedeam călcată-n picioare. Niciodată n-am văzut moartea atât de-aproape. Oricine dorește să fie-n frunte, dar, după experienţa de-atunci, vă spun sincer că n-am mai dorit deloc.

Spectacolul urma să aibă loc la arena Bloch din Pearl Harbor, care avea 4.000 de locuri, aproape de epava *Arizonei,* nava scufundată. Preţul biletelor era diferenţiat, locurile din centru ajungând la o sută de dolari bucata.

— Cum bănuiţi, toţi generalii și amiralii au făcut demersuri pe lângă Colonel, sperând s-ajungă la Elvis, povestește Ron Jacobs, care era un *disc jockey* de frunte din Honolulu când Elvis a dat ultimul concert în Hawaii, în 1957. Colonelul i-a ameţit cu poveşti despre importanţa lor în securitatea lumii, despre înalta lor misiune patriotică etc. Și le-a spus că dac-o să se-alinieze, o să le dea câte-o mică amintire de la Elvis. Așa că, toţi acești apărători ai Pacificului și-ai vestului s-au aliniat, iar Parker a scos cu grijă dintr-o valiză, aproape pe ascuns, niște minuscule poze colorate pe care le-a dat cu multă zgârcenie, câte una fiecărui general și amiral. Mai târziu, mi-a arătat conţinutul valizei. Era plină cu fotografii colorate unsprezece pe paisprezece și opt pe zece, cu calendare, cataloage discografice și multe altele. Mi-a spus că, după părerea lui, cătanele nu meritau mai mult decât calendarele-alea mici de buzunar. Apoi, un amiral a cerut un bilet de favoare, dar Colonelul l-a refuzat, spunându-i că dacă însuși tatăl lui Presley ar veni la acel concert de binefacere, l-ar pune să-și plătească biletul. Da, chiar și Elvis îşi cumpărase bilet. Mai târziu, a avut grijă ca șoferului negru care-i fusese pus la dispoziţie să i se dea gratis două bilete, chiar în faţă, lângă cătane.

Elvis îşi cumpărase *într-adevăr* bilet, primul din cele de o sută de dolari.

Împreună cu Colonelul, a suportat toate cheltuie lile pentru transportul echipei și onorariile tuturor muzicienilor și artiștilor care au participat la spectacol. Citiseră apelul comitetului și se oferiseră să organizeze spectacolul, cu condiţia ca și cea din urmă centimă să intre în acest fond. În final, comitetul a obţinut 47.000 de dolari, la care Elvis și Colonelul au subscris cu alte 5.000.

Cât privește spectacolul, Elvis s-a-ntrecut pe sine. A cântat nouăsprezece cântece. A fost cel mai lung spectacol din viaţa lui.

Gordon Stoker și-amintește că, la un moment dat, Elvis a căzui în genunchi, alunecând douăzeci de picioare spre partea din faţă a scenei, cu microfonul în mână, fără să rateze o singură notă. Astăzi Gordon mărturisește:

— Credeam toţi c-o să cadă de pe scenă. Ray Walker [care îl înlocuia pe Hugh Jarrett, basul formaţiei *Jordanaires]* era atât de uluit încât a pierdut o intrare, rămânând cu gura căscată, fără să poată scoate-un sunet.

Era concertul de adio al lui Elvis.

După spectacolul de binefacere, Elvis a rămas în Hawaii pentru un nou film la Paramount, *Blue Hawaii,* făcut de Hal Wallis și Norman Taurog. Aici joacă rolul unui băiat de bani gata care, întors din armată, se angajează la o agenţie de turism, împotri va voinţei părinţilor. În rolul mamei apare, foarte convingătoare, Angela Lansbury, seducătoarea iubită este Joan Blackman, iar Nancy Walters joacă rolul unei doamne trecute de prima tinereţe**,** dornică de-o aventură în Hawaii, că tot era-n vacanţă. Ron Jacobs pretinde că scenele cele mai grozave au fost ale Colonelului dar că, din păcate, nu s-a filmat niciuna.

— O echipă de cincizeci și șapte de tehnicieni, regizori, secretare de platou și machiori stăteau și-așteptau cu aparatele pregătite să iasă soarele din nori, ca să poată prinde lumina potrivită pentru scena respectivă, povestește Ron Jacobs astăzi. În sfârșit, iese soarele. Au la dispoziţie doar douăzeci și șase de secunde ca să tragă scena cu pricina. Elvis e gata. Toată lumea e gata. Regizorul comandă „motor" când, din tufișuri, dă buzna Colonelul, ţipând după Hal Wallis. Wallis vine-n fugă. Secvenţa s-a dus dracului. E furios, da-ncearcă să se stăpânească, deși e roșu la faţă. Îl întreabă pe Parker ce s-a-ntâmplat, iar Parker răspunde că Elvis a apărut cu propriul său ceas de aur la mână, iar contractul nu prevede să-și asigure singur recuzita, dar că problema se rezolvă de vreme ce se mai adaugă 25.000 de dolari la onorariu, diferenţa pentru ceas. A doua zi, Colonelul a găurit un tub de aluminiu de la o ţigară de foi ca să imite-un microfon și-a tras prin el niște fire-nfășurate în bandă izolată. Firele duceau la valiza sa, de unde ieșea un alt fir, pe care și l-a vârât în ureche. A pus în valiză un ananas ca să-i dea volum, apoi a-nceput să se plimbe prin holul hotelului, luând interviuri la lume pentru Reţeaua Ananas. E-un șugubăţ fără pereche, spune Jacobs. Odată ne-a pus pe mine și pe Tom Moffatt [alt *disc jockey* de-acolo] să ne-afișăm în holul hotelului în costume de oameni de zăpadă (ceva mare, fleșcăit și pufos). Zicea că, dacă facem asta, o să devenim membri ai Ligii oamenilor de zăpadă. După aia a refuzat timp de cinci ani să ne semneze cărţile de membru. Îl ador pe golanul ăsta scamator.

Se pare însă că Elvis nu se distra chiar așa de bine. Minnie Pearl spune c-a mai stat împreună cu soţul ei, la hotelul Hawaiian Village, aproape-o săptămână după concert și că „tot timpul cât am stat noi acolo, Elvis n-a ieșit niciodată din apartament în afara ore lor de lucru. Se spune că ieșea doar noaptea să înoate. Ziua n-apărea. Stătea în apartamentul acela de sus. Noi, ceilalţi, făceam tot felul de trăsnăi și ne distram de minune, iar când priveam în sus, îl vedeam pe Elvis stând la fereastră și uitându-se la noi".

X

MAFIA DIN MEMPHIS

PRIVIND DE LA FEREASTRA hotelului din Hawaii, poate că Elvis se simţea însingurat, dar rareori era singur cu adevărat. Prin anii '60 avea un anturaj deloc de neglijat: un grup de șapte până la doisprezece tineri (numărul nu era întotdeauna același) cam de vârsta lui, toţi angajaţi cu salarii între 150 și 250 de dolari pe săptămână. Cei mai mulţi îl însoţeau pe Elvis pretutindeni și, în afară de doi din ei, pe care-i cunoscuse-n armată, toţi ceilalţi erau din zona orașului Memphis. Așa se face că gazetarii au început să-i numească „mafia din Memphis". Până când Elvis s-a căsătorit, mafia i-a dat siguranţă, liniște sufletească și i-a ţinut tovărășie.

În tot acest timp nu prea s-a scris în presă despre Elvis. Într-o lună și-a cumpărat un Rolls Royce cu bar și difuzoare pe care-a dat 20.000 dolari. Vestea a apărut pe un colţ de pagină, spaţiu acordat și unui alt eveniment din luna următoare, când unul din oamenii săi cei mai apropiaţi, Red West, s-a însurat cu secretara lui Elvis, Pet Boyd. În fine, când a avut iarăși amigdalită, Elvis a mai beneficiat de-un colţ de pagină.

Rutina călduţă devenise pentru el un *modus vivendi.* Au existat**,** desigur, „incidente", au fost o grămadă de întâmplări de care să-ţi aduci aminte, pentru care să te enervezi sau de care să faci haz. Dar filmele și discurile, până și stilul de viaţă, toate păreau

Încremenite. Așa încât cronologia și-a pierdut mult din importanţă după concertul de binefacere de la Pearl Harbor. Elvis nu mai era la-ndemâna publicului. Pentru mulţi parcă dispăruse. Cu el dispărea și „mafia din Memphis".

— E vorba aici de niște rădăcini, spune Bill Bixby, care a jucat alături de Elvis în două filme pe la mijlocul anilor '60. Toţi băieţii ăștia, dacă stai să-i asculţi, sunt *glasul* locului său de baștină. Sunt veriga care-l leagă de ceea ce-a fost. Sunt prieteni vechi, rădăcini adânci. Elvis se simte-n largul lui tocmai fiindcă e-nconjurat de crâmpeie din propriul său trecut.

Alan Fortas, nepotul cel solid și comunicativ al lui Abe Fortas**,** jucase fotbal în echipa Universităţii Vanderbilt înainte de-a-l cunoaşte pe Elvis. Începuse prin a face parte din garda lui personală — era în 1958, se turna *King Creole* — lucrase în

construcţii cât a fost Elvis în armată și se-ntorsese la el în 1960. Lui Alan îi cam cade părul și din cauza asta se pieptănă cu cărare aproape de urechea stângă. Una din comorile cu care se mândrește cel mai tare e-o copie după foaia matricolă a lui Elvis. A găsit-o printre vechiturile lui Vernon Presley, după ce, cu rutina-i obișnuită, secţia de învăţământ o aruncase, ca să zicem așa, la coș. La mâna stângă are inelul cu diamante pe care-l purta Elvis în 1957, când l-a cotonogit pe tipul din Toledo, o potcoavă de diamante așezată pe capul unui cal de aur. Cu totul, Alan a rămas în preajma lui Elvis timp de unsprezece ani.

— Treaba mea era să văd dacă se fac pregătirile dă drum. Asta când plecam dă la Memphis în California, declară Alan. Aveam grijă să fie totu' gata. O apucam direct pe șoseaua 66 și nu ne-opream decât ca să dormim la câte-un Holiday Inn. Numai o dată, spune el, am făcut un ocol. Elvis mai avea puţin până să se-nsoare și s-au abătut din drum cu optzeci dă mile ca să vadă Marele Canion. Ne urcam claie peste grămadă-n mașini și-i dădeam drumu', așa că trebuia să le-avem gata oricând. Când ai multe mașini, ţi se strică. Nu pentru că mergi mult cu ele. Tocmai pentru că *nu* mergi. Ţi se dezumflă cauciucurile, ţi se descarcă bateriile. Dacă le cauţi, mașinile-s pline dă praf mereu. Când venea vremea s-o pornim, aveam grijă să fie gata dă drum. Mai era de lucru când voia Elvis să-și cumpere vreo mașină. Vedeam ce pot face și mă duceam să mă târguiesc. Elvis e la fel ca oricare altu', ca și mine poate: când îţi plac mașinile și-ţi dă mâna să ţi le iei, păi le și iei. A avut destule: Cadillacuri, Continentaluri, decapotabile, limuzine, microbuze, camionete. Motociclete, carturi, mașini sport, în fine, ce n-a avut!

La supravegherea acestui „parc" de vehicule, pe Alan îl ajuta Sonny West, un alt băiat din Memphis și cel mai arătos din gașcă. Era un tinerel chipeș, niţel cam repezit, care l-a părăsit pe Elvis ca să-și încerce norocul în actorie, dar a reapărut pe statul de plată în 1970. Era văr cu Red West.

Un al treilea membru al cercului intim era Charlie Hodge, unul din cei doi care nu erau de loc din Memphis. Îl cunoscuse pe Elvis la armată, în Germania. Făcuse parte din formaţia *Foggy River Boys* și-l acompaniase pe Red Foley în spectacolul acestuia, *Ozark Jubilee,* de la reţeaua de televiziune A.B.C. De Elvis îl apropiase muzica și, odată angajat, adusese cu el vocea plăcută și simţul umorului. Îl adora pe Elvis aproape ca un căţeluș. Sarcina lui era să se-ocupe de partea muzicală a vieţii personale a lui Elvis și, la apariţiile de la Las Vegas, în 1969 și 1970, să cânte la chitară de armonie. Și astăzi e tot cu Elvis.[60]

Pentru partea muzicală, pe Charlie îl ajuta Bobby (Red) West, prietenul din liceu al lui Elvis, un băiat înalt și lat în umeri. După primele turnee făcute cu Elvis, Red intrase la marină și se reîntorsese la el pe când era-n Germania. Afară de faptul că a.com pus câteva cântece împreună cu șeful său, Red a fost „adversarul" lui Elvis în încăierările de pe ecran și, în spatele aparatului de filmat, unul din partenerii de karate. L-a părăsit pe Elvis în 1968 și s-a întors la Memphis unde s-a afirmat în

---

[60] Acțiunea cărţii se oprește in anul 1970 (n.t.).

exclusivitate ca producător de discuri și compozitor. Cântecele sale-au fost înregistrate de Pat Boone, Rick Nelson, Dino, *Deși and Billy* și de Elvis.

Gene și Billy Smith, verii lui Elvis, care copilăriseră cu el la Tupelo și intraseră-n anturajul lui pe când înregistra pentru Sun, erau scunzi, cu păr negru și sârmos. Se-mbrăcau și se pieptănau în așa fel ca să se potrivească cu stilul lui Elvis. Billy se ocupa de hainele lui Elvis. Avea grijă să fie curate și-atârnate cum trebuie pe umerașe. Îl ajuta la cumpărături. La un moment dat garderoba de la Graceland umplea o cameră de 16 pe 20 de picioare. Gene ajuta la toate, dar avea foarte puţine atribuţii precise în afara celei de-a ţine companie.

Marty Lacker îl știa vag pe Elvis din liceu. După doi ani de armată, a lucrat la posturile de radio din Knoxville și New Orleans. S-a întors la Memphis și-a venit la Elvis în 1960. Pe vremea aia era singurul din grup care se-nsurase. E scund, îndesat și, ca și Alan Fortas, îşi face cărare aproape de urechea stângă. Până în 1967, când a plecat de la Elvis, a fost contabilul și secretarul lui particular. Astăzi e vicepreședintele uneia din cele mai importante case de discuri din Memphis.

Joe Esposito era celălalt „mafiot” pe care Elvis îl cunoscuse în armată și singurul yankeu din grup. Se născuse la Chicago și urmaşe cursuri de contabilitate. Împreună cu Marty ţinea evidenţele și se ocupa de plata facturilor pentru cheltuielile personale. Făcea uneori pe șoferul și, la nevoie, era omul forte al lui Elvis, tamponul între el și alte persoane. A rămas cu Elvis până astăzi, iar Joanie, soţia lui, e cea mai bună prietenă a Priscillei.

Lamar Fike, care intrase-n grupul lui Elvis în Germania, a figurat pe statele de plată până la-nceputul anilor ’60. Pe urmă s-a mutat cu familia la Nashville, unde conduce în prezent filiala locală de la Hill and Range Songs. Revine periodic în echipa Presley ca operator de lumini, când Elvis apare la Las Vegas. E mătăhălos, încărunţit și, ca și Elvis, îşi vopsește părul. I se spune „păsăroiul pestriţ”.

De-a lungul anilor s-au mai perindat mulţi alţii: uriașul Ray Sitton (despre care un cunoscut spune că e „mai corpolent decât Orson Welles”), zis „șeful”, în prezent face câte-un rolișor de compoziţie la Hollywood, Marvin (Gee Gee) Gamble, care-a fost șoferul și valetul lui Elvis și-a cărui nevastă, Patsy, era vara și secretara lui Elvis, Bitsy Mott, unul din primii acoliţi, rudă-ndepărtată cu Colonelul, Louis Harris, care s-a făcut operator de televiziune la Memphis când Elvis era în armată, George Klein, fostul șef de clasă al lui Elvis când erau în liceu, cu care-a călătorit în perioada isteriei din anii ’50 și care-a plecat de la el ca să devină unul din cei mai buni *disc jockey-i* din Memphis, Jimmy Kingsley, care-a venit la Elvis după nouă ani petrecuţi ca instructor de judo și karate la marină și care-a răspuns de echipa de cascadori pentru serialul de televiziune Cliff Gleaves, fost *disc jockey* la Memphis, care locuiește-acum în Florida, și Larry Geller, fostul coafor personal al lui Elvis. Aceștia sunt câţiva din cei care s-au învârtit în jurul lui Elvis. Majoritatea au figurat pe statele de plată câţiva ani, dar mulţi din ei au venit și-au plecat: unii pentru că nu mai suportau să fie în alertă douăzeci și patru de ore din douăzeci şi patru, alţii ca să-și încerce norocul ca actori sau să se-nsoare.

— Eram mereu într-un fel dă rotaţie rapidă, îşi amintește Alan Fortas. Oamenii

plecau, se duceau și se-ntorceau, așa că unii din băieţi au lucrat pentru Elvis în trei-patru rânduri.

În 1970, Alan conducea energic și eficient barul de noapte T.J. din Memphis, unde era portar Richard Davis, un băiat din Memphis, care și-a părăsit în 1963 postul dintr-o echipă de control al autostrăzilor ca să vină la Elvis ca garderobier. Pe cât era Alan de scurt și îndesat, pe-atât era Richard de înalt și zvelt. Are păr blond, mătăsos, pieptănat spre spate. A plecat de la Elvis în 1968 ca să intre-n cinematografie ca figurant și s-a-ntors ulterior la Memphis când i-a murit tatăl, în 1969.

— Am fost în slujba lui șapte ani, spune Richard. Șapte zile pe săptămână, douăzeci și patru de ore pe zi, trei sute șaizeci și cinci de zile pe an. Zi și noapte. Îl cunosc pe Elvis, omul, nu cum îl vedeţi prin revistele de cinema sau cum îl descriu reporterii prin ziare. Șapte vieţi dac-aș avea, nu cred c-aș mai găsi unu' ca el.

Are-o inimă de aur. Și-ar da și cămașa de pe dânsul. Ţin la el ! Nu mai lucrez la el de doi ani, dar mi-e drag și-acum. (Lui Richard aproape că i-au dat lacrimile.) Am stat cu el la Bel Air și la Graceland, i-am folosit cărţile de credit, am primit salariu de la el, dar raporturile noastre n-au fost niciodată cele dintre patron și angajat. Era un adevărat prieten. Dacă vrei să lucrezi la el, nu te duci la biroul de plasare. Singura soluţie e să-i inspiri încredere și, dacă-i placi, te cheamă el.

— Vreţi să știţi ce fel dă om e Elvis? întreabă Alan. Tata era bolnav, pă moarte, și-a trebuit să mă-ntorc la Memphis. Elvis mi-a spus: „Stai la Memphis cât e nevoie și-ţi iei leafa-n fiecare săptămână, chiar și doi ani. Să știi că dacă vii-napoi, te dau afară.

Te duci la mine-acasă o dată pe săptămână și-ţi iei cecu'. Și rămâi cu familia". I-am zis că nu-i cinstit să fac una ca asta, da' el mi-a spus doar: „Stai acolo!" Pă urmă a venit dă Crăciun la spital și i-a dat l' tata un ceas dă buzunar din aur. Mi-a spus că dacă am nevoie dă ceva, să nu mă feresc să-i cer.

Apoi Alan povestește cum îi spusese odată lui Elvis că i-ar plăcea să facă un tur cu motocicleta împreună.

— M-a pus să sun la Agenţia Triumph ca să văd cât costă două şi pe motociclete și să cumpăr câte una pentru fiecare din băieţii care lucrau pentru el. Zău că nu-ţi vine să crezi. Dacă-l spui că-ţi place mașina lui, e-n stare să ţi-o dea dă tot.

Poveștile parcă nu se mai sfârșesc. Se schimbă inele, haine, mașini. Elvis i-a dat lui Marty Lacker două mașini, alte două (imense cadillacuri albe), lui George Klein și o a cincea, președintelui unui club de admiratori ai săi. Cândva a plătit operaţia estetică a unui prieten ca să-l ajute în cariera pe care şi-o alesese. Elvis nu vedea nimic neobișnuit în toate astea.

— N-am nevoie de gardă personală, spunea odată, dar nu mă pot lipsi de doi contabili cu înaltă calificare, un specialist în transporturi, care să facă pregătirile de drum, rezervările, să se ocupe de bagaje și-alte alea, un garderobier, un secretar particular şi-un om care să ia măsuri de siguranţă în orașele mari, cu public numeros. Asta e personalul pe care-l am cu mine oriunde mă duc. Mai mult chiar, toţi ăștia-mi sunt prieteni.

— Băieţii erau adorabili, povestește Yvonne Craig, o actriţă care în 1963 a jucat cu Elvis în două filme și-a fost oarecum legată de el. Se schimbau periodic, dar toţi erau foarte politicoși. Erau fermecători. Nu-i auzeai înjurând, îmi ţineau scaunul când mă aşezam, îmi ofereau foc — câte șase-șapte dintr-odată — să-mi aprind ţigara, mă-ntrebau dacă vreau pepsi. Îi erau ca niște fraţi lui Elvis.

Puteai spune că lucrau într-adevăr cu toţii pentru el. Mai puţin Joe Esposito. Cu el era altceva. Dacă eu îi spun fratelui meu:

„Când ai puţin timp, fă asta ș-asta", sună altfel. Ei îi sunt camarazi, da-s mereu atenţi la ce-i place și ce nu. Cum ar fi cu Sinatra: Îşi ţine umerii strânși, înseamnă că-i furios. Așa și ei: îşi dau seama de schimbările lui temperamentale, oricât de mici ar fi, mai bine decât ar putea s-o facă un frate. Poate să se hârjonească cu ei, să se joace, dar dacă la un moment dat schimbă tonul cât de puţin, știi precis că-i sunt subordonaţi. El nu uită să spună chestia asta, zice Yvonne. Când cineva reclamă pe vreunul dintre băieţi, Elvis i-o retează: „Lucrează pentru mine", și-asta-i pune la adăpost. Și chiar lucrează. Nu taie frunze la câini și, ca să câştige salariul, muncesc de dau în brânci.

Chiar și-așa, din câte povestesc băieţii astăzi, o mare parte din timp şi-o petreceau distrându-se. Ce numește Yvonne „hârjoneală" avea adesea aspectul unui moft copilăresc, care fusese luat în serios și pus în practică.

— Odată, povestește Richard Davis, ne-am dus la Beverly Hills și-am cumpărat toate becurile de reflector din trei magazine foto. Pe urmă am luat șase puști cu aer comprimat. Ne-am întors acasă, am aruncat becurile-n piscină, le-am lăsat să plutească și ne-am apucat să tragem în ele. Cum nimeream câte unul, făcea explozie și se dădea la fund. Am ţinut-o așa trei seri la rând. Mi-au trebuit după aia două zile bune ca să curăţ piscina, da' a făcut banii! Altă dată, la Memphis, m-au pus să cumpăr tractoare. La început cumpăram tractoare mici, da' pe urm-am trecut la Dieseluri puternice. Am chemat tâmplarul să ne facă o remorcă-n care intrau vreo cincisprezece – douăzeci de oameni și goneam cât puteam prin Graceland, cu remorca plină, încercând să ne-aruncăm jos unul pe altul. Pare-mi-se că Billy Smith a avut ideea să legăm o șa pe tractor și să că târâm ca pe cal. De la o vreme, curtea din dosul casei arăta ca un ogor arat de-un beţiv: numai șanţuri și movile. Alergam pe rând cu tractorul peste șanţuri și ne-mpingeam din remorcă unul pe altul. Și-așa am dus-o câteva zile-n șir. Pentru noi lucrurile-astea nu erau niște tâmpenii, spune mai departe Richard. Erau doar întâmplări noi, deosebite și amuzante. Lui Elvis îi plăcea să-ncerce tot ce era nou, să-ncerce măcar o dată.

Desigur că aceasta era și o metodă de prevenire a surmenajului. Hal Blaine, un baterist care-a lucrat cu Elvis la cele mai multe înregistrări de la Hollywood, recunoștea importanţa acestor jocuri fără noimă.

— Câteodată înregistram șnur, de la opt dimineaţa până a doua zi, la patru dimineaţa, povestește el. Dacă Elvis părea cumva crispat, era semn că toată lumea trebuie să se pună pe joacă și glume.

Cineva îi dădea una ca la karate, el îi trăgea un picior și, nu mult după aceea, beam cu toţii coca-cola, iar el ne povestea întâmplări din călătoriile de prin

străinătate. Altă dată, am cumpărat vreo duzină de brichete cu gaz și le-am tăiat vârful, așa că, dacă le dădeai drumul, ieșeau niște flăcări de te băgau în sperieţi. Băieţii se fugăreau cu ele prin studio. Asemenea lucruri îl relaxau pe Elvis.

Pe oricare din noi îl prinde oboseala la un moment dat și ei îl cunoșteau destul de bine pe Elvis ca să-și dea seama când vocea îi suna altfel decât de obicei. Atunci știau c-a sosit momentul să se-apuce de trăsnăi.

Și dacă vreodată se plictiseau de joacă, îl aveau acolo, în California, pe Scatter, cimpanzeul lui Elvis, care le-a ţinut tovărășie câţiva ani. Iată ce povestește Yvonne Craig :

— De câte ori îl vedeam pe Scatter, era-mbrăcat ca oricare din noi. Avea obiceiul să stea la bar și să dea cu paharul în tejghea până venea unul din băieţi și i-l umplea cu whisky. Bea până se plictisea de-atâta băutură. Dacă-și făcea plinul, puteai să-i umpli din nou paharul că-l arunca pe jos. De obicei îl lăsau liber și Scatter umbla beat prin Bel Air. Cred că de-asta s-au descotorosit de el. Prea-i speria pe localnici.

(De obicei Elvis nu bea decât pepsi și oranjadă Nesbitt, dar câtorva din băieţi le cam făceau cu ochiul băuturile tari. Unii mergeau atât de des la Red Velvet din Hollywood c-ajunseseră s-aibă acolo un separeu numai al lor.)

Firește mai aveau la-ndemână și vehiculele. Uneori Elvis se urca pe Harley-Davidson-ul său şi-o pornea peste colinele din Bel Air în fruntea unei herghelii de Triumph-uri. Asta i-a făcut pe ziariști să-i numească „îngerii lui El" și pe vecini, să cheme poliţia. Alteori Elvis și băieţii plecau în cursă cu Cadillac-urile sau cu Rolls Royce-ul. Pe drumul spre studio Cadillac-urile lor mergeau zilnic aproape bară-n bară. Dar cea mai mare desfătare era plimbarea cu Cadillac-ul de aur masiv.

Era de fapt o limuzină Cadillac 75 de fabricaţie 1960, unul din modelele preferate ale lui Elvis mulţi ani după aceea. Elvis a dus mașina la George Barris, în North Hollywood, care, în materie de automobile, era pe-atunci (ca și acum, de altfel) cel mai cunoscut creator de modele din lume. Capota a fost prelungită și-acoperită cu un material cu granulaţie mare din perle albe. Pe restul mașinii s-a pulverizat, în patruzeci de straturi, o vopsea special preparată. Care conţinea diamante pisate și solzi de pești orientali. Aproape toată armătura metalică a fost placată cu aur de douăzeci și patru de carate. Pe plafon s-au montat discuri de aur. Draperii de lame auriu acopereau toată fereastra din spate și geamul dintre șofer și pasageri. Mai erau două telefoane în derivaţie îmbrăcate într-un strat fin de aur. Unul era pentru șofer (el răspundea la apel și anunţa prin interfon numele celui care sunase). La-ndemâna lui Elvis se afla o casetă de aur, cu un aparat electric de ras şi-o foarfecă de tuns, ambele de aur, precum și-un aparat electric de lustruit pantofii, un televizor placat cu aur, un magnetofon, un amplificator multiplex, un receptor rodio AM-FM, cu difuzoarele montate sub aripile din faţă, o instalaţie de aer condiţionat, un sistem electric pentru acţionarea ustensilelor casnice și, în sfârșit, un frigider care făcea o tavă cu cuburi de gheaţă exact în două minute.

A cumpărat o rulotă Dodge și pe urmă a adaptat un microbuz pentru drumurile la Memphis. Acolo mai păstra încă, încuiat într-un garaj, Cadillac-ul roz al mamei

sale. Pe lacul McKeller din apropiere avea o barcă Century Coronado, pentru schi nautic, lungă de douăzeci și unu de picioare, cu motor Cadillac de 325 de cai-putere.

Băieţii-și făcuseră un limbaj propriu.

— Stăteau ore-ntregi, uneori chiar zile, și scorneau chestii noi, povestește un prieten apropiat. Cuvinte care nu-nsemnau nimic în realitate sau care-nsemnau cu totul altceva. Despre — un biftec prea mic un' spunea că-i „mare spectacol". La un moment dat au trecut printr-o perioadă când foloseau un jargon de-a dreptul minteli gibil: cuvinte și expresii codificate, la care numai ei le dădeau de rost. Băieţii-l plictiseau uneori, și-amintește același prieten. Elvis le spunea pe șleau ce-i place și ce nu, iar ei făceau de toate ca să-i cânte-n strună. Să zicem că-i venea să scoată-un „Vai, ce zi frumoasă!" Ei bine, chiar dac-afară ploua cu găleata, băieţii pocneau din degete în semn de „Ce găselniţă, dom'le!" și-ncepeau care mai de care să-și dea cu presupusul că ziua cu pricina n-avea pereche-n lume de minunată ce era. Odată făceau o-nregistrare și Lamar a venit să-i spună că, după părerea lui, cântecul pe care tocmai îl imprimase Elvis era cel mai bun din câte-auzise el vreodată. „Face zece milioane", a zis el. Elvis a răspuns că nici gând de-așa ceva.

Lamar a mai lăsat un pic: „Cinci milioane. Cu siguranţă cinci milioane!" Elvis a spus din nou că nu. Lamar a continuat: „Trei! Trei milioane, ușor!" În sfârșit, Elvis a declarat ritos că, de fapt, lui nu-i plăcea nici cântecul, nici cum îl cântase, drept care Lamar s-a resemnat: „Acuma, că spui tu, nici n-a fost așa de bun. Dacă stau să mă gândesc".

Starea de spirit a băieţilor era întotdeauna cea a lui Elvis, iar**,** după toate aparenţele, asta depindea uneori de regimul alimentar.

— De când îl știu, a avut cele mai ciudate obiceiuri la mâncare, din câte mi-a fost dat să văd, spune un prieten. Costiţă prăjită, măsline, supă de legume și sandviciuri cu pastă de arahide și banane… cam atât. Se mai întâmpla să facă vreun chef și nu mânca decât iaurt, de altfel nu mânca mult niciodată. Putea să reziste câte patru ședinţe de-nregistrări la rând fără să mănânce deloc. Noi ceilalţi, mâncam de trei ori pe zi, iar el se mulţumea c-o farfurie de supă și eventual un pahar de lapte. Asta ca să-și menţină silueta. În timpul filmărilor când se vedea pe ecran în vreo sală de vizionare, se prăbușea în fotoliu, se făcea mic de tot și striga: „Nu, nu!… Sunt prea gras! «Era mereu foarte-ngrijorat din cauza greutăţii lui. Era-ngrijorat și din cauza părului. De-aceea se și izola. Ca să nu-l vadă nimeni. La Graceland puteai să-i baţi la ușă, să-i fii cât de-apropiat și lui nici prin minte nu-i trecea să te primească. Dacă ceva nu era-n ordine cu părul sau cu ochii, se-ascundea. Își cănea părul. Odată nu l-a mai vopsit și l-a lăsat să crească. Era un blond nemaipomenit. I-am spus atunci c-are — un păr grozav și el a zis c-are de gând să-l lase-așa.

Când l-am văzut din nou, îşi făcuse părul și mai negru. Cel mai greu era să-i suporţi toanele, povestește mai departe același prieten.

Azi era cel mai drăguţ om din lume și mâine te străfulgera cu privirea de ziceai că vrea să te omoare, nu alta. Pentru băieţi era tare greu. Odată le-a dat papucii la

toţi și le-a spus să se cărăbănească-napoi la Memphis. Ei și-au strâns lucrurile și-au plecat. Până s-ajungă ei la aeroport, Elvis s-a răzgândit. L-a chemat la telefon pe unu' din ei și când omu-a venit, i-a spus să se care-napoi cu toate catrafusele că i-a băgat din nou în pâine.

Aceleași toane au fost adesea cauza unor pagube materiale. În 1957 a făcut ţăndări o chitară scumpă azvârlind-o din cameră pe unul din coridoarele hotelului. Un oaspete pe care l-a avut la una din reședinţele sale din Bel Air povestește cum, altă dată, și-a „spus" părerea asupra unui disc al lui Lee Dorsey aruncând o scrumieră grea de sticlă în geamul tonomatului. Alţi prieteni susţin că, de-a lungul anilor, a distrus mai multe televizoare, că odată, când nu funcţionau bine luminile la masa *de pool,* a lovit cu tacul în masă pân-a făcut-o bucăţi și că, măcar de două ori, când unchii lui nu erau prin preajmă să-i deschidă poarta de la Graceland, i-a ordonat șoferului să dea mașina-napoi în șosea și să intre-n plină viteză *prin* poartă.

Mafia nu s-a plâns niciodată.

Firește că nu era fără precedent ca o celebritate să se nconjoare de-un grup de prieteni devotaţi. Frank Sinatra avusese două asemenea grupuri. Unul, format din compozitori Sammy Cahn și Jule Styne, aranjorul și dirijorul Axei Stordahl, impresarul Hank Sanicola și câţiva agenţi de reclamă muzicală, care în general ser veau drept „cărăuși", adevăraţi curieri ai lumii spectacolului, apăruse pe la sfârșitul anilor '40. Al doilea clan, „ceata de guzgani", s-a afirmat public cam prin anii '50. Aici intrau Dean Martin, Sammy Davis jr., Joey Bishop, Peter Lawford și alţii. În sfera spectacolului de divertisment, mulţi aveau grupuri similare, chiar dacă era vorba numai de impresari, agenţi publicitari și conţopiști.

Era obișnuita clică de adulatori de profesie. O serie de stele de la Hollywood umblau cu însoţitorii plătiţi după ele. Majoritatea erau în genul oamenilor lui Sinatra, oarecum străini. În niciun caz nu „trăiau la un loc". Prietenii lui Elvis trăiau la un loc, erau prezenţi la datorie, vorba lui Richard Davis, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, șapte zile pe săptămână, 365 de zile pe an.

Alan Fortas arată că treaba asta ridica niște probleme deosebite:

— Toţi stăteam în aceeași casă și se făcea un tărăboi, mamă, Doamne! Trebuia să găsim una destul de mare ca să-ncăpem cu toţii-n ea, măcar cu cinci dormitoare. Și cei mai mulţi proprietari se lăsau cam greu când era vorba să-nchirieze la cinci, șase, șapte, zece, uneori chiar doisprezece băieţi deodată, oricine-ar fi ei. Dacă ai o casă ca asta, înseamnă că nu ești chiar așa dă lefter ca să riști s-o vezi făcută praf și pulbere. Era al dracului dă greu să găsești o hardughie cu cinci-șase dormitoare, patru-cinci băi şi-o cameră dă lucru destul dă mare.

În 1960 Elvis și băieţii au găsit totuși o casă și s-au mutat de la hotelul Beverly Wilshire într-o locuinţă cvasi-orientală, pe Perugia Way 565 din Bel Air. Era prima din cele trei case pe care le-a-nchiriat Elvis în staţiunea aceea montană atât de scumpă. Construcţia era în formă de semicerc. O parte dădea spre o mică alee cu vegetaţie luxuriantă, iar cealaltă spre parcul clubului comunal din Bel Air. În Partea de mijloc era o grădină pe care proprietăreasa o desfiinţase la sugestia lui Elvis. Și-a zis băiatul că o a doua cameră de lucru ar merge minunat acolo, așa că a

construit un șemineu în locul unde fusese înainte o fântână arteziană.

Alan Fortas îşi amintește:

— Aveam mese dă *pool* și toate discurile pop la tonomat. Ne duceam chiar noi la magazin și le cumpăram, le-aduceam acasă și le puneam la tonomat. El asculta toate felurile dă muzică.

Restul casei a rămas așa cum o găsise Elvis. Era amenajată confortabil, dar personalitatea foștilor locatari nu se vedea deloc.

Mai erau apoi petrecerile.

Ellen Pollon, care de la zece ani se aciuise pe lângă hotelul Knickerbocker ca una din membrele grupului „Hotel Hounds", avea acum treisprezece ani și era obișnuita casei.

— Era o atmosferă foarte ciudată acolo, povestește ea. Nimeni nu vorbea. Toţi tipii ăia cu care făcuse armata și ceilalţi din Memphis. N-am știut niciodată care-s unii și care-s alţii. Pot însă să spun că era o disciplină perfectă, ce mai încolo-ncoace, fiecare-și cunoștea superior'. Fetele ședeau de jur-împrejur și dansau cu toţi pe rând. Începeau, să zicem, cu Lamar, apoi treceau la Sonny și-n cele din urmă la Gene, care era văr cu Elvis. După el trebuia s-ajungi la Elvis, cel puţin așa se spunea, deși niciodată nu s-a-ntâmplat o asemenea chestie.

Altă fată, care-a trecut pe la casa din Perugia Way în 1962, pe când avea optsprezece ani, povestește:

— O prietenă de-a mea vorbea cu unul din băieţi și m-a luat cu ea. Mai întâi mi-a explicat cum stă treaba acolo. Mi-a spus că dacă mă place vreunul din băieţi, e bine să-l plac și eu pe el, dacă vreau să mă mai cheme și-altă dată. Și, mai presus de orice, trebuie să mă port ca o doamnă. Prietena mea a-ntrebat de tip' cu care-avea ea-ntâlnire. Băiatu-a venit la ușă și ne-a băgat înăuntru.

Ne-au dat ceva ușor de băut și ne-au arătat casa. Pe Elvis l-am găsit într-o cameră din fund. Stătea, c-o șepcuță de căpitan, în mijlocul unei canapele în formă de potcoavă şi-şi pusese picioarele pe-o măsuţă. Pe canapea, de-o parte și de alta, erau vreo șase fete.

Le-auzeai cum pun ţara la cale, îşi amintește Ellen Pollon.

Întotdeauna veneau câte douăzeci-treizeci de fete când dădea Elvis vreo petrecere. Era o casă deschisă în toată regula. Și fetele nu știau cum să-și găsească mai repede-un loc mai bun pe cana prea, nu prea aproape, dar destul de aproape ca să le vadă el. Elvis îşi făcea ochii roată și, când se uita la o fată anume, ea trebuia să zâmbească. Zâmbea și dacă Elvis părea numai c-are de gând să se uite la ea. Cum se uita el în altă parte, fata-și ștergea zâmbetul.

— Nu vorbeau niciodată-ntre ele. M-am apropiat de una să-i spun că-mi plac cizmele ei, da' nu mi-a răspuns. Atunci mi-am dat seama că fetele alea-și făceau meseria și-n timpul lucrului nu se vorbește. Cele mai multe-aveau cam douăzeci de ani. Unele-aveau numai șaisprezece, iar eu eram mucoasa grupului. Unele erau genul starletă. Nu ca-n programele de varietăţi cu Tuesday Weld. Mai degrabă ca Jana Lund. Era și ea pe-acolo. Lumea zi cea că-i iubita lui Elvis și cred c-așa a fost, măcar o vreme. Știţi genul: alea care fac pe „fetele răutăcioase" în toate filmele

Rock, Rock, Rock. Numai că astea nu jucau, semănau doar cu alea din film… Mi se părea cam ciudat. Stăteau toţi la televizor — asta făceau cam șaptezeci la sută din timp — și nimeni nu râdea dacă nu râdea Elvis. Dacă râdea el, toată lumea izbucnea în hohote. Nu mai tare decât el, în niciun caz.

Întrunirile de la casa Presley erau mai relaxate când Elvis avea vreo iubită.

— Turnam împreună *It Happened at the World's Fair* [în 1963] și m-a invitat odată să ieșim amândoi, să intrăm de fapt, pentru că el nu prea obișnuia să iasă în oraș, povestește Yvonne Craig. Mi s-a părut ciudat că m-a invitat chiar Elvis. De obicei, invitaţiile le transmitea Joe Esposito și, dacă erai de-acord, El vis se ocupa de rest. De data aceasta Joe a venit la ușă și m-a condus la mașină. L-am găsit pe Elvis în Cadillac-ul ăla alb și trăsnit, împroșcat cu aur. Era ceva să-ţi pierzi minţile, nu alta. Și-a cerut o mie de scuze; „Am venit cu asta fiindcă… ăăă… m-am gândit că… poate vrei s-o vezi". Și s-a apucat s-apese pe toate butoanele, în timp ce Joe ne ducea spre casă. Am mâncat împreună, numai noi doi în toată sufrageria. Era așa liniște că m-auzeam cum mestec. Pe urmă ne-am dus în camera de zi, și-acolo erau strânşi în jurul televizorului toţi băieţii cu iubitele lor, așa c-am plecat în apartamentul lui. Atunci m-am apucat să-i ţin o predică: „Elvis, să-ţi spun ceva. Cred că-i cam periculos pentru tine". „Ce?" a-ntrebat el; și eu i-am zis: „Vezi, ai noroc că-s eu așa cum sunt, fiindcă n-ai idee… vreau să-ţi spun că acum ești la Hollywood… e-o capcană-ngrozitoare… dac-aduci o fată singură aici, în apartamentul tău, poate să spună orice: c-ai violat-o, că trăiţi împreună, să facă scandal și tribunalu-o să jubileze: «Ahaha, l-am prins!» S-ar face-o groază de publicitate și-ai avea ne cazuri". Da' el stătea liniștit și spunea doar: „Da, doamnă… da, doamnă… sigur c-o să fiu atent!" A doua zi mi-am dat seama că spusesem numai prostii, dar avusesem cel puţin senzaţia că-l apăr.

Pentru că se pricepe să-ţi dea impresia asta. Elvis provoacă sentimente materne. Nu-i un tip slab, e-un scump, cu calmu' ăla al lui de băiat din sud".

Yvonne, bruneta asta veselă și fermecătoare, povestește că se-ntâlnea cu Elvis din nou când făceau împreună alt film, *Kissin' Cousins* De data asta îşi amintește c-a adormit în poala ei.

— Ne uitam la televizor, era un film vechi, spune ea. A adormit, așa c-am stins luminile, am închis televizorul și m-am strecurat afară în vârful picioarelor. L-am căutat pe Joe și i-am spus : „Elvis a adormit, ai face bine să-l dezbraci și să-l duci la culcare. Am stins toate luminile". Joe m-a-ntrebat: „Nu cumva ai stins *toate* luminile?" I-am răspuns: „Ba chiar așa… sper că nu mă confunzi cu maică-sa". Joe mi-a zis: „Îi place să doarmă c-o lumină aprinsă". „Foarte bine, du-te și aprinde-i-o tu", i-am spus eu. De unde era să știu? Când am ieșit amândoi pe ușa din faţă, ce să vezi? Nu mai puţin de cinci mașini ale poliţiei din Bel Air și aleea plină de poliţiști. Joe m-a-ntrebat: „Ai apăsat cumva pe vreun buton?" I-am răspuns: „Cum să nu, am apăsat pe toate butoanele pân-am reușit să sting toate luminile". Știţi ce făcusem? Chemasem patrulele poliţiei din Bel Air. A doua zi Elvis mi-a spus: „Am auzit c-ai avut de furcă cu poliţia aseară". El dormise neîntors.

În următorii câţiva ani, Elvis s-a mutat de mai multe ori. Mai întâi a plecat din

casa de pe Perugia Way într-una mult mai mare pe Bellagio Road 1054. Era o locuinţă din alea-ntortocheate în stil mediteranean, parcă desprinsă din Hollywoodul anilor ’20. Cu un hol mare de marmură la intrare, mai-mai că puteai să joci baschet în el, și cu popicărie la subsol. Red West îşi aminteşte că lui Elvis îi plăcea dormitorul cel mare cu oglinzi, dar i se părea că toată casa aducea prea mult a mausoleu, așa că gașca s-a mutat înapoi pe Perugia Way, unde-a mai stat încă doi ani. Apoi, la sfârșitul lui 1965, Elvis a-nchiriat o casă în Rocca Place 10550, într-o fundătură cotită din Stone Canyon, nu departe de hotelul Bel Air. Era o locuinţă modernă și joasă, cu piscină și *patio*[61], unde se-nșirau niște urne, pe care Elvis le-a vopsit în albastru electric, și înconjurată cu un gard de lemn, escaladat cu uşurinţă și regularitate de admiratori. Elvis a stat aici și câteva luni după căsătorie.

Dacă făcea vreun film, dădea fuga la Graceland și-i ţinea pe băieţi treji toată noaptea. El dormea ziua în timp ce ei alergau încoace și-ncolo după comisioane. Locuinţa şi-o reamenaja în fiecare an, modificând încăperile sau construind altele noi.

La una din aripi a adăugat o sală de cincizeci de picioare pe optzeci, care lega casa de piscină. La început a folosit-o pentru pista de maşinuţe automate, pe care-a mutat-o dintr-una din cele două camere mari de la subsol. Mai târziu a renunţat la maşinuţe și-a transformat sala în cameră pentru trofee. A acoperit pereţii cu plachete și discuri de aur și-a pus zeci de vitrine cu trofee, pe care le-a-ncuiat cu lacăt. (Uneori admiratorii se strecurau înăuntru.) A instalat și-un aparat în mărime naturală pentru sifon într-una din camerele de lucru și-un tonomat lângă piscină. A cheltuit 40.000 de dolari ca să extindă bucătăria și să adauge un luminator care să dea lângă dormitorul lui de deasupra. La toate ferestrele a pus plasă de sârmă groasă, pentru securitate, iar în jurul piscinei a construit un zid de cărămidă cu ferestre de sticlă colorată, împotriva privirilor indiscrete. Culoarea covoarelor și-a mobilei s-a schimbat din albastru în roșu și-apoi în alb. Mai târziu a construit în spatele casei o anexă cu birouri pentru tatăl său și cele două secretare, pe care le-a angajat ca să-i ţină o parte din corespondenţa personală.

În total avea în 1965 zece angajaţi. Pe lângă secretare, mai erau două menajere în timpul zilei și una noaptea, care-avea grijă de bunica lui, trei portari și doi îngrijitori. Menajerele erau și bucătărese și, atunci când Elvis era acasă cu toată suita, nota săptămânală de la băcănie depășea 300 de dolari.

Odată, după spusele prietenilor, n-a mai vrut să iasă din cameră. Mâncarea i-o lăsau în faţa uşii, iar dacă aveai să-i spui ceva, îi scriai un bileţel și-l băgai pe sub uşă.

Uneori, când iubita vreunuia din băieţi rămânea însărcinată, Elvis avea grijă să iasă toate bine.

Tatăl lui, împreună cu mama vitregă și fraţii vitregi se mutaseră într-o casă din

---

[61] Un fel de curte pavată, folosita ca loc de recreare şi sufragerie în aer liber (n.t.).

vecinătate. Mătușa și bunica stăteau mai de parte în aripa de răsărit a locuinţei din Graceland, împreună cu Priscilla Beaulieu.

Tatăl Priscillei îi scrisese din Germania lui Elvis și părinţilor lui, întrebându-i dacă le-ar putea face o vizită în concediu. Bine înţeles că familia Presley i-a răspuns că-l așteaptă. I-a mai întrebat și dac-ar fi dispuși să aibă grijă de fată ca să-și termine liceul. Răspunsul a fost afirmativ. Ca o bună catolică ce era, Priscilla a fost înscrisă la liceul Immaculate Conception din Memphis pentru ultima jumătate a anului și-a absolvit în iunie 1963. După un timp s-a înscris la școala de fete Patricia Stephens, unde studia modelajul și dansul. Locuia fie la Graceland, fie împreună cu Vernon și Dee.

În tot acest timp Priscilla și Elvis au avut multe întâlniri romantice, dar iubirea lor aprinsă, dacă e să ne luăm după spusele prietenilor, era, când așa, când așa, pentru că Elvis nu-și neglija niciuna din vechile iubiri de la Hollywood. Priscilla s-a dus cu părinţii la noul post al maiorului Beaulieu, baza aeronautică Travis de lângă San Francisco, de exemplu, când Elvis s-a dus cu Ann-Margret ca să facă *Viva Las Vegas.* După ce s-a-ntors la Graceland, și-a-nmulţit vizitele la Hollywood și venea adesea să-l vadă pe Elvis chiar pe platou.

Între 1961 și 1967 Elvis n-a apărut deloc în public, dar muzica n-a abandonat-o în niciun caz. Firește c-au fost cântecele din filme, dar prietenii spun că-ncepuseră să-i fie o povară. Ce-i plăcea cu adevărat, spun ei, erau întâlnirile lor fără pretenţii din camera de zi, când se strângeau toţi în jurul pianului. La Memphis, dacă-l rugau amicii, chema uneori câţiva cântăreţi de *gospel songs* pe care-i cunoştea. Cât a stat în California, s-a-nconjurat de oameni ca Johnny Rivers.

— Jucam împreună fotbal în parc și pe urmă mă chema la el acasă. Mai stăteam pe-acolo, nu mă grăbeam să plec, povestește Johnny. Cântam amândoi la chitară și din gură. Primul meu disc de succes, *Memphis* (l-am scos abia peste cinci ani), avea cântece pe care le tot cântam cu el atunci. Invita o grămadă de lume din oraș. Pentru unii, invitaţia era permanentă. Cei din Nashville și cei din Memphis. Odată a venit Roy Orbison. Când erau în oraș, veneau și *Jordanaires.* Cântam muzică de toate felurile, îl cântam pe Chuck Berry, pe bătrânul Little Richard, pe Fats Domino, muzică *rock and roll* veritabilă. Peste tot erau numai discuri. De-alea noi. O mulţime de discuri demonstrative. Le punea întruna pentru atmosferă. Strângea discuri. Câteodată-și cumpăra toată seria *Top Forty* sau trimitea pe careva la Nashville să ia toate albumele și discurile *single* de succes… și multe altele cu *spirituals.* Elvis iubea muzica. O iubea cu-adevărat.

Când n-avea-n vizită instrumentiști și cântăreţi profesioniști, Elvis se organiza cu băieţii lui. Ellen Pollon, care venea la unele din aceste întruniri, povestește:

— Elvis sau Red cântau la pian. Uneori Charlie. Iar Cliff li se-alătura cântând din gură. Când îi vedeai la un loc, ziceai că-s nişte tipi dintr-ăia care dau târcoale la magazine și strigă la lume. Numa că ei cântau *gospel songs.* Aveau ceva din *Statesmen Quartet* sau din *Blackwood Brothers.* Lui Elvis îi plăcea să-i imite și pe ei și pe *Ink Spots.* Erau grupurile lui favorite. Necazul era că n-ajun gea să ia notele joase. Ne spunea adesea c-ar da orice să poată cânta ca un negru, ca un bas din

ăla cu voce profundă. Mi-aduc aminte că odată, când unul din verii lui îl necăjea pe-un negru mititel care vindea ziare pe-acolo, pe lângă hotelul Beverly Wilshire, Elvis i-a zis lui văru-său s-o șteargă naibii de-acolo. Tare-l mai impresionase negrișoru'. Altă dată, unul din verii lui le zicea „vopsiţi", vopsiţi în sus, vopsiţi în jos, și făcea de două parale marșurile alea pentru pace[62]. I-am spus că mie mi se pare grozav că niște oameni sunt în stare s-o pornească spre sud, să-și pună la bătaie viaţa și tot ce-aveau. I-am zis c-ar face bine să nu mai vorbească-așa. N-veam chef să mă cert cu el, era văr cu Elvis la urma urmelor. Da' o ţinea una și bună că negrii au alt fel de sânge, că-s murdari și treaba se făcuse cam groasă. I-am tăiat-o: „Să știi că nu-s mai murdari decât unii prăpădiţi de albi[63]". Asta a fost ca un deget pus pe rană. L-a scos din sărite. Atunci i-am zis că-i un prăpădit de alb și nu-mi pasă dacă m-aude cineva, adică Elvis. Elvis tocmai intrase-n cameră și i-a spus lu' văru-su: „Vezi c-aici suntem în nord și poate unora nu le place cum gândim noi. Hai să nu facem politică. Nu suntem la noi acasă". Apoi mi-a zâmbit. Nu făcuse decât să ne potolească pe-amândoi. Da' și-asta era ceva.

Johnny Rivers povestește că l-a-ntâlnit pe Elvis la fotbal. Cu asta și cu multe altele-și ocupa *weekend-urile.* De fapt, casa deschisă și petrecerile erau un fel de prelungiri ale meciurilor.

La început meciurile se jucau în parcul de Neve, o bucată triunghiulară de gazon la marginea Bel Air-ului, aproape de locul unde se-ntâlnesc Beverly Glen Canyon cu Sunset Boulevard. După un timp, Elvis și băieţii au fost rugaţi să se mute-n altă parte, pentru că asociaţia pentru protecţia împrejurimilor canionului s-a plâns că nenorocesc iarba și-ncurcă circulaţia. Critica era justificată, fiindcă , așa cum spune Dean Torrance, de câte ori juca Elvis, se-adunau o grămadă de gură-cască. Dean era pe-atunci jumătate din grupul vocal *Jan and Dean.*

— Jan și cu mine-am patronat diverse echipe de fotbal vreo șase-șapte ani, povestește el astăzi. Aveam și noi echipa noastră. De obicei ne antrenam duminica și-n timpul săptămânii jucam serile-n campionat. Dacă n-aveam destui oameni ca să facem două echipe la antrenamentele de duminică, făceam numai una și ziceam: „Hai la canion să jucăm cu Elvis". Necazul era că de obicei veneau acolo așa de multe echipe că trebuia să facem meciul cam așa: echipa care marchează douăsprezece puncte e declarată câștigătoare, iar echipa adversă iese din joc. Elvis câștiga întotdeauna, așa că echipa lui juca toată ziua. Jucau ei bine, da' oamenii lui Elvis puteau să se-nvârtă-n juru' copacilor și s-ajungă până-n stradă, nu le zicea nimeni nimic.

Dacă noi numai ne apropiam de liniile-alea puse de ei, scoteau imediat o drăcie d-aia pentru măsurători topografice ca să verifice dacă n-am trecut de margini. Noi

---

[62] Este vorba de niște marșuri (freedom rides) organizate în statele din sudul S.U.A. de militanții pentru drepturi cetățenești ca să constate dacă segregația rasială a fost înlăturată din serviciile publice (n.t.)

[63] Denumire peiorativă (white trash) dată populației albe sărace din sudului S.U.A. (n.t.).

făceam gură de fiecare dată, da' totdeauna ne răspundeau; „Vai de mine, da' pe lângă copacu' ăla e voie". Și astfel meciul se termina brusc.

Dean spune că meciurile erau mult mai dure chiar decât cele de pe maidan. Nu se purta echipament, blocajul era „bun și strict", iar jucătorii erau foarte solizi. Elvis îi avea în echipă pe Max Baer jr., Ron Heller, care jucase la U.S.C. doi ani, Red West și Alan Fortas, care fuseseră, amândoi, la Memphis în echipa de fotbal a colegiului.

— Nu se dădea nimeni în lături să-l marcheze pe Elvis, povestește Dean. Ba dimpotrivă. Așa că, dacă lăsăm la o parte limitele cam „elastice" ale terenului, care erau în favoarea lor, Elvis câştiga meciurile pe drept. Trebuia să fim calmi. Nu prea puteam să intrăm orbește sau să le dăm la cap. Da' nu ne era deloc jenă să trecem peste ei când aveam o ocazie bună de marcaj. Elvis era și el măturat, ca oricare din noi.

După meci se duceau acasă la Elvis. Totul era gata, așa că pe trecerea putea începe.

— Când o pornește bășica? întreba câte unul, folosind o expresie care-i rămăsese lui Elvis din armată și care-nsemna când trebuia să fie *striptease-ul* sau când începea Scatter să bea sau când era programată o altă distracţie.

— O pornește la zece.

La miezul nopţii Elvis pleca la culcare, dar unele fete rămâneau acolo până la patru sau cinci dimineaţa, întrebându-se dacă n-o să vină-napoi. Da' el nu venea niciodată.

— Parcă erai într-o lume-mpietrită unde nimic nu se mai schimbă, spune Ellen Pollon. Putea să explodeze acolo o bombă atomică, da' dacă erai în intimitatea lui Elvis, nici nu conta. Totul mergea înainte. Cred că dac-aș fi trăit doar o săptămână așa, n-aș mai fi știut ce zi e.

— Îşi făcuse o lume-a lui, spune Johnny Rivers. Trebuia s-o facă, n-avea-ncotro.

XI

FILMELE

ȘAPTE ANI A STAT ELVIS la Bel Air și Memphis. Bătea dealurile călare cu mafia lui, juca fotbal și gonea cu motocicleta, făcea curte fetelor drăguţe, mergea cu automobile care te lăsau ca la dentist, se ferea să iasă-n public, se necăjea din pricina proporţiilor pe care le luase și-a părului, scotea discuri și-apărea-n filme.

În special apărea-n filme. Din primăvara lui 1961 și până-n vara lui 1968 — data înregistrării pe bandă video a primului său „special" de televiziune, care-a fost cel dintâi semn al reîntoarcerii la public — Elvis a jucat în nu mai puţin de douăzeci și unu de filme, în medie trei pe an.

Aproape de începutul acestei perioade se află *Blue Hawaii,* film turnat după

concertul de binefacere de la Pearl Harbor. A apărut pe ecrane în vacanţa elevilor dintre Thanksgiving Day[64] și Crăciun și până la-nceputul lui 1962 a rulat în vreo cinci sute de cinematografe din S.U.A. Încasările s-au ridicat la 4,7 milioane de dolari, egalându-le pe cele de la *Gunfight at OK Corral* sau *Pal Joey.* Pe lista succeselor permanente de casă întocmite de *Variety* figura printre campionii absoluţi. Albumul cu coloana sonoră a fost asul vânzărilor pe.1901 și-a ocupat locul întâi în toate topurile de vânzări ale anului 1962, depășind în final cifra de cinci milioane.

Când s-a dat pe piaţă *Blue Hawaii,* Elvis făcea un nou film, *Follow That Dream* (Urmărește visul acela), unde juca rolul unui tânăr bine intenţionat, dar cam nătâng, fala părinţilor săi, niște nepricopsiţi care trăiau pe spinarea autorităţilor din statul Florida. Arthur O'Connell era tatăl. Jack Kruschen și Simon Qakland erau doi tăntălăi de gangsteri, care-ncercau să profite de pe urma eroului nostru, Anne Helm era iubita lui Elvis, iar Joanna Moore, o binefăcătoare pe cât de frumoasă, pe-atât de sâcâitoare. Cu toate că Elvis a atras simpatia publicului prin rolul ăsta, filmul nu i-a schimbat aproape deloc imaginea hoolywoodiană de cântăreţ *country* și nu i-a servit prea mult în cariera actoricească, deși a fost prima peliculă care-a valorificat înclinaţia lui firească spre comedie.

Lucru fără importanţă, de altfel. Nici nu ieșise bine filmul ăsta de pe masa de montaj că Elvis se și făcuse boxer într-o reluare a lui *Kid Galahad,* unul din succesele lui 1937, cu Wayne Morris în rolul principal. Elvis învăţase karate — putea la ora aceea să sfarme cărămizi în mâini — și treaba asta a dat scenelor de bătaie destulă veridicitate. Joan Blackman îl asculta pe Elvis cum cântă, în timp ce beţivanul de impresar al lui Kid (Gig Young) încerca să-l tragă pe sfoară. Dar filmul avea nevoie de mai mult ca să-l întreacă pe cel dinainte. Întâmplarea a făcut să fie al treilea dintr-o serie în care Elvis apărea de mai multe ori gol până la brâu, ceea ce, după părerea producătorilor, era un atu important.

Al treilea rol din 1962 a fost în *Girls! Girls! Girisl* (Fete, fete și iar fete), unde Elvis era căpitanul unui vas luat cu chirie. Unul din scenariști, Edward Anhalt, e cel care cu doi ani mai târziu va dobândi Oscarul pentru *Becket.* Ciudat, în film se văd nu mai două fete, Stella Stevens și Laurel Goodwin. Ca să fie pe gustul intelectualilor, Elvis vorbea chineza (cu subalternul său, Benson Fong), iar ca să fie pe gustul admiratorilor, cânta treisprezece cântece, atât în film cât și în albumul cu coloana sonoră. În album mai apărea un lung șir de melodii antologice de Jerry Leiber și Mike Stoller, precum și *Return to Sender* (Adresantul necunoscut), un alt cântec de Otis Blackwell, care s-a vândut într-un milion de exemplare. Albumul a obţinut Discul de aur.

În 1963 Elvis a făcut patru filme muzicale. Primul i-a purtat pașii spre Seattle și s-a numit *It Happened at the World's Fair.* Aici Elvis e pilot pe un avion utilitar care

---

[64] Sărbătoarea oficială în S.U.A în amintirea primilor coloniști din Massachusets (a patra joi din noiembrie) (n.t.).

împrăștie îngrășăminte chimice. Copilotul și asociatul lui (Gary Lockwood) dă întruna de bucluc din cauza jocurilor de noroc. Cât despre Elvis, el o fugărește pe Yvonne Craig în jurul unei canapele, pe urmă pleacă și, cu ajutorul lui Ginny Tui, o găsește pe Joan O'Brien, timp în care cântă zece cântece noi. Unul din acestea, *One Broken Heart for Sale* (O inimă zdrobită de vânzare), tot de Otis Blackwell, a atins obișnuitul milion de exemplare vândute, după care a fost tras pe-un *single.*

Fun în Acapulco (Veselie la Acapulco) a fost un film cu mai mult conţinut și i-a oferit lui Elvis un scenariu închegat cu un trapezist (Elvis) ca-e se teme de înălţimi din cauza unui accident ce l-a avut în S.U.A. Acţiunea se petrece în însoritul Acapulco (pei sajul este pur și simplu fascinant, ca în multe din filmele sale). Elvis e salvamarist cu vocaţie muzicală. Peste tot îl urmează ca o umbră un mexican mititel (Larry Tomasin) și obișnuita ceată de fete drăguţe, printre care Ursula Andress și Elsa Cardenas. În final, nu înainte de-a cânta vreo duzină de cântece, eroul se aruncă de pe-o stâncă înfricoșătoare, învingându-și acrofobia și dovedindu-se astfel un yankeu dat naibii. După acest film nu s-au tras discuri *single,* dar albumul cu coloana sonoră s-a alăturat Discurilor de aur de pe pereţii camerei de lucru de la Graceland.

Al treilea film din 1963 a fost *Viva Las Vegas,* și el turnat în afara studiourilor. E una din comediile sale muzicale mai bune, de altfel cel mai apreciat film al lui, cu încasări de 5,5 milioane de dolari numai în S.U.A. Aici, Elvis e un pilot de curse care-ncearcă să facă rost de bani ca să-și cumpere un motor nou pentru Marea Cursă. Rivalizează cu un campion italian (Cesare Danova) pentru graţiile unei patroane de piscină și dansatoare de cabaret (Ann-Margret). Până la terminarea filmului, când Elvis câştigă cursa și fata, actorii și echipa bat fiecare colţișor pitoresc pe o distanţă de cinci zeci de mile de la bulevardul principal din Las Vegas, iar eroul cântă mai multe melodii celebre, printre care una în duet cu Ann Margret.

Cronică socială: S-a vorbit mult despre duetul din spatele apa ratului de filmat dintre Elvis și diva lui roșcată din acest film. Marea majoritate au fost cancanuri publicitare. Ann-Margret ajunsese chiar să declare că Elvis îi cumpărase un pat uriaș. Nu era adevărat. Totuși, când a fost întrebat, Elvis a răspuns amabil:

— Cum spune, doamna, cum spune doamna.

Apoi a întrerupt relaţiile cu ea.

Viva Las Vegas a fost urmat de *Kissin Co'usins,* un film caracteristic pentru Elvis Presley în multe privinţe și suficient de ciudat în altele ca să merite a fi menţionat în mod special. A fost primul film produs de Sam Katzman, cunoscut la Hollywood ca „Regele filmelor-fulger". Nici nu terminase bine *Hootenanny Hoot,* o revistă la care lucrase opt zile și jumătate și care punea pe tapet paisprezece vedete din lumea muzicii (printre care și Johnny Cash), că se și apucase de *Your Cheatin' Heart* (Inima ta înșelătoare), povestea vieţii regretatului Hank Williams, cu George Hamilton în rolul principal. L-a dat gata în cincisprezece zile. În această perioadă l-a-ntâlnit pe colonelul Parker. După spusele lui Gene Nelson, regizorul lui Katzman. Acesta din urmă i-a permis Colonelului să recomande celor de la M-G-M un mod de difuzare a filmului lui Williams, transformându-l astfel în cea mai

rentabilă producţie a M-G-M. Apoi, spune astăzi Nelson, la „o ţigară şi-o cafea, Sam și Colonelul au bătut palma. Colonelul i-a spus lui Sam: «În loc să facem, ca până-acuma, filme de patru milioane de dolari, vrem să facem unul după metoda ta»”.

Iar astăzi Katzman mărturisește:

— Știindu-mă că-s chibzuit ca producător, Colonelul avea de gând să pună deoparte câţiva dolari. Am văzut niște filme de-ale lui Elvis; unele mi-au plăcut, altele nu. Știam că Elvis era în fond un provincial și mi-am spus c-ar fi mai bine să-l trimitem înapoi, acolo unde-i e locul. Așa c-am angajat un scenarist [Gerald Drayson Adams] să scrie o poveste originală pentru el.

Mai târziu scenariul a fost rescris în mare parte de Gene Nelson, care spune:

— Pe măsură ce scriam, ajungeam la un punct unde se cerea un cântec, puneam pe hârtie patru sau șase titluri de cântece propuse și trimiteam titlurile și scenele respective compozitorilor lui Elvis.

Apoi îi lăsam scenariul Colonelului cu o notiţă: „Înainte de-a i-l da lui Elvis, voiam să-l vezi”. Iar Colonelul mi-l dădea înapoi c-o altă notiţă: „Mulţumesc pentru scenariu. Gene, dar dacă vrei o părere sau o apreciere a scenariului, mai pune jos 25.000 de dolari”.

Ulterior, Colonelul i-a dat explicaţii lui Gene:

— Noi nu știm să facem filme, te-avem pe tine pentru asta.

Tot ce vrem e să ne dai niște cântece pentru un album.

Ca de obicei, povestea era subţirică, dar îl arăta pe Elvis într-un rol dublu. Pe de o parte era ofiţer de aviaţie și-ncerca să convingă o familie de fermieri de la munte să lase o bază de rachete pe terenul lor, iar pe de alta era vărul ofiţerului, un băiat de la munte. Ambele personaje — unul brunet și celălalt blond — dansau și cântau și, cu excepţia părului, bineînţeles, erau identici la voce și figură. Când îl juca pe băiatul de la munte, îl avea pe Arthur O’Connell ca tată, pe Glenda Farrell ca mamă pe Yvonne Craig și Pan Austin ca surori. Când îl juca pe ofiţer, o avea pe Yvonrre ca iubită.

Între timp au început să sosească discurile demonstrative de la New York, câte două-trei pentru fiecare moment muzical din scenariu. Nelson și Katzman s-au pus să le includă în peliculă.

— Tot nu-l întâlniserăm pe Elvis, spune Gene. Lucrase la alt film și plecase la Memphis într-o scurtă vacanţă. Așa că i-am trimis scenariul și câte două demonstrative pentru fiecare secven că muzicală. Nu ne-a răspuns, dar l-am văzut la Nashville când ne-am dus să facem înregistrări.

Au sosit la Nashville pe un viscol grozav și s-au prezentat la R.C.A. Acolo Elvis a dat câteva autografe pe când îşi făcea drum printre adolescenţii adunaţi și-apoi și-a salutat prietenii, grupul *Jordanaires.* Înregistrarea a-nceput la nouă seara și, după opt ore, toate cântecele erau trase. Elvis a cântat strict comercial și indiferent, ca un’ care-și face meseria. Toate cântecele n-aveau nimic de *rock ’n roii* în ele. De altfel și în cele șase filme dinainte, rockurile apăruseră puţin sau deloc. Era clar pentru cei prezenţi, ca și pentru toţi ceilalţi, în afară, poate, doar de cei mai fervenţi

admiratori, care i-au ascultat acel album, că Elvis nu mai dădea doi bani pe niciun cântec de cum termina de când tat. Pe urmă, înapoi la Hollywood.

— Atmosfera era încordată în timpul filmărilor la *Kissin' Cousins,* din cauza ritmului diabolic care ni se impusese, spune Gene Nelson. Nu mai lucrase niciodată-n felul ăsta. Colonelul i-a explicat c-o să câştige mai mult ca urmare a beneficiului de 50% [pe lângă salariul lui de 750.000 de dolari], iar eu i-am spus că-i ca și cum am filma un spectacol de televiziune pretinzând că-i film. Elvis a acceptat. Au fost momente când Sam ne solicita la maximum. Era tot timpul pe platou, iar eu nu dobândisem răbdarea și stăpânirea pe care cred că le am acuma. Mă revoltam și asta-l indispunea pe Elvis. În ultima săptămână a venit la mine și mi-a spus că nu-i place să lucreze-așa, că nu merită efortul.

Zicea că-și dă seama în ce tensiune lucrez și s-a oferit să se facă bolnav sau s-apară mai târziu pe platou, dacă treaba asta mi-ar fi de vreun folos. I-am mulţumit și i-am spus să-și vadă de-ale lui. Problema asta mă privea pe mine, nu pe el.

Au fost și probleme. Una din ele, deloc de neglijat, era pe ruca blondă pe care trebuia s-o poarte Elvis, când îl juca pe vă rul de la munte.

— A fost pur și simplu traumatizat, ne spune Yvonne Craig. Nu voia să iasă din cabină cu peruca blondă pe cap. Mi-am în chipult că cine știe ce se-ntâmplă și l-am întrebat pe Gene Nelson. „Da' acu' care-i buba?" și Gene mi-a spus: „Știi, s-a ivit o problemă. Elvis are impresia c-arată rău cu peruca blondă și nu-i vine deloc să iasă pe platou. Nu care cumva să scăpaţi vreun «Măi ce caraghios ești cu peruca asta blondă!»" Despre perucă Elvis n-a spus niciodată nimic altceva decât că nu-l interesează.

Știţi doar că-și vopsește părul. Nu-i niciun secret. Și m-am întrebat dacă n-o avea vreo legătură cu asta.

A mai fost un accident când, timp de-o săptămână, s-au filmat exterioarele la Big Bear, o staţiune de schi la câteva ore de Los Angeles. Glenda Farrell și-a sucit gâtul într-o scenă în care trebuia să-l împingă pe Elvis de pe veranda unei case. De fapt, Elvis s-a aruncat singur într-o figură acrobatică și la prima tragere a mers perfect. Dar la a doua, fiindcă nu și-a dat drumul la timp, Glenda a căzut și s-a lovit la gât de o treaptă. Tot restul filmului a trebuit să poarte corset până când îi venea rândul să intre pe platou.

Ultima problemă a intervenit când s-a tras scena finală unde Elvis și Lance Legault, dublura lui, se aleargă unul pe altul.

— Sam Katzman a fost teribil, spune Yvonne Craig. Lance trebuia să stea cu spatele spre aparatul de filmat. Când se mișca.

Elvis în versiune brunetă pornea spre el. Când Lance se-ntorcea cu faţa, întrerupeau filmarea și le schimbau locurile după ce-i puseseră lui Elvis o perucă blondă, iar lui Lance una neagră. Dar cineva a-ncurcat borcanele și, în scena finală, Lance apare drept în cadru. Se vedea clar că nu e Elvis, dar Sam Katzman a spus: „N-o să bage nimeni de seamă!" S-o facă înc-o dată ar fi costat prea mult. Și exact așa a apărut pe ecrane.

Filmul a fost gata cu două zile mai târziu faţă de termenul fixat, dar în mai puţin

de două săptămâni și jumătate. A costat 1,3 milioane de dolari în total, cam o treime sau chiar un sfert din cât costase *Blue Hawaii. Kissin' Cousins* pare că avea toate atuurile care să-i determine pe cei de la M-G-M să-l lanseze înaintea lui *Viva Las Vegas,* chiar în ajunul vacanţei de Paști a elevilor.

Primul film al lui Elvis în 1964 a fost *Roustdbout* (întoarcerea). Reia vechea poveste a unor afaceriști fără suflet care vor zor-nevoie să suspende un spectacol de diletanţi. Elvis e un cântăreţ vagabond care se ţine cu Barbara Stanwyck, patroana car navalului, apoi se-ndrăgostește de Joan Freeman, fiica lui Leif Erickson, șeful plin de temperament al spectacolului. Idila a provocat scandal, Elvis și-a pus chitara-n slujba unui spectacol rival și-a revenit tocmai când șeriful sosea să pună capăt distracţiei. Sue Ann Langdon era pe poziţie ca intrigantă în idila Presley-Freeman. Mai apărea şi-o dansatoare din buric, motiv pentru reluarea unui șlagăr lansat în urmă cu cinci ani, *Little Egypt* (Micul Egipt) al lui Leiber și Stoller, cântat iniţial de grupul *Coasters.* Lui Elvis i s-a permis să gonească pe-o Honda pe pantele prăfoase de la Thousand Oaks, în California, unde s-a făcut filmul. Niciunul din cele unsprezece cântece n-a apărut pe vreun *single,* dar albumul cu coloana sonoră s-a vândut în peste un milion de exemplare.[65]

După *Roustabout* a urmat *Girl Happy* (O fată fericită), unde Elvis e-un cântăreţ de cabaret care găsește iubirea — și motivul să cânte unsprezece melodii noi — la Fort Lauderdale, în timpul migraţiei anuale a elevilor în vacanţa de Paști. Producătorul filmului, Joe Pasternak, care făcuse *Whsre the Boys Are* (Locul unde sunt băieţii) în orașul de pe coasta Floridei, recunoaşte că, ajuns acolo cu Elvis, n-au găsit prea mult entuziasm, pentru că primul său film „adusese-n oraș de zece ori mai mulţi băieţi de liceu și aproape îl distrusese". În acest film Elvis avea trei parteneri în formaţia care-l acompania — Gary Crosby, Jody Baker și Jimmy Hawkins — iar fetele la care le făceau curte erau Shelley Fabares și Mary Ann Mobiley. Discul *single* lansat cuprinde o melodie de dans tipică pentru mijlocul anilor '60, *Do the Clam.*

Al treilea și ultimul film al lui Elvis în 1964 se numea *Ţickle Me.* E prima lui colaborare cu Allied Artists, unul din studio urile de la Hollywood care era pe-atunci în pragul falimentului. Elvis e un călăreţ de *rodeo* cu voce frumoasă, angajat la un *dude ranch*[66] de lux pe unde se pare că mișună aproape exclusiv fete voluptuoase, care-și petrec mai tot timpul în costume de baie transparente. Povestea: Elvis și fetele (Jocelyn Lane și Julie Adams) pornesc în căutarea unei comori ascunse şi-o

---

[65] Singura scenă demnă de consemnat — în retrospectivă — este cea în care două fete drăguțe fac duș afară, în spatele unui paravan care le acoperea de la genunchi până la gât. Billy Barty, un pitic, vine să spioneze fetele, iar Elvis sosește la timp ca să potolească spiritele. Una din fete era Raquel Welch. care își făcea debutul la Hollywood, un debut despre care nu vorbește niciodată.

[66] Fermă de agrement pentru orășeni organizată în Vestul Sălbalic (n.t.).

găsesc. *Time* din New York comentează pe drept: „Acesta este cel mai slab, stupid și plicticos film din cariera Miracolului de la Memphis”. Și, totuși, filmul a adus o mulţime de bani, salvând pentru încă un an societatea Allied Artists de la faliment.

A urmat un nou „fulger” produs de Sam Katzman, primul film costumat al lui Elvis, *Harum Scarum.* Era o aventură muzicală slabă și complicată în care Elvis mergea călare pe cămilă, înfășurat în falduri, printr-un legendar regat arab. Juca rolul unei stele americane de cinema, răpită în timpul unui soi de turneu al Departamentului de Stat în Orientul Mijlociu. Mary Ann Mobiley era fiica regelui și; după niște istorii stupide cu asasini politici și alte asemenea chestii, toată lumea descinde la Las Vegas, unde Elvis îi distrează pe toţi. Singurul lucru pe care-l spune Sam Kalzman despre acest film este:

— N-a fost la înălţimea lui *Kissin Cousins.*

Regizorul Gene Nelson susţine că Elvis n-a arătat niciodată mai bine, dar că scenariul „a fost o alegere proastă”. La un moment dat Colonelul a propus să se bage şi-o cămilă vorbitoare, dar nimeni nu l-a ascultat. Poate că n-ar fi stricat. Filmul a fost gata în optsprezece zile și Elvis a-ncasat un milion (la care urma să se-adauge obișnuitul 50% din câştiguri). A fost lansat pe piaţă în mai multe orașe simultan, ca duplex al unui neinspirat film de groază japonez, *Ghidrah, monstrul cu trei capete.*

Apoi a venit *Frankie and Johnny,* o versiune mult schimbată a poveștii originale. Elvis e de astă dată profesionist al jocurilor de noroc pe-un vas fluvial şi-o curtează pe Donna Douglas, ajun să foarte populară datorită serialului de televiziune *Beverly Hillbillies.* Nancy Novack o joacă pe Nellie Bly. Pentru cei care n-au văzut filmul, dar îşi amintesc de finalul tragic al acestei populare legende, menţionăm că, prin grija Studiourilor United Artists, la sfârșit toţi rămân în viaţă și sunt fericiţi.[67] La talmeș-balmeșul muzical se adaugă faptul că Elvis și actorii au jucat povestea *adevărată,* cu Frankie care trage în Johnny, după ce, pe undeva prin scenariu, acestase-ncurcase cu Nellie. Filmul a fost derutant și n-a dat pe de lături de amuzant ce era, cu toate că Elvis arăta foarte bine și se simţea în largul lui în rolul de cartofor din sud. „Chiar în comparaţie cu alte câteva spanacuri anterioare ale lui Presley”, scria *Time* din New York, „cel de faţă s-a pus să se veștejească încă de la start”.

Pe urmă a apărut *Paradise, Hawaiian Style* (Paradis în stil havaian), un fel de reluare a lui *Blue Hawaii,* în care Elvis, pilot de avion cu o deosebită slăbiciune pentru fete, intră în conflict cu șeful lui, după care revine în Hawaii, unde îl convinge pe un amic (James Shigeta) să-nfiinţeze un serviciu de închiriat elicoptere. Iubita lui Elvis este Suzanna Leigh, iar multe scene — mai ales dansuri și cântece — s-au filmat la Centrul cultural polinezian de pe insula Oahu, unde cabina lui Elvis era replica unui palat regal autohton din istoria veche și mai autentică a Hawaii-

---

[67] Frankie șl Johnny este o baladă populară care povestește despre omorârea lui Johnny, un negru din St. Louis, de către iubita sa, Frankie (n.t.J.

ului. Albumul cu coloana sonoră, cuprinzând nouă melodii, plus un cântec supliment adăugat, de obicei, ca umplutură pe mai multe L.P.-un de acest gen, s-a vândut la fel de bine ca precedentul: fără furtuni, dar profitabil.

Filmele au continuat să apară cu aceeași regularitate cu care veneau vacanţele elevilor. În 1966 s-a făcut *Spinout* (Derapajul), în care El vis a colaborat a doua oară cu Joe Pasternak și a șasea oară cu regizorul Norman Taurog. Și-aici e vorba de mașini iuţi și de fete la fel de iuţi (Deborah Walley, Diane McBain, Shelley Fabares) plus mult *rock'n'roll* destul de interesant. Fiecare din cele trei fete folosește altă tactică, doar — doar o pune mâna pe Elvis: Shelley avea banii lui papa, Diane, — o carte pe care se străduia s-o scrie, iar Deborah încerca să-l facă să-i acorde ceva mai multă atenţie decât celor patru băieţi din formaţia care-l acompania. (Era pilot de curse *cu vocaţie muzicală.)* în film sunt nouă cântece, iar albumul mai oferă trei suplimente, între care singurul cântec al lui Bob Dylan înregistrat de Elvis, *Tomorrow is a Long Time* (Mâine e departe).

Double Trouble (Două ghinioane) a fost un pic mai reușit, dar nu prea mult. Un cântăreţ de *rock* în smoching, Elvis, e pus să curteze două fete în același timp — de unde și titlul. Prima e o pisăloagă belicoasă, (Yvonne Romain), a doua, o naivă moştenitoare britanică (Annette Day). Elvis pleacă într-un turneu prin Europa, urmat de domnișoara Day, care, la rândul ei, e urmărită de un unchi pus pe rele și de doi derbedei scandalagii, care că teodată sunt chiar nostimi. Apar și trei poliţiști străini în tren duri, la fel de scandalagii — jucaţi de foștii actori de vodevil, fraţii Wiere — și mai sunt și opt cântece între care o adaptare după *Old MacDonald's Farm* (Ferma lui taica MacDonald).

Ultimul film din 1966 a fost *Easy Come, Easy Go* (Cum a venit, așa s-a dus), unde Elvis joacă rolul unui scafandru din marina militară care caută de zor o comoară de pe-o navă scufundată. Cele două fete din film sunt Dodie Marshall, urmașă ci căpitanului vasului scufundat, și Pat Priest. Cântecele sunt doar trei la număr. Din păcate, singurele momente de amuzament real le-a oferit scurta apariţie a Elsei Lancaster în ipostaza unei excentrice practicante de yoga.

Apoi, cu puţin înainte de-a se căsători, în primăvara anului 1967, Elvis a apărut în *Clambake,* ca fiu al unui magnat al petrolului, care vrea să fie iubit — de Shelley Fabares — pentru el însuși și nu pentru banii pe care-i are. Schimbă deci rolurile cu un instructor de schi din Florida (Will Hutchins) și câștigă o regată învingându-și rivalul din film (Bill Bixby). Ca de obicei, Elvis s-a achitat onorabil de obligaţii, cântând șapte melodii, iar filmul a întregit lungul șir de siropuri muzicale. Iată comentariul oferit de *Time* din New York: „Ce poţi să vezi peste umărul starului care o conduce cu mașina spre aeroportul din Miami pe domnișoara Fabares și-i declară amor etern? Munţii, adevăraţii munţi din Florida!"

Așa cum există filmul gen Jerry Lewis sau petrecere pe plajă (un antecedent poate fi considerat *Blue Hawaii),* anii '65 au adus ceva ce se poate numi filmul gen Elvis Presley. Chiar la data la care apăruse *Blue Hawaii,* în 1962 filmele cu el, previzibile ca anotimpurile și pitorești ca ilustratele, se individualizaseră în asemenea măsură că formau o categorie aparte.

Acţiunea nu era decât un pretext subţirel și prost mascat pentru a-l duce pe erou într-un studio în care să-și înregistreze un nou album de cântece. Yvonne Craig le numise „operete”:

— Filosofia părea să fie: nu vorbi dacă poţi cânta.

Distribuţia se-mpărţea între personalităţi actoricești consacra te (Arthur O'Connell, Dolores Del Rio, Barbara Stanwyck, Gig Young) și cete de tineri frumoși (Gary Lockwood, Bill Bixby, James Shigeta și fetele în bikini), la care se-adăugau peisaje frumoase şi-o mulţime de vehicule sclipitoare cu care să circuli pe pământ, pe apă și prin aer.

În esenţă, nu erau decât niște fantezii rupte de realitate sau de orice se situa în afara lumii lui Elvis. N-a părut defel impresionat când twistul *Rock-a-Hula Baby* a fost introdus în *Blue Hawaii* în ultimul moment, *Bossa Nova Baby* înghesuit în *Fun în Acapulco* sau *Do the Clam* zvârlit în *Girl Happy,* numai și nu mai în scopul alinierii la tendinţele curente din muzica de dans.

O precizare: în 1965, când Elvis îşi sărbătorea a treizecea aniversare, șlagărul numărul unu al anului în S.U.A. era *I Feel Fine* (Mă simt minunat), cu care grupul *Beatles* apărea în clasamente pentru a cincea oară consecutiv pe primul loc. În același an, *Beatles-i* l-au vizitat pe Elvis la reședinţa lui din Bel Air și-au făcut împreună un *jam session*[68]*.* Și, deși chiar ei declarau că Elvis i-a inspirat, nu altcineva, Elvis n-a mai avut cântece pe primul loc din primăvara lui '62 până-n iarna lui '69.

Filmele mai semănau și-n altă privinţă: erau atacate sistematic, până și de cei direct implicaţi în producerea lor. O parte din criticile aduse cuprindeau totuși și explicaţii justificative.

Iată ce spune talentatul cântăreţ de *blues* Lance Legault din Louisiana, care l-a dublat pe Elvis sau i-a făcut coregrafia în perioada 1960 — 1968:

— Am turnat *Kissin Cousins* în șaptesprezece zile și cred că pelicula asta a fost punctul de cotitură în filmul gen Presley în privinţa realizării. Până la acea dată s-au păstrat anumite standarde, dar cred că, începând cu *Kissin Cousins* [1963], am fost mereu în criză de timp. Atunci abia ne-am dat seama că nici nu se făceau repetiţii pentru toate scenele. Nu-mi amintesc cât am stat cu *Viva Las Vegas,* dar cred că zece sau unsprezece săptămâni. Și-asta e mult. Era chiar filmul dinainte de *Kissin Cousins.*

N-apucaserăm să ne tragem sufletul o săptămână-două că, hodoronc-tronc, ne-am și trezit filmând *Kissin' Cousins,* care-a durat șaptesprezece zile. De-atunci, de când și-au dat seama că-l pot folosi pe băiat în filme-fulger, n-am mai făcut decât asemenea filme.

Lance e un tânăr blond, înalt și slab, pe care Elvis l-a întâlnit la clubul unde

---

[68] Întâlnire amicală a unor muzicieni care, de obicei, nu lucrează împreună și care, cu această ocazie, cântă de plăcere. Caracteristica acestor jam sessions sunt improvizaţiile (n.t.).

cânta Lance.

— Elvis era mereu ocupat și nu termina decât pe la șase sea ra. Dar adesea mai rămâneam cu el și lucram până târziu, pe timpul lui. Pentru că aveam filmare a doua zi și n-avuseserăm vreme să ne punem numărul la punct. N-am păr în cap de câte ori am sărit peste pauza de prânz. Când plecau toţi ceilalţi la masă, scena unde urma să se turneze secvenţa era liberă și, deci, era nimerit să facem repetiţie. Și repetam toată ora aceea cât aveau ei pauză de masă. Dar în ultimele zece – cincisprezece minute ne pregăteam pentru secvenţa următoare. Elvis era lac de transpiraţie și cu părul răvășit. Fiindcă lucram din greu treizeci și cinci-patruzeci de minute, al dracului de greu. Înţelegeţi? Hai să-i dăm de cap blestematului ăsta de număr! Așa se făceau programările, erau prevăzute șase, șapte sau opt cântece și Elvis n-avea nicio dată timp să repete ca lumea. Un adevărat calvar!

Se pare că felul în care-l manevrau studiourile pe Elvis era, în mare măsură, o chestiune de atitudine.

— Prima dată când am remarcat treaba asta a fost la *Roustabout,* povestește Lance. Acolo, Elvis mergea pe-o Hon da. Și-asta era de la bun început o tâmpenie, dacă te gândești că el avea doar motociclete Harley. Întotdeauna mergea pe câte-un Harley mare cât toate zilele. Totuși, în film l-au pus pe-o Honda 350. Și când te gândești c-avea rolul unui pierde-vară, care nu merge cu altceva decât cu „trotineta" lui! Avea rolul unui băiat care, așa se pare, bătea ţara-n lung și-n lat pe-o pârâitoare de Honda 350, potrivită mai curând pentru un drum îngust. Asta-i doar un mic exemplu. Nu l-au folosit niciodată pe Elvis după posibilităţile lui reale în filmele-astea… în cântecele-astea din filme, nu l-au folosit deloc, da' deloc! Am impresia că toţi și-au zis:

„Foarte bine. Avem povestea și, de vreme ce-l avem pe Elvis, o să facem o groază de bani cu filmul ăsta. Și ce dacă merge Elvis pe Honda sau pe Harley-Davidson… Din moment ce cântă piese grozave ca *Don't Be Cru*el sau *All Shook Up,* în care știi că Elvis e Elvis, nu ca-n mai știu eu ce porcării pe care le cântă-n alte filme".

Era bine să fi fost acolo și să vezi… N-am numărat niciodată filmele, dar cred c-a făcut vreo douăsprezece, sau poate paisprezece – cincisprezece filme, plus specialele de la N.B.C… Și ce să mai spun, am văzut de nu știu câte ori cum tratau la modul „Las că-i bun fiindcă-i cu Elvis și-n culori!" Și-așa ajungeam la cheltuieli de două ori și jumătate mai mari, plus alte două ori și jumătate… Asta e!

Alţii, cu zecile, spuneau clar că alegerea regizorilor, a scena râului sau a vreunui alt aspect tehnic are mare importanţă. Un fost asistent de platou care l-a văzut pe Elvis făcând peste douăsprezece filme, spune:

— De obicei, regizorii prea se poartă cu mănuși cu Elvis.

Odată trecuse peste-o jumătate de oră și filmările tot nu-ncepuseră. Și asta-i foarte mult când faci exterioarele. Nu-ncepuseră pentru că Elvis nu era acolo, iar Elvis nu era pentru că regizorului îi fusese frică să trimită pe cineva să bată la ușa cabinei. Ce le mai bune lucruri le-a făcut cu regizori mână-de-fier, dar n-au fost prea mulţi din ăștia. Toţi se temeau să nu-l supere pe Elvis sau pe Colonel.

Iată ce spune Gerald Drayson, scenaristul de la *Kissin Cousins* și *Harum Scarum:*

— Nu se făceau niciun fel de dezbateri pe tema acţiunii. Totul se rezuma la bani. Banii de pe scena unu, de pe scena doi, de pe scena trei. Și peste tot era mâna colonelului Parker.

— *Clambake* a fost unul din cele mai îngrozitoare, îşi aminteşte Jack Good, englezul care-a fost producătorul spectacolului de televiziune *Shindig* (Chermeza) înainte de-a primi un rol mic în film. La sfârșit s-a dat o petrecere și-a cântat orchestra lui Lance Legault. Elvis nu voia să cânte. Dar, încet-încet. Lance l-a atras într-un blues, *Let It Roll.* Și-a fost teribil. Mă gândeam atunci ce rușine că-n filme nu se cântă tot asemenea cântece.

Joe Pasternak spune:

— Lui Elvis ar trebui să i se dea roluri mai consistente. Are treizeci și cinci de ani, e om în toată firea, are temperament, are forţă, are farmec. Ar fi un actor bun. Ar trebui să facă filme mai importante.

Mulţi au intuit că Elvis are talent. Chiar cusurgiul de Bosley Crowther de la *Time,* din New York, vorbind despre personajul lui din *King Creole,* spusese:

— Băiatul ăsta știe să joace.

Alţii au susţinut același lucru. Don Siegel, regizorul filmului *Flaming Star,* spunea că Elvis trecuse de la Little Richard la Stanislavski și devenise un actor care se identifică până la confunda re cu personajul său, un actor „care se aruncă spre ţine de pe micul ecran". Yvonne Craig spunea că nu văzuse decât un singur ac tor mai degajat decât Elvis în timpul filmărilor, pe Spencer Tracy.

Găsindu-i scuze pentru filmele mai nefericite, chiar și Hedda Hoper îi lua apărarea:

— Ce dacă n-are școală! Nici Gary Cooper n-a avut și-a învăţat de toate în faţa aparatului de filmat.

Bill Bixby afirmă:

— E-un om de scenă, e actor. Merită mai mult decât i se încredinţează. Frank Sinatra spunea odată: „Cântăreţii cei mai buni sunt actorii cei mai buni" și cred c-avea perfectă dreptate. El însuşi e-un exemplu. Când joacă Frank, jos pălăria! Elvis Presley are același gen de personalitate. Pentru că are personalitate. Ăsta-i cuvântul! Amândoi au și n-am de gând să fac comparaţii aici. Când urcă pe scenă, rămân pe ea. Sunt însăși scena.

Gene Nelson adaugă:

— Elvis a putut întotdeauna să facă mai mult decât i s-a cerut.

Se pare că Elvis nu subscria la aceste păreri, când declara în 1963:

— Intelectualii-mi spun că trebuie să mă dezvolt ca actor, să explorez noi orizonturi, să accept noi provocări și iarăși vechea placă. Aș vrea să evoluez. Da' sunt destul de deștept să-mi dau seama că-ntr-o afacere ca asta nu-i bine să iei mai mult decât poţi duce. Nu poţi fi altul decât ești, nu te ţin chingile. Unii vor să mă-ncerce într-un film de artă. Foarte bine, poate c-o să mă-ncumet într-o bună zi. Da' nu acum. Am făcut unsprezece filme și pe toate s-au scos bani. Un anumit

public mă place. Eu îl distrez cu ceea ce fac. Aș fi nebun să dau cu picior' la popularitatea asta.

Poate că așa este. Dar Elvis era exagerat de modest și, în câţiva ani, şi publicul și succesul s-au schimbat. Gerald Drayson Adams povestește că, odată, Colonelul i-a spus că există un sfert de milion de admiratori convinși ai lui Elvis, care văd fiecare film de câte trei ori, dar că Elvis este deasupra oricăror dovezi materiale ce i se oferă. Acest aspect e important. Elvis *era* deasupra tuturor dovezilor materiale triviale pe care le provocase. Când se făceau cozi în faţa cinematografelor, cei de la coadă stăteau ca să-l vadă pe Elvis, pe nimeni și nimic altceva. Situaţia se schimba prin 1966. Elvis se-ngrășase, iar părul vopsit avea atâta fixativ că puteai să te dai pe gheaţă. Până și admiratorii fideli, care scriau pentru *Elvis Monthly,* o publicaţie britanică, nu s-au mai dus să-i vadă filmele. Unul din ei le-a botezat „povești cu păpuși animate pentru copii nu prea isteţi". Iar Elvis a-nceput să se mire că nu-i mai ieșeau lucrurile ca mai înainte. Mai întâi era plictisit și-apoi chiar înciudat din când în când.

Red West, care-a continuat să-l dubleze pe Elvis în filme, spune astăzi:

— La-nceput, fusese ceva nou pentru el. După un timp ajunseseră să fie toate la fel, să se repete părticele din filmele precedente. Până la urmă nici nu-i mai plăcea să le facă. Mai întâi se bucura când turna un film, dar, cum nimic nu se schimba-n bine… scenariile nu se îmbunătăţeau… cântecele erau toate la fel… a-nceput să-l cam încurce. Efectiv nici n-avea răbdare să terminăm unele filme. Așa era cu cele mai multe. Îi plăcea *Wild in the Country,* fiindc-avea o acţiune ca lumea. Îi plăcea *King Creole,* îi plăcea și *Flaming Star,* da' nu cred că mai erau cine știe câte care să-i fie pe plac.

Mulţi alţii spun cam același lucru: că Elvis începuse să-și deteste filmele. Cei care erau pe-acolo când înregistra cântecele din filme spun că, după ce-asculta unul din discurile demonstrative, o pornea hai-hui zicând:

— Ce-oţi fi făcând cu spanacu' ăsta?

Dar se pare că nu i-a spus niciodată nimic Colonelului sau celor de la Hill and Range. Din câte-și amintesc prietenii, Elvis prefera s-o ducă mai departe așa, decât să creeze conflicte. Gene Nelson povestește că, după *Harum Scarum,* Elvis a venit la el și i-a spus:

— Poate că-ntr-o zi o să facem și-unu' bun.

Iar un fost asistent de la M-G-M spune că, după ce Elvis terminase un film acolo, s-a apropiat de regizor și i-a zis:

— Am impresia c-au fost câteva lucruri nostime în toată povestea. O să le citesc și eu odată.

Nu zâmbea când spunea asta.

În sfârșit, Jack Good îşi amintește:

— L-am întrebat pe Elvis: „De ce tot faci filme d-astea tâmpite? De ce nu faci ceva cu-adevărat interesant, cum e *King Creole?"* Mi-a răspuns c-a lăsat toată treaba-n grija Colonelului, care i-a promis ceva cu-adevărat interesant, curând, foarte curând.

XII

COLONELUL (2)

PARTEA HAZLIE era că, scoţând atâtea gunoaie, Elvis a ajuns actorul cel mai bine plătit din istoria cinematografiei. Cu cât scădea calitatea filmelor, cu atât creșteau câştigurile lui, creșteau și tot creșteau până la cinci-șase milioane de dolari pe an. Poate că alţi actori erau mai bogaţi — graţie, în mare parte, unor investiţii făcute cu cap — dar niciunul nu era plătit așa de bine. Elizabeth Taylor, Cary Grant și Andrey Hepburn intrau în categoria celor cu filme de-un milion bucata, dar Elvis rămânea în frunte pentru că el încasa milionul *plus* 50% din venituri. Și cea mai mare parte a carierei lui a scos filme care-au adus venituri mari.

— Nici n-au nevoie de titlu, a declarat un tip de la M-G-M, care-a lucrat la cinci asemenea filme. Ar putea să fie doar numerotate și tot s-ar vinde.

Elvis avea, să nu uităm, mai multe contracte pentru filme decât orice alt superstar. Un Grant, o Taylor sau o Hepburn ţineau morţiș să vadă scenariul înainte și făceau multe mofturi până să se hotărască. Elvis, însă, prindea din zbor (cânta) orice i se dă dea și puţine pelicule erau atât de complexe ca să aibă nevoie de mai mult de cinci sau șase săptămâni pentru filmare. Așa că El vis făcea din astea cu grămada.

O trecere — în revistă a venitului său din 1965:

— Onorariu pentru *Harum Scarum!* 1.000.000 dolari.

— Onorariu pentru *Frankie and Johnny:* 650.000 dolari. (Aceasta și alte sume erau sub un milion deoarece contractele fuseseră încheiate cu mult înainte.)

— Onorariu pentru *Paradise, Hawaiian Style:* 350.000 dolari.

— Procentaj din veniturile de la *Tickle Me:* 850.000 dolari.

— Procentaj din veniturile de la *Girl Happy:* 850.000 dolari.

— Drepturi de autor pentru discurile de la R.C.A.: 1.125.000 dolari.

— Drepturi de autor pentru cântecele tipărite: 400.000 dolari.

Toate acestea se ridicau la peste 5 milioane de dolari, lăsând la o parte veniturile realizate din activităţi extraartistice ca, de exemplu, cele de pe urma vânzării produselor Elvis Presley, comerţ practicat încă de unele firme mari sau de firme care trimiteau comenzile prin poștă.

Iar dacă cifrele amintite nu aveau suficientă forţă ca să impresioneze, în același an s-au mai dat publicităţii și altele. Asta se-ntâmpla când Elvis și Colonelul îşi serbau zece ani de colaborare și Colonelul a declarat că toate cele șaptesprezece filme scoase până la acea dată (aprilie 1965) aduseseră venituri între 125 și 135 milioane de dolari. Apoi, ca să nu rămână mai prejos, R.C.A. a anunţat că Elvis vânduse o sută de milioane de discuri, îi valoare de 150 milioane de dolari.

Cum de se-ajunsese-aici? O privire aruncată asupra a ceea ce s-a numit *Colonel Parker's Special Promotion and Exploitation Campaign* (Campania specială de publicitate și reclamă a colonelului Parker), pregătit pentru *Kissin'*

Cousins, ne arată cum stăteau lucrurile. Deși nu-i decât o broșură de șaisprezece pagini mimeografiate, poate fi considerată text de lege în acest domeniu. Iată câteva din problemele abordate de Colonel în raport, în ordinea indicată de autor:

1. Pe orice marfă expediată de R.C.A., M-G-M sau biroul Colonelului și conţinând texte referitoare la *Kissin' Cousins* s-a aplicat o etichetă care purta un mesaj de genul „*Kissin' Cousins* e pe drum" și i s-a atașat un calendar de buzunar Elvis Presley.
2. S-au organizat interviuri cu Elvis (rar) și cu alţi membri din distribuţie sau echipă (și mai rar).
3. S-au făcut fotografii ori de câte ori Elvis a primit pe platou vizita unor celebrităţi.
4. S-au editat cu regularitate o serie de buletine destinate principalelor, cluburi de admiratori, acordându-se o atenţie deosebită celor, o sută sau cam așa ceva de cluburi care ofereau membrilor lor buletine prin abonament.
5. Posturile de radio au folosit vorba tărăgănată a doi dintre *disc jockey-i* preferaţi ai Colonelului, Biff Collie și Squeakin Deacon, și au pus accentul pe ceea ce Colonelul numea „hazul și vioiciunea vigurosului umor popular".
6. S-au proiectat obișnuitele anunţuri publicitare ale R.C.A. Acestea se refereau la: pregătirea și prezentarea albumelor și discurilor *single* care urmau să fie scoase; fixarea datei de lansare (unele lansări trebuiau eșalonate astfel încât albumul să apară în magazine în aceeași săptămână în care începea să ruleze filmul la cinematografele locale); pregătirea și distribuirea steguleţelor, a stativelor pentru discuri și a altor materiale publicitare pentru a fi expediate celor 12.000 de comercianţi de discuri din S.U.A. (toate făcând, desigur, mare reclamă filmului).
7. S-au proiectat aranjamente de vitrine pentru acei proprie tari de magazine de discuri care erau leneși sau lipsiţi de imaginaţie; asta, odată cu publictiatea făcută de *disc jockey-i* și cu concursurile de la radio.
8. Agenţilor comerciali de la M-G-M și celor cinci sute de directori de cinematografe, agenţilor comerciali de la R.C.A. și comercianţilor de discuri li s-a spus că trebuie să fie (a) prietenoși și (b) permanent în activitate. Li s-a spus și cum să realizeze acest lucru.
9. R.C.A. a lansat o campanie specială, LUNILE ELVIS: APRILIE ȘI MAI.
10. Chiar înainte de apariţia pe ecrane a filmului *Kissin' Cousins,* colaje oferind o gamă largă de fotografii, reportaje, scurte prezentări ale subiectului, reclame etc. Au pornit spre toţi comentatorii, corespondenţii radio și de presă de pe lista Colonelului. S-au trimis telegrame și cablograme principalelor personalităţi din lumea spectacolului și s-au stabilit contacte directe cu o serie de *disc jockey-i* și directori ai posturilor de radio. „Pe scurt", afir ma Colonelul în raportul său, „cei din breaslă înţelegeau că se întâmplă ceva și așteptau cu interes reacţia publicului".
11. S-a scris din nou președinţilor cluburilor de admiratori și li s-au dat mijloacele și materialele necesare pentru ca toţi membrii comunităţilor lor sau ai orașelor din care proveneau să fie, după cum spunea Colonelul, „conștienţi de

existenţa lui *Kissin' Cousins".* (Cereţi *disc jockey-ilor* să transmită cântecul care dă titlul filmului etc.)

— Odată cu premiera și cu apariţia primelor semne certe care indicau o primire super-entuziastă din partea publicului, aceste activităţi au continuat și au sporit ca amploare, aducând aminte de fervoarea și interesul stârnite în noaptea când se așteptau rezultatele electorale, a spus Colonelul. Partida învingătoare se punea în mișcare și toată lumea era sfătuită să i se alăture.

Nu se terminase toată campania și se și distribuiseră următoarele materiale publicitare: 3.000.000 de calendare de dimensi unea unui portofel, 15.000 de steguleţe care făceau reclamă pentru discul *single,* cu *Kissin' Cousins,* 15.000 de steguleţe care fă ce-au reclamă pentru albumul *Kissin' Cousins,* 5.000 de insigne cu *Kissin' Cousins* care să fie folosite în concursurile de la radio sau distribuite la reuniunile dansante cu muzică pe disc, 3.000 de fotografii color opt pe zece, 1.500 de albume de fotografii, 150.000 de partituri volante cu muzică din *Kissin' Cousins,* 400 de seturi-amintire destinate scenariștilor, 1.000 de seturi speciale create în scopuri publicitare, destinate expozanţilor, și 15.000 de seturi pentru președinţii cluburilor de admiratori, câte unul pentru fiecare club.

Un fost asociat al Colonelului, care-a colaborat cu el în campa mă de publicitate a câtorva filme, remarcă:

— Toate astea nu-nseamnă altceva decât că Parker merge cu un pas înaintea lui Elvis și stârnește interesul celor pe care-i întâlneşte-n cale. Atenţia de care se bucură Elvis depășește valoarea lui reală, dacă-l compari cu oricare alt cântăreţ de același calibru sau aproximativ egal.

Asta era postulatul fundamental al filosofiei Colonelului.

În 1963 Jon Hartmann era un actor care spera s-ajungă un nume. S-a angajat la biroul de corespondenţă al Agenţiei William Morris, convins că, prin acest post, o să-și facă relaţii grozave care să-l ajute să se ridice în ierarhia cinematografiei. Dacă e să luăm de bună ce ne spune el azi, după două săptămâni Jon s-a hotărât să rămână la agenţie. Sentimentul de putere pe care ţi-l inspiră activitatea de lansare pe piaţă a talentelor îl atrăgea. La șase luni după asta i-au dat ceea ce angajaţii de la William Morris considerau drept „o sarcină care nu făcea nici cât o ceapă degerată":

I-au trimis pe două săptămâni la grupul colonelului Parker. Acolo urma să fie „omul la toate" al Colonelului: să-i dea cafeaua când o dorea, să-i conducă mașina, să facă orice i se cerea. La ea pătul celor două săptămâni Colonelul nu i-a zis nici măcar merţă, dar, în loc de asta, l-a-nirebat:

— Ce-ar fi să vii și luni?

Însenina că Jon fusese pe placul Colonelului, iar Jon, când se gândește-acum la povestea de-atunci, își dă seama că tot ce știe despre lumea spectacolului, și nu știe puţine lucruri, a-nvăţat în următoarele șase luni acolo. Unul din primele lucruri pe care le-a deprins, spune el azi, e relaţia care trebuie să existe între impresar și clientul lui.

— Jocul de-a impresarul și artistul e foarte perfid pentru că, dincolo de agenţia de promovare a talentelor, impresarul ar tistului nu există. Nu e obligatoriu să existe, spune Jon azi. El nu face parte dintr-un sindicat. E impresar pentru că el și ar tistul susţin asta. N-are altă raţiune de-a fi. E-o chestie încurcată.

Răspunderea lui e doar ce consideră el necesar. Și, după cum văd eu toată treaba, după cum descurcă lucrurile Colonelul, un impresar bun trebuie să fie convins că nu există legi și reguli.

N-ai decât să-ţi faci propriile tale legi dacă-ţi vine pe chelie și știi c-o să iasă toate bine. Asta e cheia succesului pentru un im presar. Odată ce și-a dat seama ce-i poate pielea lui Elvis, de fapt, și asta s-a-ntâmplat, probabil de cum l-a văzut, Colonelul a stat tot timpul pe lângă el până când Elvis a fost total subjugat de puterea hipnotică a personalităţii lui, spune Jon. Asta fiindcă impresarul n-are-ncredere-n artist. Se teme tot timpulcă artist tul o să-i dea cu piciorul. Tocmai d-asta e el impresar. Iar Colonelul s-a hotărât să fie mentorul permanent al lui Elvis numai când, cel puţin așa cred, poziţia lui Elvis ajunsese foarte sigură din punct de vedere sociologic. Asta-i psihologie la nivelul cei mai înalt. Colonelul e, de fapt, superpsihologul unui superstar. El nu-l vedea pe Elvis prea des, da' nu cred că Elvis făcea ceva fără să-l întrebe mai întâi pe Colonel.

Unul din prietenii Colonelului afirmă:

— E de părere că artistul trebuie să aibă viaţa lui particulară și crede c-asta-i valabil și pentru impresar. În afara orelor de lucru se văd rar, poate de două-trei ori pe an. De multe ori mă-ntrebam de ce, da' acum am înţeles. Dacă te uiţi la impresarii personali de azi, cei tineri, mai ales, vezi că stau sub același acoperiș cu artistul și-așa mai departe. Ei bine, o astfel de relaţie nu durează mult. Cât despre Elvis și Colonel, Elvis nu-l învaţă pe Colonel cum să-și atingă scopul, iar Colonelul nu-l învaţă pe Elvis cum să cânte. Și treaba merge ca pe roate.

Ron Jacobs spune și el:

— După unii, Colonelul e-un tăntălău, iar Presley, o marionetă care-ţi scapă printre degete. Lucrurile nu stau deloc așa!

E-o echipă, dom'le, cea mai bună și mai eficientă din toată America.

Spyros Skouras, fostul director de la 20th Century Fox, a încercat odată să-l momească pe Elvis s-apară-ntr-un spectacol, a-ncercat să-l atragă, căci Colonelul îl sfătuise pe Elvis să n-o facă.

— Dacă reușești să-l convingi, e-al tău, i-a spus Colonelul.

Elvis a stat acasă.

Jon Hartmann ne mai mărturisește:

— Nu-și constrânge deloc clientul, înţelegeţi? Elvis se lăfăie-n adoraţia tuturor. Nu-i supus nici unei presiuni. N-are altceva de făcut decât s-apară pe scenă. E liber ca pasărea cerului. E mai liber decât orice alt star. Toate celelalte vedete sunt solicitate-ntruna pentru spectacole de binefacere și-așa mai de parte. Ei bine, pe vremea când eram cu Colonelul, în 1963 și 1964, se știa clar că Elvis nu făcea nimic din toate astea. Spunea nu la orice. Nicio altă vedetă nu s-a bucurat și nu se bucură nici azi de libertatea pe care-a avut-o Elvis.

Jon spune că Parker îi dădea lui Elvis „frâu liber" pentru ca Elvis să facă apoi tot ce dorea Colonelul. Jon zice că asta ar putea să pară machiavelic, da' nu e chiar atât de perfid pe cât pare.

Cea mai mare parte a artiștilor n-au habar cum se fac afacerile, iar dacă artistul vrea să prospere din punct de vedere economic, trebuie să aibă tot atâta încredere în omul de afaceri câtă încredere are omul de afaceri în artist. Ca să reușești, una din soluţii e să-i faci artistului viaţa ușoară.

Colonelul ducea o adevărată campanie ca să-i facă lui Elvis viaţa ușoară. Îl înconjura cu oameni pe care Elvis îi agrea și care-i ţineau la distanţă pe ceilalţi, afirmă Jon. De-asta era Mafia tot timpul pe lângă el și tot de-asta nu puteau alţii să pătrundă. Nimeni nu le simţea lipsa. Elvis avea compania care-i trebuia. N-avea nevoie de mai mult.

Un alt lucru pe care spune Jon că l-a mai învăţat e succesul și felul în care poate fi asigurat printr-un spirit comercial abil.

— Există un succes local și unul internaţional, dar astea nu-s decât succese minore, declară Jon. Sunt succese economice. Da' mai există și-un alt aspect al lumii spectacolului, care trece dincolo de succesul economic. E succesul de public, puterea succesului de public. Datorită Colonelului, Presley are cel mai mare succes de public pe care l-ar fi putut dobândi vreodată. Colonelul nu-l vinde pe Elvis publicului, e clar? El îl vinde pe Elvis celor care vând publicul, iar ăștia sunt maeștrii mijloacelor de informare — personalităţi de la televiziune și din cinematografie, directori și oameni de afaceri care au în mână reţelele de transmisie, oameni de vază de la radio. Pentru Colonel e ca un voiaj care nu se termină niciodată. Iar Elvis, pe post de marfă, e mereu pe punctul de-a fi vândut. Tom Parker păstrează permanent legătura cu oamenii ăștia, Îl impulsionează și-i trage după el. Se dă peste cap ca să-i facă să le placă toată povestea și nu-i de mirare că ei îl urmează. Îi înscrie în Liga oamenilor de zăpadă. Joacă una din festele lui bine gândite. Caută să-i câștige de partea lui. O să vă dau doar un mic exemplu. Colonelul intra la el în birou dimineaţa și găsea pe masă o listă întreagă de nume. Toţi ăia de pe listă împlineau un număr de ani în ziua respectivă. Majoritatea primeau o telegramă: „La mulţi ani… vă urează Elvis și Colonelul". Dacă era un tip cu gretate, îi telefona el însuși și-i făcea urarea prin viu grai. Odată chiar m-am umilit și-am stat în faţa unui microfon prins cu un cârlig de telefon ca să cânt la patru voci, împreună cu Irving, Grelun și Jim, ceilalţi băieţi din birou, „Mulţi ani trăiască" unui director de la 20th Century Fox. Mi s-a părut cam înjositor, da' am făcut-o, oricum, pentru că intrasem în horă. Directorii, vedetele sau oricine s-ar fi aflat la capătul celălalt al firului găseau că-i senzaţional. Se simţeau flataţi, ce mai încolo-ncoace. Li se părea c-a dat fericirea-n ei. Cei mai mulţi aveau chiar impresia că i-au rămas datori Colonelului și exact asta îi încolţise și lui în minte de la bun început. Îi câștigase de partea lui. De-acum intraseră-n armata lui și Colonelul îi ţinea să vândă pentru el, să-l vândă pe Elvis publicului.

Rămâneai cu gura căscată când vedeai ce face. În fiecare zi Colonelul punea la cale ceva asemănător, iar armata lui își îngroșa rândurile, nu glumă!

Jon pomenește de Liga oamenilor de zăpadă. Această organizaţie absurdă a înghiţit, de-a lungul timpului (începând cu anii ’50), mult din timpul liber al Colonelului, iar membrii ei erau, de fapt, o parte însemnată din „armata” despre care vorbesc Jon și ceilalţi. Așa cum se afirmă în broșura aia grozav de fățoasă, pe care Colonelul o distribuie împreună cu certificatul și cartea de membru, organizaţia a fost creată pentru cei „care dovedeau talent în arta evaziunii și inepţiei”. Printre membri — a căror cifră nu se cunoaşte, așa cum afirmă prietenii Colonelului — se numără zeci de directori cu renume din toată ţara și doi, poate trei, președinţi ai S.U.A.

Mostră clasică de absurditate, tabla de materii cuprinde capitole despre *Contracararea ninsorii la mare presiune: tehnica topirii și a evaporării* și *Ninsoarea direcţională,* care se ocupă de „apropierea și îndepărtarea șimultană”. Se promiteau șapte capitole și nu apărea niciunul — armatoarele treizeci și două de pagini erau nescrise. Dar povestea de la sfârșitul broșurii e ea însăși un argument pentru a o lua în seamă. Ne vorbește despre felul de-a gândi al Colonelului:

„Pentru punerea la cale și finanţarea acestui raport, marele nostru potentat, colonelul Tom Parker, a aflat mal întâi costul uni tar per exemplar. Acest cost, la achiziţionarea unui număr redus de cărţi, părea exorbitant în raport cu starea noastră financiară, care este mai puţin decât neglijabilă. Cu toate aceste)., s-a constatat că, achiziţionând cantităţi mai mari, costul unitar per exemplar scă dea din ce în ce. Marele potentat a sporit atunci cantitatea coman dată până la punctul în care costul unitar a coborât la zero.

Aceasta a dat naștere unei alte probleme, căci reducerea preţului la un asemenea nivel presupunea o cantitate uriașă de cărţi.

Astfel, pentru tipografie, apărea problema depozitării. Totuși, marele potentat a fost de acord cu tipografia să micșoreze comanda în așa fel încât materialul și munca economisite să compenseze cheltuielile pentru depozitarea materialului, permiţând astfel tipografiei să realizeze această activitate cu pierderi reduse, fapt pentru care a fost deosebit de recunoscătoare”.

Asta nu era altceva decât un exemplu de ceea ce Colonelul re comanda într-o altă secţiune a broșurii: „dorinţa omului de zăpadă de a ţine cont de greutăţile celuilalt și de a arăta cea mai mare înţelegere fără a se implica din punct de vedere financiar”. Cu alte cuvinte, lasă pe altul (R.C.A., M-G-M, William Morris) să ia sau prăși cheltuielile de regie deloc neglijabile: chiria pentru spaţiul de birouri, salariile, trimiterea coletelor voluminoase și alte lucruri de felul ăsta.

Așa cum declară unii membri din Liga oamenilor de zăpadă (care afirmă c-ar fi „deszăpeziţi” dacă s-a afla c-au ciripit), nu costa nimic să intri-n ligă, dar trebuia să scoţi o mie de dolari dacă voiai să ieși din ea.

Există zeci de povești apocrife (așa se pare) despre Colonel, majoritatea istorisite de el însuși. Dar, după toate aparenţele, cele mai multe sunt reale și au ca subiect mijloacele speciale ale Colonelului ca să scoată bani pentru protejatul lui. Oricine i-ar fi făcut o vizită în apartamentul unde-și avea birourile în 1960 primea câteva din astea pe tavă.

Hubert Long, mânuitorul de talente din Nashville care-a lucrat pentru Colonel cu douăzeci de ani în urmă, își amintește una :

— Când Elvis trebuia să facă filmul acela de la *World's Fair,* cei de-acolo umblau după el să dea un recital pe-un stadion de câteva mit de locuri și Colonelul cerea o sumă uriașă. Colonelu-a fost de acord cu tot, agentul de publicitate-a fost de acord cu tot, iar apoi acesta din urmă a spus: „Am uitat ceva, Colonele. Spectacolu-o să fie-n aer liber. Ce se-ntâmplă dacă plouă? Îl putem amâna pentru altă dată?" Atunci Colonelu-a zis: „Stai niţel. Adică scena e neacoperită?" Agentul de publicitate i-a răspuns: „A, nu. E-un stadion". Colonelul a rămas o clipă pe gânduri și-a zis: „Dacă plouă, să ni se concesioneze vânzarea umbrelelor".

Un director de la 20th Century Fox istorisește-o altă întâmplare:

— Cei de la studio voiau ca Elvis să cânte câteva cântece în plus într-unul din filme, iar Colonelul le-a răspuns c-asta o să-i coste încă 25.000 de dolari. Omul cu care negocia Colonelul a rămas perplex. I-a spus clar că e imposibil, nu-și pot permite. Fără să clipească măcar, Colonelu-a scos din buzunar o pereche de zaruri, le-a scuturat deasupra biroului individului în cauză și i-a spus: „Știi ce? Dăm cu zarul. Dublu sau nimic".

Alteori, când primea câte-un telefon prin care Elvis era solicitat să apară undeva, Colonelul răspundea că băiatul are programul făcut pentru următorii trei ani și jumătate, dar că i-ar face plăcere să le-nchirieze costumul de lame auriu pentru un sfârșit de săptămână contra sumei de 5.000 de dolari. Cadillac-ul de aur era-nchiriat firmei R.C.A., iar firma însărcina un membru al personalului său să călătorească cu mașina ca s-o expună-n scopuri filan tropice. Întrebat dacă Elvis ar fi disponibil pentru o scurtă apariţie în *Joey Bishop Show,* Colonelul a spus că da, pentru 2500 de dolari. Și când producătorul s-a mirat de ce atât de puţin. Colonelul l-a liniștit c-o să-i mai coste 47.000 de dolari dispariţia lui de pe scenă. Când o companie publicitară din Beverly Hills a organizat o prezentare de două ore, garantând, între altele, locul pe coperta revistei *Life,* iar Colonelul a-ntrebat câţi bani înseamnă asta, agenţia a-nţeles că el se referă la preţul pe care-l oferă ei. De fapt Colonelul voia să știe cât intenţiona agenţia să plătească pentru onoarea de a-l reprezenta pe Elvis.

Chiar și când spune nu, Colonelul o face cu mult farmec. Când spune însă da, umoru-ţi apare cam prăpădit dacă nu ești acolo s-asculţi cu urechile tale.

Când contractul cu R.C.A. a expirat cu câţiva ani în urmă și-a fost renegociat, de exemplu, conducerea R.C.A. s-a plâns prieteni lor că, în afara câinelui de pe emblema firmei, Colonelu-a reușit să le ia tot. Un prieten istorisește că, între altele, R.C.A. a fost de acord să editeze-fiecare disc în câte-un milion de exemplare, indiferent de calitatea discului și interesul manifestat de public. Astfel distribuitorilor care primeau discurile, chiar dacă le voiau sau nu, le era greu, dacă nu imposibil, să-și reglementeze inventarul după mersul firesc al oricărei afaceri. Și asta în timp ce un alt prieten îl citează pe Colonel care-ar fi spus că R.C.A. trebuie să tipărească pe an cel puţin un milion de calendare de buzunar cu Elvis, să le distribuie gratuit și să-i plătească pentru fiecare-n parte drepturi de autor fiindcă i-a folosit fotografia.

— Mai degrabă-aș încerca să fac afaceri cu diavolul, se zice c-ar fi spus Hal Wallis, care, în ciuda celor afirmate, a scos nouă filme cu Elvis Presley.

Sam Katzman îl numește pe Colonel „cel mai mare pungaș din lumea artiștilor", iar un critic îl descrie drept „cel mai dur impresar de la Richelieu încoace". Un fost asociat spune:

— Viaţa nu-i decât o glumă pentru Colonel, atâta timp cât e-n favoarea lui.

Alţii îl citează pe Colonel care-ar fi afirmat:

— Nu trebuie să fii amabil cu oamenii când urci, dacă n-ai de gând să mai cobori.

Această afirmaţie nu prea seamănă cu spusele Colonelului, dar chiar și apocrific pare să aibă mai mult decât un dram de adevăr.

Oricât de amuzante-ar părea aceste istorioare, nu dau pe dinafară de măgulitoare ce sunt. Jon Hartmann, însă, e unul din cei mulţi care sar în apărarea Colonelului:

— Niciuna din escrocheriile Colonelului n-are ceva rău, spune el. Asta pentru că, chiar și când cere mult, dă oamenilor ceva ce ei n-ar fi putut dobândi altfel. Nu ia niciodată nimic fără să dea ceva în schimb. Poate că m-a pus în situaţii neplăcute de multe ori și m-a-nfuriat, da' câteodată-mi întindea hârtii de-o sută de dolari, așa din senin, radiouri sau discuri. Și mie mi se pare că era un mod de-a educa. Colonelul îi înţelege pe oameni mai bine decât majoritatea celorlalţi oameni, e clar? Știe cum să le dea ce vor, să ia ce vrea și să-i mulţumească pe toţi. Singurele afaceri bune sunt cele din care toţi ies mulţumiţi. Dacă unul profită de pe urma celuilalt, înseamnă că n-a fost o afacere bună. Iar Colonelul are — un stil că-i face pe toţi să-i dea marfa. Le lasă impresia c-ar fi obţinut-o ori cum. Nu-și folosește niciodată puterea în sens negativ. E ceva de genul: „Uite ce-am făcut eu pentru tine, tu ce-ai să faci pentru mine?" Iar tipul răspunde: „Orice vrei, Colonele". Și Colonelul spune; „O.K., dă-mi asta și asta". A doua zi, o ladă de trabucuri, niște televizoare sau o pereche de ponei sosesc la biroul Colonelului, iar tipul care le-a trimis rămâne cu impresia că, pe undeva, tot îi mai e dator.

Un alt fost asociat ne mărturisește:

— Colonelul încearcă s-apuce cât mai mult de la bun început, prin contract, da-n același timp e omul cel mai cinstit din lume.

Nu zice nu la nimic, ia de la oameni tot ce poate. Vede câte-o scrumieră pe biroul celui cu care face târgul și spune c-o vrea și p-ăla pe deasupra. Și dacă scrumiera n-apare la timp, Elvis n-apare pe scenă. Povestea asta-i un fleac, da' cred în cuvântul lui mai mult decât în cuvântul oricui. Dacă promite ceva, e lege. Nu-și ia niciodată vorba-napoi.

Pe vremea când era-n slujba Colonelului, Jon Hartmann se prezenta la Paramount într-un apartament de cinci camere, unde domnea o dezordine greu de imaginat. Apartamentul venise plocon odată cu cele nouă filme făcute-acolo de Elvis cu Hal Wallis. Pentru Parker și Presley, dacă stăm să ne gândim la date

memora bile, biroul era ce e Smithsonian Institution[69] pentru America. Pereţii nu se vedeau de fotografiile lui Elvis — de la cele de mări mea unui portofel și până la cele ce-ntreceau mărimea naturală – și de-afișe-n toate limbile pentru filmele lui. O altă cameră era tapetată din podea până-n tavan cu fotografii cu autograf ale unor celebrităţi, de la Charles de Gaulle până la Bob Hope și Richard Nixon. În bucătărie trona o masă imensă, la care se ţineau întrunirile, iar pereţii erau din nou acoperiţi, de data asta cu Discuri de aur. În spaţiosul birou al lui Parker era un coș de hârtii în formă de picior de elefant, iar pe masa de scris se lăfăiau tot felul de elefănţei. A fost și e nebun după elefanţi, ponei și pitici. Tot acolo mai erau niște oameni de zăpadă imenși, ursuleţi, tonomate cu muzică *bubble gum*[70] și reclame de neon, iar pe peretele din spatele mesei erau zeci de certificate puse-n ramă pe care Colonelul le primise pentru „contribuţia extra-artistică" adusă la constituirea unei arte a albumelor Elvis, de care s-a vorbit atâta. (Toate coperţile albumelor prezintă cel puţin o fotografie în culori și niciodată, dar niciodată, n-au acordat un spaţiu cât de mic vreunei alte fotografii și n-au menţionat pe vreunul din producătorii de discuri.) Puteai să juri că Parker n-aruncase absolut nimic la cu noi. Jon Hartmann povestește că, în 1961, când Colonelul a plecat de la Paramount la M-G-M, el și ceilalţi din echipă au trebuit să mute lucrurile și-asta a durat săptămâni în șir.

În birou era și-un sistem interfon c-o pâlnie chiţăitoare așezată pe masa de lucru a Colonelului.

— Ne chema chiţăind în pâlnie și noi trebuia să venim toţi într-un suflet, povestește Jon acum. Chiţăia cu pâlnia-n faţa microfonului și-o ţinea așa până se-adunau toţi și-și ciuleau urechile. Era un simplu joc în care intraserăm și noi. Era jocul Elvis Presley.

Se constituise un grup de comandă ai organizaţiei de la conducerea jocului Elvis. Colonelul era colonel, iar Tom Diskin, tot cu el după atâţia ani, era celălalt ofiţer (singurul, de altfel), probabil echivalentul unui locotenent, ca rang. Iată ce spune un fost asociat:

— El e om' plătit ca să se-agite.

— Elvis îl are pe Colonel ca să-l scutească de toate prostiile-alea, să-i asigure liniștea și confortul… iar Colonelul îl are pe Diskin. Bănuise, zice Jon, că la urechile Colonelului n-au ajuns decât vreo zece la sută din telefoanele primite și niciuna din problemele nesemnificative care s-au ivit acolo. Colonelul vorbește pentru Elvis, iar Diskin pentru Colonel.

Diskin, care-acum se-apropie de cincizeci de ani, n-a fost însurat niciodată. Se zice că-i milionar și-a făcut cel puţin o operaţie de ulcer serioasă.

După spusele lui Jon, Jim O'Brien era următorul în grad, un fel de sergent. Era

---

[69] Cunoscută instituție de învățământ superior din Washington, înființată în 1846 din fondurile lăsate S.U.A, prin testament, de către James Smithson (1765—1829) (n.t.).

[70] Muzică rock caracterizată prin fraze simple ce se repetă, destinată în special copiilor între 6 și 12 ani (n.t.).

secretarul particular al Colonelului său, cum zice Jon, „cel mai eficient individ lipsit de scrupule care-avea pe mină treburile de mai mică importanţă”. Ca și Diskin, colaborează și azi cu Colonelul.

Grelun Landon e-un fost corespondent de presă de la Hill and Range. A lucrat ca ziarist liber profesionist la Hollywood și l-a avut printre clienţii lui ocazionali pe Colonel. A trecut apoi ca director pentru relaţiile cu publicul al filialei R.C.A. de pe Coasta de Vest. A fost (și este) tatăl zurbagiu și flușturatic a trei copii și-a făcut mai multe prostii decât ar fi bănuit cei mai mulţi din prietenii lui. Lucrează la R.C.A. și-acum și e un membru activ, uneori chiar în conducerea Asociaţiei de muzică *country,* dar îşi petrece până la două zeci de ore pe săptămână în compania Colonelului.

Irving Schecter e-un alt fost curier de la William Morris. A lucrat pentru Colonel patru ani, deși tot Agenţia Morris i-a plătit salariul mai departe. Ca și Jon, Irving era la baza piramidei și, între altele! s-a cerut să care lucrurile Colonelului dintr-o casă din Palm Springs în alta. Atunci, spune Jon, a dat, într-unul din dulapurile Colonelului, peste costumul de lame auriu, pe care l-a-ncercat c-o plăcere nebună.

În fiecare zi, la nouă, cei șase se prezentau la lucru, iar dacă mai avea nevoie și de alţii, Parker telefona la Agenţia Morris, R.C.A., Paramount sau M-G-M.

Câteodată mai recrutam oameni de la mafia din Memphis, spune Jon. Lăsam uneori în seama lor trimiterile speciale. Detestau chestia asta. Dacă-i punea Colonelu’ la treabă, li se părea catastrofa catastrofelor. În tot ce-aveau ei de făcut pentru Elvis, nici că se găsea ceva mai greţos.

— Colonelul lucra după un program obișnuit, cum zice Jon.

Dacă nu era acolo, și-asta se-ntâmpla în fiecare luni și de cele mai multe ori și vinerea după-masă, când Colonelul se ducea la Palm Springs, ei bine, atmosfera era destinsă. Dacă Colonelu’ era-n oraș, atunci toată lumea intra-n priză până pleca el. Și, deci, toată lumea trebuia să-și găsească ceva de făcut chiar și când n-avea ce. Ca, de exemplu, O’Brien care umbla de colo până colo și zicea: „Fă ceva!” Știţi cum vine asta. Așa că ne făceam c-avem treabă și schimbam câte-un flecușteţ pe ici, pe colo, doar — doar l-om vedea pe Colonel mulţumit. Jucam jocul Elvis Presley.

Un alt fost colaborator merge chiar pân-acolo că spune:

— Colonelu’ nu dă nicio ceapă degerată pe oamenii lui, mai ales dacă e cineva-n vizită. Treaba merge cam așa: „Dă-i un trabuc Colonelului! Aprinde-i ţigara domnului Cutare! Fă aia! Fă ailaltă!” Da’ nu trece-o clipă fără să-ţi facă cu ochi’.

Din aceeași sursă aflăm că dorinţa de-a executa ordinele se bazează pe frică și frica asta s-a extins și la biroul pe care l-a păstrat colonelul de-a lungul anilor la Madison. Acolo, spune el, fetele care se ocupă de munca de birou (unele sunt surorile lui Tom Diskin), care ţin dosarele-n ordine, care ţin la zi Albumul complet cu tăieturi din ziare despre Elvis, care expediază cecurile etc., sunt:

— … așa de-nspăimântate de-o vizită neanunţată a Colonelului că au mereu toate creioanele bine-ascuţite și la fel de lungi, iar în fiecare sertar lucrurile par neatinse. „Să ţi se târască la picioare, nu-i lăsa să ridice cap’”, asta-i filosofia

Colonelului.

Un alt fost asociat povestește:

— Când Colonelul era la masa de lucru, nimeni n-avea liniște.

Toţi cei de la M-G-M, de la R.C.A., de la Morris, care se găseau prin preajmă, toţi până la ultimul stăteau ca pe jar. Colonelul n-are pereche-n lume când e vorba să te ţină ca pe jar. Se spune că odată a intrat pe platou și a tușit. N-a făcut-o intenţionat. A tușit pur și simplu, o dată, și toţi au amuţit de-ai fi zis că filmau scena de la facerea lumii.

Ron Jacobs și-amintește:

— Căra după el o geantă burduf, de piele, pe care era cusută de mână o pasăre fenix. Intra-n birourile de la Morris, unde toţi aveau costume de culoare-nchisă și unghiile tăiate frumos. Domnea o or dine perfectă, toţi erau la curent cu evenimentele zilei și vorbeau despre Charlton Heston, care-n dimineaţa aia făcea patru milioane de dolari, înţelegeţi? Și intra Parker îmbrăcat neglijent, cu șosetele lăsate, cărând după el geanta aia artizanală. Toţi tipii de-acolo rămâneau cu gura căscată.

Pe lista din holul Agenţiei William Morris din Beverly Hills nu figurează decât două nume: cel al președintelui agenţiei, Abe Lastfogel, și cel al colonelului Thomas Andrew Parker.

Jon Hartman spune că se teme că astfel de afirmaţii, ca, de altfel, și unele din propriile sale vorbe, l-ar putea face pe Colonel să pară un fel de pușlama dintr-un film de categoria a doua. Da' dracu' nu era chiar așa de negru, zice el azi. Privind în urmă cam în felul în care cei mai mulţi bărbaţi îşi amintesc de armată, el povestește că se râdea al dracului de mult și clientul era tratat al dracului de bine.

A fost o vreme când câte-un agent de publicitate intra-n biroul Colonelului și-i punea pe masă 50.000 de dolari bani gheaţă ca să fac-un concert cu Elvis, iar Colonelul îi împingea banii-napoi și-i spunea că n-ajung.

— Asta era politica lui, remarcă Jon. Elvis nu mai dădea recitaluri. Nu era vorba de-o politică de moment. Părea că el trecuse de etapa asta.

Alteori Colonelul îi punea pe toţi să poarte jachete care-aveau brodat pe spate titlul ultimului film al lui Elvis, *Girls! Girls! Girls!*

Când îl aborda cineva oferindu-se să-i scrie biografia, Colonelul îi răspundea c-o scrie el însuși (susţinea asta din 1960) și avea de gând să-i spună *How Much Does It Cost If It's Free?* (Cât costă dacă-i pe gratis?). Totuși era gata să vândă oricui un spaţiu de publicitate în carte, spunând că R.C.A. Îşi rezervase deja dreptul de-a se ocupa de coperta a patra contra sumei de 25.000 de dolari.

Colonelului îi plăcea să facă Jon pe șoferul și să-l ducă-ncoace și-ncolo în hodoroaga aia decapotabilă pe care-o avea Jon pe-atunci.

— Colonelului îi plăcea să stea în spate. Eu eram la volan. Rabla asta nu ducea lipsă de nimic, nici măcar de găuri în capotă. Când intram pe poartă și dădeam peste vreunul din directorii studioului, Colonelul îşi scotea mâna prin câte-o spărtură din capotă și aicea: „Salut! Ce mai faci? Ce zici de mașina asta nouă a mea?"

Nu se poate spune că totul era numai distracţie și voie bună.

— Clubul admiratorilor, povestește Jon, era deservit în permanenţă. Pe vremea aia îl conduceau cei de la biroul Colonelului din Madison. Colonelul era la curent cu corespondenţa admiratorilor, avea grijă să se răspundă la tot și se ocupa personal chiar dacă era vorba de mii de scrisori pe zi. Se băgase până-n gât în chestia asta! Ca să fie sigur că nu-i scapă nimic, aranjase să se pună câte-o cutie poștală în birourile de sortare a corespondenţei de la cele trei studiouri unde filmase Elvis. Printre atribuţiile mele era să trec cam o dată pe săptămână pe-acolo, să iau corespondenţa, s-o fac pachet și s-o trimit la Madison.

Tot pe-atunci, de Crăciun, povestește Jon, Colonelul le-a dat de lucru celor de la poștă și-a pus la cale-o acţiune Elvis, una din cele mai mari din istoria corespondenţei supraabundente inspirată de Presley. Se trimiteau nu numai obișnuitele urări de sărbători, adresate la mai mult de-un milion de destinatari și scrise pe felicitări de opt pe zece, dar și-un calendar Elvis Presley de opt pe zece, **o** mică fotografie tip carte poștală imprimată la patru culori, o scrisoare mimeografată, prin care destinatarii erau informaţi despre ultimele activităţi ale lui Elvis, și unul din beţișoarele-alea crestate, c-o morișcă la capăt (dacă treci repede un beţișor peste crestături, morișca se-nvârtește) și cu numele ultimului film al lui Elvis scris pe-o parte: *Fun în Acapulco.*

— În loc să le ducă pe rând la poșta de la Paramount, a aşteptat pân-au fost gata toate și-apoi ne-a pus să le cărăm pe toate-odată — zece geamantane pline ochi — ca să-i scoată din minţi pe-ăia de la poștă. Asta-i plăcea Colonelului să vadă mereu în jur, spune Jon. Scotea oamenii din minţi. Activitatea lui zilnică avea ca scop să-l arate tuturor pe Elvis, să nu lase pe nimeni să-l uite, fie că era vorba de poștașii de la Paramount, de directorul de la 20th Century Fox sau de vreunul din marii politicieni din sud. Tot ce făcea, făcea pentru Elvis.

Rutina de birou pare să se fi schimbat extrem de puţin după ce, în 1964, Jon a plecat să lucreze ca administrator al unei săli de bal și impresar personal al câtorva grupuri *rock,* printre care şi *Canned Heat.* Funcţionarii mărunţi se schimbau periodic. Ron Jacobs povestește:

— Numai Tom Diskin e pe statul de plată-al Colonelului. Ceilalţi sunt plătiţi de R.C.A., de studio sau de Agenţia Morris. Îi sunt repartizaţi Colonelului și pot rămâne-acolo o viaţă-ntreagă dacă-i sunt lui pe plac.

Uneori Colonelul îi aduna pe toţi și, plin de dramatism, făcea lectură din presa cu caracter comercial a Hollywoodului. Stan Brossette, agentul de publicitate de la M-G-M, și-amintește:

— Se dădea-n vânt mai ales după știrile de senzaţie. Când le citea, simţeam că plesnesc de râs.

Adesea Colonelul le mai dădea și-altora câte-o mână de ajutor

În afaceri. Când *Sonny and Cher* aveau cinci discuri în *Hot 100,* i-a chemat la el pe impresarii lor și le-a spus — pe gratis și fără nicio obligaţie vizibilă — cum să negocieze. Unul din impresari, Charlie Greene, povestește:

— Încasam pentru *Sonny and Cher* 2500 de dolari pe seară. După ce-am plecat

de la Colonel, m-am dus la telefon și le-am făcut rost de primul angajament de 10.000 de dolari.

Parker a stat de câteva ori de vorbă și cu Brian Epstein, impresarul Beaties-ilor, dându-i sfaturi mai ales cu privire la măsurile de securitate pe care trebuie să le ia când se-adună gloata. Așa că, atunci când *Beatles-n* au trecut prin mulţimea de admiratori într-o camionetă de la spălătorie, când au închiriat camere la mai multe hoteluri, când Brian i-a băgat înăuntru întinși pe canapele acoperite cu pânză, care păreau niște mobile oarecare, toate astea-au fost posibile tocmai pentru că Parker născocise și luase-asemenea măsuri de securitate în 1956 și 1957, când Elvis făcea turnee prin S.U.A.

— I-a ajutat și pe-alţi artiști de nu știu câte ori, spune unul din cei mai apropiaţi colaboratori ai lui. Trebuie să fie-n miezul lucrurilor și treaba asta-i place foarte mult.

Colonelul a fost (și este) generos în multe privinţe. Doamna Jo Walker, director administrativ al Asociaţiei de muzică *country* (C.M.A.) din Nashville, spune că primele sume oferite pentru înființarea unui muzeu municipal de muzică *country and western* și a unei case memoriale au sosit din partea Colonelului și-a lui Elvis: cecuri de câte 1.000 de dolari fiecare. Colonelul, mai zice ea, e unul din primii cincizeci de membri pe viaţă ai C.M.A. care-a lansat şi-o largă și ingenioasă campanie de strângere a fondurilor. Tot la Nashville, vechiul prieten și *advance agent* al Colonelului, Oscar Davis, a paralizat parţial în 1963 de pe urma unui atac de apoplexie. Când prietenii au organizat o petrecere de binefacere, Colonelul a spus că, decât să contribuie cu ceva atunci, mai bine-i trimite lui Oscar câte-o sută de dolari pe lună tot restul vieţii. În același oraș, Minnie Pearl povestește că, în fiecare an, de Crăciun, Colonelul — i-a trimis câte-un cec gras să-l ofere uneia din instituţiile filantropice patronate de ea, căminul mamelor nemăritate.

— Ajută pe toată lumea, povestește ea. Aude c-o văduvă e gata să-și piardă casa și-i sare-n ajutor.

Odată stabilit la M-G-M, Colonelul a-nceput să organizeze ceea ce numea el „exerciţii de mutare". Asta-nsemna că, dac-avea vreo neplăcere-n studio, putea să-și adune tot, până la ultima fotografie de opt pe zece cu autograf, până la ultimul elefănţel sau ursuleţ, să le-ncarce pe toate-ntr-un camion și să se mute-n alt studio în douăzeci de minute.

— Sunteţi toţi gata de mutare? striga Colonelul.

— Daaa, să trăiţi! răspundea câte un' din spate.

— Să ia cineva fotografiile!

— Am înţeles, să trăiţi!

XIII

PRISCILLA

DE-A LUNGUL ANILOR numele lui Elvis a fost legat de nu mele a vreo sută de fete — unele celebre, altele mai puţin – multe din ele protagonistele filmelor în care-a jucat. Aproape tuturor acestor legături, indiferent cât de superficiale și inocente erau, cum păreau cele mai multe, li s-a făcut publicitate din gros, datorită fie zelosului agent de publicitate al unei actriţe, fie indiscreţiei revistelor de admiratori. Ani în șir, începând din 1956 și trecând prin toată perioada când Elvis scotea filme pe bandă rulantă, aceste reviste publicau povești de genul: *De ce Elvis și cu mine nu ne putem căsători acuma, în opinia Anitei Wood, De ce fetele din Troy preferă sărutările lui Elvis, Noaptea în care Ann-Margret i-a mărturisit lui Roger Smith: „N-am să-l uit niciodată pe Elvis!”* Din când în când era menţionată și Priscilla Beaulieu, iar în 1964 o revistă de admiratori susţinea sus și tare că Elvis se și căsătorise cu ea. Era o veche întrebare care se punea adesea holteilor buni de-nsurat, iar presa se-agăţa imediat de orice „fir” ce putea constitui o dovadă: că Priscilla locuia în continuare la Graceland, că Elvis nu mai venea la Memphis cu fete după el în pauzele dintre filme, că amândoi purtau inele scumpe de același fel, că, în ianuarie 1967, când Brenda Smith, verișoara lui Elvis, o fată de șaisprezece ani, fusese internată-n spital, a primit flori și-un bilet pe care scria: „Cu dragoste, Elvis și Priscilla”. Și, cu toate astea, era evident că mulţi nu puneau mare preţ pe chestia cu Priscilla. Bineînţeles că nu stătea singură la Graceland (mătușa și bunica lui Elvis erau locatare permanente)**.** În plus. Elvis îşi petrecea majoritatea timpului la Hollywood, unde flirta mai departe cu fetele de-acolo. Prietenii lui Elvis spuneau că-i plăcea burlăcia și credeau că n-o să renunţe niciodată la ea, cu siguranţă măcar câţiva ani de-aci încolo.

Duminică 20 aprilie, Colonelul a trimis telegrame celor mai apropiaţi colaboratori și prieteni ai lui, printre care: Abe Lastfogel, șeful Agenţiei William Morris, Harry Brand, șeful serviciului de publicitate de la 20th Century Fox, Gerlun Landon și Harry Jerkins, ambii de la R.C.A., Stan Brossette, agentul de publicitate de la M-G-M care colaborase cu Colonelul la ultimele filme.

— Ne-a convocat pe toţi la aeroport. Mie mi-a spus să vin cu doi fotografi de-ncredere, povestește Stan astăzi. Ajunși la aeroport, ni s-a cerut să plecăm la Las Vegas. La radio, Rona Barrett anunţase că Elvis o să se-nsoare la Palm Springs, dar noi n-am crezut. Dac-ar fi fost așa, ce să fi căutat noi la Las Vegas? Bănuiam că pentru asta ne chemase Colonelul, dar sigur nu știa nimeni. El nu ne-a spus nimic și noi nu l-am întrebat. Nu făceam decât să-i urmăm instrucţiunile.

Cei de-acolo i-au așteptat la Las Vegas și i-au dus la unul din hotelurile mai mici din oraș. Le-au spus să fie-n hol a doua zi la ora șapte dimineaţa, când o să vină mașinile să-i ia. Apoi le-au urat noapte bună.

Noaptea, la ora trei, un avion cu reacţie Lear i-a adus la Las Vegas pe Elvis,

Priscilla și patru nuntași. Avionul venise de la Palm Springs. La aeroport l-au așteptat prietenii și, cu toţii, au plecat imediat la judecătoria ţinutului Clark, unde Elvis a plătit cincisprezece dolari pentru autorizaţia de căsătorie. La Las Vegas nu se cere analiza sângelui și nu se așteaptă deloc. Elvis a declarat că are treizeci și doi de ani, iar Priscilla, douăzeci și unu.

Amândoi au spus c-au domiciliul stabil la Memphis și că n-au mai fost căsătoriţi. Pe urmă s-au dus toţi cu mașina la hotelul Aladdin de pe bulevardul principal din Las Vegas, unde Elvis, Priscilla şi părinţii lor au urcat în apartamente ca să se pregătească de ceremonie. Restul grupului s-a ocupat de dejunul care-avea să urmeze la câteva ore. Puţin mai târziu au început să sosească ziariștii din Las Vegas și Los Angeles; unii-și schimbaseră ruta de la Palm Springs.

— La ora șapte ne-așteptau, povestește Stan. Ne-au dus la intrarea de serviciu a hotelului Aladdin. Am primit fiecare ca mere separate. Apoi ne-au spus să stăm la cafenea c-o să vină Colonelul acolo. Între timp holul hotelului se umpluse de ziariști, dar Colonelul nu scotea nicio vorbă. După micul dejun ne-au trimis în camerele noastre și ne-au rugat să nu luăm legătura cu nimeni. Puţin mai apoi, Colonelul și-a dezlegat limba. Nici astăzi nu pricep la ce-o fi fost bun atâta mister. Dar ăsta era stilul Colonelului.

Oficierea căsătoriei a început, la 9,41 dimineaţa, în apartamentul personal al lui Milton Prell, de la etajul întâi. Prell, principalul proprietar al cazinoului și hotelului, era un vechi prieten de-al Colonelului. Ceremonia, la care „mirii și-au schimbat inelele”, a fost oficiată de judecătorul Curţii Supreme din Nevada.

David Zenoff. În faţa lui, Elvis și Priscilla au promis „că se vor iubi și respecta, vor împărţi bucuriile și necazurile”. Cuvântul „Supunere” n-a fost rostit. Elvis purta pantaloni negri de seară, vestă și haină neagră de brocart. Priscilla purta o rochie destul de lejeră, lungă până-n pământ, din șifon alb, pusă pe satin, cu garnitură de perle mici și mărgele tubulare pe corsaj, avea o trenă de șase picioare, diademă dublă de strasuri și voal până la călcâie. În mână ţinea o biblie albă cu boboci de trandafiri roz deasupra. Pe deget avea un inel cu un diamant de trei carate la mijloc și douăzeci de diamante mai mici de jur-împrejur.

Joe Esposito și Marty Lacker, singurii mafioţi prezenţi la nuntă, împărţeau rolul de prim cavaler de onoare, iar singura soră a Priscillei, Michelle (avea patru fraţi), îi era domnișoară de onoare. Cu totul, erau de faţă numai paisprezece persoane.

Dacă ceremonia a fost simplă și tradiţională (făcând abstracţie pentru moment de locul cam bizar), lumea s-ar fi așteptat să vadă o nuntă-n toată regula la o biserică din Memphis. Nici gând de-așa ceva. După ce-au spus da și s-au sărutat, mirii au fost escortaţi sub pază până la sala Aladdin, unde-i aștepta tortul mi resei, înalt de cinci picioare, cu șase nivele și-mpodobit cu trandafiri glasaţi roz și albi. „Micul” dejun, care, după cum s-a relatat, a costat cam 10.000 de dolari, a fost savurat de-o sută de persoane (și ziariști printre ei, deși fotografii au fost rugaţi să-și lase aparatele afară).

Elvis și Priscilla, împreună cu familiile lor, s-au așezat la o masă lungă, iar invitaţii au fost poftiţi să ia loc la nouă mese rotunde, toate cu feţe de masă roz.

Mâncarea a fost servită în stil bufet, cu toate că douăzeci de chelneri cu mănuși albe tur n-au șampanie și se ocupau de diverse detalii. S-a dat omletă cu șuncă, pui fript, purcel de lapte la tavă, moluște Cazino, somon proaspăt fiert și tras în zahăr ars, ochiuri Minette și stridii Rockefeller.

Prin marea sală de bal se plimba un trio de coarde ce cânta balade romantice, printre care și *Love Me Tender.*

După masă s-a ţinut o scurtă conferinţă de presă. Mirii au fost întrebaţi când s-au cunoscut. Priscilla a spus că în 1959, iar Elvis a declarat „că acum vreo douăzeci de ani, dacă nu mă-nșel", la care Priscilla a spus daaa și toată lumea a râs cu poftă. Ziariștii s-au arătat miraţi când au aflat că Priscilla era încă la liceu când Elvis era în armată și-apoi uluiţi de declaraţia Priscillei că, de la-ntoarcerea lui Elvis, ea „a călătorit" întruna și-au râs din nou când Elvis a spus că ceremonia i s-a părut lungă.

Pe urmă s-au năpustit fotografii. Unul i-a strigat:

— E, sărut-o, te rog, pe obraz ceva mai lung. Zâmbiţi acuma, luaţi-vă un aer fericit!

La care Elvis a replicat:

— Cum poţi face-o mutră fericită când ţi-e frică? Știţi, sunt un pic nervos. N-am ce să fac. Părem calmi, dar nici Ed Sullivan nu m-a speriat în halu' ăsta.

— De ce-ai renunţat la burlăcie? a-ntrebat un reporter.

— Burlăcie? a repetat Elvis.

Colonelul a intervenit cu replica salvatoare:

— Nu poţi renunţa la ea fără să te-nsori.

— Dar de ce-ai așteptat atâta până să te-nsori?

— Păi, a spus Elvis, ăăă… m-am gândit că… ăăă… viaţa pe care-o duc, ăăă… e prea grea și m-am gândit s-aștept până… ăăă…O să fiu sigur… Și-acuma sunt sigur.

După asta au intrat din nou în acţiune fotografii, care-i puneau pe Elvis și Priscilla să-și bage tort unul altuia în gură, până când a intervenit Colonelul, care i-a rugat s-aibă milă și să pună capăt mascaradei.

Elvis și Priscilla s-au dus în camerele lor, s-au schimbat și-au apărut din nou la două și jumătate. S-au urcat într-un Lincoln Continental cu șofer și-au plecat înapoi la Palm Springs, unde-aveau să-și petreacă o lună de miere… de patru zile în marea casă circulară închiriată de Elvis. Pe urmă s-au întors cu avionul la Memphis ca să mai stea un timp la Graceland și la un *ranch*[71] din apropiere, pe care-l cumpărase Elvis.

Elvis achiziţionase ranch-ul ăsta de 163 de acri, de lângă Walls, statul Mississippi, în februarie. Devenise unul din obișnuiţii călăriei pe terenurile de la Graceland și uneori se ducea să călărească pe la grajdurile din partea locului, dar nimic nu i s-a părut convenabil. La Graceland nu era loc destul, iar oriunde-n altă parte nu era ferit de privirile indiscrete. Așa c-a dat 250.000 de dolari pe-o casă

---

[71] Fermă de mari proporții, pentru creșterea cailor, vitelor sau oilor (n.t.).

numai cu parter, cu un singur dormitor, construită din lemn și cărămidă, pe câteva grajduri și pe terenul respectiv. Imediat le-a-nconjurat cu un gard circular anticiclon, înalt de opt picioare.

Hanch-ul, curând după aceea botezat Cercul G (de la Graceland), se afla la vreo patru mile la vest de autostrada 51, pe Horn Lake Road, la cinci mile la sud de reședinţa din Memphis, chiar sub linia de frontieră a statului Mississippi. Înainte pământul fusese folosit pentru cultivarea bumbacului. În ultimii ani servise drept pășune pentru crescătoria de vite. După ce-a devenit proprietar, Elvis a angajat un văcar de prin partea locului ca să se-ngrijească de toate și-a cumpărat cai, vite, tractoare, remorci și camioane.

Când Elvis s-a-ntors cu Priscilla la Los Angeles, puţin înainte să-nceapă lucrul la noul său film, în iunie, s-a văzut confruntat ou două probleme serioase: să șteargă animozităţile iscate în sânul Mafiei din Memphis ca urmare a acestei căsătorii neaşteptate și să găsească o nouă locuinţă. Prima problemă era mai spinoasă decât ultima.

Într-un fel, era prea târziu să-ndulcești nemulţumirile provocate de faptul că Priscilla se băgase-ntre Elvis și prietenii lui.

Cu toate că niciunul din ei n-o să recunoască nimic în public, nu mai e un secret pentru nimeni că unii n-o vedeau cu ochi buni pe Priscilla, că ea nu-i vedea cu ochi buni pe unii din ei și că au existat conflicte. Iar când la nuntă au fost invitaţi numai Marty Lacker și Joe Esposito, s-au mai găsit și alţii la care nu le-a picat bine.

Fără doar și poate, era la mintea cocoșului că Elvis n-o să mai aibă nevoie de-o ceată-ntreagă de valeţi zănateci care să-i facă tărăboi prin casă, odată ce-și găsise o nevastă. Și nu era de mirare nici că Priscilla pretindea reducerea schemei, și-asta nu din motive financiare. Dar toată chestia n-a-mpiedicat nicio clipă conflictele și discuţiile, iar când, în sfârșit, s-a terminat totul, sân gurii care-au rămas în California pe statele de plată erau Joe Esposito, mai departe secretarul, contabilul și confidentul lui Elvis, și Richard Davis, care făcea pe valetul și-ncepuse să lucreze cu Elvis mai îndeaproape în filme. Alan Fortas nu s-a mai ocupat de mașinile lui Elvis și-a plecat la Cercul G, ca să dea o mină de-ajutor la-ngrijirea vitelor. Ceilalţi fie c-au rămas pe la Hol lywood ca figuranţi sau cascadori, fie că s-au întors la Memphis și-au intrat în industria discurilor. De exemplu, Marty Lacker a devenit director general la Casa de discuri Pepper, iar Red West s-a trezit până la urmă la American Recording Studios ca producător și compozitor. Cu timpul, personalul casnic al familiei Presley a ajuns din nou la patru sau cinci oameni (în afara menajerelor sau bucătăreselor), dar mafia era deja de domeniul trecutului.

Elvis îi promisese neveste-sii o casă nouă și cea asupra căreia s-au oprit în cele din urmă a fost o clădire cât toate zilele cu mai multe etaje, cocoţată în vârful celei mai înalte coline din Trousdale Estates, pe Hillerest Road 1174. Prin anii ’60, Trousdale era una din cele mai noi și, fără discuţie, una din cele mai cos tisitoare și somptuoase zone rezidenţiale din California de sud. Iniţial, casa fusese construită pe unul din cele mai bune terenuri și valora 169.000 de dolari, dar următorul proprietar a mai băgat în ea 200.000 și-a îngropat toată mobila în pereţi,

dând de lucru muncitorilor mai bine de-un an și jumătate. Clădirea era verşi unea de California a stilului din timpul regenţei lui Filip de Orléans. Avea o piscină imensă, patru dormitoare uriașe, șase băi, o cameră de zi care nu se mai sfârșea, cu un bar alături, cu ornamentaţie din sticlă neagră, și oferea, când se risipea smog-ul, o perspectivă ameţitoare dinspre mare spre oraș. Mai era și-un patio larg, pardosit cu cărămidă, în spatele unor porţi acţionate electric — mai întâi din metal, apoi din lemn — un alt gard înalt anticiclon, cum obișnuia Elvis să-și ridice peste tot. În plus, casa era ferită de privirile indiscrete, datorită unui șir de chiparoși de Toscana care se aliniau pe marginea străzii. O perioadă, puţin mai sus au locuit Harry Karl și Debbie Reynolds, iar Hal Wallis avea parcela liberă de-alături. Dar majoritatea vecinilor erau în dustriași, oameni de afaceri, medici și antreprenori. Casa era construită numai de șase ani când s-au mutat în ea Elvis și Priscilla și, fiindcă era grăbit să se mute, proprietarul i-a vândut-o lui Elvis pe un cântec, adică 400.000 de dolari.

Doar viaţa personală a lui Elvis și adresa din California s-au schimbat în prima jumătate a lui 1967. În rest, totul a rămas ca-nainte**:** scenarii subţirele și muzică leșinată.

Probabil că situaţia asta deranja cel mai tare în muzică fiind că, în fond, Elvis cu discurile s-a lansat și la acest capitol era, în general, considerat cel mai tare. Când s-a căsătorit în mai, se-mplineau mai bine de cinci ani de când nu mai avusese un disc pe locul unu. Și deși multe se vânduseră în peste un milion de exemplare, o sumedenie din *acele* discuri cuprindeau melodii înregistrate cu ani în urmă. Ultimul Disc de aur primit a fost pentru *Wooden Heart,* dar cântecul acesta fusese-nregistrat inițial pentru albumul cu coloana sonoră din *G.I. Blues,* în 1960, când a devenit șlagăr în Europa. Mai fusese editat în S.U.A., nu o dată, ci de două ori, în 1964 și 1965. Mai-mai că-ţi venea să crezi că R.C.A. ţinea morţiș să-l facă s-atingă milionul, fiindcă Elvis avea așa puţine Discuri de aur. Al doilea disc mai recent care-a făcut milionul a fost *Crying in the Chapel* (Plângând în capelă), scos în aprilie 1965, dar înregistrat, dacă e să-l credem pe Gordon Stoker, încă *înainte* de plecarea în armată. Stoker afirmă că o serie de probleme juridice au împiedicat difuzarea discului până la acea dată. Aproape toate celelalte discuri *single,* pentru care Elvis a dobândit râvnitul trofeu între 1962 și 1965, după care n-a mai primit niciun Disc de aur, proveneau din albumul cu coloana se noră pentru *Girls ! Girls ! Girls!, It Happened at the World's Fair, Fun în Acapulco, Kissin' Cousins* și *Viva Las Vegas.* Majoritatea erau aceeași apă de ploaie ca și filmele.

Lucrurile nu stăteau mai bine nici cu filmele. În iunie, Elvis s-a prezentat la filmări, pentru *Speedway* (Pista de curse), care nu s-a deosebit cu nimic de toate celelalte. Aici joacă rolul unui pilot de curse (și face mare tam-tam pe seama priceperii lui) din Charlotte, Carolina de Nord (unde s-au filmat o parte din scenele de la curse), care, din cauza pasiunii impresarului său (Bill Bixby) pentru cursele de cai, datora fiscului 150.000 de dolari. Șeful fiscului din zona respectivă (Gale Gordon) a trimis un agent secret (Nancy Sinatra!) pe urmele lui Elvis și, pentru un

timp, lucrurile-au fost foarte nesigure, dar Elvis a câştigat cursa, şi-a plătit datoria faţă de unchiul Sam cu banii pe care i-a luat şi-a cucerit fata. Bineînţeles, campionul de curse şi agentul fiscal cântă pe drum câteva melodii, destule ca să umple una din feţele albumului.

Comentariul de la *Time* din New York: „Cu doisprezece ani în urmă, Elvis a influenţat considerabil muzica, tineretul şi obiceiurile; din cele douăzeci şi şase de filme pe care le-a făcut de când a cântat pentru prima oară *Heartbreak Hotel,* nu s-ar mai zice că lucrurile stau chiar aşa".

De felul lui, Elvis era şugubăţ şi prietenii spun că filmele plicticoase în care trebuia să joace l-au făcut şi mai capricios pe platou. După experienţa cu *Clambake,* Jack Good declară:

— Puteai să-ţi dai seama că se plictisește de moarte când făcea filmele-astea. De-aceea, cred, era atât de pus pe șotii. Ce altceva avea de făcut? Nimic. Mereu aceleași chestii. Elvis într-o barcă, Elvis făcând fetelor cu mâna, Elvis la volan, Elvis plecând în goana mașinii, Elvis bătând pe cineva, Elvis bătut de cineva. Cam asta-i tot, nu-i așa? Și Elvis fredonând cu vocea aceea ciu dată de bariton. Ce rușine !

Așa că se ţineau de trăsnăi. Red West povestește despre ace lași film (ultimul la care-a lucrat cu Elvis):

— N-am făcut niciodată mai multe nebunii. Ne suiam pe schelele unde se filma *Phantom* of *the Opera* (Fantoma operei), Richard, Billy și cu mine, și ne puneam să aruncăm în ăia de jos cu baloane pline cu apă. Pe urmă am trecut pe plăcinte umplute cu cremă de ras. Arthur Nadei, regizorul, a apărut într-o zi pe platou cu-o pălărie de ploaie veche, pelerină și cizme de cauciuc. A spus „motor!" și cineva i-a trântit în cap un balon cu apă. Altă dată, când trebuia să intre cineva pe-o ușă, m-au mânjit cu vopsea roșie, parc-atunci aș fi scăpat dintr-o încăierare, și-n timp ce Elvis se omora jucând în faţa aparatelor, am apărut clătinându-mă în cadrul ușii și m-am prăbușit. Elvis s-a oprit imediat.

Iar Bill Bixby povestește:

— La *Clambake,* toţi aveau pistoale cu apă. Cum dădeai colţul, te și-mproșcau. Pe urmă a apărut un păhărel cu apă, după care-au trecut la furtun. Mi-aduc aminte că odată, când eram în studioul de sunet ca să facem sonorul pentru secvenţele de schi nautic, am început cu pistoalele cu apă și-am ajuns la găleţi. Peste tot dădeai numai de apă. Dacă erai pe platou, trebuia să lupţi. Dacă nu, afară! Nu știu cât timp am întrerupt, da' după aia a trebuit să tragem tare ca să nu rămânem de căruţă. La *Speedway,* au apărut pocnitorile „cireașă"[72]. Ușa de la cabina mea zbura în lături și mă trezeam cu o „cireașă" înăuntru, care fâsâia și-mprăștia scântei. Ura se trântea la loc și eu rămâneam încuiat într-o că măruţă de opt pe opt, cu o „cireașă" care se-nvârtea nebunește. Nu-ntotdeauna Elvis era capul răutăţilor, spune Bill, dar se știa că băieţii făceau ce-i plăcea lui, lucruri la care-i inspira el sau

---

[72] Este vorba de niște pocnitori puternice, sferice, de culoare roșie (n.t.).

pe care le sugera.

Dar Bill nu-și amintește numai de năzbâtii.

— Mai întâi, mi-am dat seama că-i un domn și pe urmă — a-i un domn plin de delicateţe. Am văzut că putea să fie sensibil la lucruri mărunte. De obicei, un om de calibrul lui observă foarte puţine-n jur., E-așa de izolat de lumea care-l înconjoară, de propria-i popularitate! Și totuși Elvis vedea și lucrurile mărunte.

Îşi găsea timp să fie amabil cu lumea. În special cu copiii. Micuţa Victoria Meyernik… ştiţi că-n *Speedway,* Elvis și cu mine ne-ntreceam s-o cucerim? Parcă era o poveste de-alea cu „pe care-o să-l aleagă ea când o fi să se mărite". Faptul că joci cu un copil în film nu-nseamnă că și-n particular o să te porţi cu el tot așa.

Da' Elvis tot așa se purta. Și nimeni nu-l obliga la asta. De pe-atunci auzisem cât de mult îşi dorea Elvis un copil. Când lucram eu la filmul ăla, Elvis se-nsurase, pe neașteptate și foarte discret.

Da' după ce tot' s-a făcut public, vorbea mereu pe platou despre cât de mult voia s-aibă un copil.

Elvis avea toate motivele să vorbească despre copii și despre cât de mult îşi dorea să aibă și el unul, fiindcă Priscilla era însărcinată pe vremea aceea, lucru pe care Elvis i-a spus în iulie:

— Nu ne trecuse prin cap c-o s-avem un copil așa de curând.

Dar la mai puţin de-o lună după ce ne-am căsătorit (înainte ca Elvis să-nceapă *Speedway],* Priscilla s-a-ntors de la un doctor din Memphis și ne-a spus vestea cea bună, mie și lu' tata. Am fost atât de șocat c-am rămas ţintuit locului. Atunci mi-a venit mie ideea că, de fapt, într-o căsătorie asta-i tot.

Cât despre Colonel, care-avea-ntotdeauna ceva de spus, a declarat că și pregătise-un contract „pentru noul cântăreţ Presley".

Vestea au ţinut-o numai pentru ei timp de șase săptămâni, fiindcă nu erau siguri. Elvis i-a povestit unui reporter:

— Ne-am întors acolo [la Memphis] când s-a dus Priscilla la un doctor. I-a făcut o analiză și i-a spus că rezultatele erau pozitive. Nu? Pozitive, am spus bine? Sau negative? Oricum, i-a spus că se pare că-i gravidă, dar nu poate fi absolut sigur, fiindcă analizele făcute prea devreme nu sunt totdeauna concludente. Emoţiile căsătoriei și tot restul poate că influenţaseră rezultatele. S-a dus din nou la doctor să-și mai facă o dată analiza, da' și asta a fost tot pozitivă. Totuși ea nu era sigură. S-a dus la doctor a treia oară și el i-a spus: „Ai zbârcit-o de trei ori. Eşti gravidă".

— După ce-a aflat, a fost în extaz, îşi amintește Bill Bixby. Elvis era mai fericit ca oricând.

Bill spune că Elvis purta permanent verigheta, până-n momentul filmării. Atunci o vâra-n buzunar, ca s-o pună la loc în deget după aceea.

— Mi-l aduc aminte cum fluiera și fredona, spune Bill. Mai și slăbise și totul părea să meargă ca pe roate.

Chiar înainte să-și înceapă al doilea film din anul acela**,** în septembrie, Elvis și-a mai folosit o dată forţa pumnului. Într-o duminică, la 7 septembrie, un fost îngrijitor de la Graceland a venit la Memphis acasă la Vernon (care se mutase de

la Graceland cu familia), ca să-ncerce să-și recapete slujba. Vernon i-a spus că postul nu e liber și că individul în cauză știuse că era vorba de-o angajare temporară, doar pentru patru luni, cât timp titularul, un negru, fusese bolnav. Îngrijitorul, pe nume Troy Ivy, a spus că, după părerea lui, era, „de-a dreptul necinstit" să-i dai unui negru slujba lui. Și-a plecat după ce, potrivit spuselor lui Vernon, îl amenințase atât pe Elvis cât și pe tatăl său.

Cam peste o jumătate de oră, Ivy a apărut la poarta de la Graceland și, conform declarației date ulterior de Elvis șerifului.

„Era beat, gata să sară la bătaie, arogant, înjura în gura mare și s-a repezit la mine. Elvis spune că Ivy nu l-a nimerit, dar că el a ripostat și l-a culcat la pământ cu un pumn.

Apoi Elvis s-a-ntors în California pentru *Stay Away, Joe* (Ţinte deoparte, Joe), un film în care juca rolul unui indian Navajo**,** un războinic zdrenţăros, care venea de la un *rodeo* acasă, în rezervaţia lui din Arizona, însoţit de douăzeci de junei și-un taur, de care „făcuse rost" de la un membru al Congresului. Ideea era că, dacă Elvis și indianul de taică-su (Burgess Meredith) reușeau să crească vite-acolo, guvernul american va ajuta întreaga rezervaţie. Desigur, însă, că Elvis a fript taurul în proţap, iar vacile le-a vândut ca să-și cumpere-o instalaţie sanitară și să facă alte-mbunătăţiri casnice, pentru ca apoi, cu cugetul împăcat, să se ţină după iubitele semenilor săi războinici.

— Mă uit la vechile mele filme și pot să-mi număr greșelile**,** spunea Elvis la vremea aceea. Sunt o mulţime de lucruri pe care-aș vrea să le schimb. Vreau să mă maturizez pe ecran. În filmele mai vechi, întotdeauna mi se-ntâmplă ceva, întotdeauna ci ne va îmi spune ce-am de făcut. Fetele se ţin după mine, tipii răutăcioși mă urmăresc. Acum încerc să mă descotorosesc de toate astea. În film sunt un indian Navajo isteţ, care-și urmărește interesul până-n pânzele albe și care „face rost" mereu de câte ceva. E-un personaj mai matur, jumate Huri, jumate Alfie. Indianul nu-i un băieţandru, e bărbat în lege: umblă după femei, nu stă și-așteaptă să-i cadă ele-n braţe. În cele mai multe filme cânt, o scenă da și una nu. Aici am doar trei cântece. În schimb, joc mai mult.

Și-n tot filmul nu vezi nicio chitară, nici măcar de sămânţă.

Când echipa filma exterioarele lângă Cottonwood, în Arizona, povestește producătorul Douglas Laurence, o huidumă de taur s-a mișcat prea mult în cadru și-a stricat o secvenţă, care, altfel, ar fi fost acceptabilă. Așa c-au trebuit s-o facă din nou. Laurence îşi amintește că Elvis s-a dus aţă la taur și i-a ars un pumn drept în frunte, lăsându-l, cum s-ar zice, cu gura căscată.

Elvis a terminat filmul în noiembrie, cam în perioada când se lansa *Clambake* în obișnuita manieră duplex, și s-a-ntors acasă, la Memphis ca să supravegheze o licitaţie, programată pentru 5 noiembrie la ranch-ul său. Printre miile de obiecte scoase la vânzare se aflau: o chitară stricată, o sută de uși şi-o cadă albastră, provenite de la Graceland unde, recent, se făcuseră reamenajări, câteva perechi de mănuși de box, două mănuşi de baseball și, separat, cinci rulote pe care Elvis le cumpărase ca să-și cazeze mafioţii când veneau la *ranch.* Deși nu toate obiectele

scoase spre vânzare îi aparţineau lui Elvis (fusese de acord să bage la licitaţie și bunuri de prisos de-ale fermierilor vecini), însăși ideea că Elvis vindea *ceva* i-a fermecat într-atâta pe admiratori că-n ziua respectivă au venit cu miile. Iar seara, organizatorii au anunţat că strânseseră peste 100.000 de dolari.

Pe-atunci cam asta era suma pe care Elvis o dona anual în scopuri de binefacere. Încă de pe vremea isteriei din anii ’50, Elvis, ca și Colonelul, era generos și, de obicei, dădea de pomană inele și mașini. Totuși, uneori avea mai multă imaginaţie, ca atunci când a donat un camion plin cu ursuleţi de jucărie pentru licitaţia organizată de Fundaţia naţională pentru combaterea paraliziei infantile, sau când a dăruit Grădinii zoologice din Memphis un cangur primit de la un admirator din Australia. Apoi, în 1961, a fost cap de afiș la un spectacol de binefacere ţinut la Memphis în sala de concerte a orașului. Fondurile urmau să fie vărsate organizaţiilor locale de binefacere. De-atunci Elvis a dat mai degrabă bani decât concerte de binefacere și-ntotdeauna egala (adesea depășea) sumele pe care le-ar fi strâns dacă ar fi cântat. Cele două ziare din oraș, *Commercial Appeal* și *Press-Scimitar,* patronau în fiecare an, de Crăciun, o masivă colectă publică. De obicei, Elvis sau tatăl său duceau cecurile personal. Aproape-ntotdeauna, fie care cec era completat pentru o mie de dolari și adesea erau pes te-o sută la număr. Erau destinate, printre altele, fondurilor pentru construirea de biserici, Y.W.C.A.[73], organizaţiei de cercetași, căminelor de copii baptiste și catolice, organizaţiei Goodwill Industries, Armatei Salvării, Asociaţiei spirituale din Memphis, sanatoriilor. Pentru bolnavi cronici, azilelor de bătrâni, Asociaţiei pentru ajutorarea distroficilor, centrelor comunităţii evreiești, creșelor de zi și școlilor pentru copii arieraţi.

Dar nu se termina totul cu cecurile de Crăciun. În 1964, a cumpărat, cu 55.000 de dolari, yachtul Potomac, pe care l-a folosit președintele Roosevelt în cel de-al doilea război mondial și, după o întreagă comedie a erorilor, în care mișcarea civilă *March of Dimes* și Corpul auxiliar pentru paza coastei din Miami l-au refuzat, l-a dăruit spitalului St. Jude din Memphis. La Hollywood, în 1965, a depus 55.000 de dolari pentru Fondul de întrajutorare al cinematografiei, iar un an mai târziu a donat doi la sută din onorariul primit pentru un film aceluiași fond, ceea ce a făcut ca totalul contribuţiilor sale la cheltuielile de spitalizare și cazare a lucrătorilor strâmtoraţi din cinematografie să se ridice la 240.000 de dolari. Și, în tot acest timp, dăruia mașini cu aceeași ușurinţă cu care unii cumpără flori.

— Poveștile-astea nu vrea să le-audă-n gura lumii, spune unul din prietenii lui. În ultimii zece ani a donat peste-un milion de dolari și nici lui nu-i place să vorbească, nici pe alţii nu-i place să-i audă vorbind despre asta.

Desigur că acţiunile lui de binefacere nu puteau fi trecute sub tăcere. Când, în fiecare an, de Crăciun, Vernon sau Elvis intrau în redacţia vreunui ziar cu un pumn de cecuri de câte o mie de dolari, păi, treaba asta nu era genul de eveniment pe

---

[73] Prescurtare de la Young Women’s Christian Association (Asociația creștină a tinerilor) (n.t.).

care presa să-l scape cu ușurință din vedere. Așa că municipalitatea încerca să se revanșeze, dând numele lui Elvis câte unui obiectiv citadin.

De-a lungul anilor, diverse agenţii sau persoane oficiale din Memphis au dat numele lui Elvis la aproape o duzină de clădiri, parcuri și drumuri — chiar și Lauderdale Courts purta numele lui. La un moment dat, primarul William Ingram a avut iniţiaţi va să schimbe numele de Mici South Coliseum în Elvis Presley Coliseum. A-ntâmpinat însă rezistenţă din partea unui funcţionar, care i-a amintit despre regulamentul Administraţiei parcurilor, conform căruia clădirile puteau purta numai numele unor persoane defuncte. Prietenii lui Elvis spun că-l durea-n cot dacă botezau sau nu obiective după el, dar uneori îşi dorea să se hotărască dracului odată mocăiţii ăia.

Elvis se dovedea un credincios, cu toate că de mult nu mai mergea la biserică. Albumul de *spirituals How Great Thou Art* (O, Doamne, cât de mare ești), editat de R.C.A. în martie, s-a difuzat pe aproape 350 de posturi de radio din cincizeci de state, fără reclame la radio și televiziune, care au fost suportate de Elvis și Colonel. (în anul următor, albumul a obţinut premiul Grammy pentru cea mai bună interpretare de muzică sacră.) Iar de Crăciun, șmecheria s-a repetat; de data asta s-au inclus cântece de Crăciun înregistrate de Elvis mai demult și s-au folosit peste două mii de posturi de radio.

Ani la rând, Elvis primise atâtea premii că nu i-a fost greu deloc să umple camera trofeelor (de cincizeci de picioare) din aripa de sud a reședinţei de la Graceland. Pe cele mai multe le dobândise pentru (1) americanism (2) opere de binefacere, (3) umanitarism și (4) toate cele de mai sus luate la un loc. Singura notă negativă a apărut când a primit premiul Mărul acru (împărţit cu Natalie Wood) pentru cea mai proastă colaborare cu corpul de presă de la Hollywood.

Era un milionar de-o politeţe fără cusur, pătruns de-o nemărginită iubire, pentru mama lui și pentru ţară, și, pe deasupra. Avea o nevastă din sud, frumoasă și plină de clemenţă, care era *însărcinată.*

A-nceput să apară pe listele campionilor eleganţei.

Câteva titluri de albume din perioada când a turnat filme: *Something for Everybody* (Câte ceva pentru fiecare) (1961). *Elvis for Everyone* (Elvis pentru toată lumea) (1965).

Chiar și Hedda Hopper, care verbal, dăduse cu el de toţi pereţii prin anii ’50, îl iubea în anii ’60 și scria de zor în coloanele publicaţiilor duminicale ce tip grozav se făcuse.

Un regizor, care-a lucrat îndeaproape cu echipa Presley mai mulţi ani, ne spune:

— Colonelul nu voia să facă din Elvis un Cristos. Ar fi fost fără sare și piper. Dar toată lumea era convinsă că, de fapt, Colonelul ăsta urmărea și exact impresia asta o lăsa și Elvis sau poate chiar așa ajunsese-n realitate.

La un moment dat poate că Elvis Presley fusese o primejdie pentru modul de viaţă american, dar acum, era o parte integrantă *a* acestuia: americanul get-beget.

XIV

SCHIMBĂRI

ELVIS A RĂMAS LA GRACELAND până la sfârșitul lui ianuarie 1968, ultima lună de sarcină a Priscillei. Pe 1 februarie, la opt și jumătate dimineaţa, Elvis și Priscilla s-au urcat amândoi într-un Cadillac albastru, condus de Charlie Hodge, și-au plecat la Baptist Memorial Hospital. În urma lor veneau Richard Davis și Jerry Schilling într-un Cadillac negru, cu Joe Esposito la volan. Cea de-a doua mașină era de rezervă pentru cazul, foarte puţin probabil că automobilul lui Elvis ar fi rămas în pană.

Într-o jumătate de oră Priscilla a fost internată, iar la ușa salonului s-au postat doi reprezentanţi ai poliţiei municipale în uniformă, dar neînarmaţi, care erau în afara programului. Elvis a fost apoi condus în sala de repaus a medicilor, unde-au venit Joe, Charlie, Jerry și Richard, iar mai târziu Patsy și Gee Gee Gamble, Marty Lacker, soţia lui Jerry Schilling, Lamar Fike, George Klein și, în cele din urmă, Vernon și Dee, care-avuseseră telefonul deranjat, și, prin urmare, au aflat printre ultimii.

Pe scările din faţa spitalului mișunau reporterii.

Opt ore mai târziu, la 5,01 după-amiază, a venit pe lume copilul, o fetiţă de șase livre și cincisprezece uncii. I-au spus Lisa Marie, nume pe care Elvis și Priscilla ziceau că l-au găsit într-o carte despre sugari, deși pe soţia Colonelului o cheamă tot Marie. Vernon și Dee au fost expediaţi în grabă să anunţe reporterilor fericitul eveniment. Elvis a trimis pe unul din băieţi după trabucuri, i-a dat un telefon bunicii, care era ţintuită la pat la Graceland din cauza unei fracturi la șold, a încercat să ia legătura cu familia Beaulieu în California și-apoi s-a dus să-şi vadă fetiţa.

Trecuseră nouă luni de când se-nsurase cu Priscilla.

Paznicii au rămas în faţa ușii de la salonul Priscillei timp de patru zile, cât a stat ea internată, și-au ţinut la respect sutele de admiratori. Priscilla a avut permanent lângă ea un televizor cu circuit închis, care-i transmitea zi și noapte imagini din secţia de nou-născuţi a spitalului. La centrala de la parter se primeau telefoane din toată lumea. La Graceland soseau prin poștă mii de felicitări și sute de botoșei, păpuși, plăpumioare și rochiţe, toate roz.

La o zi după ce Priscilla s-a-ntors la Graceland cu copilul, a murit Nick Adams, prietenul cel mai bun al lui Elvis de la Hollywood. În anii ’50 făcuseră turnee împreună, iar mai târziu, când Nick găsea roluri cu greu, Elvis i-a plătit o parte din datorii.

Primul lui film din 1968, început la câteva săptămâni după ce s-a născut Lisa Marie, a fost *Live a Little, Love a Little* (Trăieşte un pic, iubește un pic), un alt fulg de nea scuturat din cojocul Studiourilor M-G-M. Aici Elvis era un fotograf cu doi șefi: editorul unei reviste gen *Playboy* (Don Porter) și-un director cu probleme

publicitare, foarte răsfăţat de public (Rudy Vallee!). Filmul se inspira vag din romanul lui Dan Greenburg *Kiss My Firm but Pliant Lips* (Sărută-mi buzele ferme, dar ascultătoare) și s-a turnat în cea mai mare parte într-un autentic conac de om bogat, foarte asemănător celor din Trousdale. Vernon a avut și el un rol mic, fără replici.

La prima — vedere, tiparul părea neschimbat. Se produsese însă o schimbare de orientare încă de la *Stay Away, Joe.* Acolo, în filmul ăla, dialogul făcea aluzii fine că Joan Blondell fusese cândva una din „tipele mai cu experienţă" ale lui Elvis, iar el, pe lin gă toate astea, se hârjonea pe bune (ce dacă era-mbrăcat!) în pat cu Quentin Dean, o adolescentă. În *Live a Little, Love a Little,* textul scenariului cuprindea câţiva „pe naiba" și-un „cum dracu' „, iar Elvis pptea fi văzut la un moment dat sculându-se dintr-un pat ce-l împărţise cu Michele Carey, starleta nurlie care l-a urmărit mai tot filmul.

Cu numai câteva luni înainte, unul din directorii de la M-G-M spusese:

— N-a apărut niciodată într-un film deocheat. În filmele cu Presley nu se face niciodată dragoste.

— Nu cred c-am început să schimb imaginea pe care și-a format-o publicul despre mine, spunea Elvis unui reporter atunci.

Cred doar că trebuie să te maturizezi puţin.

Indiferent ce spunea el, imaginea oferită publicului *se schimba* într-adevăr și, în următorul film, *Charro,* turnat în vara lui 1968, Elvis a mai renunţat la câteva „reţete". De obicei, avea hai ne frumoase-n filme, dar în *western-vi* ăsta purta aceiași pantaloni slinoși de piele de la un capăt la altul al filmului. Apărea pe ecran nebărbierit și se-apropia, astfel, de tipul de proscris pe care trebuia să-l întruchipeze. În scenariu i se cerea să-și regăsească vechea bandă, care pe-atunci era căutată de zor pentru că furase tunul de aur și argint ce trăsese ultima salvă a revoluţiei mexicane. Nu numai c-avea faţa pe jumătate ascunsă sub un început de barbă nenorocită, dar avea şi-o pălărie care-i acoperea părul blond. Nu era nici urmă de fete-n bikini. Iar el n-a cântat niciun cântec; nici măcar n-a fredonat.

„Un alt fel de rol… un alt fel de bărbat", suna un Anunţ publicitar.

În filmul care-a urmat, intitulat, dintr-un capriciu, *The Trouble with Girls (And How to Get Into It)* (Buclucul cu fetele și cum să dai de el), Elvis era directorul unei trupe de teatru ambulante, care se-amestecă-n intrigile unuia din orașele unde poposește. El vis *dă* de bucluc cu niște fete (Marilyn Mason și Nicole Jaffe), dar buclucul respectiv e insuficient ca să justifice titlul peliculei.

De fapt, Elvis nici n-apărea decât în partea a doua. Filmul a fost prost, chiar dacă Vincent Price și John Carradine aveau roluri episodice, chiar dacă Elvis cânta câteva cântece și-arăta magnific cu perciuni pe cât de lungi, pe-atât de laţi, cu costum și pălărie de culoarea îngheţatei. Era, însă, un pas înainte către noua imagine. Pasul ăsta se face când Elvis o freacă bine pe umăr pe Marilyn Mason și-i propune să continue amândoi conversaţia-n pat.

În 1968, cu totul întâmplător, altceva a schimbat imaginea Presley mai mult decât ar fi putut-o face orice șmecherii cinematografice. În ianuarie, Colonelul

anunţase că reţeaua de televiziune N.B.C. o să finanţeze şi-o să producă un „special" de-o oră care să se transmită în vacanţă de Crăciun și că, mai târziu, o să finanţeze şi-o să producă și-un film de lung metraj. Combinaţia asta îi permitea Colonelului să menţină onorariul în jurul unui milion de dolari. În ultima vreme, popularitatea și rentabilitatea filmelor lui Elvis scăzuseră și, dacă Colonelul n-ar fi fost de acord cu filmul *și* cu „specialul", probabil că milionul de de lari n-ar mai fi fost de găsit nicăieri la Hollywood. Forţată sau nu, manevra a fost una din cele mai iscusite din cariera Colonelului. A fost începutul a ceea ce-avea să se numească mai pe urmă „revenirea" lui Elvis.

Steve Binder fusese producătorul și regizorul unui „special" cu Petula Clark (în timpul căruia apăruse-un incident pentru că Harry Belafonte, invitat în spectacol, o atinsese pe Petula pe braţ) când a fost solicitat să lucreze cu Elvis pentru același gen de emisiune. La vremea aceea îl avea ca asociat pe Bones Howe, producătorul de discuri care colaborase cu Elvis pe la sfârșitul anilor '50 și începutul anilor '60, și se presupunea că el o să aibă-n mână muzica spectacolului. Solicitarea venea din partea lui Bob Finkel, producătorul de la *Jerry Lewis Show* pentru reţeaua A.B.C.

El urma să fie producător delegat numai cu numele, de fapt era vicepreședintele însărcinat să-l distreze pe colonelul Parker.

— Simţeam cu toată fiinţa, relatează Steve astăzi, că „specialul" acela de televiziune era pentru Elvis momentul adevăru lui. Dacă, în loc de „special", făcea un nou film la M-G-M, risca să-și încheie cariera așa și să rămână numai amintirea acelui fenomen care-a apărut prin anii '50, și-a unduit șoldurile și-a avut un impresar mare. Dimpotrivă, dacă făcea un „special" și reușea să-i convingă pe toţi că e încă asul așilor, calea spre întinerire îi era deschisă.

— Amândoi aveam senzaţia, spune Bones. Că, dac-am izbu ti să creăm atmosfera care să-l facă pe Elvis să simtă că e părtaș la spectacol, că „specialul" e-n mâinile lui (așa cum, odinioară. Când n-apăruse încă-n filme, se implica organic în discurile pe care le scotea), am putea realiza o emisiune mare. Lumea l-ar vedea pe Elvis Presley cel adevărat, nu pe cel pe care voia Colonelul să-l arate.

Atât Steve cât și Bones păreau nemulţumiţi când se-aducea vorba de Colonel. Amândoi zic c-avea idei fixe despre cum să fie „Specialul" și că nimic nu-l scotea din doaga lui: Elvis trebuia să iasă pe scenă, să spună „Bună seara, doamnelor și domnilor", să cânte douăzeci și șase de cântece de Crăciun și să-ncheie cu „Sărbători fericite și noapte bună". Steve și Bones îşi dădeau seama că o asemenea treabă ar fi o catastrofă și susţineau că Elvis trebuia mai mult să vorbească, iar de cântat, să cânte, ponte, *un singur* cântec de Crăciun. Apoi Colonelul le-aducea aminte de-un program special de Paști, pe care-l aranjase el pentru un album de-al lui Elvis cu cântece religioase. După spusele Colonelului, emisiunea a fost salutată de „milioane de scrisori". „Specialul" de televiziune programat pentru seara de 3 decembrie, pretinde el, trebuia să se conformeze aceluiași tipic.

— Pentru nimic în lume nu voiam să fac un spectacol de Crăciun plin cu cântece

de Crăciun, spune Steve. Asta voiam s-o las pe seama celor ca Andy Williams sau Perry Como, pe care-i vedeţi în fiecare săptămână la televizor și care, cât ţine Crăciunul, cântă numai cântece de Crăciun. Știam una și bună: că Elvis trebuia să spună ceva, să dezvăluie lumii acel secret mare, mare de tot. s-o facă să-nţeleagă ce fel de om e el în realitate.

După săptămâni întregi de căutări, chiar după ce diferendele de concepţie au fost aplanate și s-a stabilit că Elvis o să cânte nu mai un cântec, mai erau încă probleme. Prietenul lui Elvis, Billy Strange, care compusese muzica pentru *Speedway* și *The Trouble with Girls,* a fost concediat din postul de regizor muzical al spectacolului și înlocuit cu Billy Goldenberg, care mai lucrase înainte cu Steve, dar care, la început, era convins că, din punct de vedere muzical, n-avea nimic în comun cu Elvis. Steve dorea câteva cântece noi și spunea că Elvis ar putea să cânte și unele piese-nregistrate deja de alţi interpreţi. Colonelul, însă, insista că Elvis trebuie să cânte numai ce lansase *el* și nimic altceva. A mai fost şi-o dispută dacă să se facă un album cu coloana sonoră și, dacă se face, cine-o să pună banii jos. În mod normal, Elvis suporta cheltuielile pentru toate-nregistrările lui și dădea celor de la R.C.A. banda în formă definitivă, dar, în cazul de faţă, cei de la N.B.C. plăteau pentru înregistrări și, deci, Colonelul susţinea că banda era *a lor* și numai a lor. N.B.C. avea o orchestră cât toate zilele și s-a opus când Steve și Bones au vrut s-aducă niște instrumentiști din afară, cunoscuţi de-ai lui Elvis. Reprezentanţii, giranţi de la Singer erau îngrijoraţi să nu (cuvintele lui Steve) „se simtă cumva ofensate stimatele doamne de la centrele Singer de prin ţară".

Spectacolul urma să spună povestea unui tânăr care pleacă de-acasă și ce i se-ntâmplă când ajunge-n lumea largă.

— Primul lucru pe care-l face, spune Steve, e să-și caute o fată. Noi, în spectacol, nu spuneam asta. Nu era niciun indiciu că băiatul era pregătit fizic s-agaţe o fată și să se culce cu ea. De fapt, precizam că fata cave-i cade cu tronc se numește Purity și n-are experienţă deloc. Înainte de momentul adevărului, poliţia face o razie și eroul se trezește în stradă, în căutarea unei alte aventuri. Scena asta a căzut la montaj. Întâmplător era scena cea mai bună pe care-o făcusem vreodată. Dacă, în loc de-o astfel de scenă, aș fi spus că fac, să zicem, un număr cu douăzeci de fete și Elvis, n-ar mai fi fost atâta tărăboi. Dar am comis greșeala să recunosc ce-aveam de gând. Era momentul-cheie al spectacolului. Oamenii nu l-ar fi uitat nici peste ani de zile. Da' bineînţeles că-n același timp Dean Martin poate s-apară pe ecran jucându-se cu sânii unei fete și toată lumea o să spună care-n faţă o mostră de umor american sănătos și autentic.

Apoi Steve a hotărât să scoată din program și-acel cântecel de Crăciun. I-a spus treaba asta Colonelului de faţă cu Elvis.

— Colonelul era furios, povestește Steve, pe care-acum Colonelul începuse să-l numească „Bindel". Susţinea că Elvis *vrea* să cânte-un cântec de Crăciun, deci trebuie să băgăm un cântec de Cră ci un Elvis stătea și el acolo cu capu-n piept. Colonelul l-a-ntrebat:

„Nu-i așa, Elvis?" Elvis a dat doar din cap, dar, după ce-a plecat Colonelul, a

ridicat privirea și-a spus: „E-n regulă… scoatem cântecul”. Cu toate tocmelile, amenințările și tot restul, Colonelul à la sat până la urmă să se facă programul. E-un vulpoi bătrân și șiret.

El e vrăjitorul din *Vrăjitorul din Oz.* Seamănă cu Frank Morgan, ascuns în catifele negre și mânuind o mulţime de jucărele, aprinzând și stingând firme luminoase, punând o lume-ntreagă în încurcătură. Așa că mereu se dădeau explicaţii. Pentru orice se făcea o ședinţă. Dac-un microfon era mutat șase inci mai la stânga și se părea că-i mai bine șase inci mai la dreapta, dilema se discuta-ntr-o ședinţă.

Întâlnirile cu Elvis erau mai destinse. De fapt erau atât de destinse, povestește Billy Goldenberg, că, de multe ori, era sigur c-o să vină vremea să-nceapă-nregistrările pentru spectacol și băieţii-o să stea mai departe liniștiţi flecărind şi-o să zdrăngăne la chitară.

Primele-ntâlniri de felul ăsta au avut loc în biroul lui Steve și Bones de pe Sunset Strip.

— Când m-am văzut prima oară cu Elvis, povestește Steve, am vrut să aflu în ce ape se scaldă din punct de vedere muzical, pentru că o mulţime de oameni, despre care se spune că aparţin prezentului, în realitate n-au încheiat încă cu trecutul. L-am întrebat pe Elvis:

„Ai relua acum toate cântecele tale de demult?” Mi-a răspuns:

„Le-aș mai cânta pe unele, da’ nu multe”. L-am întrebat iar: „Dacă ţi-aș aduce-acuma *MacArthur Park* și dacă, să zicem, nu l-ar fi cântat nimeni, ai vrea să-l înregistrezi?” Mi-a spus că da. Atunci mi-am dat seama că suntem pe teren sigur. Dacă lui Elvis i-ar fi plăcut să cânte *MacArthur Park,* puteam fi sigur că vrea să fie una cu prezentul.

Elvis venea mereu însoţit.

— Totdeauna erau cu el, cel puţin, Joe Esposito și încă alţi doi-trei, îşi amintește Bones. De multe ori venea Tom Diskin.

Ne așezam în fotolii directoriale, ascultam muzică și stăteam de vorbă. Erau acolo tone de trabucuri de-alea olandeze pentru El vis şi-o mulţime de sticle de pepsi.

Steve povestește că-ntr-o zi l-a-ntrebat pe Elvis ce-ar putea să se-ntâmple dac-ar ieși pe Sunset Strip. Elvis se cam temea, dar zicea c-ar fi curios să afle.

— Așa c-am ieșit, relatează Steve. Era patru după-amiază și ne-am postat în faţă la Classic Cat [un bar în aer liber], Elvis, Joe Esposito și cu mine. Am stat acolo până ni s-a acrit. Puștii dădeau peste noi și ziceau pardon sau nici măcar atât. Elvis a-nceput să vorbească mai tare decât de obicei, doar — doar l-o recunoaşte sau l-o observa cineva. Da’ nu s-a-ntâmplat nimic. Absolut nimic. Efect nul.

În cele din urmă s-au terminat și-ntâlnirile. Au rămas câte va idei schiţate pe hârtie. Steve s-a dus la Colonel să-i spună că l-a pus pe Billy Goldenberg să se-apuce de muzica spectacolului.

— Cât despre Elvis, întotdeauna am simţit c-are ceva brut în el, ceva prin excelenţă senzual și josnic, spune Billy. În tot ce face se ghicește-o urmă de cruzime, de josnicie, ceva sadic prin excelenţă și treaba asta fascinează. Vă

amintiţi de povestea din *Cu sânge* rece. Am avut totdeauna senzaţia că Elvis ar putea să-l joace foarte bine pe unu' din băieţii ăia, că el e genul ăla de om. Majoritatea filmelor lui ni l-au prezentat ca pe-un băiat bun, un adevărat erou, dar nu asta-i partea lui tare. Îl atrag anumite chestii violente. Karate, de exemplu. Mă-ntrebam dacă n-ar fi vreo cale să transpunem treaba asta-n muzică.

Billy povestește că-l găsea uneori pe Elvis singur în studio, cântând *Sonata Lunii* a lui Beethoven.

— Ajungea la un punct, unde nu se mai descurca. Atunci îi arătam acordul și el repeta-ntruna de câteva ori până-i ieșea. Când apărea vreunul din băieţi, Elvis se oprea, ca și cum asemenea ocupaţii ar fi fost semn de slăbiciune.

Odată stabilită direcţia muzicală, s-au luat încă două hotărâri care-au dat spectacolului forţa de care s-a bucurat. Prima a fost o propunere a lui Bill Belew, creatorul de costume, ca Elvis să-mbrace-un costum negru de piele. Elvis nu purtase niciodată piele (ăsta era apanajul lui Gene Vincent), da' Bill zicea că purtase, așa că s-a aprobat. Tot el a mai imaginat și-un smoching din lame auriu, care s-amintească de costumul auriu al lui Elvis de prin anii '50, da-n ultimul moment Elvis n-a vrut să-l pună pe el. Cealaltă hotărâre a fost a lui Steve, care intenţiona s-adune câţiva din prietenii de ieri și de azi ai lui Elvis — Lance Legault, Scotty Moore, D.J. Fontana, Alan Fortas — ca să-l înconjoare la repetiţii și, eventual, chiar în unele părţi din spectacol. Au fost chemaţi și *Jordanaires,* dar invitaţia a venit prea târziu, după ce-și programaseră pentru săptămâna aceea treisprezece ședinţe de-nregistrări în studiourile din Nashville. Ideea era ca Elvis să se simtă-n largul lui la repetiţii și să se vadă dacă legătura dintre el și prietenii lui ar putea fi cumva transpusă în conţinutul spectacolului. Iată ce spune Steve:

— Credeam c-ar fi un mijloc excelent să-l facem pe Elvis să vorbească, stând acolo, între oameni cunoscuţi, da' era, desigur, nu mai o experienţă. N-aveam de unde ști ce-o să se-ntâmple.

— Am stat o săptămână-ntreagă, își amintește Scotty astăzi. Noaptea făceam repetiţii, dacă alea se numeau repetiţii. La drept vorbind, ce credeţi că făceam? Ne luam chitarele, ne-așezam în cabina lui Elvis și ne-apucam să trăncănim ca niște mori nefere cate. Făceam mare tămbălău. Era ca-n vremurile bune. Câte unu-și amintea o chestie amuzantă despre alt' şi-o spunea, pe urmă cântam câteva cântece.

Reuniunile din cabina lui» Elvis ţineau patru-cinci ore și din înregistrările rămase se vede că erau pe cât de-nsufleţite, pe-atâta de spontane. Se râdea mult, se spuneau versuri despre producători delegaţi și chelneriţe, iar Elvis cânta, cânta și nu se mai oprea. Ca și oamenii din jur, multe cântece erau legate de trecutul lui: *Love Me* (iubește-mă), *When My Blue Moon Turns to Gold. Again, Are You Lonesome Tonight, I Got a Woman* (Am o iubită).

Înregistrările se și terminaseră în mare parte. Ședinţele erau lungi, începeau la prânz și, de-obicei, se-ntindeau până după miezul nopţii. Pe instrumentiști Elvis îi cunoștea bine, erau unii din cei mai buni ritmicieni de studio de la Hollywood: Hal Blaine la bate de Don Randi la pian și orgă, Tommy Tedesco și Mike Deasy la

chitară, Larry Knectal la contrabas. Așa că Elvis se simţea-n largul lui.

— Era ca o reprezentaţie pe viu, povestește Bones. I-am pus microfonu-n mână, iar el cânta și dădea un spectacol în toată regula.

Nu stătea acolo popândău, se desfășura, se răsucea, se-nvârtea, cădea-n genunchi.

Mai-rămânea de dat ultima bătălie: cum o să se-ncheie spectacolul.

— Când spunea publicului noapte bună, voiam ca Elvis să pună ceva din el însuși în vorbele-astea, zice Steve. Putea să-i dea cu „Pace și voie bună tuturor" sau orice-i trecea prin cap. Și Colonelul n-avea niciun rol în treaba asta. El tot voia să-l audă pe Elvis cântând *Silent Night* sau cine știe ce alt cântec de Crăciun, după care să spună noapte bună. Eu o ţineam întruna că oricine poate să cânte-un cântec de Crăciun la sfârșitul recitalului, da' când îşi încheie Elvis programul, toată lumea trebuie să rămână cu gura căscată. Așa că l-am căutat pe Earl Brown, dirijorul corului, l-am luat deoparte și i-am spus: „Acu' suntem la ananghie, așa c-aș vrea să te duci diseară-acasă și să-mi scrii cel mai grozav cântec din viaţa ta pentru finalul spectacolului". Și i-am explicat ce voiam s-aud din gura lui Elvis. A doua zi Earl m-a trezit la șapte dimineaţa și mi-a spus: „L-am făcut". Am dat fuga-n studio și Earl mi-a cântat *If I Can Dream* (Dac-aș putea visa).

Steve i-a arătat cântecul lui Bob Finkel, care-a prezis că, precis, Colonelului „o să-i sară mușchi". Așa că Steve s-a dus direct la Elvis, l-a luat cu el într-o cameră liniștită, cu pian, și Earl a cântat din nou, la pian și din gură, *If I Can Dream.* Cântecul era, în esenţă, o pledoarie pentru pace și înţelegere. Versurile cheie erau: „De-aș putea visa o lume mai bună / Unde toţi fraţii să meargă mină în mână", un mesaj care, desigur, nu era departe de atmosfera spectacolului programat pentru decembrie. Dar cântecul dovedea clar că Elvis îşi găsise-o nouă orientare, că făcuse-un pas către realizarea acelei declaraţii personale și totodată sociale spre care tindea Steve.

— După ce-a terminat Earl de cântat, Elvis i-a spus să-l mai cânte-o dată, povestește Steve. Earl i l-a cântat de șase ori, iar Elvis a stat nemișcat. Apoi a spus: „Al meu e! îl cânt!" Fără să știe ce făceam noi, în camera de-alături Colonelul le declara ritos lui Finkel, Tom Sarnoff și celorlalţi: „Numai dacă trece peste cadavrul meu, o să cânte Elvis un cântec original". Zicea asta chiar atunci, în camera cealaltă. Așa că eu deschid frumos ușa și-i spun că Elvis are — un cântec nou pentru finalul spectacolului. Mai rău nici că se putea, da' noroc că nimeni nu mai avea chef de ceartă.

Iar Elvis spusese da. Așa că toţi au zis: „Să-l auzim!" Și până să se termine cântecul, unul din tipii de la R.C.A., Norm Racusin, trecuse la catastif titlul cântecului la una din editurile patronate de Elvis.

În tot timpul ăsta Colonelul se-ndeletnicea cu șmecheriile lui obișnuite, unele destul de costisitoare, după cum zice Steve, pentru care bugetul spectacolului prevedea un fond special de rulment.

— În culise, povestește Bones, se mai dădea o reprezentaţie și protagoniștii erau Colonelul și Finkel. Colonelul spune: „Finkel, dă-mi douăzeci de dolari". Lui

Finkel nu prea-i vine să nu-i dea, așa că se caută-n buzunare și scoate-o hârtie de douăzeci de dolari din agrafa florentină de aur cu care-și ţine prinși banii. Colonelul pune bancnota pe masă și zice: „Mă gândesc la un număr între unu și zece. La care?” Finkel spune: „Patru”. Colonelul i-o retează: „Ai zbârcit-o! Șapte”. Și bagă dolarii-n buzunar. Așa că Finkel se trezește antrenat în jocul care se cheamă cinste. Colonelul îi spune: „Să știi că se numește cinste, Finkel. Vreau să fiu cinstit cu tine. Mai scoate douăzeci și spune-mi la ce număr mă gândesc”. Fără doar și poate Finkel câştigă de câteva ori, da-nainte să se termine campania pentru „special”, Colonelul i-a luat vreo șase sute de dolari la cinste. Colonelul are-o intuiţie teribilă când e vorba de personalitatea oamenilor. Știa el de undeva că banii erau slăbiciunea lui Finkel.

Tot Bones povestește că, altă dată, Colonelul i-a jucat lui Finkel o farsă pe care, zicea el, o rezerva de obicei chilipirgiilor care-i dădeau târcoale.

— Colonelul avea o șampanie, un deliciu, și i-a turnat lui Fin kel un pahar. Iar Finkel s-a arătat sincer entuziasmat. Prin urmare Colonelul l-a-ntrebat: „Zău, chiar îţi place șampania aia, ai, Finkel? Să văd dacă pot să-ţi fac rost”. Peste două zile Finkel găsește-o ladă care-l aștepta acasă. O ia repede şi-o pune la rece, pe urmă-i spune neveste-sii cum i-a trimis Colonelul o ladă din cea mai bună șampanie pe care-a băut-o el vreodată. Aprind ei lumânările, pregătesc de toate și se-așază să ciocnească o cupă înainte de cină. Era apă chioară. Toate sticlele din ladă erau pline cu apă.

Cu altă ocazie, Colonelul a venit la o repetiţie îmbrăcat ca Robert E. Lee. Cum Finkel intrase-ntre timp în horă și gusta bancurile Colonelului, și-a-nchiriat și el o uniformă de amiral din secolul al șaptesprezecelea. Pe urmă Colonelul i-a-mbrăcat în uniforme de soldaţi din garda regală pe cei doi agenţi de la William Morris, care-i fuseseră repartizaţi, și i-a pus să stea-n poziţie de drepţi la ușa cabinei lui, timp de două zile. Iar Finkel trebuia să găsească-o replică pe măsură.

Spectacolul urma să se-nregistreze pe bandă în ultima săptămână din iunie, așa că pe douăzeci și șapte, într-o marţi seara, Elvis a ţinut o conferinţă de presă care coincidea cu vizita făcută la studiourile N.B.C. din Burbank de către patruzeci și cinci de redac tori de televiziune din toată ţara.

— La conferinţele de presă se enervează-ntotdeauna fiindcă nu se pun decât întrebări tâmpite, relatează Steve, care stătea atunci lângă Elvis. (Steve și Finkel purtau la gât eșarfe la fel cu a lui Elvis.) Detesta toată treaba, da’ cred c-avea o satisfacţie grozavă că poate fi complet detașat. E la-nălţime, nici nu-ncape vorbă. N-are nevoie de nimeni în chestii d-astea. Primele lui impulsuri sunt, de obicei, corecte. Mă și miram cât umor putea să aibă și cum era-n stare să facă haz de el însuși. De cele ori se pregătea să răspundă la vreo-ntrebare. Îmi dădea un ghiont pe sub masă ca și cum mi-ar zice: „Fii atent că-l aranjez pe tip’”. Pe urmă atrăgea discuţia asupra lui și spunea că se grăbește să facă „specialul” până nu-mbătrânește sau cine știe ce chestii de genul ăsta.

Mai întâi s-au înregistrat pe bandă numerele de spectacol propriu-zis. Și unele aveau o figuraţie teribilă, nu te puteai mișca de-atâţia dansatori și cântăreţi. La

petrecerea de familiarizare, care s-a dat înainte de începerea repetiţiilor, s-a strâns atâta lume (numai în secvenţa de deschidere a numărului intitulat *Guitar Man* apăreau treizeci și șase de dansatori, treizeci și cinci de instrumentiști, în total optzeci de persoane) încât toţi pur tău câte-un ecuson cu numele scris pe el. Inclusiv Elvis, care-avea unul cu „Salut! Mă cheamă Elvis. Pe tine cum te cheamă?" Într-un număr, Elvis îşi schimba costumul de mai multe ori. În altul îi apărea numele pe fundal cu litere luminoase înalte de douăzeci de picioare.

În ziua înregistrării pe bandă video a spectacolului cu public, Elvis nu mai era chiar așa de sigur pe el.

— Era de-a dreptul speriat, povestește Bones. Îi curgea transpiraţia pe sub machiaj și mi-a spus: „N-am mai apărut de opt ani în faţa oamenilor ăstora. Ce fac dacă nu mă plac? Da' dacă râd de mine?"…

— Jucase desigur în filme, spune Scotty, și uneori pe platou erau câte trei-patru sute de oameni, da' era altceva.

— Are dreptate, spune D.J. Ăia de la filmări erau plătiţi să râdă și să ţipe. Da-n studio veneau spectatori adevăraţi, nu figuranţi.

Posesorii de bilete (între care și Diskin cu familia, care-a trebuit s-aștepte laolaltă cu toţi ceilalţi) au intrat grămadă-n studioul N.B.C. și s-au așezat în tribunele neacoperite pe cele trei laturi libere ale scenei. Era o scenă de 15 pe 15 picioare, drapată-n alb, cu margini roșii. În ultima clipă Colonelul a propus să fie mutate lângă scenă fetele cele mai drăguţe din sală sau chiar să stea pe marginea ei.

— A avut o idee genială, zice Bones. „Aduceţi-le lângă Elvis", spunea el. Colonelul umbla prin mulţime ca un gură-spartă de la bilei şi-şi alegea fetele care-i plăceau mai mult: „Cine-l iubește pe Elvis cu-adevărat?" le-ntreba el.

— În sfârșit a apărut Elvis în costumul ăla de piele. Toţi băieţii erau înșiraţi acolo, în partea din fund a scenei. Când a luat microfonul, îi tremura clar mâna. S-a văzut și pe ecranele de control. Da' pe urmă a-nceput să cânte și nu s-a mai văzut nimic. A fost formidabil omu'.

Fusese prezentai de un *disc Jockey* din Los Aiigeles. Lance *Legault* știa pe dinafară fiecare cântec, fiecare mișcare-a ciimerei de luat vederi, fiecare pas pe care trebuia să-l facă Elvis pe scenă.

Stătea la dreapta lui c-o tamburină. Charlie Hodge era la chitară, ca și Scotty Moore. Nu lipseau Alan, Lamar și toţi ceilalţi. Râdeau, vorbeau, îi suflau lui Elvis sau îi dădeau replici când inventa el niște versuri. Cântecele curgeau firesc și viguros. Vechile șlagăre nu fuseseră date uitării: *That's ALL Right. [Mama], Blue Suede Shoes, Heartbreak Hotel, Are You Lonescrme Tonight, Lawdy, Miss Clawdy* și, ca să-i facă pe plac Colonelului, *Blue Christmas.*

Între timp stăteau de vorbă despre cum a distrus mulţimea bateria lui D.J. și cum l-au cenzurat pe Elvis la Pan Pacific Auditorium din Los Angeles. Strigau, fluierau și repetau ca un ecou una din expresiile preferale-ale lui Elvis: „Mă boy! Mă boy!" Charlie și-a adus aminte că, odată, o fată a reușit să intre-n casă, a deschis interfonul și-a spus:

— Eu sunt înăuntru. Unde-i Elvis?

Elvis a apărut ca din senin în spatele ei și i-a zis;

— Aici sunt! Și dac-ai venit s-o cauţi cu lumânarea… ai nimerit-o cum nu se poate mai bine…

Totul era ca la reuniunile din cabină, numai că acum Elvis era-n plină desfășurare: se mișca pe scenă-n lung și-n lat, ca un zeu al fertilităţii seducător și șiroind de sudoare, cu părul ca de tuș și-n costumul negru de piele strălucind în bătaia reflectoarelor.

— Era atât de-nspăimântat când a pornit-o spre scenă și-așa-l treceau nădușelile când a ajuns acolo, îşi amintește Bones. Când s-a terminat spectacolul, era terminat și Elvis. A ieșit din scenă și, practic, l-am luat pe sus. Ne băteam pe spate unul pe altul. Parc-am fi câştigat un meci de fotbal.

Cu totul, socotind ambele reprezentaţii, Steve a-nregistrat aproape patru, ore. Cea mai mare parte-au aruncat-o la coș, așa că-n programul final, care-a fost gata abia peste trei luni, în septembrie, secvenţa „în direct” ocupa mai puţin de-o jumătate de oră.

Dar era la-nceputul recitalului și făcea cea mai bună impresie. „Experienţa” reușise.

— După ce s-a terminat toată treaba, povestește Steve, Elvis m-a-ntrebat ce cred eu c-o să facă el în viitor. I-am răspuns: „Elvis, am senzaţia, zău, că n-ai să poţi realiza toate lucrurile mari pe care le dorești. Poate că ţi-ai și aranjat ploile și asta-i doar un mic divertisment vreo lună de zile. Poate c-ai să te-apuci din nou să faci încă douăzeci și cinci de filme curi ai mai făcut”. Mi-a răspuns; „Nu, nu, n-am să mă mai apuc. Am de gând să fac lucruri serioase”.

Recitalul a fost transmis marţi, 3 decembrie, la ora nouă seara, la concurenţă cu medalioanele *Red Skelton* și *Doris Day* pe reţeaua C.B.S., și *It Takes a Thief* și *N.Y.P.D*. pe reţeaua A.B.C., eclipsându-le pe toate. A urmat un „special” Brigitte Bardot și-amândouă împreună au asigurat supremaţia reţelei N.B.C. în seara respectivă. În aceeași săptămână s-a lansat albumul cu coloana sonoră. După spectacol, Elvis s-a-ntors în studio ca să refacă partea vocală la cântecul *Memories,* dar restul a rămas așa cum fusese preînregistrat pentru numerele de spectacol propriu-zis și cum fusese cântat în direct pentru secvenţele cu public. Și „specialul” și albumul au fost primite favorabil.

„Ţi se pare că ai în faţă o minune când vezi cum un om, care se rătăcise, o apucă din nou pe calea cea dreaptă”, scria Jon Landau în revista *Eye.* „A cântat cu o forţă pe care nimeni nu o mai aștepta de la interpreţii de *rock’n’roll.* S-a mișcat cu o naturaleţe și cu un dinamism ce trebuie să-l fi făcut pe Jim Morrison să plesnească de ciudă. Și deși cântecele erau în cea mai mare parte vechi de zece – doisprezece ani, le-a interpretat cu atâta prospeţime de parcă ar fi fost scrise ieri”.

„N-a mai fost vechiul Elvis care exploata nostalgia de început a rockului și a vetustei dominaţii tiranice a lui Ed Sullivan”, spunea cronicarul de la *Record World,* „ci un artist modern, viril și plin de umor, care vibrează în ritmul trepidant al zilelor noastre”.

Time din New York scria că Elvis „a contribuit la transformarea lumii *pop* din iluzie în realitate” și-l numea „fascinant”.

În aceeași ediţie, din 4 decembrie, a revistei *Time* din New York au apărut alte două reportaje despre Elvis. Unul relata faptul că cititorii celei mai bine cotate reviste muzicale din Anglia.

New Musical Express, îl desemnaseră pe Elvis drept cântăreţul numărul unu al anului. Iar Mike Jahn consemna un interviu cu Tom Diskin, unde se spunea că venitul pe care-l realiza Elvis de pe urma filmelor era într-o scădere destul de vizibilă ca să-l determine pe Colonel să se gândească la niște recitaluri.

„Având în vedere factorul timp”, îi declarase Diskin lui Jahn „Este mai avantajos ca Elvis să dea spectacole cu public. Pentru un film îi trebuie în medie cincisprezece săptămâni. Dacă dă con certe zece săptămâni la rând, cu 100.000 de dolari pentru fiecare concert săptămânal, iese mult mai bine”.

Diskin spunea că Elvis mai are două filme de făcut, dar că treaba asta „menţine pe tapet” posibilitatea unui turneu de concerte peste opt-nouă luni. Un asemenea turneu, zicea el, ar cere mult timp pentru a fi organizat în mod corespunzător. În afară de asta, era de preferat să-l amine până la vară, când s-ar putea da concerte pe arenele de baseball, considerate în acel moment sân gurile locuri în stare să asigure 100.000 de dolari pe seară.

Elvis însuși mărturisea în 1968:

— Am de gând să mă schimb în multe privinţe. N-o poţi ţine-ntruna cu același lucru ani la rând. E mult de când n-am mai făcut pe plan profesional nimic în afară de filme și albume. De-acu-ncolo n-aș mai vrea să scot atâtea filme ca pân-acuma, cam trei pe an. Mă gândesc să plec curând într-un turneu de recitaluri.

O să-ncep probabil aici, în ţară, pe urmă-o să dau niște concerte-n străinătate, probabil mai întâi în Europa. Vreau să văd locuri pe care nu le-am mai văzut. Mi-e dor să iau contact direct cu publicul.

Elvis începuse să schimbe câte ceva: devenise tată, acceptase roluri de filme parcă mai consistente, mai mature, îşi întorsese iar privirile spre televiziune. În 1968 s-a mai produs o schimbare demnă de luat în seamă, și anume în privinţa discurilor. Apă ruseră câteva, în afara albumelor cu coloana sonoră: un grupaj de vechituri adunate la-ntâmplare și botezate-*Elvis Sings Flaming Star and Others* (Elvis cântă *Flaming Star* și altele) un album lansat de Singer ca să facă reclamă „specialului”, și volumul 4 al seriei *Elvis Gold Record,* ce cuprindea douăsprezece cântece lansate în ultimii opt ani, din care, de fapt, numai trei se vânduseră într-un milion de exemplare.

Dar dacă albumele au cam turtit pălăria publicului, nu același lucru se poate spune despre majoritatea discurilor *single* scoase pe piaţă în 1968. Seria fusese inaugurată în ianuarie cu o versiune îndrăcită a cântecului lui Jerry Reed, *Guitar Man.* Pentru cei ce caută sensuri în versurile unor cântece, iată un exemplu tipic pentru Elvis: „Am bătut cale lungă de la spălatul mașinilor/Și-am ajuns unde-am zis c-o s-ajung/Dar, acum că sunt aici, știu sigur/Că nici n-am ajuns încă/ Și cred c-am

s-o iau din nou din loc/Cu chitara agăţată de gât/Și mă duc înapoi pe șosea/Și n-o să mă mai întorc nicicând, nicicând".

Pe cealaltă faţă a discului era *High Heel Sneakers* (Tenișii cu toc înalt), un succes al lui Stevie Wonder. Deși avea și el mult din forţa unui „vechi Presley", în clasamente a apărut numai *Guitar Man,* care-a ajuns în perioada lui de glorie pe-un decepţionant loc patruzeci și trei.

În martie Elvis a lansat un nou *country rock* al lui Jerry Reed, *U.S. Male* (Bărbatul american), care-a urcat până pe locul douăzeci și opt. Pe cealaltă faţă avea cântecul ce dădea titlul filmului *Stay Away, Joe,* a cărui vânzare l-a făcut să se situeze mai târziu în poziţia șaizeci și șapte. I-au urmat alte trei discuri: *You Never Walk Alone* (Nu mergi niciodată singură), programat de Paști, *Your Time Hasn't Come Yet, Baby* (Nu ţi-a venit încă timpul, păpușico) și *A Little Less Conversation* (Ceva mai puţină conversaţie), dar niciunul n-a urcat mai sus de locul șaizeci și trei.

Dar apoi în octombrie, când mai erau două luni bune până să se dea la televizor „specialul", R.C.A. a lansat *If I Can Dream.*

În decembrie ajunsese pe locul doisprezece în clasamentul revistei *Billboard,* poziţia cea mai bună din ultimii cinci ani. Tot *If I Can Dream* a fost primul *single* al lui Elvis care-a atins milionul și asta de mai bine de trei ani.

Și în sfârșit, în ianuarie 1969, Elvis a intrat din nou într-un studio de înregistrări din Memphis, pentru prima oară după paisprezece ani, de când plecase de la Sun. Gândindu-se la toate astea, multora li s-a părut că Elvis se-ntorsese „pe calea cea dreaptă".

Chips Moman și-al său American Recording Studio din Memphis erau în plină înflorire, deși, judecând după instalaţii, n-ai fi zis. Vopsit în portocaliu și negru, studioul ticsit, prin care par că trecuseră tătarii, era o fostă lăptărie cu destinaţie schimbată. Mereu i se strica câte ceva și mereu era-n reparaţie. În birouri, care erau alături, deasupra unui restaurant, se intra numai pe-o sca ră de incendiu paradită. Și, colac peste pupăză, imobilul se găsea într-unul din cele mai sărace și mizere cartiere ale orașului.

Bulevardul de lângă studio putea să poarte numele lui Danny Thomas și almultor alte stele ale cântecului care veniseră să facă-nregistrări acolo, dar strălucirea Hollywoodului era departe.

Totuși, la 13 ianuarie, când Elvis a venit în studio, Chips, unul din proprietari, se lupta din greu să facă faţă ca producător teh nic unui șir de nouăzeci și șapte de discuri top, programate pentru o perioadă de numai douăzeci și opt de luni.

Câteva se datorau unui grup pe care-l recrutase Chips, *Box Tops,* iar alte câteva aparţineau lui Dionne Warwick, Joe Tex, Wilson Pickett, Joe Simon, regretatului Roy Hamilton, lui Neil Diamond și Meritee Rush. Chips mărturisește că scosese atâtea șlagăre nu pentru c-amărâtu' ăla de studio avea un „sunet" special, după cum susţineau unii, ci pentru că orchestra casei era așa de bună. Tocmai grupul ăsta care făcea fundalul sonor, spune el, experienţa fiecărui membru din formaţie, l-a atras pe Elvis.

— Elvis știa bine ce-avea să iasă de-aici, povestește Chips.

Eu unul făcusem odată cunoștinţă cu el, da-ncolo nimic. Eram de multă vreme la Memphis. El a venit probabil pentru instrumentiști fiindcă ei erau la toate-nregistrările. Au un contract cu noi. Sunt de-ai noștri din organizaţie, din familie.

Instrumentiștii erau din Memphis și pe unii Elvis îi cunoştea de ani de zile, chiar dacă nu lucrase cu ei. Reggie Young și Bobby Emmons, chitaristul și organistul, fuseseră-n combo-ul răposatului Bill Black. Gene Christman, bateristul, cântase cu Jerry Lee Lewis. Bobby Wood, pianistul, avusese câteva piese proprii de succes. Mike Leech, contrabasistul, cântase-n cluburile din oraș ani de zile. La partea tehnică pe Chips îl ajuta unul din chitariștii și contrabasiștii de renume din ţară, Tommy Cogbill. Pentru înregistrările cu Elvis, Chips a mai pus câţiva suflători – Wayne Jackson, Ed Logan, Bob Taylor — a adus o parte din partida de coarde a orchestrei simfonice din Memphis și-un grup de cântăreţi care să facă fundalul sonor. Printre ei era Ronnie Milsap, un interpret alb de *blues.* Era opera lui Chips. El îl descoperise pentru Casa de discuri Scepter. Numele lor nu spuneau mare lucru dincolo de Memphis, în schimb muzica…

Elvis a-nchiriat studioul pentru zece zile, din care patru a avut laringită. Cu toate astea, începând înregistrările la opt seara și trăgând tare până-n zori, a scos treizeci și șase de cântece cu care-a făcut două albume: *From Elvis în Memphis* (De la Elvis din Memphis), lansat în mai, și jumătate din setul *Memphis/Las Vegas,* lansat în octombrie. Tot de-aici i-au ieșit și niște discuri *single* la marea-nghesuială. I-au rămas și câteva piese de rezervă. Pentru Elvis a fost, fără doar și poate, cea mai productivă serie de-nregistrări. A demonstrat totodată, cât se poate de limpede, că trecuse vremea cântecelor din filme de genul *Fort Lauderdale Chamber o/ Commerce* (Camera de comerţ din Fort Lauderdale) și *No Room to Rhumba înin a Sports Car* (Nu e loc de rumbă într-o mașină sport).

Găsise cântece simple ca *Long Black Limousine* (Mașina neagră), unde se vorbește despre iubita dusă acasă pe carul mortuar, și compoziţia lui Eddy Arnold *I'll Hold You în My Heart. Till I Can Hold You în My Arms* (Am să te ţin în inimă până când am să te pot ţine-n braţe). Găsise bluesuri deocheate: *Power of My Love* (Puterea iubirii mele) și *After Loving You.* (După ce le-am iubit). Găsise balade pline de sevă, cum era *And the Green Grass Won't Pay No Mind* (Și iarba verde nici n-o să se sinchisească) a lui Neil Diamond și *Any Day Now* (Oricând) a lui Burt Bacharach, precum și cântecul clasic al muzicii *country* moderne, *Gentle on my Mind* (Ușor în mintea mea) al lui John Hartford. Găsise și câteva cântece de-ale lui MacDavis, un tânăr din Texas care zice c-a simţit primul impuls să scrie cântece după ce l-a văzut pe Elvis la Lubbock, în 1954.

Elvis înregistrase deja trei din piesele lui Mac *(A Little Less Conversation, Memories* și *Charro,* ultimele două aveau să fie lansate-n martie) și lucra cu Billy Strânge când Chips a mai ce rut și altele.

— Chips mi-a spus c-are nevoie de câteva cântece *country,* povestește Mac. Nu știam ce vrea, așa că i-am trimis o bandă cu, șaptesprezece cântece de-ale mele. Primele două erau *In the Ghetto* (În ghetou) și *Don't Cry, Daddy* (Nu plânge,

tăicuţă).

Mac povestește că pe *Don't Cry, Daddy* îl cântase la Elvis acasă, cu câteva luni în urmă, și că Elvis îi spusese că voia să-l pună pe disc odată, pentru că-i aducea aminte de mama lui. Cât despre *Ghetto,* zicea el, fusese respins de Billy Medley, care considera „că Elvis făcuse și-așa destule cântece de tip protestatar.

După seria asta de-nregistrări, Elvis și Priscilla au plecat la Aspen, în Colorado, pentru o lună de vacanţă. Acum a-nvăţat Elvis să schieze.

Charro a apărut pe ecrane în martie. Se pare că numai câţiva critici au văzut un progres în acest prim film nemuzical al lui Elvis. Cântecul care dădea titlul filmului, dublat pe partea cealaltă a discului de *Memories* din „specialul* de televiziune, s-a fu rișat târâş-grăpiș până pe locul patruzeci din top. În aprilie s-au mai lansat două discuri *single:* cel pe care Elvis îl scotea în fie care an de Paști, reunind cântecele ce dădeau titlul a două albume de muzică religioasă, *His Hand în Mine* și *How Great Thou Art,* și cântecul protestatar* pe care-l respinsese Bill Medley. Pentru Elvis lucrurile se schimbaseră brusc.

In the Ghetto e povestea unui copil născut în ghetou, care-avea „să fie un tânăr furios cândva*, să-nveţe să fure și să se bată. Copilul a crescut, și-a cumpărat un pistol și-a fost omorât într-o tentativă de jaf. Publicul s-a uitat în partea cealaltă și-a doua zi alt copil a văzut lumina zilei în ghetou. Multora le-a pierit graiul când Elvis a dat drumul cântecului, da' n-ar fi trebuit. Pentru că, în fond, era o continuare logică a lui *If I Can Dream.* Totuși *disc jockey-i,* care în perioada de după *Beatles* și Dylan umblau cu limba și mai scoasă după Elvis, au început să dea la radio discul *ăsta* mai mult decât oricare altul din șirul scos de Presley în ultimii ani. Și-așa a ajuns pe locul trei, făcând repede vânzare c-un milion și jumătate de exemplare.

Întâmplător, pe când *In the Ghetto* lua alură de șlagăr, Elvis era la Hollywood și făcea un nou film (al treizeci și unulea) despre un ghetou. Era o producţie cu calităţi discutabile, intitulată *Change of Habit* (Schimbarea straielor). Titlul provenea de la faptul că Elvis, în rolul unui medic de la periferie, se-ndrăgostește de una din surorile de caritate care (da' asta el n-o știe) e călugăriţă. Și dacă premisa asta nu era de-ajuns ca să răvăşească minţile admiratorilor lui Presley, ce-au născocit cei trei scenariști în continuare a suplinit lipsurile cu vârf și îndesat. Sora de caritate-călugăriţa-iubita lui Elvis, interpretată de Mary Tyler Moore, nu era decât *una* din cele trei călugăriţe care-și schimba seră straiele ca să lucreze-n ghetou și care-au trăit, fiecare-n parte, câte-o clipă supremă: domnișoara Moore, când un pacient gângav din clinica lui Elvis a-ncercat s-o violeze, Jane Elliott, când a fost nevoită să-l ia la pumni pe-un băcan necinstit, și Barbara McNair, când a dat nas în nas cu câţiva militanţi de culoare de prin partea locului. Da' totul s-a sfârșit cu bine. Elvis i-a cerut mâna surorii, de caritate-călugăriţei-iubitei și, deși lucrurile n-au fost foarte clare, spectatorul a rămas cu impresia că ea avea de gând să-și părăsească suratele și să accepte propunerea. Elvis a cântat în film trei cântece și-a făcut pe nebun' c-o nouă coafură: părul mai lung și mai vâlvoi.

Pe urmă, Elvis și Priscilla s-au dus în Honolulu cu Patsy și Gee Gee pentru două

săptămâni.

La sfârșitul lui mai Elvis era din nou la Memphis ca să vadă cum îi mută caii de la *ranch-ul* din Mississippi la Graceland. În timpul vacanţei, taică-său, care are și-acum în mână o parte din problemele financiare ale lui Elvis, vânduse ferma lui L. Meclellan. McClellan i-a plătit 410 100 de dolari pentru Cercul G și-a spus c-avea de gând să-l transforme-n club comunal, cu bar, teren de minigolf și piscină.

Odată ce-aveau la Graceland caii care stăteau în grajdurile din spatele corpului principal al casei, Elvis și Priscilla au început să iasă călare aproape-n fiecare zi prin împrejurimi. De fapt, vizitele lui Elvis acasă, la Memphis, urmau acum un program strict, dar convenabil. Elvis se scula din pat după-masa, făcea o baie în piscină, îşi lua micul dejun și, pe la cinci și jumătate-șase, cobora la poarta din faţă ca să dea autografe și să stea de vorbă cu admiratorii care veneau să-l vadă. Uneori, când mulţimea era atât de rebelă că poliţia trebuia să trimită patrule pentru descongestionarea traficului, Elvis punea să se deschidă porţile ca să poată intra toată lumea. Mai pe urmă apăreau unii din băieţi pentru o partidă de *pool* sau ca să se uite la televizor, până pe la miezul nopţii, când, la unul din cele două cinematografe din centru, începeau „filmele de la miezul nopţii".

Filmele de la miezul nopţii intraseră-n tradiţie.

— Asta făcea Elvis după ce s-a lăsat dă-nchiriat ringul dă patinaj pă rotile și parcul dă distracţii, povestește Alah Fortas, care-avea să se despartă curând de grupul Presley, acuma că vânduseră *ranch-ul.* Paul Shafer dă la cinematograf' Maico organiza tot pentru el. În fiecare noapte Elvis vrea să vadă filme, deci domn' Shafer rezervă cinematograf' dă la miezul nopţii-ncolo şi-oricând vrea Elvis, el îi pune filmele pă care le cere. Dă obicei, sunt ultimele apariţii, ce e mai la modă. El vine-acolo cu câţi prieteni găsește, plus alţii care-au aflat dă spectacol, președinţi dă la cluburile dă admiratori și-așa mai dăparte. În unele seri se fac patruzeci-cincizeci dă inși. Puneam filmele unu' după altu', toată noaptea. Stăteau câteodată-n sală dă la un şi pe seara până la cinci-șase dimineaţa. Și se uitau la filme. În fiecare noapte. Sau poate zic prea mult, nu-n fiecare noapte, da' măcar dă cinci ori pă săptămână. Credeţi-mă. Și-acu tot așa face. E nebun după filme. Nu se satură niciodată.

Unele filme pe care le vedea Elvis nu erau chiar de ultimă oră, ci puţin mai vechi, din cele care-i plăceau în mod deosebit. Unul era *Goldfinger.* Alteori, fie la Maico, fie la Memphian sau la un proiector de șaisprezece milimetri, montat în camera de lucru de la Graceland, vedea câte-un film de-al lui. Dar niciodată *Jailhouse Rock,* pentru că partenera lui, Judy Tyler, murise-ntr-un accident, în luna de miere, la o săptămână după ce se terminase filmul. Și nici *Loving You,* unde, într-o scenă, apărea mama lui printre spectatori. Așa că de câte ori se-ntorcea la lucru, vedea cam treizeci-patruzeci de filme.

De data asta, întoarcerea la lucru îi aducea ceva nou lui Elvis. La 5 iulie pleca din Graceland și se ducea la Los Angeles ca să-nceapă repetiţiile pentru ceea ce-avea să fie prima lui apariţie-n public după mai bine de opt ani.

XV

LAS VEGAS

— M-AM SĂTURAT să le cânt ălora de-i cotonogesc în filme, declara Elvis la Las Vegas, în seara inaugurală.

Așadar, cu luni în urmă, Colonelul se-apucase să pună la cale-un contract cu International, o clădire cu treizeci de nivele, care-avea să fie cel mai mare hotel din Las Vegas (1519 camere). La data negocierilor era încă în construcţie. Odată terminat, a fost primul mare hotel ridicat în alt loc decât pe bulevardul principal. A costat 60 milioane de dolari și era înalt de 316 de picioare (cea mai înaltă construcţie din Nevada). Avea cel mai mare cazinou din lume și-n centrul zonei de recreere de pe acoperiș, care se-ntindea pe-o suprafaţă de 8,5 acri, se afla o piscină ce-nghiţea 350.000 de galoane de apă. Era cel mai mare lac artificial din Nevada, dacă nu punem la socoteală lacul Mead. Avea 240 de mile de covoare, peste 2500 de salariaţi (cărora urma să li se plătească 25 milioane de dolari în primul an), un teren de golf cu optsprezece găuri, o sală de conferinţe cu 5.000 de locuri, șase săli de mese mai importante (în afara sălii botezată Internaţionale, a cărei capacitate era de 2000 de locuri și care-avea să găzduiască spectacolele lui Elvis timp de-o lună), o mie de-automate pentru jocuri mecanice și-un birou de rezervare a camerelor pe bază de computer.

Prin urmare, nici că se putea găsi un loc mai potrivit pentru reîntoarcerea lui Elvis la public.

Colonelul a făcut târgul cu Bill Miller, vânătorul de talente cu statură herculeană și ghiocei la tâmple, care se-ncumetase primul s-arunce-n joc onorarii, incredibile la vremea aceea, pentru Red Skelton, Ray Bolger, Donald O'Connor și-alte vedete ce nu mai apăruseră-n public de ani de zile. Și tot el a fost primul care-a adus pe scenă superproducţiile. Miller trăia în semipustnicie în Antilele Mici când a fost rugat să se-ocupe de International și s-aducă pe scenă nume capabile să umple-o sală de spectacole de două ori mai mare decât oricare alta din oraș.

Miller nu discută despre aranjamentele lui, dar când Barbra Streisand a inaugurat sala Internaţionale, la 2 iulie, se știa că impresarul ei încheiase-un contract complicat de-un milion de dolari, pe-o perioadă de patru ani. Nick Naff, șeful publicităţii de la International, afirmă că, iniţial, contractul cu Elvis era pe patru ani, câte-un angajament pe an, pe bază de opţiune.

— Da', spune Nick astăzi, contracte de felul ăsta nu-nseamnă mare lucru pentru Colonel. Lui îi place să discute câte-un angajament o dată.

Se pare că și lui Elvis i s-a promis milionul de dolari. Dar pentru ca Parker să poată spune că-i mai pricopsit decât Barbra Streisand, forţelor Parker-Presley li s-au dat mai multe „suplimente", ca de exemplu cazare și transport.

Apoi a sosit vremea să pună spectacolul pe picioare. Colonelul l-a angajat pe Sammy Shore, un comic guraliv și muncitor, care mizează pe umorul barurilor

învăluite-n fum, n-aduce nimic nou pe scenă și se ferește de orice improvizaţii. Elvis și-a adunat cântăreţii pentru fundalul sonor și-a găsit pe cineva să se-ocupe de orchestră. Vocile bărbătești erau de la *Imperials,* un cvartet cu care mai lucrase Elvis la-nregistrarea albumului *Spinout* și-a unuia din L.P.-urile cu muzică religioasă, *How Great Thou Art. (Jordanaires* fuseseră invitaţi din nou, dar și-au dat seama că nu puteau să lipsească atâta vreme din Nashville. Gordon Stoker spune c-asta-i una din marile dezamăgiri din viaţa lui.) Cele patru fete erau din formaţia *Sweet Inspirations,* care-avea pe-atunci contract cu Casa de discuri Atlantic. Șeful de orches tră era James Burton, unul din cei mai buni și cunoscuţi chitariști de studio din Los Angeles.

— Mai întâi m-a sunat Tom Diskin, povestește James astăzi, și m-a-ntrebat dacă nu m-ar interesa să fac o formaţie. Am zis că da, după care-am primit un telefon din Memphis. Era Joe Esposito. N-auzisem niciodată de el. Nu mi-a spus decât: „Vrea să vorbească cineva cu dumneavoastră". Apoi Elvis a zis alo. Am discutat, am întors problema pe toate feţele și, după vreo patru zeci de minute, am priceput ce vrea. Ce voia Elvis, spune James, era să iasă o formaţie *rock 'n roii,* iar cei patru oameni angajaţi de el erau, dacă nu-ntotdeauna cei mai solicitaţi, în orice caz cei mai buni care puteau fi găsiţi.

James, ca și Elvis, a pornit de la *country rock.* Era originar din Shreveport şi-şi amintește că l-a văzut pe Elvis sâmbătă seara în *Lousiana Hayride.* Primul disc l-a-nregistrat la cincisprezece ani, în 1957, și-avea melodia lui Dale Hawkins, *Suzie Q.* Apoi a plecat la Hollywood, unde-a turnat un film publicitar cu cântăreţul *country* Bob Luman *(Carnival Rock).* Tot acolo l-a cunoscut pe Ricky Nelson, care l-a rugat să vină la el în orchestră, ceea ce-a și făcut curând după aceea. Vreun an de zile a stat cu Ricky, cu fratele acestuia, David, și cu părinţii lor, Ozzie și Harriet. În ultimii ani aproape nu cântase decât în studio și refuzase sistematic să facă turnee și să dea concerte cu public. Odată a refuzat un angajament de trei luni în formaţia lui Bob Dylan, fiindcă, după părerea lui, banii n-au nobleţea lucrului în studio. Recent și-a cumpărat o casă în zona lacului Toluca din Los Angeles, aproape de fosta reședinţă a lui Bob Hope. E nebun după Cadillac-ul lui tip 1919, deși mai are încă șase mașini. E-nsurat și-are doi copii.

Jerry Scheff, contrabasistul blond și mustăcios, s-a născut în nordul statului Carolina, a cântat patru ani le contrabas și tubă în orchestra marinei, apoi a călătorit cu ceea ce numește el „nişte obscure formaţii de muzică *Dixie* și promenadă" și-n cele din urmă a sosit la Los Angeles, unde s-a făcut muzician de studio. Instrumentele și garderoba îi arseseră în barul de noapte unde lucra, la Palm Springs. A cântat în studio patru ani, c-o-ntrerupere de șase luni, în 1969, când a fost într-un turneu ca unul din prietenii formaţiei *Delaney and Bonnie.* E-nsurat și-are doi copii.

Ronnie Tutt. Bateristul bărbos, un alt prieten de-al formaţiei *Delaney and Bonnie,* e din Dallas. Unde-a cântat din gură ca bas și-a făcut pe percuţionistul la o firmă care scotea înregistrări cu clinchete de clopoţei în scopuri comerciale. Tocmai se pregătea să se mute cu nevasta și cei șase copii la Los Angeles când a

fost invitat să dea o probă pentru orchestra lui Elvis. S-a oprit o lună la Las Vegas, în drum spre California. Când nu cânta cu Elvis era și el un muzician de studio foarte activ.

Larry Muhoberac l-a acompaniat pe Elvis la pian, orgă și pian electric. Îl chemase Tom Diskin, care-l știa bine fiindcă, vreo zece ani. Îl văzuse lucrând cu Elvis din când în când. Era tânăr pe-atunci și regizase concertul de binefacere pe care l-a dat Elvis la Memphis în 1961. Larry mai cântase-n orchestrele Woody Herman. Hal McIntyre și Ralph Flanagan și era director adjunct la firma unde lucra Ronnie. Larry e din New Orleans, e-nsurat și-are patru copii. Acum cântă-n studio.

Singurul din formaţie de care nu se putea zice că-i muzician de studio se numește John Wilkinson. El e-n primul rând solist vocal și-are contract cu R.C.A. Victor, ca și Elvis, de altfel. De discurile lui se ocupă Rick Jarrard, care are-n mână și discurile lui José Feliciano. Wilkinson cânta la ceea ce-n limbajul lui James Burton se numește „chitară ritmică de fundal" și, asemeni celor mai mulţi membri ai formaţiei, dădea o mână de ajutor la partea de armonie. Să nu uităm că niciunul nu folosea microfonul.

Membru din oficiu și băiat la toate al combo-ului era Charlie Hodge, care cânta la chitară acustică. Era prietenul lui Elvis de pe vremea armatei.

Băieţii-aveau o groază de trăsături comune. Cei mai mulţi erau născuţi și crescuţi în sud sau, ca și Elvis, erau legaţi intim de tradiţia muzicii *country* și a bluesului. (Elvis însuși susţine că muzica *country* l-a influenţat mai mult decât *rhythm and blues,* dar nu cu mult mai mult.) De fapt, cu toţii-s de acord că Elvis i-a făcut să se-apuce de treaba asta. Erau ceva mai în vârstă decât mulţi din muzicienii contemporani — în jur de treizeci de ani — și-aveau o anumită rezervă, un gen de maturitate care se potrivea cu-a lui Elvis.

Mai toţi erau familiști, oameni așezaţi și la locul lor.

Mai întâi, Elvis a făcut repetiţii cu orchestra două săptămâni la Los Angeles. Au cântat peste-o sută de melodii, din care-a ales vreo douăzeci pentru nucleul spectacolului. Din astea, aproape-o duzină erau șlagăre mai vechi de-ale lui, iar restul, cântece mai noi. Câteva le-a luat de la alţi cântăreţi. Elvis și-a pus la punct și „coregrafia", dar nu în sensul tradiţional al cuvântului, fiindcă el n-a folosii niciodată așa ceva. Pur și simplu era vorba de niște lovituri de karate și voia să le bage-n spectacol. Apoi și-a dus băieţii la Vegas, unde-au mai repetat două săptămâni cu *Imperials* și *Sweet Inspirations* și, în cele din urmă, cu orchestra de douăzeci și cinci de persoane a hotelului.

Ulterior, unul din membrii formaţiei, Larry Muhoberac, a fost înlocuit cu Glenn D. Hardin. Să-l ascultăm pe-acesta din urmă:

— Lu' Elvis îi place să repete, să stea pe lângă băieţi și să cânte. Nu repetă numa ce trebe'. Repetă orice. Dacă te pui pe cândtat *Stagger Lee,* îi place și lui și-l cânta cu tine, mă, frati-miu, o oră jumate. Și-i place, al dracului ce-i place. Și d-asta, când ești pe scenă cu el, ţi se pare c-ai cântat toate cântecele de pe lume.

Și, poţi să știi, odată-i vine să se-apuce de unu' din ele. E ca la el acasă. Cred că s-a gândit dinainte la toate astea. N-are decât să se-apuce de ce-i vine n minte

și băieţii-s în stare oricând să-l acompanieze.

Când s-au terminat repetiţiile, Elvis slăbise cincisprezece livre și nicicând n-arătase mai bine.

— Inauguram un hotel, spune Nick Naff, și-aveam clar în minte ce-nseamnă asta. Știam că Barbra Streisand era o atrac ţie nemaipomenită în momentul acela, cea mai grozavă. Tocmai câştigase-un Oscar, pe ecrane-avea trei filme, numele ei era bom bă, nu alta. Pe când Elvis era un ikistru necunoscut. Nu știam cum o să fie. Bănuiam c-o să aibă priză, dar…

— Cu Streisand, spune Glenn D. Hardin, n-aveau cum să umple-afurisita aia de sală. Da' cu Elvis, era plină că n-aveai unde s-arunci un ac. Elvis era cuvântul magic.

Sosiseră admiratori din Europa și Australia. La hotel se primeau telefoane din toată ţara. Oamenii cereau să li se rezerve locuri care nici nu mai existau. Pentru prima săptămână se vânduseră toate biletele și pentru restul lunii cam la fel.

Totuși nimeni nu voia să riște. La sfârșitul lui 1968 și-nceputul lui 1969, apăruse un fel de „efervescenţă" a rock-ului – ca o reacţie de masă la hiperintelectualizarea muzicii *rock.* Reintraseră-n atenţia publicului nume ca Dion, Rick Nelson, Little Richard, Bill Haley, Fats Domino, Carl Perkins, Chuck Berry și alţii. Elvis se bucurase și el de-o oarecare atenţie din partea presei. Mai ales datorită unor înregistrări mai bune și-a „specialului" de televiziune, dar și datorită interesului renăscut pentru muzica *rock*[74] Elvis chiar fusese lăudat mult și-adesea în presa de avangardă, lucru care l-a mirat până și pe mintosu' de Colonel. S-a convenit ca niciun reporter, indiferent dacă lucra pentru *Time* din New York sau pentru *Free Press* din Los Angeles, să nu fie-admis în sală la spectacolul inaugural, chiar dac-ar fi vrut.

Pentru a ușura situaţia, Kirk Kerkorian, proprietarul hotelului, le-a pus la dispoziţie avionul său personal, un DC-9, primul avion particular de acest tip, care fusese reproiectat pentru a transporta regește douăzeci de pasageri.

„Cui i-ar da mâna să refuze o asemenea ofertă?" se-ntreabă Robert Christgau în *The Village Voice.*

Sala Internaţionale era o capodoperă de ostentaţie, cu un restaurant monstruos, pe mai multe nivele, și cu balcon, în care-ncăpeau bine aproape 2000 de persoane. Decoraţia se compunea, printre altele, din imitaţii de colonade romane, portrete stil Lu dovic XIV, mai mari decât modelele vii, lucrate din catifea şi dantelă, picturi cu ruine grecești, care făceau de baftă legile perspectivei în artă, și, peste toate astea, niscai îngeri cu mutre de-amorași, care-atârnau de ziceai că mai au puţin şi-o să-ţi cadă-n cap.

---

[74] Cam pe cînd Elvis își onorase jumătate din angajamentul care-a ținut luni de zile, la 17 august, s-a reluat „specialul" de televiziune N.B.C. Din cauza schimbării de anotimp. *Blue Christmas* a fost înlocuit cu *Tiger Man*. Spectacolul s-a bucurat din nou de un interes ieșit din comun din partea telespectatorilor.

Meniul oferea o gamă restrânsă, dar excelentă, de vinuri și mâncăruri, care-ncepea cu Fonds d'Artichauts Farcis Walewska şi se-ncheia cu Savarin Glacé Napoléon.

În sfârșit, o voce fără trup anunţă de undeva:

— Doamnelor și domnilor, bine-aţi venit la hotelul International și la spectacolul lui Elvis Presley, cu Sammy Shore, *Sweet Inspirations* și *Imperials.*

Apoi cortina de lame auriu se ridică, se strânge undeva-n la van și dă la iveală orchestra Bob Morris în smochinguri. Cele patru *Sweet Inspirations* vin spre public în ritm de *bop,* fredonând melodii din spectacol. Văzând toate astea, te duceai cu gândul la formaţia *Supremes* în deplasare. Urmează Sammy Shore. Știa bine că publicul intrase numai pe bază de invitaţii și că venise să-l vadă pe Elvis. Așa că și-a adaptat materialul umoristic în consecinţă.

— Colonelu' a venit la mine și mi-a zis: „Îmi plac bancurile tale". I-am răspuns: „Mulţam. Și mie-mi place mutra ta". Zice el: „Zău? Păi, pupă-mi mâna". Și pe urmă: „Tinerii n-au habar ce să facă cu tinereţea lor. Daţi-ne nouă ce-au pușii și știţi ce-o să iasă? O mulţime de bătrâni cu coșuri pe faţă".

Cât i-a distrat Sammy pe cei mai bătrâni, plictisindu-i sau scoţându-i din sărite pe cei mai tineri, Elvis a stat în culise și-a bătut nervos darabana cu degetele pe coapse. S-a uitat la Sammy, probabil fără să-l audă sau să-l vadă, apoi a dispărut undeva-n spatele scenei ca să spună ceva unuia din băieţii care stăteau de pază. Când a apărut din nou, tot mai bătea darabana.

Sammy și-a terminat numărul după șablon, cu fraze de inspiraţie biblică, glume deșănţate și-un răpăit de tamburină. Pe urmă a ieșit din scenă, cortina s-a lăsat și, pentru un moment, a fost o harababură de nedescris: se scoteau pianul și tobele, se montau decorurile, instrumentiștii și cântăreţii se fâţâiau în toate părţile, personalul tehnic muta microfoanele. Apoi cortina s-a ridicat din nou.

Orchestra bubuia un *Baby, I Don't care* (Iubito, nu-mi pasă) și, fără vreun cuvânt din partea vocii fără trup, Elvis vine-agale în mijlocul scenei, smulge microfonul de pe suport şi-şi ia poziţia celebră a anilor '50; îşi înfige bine picioarele-n podea şi-şi lovește genunchii unul de altul cu un zgomot abia auzit. Nici n-a apucat să-nceapă spectacolul pentru care făcuse trei repetiţii generale în după-amiaza aceea că publicul l-a lăsat mut. Voia să-i dea drumu' cu primul cântec, dar l-a izbit mugetul publicului. S-a uitat în sală. Toţi cei două mii de oameni erau în picioare, băteau din palme și fluierau. Mulţi se urcaseră pe scaune și urlau. Iar Elvis nici măcar nu deschisese gura.

În sfârșit, ovaţiile s-au stins, orchestra a reluat cântecul și Elvis și-a reluat poziţia.

— Waaal, unu pentru bani…

Şi-şi lovește genunchii.

— Doi pentru spectacol…

Îşi lovește din nou genunchii şi-şi bumbăcește chitara acustică.

— Trei, gata, i-am dat drum'!

Sala parcă făcuse-un salt înapoi în timp. Lăsase-n plata Domnului anii '60 și

se-ntorsese-n anii ’50, la liceu și la-nceputurile *rock’n’roll*-ului. Elvis le-a cântat o versiune prescurtată a lui *Blue Suede Shoes,* care-a durat numai un minut și jumătate. În timp ce sala aplauda, a luat-o la dreapta, spre Charlie Hodge, care i-a dat un pahar cu apă.

— O să vedeţi că beau multă api-api, a spus el folosind limbajul fetiţei lui. Asta fiindcă aerul deșertului e foarte uscat și-mi face rău la gât. Mi-am adus și niște gâtonadă. Se zice că-i de douăsprezece ori mai eficace decât apa. (la sticla-n mână şi-o ridică).

Poţi să juri că-i bună de-aruncat… așa arată… da’ dacă-mi face bine la gât…

Comentariul l-a făcut cu glasul ăla tărăgănat și nedeslușit, atât de familiar, care ţâșnise din Mississippi și trecuse printr-atâtea filme pentru ca, cincisprezece ani mai târziu, s-apară ca vocea unui cântăreţ degajat și totuși foarte rafinat. În culise băieţii râdeau:

— Gâtonadă… bună de-aruncat… ha, ha, ha!

Elvis a trecut la al doilea cântec, *I Got a Woman,* după care, ca și cum-și-ar fi amintit brusc de ceva, a spus:

— Bună seara, doamnelor și domnilor, și bine-aţi venit în marele și trăsnitul hotel International, cu păpușile lui aiurite de pe pereţi și cu îngerii-ăia speriaţi de pe tavan… și, să fiu al dracului, n-aţi văzut nimic dacă n-aţi văzut un înger care tremură din toate mădularele de frică.

Următorul cântec a fost *Love Me Tender* și era adresat admiratorilor. Elvis a pus ochii pe-o fată drăguţă de pe lângă scenă, s-a lăsat în genunchi și-a sărutat-o. A mai sărutat una, şi-ncă una. Şi-ncă una, și tot așa pin-a înconjurat toată scena. Dar nu s-a oprit deloc din cântat.

Pe urmă a trecut direct la un potpuriu de cântece mai vechi: *Jailhouse Rock, Don’t Be Cruel, Heartbreak Hotel* și *All Shook Up.* Ici-colo, textul era un pic modificat, ca și cum Elvis s-ar fi jucat cu cântecele, fără să le mai ia-n serios, cum parcă făcea în anii ’50.

Apoi, mai în glumă, mai în serios a spus:

— Asta-i singuru’ cântec care-mi vine-n minte și care exprimă cu-adevărat ce simt eu pentru public.

Și-a cântat *Hound Dog.*

Era la fel ca-n anii ’50 când *Hound Dog* era cântecul cu care-și *încheia* spectacolele. Avea aceeași vigoare, dar nu lipsea şi-o ușoară undă de parodie. Elvis cânta cântecul fiindcă-i plăcea și fiindcă i se părea amuzant. Mai târziu, la un concert, le spunea spectatorilor pe când se ducea să ia niște apă:

— Când beau api-api, probabil că vă spuneţi unu’ altuia: „El să fie? Chiar el? îl credeam mai grozav”.

Elvis știa că există ceva mai grozav decât persoana lui fizică, și-anume imaginea publicului despre el. Și era dispus să-și bată joc de ea.

Celălalt cântec a fost *Memories.*

Pe urmă s-a uitat la podea și-a descoperit pe ea inițialele „B. S.”, trecute cu cretă de marcaj.

— Aici scrie „B.S.”, le-a spus el spectatorilor. Credeţi că-ncearcă să-mi zică ceva? (Râsete sporadice în sală.) Oh… poate-nseamnă Barbra Streisand. (Hohote de râs.)

Și-apoi a plonjat direct în *My Babe* (Iubita mea), un cântec în tempo rapid cu care-au făcut carieră *Righteous Brothers.*

După aia, *I Can’t Stop Loving You* (Nu pot să nu te iubesc).

Publicul îi răspundea: răspândea energie în valuri uriașe. Iar Elvis răspundea și el la asta. Vocea îi era mai profundă, mai caldă, mai senzuală decât în zece ani de filme tâmpite, mai viguroasă decât înainte de filmele-ale tâmpite, deși nostalgia ne-ar în demna să credem altceva. Dar dincolo de toate era atmosfera dată de ritmul strâns și neobosit, dar însufleţitor, al lui James Burton și-al băieţilor lui, de armonia precisă și nuanţată a celor din *Imperiala* și *Sweet Inspirations* care umpleau cu sunet fiecare gol, ţesând o perdea sonoră, pe cât de-armonioasă, pe-atât de zgomotoasă.

— Aș vrea să vă cânt ultima mea-nregistrare. A spus Elvis, trăgându-și sufletul și luând o gură de gâtonadă. Mi-a făcut o vânzare grozavă. După care-a adăugat cu modestie: Și zău c-aveam nevoie.

In the Ghetto.

Și după asta, un cânice care spunea el c-o să fie următorul *single, Suspicious Minds* (îndoieli în suflet). Elvis cânta de patru zeci de minute și publicul era-n delir. Bărbaţii-și suflecau mânecile și se deschideau la gulere. Curgeau valuri de sudoare. Femeile se zvârcoleau pe marginea scaunelor și stăteau în cumpănă dacă să se repeadă sau nu. Elvis purta un costum de karate stilizat.

Era tot negru, strâns în talie și despicat pe piept. Și părul ăla negru, negru de tot, care-i venea până la urechi, aproape ca al Beatles-ilor, picioarele desfăcute, încordate, cu un tremur nervos…

Ce mai, stârnea orice femeie. Nu lipsea decât un ultim impuls.

Era un număr de spectacol propriu-zis, susţinut de întreaga orchestră, în care Elvis povestește cum a „căzut în cursă” când în bea o fală și știa că n-o să poată merge mai departe cu îndoieli în suflet. A transformat scena-ntr-o saltea de karate, luptându-se ca unu” care-ncearcă să scape din cea mai mare-ncăierare *western* pe care-a pus-o la cale vreodată Hollywoodul. Și n-a ratat o notă măcar.

Au urmat iar ovaţii în rafale.

Acum Elvis gâfâia, trăgea aer în piept și-ncerca să mai înghită un pic de gâtonadă. Și zâmbea.

„Ieri”, cânta el, „toate necazurile-mi păreau departe”. Astfel cercul se-nchidea: Elvis, pe care *Beatles-ii* îl luaseră ca model, când la acum o melodie de-a lor. Apoi a mai cântat încă una, *Hey, Jude.* Nu tot cântecul, numai începutul și partea ritmată („Na, nanana, na na…”), și tot așa mai departe. Dacă până nu demult sala amintea de-o orgie, sau măcar de ritualurile penticostale ajunse la apogeu, acum se transformase-ntr-un cor enorm.

Elvis îşi termina cântecul următor, *Johnny B. Goode,* un vechi succes al lui Chuck Berry, și multe voci din sală mai cereau altele.

A dat din cap în semn că le mulţumește, dar nu s-a oprit și-a intrat direct într-un vechi șlagăr de-a lui, *Mystery Train,* cu care-a trecut, pe-aceeași linie ritmică, la *Tiger Man* (Omul-tigru).

„Sunt regele junglei”, cânta Elvis, „și mi se spune omul-tigru”.

A-ncheiat cu *What'd I Say* (Ce-aș putea să spun), ridicând din nou două mii de oameni în picioare. A făcut o reverenţă și-a ieșit din scenă, apoi s-a-ntors și-a cântat melodia cu care-avea de gând oricum să termine recitalul și care, de-atunci încolo, a făcut finalul fiecărui spectacol: *Can't Help Falling In Love* (Nu pot să nu mă-ndrăgostesc).

Vacarmul a ţinut tot timpul cât Elvis a primit felicitările și ghionturile prietenești în culise, în drum spre cabină, unde trebuia să se schimbe pentru conferinţa de presă pe care-o aranja se colonelul.

— De ce-ai așteptat atâta până să apari din nou pe scenă? l-a întrebat primul reporter.

— Înainte să m-apuc de asta, a trebuit să terminăm filmele pentru care ne-angajaserăm. Mi-a lipsit contactul direct cu publicul.

Mi-era din ce în ce mai greu să cânt toată ziua unui aparat de filmat.

— O să mai apari în spectacole cu public?

— Sper că da. Asta și vreau. Mi-ar plăcea să cânt prin toată lumea. Da, bineînţeles că și-n Anglia. M-am oprit la Las Vegas pentru c-aici vin oameni de peste tot.

— Nu te-ai plictisit de genul de filme pe care le faci în prezent?

— Ba da, aș vrea să schimb tipul de scenarii după care-am filmat pân-acum.

— Nu ţi se pare c-a fost o greșeală să faci atâtea albume cu coloana sonoră din filme?

— Ba cred că da. Când ai zece cântece-ntr-un film, nu pot fi toate bune. Oricum, m-am săturat să cânt în pustiu.

Pesemne că ziariștii voiau ca Elvis să se dezică-n public.

Revenea cu insistenţă aceeași întrebare:

— Ce fel de scenarii ţi-ar plăcea?

— Ceva care s-aibă un înţeles acolo. Nici prin cap nu-mi trece să mai fac pe individul care nimerește-ntr-o încăierare, îl cotonogește pe-un alt individ și-n scena următoare-i cântă.

În sfârșit, reporterii trecură mai departe;

— Ţi-a părut bine c-ai apărut din nou în faţa publicului?

l-a-ntrebat cineva.

Elvis a răspuns că fusese la-nceput nervos și nu se destinsese decât după *Love Me Tender.* S-a făcut că n-aude o-ntrebare despre onorarii și-a aruncat o privire Colonelului, care purta o jachetă albă acoperită cu inscripţia ELVIS ÎN PERSOANĂ. A recunoscut că-și vopsește părul, dar a spus c-o face numai fiindcă așa trebuise să facă-n filme. Și tot timpul glumea.

— Cum te-mpaci cu rolul de tată?

— Îmi place.

— Ai de gând să-ţi măreşti familia?
— Am să vă dau de ştire când o fi să fie.
— Ce crede soţia ta despre faptul că unii te consideră un simbol al senzualităţii?
— Ne gândeam să ne mărim familia.

Criticii erau în extaz. „Întors pe scenă, Elvis rămâne unic*, suna un titlu din *Billboard.* Articolul era pe pagina de muzică *country,* unde Elvis apăruse pentru prima dată exact cu cincisprezece ani în urmă. David Dalton scria în *Rolling Stone:* „Elvis a fost supranatural, a reînviat din propria-i cenuşă. Ellen Willis de la *The New Yorker* susţinea că, dacă ar continua să cânte, iar *Suspicious Minds* ar fi apreciat cum se cuvine, Elvis ar avea mai departe o mare influenţă asupra muzicii la modă. Revista *Variety* îl numea „superstar" şi afirma că a devenit „imediat afabil… pe deplin stăpân pe întreaga scenă" şi că a dovedit că e protagonistul unuia dintre cele mai marcante evenimente artistice din istoria Vegasului. „Există mai multe lucruri de necrezut la Elvis", scria *Newsweek,* „dar cel mai de necrezut este forţa constantă cu care se menţine într-o lume în care carierele meteorice pălesc cu repeziciunea stelelor căzătoare. Şi aşa mai departe. Cronicile n-ar fi fost mai favorabile nici dacă le-ar fi scris Colonelul cu mâna lui.

Pe măsură ce trecea timpul — cu două spectacole pe seară, şapte zile pe săptămână — Elvis era tot mai relaxat. Prietenii spun că fusese extrem de nervos în seara inaugurală, când ar fi zis că se-ndoieşte c-o să mai fie-n stare s-o ţină tot aşa. Ştia clar că mulţi veniseră fiindcă şi-l închipuiau un fel de ciudăţenie a naturii, pe care-o scoţi în lume o dată la zece ani. N-avea niciun fel de dubiu că numai curiozitatea lor bolnăvicioasă îi pusese-n mişcare şi nicidecum interesul faţă de el sau de muzica lui. Dar, în că din prima seară, s-a văzut clar că Elvis o să dea mai mult decât o variantă contemporană a vacii cu două capete sau a vreunei alte comedii de bâlci.

Elvis avea alte cântece-n fiecare seară. Foarte rar, aproape niciodată, cânta piesele în aceeaşi ordine. Uneori lua un cântec de-al grupului *Bee Gees, Words* (Cuvinte). Alteori, apărea cu un şlagăr demenţial lansat de Del Shannon cu opt ani în urmă, *Runaway,* cu *Money Honey,* unul din primele succese *rhythm and blues* gustate de public pe drept cuvânt, cu câteva din piesele lui de început *(Love Me, Loving You, That's All Right [Mama])* sau cu unele pe care le-nregistrase de curând la Memphis. Dar, de cele mai multe ori, cântecele erau cunoscute. Şi-ntotdeauna *Suspicious Minds* — lansată cu două săptămâni mai târziu — era singura care-nduioşa sala până la lacrimi.

A adăugat şi-o microbiografie aşa de bramburită că suna anapoda:

— Să vă spun nişte chestii despre mine. Am început… în copilărie. Am început când eram în liceu. Într-o zi m-am dus la o casă de discuri, am făcut o-nregistrare şi când a ieşit, discu' a plăcut la o grămadă de lume, c-auzeai oamenii prin oraş şuşotind: „O fi el? N-o fi el?" şi mai târziu m-am întrebat şi eu: „Oi fi io? N-oi fi io?"…ehe! [Aici i se cam taie respiraţia]…Elvis duce de râpă sala Internationale din Las Vegas… unde-am rămas?… ah, da! Deci am făcut un disc şi-am ajuns mare-n oraşu' meu de baştină. Unii ştiau cine sunt… adică cine eram. Aşa am

început să fiu., eh, fleacuri! Voiam să spun că pe-atunci cântam prin baruri de noapte, prin parcuri și-altele de felu' ăsta. Am dus-o așa vreun an jumate, pân-am dat de Colonelu' Sanders… adică Parker, da, Parker!… El mi-a aranjat să fac câteva [își suflă nasul] Kleenex-uri… mi-a aranjat… ehe, vă spuneam… ce dracu', băiatu' ăsta nu e-n stare nici măcar să termine-o propoziţie… oricum, pe vremea aia au fost o grămadă de discuţii despre cum mă mișc pe scenă așa că… mi-am dres iar glasu', m-am uitat la ceas și la inel și băiatu-a zis… băiatu-a zis?… N-a zis nimic băiatu'… băiatu-s io! Și zic c-ai face bine să pui toate astea cap la cap, băiete, că, dacă nu, s-a zis! Nu te mai lasă ăștia să te urci pe scenă. Așa cum vă spuneam, m-am dus la New York, am apărut de trei ori în spectacolele lui Jackie Gleason… ehe, e mult de-atunci… ce s-o mai lungim, am apărut de câteva ori… aveam părul cam lung pentru timpurile-alea și pot să spun că era destul de șuie treaba. Când mă vedea lumea pe stradă, zicea: „Uite-o! Prinde-o! Prinde mai muta! Pune mâna pe ea! Acu' s-a dat jos din copac". Ei bine, am cântat după aia și-n spectacolu' lu' Ed Sullivan. M-au filmat numa de la brâu în sus. Ed stătea acolo-n culise și zicea printre dinţi: „Secătura! Secătura!" Și io nici nu știam ce spune, da-i răspundeam: „Mulţumesc foarte mult, domnu' Sullivan". Pe urmă, m-au băgat în smoching și m-au pus să-i cânt unui câine de ședea pe-un scăunel. Asta vine cam așa: eu îi cânt câinelui și câinele, după-mine, face „haaauuu" și eu fac după el „haaauuu". Pe urmă, m-am apucat de filme. *King Creole, Jailhouse Rock, Love Me Tender, Loving You* (iubindu-te), iubind-o… așa c-am făcut patru filme și eram foarte mulţumit de mine. Aveam ochelari de soare și mă plimbam în Cadillac-ul meu: „Sunt vedetă de cinema, ce dracu' !" Și șofer' tot zicea: „Ia uite, dom'le, maimuţa naibii. Acu' s-a dat jos din copac !" Am dus-o tare bine-un timp, până când m-au recrutat, m-au scuturat și tot tacâmu'. Am văzut totuși că-n armată băieţii simt lipsa părinţilor și de aia se tot strigă unu' pe-altu' „mamă". După ce-am scăpat, am mai făcut câteva filme și, p-ormă, alte câteva și-am ajuns deja pe-un drum bătătorit, cred că-l știţi, ăla de dincolo de Hollywood Boulevard…prizonier de război!… M-au lăsat aici să-mi fac meseria o vreme și după aia m-au pus la păstrare încă vreo nouă ani…

Elvis, care, după cum zice legenda, nu spunea niciodată mai mult de "da, domnule" și „da, doamnă", nu se mai oprea. Îţi stătea mintea-n loc când îl auzeai.

Elvis se distra şi-şi distra și spectatorii în multe feluri. Se ștergea de sudoare cu șerveţele-mprumutate (odată chiar și-a suflat nasul) și le dădea-napoi proprietarilor extaziaţi. În *Yesterday* (Ieri), a schimbat un cuvânt și cânta „Brusc m-am trezit că nu mai sunt nici pe jumătate armăsarul de odinioară". Altă dată, în timp ce cânta, s-a apropiat de-o fată din grupul *Sweet Inspirations* și i-a ars una peste fund. Pe Charlie Hodge l-a prezentat drept Kate Smith. Iar reprizele de sărutări făceau parte integrantă din spectacol, la concurenţă cu *Suspicious Minds* și figurile de karate. Într-o seară, când o cucoană din sală a cerut bis la sărutări, Elvis a ridicat-o-n braţe, a mușcat-o-n glumă și-a aruncat-o-napoi la bărbatu-său. Dar de cele mai multe ori era literalmente atacat de admiratori. Maria Lusia Davis, care venise de la Liverpool împreună cu sora ei, Gladys. Își amintește cu mândrie de propriul ei „debut la Las Vegas":

„Am sărit pe un scaun, de acolo, pe masă și apoi, pe scenă", scrie ea într-o dare de seamă de unsprezece pagini, pe care a împărţit-o celorlalţi admiratori. „Elvis cânta în mijlocul scenei. Când m-a văzut acolo, a venit spre mine, fără să-și întrerupă cântecul. S-a apropiat, m-am aruncat de gâtul lui și l-am strâns tare în braţe.

Din sală s-a ridicat un chiot colectiv". Gladys spune: „Deodată l-am văzut pe Elvis că-și lasă capul pe umărul tău. Mai departe, cât a stat el în strânsoarea mea, i-am ciufulit părul și pot spune că era moale ca mătasea. Nu era dat cu briantină sau tratat în vreun fel.

Știam cu toţii treaba asta, dar, oricum, e minunat să poţi spune că știi fiindcă ai pus tu mâna pe el. I-am dat drumul și-mi amintesc că domnul Diskin m-a luat în primire, ajutându-mă să cobor de pe scenă pe masă și înapoi, la locul meu. În timp ce Elvis se întorcea spre mijlocul scenei, o altă fată a apărut dintr-o parte. Elvis era cu spatele, n-a văzut-o. S-a trezit dintr-odată că-i sare-n spinare, îl strânge-n braţe și îl sărută cu foc. Pur și simplu nu se mai dezlipea de el".

Odată, când sărutatul era-n toi, s-a urcat și Priscilla pe scenă.

Elvis a pupat-o la rând cu celelalte și i-a pus:

— Parcă te-aș cunoaşte de undeva.

Când a expirat contractul de o lună, conducerea hotelului a anunţat că Elvis atrăsese 101.500 clienţi, un număr mult mai mare decât cel datorat Barbrei Streisand sau oricărei alte vedete.

După ce-a terminat, Elvis s-a dus la spectacolul inaugural al lui Nancy Sinatra în aceeași sală. (Era și MacDavis cu ea pe afiș). I-a dat în culise plăcile tipografice de la anunţul pe care-l dăduse el în ziarele locale ca să facă reclamă noului ei spectacol. După aceea, a plecat cu avionul la Los Angeles și de-acolo, la Palm Springs, pentru o vacanţă de trei săptămâni. La 23 septembrie, era la Graceland.

Apoi, în octombrie, înainte de-a pleca trei săptămâni în Honolulu și altele două la Nassau, împreună cu Priscilla, Patsy și Gee Gee, a mai poposit două zile la Nashville, unde a-nregistrat majoritatea melodiilor care-aveau să fie lansate în noiembrie drept primul album făcut „în direct", din seria spectacolelor de la Vegas.

La sfârșitul toamnei și-n lunile de iarnă, cât a fost Elvis în vacanţă, bucuriile au venit valuri-valuri. *Suspicious Mind* ajunsese în fruntea clasamentului. Era primul disc al lui Elvis pe locul întâi după aproape șapte ani, de la *Good Luck Charm* încoace, care apăruse-n 1962. A urmat *Don't Cry, Daddy,* cântecul plângăcios compus de MacDavis cu mai bine de un an în urmă, pe care Elvis îl înregistrase-n ianuarie la Memphis. Acesta a ocupat locul șase și s-a vândut, ca și *Suspicious Minds,* într-un milion de exemplare.

În decembrie a apărut al treizeci și unulea film al lui Elvis.

Change of Habit. Graţie entuziasmului stârnit de spectacolele sale de la Las Vegas și interesului crescut pentru înregistrările lui, fil mul a trecut, practic (și politicos), neobservat. Iar când a fost băgat în seamă, a fost criticat aspru și luat în balon, o nălucă din trecutul lui Elvis.

De Crăciun a venit la Graceland. A reluat filmele de la miezul nopţii și și-a pierdut

câteva zile făcând planuri pentru petrecerea de revelion, pe care-o găzduia de câţiva ani. Anul acesta avea să fie la T.J., clubul al cărui director era vechiul prieten al lui Elvis, Alan Fortas. (Richard Davis primea oaspeţii la intrare.) Lamar Fike și soţia lui, Nora, au venit de la Nashville. Bineînţeles, n-au lipsit Joe și Joanie Esposito, Patsy și Gee Gee Gamble, Red și Pat West, Sonny West cu iubita, și Charlie Hodge. Au mai fost invitaţi Gary Pepper, unul din cei mai fervenţi admiratori ai lui Elvis, precum și mai mulţi muzicieni de frunte din oraș. A cântat orchestra lui Ronnie Milsap, care-și stabilise sediul la club în ultimele șase luni, cu Chips Moman, Tommy Cogbill și Reggie Young, care-l acompaniaseră mai demult pe Elvis. Chiar Mark James, care compusese *Suspicious Minds,* s-a sculat să cânte. Cei de-acolo-și amintesc c-a fost o petrecere pe cinste.

Cinci zile mai târziu, Elvis s-a-ntors la Los Angeles ca să-nceapă repetiţiile pentru cea de-a doua serie de concerte de la Las Vegas.

Când s-a anunţat că Elvis o să se-ntoarcă la hotelul International, în ianuarie 1970, unii-au zis că-i prea devreme, c-ar mai fi trebuit s-aștepte-un an, după cum se sugerase-n contractul iniţial. Se spunea că un angajament în sezonul de iarnă ar fi o dezamăgire pentru cei care-aveau proaspătă-n minte revenirea lui la public. Întoarcerea după numai cinci luni, și în sezon mort, ar fi o greșeală.

Dar, la jumătatea lui ianuarie, cu o săptămână înaintea deschiderii, se vânduseră bilete pentru douăzeci și două din cele douăzeci şi nouă de zile, (aproape patru mii la fiecare spectacol), iar personalul de la hotel și biroul de rezervări a primit instrucţiuni să comunice că rezervările pentru sala Internationale se pot face numai de către oaspeţii hotelului. Nu era o manevră ca să atragă clienţi, care nu prea veneau iarna, ci un mijloc de-a asigura oaspeţilor, conform tradiţiei, prima șansă să-l vadă pe Elvis.

— Elvis modifică întregul metabolism al hotelului, spune Nick Naff. Se detașează de ceilalţi într-o singură privinţă: cât e el acolo, camerele sunt permanent ocupate. La Tom Jones, lumea venea c-un avion, vedea spectacolul și pleca cu următorul. La Elvis e-o asemenea afluenţă, vin atâţia admiratori care-și iau camere și rămân aici două săptămâni ca să meargă la fiecare spectacol.

Cele mai multe schimbări din program erau lipsite de importanţă. Glenn D. Hardin i-a luat locul lui Larry Muhoberac la pian și orgă. S-a apucat să aranjeze unele din cântecele lui Elvis și-a dat orchestrei de la hotel un rol mai acătării în spectacol. Ronnie Tutt plecase la Andy Williams și-a fost înlocuit la baterie de Bob Lanning. Garderoba lui Elvis era ceva mai bătătoare la ochi. Adăugase câteva zeci de centuri din împletitură groasă împodobite cu pietre semipreţioase. Singura schimbare importantă se referea la cântece.

Elvis hotărâse, foarte cu cap, ca, pentru spectacolele din august, să se limiteze la propriile sale șlagăre, cântece în care se recunoştea ușor amprenta personalităţii lui, ideale pentru o reîntoarcere la public. La a doua serie de reprezentaţii a pus accentul pe piese Ian sate de alţi interpreţi. Așa că, în seara inaugurală, luni, 26 ianuarie, după ce-a cântat *All Shook Up* și *That's All Right Mama,* Elvis a anunţat că vrea să cânte cântece de-ale altora. I-a aruncat o privire lui Dean Martin, care

stătea-n loja de lângă cea a familiei lui Elvis, și l-a imitat fredonând „Everybody needs somebody…" (Oricine are nevoie de cineva). Apoi, hodoronc-tronc, s-a băgat într-o variantă a lui *Proud Mary* (Mândra Mary), care-a izbucnit cu toată forţa unui tren plin-ochi cu cântăreţi *gospel* (în spate erau *Sweet Inspirations* și *Imperials,* alături de rutinatul Sammy Shore.)

Mai târziu a cântat *Walk a Mile în My Shoes* (Plimbă-te o milă cu pantofii mei), *Swet Caroline* (Dulce Caroline) și *Polk Salad Annie,* succese de anul trecut ale formaţiei *Creedence Clearwater Revival* și, respectiv, ale lui Joe South, Neil Diamond și Tony Joe White. Celelalte cântece-au fost din catalogul lui, dar maniera-n care le-a cântat pe acestea patru — cu forţă și dramatism — le-a făcut să nu poată fi uitate. Când le cânta Elvis, simplu și fără pretenţii, era greu să-ţi mai vină-n minte originalele.

Tocmai cântase *Sweet Caroline* și părul, care-acum era mai lung decât în august și-i venea peste urechi, era răvășit și ud de transpiraţie. Purta o salopetă albă, despicată la piept, foarte strânsă-n talie și la genunchi. Centura și gulerul din împletitură groasă, opera unei dansatoare, prietenă cu Bill Belew, creatorul de costume de la „specialul de televiziune al lui Elvis, gemeau de-atâtea bijuterii. Chiar degetele păreau mai încrustate și mai bătute-n pietre scumpe ca oricând. Aurul și diamantele erau atât de multe c-ar fi putut răscumpăra un rege cu oricare mână. S-a uitat la public, apoi la orchestră care-l acompania.

— S-o pornim spre Louisiana, a spus el.

Orchestra a atacat introducerea binecunoscută a unui recent succes.

— Unii din voi n-aţi fost niciodată-n sud, a spus Elvis, în timp ce chitara bas îşi continua în spate linia ritmică susţinută. O să vă spun o istorioară, ca să vedeţi de ce e vorba. Este acolo o plantă, care crește prin păduri și pe câmpii și-are frunzele ca de nap. Toată lumea-i zice *polk salad.* A tăcut un pic.

— Asta-i *polk…*

A făcut o mișcare provocatoare din șolduri.

— *… salad!*

Obișnuita mișcare din șolduri, care era a lui Elvis, și numai a lui, în 1954 la Overton Park Shell din Memphis, când a cântat *Good Rockin' Tonight,* iar Webb Pierce n-a înţeles despre ce-i vorba, rămăsese tot a lui în 1970, așa cum fusese și prima dată la Las Vegas.

Apoi a luat *Polk Salad Annie* și-a făcut-o și pe *asta* să fie numai a lui. Dacă *Suspicious Minds* fusese regina concertelor din august – și fără îndoială că fusese — de data aceasta, onorurile curgeau pe *Polk Salad Annie.*

În continuare, Elvis a prezentat cântecul care-avea să fie următorul său *single* vândut într-un milion de exemplare: o baladă, *Kentucky Rain* (Ploaie în Kentucky). A cântat și *Suspicious Minds* presărându-l cu vreo șase lovituri de karate, câteva mișcări de picioare care te lăsau cu gura căscată și mai multe căderi în genunchi. A trecut apoi la melodia cu care încheia de obicei, *Can't Help Falling în Love.* Pe urmă Elvis s-a lăsat pe un genunchi ţinând un braţ ridicat de parcă făcea o amestecătură între salutul negrilor (în alb pe alb) și poza clasică de gladiator. Iar

cortina de lame auriu a căzut peste această scenă.

În sală toată asistenţa era-n picioare. Candelabrele de cristal din plafon se clătinau din cauza aplauzelor furtunoase, a fluierăturilor și-a strigătelor care-ţi spărgeau urechile.

— N-am văzut niciodată-așa ceva, declara Emilio, *maitre d'hôtel* la International și veteran al sălilor de spectacole din Las Vegas, unde-și mâncase optsprezece ani din viaţă. Telefoanele sună cât e ziua de lungă și lumea face coadă la bilete de la zece dimineaţa. Reacţia de-acum e mai ceva decât în vară.

Elvis părea mai relaxat, deși gripa şi-o tuse-afurisită s-au ţinut scai de el în ultimele două săptămâni petrecute la Las Vegas. Adesea îl apuca „strechea", cum ziceau cei din jur, și uneori se punea pe râs și nu se oprea tot spectacolul. De câteva ori s-a distrat pe seama celor din sală, pe care-i tachina al dracului, râzând diavolește.

— Îi place să zgândăre publicul, spunea Glenn D. Hardin. Îi place să se-amuze. Juca feste și celor din orchestră, povestește Glenn D. mai departe. Când ţi-era lumea mai dragă, în mijlocul unei părţi cu acompaniament orchestral, nu știu ce-l apuca din senin și sărea un vers. O făcea dinadins. Nu-i convenea să cânte cutare sau cutare chestie şi-şi bagă-n cap să le scoată de tot în seara aia. Așa că sărea câte-un rând și-i lăsa pe băieţi să cânte ca niște caraghioși. El stătea și se uita la ei. Nu făcea treaba asta prea des, da' dacă-l apuca bâzdâcu' sau nu-i plăcea cine știe ce, mai-mai că lăsa baltă număru-ăla şi-o lua pe arătură. Se punea pe improvizat, nu glumă. Ne-a blagoslovit cu câteva surprize d-astea. Ca om al scenei, e foarte pretenţios și, când face ceva, pune tot sufletul. E tare-atent la cântece, le-alege pe-alea care se potrivesc și se uită să vadă ce efect au. În primele patru-cinci seri, face încă retușuri, chiar la mijlocul spectacolului. Se vede clar că-l sâcâie când nu ies lucrurile așa cum vrea el. Da' când o nimerește, se cunoaşte de la o poștă. E fericit din cale-afară, nu și mai încape-n piele de-alâla fericire. El le ţine pe toate-n mână, mai spune Glenn D. Mie-mi vine să și râd. Poţi să te dai peste cap că tot n-ajungi niciodată să-l eclipsezi pe Elvis. Poţi, adică, să faci orice, da' n-o să se uite nimeni la tine. Mai-mai să crăpi de râs. Auzi colo, să te urci pe scenă când știi bine cum stă chestia. Pentru c-acolo-i el și-are grijă de toate.

În luna aia au fost trei cântece care l-au adus pe Elvis la pian. A cântat, la pian și din gură, șlagărul răgușit al lui Lloyd Price, *Lawdy, Miss Clawdy,* și numai la pian, alte două piese, mai lente, *Blueberry Hill* şi *Old Shep.*

Elvis a terminat la 21 februarie, cu o zi mai târziu decât se prevăzuse de la bun început. Instrumentiștii s-au dus cu mașinile la Los Angeles și, la 26 februarie, s-au întors la Vegas cu avionul. Pe urmă s-au urcat în avionul DC-9 al lui Kirk Kerkorian, împreună cu Elvis și cântăreţii din grupul vocal, și-au pornit-o spre Houston. Acolo, la Astrodome, Elvis avea să dea șase concerte, atracţia expoziţiei de animale și a rodeo-ului care se ţinea-n fiecare an la Houston.

Exact ca la International, alegerea Astrodome-ului a fost justificată, chiar dacă pe un teren de baseball, fie el închis sau nu, acustica lasă-ntotdeauna mult de dorit. Ca și hotelul, era un monument construit numai din superlative. Pentru cele trei

spectacole nocturne (erau programate și trei matinee) terenul era luminat de trei sute de reflectoare, cu o treime mai mult decât se folosiseră pân-atunci. Cele 41.500 de fotolii ar fi fost de-ajuns pentru o sută de cinematografe și tot ar mai fi rămas ceva. Temperatura era reglată la 72°F și-un sistem de ventilatoare asigura circulaţia aerului cu o milă pe oră. Un detector de fum controla vizibilitatea și gradul de poluare și transmitea informaţii la un computer (al institutului meteorologic) montat în acoperiș. Era primul sistem de acest tip folosit vreodată. Câteva loji, care fuseseră-nchiriate pe cinci ani pentru 15.000 de dolari anual, erau la etajul șapte faţă de terenul de joc. Hotelul Shamrock Hotoh, cu cele optsprezece etaje ale lui, putea să stea în mijlocul terenului și tot n-ar fi atins cupola sau zidurile. Chiar și Billy Graham, de care se zice că-i expert în materie, a fost atât de impresionat c-a decretat Astrodome-ul drept „una din marile minuni ale lumii".

— Ca sală de spectacol. Astrodomu' nu-i bun de nimic, povestește Glenn D. Hardin. E-un loc mare cât toate zilele și te-apucă groaza când e vorba să cânţi acolo. Am făcut o repetiţie scurtă, ca să vedem cum o să sune, și Elvis ne-a spus la toţi: „Oricum, o să fie oribil, așa că nu vă frământaţi. Daţi-i 'nainte și cântaţi!" Așa am și făcut. În fiecare scară, apăream în teren trași într-o remorcă.

Ne făceam numărul și pe-urmă o-ntindeam. Pe teren erau fire și plase, iar *cowboy-i* ne prindeau remorca de un jeep. Stingeau lu' minile, ne duceau până-n mijloc și ne lăsau acolo. Pe Elvis îl puneau într-un jeep roșu nou-nouţ, cu scaune albe. Făcea cu el un tur până-nnebunea mulţimea, după aia se urca pe remorcă și-i dădea drumu' cu *Blue Suede Shoes.* Ecourile se ciocneau peste tot în aer.

Categoric, nu era locu' unde să dai un spectacol ca lumea. Elvis știa că sună al dracului de rău, da' cânta și după aia plecam acasă.

Chiar când Elvis a adus cu avionul specialiști de la Los Angeles și Las Vegas ca să aranjeze instalaţia acustică, nu s-a ajuns niciodată la ce-ar fi trebuit să fie.

Deși nefericită din punct de vedere estetic, alegerea Astrodome-ului a dat roade în alte privinţe. Financiar, a fost categoric rentabilă. Lui Elvis i s-a garantat o sumă fixă de 100.000 de dolari pentru fiecare spectacol, plus un procent din încasările pe bilete. Pentru c-a bătut o mulţime de recorduri (a scos 207 494 de dolari, adică aproape dublu faţă de Las Vegas, în numai a zecea parte din numărul de reprezentaţii de acolo), când a plecat, a luat cu el, se zice, 1,2 milioane de dolari. Glenn D. susţine că unul din motivele pentru care Colonelul a acceptat aceste concerte a fost faptul că voia să strângă bani destui ca s-acopere cheltuielile și plata întregului personal pentru luna petrecută la Las Vegas; fireşte că cifra menţionată a fost îndestulătoare. (Instrumentiștii nu vorbesc de salarii, dar Hal Blaine recunoaşte c-al lui se ridica la 10.000 de dolari pe lună.)

Un alt motiv pentru alegerea Astrodome-ului a fost locul în care se găsea. Aici, în estul Texasului, cucerise Elvis primele lui succese mari în 1954 și 1955. Aici se strânseseră la-nceput cei mai mulţi admiratori și Elvis dorea sincer să se-ntoarcă la ei.

Un ultim motiv era taxa de intrare. Preţul biletelor cobora până la un dolar, așa că puteau să vină și admiratorii mai săraci.

Dacă angajamentul ăsta a avut vreo importanţă, s-a datorat în mare măsură faptului c-a marcat prima apariţie a lui Elvis în afara Vegasului și treaba asta i-a lăsat pe unii să-nţeleagă că se-ntrezărește-un turneu sau măcar alte câteva concerte. Altfel, n-a dat pe de lături de originalitate. Elvis a ţinut o scurtă conferinţă de presă. Priscilla a fost și ea acolo, risipind cât de cât zvonul că s-ar fi despărţit de Elvis. Paza a fost aceeași dintotdeauna: solidă și strictă. Înainte de-a se-ntoarce la Los Angeles, Elvis mai umplu se-o ladă cu premii pentru camera lui de trofee: cinci Discuri de aur. O insignă de aur de ajutor de șerif (Colonelul a primit și el una la fel), un Stetson și-un ceas de mină „King Midas", evaluat la 2500 de dolari, care părea sculptat într-un lingou de aur, pe mă sura mâinii lui Elvis.

În martie, Colonelul pare să se fi-ntrecut pe sine căci s-a anunţat că Elvis o să fac-un spectacol de televiziune care-o să fie difuzat, prin circuit închis, în toată ţ ara și care-o să-i aducă cel mai mare onorariu (un milion de dolari) plătit vreodată unui solist pentru un singur program de divertisment. Elvis avea s-apară-n sala Convention Center din Las Vegas (5.000 de locuri) cu câteva zile înainte să reia concertele la hotelul International din vecinătate. Spectacolul avea să fie transmis simultan în 275 de orașe pentru un public estimat la (din nou, cifra magică!) un milion.

Ideea îi aparţinea, bineînţeles, Colonelului. Ca s-o pună-n practică, însă, a apelat la doi tineri organizatori de concerte din Los Angeles: Jim Rissmiller, fost agent la William Morris, înalt, slab și cu ochelari, și Steve Wolf, asociatul său, mai scund, brunet și guraliv, cu experienţă în televiziune. Amândoi aveau cam douăzeci și cinci de ani, dar organizau concerte de trei ani și prezentaseră o mulţime de nume ilustre. De la Bob Hope la *Rolling Stones* nu săriseră aproape pe nimeni.

După propriile lor mărturisiri, voiau să-l înhaţe pe Elvis pentru un turneu în cincisprezece orașe, iar când Tom Diskin le-a spus nu, au venit c-o ofertă pentru un concert pe stadionul zinaheim, reședinţa echipei de baseball Angels. De data asta, Diskin le-a spus să se-nfăţișeze sâmbăta următoare la Colonel acasă, la Palm Springs.

Cum au ajuns, Colonelul, gătit cu un tricou turcoaz şi-o cipilică, cu ochelarii pe vârful nasului, i-a invitat în dormitorul pe care-l transformase-n cameră de lucru. Ca și biroul lui de la M-G-M. la Culver City, încăperea era ticsită cu fotografii și amintiri. Din când în când, apărea câte-o mâţă, proprietatea familiei Parker, sau menajera, care-aducea prăjituri și lapte.

— A fost o. Chestie fără niciun fel de pretenţii, spune Steve.

Întâlnirea-n sine a fost la fel de neprotocolară.

— Noi ne vedeam de discursul nostru, iar el îşi vedea de tăieturile lui din ziare, povestește Jim. Citea din ele și ne spunea: „Asta, trei sute de mii, asta, patru sute…" și ni le dădea pe rând în timp ce noi vorbeam de zor. Cu cât ne-arăta mai multe, cu-atât intram mai mult în priză. Și după ce i-am vorbit de Anaheim pân-a-nceput să ne doară gura, ne-a spus că nu-l interesează. Ne-a zis c-a promis celor de la International exclusivitate pentru Elvis, dacă-și pusese-n gând să facă-un program de televiziune pe circuit închis.

Știa că-ncercaserăm să facem așa ceva cu *Rolling Stones* și asta, plus oferta cu Anaheim, îl făcuse să se gândească la noi. I-am spus că putem discuta.

— Noi eram gata să negociem, povestește Steve, da' Colonelu' ne-a băgat pe gât ce-avea el în cap și cu asta, basta: sau așa sau de loc! Voia să-i asigurăm lui Elvis un milion. Mai voia să suportăm cheltuielile de producţie a spectacolului — instrumentiști, cântăreţi și-așa mai departe — deci încă vreo sută de mii. Târgul era cinstit, pentru că toată lumea câştiga. Da' prezentase totu-așa de repede că noi nu mai conteneam cu întrebările. Și el ne răspundea invariabil: „V-am spus, băieţi, o dată pentru totdeauna, numai așa batem palma!" Te ia ca din oală, nu-ţi lasă deloc răgaz să te gândești. Aproape-ţi pare rău c-ai întrebat.

Rissmiller și Wolf, care-și ziseseră Concert Associates, s-au dus la patronii lor de la Filmways cu afacerea pe care-o încheiaseră.

Cei de la Filmways „au căzut de pe scaun. Era o chestie-așa de grandioasă, spune Steve, că toate calculele se clătinau".

S-a convocat o a doua întrunire, la care Steve și Jim i-au dat Colonelului un cec de 100.000 de dolari, reprezentând o zecime din garanţie, depunere pe care-o ceruse Colonelul.

— Condiţia era că n-o să ne luăm banii-napoi dacă treaba iese fâsâită, spune Steve.

Printre cei prezenţi la întâlnire, înghesuiţi cu toţii-n același minuscul birou-dormitor, se numărau Diskin, Jim O'Brien, secretarul Colonelului, George Parkhill de la R.C.A., Steve și Jim, bineînţeles, precum și doi delegaţi de la Filmways, care erau fiecare câte-un pachet de nervi.

La nicio săptămână după întrunire, când, la zece dimineaţa, Steve și Jim au intrat în birourile lor de la Beverly Hills, au fost anunţaţi că la unsprezece și jumătate îi aștepta Colonelul. Era vor ba de-o întrevedere, cu Irving Kahn președintele de la Tele Prompter, societatea care urma s-asigure utilajele pentru circuitul închis.

În rest, asistenţa era aceeași; în plus veniseră Joe Esposito și-un angajat de la Agenţia William Morris, care avea sarcină să servească oaspeţii cu pui fript, *hot dogs* și ouă tari. Întâlnirea se ţinea în bucătăria-birou de la M-G-M, cum s-ar zice în cambuza Colonelului.

Se pare că mai toată ședinţa s-a consumat cu complimentele schimbate-ntre Parker și Khan, un personaj foarte colorat, fost agent de presă la 20th Century Fox. Apoi, când au trecut la afaceri. Kahn a făcut un adevărat colos din acest proiect mare, propunând ca spectacolul să fie transmis și-n Japonia și Europa prin satelitul Telstar. Steve și Jim mărturisesc astăzi că erau cam în mărmuriţi în faţa unei asemenea întreprinderi, dar, în general, au subscris la tot ce s-a discutat. Și s-a dat de-nţeles că discuţiile o să continue.

— După ce-a plecat Irving Kahn povestește Steve, Colonelul s-a apucat să ne-arate unde greșiserăm la negocieri. Ne-a mai spus care crede el că-s punctele tari și slabe-ale lui Kahn

Nu ne zicea ce-avem de făcut, da-ncepea mereu cu „dac-aș fi în locul vostru…" Și când vorbea așa, nu-ţi rămânea decât să iei re pe de notiţe.

În plus, Colonelu-a precizat că reclama pentru concert și emisiunea T.V. *nu* trebuie să sune „Concert Associates îl prezintă pe Elvis". Odată ne-a spus:

— Hai să stăm strâmb și să judecăm drept: cui facem noi reclamă aici, lui Elvis sau vouă?

Când cei doi căutau agenţi de publicitate în cele două sute și ceva de orașe, Colonelul îi învăţa să n-accepte convorbiri telefonice cu taxă inversă.

— Dacă nu-și pot plăti convorbirile, n-aveţi ce face cu ei.

Astfel, susţinea el, o să scape de 90 la sută din pomanagii.

Iar când i-au spus că pregătesc un anunţ ca să-l lanseze-n aprilie, Colonelul le-a spus și el că-i de acord cu data, da' că anunţul o să-l dea el.

— Băiatu-o să fie cu mine şi-o să facem totu' ca la carte, zic ei c-a spus Colonelul.

Apoi, la 19 martie, toată povestea s-a-ntins pe-un spaţiu buni cel în revista *Time* din Los Angeles. Robert Hilburn, semnatarul articolului, înfăţișa faptele imparţial și oferea ceea ce la prima vedere puteau fi niște argumente logice în sprijinul planului conceput de Colonel: „Ca să-și menţină aureola de «rege», Presley are nevoie de «super-angajamente». Prin apariţiile din cea mai mare sală din Las Vegas și de la Astrodome a realizat exact ce trebuia. Dar ce altceva mai putea face?" Iată răspunsul: „… transmisia pe circuit închis este o premieră în domeniul spectacolului de divertisment.

Este o replică, atât din punct de vedere financiar cât și al prestigiului artistic, la angajamentele de la Las Vegas și Houston. De fapt, dacă vânzarea biletelor va fi pe măsura așteptărilor, cele două angajamente anterioare vor rămâne cu mult în urmă".

Astea au fost ultimele informaţii publicate despre proiectul în chestiune. Steve Wolf și Jim Rissmiller se fac că plouă de câte ori se pun întrebări și, pare-se, *ei* au dărâmat șandramaua, ceea ce, se zice, l-a făcut pe Colonel să turbeze de furie. Și pe lângă-asta, surse de încredere afirmă că Filmways a avut niște pretenţii în plus, neacceptate de Colonel.

— Oricum, spune Steve, au tot pus-o pe tapet și, până la urmă, și-au dat seama că nu mai e destul timp pentru organizare. S-a mai vorbit de câteva ori la telefon, dar n-a mai fost nicio ședinţă.

Totuși, Colonelul a dat înapoi cei 100.000 de dolari.

În vremea asta Colonelul ducea tratative cu cei de la International. În martie, tot personalul restaurantelor din Las Vegas intrase-n grevă așa că hotelurile erau goale. Nick Naff de la International relatează că s-a ţinut o ședinţă cu administratorii hotelurilor unde s-a pus problema redresării cât mai rapide a situaţiei, odată cu terminarea grevei. Toţi au fost de acord că singurul care-ar putea pune pe roate Vegasul într-un timp record e Elvis. Prin urmare cei de la International au fost solicitaţi să-ncerce să-l aducă pe Elvis înapoi pentru o săptămână sau zece zile. Nick povestește că s-a făcut imediat o-nţelegere cu Colonelul, dar greva s-a terminat mai devreme decât se credea și, din lipsă de timp, nu s-a mai putut pregăti spectacolul. Alţii susţin cu tărie că organizatorii concertului aflat atunci pe afiș, un

recital Gene Kelly, au refuzat să primească un picior în fund pe perioada celor zece zile. Așa că Elvis nu s-a mai întors la Vegas decât în august, așa cum fusese programat de la bun început.

În mai s-a lansat un nou *single, The Wonder of You* (Minunea), un aranjament orchestral foarte pretenţios al unui cântec foarte comercial inclus în următorul său album, *On Stage* (Pe scenă), scos pe piaţă în iunie. Albumul cuprindea multe din cântecele pe care Elvis le interpretase, deși nu erau ale lui: *Sweet Caroline, Polk Salad Annie, Proud Mary, Walk a Mile în My Shoes, Runaway* și *Yesterday,* ultimele două selectate din primele spectacole de la Vegas, nu din seria din februarie, așa cum apăruse pe coperta albumului.

Ca și predecesorul lui, *On Stage* conţinea și-un comentariu de-al lui Elvis după placul inimii lui („Scumpo, te-am și sărutat… am făcut-o"), dar, spre. Deosebire de oricare album, e probabil singurul din lume care n-are nicăieri imprimat numele solistului. Treaba asta, însă, n-a frânat deloc vânzările.

Trecuse mai bine de-un an de când Elvis terminase ultimul film, *Change of Habit,* onorându-și astfel toate obligaţiile. Desigur că-n timpul ăsta Colonelului i s-au făcut o serie de oferte, dar condiţiile pretinse de el n-au fost prea ademenitoare. Steve Binder, care fusese producătorul și regizorul „specialului" de televiziune, s-a dus la Abe Lastfogel, prieten cu Colonelul și președintele Agenţiei William Morris, și i-a spus că i-a venit o idee: Elvis să participe în calitate de gazdă și povestitor-reporter la o istorie filmată a *rock'n'roll-ului.* După spusele lui Steve, Lastfogel i-a transmis în scris pretenţiile Colonelului: un milion de dolari pentru zece săptămâni afectate din timpul lui Elvis (și dacă filmul n-o să fie gata pân-atunci, cu atât mai rău), plus 50 la sută din câştiguri; 25 la sută din vânzările televiziunii, peste alţi 10 la sută din încasările realizate prin difuzare; costul total al filmului să nu depășească două milioane de dolari; să nu se filmeze după ora șase după-masa și la sfârșit de săptămână; să nu se lucreze în ultimele două săptămâni din decembrie și primele două din ianuarie. Steve spune că pune mare preţ pe scrisoarea cu pricina, dar, după ce-a citit-o, a lăsat chestia baltă.

Apoi s-a anunţat că Elvis o să fie vedeta unui film documentar despre el însuși. Avea să se cheme *Elvis* și să fie turnat în timpul repetiţiilor și spectacolelor din august, de la International.

În dimineaţa zilei când Elvis și-a început cea de-a treia serie de spectacole la International, care-aveau să ţină o lună, Colonelul se ocupa de pavoazarea intrării și supraveghea vreo șase oameni care se căţărau pe scări și-nșirau pe sârmă sute de steguleţe colorate. Pe steguleţe scria *Festivalul de vară Elvis* și ca atare intrarea marelui hotel semăna a talcioc de mașini.

Înăuntru, pe scările acoperite cu covoare, care duc la cazinou, o blondă frumușică vindea fotografii cu Elvis Presley (un dolar) și cărţi ilustrate (un dolar și jumătate), iar în spatele ei, toţi negustorii ambulanţi și oamenii de ordine purtau eșarfe tip Elvis Presley (trei dolari și jumătate, de vânzare la magazinele cu cadouri din hotel) și pălării albe din material plastic, cu o bandă multicoloră care proclama din nou luna *Festivalului de vară Elvis.*

Peste tot în hotel — în cele șase restaurante, pe marginea piscinei care era cât un golf marin, în cele șase baruri, în căminul pentru supravegherea copiilor, mari și mici, oriunde — atârnau afișe, portrete cu autografe, panglici, steaguri și pancarte. În faţă în trării în sala de spectacol, specialistul decorator al hotelului fixa tot felul de chestii d-astea pe toate lucrurile care nu se mișcau din loc.

La biroul de rezervări se făcuse-o coadă lungă de treizeci de picioare. Roșcata seducătoare de la ghișeu îi spunea celui de-al trei sutelea solicitant din ziua aceea (după aprecierea ei) că nu mai era nicio cameră liberă, hotelul era plin. (Lui Herb Alpert i s-a propus un pat supraetajat în camera lui Lou Adler, producătorul de discuri, sau, dacă nu, să se ducă-n altă parte.) Locurile din sala de spectacole se rezervaseră în întregime, pentru două reprezentaţii pe seară, șapte seri pe săptămână, pe aproape toată durata angajamentului.

Doi din admiratorii lui Elvis, Bob și Nancy, veniseră să se căsătorească-ntr-o capelă din apropierea hotelului. Erau acolo și Sue și Cricket, care se ţineau după Elvis ca scaiul de oaie. Se-ntorsese și fata din Chicago, care-l mușcase pe Elvis de gât în timpul unui spectacol în luna februarie. La lifturi se-ngrămădeau alţi zeci de oameni care-ncercau să treacă de paza instituită la etajul 13, unde Elvis ocupa somptuosul apartament Crown. Totuşi admiratori cu insigne I LIKE ELVIS bântuiau prin cazinou în căutarea vreunei figuri cunoscute: vreun admirator din Anglia sau Australia întâlnit ultima dată când a fost Elvis la Las Vegas, vreunul din ajutoarele lui Elvis, care cel mai adesea juca „Douăzeci și unu” sau cutreiera cazinoul după fete, sau, mai presus de toate, tăticul lui Elvis, Vernon, pasionat al jocurilor mecanice, sau colonelul Tom, care lăsa în mod regulat sute de de lari la ruletă.

Și ca o bizară încununare a acestui peisaj, o echipă de fil mare de patruzeci de persoane de la M-G-M continua lucrul la documentarul pe care Colonelul îl voia pe ecrane de Thanksgiving Day. Membrii echipei deveniseră atât de obișnuiţi în cânta cazinoului (luau interviuri șefilor de sală, negustorilor am bulanţi, recepţionerilor, barmanilor, casieriţelor, bucătarilor, admiratorilor) încât jucătorii nu le mai acordau nicio atenţie, chiar când trăgeau sau împingeau imensele aparate de filmat Panavision printre șirurile de jocuri mecanice.

— Ce se-ntâmplă aici? a-ntrebat o femeie îmbrăcată-n bermude și c-o sumară bluză cu breteluţe.

— Fac un film de televiziune despre Elvis, i-a răspuns soţul ei.

— Ah, da! îmi mai dai o monedă de cinci, scumpule? Vreau să joc și la automatul de dincolo.

Totul începuse c-o săptămână-n urmă, când Eddy Arnold se-apropia de sfârșitul spectacolelor de la International. Atunci a se sit echipa de filmare, împreună cu Colonelul şi-o parte din personalul lui, urmat la puţin timp de Elvis cu băieţii și cei cinci. Instrumentiști din formaţia de acompaniament. Din zi în zi nu mele lui Elvis se auzea tot mai des.

Filmările-ncepuseră deja la Los Angeles, când Elvis se-apucase să pregătească recitalul în sala de repetiţii de la M-G-M, iar regizorul Denis Sanders, care-avea un

Oscar, o și pornise prin sudul Californiei pe urmele admiratorilor mai grozavi ai lui Elvis.

— Ce-ncercăm noi să facem, spunea Denis după sosirea la Vegas, e să-l surprindem pe Elvis-artistul, văzut de admiratorii lui, de personalul hotelului și de public.

Cam jumătate din film, adică între cincizeci de minute și o oră, explica el, o să fie fragmente din primele cinci reprezentaţii de la sala Internaţionale, iar restul o să fie instantanee și inter viuri: scene de genul nunţii tinerilor Bob și Nancy Neal — care-apare-n trei reprize — și interviuri în genul celor cu personalul hotelului sau cu membrii din distribuţia *musical*-ului *Hair.*

Unele scene cu cei din *Hair,* care jucau în sala de teatru a hotelului, erau prea tari ca să intre-n film. De exemplu, începeau cu unul care zicea că filmul lui Elvis *Harum Scarum,* făcut de M-G-M, e oribil și-ajungeau la o improvizaţie a unui actor negru, care-l imagina pe Elvis analfabet, învăţând să vorbească.

— Turnez un documentar muzical, spunea Denis, și nu mă limitez la secvenţele filmate în concert. Totul în film o să fie muzical. Așa cum Elvis, sau orice alt interpret, alternează, să spunem, numerele dinamice cu cele lirice sau creează anumite stări de spirit, la fel fac și eu. O s-avem o scenă tristă, una veselă, alta tristă și-așa mai departe. Alte elemente o s-apară ca-ntr-o baladă. Când se-atacă partea orchestrală, imaginea se oprește, de exemplu, pe-o figură din sală și de-acolo trece la scena căsătoriei aceleiași persoane.

Dacă toate-astea nu semănau deloc cu tipicele filmuleţe Elvis Presley era pentru că Denis Sanders întrecea cu mult cerinţele unui asemenea film. Faţă de nivelul unei producţii cinematografice cu Elvis, el venea cu o carte de vizită copleșitoare. Documentarul său de șase ore pentru National Educaţional Television intitulat *Trial: City and Country of Denver vs. Lauron R. Watson* (Proces: Oraşul și ţinutul Denver faţă în faţă cu Lauron R. Watson) a câștigat în 1970 premiul pentru televiziune acordat de *Saturday Review* și, tot în același an, premiul Festivalului cinematografic de la Cannes pentru cel mai bun film de actualităţi. Tot el a făcut scenariul „specialului" de televiziune, de nouăzeci de minute, *The Day Lincoln Was Shot* (Ziua când a fost împușcat Lincoln); a regizat episoade din serialele T.V. *Naked City* (Orașul dezgolit), *Route 66, Alcoa Premiere* și *The Defenders* (Apărătorii), precum și câteva lungi metraje artistice, între care *Shock Treatment* și *One Man's Way;* a realizat o ecranizare după romanul lui Norman Mailer, *The Naked and the Dead* (Goii și morţii). Scurt metrajul *A Time Out of War,* pentru care-a fost scenarist, producător și regizor, a obţinut de asemenea, un Premiu al. Academiei în 1951.

Denis spune că habar n-are de ce l-au chemat să regizeze filmul despre Elvis. Nici măcar nu-i întâlnise vreodată pe Colonel sau pe Elvis și singurul contact pe care-l avusese cu M-G-M data din 1959, când a fost dat afară după ce lucrase doar două săptămâni ca regizor la *The Subterraneans.* La vremea aceea, povestește el, M-G-M susţinea că Sanders transforma povestirea lui Jack Kerouac într-un „film imoral".

Dar oricât de nepotrivit era Denis în aparenţă, probabil că alegerea a fost cea

mai bună. Filmul lui Elvis nu aducea beneficiile scontate și era logic ca, odată cu întoarcerea cântăreţului la apariţiile în public, să se producă concomitent şi-o schimbare în direcţia filmelor. Un documentar — și nu un nou film muzical pomădat — era un mijloc de a realiza această schimbare. Iar un documentar *bun* era menit s-o consacre definitiv.

Bugetul pentru film se situa între 1 și 1,3 milioane de dolari, din care lui Elvis îi revenea o parte surprinzător de mică. Denis a fost cât se poate de explicit când a spus că jumătate din fond era alocat pentru acoperirea cheltuielilor de creaţie „excepţionale". În mod normal, Elvis lua un milion de dolari, așa că era vorba, cel puţin în aparenţă, de o reducere.

Pentru Elvis, a fost o săptămână neobișnuită în multe privinţe.

Când a sosit în Las Vegas, c-o droaie de asistenţi de la R.C.A., M-G-M şi Agenţia William Morris după el, Colonelul a-nchiriat o aripă-ntreagă a hotelului la etajul patru. A pus acolo paznici în uniformă, care stăteau zi și noapte la datorie și nu lăsau pe nimeni să intre, dar care-aveau instrucţiuni să-mpartă tuturor vizitatorilor cărţi poștale, calendare sau cataloage de discuri Elvis Presley. Apoi Colonelul i-a pus pe oamenii lui să pavoazeze holul de la intrare. Au acoperit un perete cu un afiș imens de cinema care-l înfăţișa pe Elvis, iar un altul cu pancarte și stea guri. Pălăriile de material plastic le-a cocoţat la cinci picioare în faţa ușilor.

Zilnic aveau loc ședinţe la care trepădușii primeau diverse sarcini, poate ceva mai substanţiale decât să flecărească la telefon cu soţia Colonelului, rămasă la Palm Springs.

— Spune-i bonjur și lu' Stan, îi zicea Colonelul neveste-sii, Marie. Apoi îi trecea receptorul lui Stan Brossette, pe care-l numea cu consecvenţă „Brickett".

— Alo? Cum vă simţiţi azi? întreba Stan. Ce fac Chrissie și Midnight? (Pisicile familiei Parker.) Desigur, doamnă, totul e-n perfectă ordine. Da, doamnă. Vi-l dau acum pe Colonel.

Iar Colonelul, care-și suna consoarta de două-trei ori pe zi, se-apuca să-i povestească ce mâncase la micul dejun.

Pe măsură ce treceau zilele, erau tot mai multe lucruri de făcut. Colonelul stătea-ntr-o cameră cu lambriuri, pe care administraţia hotelului o transformase pentru el în birou, ceea ce nu se-ntâmplase nici unui impresar până atunci. Colonelul avea, prin urmare, un birou în Las Vegas. Peste drum, hotelul Landmark se umpluse bine cu cei care nu mai încăpuseră la International.

La magazinele de cadouri nu se mai găseau eșarfe și nici pălării cu *Festivalul de vară Elvis.* Unii pretindeau că fusese mașinaţia Colonelului, care știa că, dacă nu mai era marfă destulă, cererea o să fie și mai mare când o s-apar-un nou lot pe piaţă. Serviciul de securitate al hotelului primise 50 la sută întăriri ca să le asigure lui Elvis și Colonelului pază permanentă, să-i dea lui Elvis însoţitori de la cabină până în scenă și să posteze câte-un planton în faţa tuturor ușilor care dădeau spre culise. În ziua deschiderii, securitatea a fost atât de strictă că până și Stan Brossette și-a văzut convorbirile telefonice controlate. De câte ori se dădea o comandă pentru serviciul la cameră, odată cu comanda sosea și câte-un catalog R.C.A. cu toate-

nregistrările lui Elvis, două fotografii alb-negru și două color de opt pe zece (vechi de șase-șapte ani și înfăţișându-l pe Elvis cu păr cenușiu), precum și-un calendar de buzunar Elvis Presley.

În barurile de la cazinou puteau fi văzuţi vechi tovarăși de-ai lui Elvis, veniţi să-și prezinte omagiile celui pe care-l știau din vremurile bune de odinioară: George Klein, fostul șef de clasă când Elvis era la liceul Humes din Memphis în 1953, era acolo și discuta cu monumentalul Lamar Fike, care tocmai îi dăduse de băut lui Jim Kingsley, jurnalistul din Memphis, care crescuse la Tupelo cam odată cu Elvis, ceea ce-l îndreptăţea să se laude că e „ziaristul cel mai apropiat de Elvis".

În acest timp *maitre d'hôtel* verifica lista rezervărilor pentru seara aceea: Dwayne Hickman, Juliet Prowse, Sid Caesar, Xavier Cugat, Herb Alpert, Slappy White, Dale Robertson, George Hamilton, Jack Benny, Jane Morgan, Jackie Cooper, Sammy Davis jr., Sonny Liston, Cary Grant.

Iar Denis Sanders dădea ultimele indicaţii echipei sale de operatori, înainte de-a băga în sala de spectacol opt camere de luat vederi, din care cinci aveau să filmeze neîntrerupt timp de-o oră, cât dura concertul.

Colonelul, la rându-i, îi dădea lui Denis indicaţii:

— Fii atent să nu iei vreun Oscar cu filmu', că n-avem smochinguri să ne-mbrăcăm când s-or da premiile.

XVI

ADMIRATORII

DOAMNA VIRGINIA COONS a primit vizitatorii în locuinţa ei modestă din Redondo Beach, în California. În camera de zi i-au întâmpinat fetele, Elaine, de șaisprezece ani, și Nancy, de doisprezece. Soţul, Arthur, care era strungar, ieșise puţin în seara aia, iar băiatul, David, de paisprezece ani, se juca prin vecini.

— De obicei ne uităm mai întâi la filme, a spus ea când cei de faţă mai că n-avuseseră răgaz să facă cunoștinţă și să se-așeze pe scaune.

A arătat cu capul spre un aparat de proiecţie de opt milimetri din celălalt capăt al cămăruţei. Tocmai intrase băiatul, așa că l-a rugat s-așeze paravanul la locul lui, în faţa televizorului.

Aproape pe fiecare mobilă din cameră era o poză de-a lui Elvis pusă-n ramă.

— Suntem foarte mândri de filmele-astea, a spus el. P-ăsta l-a tras un prieten.

Deodată s-au stins luminile-n cameră și-a-nceput primul film în culori, specialitatea casei. Era o scenă, făcută de-o mână cam nesigură, — în care se vedea poarta de la Trousdale. Poarta se dădea-n lături și ieșea la iveală o limuzină neagră. Joe Esposito era la volan și Elvis stătea lângă el. Secvenţa a durat mai puţin de-un minut. După ea a venit alta, în care se vedea aceeași limuzină, dar la-ntoarcere. Ziua era pe sfârșite și Elvis venea de la lucru, din studio, explica doamna Coons. Secvenţa asta a durat un pic mai mult, fiindcă Elvis l-a pus pe Joe să

oprească mașina ca să dea câteva autografe admiratorilor care se strânseseră grămadă în faţa casei. Pe urmă mașina a dispărut prin poarta deschisă.

În scena următoare limuzina ieșea din nou. Era în altă zi, cel puţin așa părea, fiindcă Elvis îşi schimbase hainele. A făcut cu mina și dus a fost. Toată treaba a durat mai puţin de treizeci de secunde. După aia băiat' iar s-a-ntors acasă la sfârșitul zilei și iar a dat vreo câteva autografe.

Deodată s-a auzit un fâșâit și cu asta s-a terminat și filmul, că se desfăcuse cu cotul de pe rolă.

— Astalalt e mai palpitant, a spus doamna Coons. L-a făcut un admirator când era Elvis la Houston. Da' mi se pare că nu l-a prins prea bine.

A-nceput și-al doilea film.

Undeva departe, în Anglia, Rex Martin, președintele filialei din Gloucestershire a Clubului oficial de admiratori ai lui Elvis Presley din Marea Britanie, pregătea o listă de benzi pe care le oferea spre schimb sau vânzare. Iată câteva:

ELVIS ÎN SPECTACOLUL DE TELEVIZIUNE AL LUI FRANK SINATRA, 1960. ÎNREGISTRARE DIN CONCERT! Cam 6 minute. Începe cu *It's very nice to go travelling* (E foarte plăcut s-o pornești la drum) și trece la: FAME & FORTUNE; STUCK ON YOU. Calitate bună! 1,50 dolari

SUPLIMENT LA SPECTACOLUL ELVIS/SINATRA: cam 5 minute. ȘANSĂ RARĂ. El și Frank se ţin de ghidușii pe scenă. Apoi Frank cântă un vers din LOVE ME TENDER şi El cântă un vers din șlagărul lui Frankie WITCHCRAFT, trecând de la unul la altul. La sfârșit cântă amândoi în duet finalul de la LOVE ME TENDER. (Bandă înnebunitoare!) 2 dolari

ELVIS ÎN SPECTACOLUL DE TELEVIZIUNE AL LUI ED SULLIVAN. „ÎNREGISTRARE DIN CONCERT" 1957, cam 6 minute. Recită și cântă HOUND DOG. Apoi un potpuriu din LOVE ME TENDER, HEARTBREAK HOTEL, HOUND DOG, PEACE IN THE VALLEY, LOVE ME şi TOO MUCH. Calitate satisfăcătoare numai 1,50 dolari

ANNETTE DAY vorbește despre cum l-a întâlnit pe ELVIS și cum a filmat cu el pentru *Double Trouble* 4 un interviu cu Annette și o scurtă secvenţă din *Double Trouble.* 50 cenţi

SPECTACOLUL DE LA POSTUL DE RADIO VANCOUVER ÎN CINSTEA LUI ELVIS: conţine un interviu din 1956 când vorbește despre cei care l-au numit ELVIS PELVIS. CONFERINŢA DE PRESA DE LA VANCOUVER, 1957, cam 12 minute: vorbește despre debut, despre primul lui spectacol de la Memphis. Turnee, filme și spectacole de televiziune. Colonelul Parker etc., etc. Foarte interesant. 2 dolari

La Portland, în Oregon, un student din anul IV, pe nume Carl Obermeier, completa de zor formulare de comandă pentru afișe-mamut pe care scria ELVIS MASTER OF ROCK'N'ROLL (Elvis, maestrul *rock 'n roll-ului)* — cincizeci de cenţi; tricouri albastre pe care era scris cu alb I'M AN ELVIS FAN (Sunt admirator al lui Elvis) — trei dolari, plus douăzeci și cinci de cenţi taxe poștale; creioane cu FOREVER KING ELVIS (Regele Elvis de-a pururi) încrustat pe fiecare latură — șase la un sfert de dolar; o gamă largă de timbre cu lipici pe dos pe care admiratorul sau admiratoarea să le pună pe plic și să-l umple de mesaje ca MUSIC THAT WILL BE NEW TOMORROW (Muzica de mâine), OUR ELVIS IS SINGING TODAY! (Elvis al nostru cântă azi!) și YES, I'M AN ELVIS FAN AND PROUD OF IT! (Da, sunt admirator al lui Elvis și-s mândru de asta!). Cari spune că afacerea-i prosperă.

Dacă pe lume sunt eroi și eroine, cu siguranţă sunt și admiratori, iar admiratorul lui Elvis Presley, în multe privinţe, e probabil ca toţi ceilalţi de pân-atunci. Admiratorul sau admiratoarea îi sunt un sprijin în carieră. Se poate bizui pe ei, de obicei din punct de vedere economic, mai rar din punct de vedere emoţional. Fără doar și poate, cei mai mulţi din admiratorii lui Elvis îi cumpără discurile; se duc să-i vadă filmele din când în când și. Dacă le vine pe chelie, pot să-l asculte-ntr-un concert. Și cu asta, basta. Dar oricât de importantă ar fi această imensă masă amorfă de partizani, admiratorul *nesătul,* și numai el, contribuie atât de mult la întruparea mitului. Ăsta-i admiratorul care nu lasă nici urmă de-ndoială că numele i se trage de la „fanatic"[75].

E greu de spus câţi sunt la număr. Biroul colonelului Parker a făcut cunoscut că-n 1970 existau până la trei mii de cluburi de admiratori, deși, pare-se, cifra era niţeluș cam umflată, fiindcă multe cluburi erau organizaţii periferice cu un număr limitat de membri. Totuși Carl Obermeier spune că el a strâns 750 de membri în al său E.P.F.C.[76] „Hound Dogs" („O organizaţie pro Elvis sută la sută"), iar Sean Shaver, un fotograf de douăzeci și șapte de ani, președinte la E.P.F.C. „Îngerii lui El" din Kansas City, se mândrește cu un pomelnic de 950 în douăzeci și cinci de ţări.

În Germania, Clubul internaţional Elvis Presley din Göttingen, a cărui adresă era tipărită pe mapa unui *single* lansat de curând, are-aproape trei mii de membri. În Anglia, unde admiratorii lui Elvis sunt de-un zel pe care nu l-au avut nici vegetarienii, nici adventiștii, iar acum nici măcar adeptele emancipării absolute a femeilor nu-l au, E.P.F.C. din Marea Britanie se fălește cu patru mii de membri. Odată a strâns nu mai puţin de-o sută de mii de semnături pe-o jalbă prin care se cerea ca Elvis să dea un concert acolo. (Se spune că Tom Parker a fost impresionat, dar a rămas tare pe poziţie.) Fără-ndoială admiratorii erau în număr destul de mare, mai mare, poate, decât ar strânge-n jurul său orice altă

---

[75] În limba engleză, termenul corespunzător pentru „admirator" este fan, probabil o prescurtare a cuvântului fanatic (n.t.).

[76] Prescurtare» de la Elvis Presley Fan Club (Clubul de admiratori ai lui Elvis Presley) (n.t.).

personalitate. (Nu-i deloc exclus ca *Beatles-ii* să fi avut mai mulţi membri în cluburile lor de-admiratori prin ’64 — 66, da’ ce s-a ales de ei?) Și poate că bietul Colonel știa el ceva când spunea că pune la socoteală un sfert de milion.

Fără discuţie Colonelul a hrănit această pornire, căci pentru el cluburile sau banii lor din bancă erau totuna. Scrisorile pe care le expediază președinţilor de cluburi or fi ele mimeografiate, dar sunt doldora de vești și vin des. R.C.A. primește indicaţii precise să trimită calendare, fotografii și cataloage de discuri ca s-ajungă la toată lumea. Oricând și oriunde-n lume ar fi o întrunire a admiratorilor lui Elvis, Colonelul nu scapă ocazia să le dea o telegramă. Suplimentelor, revistelor și buletinelor li se acordă chiar mai multă atenţie și, după toate aparenţele, și din astea sunt vreo câteva sute.

Una e *The King’s Scepter*, organul E.P.F.C. international „Kissin Cousins”. E cu sediul la Spokane și-l are pe Elvis ca președinte de onoare. Președintă e Judy Palmer, cântecul clubului e *Kissin’ Cousins,* culorile sunt albastrul purpuriu și auriul, iar taxa de membru e de doi dolari pe an. În ultima vreme a avut între două și șase pagini, pe format mare, în care se-nghesuiau pân-aproape de margine cronici de discuri, laude pline de efuziune la adresa spectacolelor lui Elvis de la Las Vegas, reclame pentru alte cluburi de admiratori, știri mai concise, bârfă şi-o serie de fotografii frumos reproduse. Relatarea pe care-o face Judy periodic e semnată Elove[77].

Cam jumătate ca volum, dar vizibil mai comercială, e subţiri ca publicaţie bilunară din slujba E.P.F.C. „Îngerii lui El”. Asta și fiindcă președintele clubului și redactorul buletinului, Sean Shaver, se ocupă și de Clubul de discuri Elvis Presley din America. Prin această organizaţie, membrii ei pot să facă rost de oricare din discurile lui Elvis, noi sau vechi, la un preţ mai mic. Sean mai vinde partituri pe foi volante și-alte lucruri de-aducere aminte. Buletinul îl semnează cu „Până data viitoare, menţineţi-l pe Elvis rege”.

O revistă mai ambiţioasă a fost cea care s-a-mpărţit ultima dată prietenilor apropiaţi ai E.P.F.C. din California de sud, ale cărui șefe, Linda Webster și Nancy Ambrose, stăteau la Mar Vista. Publicaţia asta, prinsă cu capse-ntr-un dosar din carton velin, reproducea articole apărute-n mai multe ziare din oraș și-ntr-o revistă de importanţă naţională. Mai erau acolo cinci for mulare de cerere pentru radio, o scrisoare de la „biroul colonelului Parker”, o porţiune rezervată unui *disc jockey* care stătu se prin preajma lui Elvis ani de zile, o corespondenţă specială de la Virginia Coons, o xerocopie a unei reclame de la un film de-al lui Elvis, două fotografii color și două alb-negru, patru calendare din ani diferiţi, două felicitări de Pești, și, pentru colecţionari, o reclamă de muzică *bubble gum* din 1956.

Ce mai încolo-ncoace, dintre publicaţiile americane dedicate lui Elvis, în *Strictly Elvis* a lui Rocky Barra se simte cel mai tare mâna profesionistului. Nu reprezintă niciun club și-apare lunar într-un format de 5,5x8 inci. Totdeauna-și recuperează

---

[77] Nume format prin contopirea cuvintelor El(vis) și love (dragoste) (n.t.).

cheltuielile și uneori scoate și ceva-n plus. Rocky o editează acasă la el, în Livonia din Michigan. A intrat într-al patrulea an și costă șase dolari pentru douăsprezece numere. Ca și alte surate de-ale ei, publică articole scrise de admiratori și face cunoscut texul conferinţelor de presă și-al interviurilor mai importante, cele mai multe de prin anii ’50. Partea tarc-a lui *Strictly Elvis* e prezenta rea grafică foarte reușită. Rocky e și el cântăreţ de rock și seamănă mult cu idolul lui.

Mulţi din admiratorii lui Elvis îi seamănă sau încearcă să-i semene. Unii-s adolescenţi ca Steve Miller, elev la un liceu din Spokane. Steve zice că-n 1960, când avea opt ani, a ascultat prima dată un disc de-al lui Elvis.

— Când am pus discul, am înnebunit de fericire, spune el.

Mi-am zis că trebuie să aflu mai multe despre tipu’ ăsta. Așa că m-am dus glonţ la magazin și-am cumpărat o carte cu chestii despre Elvis. Am citit-o de la cap la coadă. Am mai cumpărat un teanc de discuri cu Elvis și le-am dat la gunoi pe-alea cu Ricky Nelson, pe care le mai aveam. Am decupat o grămadă de poze de-ale lui Elvis și le-am lipit pe perete și pe urmă mi-am tapat părul’ ca el. Mă-ntâlneam cu prietenul meu, Dave Kirkinghurk, puneam la un loc toate discurile noastre cu Elvis și-l imitam ore-n șir. Primul film pe care l-am văzut eu și cu Dave a fost *Loving You.*

După film mergeam amândoi peste tot și zâmbeam ca Elvis. Am încercat să și vorbim ca el. Un singur gest am copiat de la Elvis și-l mai am și-acuma: umblu cu guleru’ de la cămașă ridicat.

Mai mulţi admiratori mai maturi ai lui Elvis (printre ei e și-un dentist de douăzeci și cinci de ani din California) sunt atracţia petrecerilor pe care le dau. Se-așază-n faţa picupurilor și mimează cântecele lui Elvis. Să-l ascultăm pe-un prieten de-al dentistului:

— În momentul acela, când se face că e Elvis, chiar e Elvis.

Când încearcă să spună ce simt pentru Elvis, multe-admiratoare o fac cu fervoare religioasă. Iată ce mărturisește Julie Montgomery, o studentă de douăzeci și trei de ani din Polson, în Montana;

— Din octombrie 1955, atât de multe lucruri din viaţa mea, vise — nu din alea cu ochii deschiși, ci din alea din timpul nopţii — și amintiri sunt legate de Elvis c-aș putea să fac o carte.

N-am avut nicio putere-n chestiile-astea și nici n-am încercat să mă dezbar de ele. Cred că există niște forţe, care mă trag spre Elvis. Forţele-astea-s așa de puternice că acuma n-aș putea să mă desprind de Elvis chiar dac-aș vrea.

Irene Feola are douăzeci și șapte de ani, un bărbat și doi copii. Locuiește la Cârmei, statul New York. Și-n visurile ei Elvis joacă rolul principal.

— Vreau să vă spun un vis care mi s-a-mplinit acum un an.

Am luat avionul și m-am dus la Las Vegas ca să-l văd pe Elvis la International. Doamne! Am plecat duminică, 10 august. Am stat la o prietenă de-acolo. L-am văzut luni și marţi seara. N-o să vă vină să credeţi. Aveam locuri în rându-ntâi și l-am sărutat pe Elvis! Stătea în faţa mea și l-am chemat. S-a uitat la mine, a venit la marginea scenei, s-a aplecat, mi-a șoptit că-s dulce și pe urmă m-a sărutat pe gură. De câte ori vorbesc acum despre asta, aș da orice să fiu acolo. N-o

să-nţeleagă nimeni vreodată ce simt.

Îl iubesc! M-a făcut fericită și mi-a dat o poftă de viaţă care n-o să-mi treacă niciodată. Asta-i visu' care mi s-a-mplinit. Elvis m-a sărutat ! În momentul ăla eram numai eu pe lume.

Ce-o fi zicând domnul Feola de toate astea? Nevastă-sa zice că el o-nţelege.

Admiratoarele și admiratorii îşi cos pe fuste și cămăși titlurile filmelor lui Elvis, iar pe cuverturile de pe pat, numele personajelor pe care le-a jucat.

Îşi strâng bani pentru pelerinaje la Graceland și Tupelo. Acolo filmează de zor. Se filmează unii pe alţii și pentru nimic în lume nu uită să filmeze poarta și casa.

Trimit formulare de cerere completate la posturile de radio (adesea le folosesc pe cele puse la dispoziţie de cluburile de admiratori; asta a fost ideea Colonelului) ca să fie siguri c-o să se dea discurile lui Elvis. Pe urmă participă (și-asta o fac des) la sondajele de opinie din rândurile cititorilor sau spectatorilor ca să-i asigure lui Elvis obișnuitul loc unu.

Îi copleșesc pe Elvis și Priscilla (pe care se pare c-o iubesc cam cu stoicism) cu cadouri de Crăciun, de ziua lor sau de alte aniversări, îi trimit păpuși și hăinuţe cu ghiotura Lisei Marie, pun mormane de flori pe mormântul mamei lui Elvis și trimit cărţi poș tale cu „fă-te bine" când cineva-i bolnav.

Îşi scriu unul altuia scrisori și le semnează *Elvisly yours*[78]. Pe plicuri pun etichete și timbre cu chipul lui Elvis.

Îl urmăresc pe Elvis fără pic de răgaz sperând să-i fac-un instantaneu pe care să-l multiplice și să-l schimbe pe-alt instantaneu aproape la fel, făcut de alţi admiratori. Toate chestiile astea le ţin în albume imense, în care au tot felul de tăieturi din ziare, fotografii, calendare și grămezi întregi de literatură publicitară trimisă-n fiecare an de R.C.A. și de Colonel. Un admira tor se mândrește c-are șaizeci și două de albume, altul c-are treizeci de mii de fotografii.

Strâng orice le pică-n mână; frunze din copacii de la Tupelo, iarbă de pe pajiștea de la Graceland, cărămizi din patio-ul de la Trousdale. Un casier de treizeci și unu de ani din Honolulu are nisip pe care-a călcat Elvis. Mai mulţi au pahare din care-a băut el la Vegas (apa o ţin în sticle) și șerveţele cu urme de sudoare de la el. Când a fost întrebată ce-are-n colecţie, o fată pe nume Mary, din Cleveland, a spus:

— Tot în afară de original. Oh, și câte-aș putea face cu originalul! (Mary are treisprezece ani.)

Pavoazează camere-ntregi creând un mediu Elvis. Acoperă de tot pereţii dormitoarelor așa cum tapetase Colonelul pereţii biroului lui. O adolescentă din Indio, California are-o fotografie în despărţitura pentru mănuși din mașina ei. Mai are una îmbrăcată-n plastic ca să nu se ude când o ia sub duș.

— Dorm sub un pogon de fotografii de-ale lui Elvis, spune-o dactilografă de douăzeci de ani din Miami, și picupul merge-ntruna.

---

[78] Expresie intraductibilă formată după modelul formulelor de încheiere a scrisorilor: *Faitlilully yours* (Cu stimă) și *Sincerely yours* (Cu sinceritate) (n.t.).

Se-nscriu în cluburi la fel cum se-nscriu în organizaţiile ci vice cei care-aspiră la un post important. Multe cluburi îşi iau numele după un cântec sau un film de-al lui Elvis. În afară de cele pe care le-am amintit, mai sunt E.P.F.C. „Ready Teddy" (la Québec), Clubul de admiratori ai lui Elvis „Stuck on You Forever" (Sunt nebun după tine pe vecie) din Malaysia de vest, E.P.F.C. „Blue Hawaiians" (la Beverly Hills), E.P.F.C. „Love Me Tender" (la Monroe, în Louisiana). Altele-amintesc de starea de spirit colectivă: E.P.F.C. „Forever Faithful" (Credincios de-a pururi) la Mount Holly, în New Jersey, și Clubul de admiratori „For Ever for Elvis" (De-a pururi pentru Elvis), cu filiale la Miami, Memphis, Ciudad de México. În Australia și Brazilia. Lista e mult mai lungă. În toate orașele importante din S.U.A. sunt cluburi unde-admiratorii-n trecere găsesc sigur un loc de dormit peste noapte.

Unii chiar îşi botează copiii după Elvis, Stephen Toli, un muncitor de douăzeci și opt de ani din Somerville, în Massachusetts, e unul din ăștia. Steve și nevastă-sa sunt printre cei mai activi și prolifici admiratori din America, membri în vreo zece cluburi și corespondenţi la mai multe publicaţii ale-admiratorilor din Anglia. Iată ce afirmă Steve:

— Am un băiat de patru ani și i-am spus Stephen Elvis. Pe celălalt, care are doi ani, îl cheamă Lonnie Glen. Lonnie după *Tickle Me* și Glen după *Wild in the Country.*

Când i s-a intentat lui Elvis un proces de paternitate în 1970, mai mulţi admiraori au dat telefon la biroul Colonelului și-au spus că, deși nu cred niciun moment o asemenea acuzaţie, vor să-nfieze copilul.

Ca să fii admirator al lui Elvis Presley trebuia să desfaci bine baierele pungii. Glenn D. Hardin, pianistul lui Elvis de la Las Vegas, comentează:

— Venea acolo o fată din Chicago. Taică-său era avocat. Noi am dat vreo șaizeci de spectacole și, din astea, ea a fost la patru zeci și cinci. Stătea-n același loc și vedea două spectacole pe seară. Mi-a spus la bar că taică-su pune jos optzeci de dolari de fie care dată, pentru bacșișuri și-alte alea. Scotea optzeci de dolari din buzunar și-i dădeau locu' ăla. Era o fată tare de comitet. Taică-su ne-a luat pe câţiva la masă-nr-o seară. Pe noi. Ăștia din orchestră. Treaba era cam așa: dacă fetiţei mele-i place Elvis, o să invităm orchestra la masă; dacă n-ajungem la Elvis, facem și noi ce se poate.

Totuși cei mai mulţi admiratori n-au tătici cu dare de mână, ci sunt ca Judy Palmer, fata de douăzeci și doi de ani, președintă a E.P.F.C. „Kissin' Cousins" din Spokane.

— Am avut mare noroc. L-am văzut pe Elvis de câteva ori, spune ea. În februarie 1968 am stat o lună la Memphis. Pe urmă am fost și cu la Burbank, în iunie 1968, când s-a-nregistrat „specialul". L-am văzut în casa lui din Los Angeles în aprilie 1969. Am fost la șase spectacole de-ale lui la Las Vegas, m-am dus acolo-n august 1969 și-n februarie 1970. Mă gândesc c-o să ziceţi că-s milionară, dacă umblu-atâta. Sunt ajutor de responsabil într-un magazin de aparate de fotografiat și câştig doi dolari pe oră. Da' toate concediile mi le petrec prin ţară, după Elvis.

Cu salariul ăla, zice ea, i-e greu s-acopere toate cheltuielile clubului.

— Primesc între treizeci și cinci și cincizeci de scrisori pe săptămână, spune ea. Majoritatea n-au timbre pentru răspuns.

Cheltuiesc cam douăzeci de dolari pe lună cu timbrele, plus încă douăzeci de dolari la două-trei luni ca să trimit buletinele. Buletinele costă și ele încă vreo patruzeci de dolari sau ceva pe-acolo. E cam scump să ţii un club, da' mie-mi place. Îmi dau seama că face banii pe care-i bag în el. E grozav să-l împărţi pe Elvis cu alţi admiratori.

Pe departe cele mai mari cheltuitoare sunt două admiratoare ale lui Elvis care-și petrec timpul mergând de la Memphis la Los Angeles. Sue Wiegert are douăzeci și patru de ani și-a terminat colegiul. Cricket Mendell are douăzeci și unu de ani. Ele două formează tandemul nedespărţit al idolatriei pentru Elvis. De dimineaţă până „seara, aproape fără-ntrerupere, sunt în preajma lui Elvis și suspină după el. Asta-nseamnă că, dacă el e la Los Angeles. Fetele-și încep ziua în faţa casei lui, îi fac cu mâna când apare limuzina și-apoi îl conduc la studio unde-o s-aștepte până vine vremea să-l escorteze din nou acasă. Dacă Elvis pleacă cu avionul la Memphis, Sue și Cricket o pornesc cu mașina-ntr-acolo ca s-ajungă cât se poate de repede. Dacă el merge să filmeze exterioarele. La Las Vegas sau la Houston sau oriunde-ar putea ajunge și ele cu mașina, păi se duc aţă acolo. Când Elvis cântă la International, nu pierd niciun spectacol și pun toate cheltuielile pe cărţile de credit.

Uneori fetele se angajează ca secretare în orașu-n care-s atunci ca să poată plăti cheltuielile de pe cărţile de credit și s-aibă bani de casă și masă. Dar mai tot timpul ocupaţia lor e Elvis, pe el îl urmăresc fără-ncetare. Prin urmare, camerele pe care le-au în părţit şi-ncă le-mpart în cele două orașe nu prea sunt somptuoasa.

Da obicei nu găsești în ele mai mult de-un pat și-un picup. Adesea fetele dorm în mașină.

Cricket, o blonduţă ștearsă, plină de energie și entuziasm copilăresc, a devenit *Elfan* la Canton, în Ohio. Era-n 1963 și ea se-nscrisese-n mai bine de treizeci de cluburi de admiratori. S-a gândit că n-or fi alţii mai breji ca ea, așa că și-a făcut propriul ei club, „Elvisites". Mottoul clubului: „Regele Elvis e atotputernic". Sue e o brunetă mai puţin limbută decât prietena ei. L-a văzut prima dată pe Elvis în 1956, într-unul din spectacolele lui Ed Sullivan, a terminat studiile la colegiu la insistenţa maică-sii și, după ce și-a făcut propriul ei club de admiratori, numit „Blue Havaiians for Elvis", s-a pus să bântuie pe lângă poarta de la Graceland. Aici s-au întâlnit cele două fete-n 1967. Și de-atunci sunt nedespărţite, ca surorile siameze.

În momentul de faţă, Sue și Cricket nu prea vor să vorbească cu ziariștii. Se tem, așa cum spun ele (deși nu rostesc cuvântul), de „exploatare". În vara lui 1970 au fost de acord să li se ia un interviu pentru un articol din revista *West* și-au început s-a meninţe cu darea-n judecată încă-nainte s-apară ceva tipărit. Întrebate de ce, au spus că le era frică să nu creadă Elvis că ele se lasă plătite pentru interviu, că profită de prietenia (exact așa spuneau: prietenia) cu el.

Dacă Sue și Cricket deţin recordul absolut în ce privește Presley-mania, Anglia

e ţara unde admiratorii lui Elvis (pe locul doi ca fervoare după cele două fete) sunt cei mai numeroși. În Marea Britanie sunt atât de mulţi și-atât de-nflăcărați că pot susţine o revistă grozavă dedicată lui, *Elvis Monthly*. În cele șaizeci și patru de pagini găsești o mulţime de articole familiare: cronici care ridică discurile-n slava cerului, diverse discografii și alte compilaţii statistice, scrisori către editor, o mărturie personală intitulată *descoperindu-l pe Elvis* (care, de obicei, e scrisă cu convingerea și verva specifice numai proaspeţilor convertiţi la cele sfinte), rubrici de bârfă și știri serioase și poezii ocazionale.

În fiecare lună apar relatări din Memphis despre ce face Elvis zi de zi. Toate astea vin de la Gary Pepper, al cărui tată deschide și-nchide poarta de la Graceland. Mai e şi-o rubrică de știri redactate de Albert Hand, un tipograf, care-a fondat Societatea Internaţională de apreciere a meritelor lui Elvis Presley. Nu lipsesc zeci de fotografii și câteva reclame ca: „Puloverul *Jordanaires* – de la magazinul de confecţii/pulovere de damă al grupului *Jordanaires.* Preţ obișnuit: 25 dolari. Pentru admiratorii lui Elvis un mandat poștal internaţional de 15 dolari". Lui *Elvis Monthly* i se datorează un anuar, *Elvis Special,* și insigne, discuri, hârtie de scris și plicuri, pe care le oferă cu dărnicie.

La baza acelui *Beatles Monthly,* a stat revista asta de 5X7 Inci. Dar în timp ce *Elvis Monthly* a împlinit unsprezece ani, publicaţia *Beatles*-ilor a depus armele după cinci, în 1969.

Principala menire a revistei este ca mijloc de comunicare. Prin intermediul ei se sprijină, se pun la cale și se-anunţă cele mai multe din marile „acţiuni" Presley. (Iată titlul unui articol recent: *Petrecerile Presley adună forţe.)* De exemplu, când Elvis și Priscilla au împlinit trei ani de la căsătorie, Maureen Fricker s-a gândit să-i sărbătorească printr-o petrecere care promitea proiecţii cu *Roustabout, Follow That Dream* și alte câteva mai scurte, alese dintre filmele noi ale lui Warner Pathé (unul era despre nun la lui Elvis). În plus se oferea o „jumătate de oră pentru întrebări" și o „jumătate de oră pentru discuţii". Costul biletelor: 18 șilingi (cam doi dolari), în care intrau ceaiul, uscăturelele și diverse sandviciuri.

O „acţiune" Elvis de proporţii mai mari e întrunirea anuală Elvis organizată de *Monthly* de șase ani încoace. În mod obișnuit se ţine la Londra, iar în 1970 în toată Europa. S-auzim ce ne spune într-un număr recent Todd Staughter, președintele E.P.F.C. oficial din Marea Britanie: „Admiratorii care călătoresc în vacanţa de opt zile rezervată admiratorilor lui Elvis vor fi invitaţi la o petrecere Elvis la Bruxelles, unde se vor proiecta filme, făcute de un admirator, despre angajamentul lui Elvis la Las Vegas. În Olanda sunt în program două filme de succes, iar la Koblenz, Clubul german de admiratori promite să dea înregistrarea pe peliculă a spectacolului de televiziune al lui Elvis Presley de la N.B.G.

Și nu uitaţi, pe lângă întrunire [la Luxemburg], sperăm să obţinem ca la un cinematograf din Luxemburg să se proiecteze filmele *Live a Little, Love a Little* și *Charro".* Nu trebuia nimic mai mult. Oricare din admiratorii lui Elvis ar fi simţit că arde de nerăbdare.

Organizarea e nemaipomenită. Maria Luisa Davies, șefa filialei din Liverpool, ne

mărturisește;

— La noi lucrurile stau cam așa: ţara e-mpărţită-n zone care au câte-un șef. Datoria mea e să ţin legătura cu admiratorii din localitate, să le dau răspuns la întrebări — asta ca să-l scap pe Todd să nu-nnebunească din cauza maldărelor de chestionare — să organizez excursii-n alte orașe ca să vedem filme de-ale lui Elvis etc. Fiindcă suntem o ţară așa de mică, la noi e ceva obișnuit să ne-ntâlnim cu-admiratorii de la alte cluburi. Toate treburile-astea au un succes grozav. Cred că secretul succesului e spiritul de grup și minunatul sentiment că te potrivești în păreri cu ceilalţi.

Multe din acţiunile pe plan european pornesc de la filantropia lui Elvis. Sunt un mijloc de-a strânge bani în scopuri caritabile și-n Anglia asta-nseamnă, de obicei, câini-călăuză pentru orbi.

Elvis Monthly nu-i singura publicaţie din Europa. În Italia apare lunar *Elvis Times,* un ziar în toată regula, jumătate-n engleză, jumătate-n italiană. Un admirator din Olanda, Hans Langhroek, și-a pierdut zece ani ca să cerceteze, mai mult prin corespondenţă, partea de-nceput a vieţii lui Elvis. A publicat o biografie atractivă și exactă, în linii mari, deși nota personală și limbuţia autorului se simţeau din plin. Se numea *The Hillbilly Cat* și-l ducea pe Elvis până-n 1955. În Anglia și Irlanda sunt zeci de suplimente și reviste de admiratori care-apar cu regularitate.

E nedrept să se facă generalizări despre admiratorul „obișnuit". În ce privește mediul social, vârsta, ocupaţia și-așa mai departe. S-au făcut, însă, sondaje de opinie (unul chiar de *Elvis Monthly)* și astfel există imagini fragmentare asupra problemei în discuţie. În Anglia se pare c-aproape jumătate din cititorii revistei amintite sunt între nouăsprezece și douăzeci de ani (capitol la care bărbaţii pretind c-au întrecut puţin femeile, ca număr), iar restul se-mpart aproape egal între cei sub optsprezece ani și cei de peste douăzeci și trei. Lucrătorii din serviciile publice, funcţionarii și meseriașii (13%) i-au lăsat cu mult în urmă pe muncitorii din fabrici și comercianţi (30%), ca și pe studenţi și gospodine (22%). După toate probabilităţile, în Statele Unite sunt două categorii principale de admiratori diferenţiaţi; în mare parte, prin vârstă. Linia de demarcaţie e la douăzeci de ani. Admiratorii mai maturi și-l amintesc pe Elvis de prin '50; cei de douăzeci de ani și mai tineri i-au devenit admiratori după ce s-a-ntors de la armată.[79] Fără discuţie, două treimi din toţi membrii cluburilor de admiratori sunt la vârsta adolescenţei sau chiar mai mici. Constatarea nu e deloc surprinzătoare dacă trecem peste faptul că treimea cealaltă e formată din oameni de douăzeci de ani sau mai mult, dintre care un număr mare se apropie și trec de treizeci de ani. În S.U.A. femeile au întâietate faţă de bărbaţi din punctul ăsta de vedere, dar pentru toată lumea. În comparaţie cu Anglia, nivelul de cultură e scăzut, aproape de media pe plan naţional. Deși numărul celor înscriși

[79]Se pare că singura anchetă este cea făcută de mine, în cadrul căreia unele cluburi de admiratori au distribuit trei mii de chestionare O parte din materialul cuprins în capitolul de față se bazează pe informațiile furnizate de acele chestionare.

la colegiu a crescut de peste două ori în ultimii douăzeci și cinci de ani. Media de cultură pentru americanii albi nu prea dă la iveală diplome de absolvire a liceului. Pe lângă asta, să nu uităm că numai vreo 20% din populaţia activă a S.U.A. are studii sau calitatea de proprietar, iar restul sunt lucrători din comerţ, muncitori din fabrici, muncitori agricoli și alţii la fel. Făcând pentru moment abstracţie de studenţi, cei mai înflăcăraţi admiratori ai lui Elvis se recrutează, în general, din pătura de jos și de mijloc, din rândul celor care, pentru a-și câştiga existenţa, lucrează mai mult cu braţele decât cu capul. De exemplu, incredibil de mulţi sunt operatorii de la mașinile de perforat cartele de la I.B.M.[80] îi urmează-n ordine montorii din fabrici și lucrătorii din serviciile publice.

Bineînţeles, mulţi admiratori sunt adolescenţi care trec prin fazele obișnuite ale cultului eroilor. Nu-i nimic anormal în asta. Dar mulţi, cei mai zeloși, au niște trăsături de caracter ce pot stârni interesul psihologilor. Ăștia sunt. Paranoicii care, stăpâniţi de simţul lor de posesiune, nu admit că Elvis poate avea vreo imperfecţiune ca oricare om. Așa că se pun pe scris scrisori obscene de ameninţare celor care-l atacă sau își permit să-i critice vreun film sau vreun concert. La fel, când un critic îl prezintă favorabil pe Elvis, omul se trezește asaltat de scrisori și cărţi poștale de mulţumire. Când umblă zvonul că Elvis și Priscilla nu se-nţeleg (în cazul în care admiratorii cred așa ceva, ceea ce e foarte puţin probabil), paranoicii sunt convinși că vina e numai a Priscillei, nicidecum a lui Elvis. Cât despre toate filmele proaste și-nregistrările slabe, ele-s numai opera Colonelului. Notând faptul că 41% nu sunt de acord eu politica de impresariat a Colonelului, *Elvis Monthly* spunea: „O înfrângere a impresarului lui Elvis chiar și după succesele din 1969 este o condamnare a politicii de impresariat din 1963 — 67, ceea ce nu poate stârni decât consternare. Dacă această întrebare ar fi fost adresată în 1967, nu-urile s-ar fi ridicat măcar la 75%".

Psihologii spun că această idolatrizare exagerată e adesea semn că-n sufletul admiratorului respectiv se petrece o criză a identităţii, că e-atât de neînsemnat și de nepopular printre cei de-un fel cu el încât simte nevoia s-aleagă pe cineva cu aură strălucitoare, care să-l ajute să se substituie în propria-i viaţă. Iată ce zicea un psiholog:

— Alipindu-se pe lângă o vedetă consacrată și dedicându-și atâta timp adoraţiei acestei vedete (în cazul lui Elvis, colecţionarea de albume cu tăieturi din ziare, fotografii și așa mai departe), admiratorul poate să creeze — măcar în mintea lui — o *relaţie* cu vedeta, ceea ce pare în sine suficient ca să-l facă pe individ „mai bun" decât grupul de-un fel cu el care l-a respins. E o nesiguranţă de demult, tratată empiric după o metodă veche și, în general, inofensivă.

Dar misterul e tocmai de ce atrage Elvis atâţia oameni de felul ăsta. Poate pentru că așa i-a hărăzit soarta!

---

[80] Prescurtare de la International Business Machines Corporation (Corporația Internațională pentru producția de calculatoare) (n. t.).

Oricine-ar fi ei și oricare le-ar fi motivaţiile, *Elfan-ii* sunt fiinţe fascinante, pe care se sprijină o mare parte din istoria succesului lui Elvis.

La Hollywood, Ann Moses, drăguţa editoare de douăzeci și trei de ani a lui *Tiger Beat* (o revistă pentru adolescenţi), încerca să convingă pe cineva că cititorii vor într-adevăr mai multe chestii senzaţionale cu Elvis, că nu e vorba de-o prejudecată a ei. Ca mulţi alţi „șefi" ai cohortelor de-admiratori, are ceva mai multă cultură decât ceilalţi (doi ani de colegiu) și, tot ca mulţi alţii, spune c-a devenit admiratoare-a lui Elvis prin soţul ei.

— Cred că a fi admiratoare a lui Elvis e ca și cum ai fi în drăgostită, zice ea. Nu poţi să spui *de ce* sau *cum* s-a-ntâmplat, dar știi c-așa e și nu te-nșeli.

La Morningside, în Maryland, un ofiţer de poliţie de douăzeci și șapte de ani, pe nume Bill Kaval, tată a trei copii mici, lucra la una din discografiile și listele de filme. Bill corespondează cu admiratori din multe părţi ale globului (Anglia, Japonia, Italia), e membru în mai multe cluburi de admiratori, crede cu tărie că are una din „cele mai complete colecţii Elvis Presley din lume" și e unul din cercetătorii și statisticienii mai serioși ai fenomenului Presley.

La Chicago, Lana Kotenko, de douăzeci și doi de ani, s-a angajat ca secretară și dactilografă ca să facă rost de bani pentru drumurile periodice la Memphis și Las Vegas. E-o fată atrăgătoare şi-şi acoperă mai toată-mbrăcămintea cu fotografii și lozinci gen Elvis.

— Doamne, ce frumos și senzual e! exclamă ea. Când m-a văzut cu toate insignele alea Elvis ale mele și cu bluza Elvis pe care-o aveam atunci pe mine, nu i-a venit să-și creadă ochilor. Și eu eram așa de emoţionată c-am început să plâng.

Prietenii spun că Lana, chiar ea, l-a mușcat mai târziu pe Elvis de gât în timpul unuia din spectacolele lui de la Las Vegas.

— Cred că Elvis e sincer uimit de comportarea unora din admiratorii lui, spune Stan Brossette. I-am citit odată-n priviri și parcă spunea: „Sfinte Sisoe, ce-ai păţit, omule?" Și la urma urmei, cum să ia toate astea-n serios după atâţia ani?

Iar la Redondo Beach, doamna Virginia Coons mai pusese-un film. Doamna Coons, una din colecţionarele mari cu-adevărat, are-n colecţie cam 25.000 de fotografii cu Elvis. Le scoate la lumină una câte una, album după album, și, pe măsură ce le-arată, explică cum stă Elvis cu piciorul drept răsucit. E clar c-a studiat pozele-astea de nenumărate ori.

— Uitaţi-vă, spune ea lovindu-se cu mâna de aparatul de proiecţie pe când voia s-ajungă la șaltăr. P-ăsta l-a făcut din balconul de la International.

Filmul a durat numai câteva minute. Pe urmă doamna Conns l-a pus de la coadă la cap.

XVII

ACUM

— EU ZIC CĂ ȘI-A PUS ÎN CAP să facă ceva grozav cam de două ori pe an, spune Glenn D. Hardin. S-a băgat în tot felu' de chestii d-alea d-a mers prin ţară-n lung și-n lat. Internaţionalu-i o treabă bună. Aici faci ușor rost d-un angajament. Banii-s destui, lumea vine buluc. Lui îi place să se zbată niţel. Pare mulţumit. Și-așa e. Altfel nu s-ar întoarce dacă nu i-ar plăcea. Nu prea are el nevoie de bani. Nu-l interesează s-aibă un angajament tot timpu'.

După ce-a cântat trei luni la hotel în 1970, Elvis a făcut drumu-napoi și-a dat șase recitaluri în șase zile la Phoenix, Detroit, St. Louis, Miami, Tampa și Mobile. Și poate că-ntr-un an-doi o să dea și primele spectacole în Europa. Dar astea nu-s turneele care scoteau și sufletul din el ca pe vremea când lucra cu Casa de discuri Sun. Pe-atunci dormea-n Chevroletul lui Scotty Moore sau conducea fără oprire din West Texas până la Shreveport ca s-apară la *Louisiana Hayride.* Turneele de-acuma le poate face-ntr-o săptămână. Un' sau două din astea pe an plus angajamentul de la Las Vegas nu-l storc de puteri și nici nu-i strică vacanţa din Hawaii, la care ţine-așa de mult.

Nu există nicio posibilitate de apreciere clară a venitului anual al lui Elvis. Totuși se poate aproxima. Pentru cele două luni de la Las Vegas, sursele cele mai de încredere spun că onorariul a fost pe undeva pe lângă un milion de dolari (plus toate camerele pe gratis și-așa mai departe). După alţii, onorariul a fost dublu. Și orice altă apariţie se poate-aprecia la minimum 100.000 de dolari sau un procentaj bunicel din încasările de pe bilete (care din cele două variante e mai mare) pentru fiecare spectacol.

Pe lângă veniturile de la spectacole mai sunt și cele de la vânzarea de discuri. Cifra la care se ridică drepturile de autor e-un secret bine păstrat, dar se poate deduce că depășește media oferită de-o companie mare, ceea ce-nseamnă cam cinci cenţi pentru fie care *single* vândut și douăzeci și cinci până la treizeci de cenţi pentru fiecare album. Dacă ne gândim că Elvis are-o-nţelegere cu R.C.A. (adică le pune la dispoziţie banda cu tot dichisul şi-şi suportă toate cheltuielile de producţie), putem la fel de bine trage concluzia că drepturile de autor sunt cu *mult, mult* mai mari decât media. Colonelul nu vrea să i-o ia nimeni înainte. Așa că drepturile de autor scoase pe discuri (luând ca bază patru discuri *single* și trei albume pe an, multe din ele având Discul de aur, ceea ce nu-i deloc imposibil) s-ar putea ridica la alt milion de dolari, cel puţin, sau poate mult mai mult.

Drepturile pentru publicarea cântecelor adaugă și ele destul. El vis deţine-n continuare controlul asupra celor două companii ale lui: Elvis Presley Music (care-nglobează acum filiala americană de la Elvis Presley Music, fostă American Music) și Gladys Music. Hill and Range a cumpărat și-alte companii, printre care două din fir mele vechi ale lui Marty Robbins — Marty's Music (unde intra El Paso) și

Marizona Music. Freddie Bienstock de la Gladys și Hill and Range spune că Elvis deţine mai mult de două mii de cântece. Venitul de la toate astea: probabil 500.000 dolari.

Tot felul de alte venituri ca, de exemplu, de la câte-un film, de la vânzarea filmelor mai vechi cumpărate de televiziune, de la contracte de licenţă cam ciudate și-așa mai departe, ar mai putea adăuga înc-un 500.000 de dolari sau mai mult, în funcţie de numărul de filme.

Total: între 3.000.000 și 5.000.000 dolari.

Foarte ciudat, dar se pare că Elvis reţine relativ puţin din toate astea. Spre deosebire de multe personalităţi de vază ale spectacolului de divertisment, Elvis nu s-a ascuns niciodată în spatele unor corporaţii ale hârtiei și-al unor societăţi anonime și nici n-a profitat de complicatele afaceri pentru câștiguri de capital și de alte mijloace de evaziune fiscală. N-a investit din gros în petrol și vite și numai minimum necesar în proprietăţi funciare. Nu există niciun „imperiu" Elvis, cel puţin nu în sensul tradiţional. Prietenii care se ţin după coada lui Elvis și-a Colonelului spun că, sincer vorbind, celor doi nu le pasă dacă dau guvernului sume imense.

— În fiecare an plătește pe cineva care vine de la Washington și se ocupă de impozitele lui Elvis, spune un prieten din Nashville al Colonelului. De ani de zile fiscu' face formele și-ncasează impozilele de la Elvis și de la Colonel. Colonelu' zice că nu vrea să se strecoare greșeli, că n-are chef să i se-ntâmple lu' Elvis ce i s-a-ntâmplat lu' Joe Louis, când l-au ars și l-au pus să plătească din urmă pe zece ani.

Odată Elvis însuși s-a făcut ecoul Colonelului:

— Prefer să-mi plătesc impozitele decât să-mi aprind paie-n cap din cauza lor. Nu vreau să mă trezesc într-o bună zi că datorez guvernului mai mulţi bani decât am. Oricum, io zic că-mi rămâne destul.

În multe privinţe lui Elvis îi umblă mintea mai repede decât cred unii. Toţi cei care-au stat un timp în preajma lui spun chestia asta. Și n-o spun numai pentru c-ar crede că, din punct de vedere intelectual, e pe măsura rolurilor de cântăreţ *country* pe care le joacă adesea în filme.

— Elvis vrea să afle-o grămadă de lucruri, zice Bill Bixby, care e probabil unul din actorii tineri mai inteligenţi și cu darul exprimării frumoase. Uneori ne-apucăm să vorbim câte-n lună și-n stele. Și el chiar vrea să știe câte-n lună și-n stele. Să-l vezi cum se-aprinde când vrea să afle ceva. E clar că moare de nerăbdare să cunoască cât mai mult. Vrea să știe și să-nţeleagă o grămadă de lucruri. Discută cu mare-nflăcărare când vede că pe oamenii cu care vorbește îi interesează sincer ce spune el și n-o fac doar de ochii lumii.

Yvonne Craig. Care se dă-n vânt după cărţile cu subiecte de politică și sociologie, spune că, pe vremea când erau împreună.

Elvis dăduse-n toana medicinii și că citea pe rupte cărţi de specialitate.

— E fermecat de cuvinte, spune Stan Brossette. Te-ntreabă ce-nseamnă aia, ce-nseamnă ailaltă: „Mai zi-l o dată… s-ar putea folosi așa**…** da' așa?" Alţii-ar trece ușor peste ele făcându-se că știu.

Are-o minte-așa de subtilă, așa de ascuţită. Omu-ăsta ar fi putut să se-apuce de-orice pe lume.

Stan spune că Elvis are patru trăsături caracteristice pe care nu le uiţi așa ușor: 1) sensibilitate și politeţe; 2) dorinţă de cunoaştere și intuiţie; 3) energie ieșită din comun; 4) simţul umoru lui. Vorbind despre aceasta din urmă. Stan povestește ceea ce, probabil. s-ar putea numi cea mai bună glumă a lui Elvis Presley:

— La primul film pentru care i-am făcut reclamă nici măcar nu l-am întâlnit pe Elvis. L-am întâlnit la al doilea. Abia la al treilea am vorbit cu el. Totu' a mers foarte-ncet, puţin câte puţin, așa că-n momentul când a trebuit să mă duc la el ca să-i cer voie s-aduc pe cineva pe platou, îmi cam tremurau picioarele. Venise-o prinţesă de nu știu unde și eu îi tot spuneam lui Elvis ce mult îl admiră ea: „Are toate discurile tale și ţi-a văzut fiecare film de câte trei ori. Zice că dacă n-ajunge să te vadă, toată excursia ei în America nu face două parale". Cred c-am vorbit vreo trei mi nu te bune. Elvis stătea și m-asculta. Când am terminat, și-a arcuit buzele un pic, s-a uitat drept la mine și-a spus: „Da' face banii?"

Elvis rămâne-n continuare foarte legat de familie și puţini sunt cei care-au pătruns în cercul lui intim de-a lungul anilor. Tatăl, mama vitregă (el îi zice Dee) și cei trei fraţi vitregi, care-au ajuns la vârsta adolescenţei acum, stau într-o casă cu patru dormitoare de lângă Graceland. E modestă, dar are tot ce-i trebuie. Mai stau acolo, în tot cursul anului, mătușa lui, Delta Mae Biggs, și bunica dinspre tată, Minnie Presley. Unul din unchi, Travis Smith, a paralizat parţial acum câţiva ani, în urma unui atac de apoplexie. În schimb, un alt unchi, Vester Presley, răsfăţatul admiratorilor, stă mai de parte la poarta de la Graceland. Oamenii pe care-i are-n slujbă (deși unii se schimbă de la un sezon la altul) îi sunt ca niște fraţi — așa de bine-i cunoaşte. Când se scrie-această carte, lui Joe Esposito, Charlie Hodge și Sonny West li s-a alăturat din nou Richard Davis.

— Hollywoodu-i plin de-actori și-actriţe care se cred apropiaţi de Elvis, spune Stan Brossette, da' nu-s. În timpul filmărilor, Elvis poate să fie destul de-apropiat. Oamenii ăștia-și închipuie că relaţiile-o să continue și după, da' nici pomeneală de-așa ceva. Sin gura excepţie e Shelley Fabares, care nici măcar nu dă interviuri când face-un film cu Elvis. Nu-i place s-o-ntrebe nimeni de el. Ei doi se mai întâlnesc și-n afara platoului. Shelley e singura. Niciun actor n-are noroc' ăsta.

Se pare că lui Elvis îi place să facă cunoștinţă cu oamenii. Se poartă-n așa fel că-l face și pe omul cel mai nervos să se simtă-n largul lui. N-are însă nicio putere dacă admiratorul respectiv rămâne-mpietvit de uimire. Uneori parcă-i pică cu tronc câte-un străin din ăștia și-atunci îl invită sus, în apartamentul lui de la Interna tional, pentru vreo oră. Câteodată (dar foarte rar) îl invită la masă, acasă la el, când e-n Los Angeles. Da' treaba asta nu se-ntâmplă des. Și chiar când se-ntâmplă, nu-nseamnă că Elvis e prietenul și confidentul admiratorului respectiv, oricât de mult ar dori asta omul cu pricina.

— Elvis are prietenii lui, băieţii, și, oricât ar părea de ciudat, n-are nevoie și de alţii, zice cineva care-a fost odată-n grupul lui. De fapt nu e niciodată singur, doar

dac-o pornește uneori pe Harley-ul lui sau dacă-i dă pe toţi afară din casă. De cele mai multe ori e permanent cu șleahta după el. De-asta eram noi acolo. Ori cum, asta era una din datoriile noastre. Eram, adică suntem, prietenii lui.

— Nu cred că zice că duce-o viaţă izolată, spune Stan Brossette. N-a fost niciodată-n cetatea lui Walt Disney, știe că sunt lucruri pe care nu le poate face, da' nu cred c-ar vrea să schimbe ceva. Cred că-i place-așa. N-am avut deloc impresia că-i trist sau că se simte singur. Și când vezi pe cineva des timp de cinci ani, poţi să observi lucrurile-astea.

De obicei băieţii merg cu el peste tot dacă nu vine Priscilla. Dacă Elvis se duce la Palm Springs, în casa pe care-a-nchiriat-o nu departe de vila Colonelului, ca să-și petreacă *weekend-ul* fără Priscilla, îi ia cu el pe Richard și Sonny (amândoi erau ne-nsuraţi în 1970) și, poate, încă vreo doi-trei. Zilele treceau fără mare agitaţie. Băieţii alergau cu motocicletele prin deșert, înotau în piscină, jucau *monopoly* și *scrabble,* jocurile preferate-ale lui Elvis, și se hlizeau de câte ori se dădea la televizor buletinul meteorologic, seara, după ce se terminau filmele. Când pleacă cu Priscilla (nu-și petrec tot timpul împreună), de obicei merg cu ei Joe Esposito și soţia lui, Joanie, mai ales acum c-au plecat Gee Gee și Patsy.

Priscilla s-a schimbat în acești ani, nu mai e adolescenta naivă cu bucliţe și forme rotunjoare de copil pe care-a cunoscut-o Elvis în Germania. Nici măcar nu mai seamănă cu ea. Arată mult mai bine-acum. Are păr lung și drept, pe care-l vopsește-aproape la fel de negru ca al lui Elvis, și poartă rochii mini foarte moderne. (Prietenii spun că, la un moment dat, lui Elvis îi plăcea mai mult s-o vadă-n haine mai modeste și cu părul ridicat, pieptănat spre spate.) E foarte zveltă fiindcă ia lecţii de dans numai din când în când, dar cu foarte multă asiduitate.

— E foarte deșteaptă, foarte inteligentă, îi cunoaşte foarte bine toate capriciile, spune Johnny Rivers. Știe cum să-l facă fericit și când să-l lase-n pace. Îl cunoaşte cum se cunoaşte pe ea. Când am vorbit cu ea la Las Vegas, mi-a spus: „Cât cântă el aici, vin și eu de două-trei ori. N-am de gând să stau și să-l bat la cap. Doar trebuie să-și vadă și el de treburi și să fie singur în anumite situaţii". E-o atitudine matură. Numai așa putea să aibă o căsătorie fericită cu el.

Să-l ascultăm pe Stan Brossette:

— A intrat în rolul de doamna Presley și și-l joacă cu deosebită graţie.

Colonelul are-o fire extrem de simplă dacă reușești s-o vezi prin ţesătura de glume complicate și tocmeli cu sânge rece. Adesea-i prefăcut, de obicei ostentativ, dar toate astea pornesc de la ceva foarte comun, de care te lovești în fiecare zi. Între apartamentul lui de la Wilshire Comstock, nu departe de Beverly Hills, și birou e-o deosebire ca de la cer la pământ.

— Casa nu-i deloc împodobită, spune Ron Jacobs. Te simţi bine-n ea, da' nu-i deloc împodobită. N-are niciun fel de orna mente. Arată ca o casă de dentist.

Colonelul nu stă prea mult în apartamentul ăsta. De obicei, cam jumătate din săptămână şi-o petrece la Palm Springs. Și nevastă-sa, Marie (el îi spune-adesea „Miz Parker* sau „Miz Riett), stă mai tot timpul la Palm Springs.

— Vine la oraș cam o dată la doi ani, la vreo nuntă sau înmormântare, spune

Stan Brossette. Scopul vieţii ei e să strângă bani pentru biserică. E severă, știe să-l ţină pe Colonel la respect, da', dac-o iei la bani mărunţi, e ca o mielușea. Și se-nţeleg de minune. Miz Parker e marea bucurie-a vieţii lui, mult mai mare decât Elvis. Sunt ca niște tineri însurăţei în luna de miere.

Casa din Palm Springs are tot ce-i trebuie, dar nu-ţi ia ochii de arătoasă ce e. Are trei dormitoare, o cameră de lucru, o combinaţie de cameră de zi și sufragerie şi-o piscină cu desen de co vor pe-afară şi-năuntru. Parkerii au vreo trei sau patru aparate electronice costisitoare (cum ar fi niște dispozitive video pentru interior), dar astea au ajuns acolo fiindcă prietenii i le-au adus Colonelului cadou de ziua lui.

— Colonelul are tot felu' de prieteni, spune Stan. Printre ei sunt și cei de genul lui Abe Lastfogel și Kirk Kerkorian. Ei îi trimit mai mult decât o sticlă de băutură, care, oricum, n-ar avea prea mare priză la Colonel. Așa că-n fiecare an, la 26 iunie, încep să curgă cadourile: cele mai scumpe sorturi de ţigări Dunhill, în lăzi cât un birou, televizoare și câte și mai câte. Da' ce-i place cel mai mult e să primească vreo chestie mai șmecheroasă, o scrumieră care se-nvârtește pe-un arc și trece-n partea cealaltă a mesei, ceva de genul ăsta.

Când termină cu lucrul, Colonelul nu mai vorbește despre Elvis. În afară de dormitorul suprapavoazat pe care-l folosește ca birou, singurul lucru care amintește de Elvis în casa de la Palm Springs e-un portret cu autograf. Miercuri seara, când Colonelul se-ntâlneşte cu prietenii la masă la clubul comunal Hillerest din Los Angeles, nu se discută despre Elvis, deși mai toţi cei de faţă îşi dedică o mare parte din timp reclamei și vânzării produselor Elvis. La petreceri, numele lui Elvis nu e pomenit niciodată.

— Doi din cei mai buni prieteni ai Colonelului, spune Stan, sunt instalatorul și nevastă-sa, Marie.

Colonelul și Elvis nu se văd prea des. Se-ntâlnesc numai când e nevoie sau din când în când, dacă Parker îi prezintă un admirator în culise la International. Dar asta se-ntâmplă din an în Paști, așa c-aproape nu contează. Se vizitează rar, poate-o dată pe an. Cineva care-a fost la el la birou spune că, în vara lui 1969, Colonelul a recunoscut că n-ascultase ultimele trei albume ale lui Elvis sau că nu-i văzuse ultimele patru filme. Și totuși relaţiile rămân strânse.

— Gândiţi-vă la personalităţile care-au fost pe-același plan cu Elvis în ce privește priza la public, spune Ron Jacobs, Valentino, Sinatra, Elvis și *Beatles-ii* Parker și Elvis sunt atât de uniţi că nu te poţi gândi la unul fără să te gândești și la celălalt.

Te duci cu gândul înapoi în 1955 când Elvis și Colonelul și-au dat mâna. Atunci Colonelul i-a spus lui Elvis:

— Tu rămâi talentat și sexy, iar eu o să fac niște afaceri c-o să fim amândoi bogaţi ca niște rajahi.

Elvis a rămas talentat și sexy, Colonelul a făcut afaceri uluitoare și-acum amândoi sunt *mai bogaţi* decât rajahii.

Scotty Moore, D.J. Fontana și Neal Matthews, unul din membrii formaţiei *Jordanaires,* vorbeau despre cât de-ncrezător era Elvis în perioada de-nceput.

— E greu de spus câtă-ncredere avea, a zis Scotty. Cred că și-a luat inima-n dinți și-a păşit încrezător pe scenă. Nu-mi dau seama cum ar fi putut să aibă cea mai vagă bănuială c-o s-ajungă așa de mare. Avea un scop…

— Nu cred că s-a gândit la asta dinainte, i-a tăiat vorba Neal.

— Tot' s-a petrecut așa de repede. Nici azi nu cred că-și dă seama ce-a ajuns, a spus Scotty.

— Așa e, a zis D.J., nici eu nu cred că-și dă seama.

POSTFAŢĂ

Să fie doar simplă întâmplare că, într-un interval de timp relativ scurt, două dintre cele mai sărbătorite vedete ale muzicii pop occidentale au pierit de moarte violentă? Elvis Presley (1935 — 1977) a murit drogat, ex Beatles-ul John Lennon a fost doborât de glontele unui smintit, dispariţii pline de sensuri insuficient lămurite. Tot ce s-a publicat cu prilejul morţii lor izvora din spiritul revoltat al opiniei publice americane. Dar revoltat contra cui? Vom preciza că, în primul rând, revolta aceasta viza însuși modul de viaţă american, care permite apariţia de fenomene nocive și de indivizi periculoși. Autorul acestei cărţi, Jerry Hopkins, menţionează tangenţial câteva din tarele societăţii americane, care, zămislind atâtea minuni ale geniului uman, a dat naștere și la unele vicii ale organismului social. S-au ivit astfel numeroase puncte vulnerabile prielnice descompunerii morale, ca aspectele gingașe, umane, elanurile idealiste să fie cu încetul compromise de lipsa de credinţă, de germenii îndoielii, de dispariţia sau doar reducerea simţitoare a perspectivelor de viitor.

Elvis Presley a fost produsul unei epoci de criză și tranziţie. Al doilea război mondial se terminase în 1915, ceva mai târziu decât se scontase, dar criza morală provocată de el luase început mai devreme decât era de aşteptat. S-a petrecut în societatea americană o mutaţie bruscă, un fel de întrerupere a continuităţii. Au apărut, în plină perioadă a păcii restabilite cu preţul atâtor vieţi și bunuri sacrificate, ameninţarea bombei atomice, războiul rece, procesul soţilor Rosenberg, discriminarea politică, generaţia acelor desesperados care nu mai găseau niciun conţinut vieţii. Tineretul refuza vechile prejudecăţi, odată cu ritualul sever al lumii dominate de predicatorii moraliști, manipulatori ai unor sofisme abil construite. Toate păreau să se prăbușească în jur, ca un castel de cărţi, ca să urmeze războiul din Coreea și cel din Vietnam, de parcă omul american ar fi refuzat, printr-un act de insubordonare faţă de experienţele dobândite, să se continue pe el însuși.

Ca orice fenomen estetic sau paraesetic, a avut și Elvis Presley dependenţa sa de climatul social al epocii.

S-a afirmat într-un moment când se încheia o eră și începea alta. Cântecul și ritmul corespunzătoare acestei ere, instaurată prin anii '50, nu erau create încă. Tineretul exasperat de monotonia existenţei cotidiene, căuta în cântec un sprijin și o încurajare. Această căutare de ceva nou și inedit, de o consolare prin artă a fost

crunt exploatată de sute și mii de impresari, case de discuri, fabrici de casete, posturi de radio și televiziune. Afaceriștii muzicii pop au înţeles curând că tineretul dezorientat, protestând împotriva platitudinii vieţii, voia să admire ceva sau pe cineva, să aibă un idol care să nu-l tragă pe sfoară, promiţându-i câte-n lună și-n stele, ci să vorbească pe limba lui, o limbă a simţirii sincere și fruste, înveșmântată în mica poezie a cotidianului. Era la vârsta când sufletul vrea să se dăruiască și, prin dăruirea aceasta, să crească și să sporească.

Păstrând legături cu westernul, cu country music și cu folkul, Elvis a dat naștere unei noi muzici pop, care avea să poarte eticheta de rock and roll. Era firesc ca noua vedetă să fi fost adânc debitoare tradiţiilor muzicii ușoare a continentului american, odată ce se ridicase dintr-un mediu patriarhal al Statelor Unite, din micul orășel — mai degrabă târg — Tupelo, semiarhaic aproape pentru istoria de abia două secole a patriei sale. Ceea ce uimește, până și din perspectiva unui sfert de veac, este spontaneitatea cu care a fost adoptat de publicul tânăr, proporţiile în care a fost idolatrizat de tineret prin orașele tentaculare cu lumea lor trepidantă. Nervozitatea urbană a descoperit în glasul și în maniera lui de a cânta — manieră constituită treptat într-un adevărat stil — ceea ce corespundea pare-se gusturilor și preocupărilor proprii.

Tehnica asurzitoare a marilor industrii de discuri, mai târziu de casete, a avut grijă ca Elvis și muzica lui să fie difuzate pe scară naţională și internaţională.

Un rol important a avut în acest proces al difuzării, la proporţii niciodată cunoscute, „Colonelul" atât de prezent în paginile cărţii lui Jerry Hopkins. Thomas Andrew Parker, colonel onorific, de profesie circar, apoi anima tor de spectacole și impresar, a fost agentul lui Elvis începând din 1955 și a beneficiat de un sfert din toate veniturile, de-a dreptul fabuloase, ale cântăreţului.

Cititorul nostru, care nu este familiarizat cu figura managerului și nici nu cunoaşte importanţa lui covârșitoare în viaţa artistică americană, a putut de astă dată să afle că managerul acesta este cel care făurește, uneori chiar peste noapte, celebrităţi din nimic, după cum tot el poate să compromită sau să distrugă cu ușurinţă un renume bine stabilit. Cu cele mai fine tentacule de analist, un bun manager sondează permanent gustul public aflat într-o fluctuaţie necurmată, spre a-l putea satisface întocmai și spre a-i putea modela pe artiștii cu care lucrează după cerinţele pieţii. Orice talent, spre a atinge maximum de eficienţă, are nevoie acolo de un manager: singur el cunoaşte secretul de a obţine de la artist randamentul cel mai mare, iar de la public reacţia maximă. La bursa artistică americană, valoarea ar tiștilor se calculează și prin numele, experienţa, autoritatea managerilor.

„Colonelul", de care se vorbește pe larg în această carte, pare să fi fost o personalitate destul de controversată, cum arată şi Fred L. Worth și Steve D. Tamerius în recenta lor carte repertorială All about Elvis *(Bantum Books, 1981). După unii — și numărul lor este destul de mare — impresarul acesta ar fi urmărit exclusiv rentabilitatea activităţii lui Elvis, spre a se putea îmbogăţi odată cu el, contribuind astfel indirect, dar sensibil, la precipitarea tragicului sfârşit ăl*

cântăreţului devenit erou de baladă. Oricum, el s-a dovedit nu numai un is cusit impresar, ci unul de-a dreptul fără asemănare. A ştiut să-l lanseze şi să-l adapteze pe Elvis — pe care celebritatea îl aflase cu desăvârşire nepregătit — la cerinţele complicatei psihologii a spectatorului american: adică să fie concomitent şi la zi, up to date**,** *şi puternic ancorat în tradiţiile cântecului naţional,* out of date**,** *aşadar noutatea ritmului cultivat de el să adere în mod firesc la accesibilitatea de tip romantic a melodiei.*

Elvis avea un suflet care vibra ascuns. Cântecele lui au intrat ca o alinare în zbuciumul tineretului american, căruia i-au dăruit o mişcare şi un suflu nou. Mişcarea aceasta era rock and rollul.

Ce era acest rock and roll? Am aflat din povestirea lui Jerry Hopkins despre primele apariţii în public ale lui Elvis, pe atunci încă un provincial timid, lipsit de orice pregătire scenică. Incitat de publicul tânăr, căruia noul cântăreţ îi cucerise spontan simpatia, el a început să se legene, să se smucească şi să-şi răsucească picioarele, bătând în chitară în contratimp. Mai târziu se sprijinea în chitară ca într-un baston, lovindu-se cu palma peste şoduri şi mişcându-şi picioarele „într-un fel de amestec de târşâire grăbită şi paşi de charleston".

Rockul s-a născut, astfel, aproape fără voia promotorului unui stil nou în popul american. Începuturile lui sunt descrise cu lux de amănunte de autor, cu şi felul cum a fost imitat şi preluat de sute de milioane de tineri din lumea întreagă.

Însă, până când Elvis Prestey să devină eroul naţional de mai târziu, a curs multă cerneală împotriva lui şi a stilului său, a manierei în care îşi prezenta pe scenă cântecele. Presa a criticat, prin condeie necruţătoare, atitudinile „senzuale? ale lui Elvis, pe care i le impunea, de fapt, publicul nevârstnic, nefiind ivite din firea lui romanţioasă, aproape timorată. Condamnarea de către Gould, bunăoară, a „exploatării egoiste şi a suprastimulării, în scopuri comerciale, a instinctelor tineretului" *a fost categorică, activitatea artistică a cântăreţului fiind denunţată ca* „un uriaş deserviciu naţional". *Ba la protestul împotriva rockului s-a raliat chiar şi cardinalul Spellman, care a osândit în termeni aspri noua muzică pop într-o predică ţinută la New York.*

Firește, a fost și oarecare exagerare în ceea ce s-a scris împotriva rockului și a idolului celor ce-l consumau, fără să uităm că el a provocat și manifestări, fenomene, evenimente condamnabile. Orice noutate, îndeosebi când e însoţită de o libertate ceva mai mare a exprimării, duce la excese și stârnește proteste și opoziţii. În repertoriul lui Elvis Presley au existat însă și melodii în care sentimentul era nuanţat până la subtilitate, imaginile erau pline de sugestii ce se strecurau în sufletul auditorului. Ritmul rock a pătruns însă cu și mai mare insistenţă în corpul și în sistemul nervos al ascultători lor, transformându-le visarea într-o pulsaţie dansantă contorsionată, chinuită, aproape dementă. Chiar după ce emoţia proaspătă a audierii și identificării cu cântecele lui Elvis se stingea, rămânea amintirea arșiţei lăuntrice provocată de ritmul muzicii lui. Reacţia mulţimii de auditori a fost aşadar de fiecare dată „formidabilă", încât zadarnice au fost toate criticile, osândirile, predicile pastorilor, protestele părinţilor.

Reţinem din cariera lui Elvis Presley impresia unui nemaipomenit elan risipit fără noimă, a unei extraordinare energii sufleteşti împrăştiate fără măsură. Observaţia se referă totodată la publicul care l-a ascultat, promovându-l ca pe un fel de zeitate fără egal în popul american. Ceea ce Elvis a ştiut să agonisească pe plan material, nu s-a priceput niciodată să economisească pe tărâm fizic şi psihic, încât s-a cheltuit cu o viteză triplă faţă de timpul necesar acumulării de noi forţe. Era su pus mereu unor eforturi ieşite din comun, care ar fi compromis până şi randamentul unui artist bine antrenat ori el era încă un biet începător pe vremea când cu ce rea fulgerător celebritatea. A şi făcut un colaps chiar din primele sale turnee, a fost spitalizat, dar n-a putut să se odihnească nicio zi măcar în vederea recuperării unei părţi a energiei pierdute, odată ce era obligat prin contractele semnate să cânte. N-a aflat, pare-se, altă compensaţie şi alt paleativ decât drogurile, probabil şi cu complicitatea medicului său, dl cărui rol nu a fost încă pe deplin elucidat, dar care avea să se dezbată în articolele cu ton polemic ale câtorva mari cotidiene americane de mai târziu.

Dramele provocate de droguri în Statele Unite ale Americii, ca şi în multe ţări occidentale, sunt azi evenimente curente, obişnuite, aproape banale. Când însă, datorită lor, i se întâmplă ceva unei celebrităţi, pericolul otrăvurilor cu care unii tineri se deprind chiar de la vârstele şcolare, este sesizat spontan.

Drama lui Elvis Presley, pe care Jerry Hopkins a intuit-o, dar n-a făcut-o suficient de sesizabilă cititorului, a fost incapacitatea de a se fixa, printr-un nou echilibru, la condiţiile de viaţă ale vedetei celebre. Smuls aproape brusc din traiul patriarhal de la Tupelo, aruncat dintr-o existenţă materială modestă în mormane de dolari şi promovat, din poziţia socială onorabilă de muncitor, în poziţia strălucită de artist cu renume universal, era de aşteptat ca mai curând sau mai târziu el să clacheze. Renumele ce şi-l crease prin glasul frumos, dar îndeosebi prin ritmul rock şi mişcările, gestica, atitudinile sale, îl făcuse atât de solicitat de publicul veşnic la.com şi nicicând sătul, încât a ajuns în scurt timp o fantomă chinuită şi fără odihnă.

Pe lângă o valoare informativă, cartea lui Jerry Hopkins are şi o serie de consideraţii critice la adresa societăţii americane, dar îndeosebi a atitudinii faţă de existenţă a tineretului din anii ’50, dezorientat de multe ori, căutând mereu orizonturi noi, o ieşire din impasul tehnicizării exagerate, al automatizării vieţii.

Fabuloasă şi, totodată, tragică poveste! Povestea unui tânăr care a cucerit prin glasul şi chitara sa lumea, fără să se poată vreodată bucura cu adevărat de triumful său.

GEORGE SBARCEA

ANEXE

A

FIȘA

OBSERVAŢII GENERALE: Omul e-o combinaţie ciudată a lipsei de sensibilitate și-a sentimentalismului, capabil de o intensitate emoţională extremă, dar și de-o răceală corespunzătoare. Când e-n formă, e-n formă din toate punctele de vedere. Când nu e-n apele lui, e mai bine să-l lași în pace până-i vin toţi boii acasă.

E-un idealist care, în deplină cunoștinţă de cauză, se-așteaptă să primească lovituri. Totuși încearcă prin toate mijloacele să se apere.

Are motivele lui și-am putea spune că-i culmea egoismului. Dar în egoismul lui există ceva impersonal, o naivitate sau o neputinţă de-a-nţelege că lucrurile pot lua orice altă-nfăţişare. În bună parte, e-o forţă a naturii.

Există multe conflicte de bază. E cumplit de suspicios, dă-i și extrem de credul. Concepţia lui despre lume e a unui idealist și onestitatea pe care-o caută el pornește de obicei de la concepţia aceea. Așa că, dacă onestitatea cuiva nu se conformează criteriilor lui, în loc să-și dea seama că oamenii nu-s toţi la fel, e-nclinat să creadă că persoana respectivă îşi bate joc de ei sau de sine. E probabil unul din acei oameni care sunt cam revoltaţi când văd cum sunt oamenii faţă de cum *ar trebui să fie.* Imaginea lui despre lume e destul de îngustă, rigidă, dogmatică, excentrică. De schimbat o să-și schimbe părerile, dar nu-i place să și le schimbe de dragul cuiva. Cred că duce o viaţă de dictator simpatic.

E victima izbucnirilor temperamentale puternice. Are tendinţa s-o ia razna cu-nchipuirea și să se-nfurie când e vorba de felul în care-l tratează oamenii. E înclinat să concedieze și să angajeze oamenii din nou, să aibă relaţii dezordonate cu cei cu care lucrează.

Mai e-n stare să dea, să dea deodată ceva frumos, deși i-e mai ușor să dea lucruri decât să se dea el însuși. Pune mult suflet. Nu-l place să nu se simtă bine și nu-i place să știe că alţii nu se simt bine. Vrea să fie sigur că oamenii la care ţine au tot ce le trebuie.

E-n stare să fie foarte amabil, să intre-ntr-o chestie și să meargă până la capăt, să se angajeze cu totul. Dar angajarea lui exterioară nu durează foarte mult. Are obiceiul să intre și să iasă când vrea, pe neașteptate.

E genul de om foarte posesiv când simte că-i ameninţat. Poate fi folosit de alţii și se teme de asta. Prin urmare îşi schimbă re pe de starea de spirit: binevoitor azi, negru de melancolie mâine.

E mult mai timid decât ar vrea să fie. Are tot timpul nevoie de oameni în jurul lui, căci cu ei se simte-n siguranţă ca-n burta mamei. Are-atât de multă nevoie de apărare că, probabil, vrea s-o obţină de la oamenii de care el însuși nu se sinchisește. Are mare nevoie să fie „periat". Trebuie să i se dea întruna asigurări.

Reacţionează violent la critică, chiar dacă vine de la niște oameni care-i sunt

apropiaţi. Totuși e-un perfecţionist și cel mai aspru critic al său.

Nu scapă niciun moment din vedere aspectul fizic. Probabil că nu-i place când vede ceva care nu e-n regulă, dar nu vrea să se creadă că nu-i bărbat în problema asta. Are gusturi neobișnuite, îi place mai degrabă să facă ostentaţie, dar o ostentaţie convenţională.

E atent și la aspectul fizic al femeilor. Sunt anumite lucruri pe care nu vrea să le poarte femeile. Poate fi prompt cu critica lui nemascată, dar totuși e-n stare să copleșească lumea cu farmecul lui.

Nu-i place să știe că se face-o nedreptate, dar îl interesează dreptatea numai din punctul lui de vedere. În rest e oarecum indiferent. Nu e marele umanitarist care se crede el. Multe lucruri pe care le face, le face numai pentru a-mplini niște precepte pe care și le-a băgat singur în cap și care-l privesc numai pe el. Multe din lucrurile care-l interesează le ţine secrete, doar pentru simplul motiv că-s ale lui și de ce-ar fi și-ale altora.

În politică „pare indiferent. Reacţionează numai când se simte el atins și-atunci se transformă într-un revoluţionar violent. Poate să se comporte multă vreme ca un conservator și, dacă deodată ceva

Îl revoltă, poate să reacţioneze ca un hippie. Dacă ai dreptate și ești în stare să-i dovedești că ai dreptate, ţi-ai găsit un aliat în el.

Nu e omul care să se lase copleșit de frustrări. Rezistenţa îi prinde bine și-așa trece peste frustrări până la capăt. Are răbdare atâta vreme cât are ceva satisfacţii.

Cantitatea de lucruri pe care le deţine se schimbă mereu. Lucrurile intră și ies din viaţa lui foarte repede, inclusiv banii. Deși poate n-o-nţelege din punct de vedere tehnic, îi place calitatea buna, în special lucrurile drăguţe și făcute cum trebuie.

Probabil că-i place un gen de umor ieftin. Mofturile îi atrag atenţia. Uneori poate fi amuzant și-i întreţine și pe ceilalţi, dar se ia în serios pe el însuși. Sunt momente când poţi să te-amuzi și altele când nu poţi.

E foarte romantic. Și-a format o imagine idealizată despre el. Face pe fanfaronul faţă de el însuși. I-ar plăcea să fie-un fel de James Bond. I-ar plăcea să scape lumea de la pieire, adică i-ar plăcea să facă pe eroul. Dacă iei atmosfera unui roman de John O'Hara, ceva de genul lui *Appointment in Samarra* (întâlnire la Samarra), şi-o muţi la Memphis, o să obţii, probabil, ceva care seamănă cu viaţa pe care-o duce el. Totuși ar trebui să scoţi mult din aerul intelectual și să bagi puţină untură de porc sau cam așa ceva.

ASPECTUL EMOŢIONAL: Maturitatea emoţională vine încet și greu la el. A-nceput să se-apropie de ea în ultimii ani. Are ceva dintr-un adolescent care nu s-a trezit încă la viaţă. Îi trebuie mult ca să recunoască (chiar și pentru el) dragostea sau alt sentiment, dar odată treaba asta făcută, îi trebuie mult ca să-și schimbe sentimentele. Face multe lucruri de suprafaţă, dar sentimentele sale cele mai profunde sunt foarte molcome și constante, foarte tradiţionale, foarte solide.

În copilărie s-a confruntat cu niște incidente violente, care l-au traumatizat și-au

lăsat urme până azi, așa că i-e greu să dea la iveală o tandreţe naturală. Violenţa îşi pune amprenta și asupra poziţiei sale faţă de dragoste și durere. Îl face să aibă-n el ceva de sado-masochism. Vrea să fie băiatul perfect, dar simte și impulsul să se lase călcat în picioare. Vrea să idolatrizeze feminitatea, dar e fascinat ca un victorian de femeile rele. Nu-i plac femeile mature sau cele mai în vârstă, preferă fetele tinere și femeile care-ntruchipează maternitatea. Are porniri senzuale foarte puternice, dar mare parte din energia lui se sublimează în muncă. E nebun după ritua luri și fetișări.

ASPECTUL FAMILIAL: E-aproape fanatic când e vorba de familie și viaţa de familie, în care mama exercită influenţa cea mai puternică. Probabil că face plimbări melancolice; când trăia, maică-sa-l predispunea la melancolie. De fapt există niște indicii că, în secret, mama era dipsomană. E ceva aici de melodramă plângăcioasă și extrem de înduioșătoare.

Poate că nu s-a însurat atâta vreme fiindcă se simţea expus primejdiilor și nu s-a putut hotărî sau pentru că nutrea niște îndoieli morbide că n-ar fi în stare. Pentru el posibilitatea de-a fi tată e limitată, ceea ce-nseamnă că probabil nu poate avea copii sau va avea necazuri cu copilul pe care-l are sau poate că are un copil nelegitim. Pentru el, a fi tată înseamnă durere. Se-ntrevede un incest sau o căsătorie secretă cu cineva din familie. E genul de om care-o să se bucure de copii mai mult când au ieșit din prima copilărie, când sunt destul de mici ca să nu fie un pericol, dar destul de mari ca să înveţe. Poate c-o s-adopte copii, să ajute mulţi copii, nu pe ai lui.

ASPECTUL MENTAL: Intelectul și afectele sunt unite foarte strâns. E aproape cu totul condus de instinct. Are însușirea să selecteze faptele, dar reacţionează pe de-a-ntregul la nivel instinctual. La el intuiţia are putere mai mare decât intelectul. Cred că are da rul previziunii care e eficient cam o jumătate de secundă. Poate că datorită acestei calităţi știe cum să umble cu oamenii. Are sentimentul că știe ce-o să se-ntâmple peste câteva minute sau secunde. Ghicește exact atâta vreme cât nu e implicat emoţional. Chiar și-atunci presupunerile lui nu sunt greșite dacă le ia cum îi vin și nu le trece prin sita raţiunii.

ASPECTUL FIZIC: Are-o energie fizică nemaipomenită. În cea mai mare parte energie nervoasă. E vorba de incitarea pe care i-o dau oamenii. Iată de ce vrea să aibă oameni în jurul lui, ca să poată lua energie de la ei. Are-o rezistenţă fizică deosebită, poate supravieţui la orice. Există un fel de stare nervoasă sau glandulară pe care medicii n-o înţeleg foarte bine. Capacitatea lui de-a digera șiași mila nu-i mare deloc. Nu trebuie să mănânce multă carne sau mâncăruri grele din sud. Nu trebuie să fumeze. Dacă prinde gust să ţină regim, o să fie fanatic și probabil o să-i oblige pe cei din jur să mănânce aceleași mâncăruri. Alcoolul e otravă pentru el. Iar atracţia pe care-o simte pentru „viteză” e periculoasă pentru ficat și rinichi.

CARIERA: Taurul este semnul și muzica lui călăuzitoare, ceea ce explică de ce are el voce frumoasă, melodioasă, profundă. Se princepe foarte bine la instrumentele de coarde și cum să îmbine sunetele. Probabil că-i place să plece și să exerseze singur. Din punct de vedere tehnic, e grozav.

Dar, la fel de bine, putea să fie dulgher, pilot de curse (pe uscat, prin aer sau pe mare) sau mecanic, traficant de cocaină sau diplomat. Are un talent deosebit în materie de relaţii publice. Are calităţi de predicator. Ar putea deveni (și poate c-o să devină) un mare predicator pe urmele lui Billy Graham sau un mare politician.

E un instrument pe care-l pot folosi mulţi, e ca un fel de catalizator al maselor, poate să strângă și să transmită energie.

În probleme financiare nu prea are discernământ. E tentat de excese, ceea ce arată că alţii îi oferă perspective. Când intră în combinaţii, afaceri secrete sau aranjamente ciudate, e foarte norocos.

Există un anume prieten care are rol de tată și/sau mamă, dar relaţia cu tatăl adevărat nu e *deloc* pozitivă.

Își pierde echilibrul nervos dacă n-are ceva de făcut tot timpul.

Entuziasmul și antipatia apar brusc la el. Vrea să facă anumite lucruri *chiar acum,* să schimbe caii în mijlocul drumului, dar de obicei numai în prezenţa prietenilor și-n nişte condiţii controlate. Faţă de străini își păstrează rezerva. E eficient în cazuri de urgenţă sau stări de tensiune atâta vreme cât poate să și conducă, dar și să-și ţină un consilier pe lângă el.

Muncește mult, vrea să se perfecţioneze și foarte rar găsește vreo satisfacţie durabilă.

Poate face orice vrea și încă n-a atins culmea carierei sale.

PROGNOZA 1971 — 72: Cuvintele-cheie sunt presiune din partea altora, creșterea vertiginoasă a investiţiilor și moartea în împrejurări ciudate.

Până la mijlocul lui 1971, relaţiile lui cu Colonelul sau cu alt partener important de afaceri se vor schimba radical privitor la manipularea bunurilor deţinute și la deciziile creatoare. E o perioadă excelentă pentru casă și pentru preocupări personale de lungă durată. Vor fi greutăţi imprevizibile și va afla de moartea unui prieten sau a unui, membru din familie. Foștii admiratori vor avea în continuare mare putere și-l vor sprijini, așa că între martie și septembrie 1971 vom asista la convertirea lui religioasă sau politică. Acest lucru îl va face să cheltuiască sume imense pentru o anchetă personală secretă. În câţiva ani poate să se-afirme ca un om politic cu greutate, care pune mare preţ pe conservare și individualism.

Se recomandă precauţie în călătorii. Pe cât posibil, trebuie să evite mersul cu avionul. Luna mai 1971 și perioada septembrie-octombrie 1971 sunt dificile pentru călătoriile pe mare și pe calea aeru lui. Plămânii și sistemul nervos sunt vulnerabile în tot acest timp. În cea mai mare parte a lui 1971 și la începutul lui 1972 trebuie să fugă ca dracu' de alcool și de întăritoarele și calmantele artificiale.

O s-apară mulţi prieteni noi și, oarecum, o schimbare pe plan social. Dar fie căsnicia, un copil sau vreo obligaţie familială secretă, fie rezultatul unei combinaţii

de afaceri s-ar putea să-i aducă niște neplăceri. În al treizeci și șaptelea an (1972) va veni o perioadă de maturizare intensă din punct de vedere mental și afectiv. O să-i uimească pe toţi căci până la jumătatea anilor ’70 îşi va schimba şi-şi va recrea imaginea pentru public. Pe la sfârșitul lui 1975 are-o perioadă de teribilă încordare în casă. S-ar putea să devină o altă personalitate, aproape străină de acele „rădăcini” elaborate cu atâta grijă.

Nu-i exclus să intre-n hora ecologilor și să patroneze cine știe ce sistem unic de reducere a poluării sau de împădurire. Din punct de vedere al potentelor energetice are o structură care-l transformă într-o forţă foarte puternică indiferent de ce parte ar fi. Tot această structură te face să nu poţi ghici tocmai de ce parte o să fie. Potenţial există o sursă bogată de bine. Încercările și tensiunea din 1971 — 1972 vor arăta direcţia pe care trebuie s-o urmeze un timp.

Alcătuit de Antonia Lamb
Los Angeles. 1970

B

DISCOGRAFIE

Discurile difuzate până la 31 decembrie 1970 sunt prezentate mal jos în funcţie de numărul de serie, titlu, data apariţiei și locul cel mai important obţinut în cele mai semnificative clasamente ale vânzărilor la scară naţională publicate de revista *Billboard: Honor Roll of Hits* și *Top 100,* până în 1958, și *Hot 100,* după acest an. Alte simboluri utilizate: „R.C.A. declară că s-au înregistrat un milion sau peste un milion de discuri vândute; „R.C.A. declară că s-au înregistrat un milion sau peste un milion de exemplare vândute pentru fiecare faţă a discului *single*; G reprezintă un Disc de aur oferit de *Record Industry Association of America* (R.I.A.A.), prin care se certifică un milion sau peste un milion de exemplare vândute în cazul discurilor *single* sau al E.P.-urilor și un milion de dolari sau mai mult în cazul vânzărilor cu amănuntul la albume. R.C.A. prezintă vânzările la scară internaţională și R.I.A.A. numai la scară naţională.

Discuri *single* de 15 și 78 t/m lansate de Casa de discuri Sun

1. SUN 209… August 1951
   That’s Ail Right [Mama] / Blue Moon of *Kentucky*
2. SUN 210 …octombrie 1951
   Good Rockin’ Tonight / I Don’t care if the Sun Don’t Shine
3. SUN 215 …ianuarie 1955
   Milkcow Blues Boogie / You’re a Heartbreaker
4. *SUN* 217 …mai 1955

L'm Left, You're Right, She's Gone / Baby, Let's Play House

5. SUN 223 …august 1955
   Mystery Train /I Forgot to Remember to Forget

Discuri *single* de 45 și 78 t/m lansate de R.C.A. Victor

NOTA: Cea mai mare parte a primelor discuri *single* au fost reeditate și au primit noi numere de înregistrare. Numerele indicate aici sunt cele originale.

1. R.C.A. 6.357 …noiembrie 1955
   Mystery Train / / Forgot to Remember to Forget
2. R.C.A. 6380 …noiembrie 1955
   That's ALL Right [Mama] / Blue Moon of Kentucky
3. R.C.A. 6381 …noiembrie 1955
   Good Rockin Tonight / I Don't care if the Sun Don't Shine
4. R.C.A. 6382 …noiembrie 1955
   Milkcow Blues Boogie / You're a Heartbreaker
5. R.C.A. 6383 …noiembrie 1955
   I'm Left, You're Right, She's Gone / Baby, Let's Play House
6. R.C.A. 6120 …ianuarie 1956 (1) (23) **
   Heartbreak Hotel / I Was the One
7. R.C.A. 6510 …mai 1956 (3) (31) *
   I Want You I Need You, I Love You / My Baby Left Me
8. R.C.A. 6601 …iulie 1956 (1) (1)
   Hound Dog / Don't Be Cruel
9. R.C.A. 6636 …septembrie 1956
   Blue Suede Shoes / Tutti Frutti
10. R.C.A. 6637 …septembrie 1956
    I'm Counting on You / I Got a Woman
11. R.C.A. 6638 …septembrie 1956
    I'll Never Let You Go / I'm Gonna Sit Right Down and Cry Over You
12. R.C.A. 6639 …septembrie 1956
    Tryin to Get to You / I Love You Because
13. R.C.A. 6640 …septembrie 1956
    Blue Moon / Just Because
14. R.C.A. — 6641… septembrie 1956
    Money Honey / One-Sided Love Affair
15. R.C.A. 6642 …septembrie 1956
    Shake, Rattle and Roll / Lawdy, Mis Clawdy
16. R.C.A. 6643 septembrie 1956 (1) (27) **
    Love Me Tender / Any Way You Want Me
17. R.C.A. 6800 …ianuarie 1957 (1) (31) **

Too Much / Playing for Keeps

18. R.C.A. 6870 …martie 1957 (1) (58)**
All Shook Up / That's When Your Heartaches Begin
19. R.C.A. 7.000 …iunie 1957 (I) (28) **
Teddy Bear / Loving You
20. R.C.A. 7035 septembrie 1957 (1) (27) **
Jailhouse Rock /Treat Me Nice
21. R.C.A. 7150 …decembrie 1957 (1) (8) **
Don't / I Beg You
22. *R.C.A.* 7210 …aprilie 1958 (3) (21)**
Wear My Ring Around Your Neck / Doncha Think It's Time
23. R.C.A. 7280 …iunie 1958 (2) (28) * G
Hard Headed Woman / Don't Ask Me Why

Întocmai ca majoritatea celorlalte companii. R.C.A. Victora încetat producţia de discuri de 78 t/m în 1958, discurile de mai jos sunt *single* de 45 t/m.

24. R.C.A. 7410 …octombrie 1958 (8) (1)*
I Got Stung / One Night
25. R.C.A. 7506 …martie 1959 (2) (1) *
A Fool Such I / I Need Your Love Tonight
26. R.C.A. 7600 …iunie 1959 (1) (12)*
A Big Hunk o Love / My Wish Came True
27. R.C.A. 7710 …martie 1960 (1) (17) *
Stuck on You / Fame and Fortune
28. R.C.A. 7777 …iulie 1960 (1) (32) **
It's Now or Never / A Mess of Blues
29. R.C.A. 7810 …noiembrie 1960 (1) (20) **
Are You Lonesome Tonight / I Gotta Know
30. R.C.A. 7850 …februarie 1961 (1) (32) *
Surrender / Lonely Mau#n
31. R.C.A. 7880 mai 1961 (5) (26) *
I Feel. Se Bad / Wild in the Country
32. R.C.A. 7908 …august 1961 (5) (1) *
Little Sister / 11 is Latest Flame
33. R.C.A. 7968 …noiembrie 1961 (2) (23)** G
Can't Help Falling în Love / Rock-a-Hula Baby
34. R.C.A. 7992 …februarie 1962 (1) (31)**
Good Luck Charm / Anything That's Part of You
35. R.C.A. 8041 …iulie 1962 (5) (55) *
She's Not You / Just Tell Her. Jim Said Hello

36. R.C.A. 8100 ....octombrie 1962 (2) (99)**
Return to Sender / Where Do You Come From
37. R.C.A. 8131 …ianuarie 1963 (11) (53)*
One Broken Heart for Sale / They Remind Me Too Much of You
38. *R.C.A. 8188 …iunie 1963 (3) **
(You're the) Devil in Disguise/ Please Don't Drag that String Around
39. *R.C.A. 8213 …octombrie 1963 (8) (32) **
Bossa Nova Baby/Witchcraft
40. *R.C.A. 8307 …octombrie 1963 (12) (29) **
Kissin' Cousins/It llurts Me
41. *R.C.A. 0639 …aprilie 1964 (31)*
Kiss Me Quick/Suspicion
42. *R.C.A. 8360 …aprilie 1964 (29) (21) **
Viva Las Vegas/What'd I Say
43. *R.C.A. 8100 …iulie 1964 (16)*
Such a Night/Never Ending
44. *R.C.A. 8140 …septembrie 1964 (16) (12) **
Ain't That Loving You, Baby/ Ask Me
45. R.C.A. 0720 …noiembrie 1961
Blue Christmas/Wooden Heart
46. R.C.A. 8500 …martie 1965 (21)
Do the Clam/You'll Be Gone
47. R.C.A. 0613 …aprilie 1965 (3) *
Crying in the Chapel/I Believe in the Man in the Sky
48. R.C.A. 8585 …mai 1965 (11) (55)
(Snch an) Easy Question/It Feels So Right
49. R.C.A. 8657 …august 1965 (11)
I'm Yours / (It's a) Long Lonely Highway
50. R.C.A. 0650 …octombrie 1965 (14)
Puppet on a String/ Wooden Heart

NOTA: *Wooden Heart* a fost înregistrat cu această ocazie pentru a doua oară pe un *single,* iar milionul de exemplare vândute se referă la acest cântec.

51. R.C.A, — 0617 …noiembrie 1965
Blue Christmas/Santa Claus Is Back în Town
52. R.C.A. 8740 …ianuarie 1966 (33) (95)
Teii Me Why/Blue River
53. R.C.A. 0651 …februarie 1966
Joshua Fit the Battle/Known. Only to Him
54. R.C.A. 0652 …februarie 1966
Milky White Way/Swing Down Sweet Chariot

55 R.C.A. 8780 …martie 1966 (25) (45)
Frankie and Johnny I Please Don't Stop Loving Me
56. R.C.A. 8870 …iunie 1966 (19)
Love Letters/Come What May
57. R.C.A. 8941 …octombrie 1966 (10) (41)
Spinout/ All That I Am
58. R.C.A. 8950 …noiembrie 1966
If Every Day Was Like Christmas/How Would You Like to Be
59. R.C.A. 9056 …ianuarie 1967 (33)
Indescribably Blue/Fools Fall in Love
60. RCA. 9115 …mai 1967 (63) (92)
Long Legged Girl (with the Short Dress On)/That's Someone You Never Forget
61. R.C.A. 9287 …august 1967 (56) (78)
There's Always Me/Judy
62. R.C.A. 9341 …septembrie 1967 (38) (44)
Big Boss Man/You Don't Know Me
63. R.C.A. 9425 …ianuarie 1968 (43)
Guitar Man/High Heel Sneakers
64. R.C.A. 9465 …martie 1968 (28) (67)
U. S. Male/Stay Away, Joe
65. R.C.A. 9600 …aprilie 1968 (90)
You'll Never Walk Alone/We Call on Him
66. R.C.A. 9547 …mai 1968 (71) (72)
Let Yourself Go/Your Time Hasn't Come Yet, Baby
67. R.C.A. 9610 …septembrie 1968 (63) (95)
A Little Less Conversation/ Almost in Love
68. R.C.A. 9670 …octombrie 1968 (12) *
If I Can Dream/Edge of Reality
69. R.C.A. 9731 …martie 1969 (35)
Memories/Charro
70. R.C.A. 0130 …aprilie 1969
How Great Thou Art/His Hand in Mine
71 R.C.A. 9741 …aprilie 1969 (3) * G
In the Ghetto/Any Day Now
72. R.C.A. 9747 …iunie 1969 (35)
Clean Up Your Own Back Yard/The Fair Iş Moving On
73. R.C.A. 9764 …august 1969 (1) * G
Suspicious Minds/You'll Think of Me
74. R.C.A. 9768 …noiembrie 1969 (6) (6) * G
Don't Cry, Daddy/ Rubberneckin'
75. R.C.A. 9791 …ianuarie 1970 (16)*
Kentucky Rain/My Little Friend

76. R.C.A. 9835 …mai 1970 (9) (9) * G
The Wonder of You/Mama Liked the Roses
77. R.C.A. 9873 …iulie 1970 (32) (32)
I've Lost You/The Next Step Is Love
78. R.C.A. 9916 …octombrie 1970 (11) (11)
You Don't Have to Say You Love Me/Patch It Up

Albume E.P. de 33 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor

1. R.C.A. L.P.C. 128 ianuarie 1961 (14) *
Elvis By Request: Flaming Star
Flaming Star, Summer Kisses, Winter Tears, Are You Lonesome Tonight, It's Now or Never

Albume E.P. de 45 t/m lansate de R.C.A. Victor

NOTA: clasamentele E.P.-urilor nu au fost realizate până în 1957, astfel încât locurile indicate pentru discurile lansate în 1956 reprezintă poziţiile ocupate cu doi ani mai târziu.

1. R.C.A. E.P.A. 747 1956
Elvis Presley, vol. 1
Blue Suede Shoes, I'm Counting on You, I Got a Woman. One-Sided Love Affair
2. *R.C.A.* E.P.A. 1254 1956
Elvis Presley, Voi. 2
Tutti Frutti, Tryin' to Get to You, I'm Gonna Sit Right Down and Cry. I'll Never Let You Go
3. R.C.A. E.P.A. 821 1956 (5)
Heartbreak Hotel
Heartbreak Hotel, I Was the One, I Forgot to Remember to Forget, Money Honey
4. R.C.A. E.P.A. 830 1956 (6)
Elvis Presley
Shake, Rattle and Roll, I Love You Because, Blue Moon, Lawdy. Miss Clawdy
5. R.C.A. E.P.A. 940 1956
The Real Elvis
Don't Be Cruel, I Want You, I Need You, I Love You Hound Dog, My Baby Left Me
6. R.C.A. E.P.A. 965 1956
Any Way You Want Me

Any Way You Want Me, I'm Left, You're Right, She's Gone.
I Don't care If the Sun Don't Shine, Mystery Train

7. R.C.A. E.P.A. 4006 1956 (10)
   Love MeTender
   Love Me Tendert Let Me Be, Poor Boy, We're Goana Move
8. R.C.A. E.P.A. 992 1956 (4) G
   Elvis, Voi. 1
   Rip It Up, Love Me, When My Blue Moon Turns to Gold Again, Paralyzed
9. R.C.A. E.P.A. 993 1956
   Elvis, Voi. 2
   Se Glad You're Mine, Old Shep, Ready Teddy, Anyplace Is Paradise
10. R.C.A. E.P.A. 991 1957
    Strictly Elvis
    Long Tall Sally, First in Line, How Do You Think I Feel, How's the World Treating You
11. R.C.A. E.P.A. 1 — 1515 1957 (1)
    Loving You, Vol. 1
    Loving You, Party, Teddy Bear, True Love
12. R.C.A. E.P.A. 2 — 1515 1957 (1)
    Loving You, Voi. 2
    Lonesome Cowboy, Hot Dog, Mean Woman Blues, Got a Lot o' Livin' to Do
13. R.C.A. E.P.A. 1011 1957 (2)
    Just for You
    I Need You So, Have. I Told You Lately That I Love You, Blueberry Hill, Is It So strange
14. R.C.A. E.P.A. 4054 1957 (3)
    Peace in the Valley
    Peace in the Valley, It Is No Secret, I Believe, Take My Hand. Precious Lord
15. R.C.A. E.P.A. 4108 1957 (2)
    Elvis Sings Christmas Songs
    Santa Bring My Baby Back, Blue Christmas, Santa Claus Is Back în Town, I'll Be Home for Christmas
16. R.C.A. E.P.A. 411 1 1957 (1) * G
    Jailhouse Rock
    Jailhouse Rock, Young and Beautiful, I Want to Be Free, Don't Leave Me Now, Baby, I Don't care
17. R.C.A. E.P.A. 4319 1958 (1)
    King Creole, Voi. 1
    Ring Creole, New Orleans, As *Long As I Have You, Lover Doll*

18. R.C.A. E.P.A. 4321 1958 (1)
King Creole, Voi. 2
Trouble, Young Dreams, Crawfish, Dixieland Rock
19. R.C.A. E.P.A. 4325 1958
Elvis Sails
Extras din interviurile acordate presei de Elvis la Brooklyn Army Terminal, la 22 septembrie 1958.
20. R.C.A. E.P.A. 4340 1958
Christmas with Elvis
White Christmas, Here Comes Santa Claus, O Little Town of Bethlehem, Silent Night
21. R.C.A. E.P.A. 5088 1959
A Touch of Gold, Voi. 1
Hard Headed Woman, Good Rockin Tonight, Don't, I Beg of You
22. R.C.A. E.P.A. 5101 1959
A Touch of Gold, Voi. 2
Wear My Ring Around Your Neck, Treat Me Nice, One Night. That's All Right [Mama]
23. R.C.A. E.P.A. 5141 19G0
A Touch of Gold. Voi. 3
Blue Moon of Kentucky, AII Shook Up, Don't Ask Me Why, Too Much
24. R.C.A. E.P.A. 4368 1962 (locul 15 în *Hot 100)*
Follow That Dream
Follow That Dream, What a Wonderful Life, Angel, I'm Not the Marrying Kind
25. R.C.A. E.P.A. 4371 1962 (locul 30 în *Hot 100)*
Kid Galahad
This Is Living, I Got Lucky, A Whistling Tune, King of the Whole Wide World, Riding the Rainbow, Home Is Where the Heart Is
26. R.C.A. E.P.A. 4382 1964 (locul 92 in *Hot 100)*
Viva „Las Vegas
If You Think I Don't Need You, I Need Someboby to Lean On. c'mon Everyboby, Tomorrow and Forever
27. R.C.A. E.P.A. 1383 1965 (locul 70 în *Hot 100)*
Tickle Me
I Feel That I've Known You Forever, Slowly But Surely, Night Rider, Dirty, Dirty Feeling, Put the Blame on Me
28. R.C.A. E.P.A. 4387 1967
Easy Come, Easy Go
Easy Come, Easy Go, The Love Machine, Yoga Is As *Yoga Does. You Gotta Stop, Sing, You Children, I'll Take Love*

Albume de 33 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor

1. R.C.A. L.S.P. 1251 aprilie 1956 (1) * G
   Elvis Presley
   Blue Suede Shoes, I'm Counting on You, I Got a Woman. One Sided Love Affair, I Love You Because, Just Because, Tutti Frutti, Tryin to Get to You, I'm Gonna Sit Right Down and Cry, I'll Never Let You Go, Blue Moon, Money Honey
2. R.C.A. L.S.P. 1382 octombrie 1956 (1) * G
   Elvis
   Rip It Cp, Love Me, When My Blue Moon Turns to Gold Again, Long Tall Sally, First în Line, Paralyzed, Se Glad You're Mine, Old Shep, Ready Teddy, Anyplace Is Paradise, How's the World Treating You, How Do You Think I Feel
3. R.C.A. L.S.P. 1515 iulie 1957 (1) * G
   Loving You
   Din film: *Mean Woman Blues, Teddy Bear, Loving You, Got a Lot of Lovin to Do, Lonesome Cowboy, Hot Dog, Party*
   Cântece-supliment: *Blueberry HUI, True Love, Don't Leave Me Now, Have I Told You Lately That I Love You, I Need You So*
4. R.C.A. L.S.P. 1035 noiembrie 1957 (1) G
   Elvis Christmas Album
   Santa Claus is Back in Town, White Christmas, Here Comes Santa Claus, I'll Be Home for Christmas, Blue Christmas, Santa Bring My Baby Back, O Little Town of Bethlehem, Silent Night, Peace in the Valley, I Boilere, Take My lland, Precious Lord, It Is No Secret
5. R.C.A. L.S.P. 1707 martie 1958 (3) * G
   Elvis Golden Records
   Hound Dog, Loving You, AII Shook Up, Heartbreak Hotel, Jailhouse Rock, Love Me, Too Much, Don't Be Cruel, That's When Your Heartaches Begin, Teddy Bear, Love Me Tender, Treat Me Nice, Any Way You Want Me, I Want You, I Need You, I Love You
6. R.C.A. L.S.P. 1881 august 1958 (2) *
   King Creole
   King Creole, As *Long* As *I Have You, Hard Headed Woman, Trouble, Dixieland Rock, Don't Ask Me Why, Lover Doll, Crawfish, Young Dreams, Steadfast, Loyal and True, New Orleans*
7. R.C.A. L.S.P. 1990 februarie 1959 (23)
   For L.P. Fans Only
   That's All Right, Lawdy, Miss Clawdy, Mystery Train, Poor Boy, Playing for Keeps, My Baby Left Me, I Was the One, Shake, Rattle and Roii, You're a Heartbreaker, I'm Left, You're Right, She's Gone
8. R.C.A. L.S.P. 2011
   A Date with Elvis august 1959 (32)

Blue Moon of Kentucky, Young and Beautiful, Baby, I Don't Care, Milkcow Blues Boogie, Baby, Let's Play House, Good Rockin Tonight, Is It So Strânge, We're Gonna Move, I Want to Be Free, I Forgot to Remember to Forget

9. R.C.A. L.S.P. 2075 decembrie 1959 (31) * G
   50.000.000 Elvis Fans Can't Be Wrong
   Elvis, Gold Records, Voi. 2
   A *Fool Such As I, I Need Your Love Tonight, Wear My Ring Around Your Neck, Doncha Think It's Time, I Beg of You. A Big Hunk o Love, Don't, My Wish Came True, One Night. I Got Stung*
10. R.C.A. L.S.P. 2231 aprilie 1960 (2) **
    Elvis Is Back
    Fever, Girl Next Door Went-A-Walking, Soldier Boy, Make Me Know It, I Will Be Home Again, Reconsider, Baby, It Feels So Right, Like a Baby, The Girl of My Best Friend, Thrill of Your Love, Such a Night, Dirty, Dirty Feeling
11. R.C.A. L.S.P. 2256 octombrie 1960 (1) G
    G. I. Blues
    Tonight Is. Se Right for Love, What's She Really Like, Frankfort Special, Wooden Heart, G.I. Blues, Pocketful of Rainbows, Shoppin Around, Big Boots, Dijda' Ever, Blue Suede Shoes, Doin the Best I Can
12. R.C.A. L.S.P. 2328 decembrie 1960 (87) * G
    His Hand în Mine
    His Hand în Mine, I'm Gonna Walk Dem Golden Stairs, In My Father's House, Milky White Way, Known Only to Him, I Believe in the Man in the Sky, Joshua Fit the Battle, Jesus Knows What I Need, Swing Down, Sweet Charlot, Mansion over the Hilltop, If We *Never Meet Again, Working on the Building*
13. R.C.A. L.S.P. 2270 iunie — 1961 (1)
    Something for Everybody
    Faţa cu balade! *There's Always Me, Give Me the Right, It's a Sin, Sentimental Me, Starting Today, Gently.* Faţa cu cântece *ritmate: I'm Comin Home, In Your Arms, Put the Blame on Me, Judy, I Want You with Me.* Incluse de asemenea: *I Slipped, I Stumbled, I Fell* (din *Wild in the Country)*
14. R.C.A. L.S.P. 2436 octombrie 1961 (1) * G
    Blue Hawaii
    Blue Hawaii, Almost Always True, Aloha Ce, No More, Can't Help Falling in Love, Rock-a-Hula Baby, Moonlight Swim, Ku-u-i-po, Ito Eats, Slicin' Sand, Hawaiian Sunset, Beach Boy Blues, Island of Love, Hawaiian Wedding Song
15. R.C.A. L.S.P. 2523 iunie 1962 (4)
    Pot Luck
    Kiss Me Quick, Just for Old Times Sake, Gonna Get Back Home Somehow, Easy Question, Steppin Out of Line (din *Blue Hawaii), I'm Yours, Something Blue, Suspicion, I Feel That I've Known You Forever, Night Rider, Fountain of Love, That's Someone You Never Forget*

16. R.C.A. L.S.P. 2621 noiembrie 1962 (3) — G
Girls! Girls! Girls !
Girls! Girls! Girls!, 1 Don't Wanna Be Tied, Where Do You Come From, I Don't Want To, We'll Be Together, A Boy Like Me, A Girl Like You, Earth Boy, Return to Sender, Because of Love, Thanks to the Rolling Sea, Song of the Shrimp, The Walls Have Ears, We re Corning Loaded
17. R.C.A. L.S.P. 2697 martie 1963 (4)
It Happened at the World's Fair
Beyond the Bend, Relax, Take Me to the Fair, They Remind Me Too Much of You, One Broken Heart for Sale, I'm Falling în Love Tonight, Cotton Candy Land, A World of Our Own, How Would You Like to Be, Happy-Ending
18. R.C.A. L.S.P. 2765 septembrie 1963 (4) — G
Elvis Golden Records, Voi. 3
It's Now or Never, Stuck on You, Fame and Fortune, I Gotta Know, Surrender, I Feel. Se Bad, Are You Lonesome Tonight, His Latest Flame, Little Sister, Good Luck Charm, Anything That's Part of You, She's Not You
19. R.C.A. L.S.P. 2756 noiembrie 1963 (3) *
Fun în Acapulco
Fun în Acapulco, Vino, Dinero y Amor, México, El Toro, Marguerita, The Bullfighter Was a Lady, No Room to Rhumba In a Sports Car, I Think I'm Gonna Like It Here, Bossa Nova Baby, You Can Say No în Acapulco, Guadalajara.
Cântece supliment*: Love Me Tonight, Slowly But Surely*
20. R.C.A. L.S.P. 2894 martie 1964 (6)
Kissin Cousins
Kissin Cousins, Smokey Mountain Boy, There's Gold in the Mountains, One Boy, Two Little Girls, Calchin On Fast, Tender Feeling, Anyone, Barefoot Ballad, Once Is Enough. Incluse. De asemenea: *Echoes of Love, Long, Lonely Highway*
21. R.C.A. L.S.P. 2999 octombrie 1961 (1)
Roustabout
Roustabout, Little Egypt, Poison Ivy League, Hard Knocks, It's a Wonderful World, Big Love, Big Heartache, One-Track Heart, It's Carnival Time, Carny Town, There's a Brand New Day on the Horizon, Wheels on My Heels.
22. R.C.A. L.S.P. 3338 aprilie 1965 (8)
Girl Happy
Girl Happy, Spring Fever, Fort Lauderdale Chamber of Commerce, Startin' Tonight, Wolf Caii, Do Not Disturb, Cross My Heart and Hope to Die, The Meanest Girl în Town, Do the Clam, Puppet on a String, I've Got to Fiind My Baby. Cântec supliment: *You'll Be Gone*
23. R.C.A. L.S.P. 3450 iulie 1965 (10)
Elvis for Everyone
Your Cheatin Heart, Summer Kisses, Winter Tears, Finders Keepers, Loosers Weepers, în My Way (din *Wild in the Country*), *Tomorrow Night, Memphis,*

Tennessee, For the Millionth and the Last Time, Forget Me Never (din *Wild in the Country*), *Sound Advice* (din *Follow That Dream*), *Santa Lucia* (din *Viva Las Vegas*), *I Met Her Today, When It Rains, It Really Pours*

24. R.C.A. L.S.P. 3468 octombrie 1965 (8)
Harum Scarum
Harem Holiday, My Desert Serenade, Go East — Young Man, Mirage, Kismet, Shake That Tambourine, Hey Little Girl Golden Coin, So Clase, Yet. So Far. Cântece-supliment: *Animal Instinct, Wisdom of Ages*

25. R.C.A. L.S.P. 3553 aprilie 1966 (20)
Frankie and Johnny
Frankie and Johnny, Come Along, Petunia, The Gardener's Daughter, Chesay, What Every Woman Lives For, Look Out, Broadway, Beginner's Luck, Down by the Riverside şi *When the Saints Go Marching* în (potpuriu), *Shout It Out, Hard Luck, Picase Don't Stop Loving Me, Everybody Come Aboard*

26. R.C.A. L.S.P. 3643 iunie 1966 (15)
Paradise, Hawaiian Style
Paradise, Hawaiian Style, Queenie Wahine's Papaya, Scratch My Back, Drums of the Islands, Datin, A Dog's Life, House Of Sand, Stop Where You Are, This Is My Heaven. Cântecsupliment*: Sand Castles*

27. R.C.A. L.S.P. 3702 octombrie 1966 (18)
Spinout
Stop, Look and Listen, Adam and Evil, AII That I Am, Never Say Yes, Am I Ready, Beach Shack, Spinout, Sneargasbord, I'll Be Back. Cântece-supliment: *Tomorrow Is a Long Time, Down in the Alley, I'll Remember You*

28. R.C.A. L.S.P. 3758 martie 1967 (18) * G
How Great Thou Art
How Great Thou Art, In the Garden, Somebody Bigger Than You and, Farther Along, Stand by Me, Without Him, Se High, Where Cpuld I Go But to the Lord, By and By, If the Lord Wasn't Walking by My Side, Run On, Where No One Stands Alone, Crying în The Chapel

29. R.C.A. L.S.P. 3787 iunie 1967 (47)
Double Trouble
Double Trouble, Baby If You'll Give Me AII of Your Love, Could I Fall in Love, Long Legged Girl, City by Night, Old MacDonald, I Love Only One Girl, There Is So Much World to See. Cântece-suplimenti *It Won't Be Long, Never Ending, Blue River, What Now, What Next, Where To*

30. R.C.A. L.S.P. 3893 noiembrie 1967 (40)
Clambake
Clambake, Who Needs Money, A House That Has Everything, Confidence, Hey, Hey, Hey, You Don't Know Me, The Girl I Never Loved. Cântece-supliment: *Guitar Man, Ilow Can You Lose What You Never Had, Big Boss Man, Singing Trec, Just Call Me Lonesome*

31. R.C.A. L.S.P. 3921 februarie 1968 (33)
Elvis Gold Records, Voi. 4
Love Letters, Witchcraft, It Hurts Me, What'd I Say, Please Don't Drag That String Around, Indescribably Blue, You're the Devil în Disguise, Lonely Man, A Mess of Blues, Ask Me, Ain't That Loving You, Baby, Just Tell Her Jim Said Hello

32. R.C.A. L.S.P. 3989 iunie 1968 (82)
Speedway
Speedway, There Ain't Nothing Like a *Song* (cu Nancy Sinatra), *Your Time Hasn't Come Yet, Baby, Who Are You, He's Your Uncle, Not Your Dad, Let Yourself Go, Your Groovy Self* (cu Nancy Sinatra). Cântece-supliment: *Five Sleepy Heads, Western Union, Mine, Goin' Home, Suppose*

33. R.C.A. P.K.S. 279 noiembrie 1968
Elvis Singing Flaming Star and Others
Flaming Star (din *Flaming Star), Wonderful World* (din *Live a Little, Love a Little), Night Life, AII I Needed Was the Rain, Too Much Monkey Business, Yellow Rose of Texas* și *The eyes of Texas* (potpuriu), *She's a Machine, Do the Vega, Tiger Man* (înregistrare din concert pentru „specialul" *Elvis* al N.B.C. care a patronat lansarea acestui album prin Singer Sewing Centers)

34. R.C.A, — L.P.M. 4088 decembrie 1968 (8) * G
Elvis („specialul" T.V.)
Trouble și *Guitar Mas, Lawdy, Miss Clawdy* și *Baby, What Do You Want Me to Do,* dialog, potpuriu: *Heartbreak Hotel, Hound Dog, AU Shook Up, Can't Help Falling în Love, Jaiihouse Rock,* dialog, *Love Me Tender,* dialog, *Where Could I Go But to the Lord, Up Above My Head* și *Saved,* dialog, *Blue Christmas,* dia log, *One Night, Memories,* potpuriu: *Nothingviile,* dialog. *Big Boss Man, Guitar Man, Little Egypt, Trouble, Guitar Man, If I Can Dream*

35. R.C.A. L.S.P. 4155 mal 1969 (13) G
From Elvis în Memphis
Wearin' That Loved On Look, Orily the Strong Survive, I'll Hold You in My Heart, Long Black Limousine, It Keeps Right on A Hurtin, I'm Movin On, Power of My Love, Gentle on My Mind, After Loving You, True Love Travels on a Gravel Road, Any Day Now, In the Ghetto

36. R.C.A. L.S.P. 6020 noiembrie 1969 (12) * G
From Memphis to Vegas / From Vegas to Memphis
(set de două discuri)
Blue Suede Shoes, Johnny B. Goode, AII Shook Up, Are You Lonesome Tonight, Hound Dog, I Can't Stop Loving You, My Babe, Mystery Train și *Tiger Man* (potpuriu), *Words, In the Ghetto, Suspicious Minds, Can't Help Falling în Love, Inherit the Wind, This Is the Story, Strager in My Own Home Town, A Little Bit of Green, And the Grass Won't Pay No Mind, Do You Know Who I Am, From a Jack to a King, The Fair's Moving On, You'll Think of Me, Without Love.*

37. R.C.A. L.S.P. 4362 mai 1970 (13)
On Stage: February, 1970
See, See Rider, Release Me, Sweet Caroline, Runaway, The Wonder of You, Polk Salad Annie, Yesterday, Proud Mary, Walk a Mile în My Shoes, Let It Be Me

38. R.C.A. L.P.M. 6401 august 1970 (45)
Worldwide 50 Gold Award Hits, Voi. 1
Heartbreak Hotel, I Was the One, I Want You, I Need You, I Love You, Don't Be Cruel, Hound Dog, Love Me Tender, Any Way You Want Me, Too Much, Playing for Keeps, All Shook Up, That's When Your Heartaches Begin, Loving You, Teddy Bear, Jailhouse Rock, Treat Me Nice, I Beg of You, Don't Wear My Ring Around Your Neck, Hard Headed Woman, I Got Stung, A Fool Such As I, A Big Hunk o' Love, Stuck on You, A Mess of Blues, It's Now or Never, I Gotta Know, Are You Lonesome Tonight, Surrender, I Feel. So Bad, Little Sister, Can't Help Falling in Love, Rock-a-Hula Baby, Anything That's Part of You, Good Luck Charm, She's Not You, Return to Sender, Where Do You Come From, One Broken Heart for Sale, Devii în Disguise, Bossa Nova Baby, Kissin Cousins, Viva Las Vegas, Ain't That Loving You, Baby, Wooden Heart, Crying in the Chapel, If I Can Dream, In the Ghetto, Suspicious Minds, Don't Cry, Daddy, Kentucky Rain. În plus : fragmente din *Elvis Sails.*

39. R.C.A. L.S.P. „29 noiembrie 1970 (183)
Back în Memphis
Inherit the Wind, This Is the Story, Stranger in My Own Home Town, A Little Bit of Green, The Grass Won't Pay No Mind, Do You Know Who I Am, From a Jack to a King, The Fair's Moving On, You'll Think of Me, Without Love.
(NOTA: Lista vă este cunoscută întrucât coincide cu lista de cântece de pe unul din cele două discuri lansate cu un an în urmă sub titlul From Memphis to Vegas / From Vegas to Memphis. E de necrezut că R.C.A. a încercat să pună pe piaţă același material. Clasamentele din *Billlboard* arată că această inițiativă nu a avut prea mare succes.)

40. R.C.A. L.S.P. „45 decembrie 1970 (21)
Elvis: That's the Way It Is
I Just Can't Help Believin', Twenty Days and Twenty Nights, How the Web Was Woven, Patch It Up, Mary in the Morning, You Don't Have to Say You Love Me, You've Lost That Loving Feeling, I've Lost You, Just Pretend, Stranger in the Crowd, The Next Step Is Love, Bridge Over Troubled Water.
(NOTA: Numai *I Just Can't Help Believin'* este luat de pe coloana sonoră a filmului; toate celelalte sunt înregistrări din studio.)

Albume de 33 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor la filiala Camden (cu preţuri scăzute)

1. R.C.A. C.A.S. 2301 …aprilie 1979 (96)
   Elvis Sings Flaming Star
   O reeditare a albumului de la Singer pus prima dată în circulaţie în noiembrie 1968
2. R.C.A. C.A.S. 2408 …aprilie 1970 (105)
   Let's Be Friends
   Stay Away, Joe (din *Stay Away, Joe*), *If I'm a Fool, Let's Be Friends, Let's Forget About the Stars, Mama* (from *Girls! Girls! Girls!*), *I'll Be There, Almost* (din *The Trouble With Girls*), *Change of Habit* (din *Change of Habit*), *Have a Happy* (din *Change of Habit*)
3. R.C.A. C.A.L. 2128 …noiembrie 1970 (183)
   Elvis Christmas Album
   Blue Christmas, Silent Night, White Christmas, Santa Claus Is Back în Town, I'll Be Home for Christmas, If Every Day Was Like Christmas, Here Comes Santa Claus, O Little Town of Bethlehem. Santa Bring My Baby Back. Mama Liked the Roses.

   (NOTA: Toate, în afară *de If Every Day Was Like Christmas* și *Mama Liked the Roses,* sunt de pe albumul de Crăciun lansat iniţial de R.C.A. în 1957.)

4. R.C.A. C.A.S. 2440 …noiembrie 1970 (65)
   Almost în Love
   Almost în Love (din *Live a Little, Love a Little*), *Long Legged Girl* (from *Double Trouble*), *Edge of Reality* (din *Live a Little…*). *My Little Friend, A Little Less Conversation* (din *Live a Little…*). *Rubberneckin (din Change of Habit*), *Clean Up Your Own Back Yard* (din *The Trouble With Girls*), *U.S. Male, Charro* (din *Charro*), *Stay Away, Joe* (din *Stay Away, Joe*)

Discuri care oferă material ce nu poate fi găsit în altă parte, lansate fără autorizaţie pentru colecţionari și comerţul clandestin; toate au apărut în 1970.

1. *Please Release Me* (album de 33 1/3 t/m) — *Fame and Fortuna* și *Stuck on You* (din „specialul" T.V. al lui Frank Sinatra), *Teddy Bear* și *Got a Lot o Livin to Do* (din *Loving You*), *Treat Me Nice* și *Jailhouse Rock* (din *Jailhouse Rock*), *A Cane and High Starched Collar* (din *Flaming Star*), *The Lady Loves Me* (duet cu Ann-Margret din *Viva Las Vegas*), *c'mon Everybody* (din *Viva Las Vegas*), *Dominique* (din *Stay Away, Joe*), *Baby, What Do You Want Mt to Do* (solo de chitară din „specialul" T.V. al lui El vis), interviuri din perioada 1956 — 57.
2. *My Baby Is Gone / Baby Let's Play House* (disc *single* de 45 t/m pus în circulaţie odată cu *Please Release Me; My Baby Is Gone*

O versiune lentă a lui *I'm Left, You're Right, She's Gone* de pe o bandă nedifuzată a Casei de discuri Sun)

3. Fără titlu' (album E.P. de 45 t/m) — *My Baby Is Gone, Jailhouse Rock* (temă instrumentală din *Jailhouse Rock), A Cane and High Starched Collar* (din *Flaming Star), Love Me Tender Heartbreak Hotel / Hound Dog / Peace in the Valley / Love Me* (potpuriu din spectacolul lui Ed Sullivan din 1957), *Got a Lot o' Livin' to Do* (din *Loving You)*

4. *The Hillbilly Cat Lives at the International Hotel* (set de două discuri) — *That's All Right [Mama], 1 Got a Woman, Tiger Man, Love Me Tender, I've Lost You, 1 Just Can't Help Believin', You've Lost That Loving Feeling, Polk Salad Annie, Johnny. B. Goode, The Wonder of You, lleartbreak Hotel, Blue Suede Shoes, Whole Lotta Shaking Going On, Hound Dog, One Night, Bridge Over Troubled Water, Suspicious Minds, Can't Help Falling in Love* (cu dialog, dintr-un spectacol înregistrat în august 1970), *I Got a Woman, Hound Dog, Polk Salad Annie, Heartbreak Hotel, One Night, When the Snow Is on the Roses* (dintr-un alt spectacol din cadrul aceluiași angajament).

C

FILMOGRAFIE

Filmele sunt enumerate cronologic în funcţie de data punerii în circulaţie.

1. *Love Me Tender* (20th Century Fox), noiembrie 1956
2. *Loving You* (Paramount), iulie 1957
3. *Jailhouse Rock (Metro-Goldwyn-Mayer),* octombrie 1957
4. *King Creole* (Paramount), mai 1958
5. *G. I. Blues* (Paramount), octombrie 1960
6. *Flaming Star* (20th Century Fox), decembrie 1960
7. *Wild in the Country* (20th Century Fox), iunie 1961
8. *Blue Hawaii* (Paramount), noiembrie 1961
9. *Follow That Dream* (United Artists), martie 1962
10. *Kid Galahad* (United Artists), iulie 1962
11. *Girls! Girls! Girls!* (Paramount), noiembrie 1962
12. *It Happened at the World's Fair* (Metro-Goldwyn-Mayer), aprilie 1963
13. *Fun în Acapulco* (Paramount), noiembrie 1963
14. *Kissin Cousins* (Metro-Goldwyn-Mayer), martie 1964
15. *Viva Las Vegas* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1964
16. *Roiistabout* (Paramount), noiembrie 1964
17. *Girl Happy* (Metro-Goldwyn-Mayer), ianuarie 1965

18. *Tickle Me* (Allied Artists). Septembrie 1965
19. *Harum Scarum* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1965
20. *Frankie and Johnny* (United Artists). Martie 1966
21. *Paradise, Hawaiian Style* (Paramount), iunie 1966
22. *Spinout* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1966
23. *Easy Come, Easy Go* (Paramount), martie 1967
24. *Double Trouble* (Metro-Goldwyn-Mayer), aprilie 1967
25. *Clambake* (United Artists), octombrie 1967
26. *Stay Away, Joe* (Metro-Goldwyn-Mayer), martie 1968
27. *Speedway* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1968
28. *Live a Little, Love a Little* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1968
29. *Charro* (National General Corporation), martie 1969
30. *The Trouble with Girls* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1969
31. *Change of Habit* (N.B.C. – Universal), octombrie 1969
32. *Elvis: That's the Way It Is* (Metro-Goldwyn-Mayer), noiembrie 1970

D

Am folosit mai mult de o mie de surse: zeci de cărţi, plus toate articolele din toate ziarele. Mulţumesc în mod deosebit angajaţilor (și dosarelor) de la *Billboard* și *The Hollywood Reporter.* Am recurs la ajutorul tuturor ziarelor. Cel mai substanţial sprijin mi l-au oferit dosarele de la *Time* din New York (1956 — 70), *Time* din Los Angeles (1956 — 70), *Tennessean* din Nashville (1956 — 70), *Press-Scimitar* din Memphis (1954 — 70) și *Daily Journal* din Tupelo (1930 — 70).

Mulţumesc, de asemenea, Bibliotecii publice din Tupelo și Bibliotecii Academiei de artă și ştiinţă a filmului de la Hollywood.

În toate sursele acestea există probabil greșeli. Același lucru se poate spune și despre unii (sau chiar toţi) din cei ce urmează, amabilii și săritorii noștri interlocutori care și-au rupt din timpul lor și ne-au acordat interviuri.

La Tupelo: primarul James Ballard, doamna și domnul J.C. Grimes, doamna Faye Harris, doamna Tressie Miller, reverendul Eugene Moffat, Buck Presley, Hershell Presley, J.M. (Ikey) Savery și John Tidwell.

La Memphis: doamna Ruby Black, James Blackwood, Stanley Booth, T.C. Brindley, Ray Brown, Richard Davis, Buzzie Forbess, doamna Elgre Forbess, Alan Fortas, Arthur Groom, Edwin Howard, W.J. Huettel, Bob Johnson, Stan Kesler, James Kingsley, Jerry Lee Lewis, Marion Keisker MacInnes, Elsie Marmann, Chips Moman, Herbie Omell, Gary și doamna și domnul Sterling G. Pepper, Sam Phillips, Tom Phillips, Vester Presley, doamna Jane Richardson, Mildred Scrivener, Willie Smith, James și Gladys Tipler și Bobby (Red) West.

La Nashville: Roy Acuff, Jack Clement, Oscar Davis, D.J. Fontana, Jack Hurst, Juanita Jones, grupul *Jordanaires* (Gordon Stoker, Neal Matthews, Hoyt Hawkins, Ray Walker), Scotty Moore, Bob și Hellen Neal, Minnie Pearl, Webb Pierce, Cecil

Scaife, Dolores Watson Siegenthaler, doamna Jo Walker, Bill Williams și Happy Wilson.

La Shreveport: Frank Page.

La New York! Fred Bienstock, Otis Blackwell, David Dalton, Ahmet Ertegun, Jerry Leiber, Mort Shuman și Mike Stoller,

La Los Angeles: Gerald Drayson Adams, Steve Allen, Wally Beene, Bill Belew, Steve Binder, Bill Bixby, Robert (Bumps) Black well, Hal Blaine, Dudley Brooks, Stan Brossette, Walter Burrell, James Burton, doamna Virginia Coons, Yvonne Craig, Ken Darby, Mao Davis, Dolores (Dee) Fuller, Billy Goldenberg, Jack Good, Charles Greene, Glenn D. Hardin, Jon Hartmann, Bones Howe, Ron Jacobs, Pete Johnson, Sam Katzman, Antonia Lamb, Lance Legault, Larry Muhoberac, Gene Nelson, Rick Nelson, Bill O'Hallaren, Johnny Otis, Joe Pasternak, Little Richard Penniman, Ellen Pollon, Jim Rissmiller, Johnny Rivers, Denis Sanders, Jerry Scheff, Phil Spector, Cliffie Stone, Dean Torrance, Moe Weise, Ben Weisman, John Wilson și Steve Wolf.

La Las Vegas: lucrătorii de la hotelul Internaţional.

Mulţumesc și zecilor de oameni care nu au acceptat să fie înregistraţi pe bandă și au rugat să nu li se menţioneze numele. Cura se întâmplă de obicei în asemenea cazuri, dacă părea să fie la mijloc o răfuială, informaţia nu a fost luată în consideraţie.

Mulţumesc tuturor admiratorilor, în special lui Bill Kaval, care m-a ajutat la întocmirea discografiei, și lui Rex Martin, care mi-a pus la dispoziţie atât de multe benzi.

Fotografiile le datorez amabilităţii următorilori Agenţia Gilloon, United Press International, Lillian Foscue Vann, Corporaţia cinematografică 20th Century Fox, Corporaţia cinematografică Paramount, Studiourile Metro-Goldwyn-Mayer, Corporaţia naţionali generală, Compania naţională de radiodifuziune, armata S.U.A.

Și, în cele din urmă, le mulţumesc lui Jann Wenner şi revistei *Rolling Stone* pentru imboldul iniţial și sprijinul permanent

CUPRINS

I TUPELO… 3
II COPILUL… 6
III LICEUL… 18
IV RĂSĂRIT DE SOARE …29
V COLONELUL (1)…51
VI APUS DE SOARE …60
VII ISTERIE ...70
VIII ARMATA 106
IX ÎNTOARCEREA ACASĂ...155
X MAFIA DIN MEMPHIS...167
XI FILMELE… 180
XII COLONELUL (2)...192
XIII PRISCILLA …205
XIV SCHIMBĂRI ...215
XV LAS VEGAS…230
XVI ADMIRATORII…252
XVII ACUM… 264
POSTFAŢA… 269
ANEXE …273
A FIȘĂ…273
B DISCOGRAFIE...277
C FILMOGRAFIE…292
D… 293

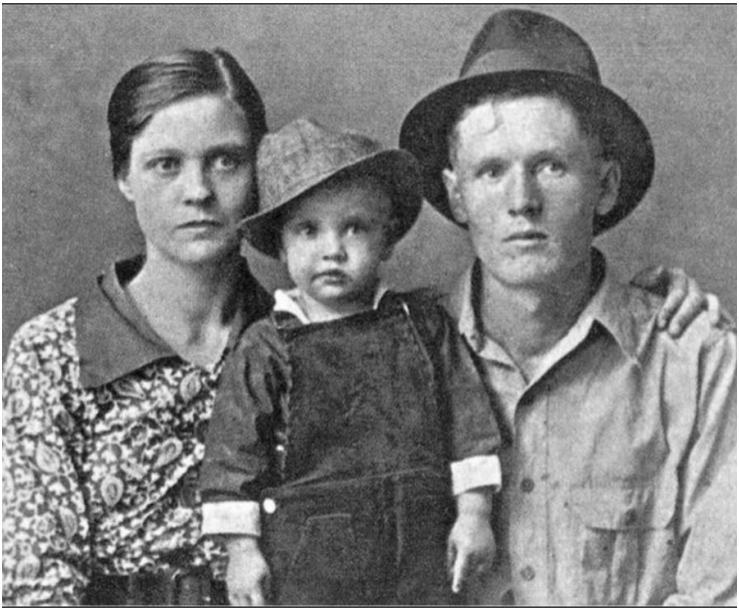

La doi ani, fiul unui muncitor agricol din Tupelo

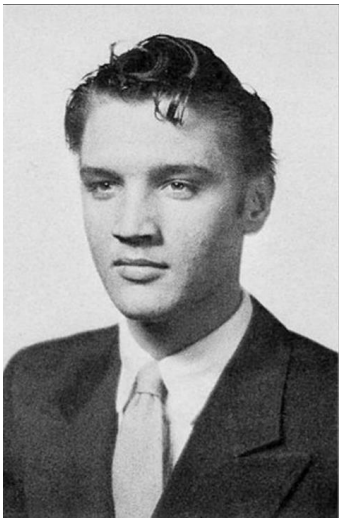

Fotografie făcută la absolvirea
liceului Humes, la 18 ani.

De la stînga la dreapta: Bill Black, Elvis şi Scotty Moore în prima fotografie făcută în scopuri publicitare în studioul casei de discuri Sun, 1954

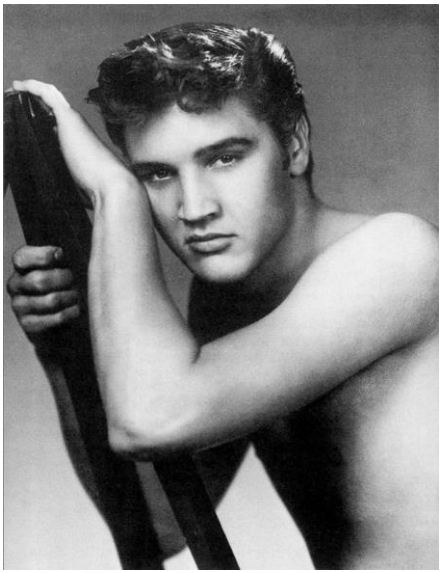

O fotografie din dosarul personal a lui Elvis, făcută în studioul Speer din Memphis, 1954.

Pe o motocicletă Honda în *Roustabout*, 1964.

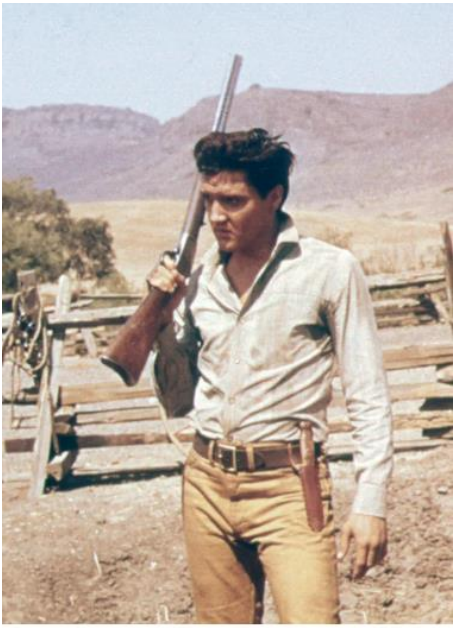

Primul rol de indian în *Flaming Star,* 1960.

Un cowboy nebărbierit în primul rol în care nu cântă. *Charro*, 1969

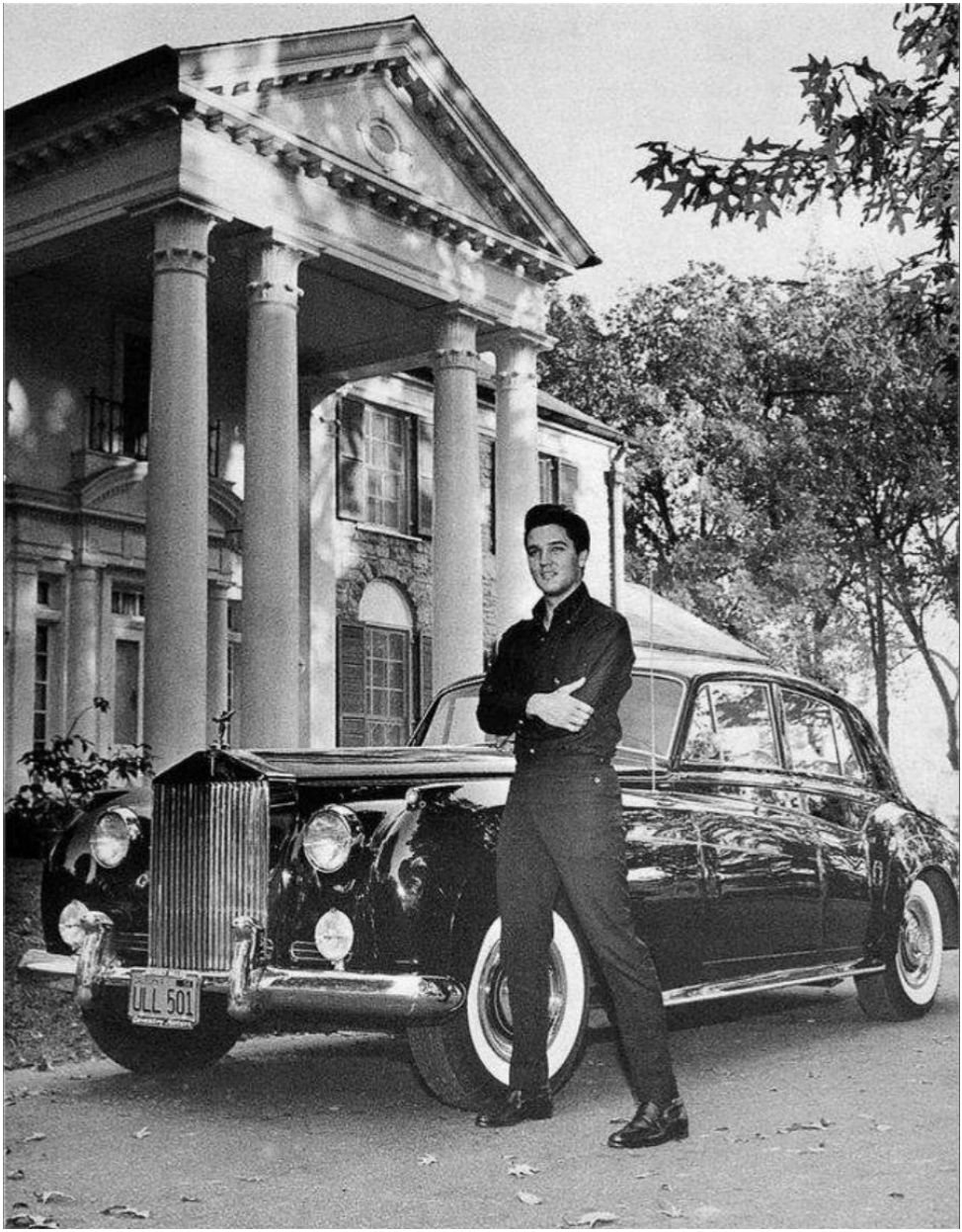

Idolul din Graceland, Memphis, 1957

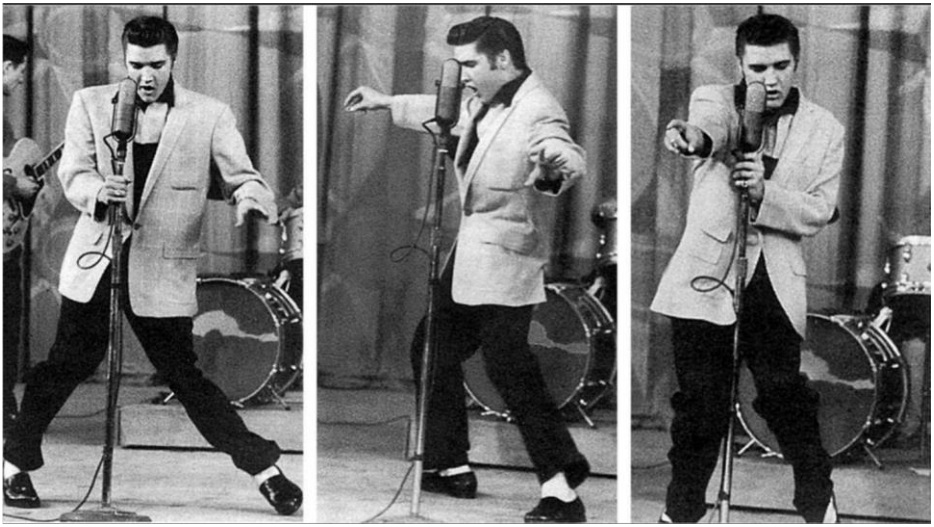

Dacă stau pă loc când cânt, sunt un om mort...

La plimbare cu Dodie Marshall în *Easy Come, Easy Go*,1967

Elvis pozează ca un tip serios alături de prietenii săi Dewey Phillips and Nick Adams.

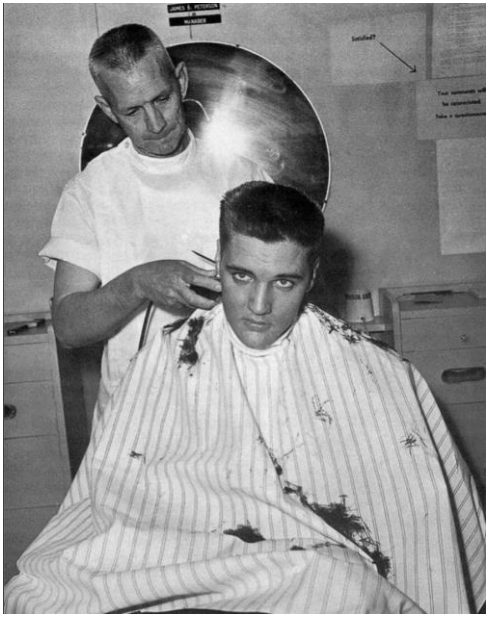

Tunsoarea cazonă: “*Azi cu păr, şi mâine fără*”.

Cântând cu părinţii acasă, 1956.

„Quartetul de un milion de dolari” al Casei de discuri Sun: Elvis la pian cu (de la stânga la dreapta) Jerry Lee Lewis, Carl Perkins şi Johnny Cash, cântă împreună gospel songs,1956

Cu Richard Egan în primul său film *Love Me Tender*, 1956.

Elvis în mașinuţa sa preferată în parcul de distracții din Memphis, 1937.

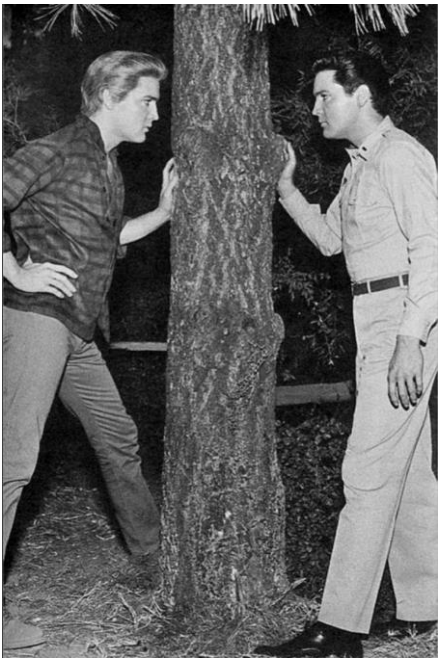

În *Kissin' Cousins*, cu și fără perucă blondă.
1964

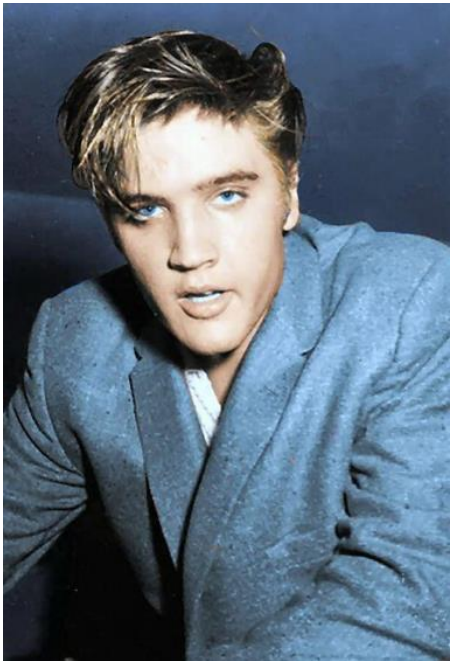

Cu părul natural....

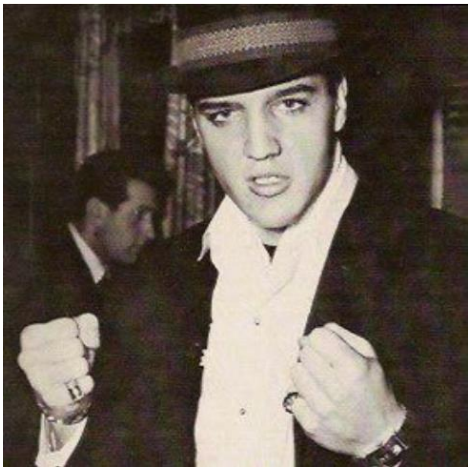

Explicând cum se apără la nevoie.

Din nou în uniformă în 1960 cu grupul Jordanaires în *G.I. Blues*.

Aşteptând veşti despre mama sa la spitalul din Memphis cu (de la stânga la dreapta) Alan Fortas, Lamar Fike, George Klein, Billy Smith și Louis Harris, 1958.

Colonelul (în centrul imaginii) organizează o conferință de presă în timpul armatei.

Cu grupul Jordanaires în *Loving You*,1957

Jailhouse Rock, 1957

La căsătoria sa cu Priscilla Beaulieu, Las Vegas, 1 mai, 1967

Nouă luni mai târziu, la Memphis părăsind spitalul împreună cu Lisa Marie.

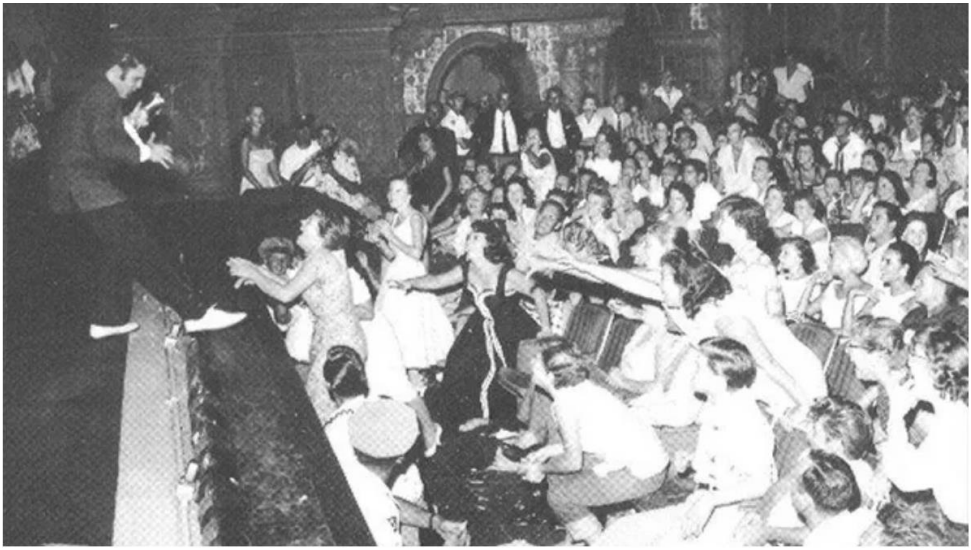

Isteria din *Miami movie house, 1956*

Elvis semnând pentru RCA, de la stânga: Colonelu' Parker, mama lui Elvis, Elvis, și tatăl lui Elvis cu doi executivi RCA, 1955

Elvis la poarta *Graceland*.

Elvis cu fanii la poarta *Graceland*.

La începutul celor 8 săptămâni de pregătire militară la Ford Hood, Texas.

Bucurându-se de o *vacanță în harem* (titlul european al filmului) în *Harum Scarum*, 1965.

Priscilla, în vârstă de 14 ani, îi scrie o scrisoare lui Elvis în locuința ei din Wiesbaden, cu fotografia lui în față, martie 1960

Elvis dă autografe fanilor în Germania.

Elvis și Priscilla, alături de un coleg de scenă din Las Vegas, cântărețul britanic Tom Jones, în 1971.

În timpul unui spectacol la Las Vegas.

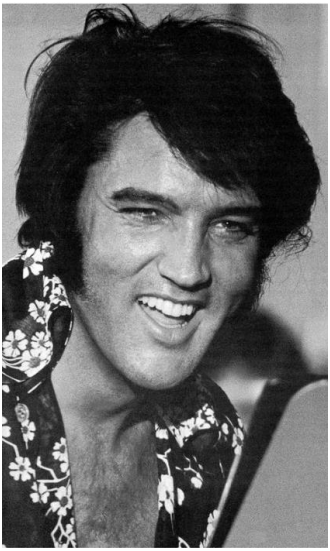

La repetiții la MGM pentru documentarul despre cel de-al treilea sezon al lui Elvis la Las Vegas, *That's the Way It Is*, 1970.

O admiratoare devotată îngenunchează la mormântul lui Elvis pe 16 august 1978, la un an după moartea lui.

Peste o mie de fani au trecut pe la mormântul lui Elvis la Graceland pe 7 ianuarie 1978, în ajunul zilei în care ar fi împlinit 43 de ani.